การวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

โดย
นางสาวสุพรรณี อาศัยราช

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2550
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

โดย
นางสาวสุพรรณี อาศัยราช

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2550
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THE ANALYSIS AND EVALUATION OF ENGLISH TEXTBOOKS FOR PRATHOMSUKSA 4

By

Suphannee Arsairach

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

MASTER OF EDUCATION

Department of Curriculum and Instruction

Graduate School

SILPAKORN UNIVERSITY

2007

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “การวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4” เสนอโดย นางสาวสุพรรณี อาศัยราช เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ

……..
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตังกูร)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิลป์ ภาคสุวรรณ
2. อาจารย์วชิระ จันทราช
3. รองศาสตราจารย์วัฒนา เกาศัลย์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสงี่ยม โตรัตน์)
...../...../.....

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลยา เบญจกาญจน์)
...../...../.....

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิลป์ ภาคสุวรรณ)
...../...../.....

..... กรรมการ
(อาจารย์วชิระ จันทราช)
...../...../.....

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วัฒนา เกาศัลย์)
...../...../.....

46254208 : สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ
คำสำคัญ : การวิเคราะห์หนังสือเรียน การประเมินหนังสือเรียน หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

สุพรรณี อาศัยราช : การวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผศ.ศิลป์ ภาคสุวรรณ, อ.วชิระ จันทราช และรศ.วัฒนา เกาศัลย์. 392 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระ แบบฝึกหัด/กิจกรรม และรูปแบบการนำเสนอในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และสื่อเสริมประกอบการเรียน คู่มือครู 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนดังกล่าว

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 3 กลุ่มคือ1) หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ได้แก่ Projects: Play & Learn 4 Say Hello 4 และ Smart Kids 4 2) ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 24 คน 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 305 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ

การเก็บรวบรวมข้อมูลคือ ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) จากนั้น ผู้วิจัยและผู้วิเคราะห์ร่วมอีก 2 คน ทำการวิเคราะห์ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษจำนวน 3 ชุด สอบถามความคิดเห็นของครูและนักเรียนโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน แล้วนำผลดังกล่าวมาใช้อ้างอิงเพื่อเสนอแนะแนวทางการใช้หนังสือเรียน

ผลการวิจัยพบว่า

1. หนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามชุดอยู่ในระดับดีทั้งหมด ซึ่ง Say Hello 4 ดีที่สุด รองลงมาคือ Smart Kids 4 และสุดท้ายคือ Projects : Play & Learn 4 นอกจากนี้ ความคิดเห็นของผู้วิเคราะห์หนังสือเรียนทั้งสามคนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามเล่ม มีความสอดคล้องกันมาก

2. ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และนักเรียนมีความคิดเห็นว่าหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามชุดอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด ครูคิดว่า Say Hello 4 ดีที่สุดในบรรดาหนังสือเรียนทั้งสามเล่ม ลำดับต่อมาคือ Projects : Play & Learn 4 และ Smart Kids 4 เป็นลำดับสุดท้าย ส่วนนักเรียนคิดว่า Say Hello 4 ดีที่สุด รองลงมาคือ Smart Kids 4 และสุดท้ายคือ Projects : Play & Learn 4

3. ข้อเสนอแนะแนวทางการนำหนังสือเรียน ไปใช้ ได้แก่ การปรับใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามเล่มที่เหมือนกันคือ ควรปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับระดับของนักเรียน นอกจากนี้ Projects : Play & Learn4 และ Say Hello 4 ควรเพิ่มบริบทและวัฒนธรรมเจ้าของภาษาสอดแทรกเข้าไป และ Smart Kids 4 ควรเพิ่มกิจกรรมที่หลากหลายมากขึ้น

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2550
ลายมือชื่อนักศึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1. ..... 2. ..... 3. .....

46254208 : MAJOR : TEACHING ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE
KEY WORDS : TEXTBOOK ANALYSIS, TEXTBOOK EVALUATION, ENGLISH TEXTBOOKS FOR ELEMENTARY
SUPHANNEE ARSAIRACH : THE ANALYSIS AND EVALUATION OF ENGLISH TEXTBOOKS FOR PRATHOMSUKSA 4.THESIS ADVISORS : ASST.PROF.SINN PAHKSUWAN, AJARN VACHIRA JANTARACH, AND ASSOC.PROF. WATANA KAOSAL. 392 pp.

The purposes of this study were 1) to analyze the content, exercises/activities and organization of English textbooks for Prathomsuksa 4 2) to survey the teachers' and the students to collect their opinions of the English textbooks which they use.

The samples were 1) English textbooks for Prathomsuksa 4 which were, Projects: Play & Learn 4, Say Hello 4 and Smart Kids 4 2) 24 teachers of English who use these English textbooks 3) 305 Prathomsuksa 4 students from the same schools as the 24 teachers of English. The instruments were an English textbooks analysis checklist, a questionnaire on the opinions of teachers of English about the English textbooks that they use and a questionnaire on the opinions of Prathomsuksa 4 students about English textbooks

The data collection was conducted as follows. 3 raters, the researcher and the other 2 raters, analyzed the English textbooks for Prathomsuksa 4 using an English textbook analysis checklist. The researcher surveyed the teachers' and the students' for their opinions using a questionnaire on the opinions of teachers of English and a questionnaire on the opinions of Prathomsuksa 4 students.

The data were analyzed by mean score and standard deviation in order to analyze the levels of opinions expressed by the 3 raters, teachers and students. The analysis of Pearson's correlation was used to study the compatibility between the 3 raters' acceptations. From the results, the researcher presented suggestions on the English textbook adaptation for curriculum, teachers and students.

The results of the study were as follows:

1. All of three textbooks were rated as good based on the five rating scales. "Say Hello 4" was ranked the first. The second was Smart Kids 4 and the third was Projects : Play & Learn 4. Moreover, the 3 raters had a compatibility of regarding for all three English textbooks.

2. The teachers of English agreed that these three textbooks were at a moderate quality level. "Say Hello 4" was rated the highest. The second was Projects : Play & Learn 4 and the lowest was Smart Kids 4.

3. The Prathomsuksa 4 students agreed that these three textbooks were at a moderate quality level. "Say Hello 4" was rated the highest. The second was Smart Kids 4 and the lowest was Projects: Play & Learn 4.

4. Suggestions for the adaptation of English were as follows: adapt the contents of the three English textbooks for the students. For Projects: Play & Learn 4, added cultural context of native speakers and lessen the complexity of some activities. For Say Hello 4, increased the cultural context of native speakers as in Projects : Play & Learn 4. Also, for Smart Kids 4, increased the number and variety of activities.

Department of Curriculum and Instruction Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2007
Student's signature .....
Thesis Advisors' signature 1. ..... 2. ..... 3. .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้โดยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งในการให้คำปรึกษาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิลป์ ภาคสุวรรณ ที่กรุณาแนะนำเรื่องต่างๆ ทั้งการทำงานวิทยานิพนธ์และการใช้ภาษา อาจารย์วชิระ จันทราช ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำในทุกๆ ด้านอย่างใส่ใจและเมตตาแก่ผู้วิจัยตลอดมา และรองศาสตราจารย์วัฒนา เกาศัลย์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา มอบความช่วยเหลืออันล้ำค่าแก่ผู้วิจัยด้วยความปรานียิ่ง ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสามท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสงี่ยม โตรัตน์ ที่กรุณาเป็นประธานสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลยา เบญจกาญจน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์และอาจารย์ผู้สอนวิชาทฤษฎีการสอนภาษา ซึ่งมีประโยชน์ยิ่งสำหรับการทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ นายทองพูน กิ่งนาค บิดาที่เข้าใจและสนับสนุนการศึกษาของลูกๆ ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา นางประภาศรี อาศัยราช มารดาที่เป็นที่พึ่งพิงอันแข็งแกร่งและมั่นคงของลูกทั้งยามสุขและทุกข์ ขอขอบคุณนายทวีพงศ์ กิ่งนาค น้องชายที่ช่วยเหลือในทุกเรื่องทุกเวลา และเป็นความภูมิใจยิ่งสำหรับการปลูกฝังความเพียร อุตสาหะและซื่อสัตย์ ซึ่งทุกคนในครอบครัวเฝ้าสอนสั่งและเป็นตัวอย่างที่ดีกระทั่งกลายเป็นคุณธรรมประจำกายของผู้วิจัยตั้งแต่เด็กจนบัดนี้ กระทั่งอนาคตข้างหน้า

ขอขอบคุณคุณเพียงจันทร์ ผุดเผือก เพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เต็มเปี่ยมไปด้วยน้ำใสใจจริงและความหวังดี ผู้ให้ความช่วยเหลือ และคำแนะนำแก่ผู้วิจัยอย่างดีมาโดยตลอด และขอขอบคุณเพื่อนร่วมชั้นทุกคนสำหรับการแบ่งปันประสบการณ์ต่างๆ ที่ช่วยให้ผู้วิจัยเข้าใจโลกมากขึ้น

และขอขอบพระคุณอาจารย์ปิยะนาฏ ปิยะรัตน์ และอาจารย์ดวงพร จิตใจมั่น ผู้วิเคราะห์ร่วม งานนี้จะสำเร็จมิได้หากปราศจากความกรุณาของอาจารย์ทั้งสองท่านนี้ ทั้งยังขอขอบพระคุณคณะผู้เชี่ยวชาญทุกท่านอีกด้วย

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... จ

กิตติกรรมประกาศ ..... ฉ

สารบัญตาราง ..... ฎ

บทที่ .....

1 บทนำ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย 6

ปัญหาการวิจัย 7

ขอบเขตการวิจัย 7

ข้อตกลงเบื้องต้น 9

นิยามศัพท์เฉพาะ 11

2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง 14

หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ 15

ความหมายของหนังสือเรียน 15

ความสำคัญของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ 16

แนวทางการเขียนหนังสือเรียนภาษาอังกฤษตามแนวหลักสูตร (syllabus) แบบต่างๆ 19

ลักษณะของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ดี 23

หลักการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ 26

การประยุกต์ใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ 28

รายชื่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่กรมวิชาการอนุญาตให้ใช้และที่พิมพ์จำหน่ายในปี พ.ศ. 2544-2548 28

ความหมายของแบบฝึกหัด 30

ความสำคัญของแบบฝึกหัด 30

องค์ประกอบของแบบฝึกหัด..... 31

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บทที่ หน้า

ความสำคัญของคู่มือครู 32
องค์ประกอบของคู่มือครู 32
ลักษณะของคู่มือครูที่ดีและไม่ดี 33
เกณฑ์การวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ 35
ความหมายของการวิเคราะห์หนังสือ 35
จุดประสงค์ของการวิเคราะห์หนังสือ 36
เกณฑ์การวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ 38
เกณฑ์การประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ 50
ความหมายของการประเมินหนังสือ 50
จุดประสงค์ของการประเมินหนังสือเรียน 51
เกณฑ์การประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ 51
หลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา
ในประเทศไทย 56
จุดมุ่งหมายการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ 56
หลักสูตรภาษาต่างประเทศระดับประถมศึกษาปลาย (ช่วงชั้นที่ 2) 57
สังเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐาน
การเรียนรู้ช่วงชั้น กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศช่วงชั้นที่ 2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 60
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ 63
หลักจิตวิทยาการเรียนรู้กับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 64
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ... 64
งานวิจัยในประเทศ 65
งานวิจัยต่างประเทศ 70
3 วิธีดำเนินการวิจัย 76
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 76
ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 80
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 80

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

บทที่ หน้า

การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ 80

การสร้างและพัฒนาแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ 80

การสร้างและพัฒนาแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 88

การสร้างและพัฒนาแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 90

การเก็บรวบรวมข้อมูล 92

การวิเคราะห์ข้อมูล 94

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 96

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เนื้อหา(content analysis) หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั้งสามเล่ม 96

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนความคิดเห็นจากแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั้งสามเล่ม 126

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนความคิดเห็นจากแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ตนใช้ 164

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนความคิดเห็นจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ตนใช้ 177

5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 186

สรุปผลการวิจัย 188

ตอนที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ 188

ตอนที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 204

ตอนที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 209

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ลิขสิทธิ์

บทที่ หน้า

การอภิปรายผล 213
อภิปรายผลหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ 213
ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 214
ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 222
ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 229
อภิปรายผลการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของครูและนักเรียน 236
ข้อเสนอแนะ 237
ข้อเสนอแนะแนวทางการนำหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 ไปใช้ 237
ข้อเสนอแนะในการเลือกใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ 243
ข้อจำกัดของงานวิจัย 246

บรรณานุกรม 248

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ภาคผนวก 259
ภาคผนวก ก ข้อมูลรายชื่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 ที่โรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่
การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 เลือกใช้ 260
ภาคผนวก ข ข้อมูลรายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและ
สัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างนักเรียน 264
ภาคผนวก ค ต้นฉบับภาษาอังกฤษของเกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียน
ภาษาอังกฤษ 5 คน 267
ภาคผนวก ง สังเคราะห์เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ
(ฉบับเต็ม) 313
ภาคผนวก จ แบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ 353
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหนังสือเรียน
ภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียน

บทที่ หน้า
ภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 367
ภาคผนวก ช ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวิเคราะห์หนังสือเรียน
ภาษาอังกฤษ
ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของครู
ที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของ
นักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 378

ประวัติผู้วิจัย 392

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สรุปการสังเคราะห์แสดงประเด็นต่างๆ	81
2	ความสัมพันธ์ของความคิดเห็นจากผู้วิเคราะห์หนังสือเรียนทั้งสามคนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 ……..	85
3	ความสัมพันธ์ของความคิดเห็นจากผู้วิเคราะห์หนังสือเรียนทั้งสามคนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4	86
4	ความสัมพันธ์ของความคิดเห็นจากผู้วิเคราะห์หนังสือเรียนทั้งสามคนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4	87
5	วิเคราะห์เนื้อหา	97
6	ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของส่วนที่ 1 หนังสือเรียนตอนที่1 ด้านเนื้อหาสาระ (Content) ของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามชุด	127
7	ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของส่วนที่ 1 หนังสือเรียนตอนที่2 แบบฝึกหัด/กิจกรรม (exercises/activities) ของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามชุด	140
8	ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของส่วนที่ 1 หนังสือเรียนตอนที่ 3 รูปแบบการนำเสนอ ของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามชุด	147
9	ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของส่วนที่ 2 สื่อเสริมประกอบการเรียน ตอนที่1 หนังสือแบบฝึกหัด ของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามชุด	153
10	ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของส่วนที่ 2 สื่อเสริมประกอบการเรียน ตอนที่2 เทปประกอบการฟังของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามชุด	155
11	ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของส่วนที่ 3 คู่มือครู (teacher's book) ของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามชุด	157
12	สรุปค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามชุดจากแบบวิเคราะห์หนังสือเรียน	

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่		หน้า
	ภาษาอังกฤษทั้งชุด	163
13	ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากความคิดเห็นของครูที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ตนใช้	165
14	ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ตนใช้	177
15	ค่าร้อยละของการเลือกใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่โรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1	263
16	โรงเรียนและกลุ่มตัวอย่างที่เลือกใช้หนังสือเรียน Projects : Play & Learn 4	265
17	โรงเรียนและกลุ่มตัวอย่างที่เลือกใช้หนังสือเรียน Say Hello 4	265
18	โรงเรียนและกลุ่มตัวอย่างที่เลือกใช้หนังสือเรียน Smart Kids 4	266
19	เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษด้านการอ่านของชั้นอนุบาล-ประถมศึกษาปีที่ 5	286
20	เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษด้านภาษาของชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-5	292
21	เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษด้านการสะกดคำของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-5	296
22	เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษด้านลายมือของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-5	300
23	เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษประเด็นทั่วไปของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-5	303
24	ทักษะการคิด	306
25	เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของเออร์	311
26	ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษในส่วนที่ 1 หนังสือเรียน ตอนที่ 1 ด้านเนื้อหาสาระ	379

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ตารางที่		หน้า
27	ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ในส่วนที่ 1 หนังสือเรียน ตอนที่ 2 แบบฝึกหัด/กิจกรรม	381
28	ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ในส่วนที่ 1 หนังสือเรียน ตอนที่ 3 รูปแบบการนำเสนอ	383
29	ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ในส่วนที่ 2 สื่อเสริมประกอบการเรียน ตอนที่1 หนังสือแบบฝึกหัด...	384
30	ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ในส่วนที่ 2 สื่อเสริมประกอบการเรียน ตอนที่ 2 เทปประกอบการฟัง...	385
31	ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ในส่วนที่ 3 คู่มือครู	386
32	ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อ หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนที่ 1	387
33	ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อ หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนที่ 2	389
34	ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อเรียนหนังสือภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนที่ 1	389
35	ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่ มีต่อเรียนหนังสือภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนที่ 2	390

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยมีการตื่นตัวและมีความพยายามพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก แม้ว่าจะมีแนวคิดและวิธีสอนใหม่ๆเกิดขึ้นมากมาย อีกทั้งสื่อการเรียนการสอนในรูปแบบต่างๆ จะมีการใช้อย่างแพร่หลายและเป็นที่นิยมมากขึ้นเรื่อยๆ แต่อย่างไรก็ตาม ก็มิอาจปฏิเสธได้ว่าหนังสือเรียนยังคงความสำคัญในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย โรงเรียนส่วนมากมักจะใช้ สื่อการสอนควบคู่กับการใช้หนังสือเรียนด้วยเสมอ หรือใช้สื่อการสอนเสริมโดยอิงกับเนื้อหาหรือกิจกรรมในบทเรียนนั้นๆ จากหนังสือเรียนที่ใช้ อันจะเห็นได้จากประสบการณ์จริง (สมพร จารุนัฏ 2535 : 9 ; สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2548 : 1) หรือแม้แต่งานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการสอนหรือวิธีสอนแบบต่างๆ ก็มักจะออกแบบให้สอดคล้องกับหลักสูตรและหนังสือเรียนที่โรงเรียนนั้นใช้ (วราภรณ์ บวรศิริ และสุมิตรา อังวัฒนกุล 2541 : 1-2)

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

กล่าวได้ว่า หนังสือเรียนมีบทบาทสำคัญในทุกๆ ชั้นเรียนภาษาของทุกประเภทสถาบันการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียน วิทยาลัย โรงเรียนสอนภาษา อีกนัยหนึ่งคือ หนังสือเรียนยังคงความสำคัญต่อชั้นเรียนภาษาทั่วโลกนั่นเอง (Lamie 1999 : 1) เพราะหนังสือเรียนเป็นพื้นฐานของข้อมูลทางภาษาที่นักเรียนได้รับและเกิดการฝึกทักษะทางภาษาในห้องเรียน (Richards 2002 : 1-2) ทั้งยังเป็นสื่อที่ได้รับการยอมรับถึงมาตรฐานความเท่าเทียมกัน ไม่ว่าโรงเรียนนั้นจะขาดแคลนสื่ออื่นๆ ที่ทันสมัยหรือไม่ก็ตาม (Ansary and Babaii 2002 : 1-2) นอกจากนี้หนังสือเรียนเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ประหยัด ใช้ได้นาน คุ้มค่า ช่วยครูในการจัดการเรียนการสอนหรือกิจกรรม ช่วยผ่อนแรงครูและช่วยปรับปรุงการสอนของครู นอกจากนี้นักเรียนสามารถค้นคว้าด้วยตนเองได้ตามความต้องการ ช่วยส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและช่วยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดียิ่งขึ้น ดังนั้นหนังสือเรียนจึงมีบทบาทเป็นทั้งคู่มือการสอนของครูและคู่มือของนักเรียน (พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช, 2528 : 2-3 ; Byrd 2001 : 415) ประโยชน์ของหนังสือเรียนที่ว่าช่วยส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้และช่วยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนดียิ่งขึ้นนั้นพิสูจน์เห็นได้จริงจากรายงานการวิจัยเรื่องวิธีการเรียนของนักเรียนเรียนดีและวิธี

การเรียนของนักเรียนเรียนดีและวิธีการสอนของครูสอนดีระดับประถมศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนดีกลับบ้านแล้วมักจะทบทวนบทเรียนด้วยตนเองจากหนังสือ และการทำการบ้านเพื่อเพิ่มความเข้าใจในบทเรียนนั้นยิ่งขึ้น แม้ว่าในรายงานการวิจัยนี้จะกล่าวถึงปัจจัยอื่นๆ ที่มีส่วนให้นักเรียนกลุ่มนี้เรียนดี ทว่าการใช้หนังสือเรียนในห้องเรียนและการทบทวนบทเรียนจากหนังสือเรียนก็เป็นหนึ่งในปัจจัยที่เพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของเด็กกลุ่มนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, กองวิจัยทางการศึกษา 2545 : 18-22)

อย่างไรก็ตาม จากที่ผู้วิจัยสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาจากโรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี จำนวน 6 คนได้แสดงทัศนะการมองคุณค่าหนังสือเรียนภาษาอังกฤษแตกต่างกัน สาเหตุส่วนหนึ่งสืบเนื่องมาจากการปฏิรูปการศึกษา จึงมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรภาษาอังกฤษจากหลักสูตรประถมศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2539 มาเป็นสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ส่งผลให้ครูสับสนในคุณค่าและความสำคัญของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ เมื่อกระทรวงศึกษาธิการกล่าวว่าให้ครูผลิตสื่อการเรียนการสอนเอง ครูส่วนหนึ่งจึงเข้าใจว่าหนังสือเรียนนั้นหมดความจำเป็น เพราะมีสื่อการเรียนการสอนชนิดอื่นสามารถทดแทนหนังสือเรียนได้อย่างสมบูรณ์ และทั้งด้านเนื้อหาและกิจกรรมของหนังสือเรียน มักไม่ยืดหยุ่นกับนักเรียนนัก (Yu-Hshin 2000 : 1) นอกจากนี้ ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษบางคนได้สะท้อนความคิดเห็นของตนที่มีความคิดพื้นฐานสอดคล้องกับเหตุผลข้างต้นคือ หนังสือเรียนภาษาอังกฤษไม่มีความจำเป็นมากนัก เนื่องจากหนังสือเรียนที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน มีเนื้อหาบางส่วนไม่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา และไม่เหมาะสมกับจำนวนเวลาของสถานศึกษา ด้วยเหตุนี้ ครูน่าจะให้เนื้อหาที่เรียนแก่นักเรียนได้เหมาะสมกว่า ขณะเดียวกันครูบางส่วนก็ยังมองว่าหนังสือเรียนภาษาอังกฤษยังคงคุณค่าความสำคัญอย่างยิ่ง ขาดไม่ได้ (Yu-Hshin 2003 : 1) หนังสือเรียนเปรียบเสมือนตัวกำหนดเนื้อหา กิจกรรม ตลอดจนถึงจุดมุ่งหมายให้ครูและนักเรียนได้ใช้เป็นแนวทางการเรียนรู้ในแต่ละเรื่องที่หลักสูตรจัดไว้ อีกทั้งผู้อื่นก็สามารถดำเนินการได้โดยใช้หนังสือเป็นแนวทางได้ อีกทั้งหนังสือเรียนภาษาอังกฤษยังผ่านการตรวจมาตรฐานจากกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้เป็นที่น่าเชื่อถือว่าภาษาในบทเรียนมีความถูกต้องแน่นอนมากกว่าที่ครูจะเขียนเอง หากครูใช้สื่อการเรียนการสอนควบคู่กับการใช้หนังสือเรียน จะทำให้การเรียนการสอนสมบูรณ์และมีโอกาสสำเร็จยิ่งขึ้น จากข้างต้นเห็นได้อย่างชัดเจนว่าความคิดของครูแบ่งแยกเป็นสองฝ่ายซึ่งแสดงถึงความขัดแย้งกันอย่างชัดเจน พร้อมทั้งยังมีการถกเถียงกันอย่างกว้างขวาง ในบางส่วนของบทความและงานวิจัยเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษก็มีการ

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

กล่าวถึงประเด็นความขัดแย้งนี้เช่นกัน (Allwright 1990 : 121 ; O' Neill 1990 : 135 ; Kitao and Kitao 1997 : 16 ; Ansary and Babaii 2002 : 1)

ปัจจุบันตลาดของสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีการแข่งขันกันสูงมาก จึงส่งผลให้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษได้พัฒนาไปมากกว่าแต่ก่อน ทั้งด้านรูปลักษณ์ภายนอกที่มีสีสันสวยงาม ดึงดูดความสนใจ วิธีการนำเสนอ เนื้อหา และรูปแบบกิจกรรมหลากหลายมากขึ้น ตัวอย่างหนึ่งคือ จากเดิมที่หนังสือเรียนภาษาอังกฤษเน้นรูปแบบไวยากรณ์ แต่ปัจจุบันเปลี่ยนไปมุ่งเน้นการใช้ไวยากรณ์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังเพิ่มสื่อเสริมประกอบการเรียนเพื่อให้ใช้ควบคู่กับหนังสือเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้เรียกได้ว่าเปลี่ยนจากหน้ามือเป็นหลังมือ (Kitao and Kitao 1997 : 19 ; Lamie 1999 : 1) เช่นเดียวกับสถานการณ์ตลาดสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 64 กล่าวว่า "รัฐต้องส่งเสริมสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทั้งนี้โดยเปิดให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม" ดังนั้นหลายสำนักพิมพ์นอกจากกระทรวงศึกษาธิการ จึงมีการพิมพ์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษเพื่อจำหน่าย ซึ่งขึ้นอยู่กับแต่ละโรงเรียนว่าจะเลือกใช้หนังสือเรียนของสำนักพิมพ์ใด หนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้ในโรงเรียนในปัจจุบันเป็นแบบแนวภาษาเพื่อการสื่อสารโดยอาจเน้นรายละเอียดทางวิธีการเรียนรู้ต่างออกไปขึ้นอยู่กับผู้เขียน เช่น เน้นการเรียนรู้แบบโครงงาน (project-based) แบบภาระงาน (task-based) หรือแบบเนื้อหา (content–based) เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ 2547 : คำนำ ; Kitao and Kitao 1997 : 16)

ปัญหาสำคัญคือ ครูจำนวนมากไม่เคยวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนที่ตนใช้สอน เพราะเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน (McDonough and Shaw 1993 : 63 ; Chambers 1997 : 29 ; กระทรวงศึกษาธิการ, กองวิจัยทางการศึกษา 2545 : 22-26) ดังนั้นจึงประสบปัญหาด้านการสอน คือ การใช้สื่อการเรียนการสอนไม่บรรลุจุดประสงค์การเรียนที่ตั้งไว้ นักเรียนไม่ประสบความสำเร็จตามที่หลักสูตรตั้งเป้าหมายไว้ ทั้งนี้สาเหตุหนึ่งคือ พื้นความรู้เดิมของนักเรียนไม่เอื้อต่อการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษเล่มนั้น (บุษราภรณ์ ทับทิมงาม 2542 : บทคัดย่อ) ปัญหาที่เกิดจากการไม่ได้วิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนเพื่อเลือก ยังสะท้อนในวิจัยของรัชนี โป๊ฟ้า (2546 : บทคัดย่อ, 78-80) ถึงปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคกลาง ว่านักเรียนไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษเพราะหนังสือเรียนที่ใช้ไม่ค่อยทันสมัยและเนื้อหาไม่ค่อยตรง เนื่องจากไม่มีการวิเคราะห์เพื่อการคัดเลือกโดยละเอียดมาก่อนเช่นเดียวกับ

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

นุชนาฏ วรยศศรี (2544 : 58) กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนจะดีได้ต้องขึ้นอยู่หนังสือเรียนและสื่อการเรียนการสอนด้วย

อย่างไรก็ตาม แม้ว่า การวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนจะมีความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียน แต่จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการสังเคราะห์งานวิจัยทางการเรียนการสอนของวราภรณ์ บวรศิริและสุมิตรา อังวัฒนกุล (2541 : 150) เป็นที่น่าสังเกตว่า งานวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์หนังสือเรียนมีน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยทางการเรียนการสอนชนิดอื่น ทั้งที่หนังสือเรียนเป็นสื่อการเรียนการสอนที่สำคัญมาก อีกทั้งการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษก็มีน้อยกว่าและค่อนข้างเก่ากว่างานวิจัยเรื่องการวิเคราะห์หนังสือเรียนของวิชาอื่น นอกจากนี้ ยังไม่พบงานวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาเลย สิ่งหนึ่งที่สนับสนุนข้อเท็จจริงข้างต้นคือ แนวโน้มของงานวิจัยแขนงนี้ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน เมื่อนับย้อนหลังประมาณช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา พบว่ามีเพียงการวิเคราะห์หนังสือเรียนหรือสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาเท่านั้น เช่น การวิเคราะห์สื่อการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ 513-514 และความสอดคล้องกับหลักสูตร (จรี เทียนไชย 2528 : บทคัดย่อ) การวิเคราะห์หนังสือเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น : New Horizons in English เล่ม 1-3 (สลิลทิพย์ ดำเนินสวัสดิ์ 2528 : บทคัดย่อ, 51-149) การวิเคราะห์หนังสือเรียน Odysey เล่ม 1, 2 และ 3 (สุพรรณี ช่วยบำรุง 2531 : บทคัดย่อ) การวิเคราะห์หนังสือเรียน English for a Changing World, Book 4 (พัชระ ไพบูลย์ศรีนครา 2534 : บทคัดย่อ) กระทั่งงานวิจัยของซิมมี่ อุปรา ที่ชื่อว่าการวิเคราะห์คำศัพท์และขอบข่ายความหมายที่ปรากฏในหนังสือแบบเรียนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (2541 : บทคัดย่อ, 181-194) ก็เป็นการศึกษาหนังสือเรียนระดับมัธยมศึกษาเช่นเดียวกัน

จากงานวิจัยข้างต้น เมื่อพิจารณาถึงแง่มุมต่างๆ ของการศึกษาพบว่า โดยส่วนใหญ่เป็นการศึกษาความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนและหลักสูตร ซึ่งเป็นหลักสูตรภาษาอังกฤษเก่า (จรี เทียนไชย 2528 : บทคัดย่อ ; สุพรรณี ช่วยบำรุง 2531 : บทคัดย่อ ; พัชระ ไพบูลย์ศรีนครา 2534 : บทคัดย่อ) กรณีการศึกษาความสอดคล้องของหนังสือเรียนกับหลักสูตรนี้ ผลของการศึกษาที่ได้ก็มีความแตกต่างกัน เพราะนอกจากจะขึ้นอยู่กับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่นำมาศึกษาแล้ว ผลก็จะผันแปรตามหลักสูตรการศึกษาที่เปลี่ยนไปด้วย นอกจากการศึกษาเนื้อหาสาระโดยรวมในหนังสือเรียน ยังมีการวิจัยองค์ประกอบเดี่ยวบางส่วนของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ได้แก่ การศึกษาคำศัพท์ เกี่ยวกับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางความหมายของคำสันธาน หรือศึกษาขอบข่ายของคำศัพท์ที่ปรากฏในหนังสือเรียน (เสาวภา ธนะนาวานุกูล 2535 : บทคัดย่อ

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

; ซิมมี่ อุปรา 2541 : บทคัดย่อ, 181-194) นอกจากนี้ยังมีการศึกษาเนื้อหาในแง่วัฒนธรรม (ณัฏฐพล ภักดีเจริญ 2537 : บทคัดย่อ ; เบญจภรณ์ สมศักดิ์โยธิน 2537 : บทคัดย่อ) และยังไม่มีงานวิจัยที่ทำการวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียน และสื่อเสริมประกอบการเรียนอื่นๆ เช่น หนังสือแบบฝึกหัด เทปหรือซีดีประกอบ

เนื่องจากผู้วิจัยตระหนักในความสำคัญของหนังสือเรียน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการก็ส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์หนังสือเรียนที่ตนจะตัดสินใจเลือกใช้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2548 : 1) ประกอบกับการขาดแคลนงานวิจัยทางด้านนี้ในระดับประถมศึกษา อีกทั้งการเลือกใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษและหนังสือและสื่อประกอบเป็นสิ่งที่ครูต้องการพัฒนาสมรรถภาพของตนเองเป็นอย่างมาก (บุษราภรณ์ ทับทิมงาม 2542 : บทคัดย่อ) นั่นแสดงว่า การวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนมีความสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นที่ควรทำ ด้วยเหตุดังกล่าวเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยสนใจทำการศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ซึ่งงานวิจัยชิ้นนี้อาจใช้เป็นแนวทางเฉพาะแก่ครูภาษาอังกฤษที่สนใจได้ ข้อเหมือนของการวิจัยครั้งนี้กับงานวิจัยทางด้านการวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ผ่านมาคือ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) โดยศึกษาหนังสือเรียนตามความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษากระทรวงศึกษาธิการเช่นเดียวกัน

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

อย่างไรก็ตาม แม้งานวิจัยในอดีตซึ่งมีขอบเขตสำคัญและผู้วิจัยต้องนำมาศึกษาดังที่กล่าวมานั้น แต่เนื่องจากผู้ศึกษาเหล่านี้ทำการวิเคราะห์เฉพาะหนังสือเรียนภาษาอังกฤษและคู่มือครู หรือบางองค์ประกอบตามหลักสูตรภาษาอังกฤษฉบับเก่านั้น เช่น ด้านวัฒนธรรม เนื้อหาทางภาษา เป็นต้น ทำให้การศึกษาครั้งนี้ของผู้วิจัยมีข้อแตกต่างจากงานในอดีต เพราะผู้วิจัยเลือกศึกษาการวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนในทุกแง่มุมทั้งด้านเนื้อหาสาระ ได้แก่ จุดประสงค์ หัวเรื่อง เนื้อเรื่อง เนื้อหาทางภาษา วัฒนธรรม วิธีสอน แบบฝึกหัด/กิจกรรม และรูปแบบการนำเสนอ คู่มือครู รวมถึงสื่อเสริมประกอบการเรียนคือ หนังสือแบบฝึกหัดเทปประกอบการฟังที่ยังไม่มีการศึกษามาก่อน โดยยึดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นช่วงชั้นที่ 2 นอกจากนี้ นอกเหนือการวิเคราะห์เนื้อหา ผู้วิจัยยังทำการสังเคราะห์เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษจากนักวิชาการในแขนงนี้โดยตรงจำนวน 6 คน คือ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ แกรนท์ คันนิ่งส์เวิร์ธ เออร์ ไบร์ด และกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า แล้วนำมาสร้างแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษโดยมีผู้วิเคราะห์ร่วมอีก 2 คน รวมทั้งมีการสอบถาม

ความคิดเห็นของครูและนักเรียนผู้ใช้หนังสือเรียนด้วย

จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นช่วงชั้นที่ 2 ที่เพิ่งเลื่อนชั้นขึ้นมาจากช่วงชั้นที่1 จึงเป็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับรูปแบบการนำเสนอ เนื้อหา และแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมในหนังสือเรียนของนักเรียนที่เพิ่งเปลี่ยนแปลงช่วงชั้น ผู้วิจัยทำการวิจัยหนังสือเรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่พิมพ์จำหน่ายตั้งแต่ปี พ.ศ.2544 – 2548 เพราะหลักสูตรการศึกษาที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน คือ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ดังนั้นหนังสือที่เป็นหนังสือเรียนที่ผลิตตั้งแต่ปี พ.ศ.2544 เป็นต้นมา จะถูกผลิตขึ้นมาเพื่อใช้ในหลักสูตรปัจจุบัน ซึ่งจะเป็นหนังสือที่ทันสมัยและเหมาะสมสำหรับการใช้ประกอบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษหรือไม่นั้น เป็นอีกหนึ่งประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้ด้วย อีกทั้งหนังสือเรียนภาษาอังกฤษดังกล่าวได้รับรองว่าให้ใช้เป็นหนังสือเรียนในประเทศไทยได้จากกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการของประเทศไทย ผู้วิจัยจึงเลือกวิจัยในเรื่องการวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่กรมวิชาการอนุญาตให้ใช้ในโรงเรียนและพิมพ์จำหน่ายในปีพ.ศ. 2544-2548 พร้อมทั้งคู่มือครู หนังสือแบบฝึกหัด เทปหรือซีดีประกอบ โดยผู้วิจัยทำการสำรวจหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้ความนิยมสามอันดับแรกจากโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1 ซึ่งเป็นเขตพื้นที่นำร่องทางการศึกษาของจังหวัดสุพรรณบุรี

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

อีกประเด็นที่ผู้วิจัยศึกษาคือ สืบเนื่องจากปัญหาทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1 ไม่สูงมากนัก เช่น คะแนนเฉลี่ยด้านการอ่านประมาณ 30-35 คะแนนเท่านั้น คะแนนเฉลี่ยด้านการอ่านประมาณ 35-38 คะแนน และจากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าหนังสือเรียนภาษาอังกฤษมีความสำคัญต่อการศึกษาภาษาอังกฤษสำหรับโรงเรียนไทยอย่างมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการเสนอแนวทางการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตร ครู และนักเรียน โดยอ้างอิงจากปัญหาทางการเรียนของนักเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1 โดยเฉพาะ เพื่อช่วยแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระ แบบฝึกหัด/กิจกรรม และรูปแบบการนำเสนอ ในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พร้อมทั้งคู่มือครู หนังสือแบบฝึกหัด เทปประกอบการฟัง

2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ตนใช้

ปัญหาการวิจัย

1.ผลการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั้งจากการวิเคราะห์เนื้อหาและแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษเป็นอย่างไร ในด้านเนื้อหาสาระ ได้แก่ จุดประสงค์ หัวเรื่อง เนื้อเรื่อง เนื้อหาทางภาษา บริบททางสังคมและวัฒนธรรม และวิธีสอนแบบฝึกหัดและกิจกรรม รูปแบบการนำเสนอ

2.ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ตนใช้อย่างไร

3.หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สามารถนำไปใช้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร นักเรียน และครูได้อย่างไร

ขอบเขตการวิจัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

1. งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ตนใช้ จึงทำให้ผู้วิจัยต้องศึกษากลุ่มตัวอย่างหลายกลุ่มเพื่อให้ได้คำตอบของงานวิจัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงจำแนกประชากรและกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เพื่อวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ตนใช้ ดังต่อไปนี้

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เพื่อวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้แก่

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ หนังสือเรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่กรมวิชาการอนุญาตให้ใช้ในโรงเรียนและที่พิมพ์จำหน่ายในปี พ.ศ. 2544-2548 ซึ่งจะมีประกาศเป็นงวดจากกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับรายชื่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่อนุญาตให้ใช้ รายชื่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แต่ละปีมีดังนี้

รายชื่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปี พ.ศ.2546 (กระทรวงศึกษาธิการ 2546 : 80) ได้แก่

1. Projects : Play & Learn 4 ขององค์การค้าของคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ

2. Bingo ! 4 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

3. High Five 4 ของบริษัท โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด

4. Whoopee ! English 4 ของบริษัท พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด

5. AHA! 4 ของบริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท.จำกัด

รายชื่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปี พ.ศ.2547-2548 (กระทรวงศึกษาธิการ 2547-2548 : 88-90) ได้แก่

1. Projects : Play & Learn 4 ขององค์การค้าของคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ

2. Bingo ! 4 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

3. High Five 4 ของบริษัท โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด

4. Whoopee ! English 4 ของบริษัท พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด

5. Superkids ของบริษัท พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด

6. Say Hello 4 ของบริษัท สำนักพิมพ์แม็คจำกัด

7. Smart Kids 4 ของบริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท.จำกัด

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

กลุ่มตัวอย่าง คือ หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 เล่ม ได้แก่

1. Projects : Play & Learn 4 ขององค์การค้าของคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ

2. Say Hello 4 ของบริษัท สำนักพิมพ์แม็คจำกัด

3. Smart Kids 4 ของบริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท.จำกัด

กลุ่มตัวอย่างเป็นหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สามอันดับแรกที่ได้รับความนิยมจากโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1 ซึ่ง เป็นเขตพื้นที่นำร่องทางการศึกษาของจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยเป็นผู้สำรวจความนิยมของการเลือกใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่าหนังสือเรียน Projects : Play & Learn 4 คิดเป็นร้อยละ 44.90 Say Hello 4 คิดเป็นร้อยละ 22.45 Smart Kids 4 คิดเป็นร้อยละ 14.29

1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เพื่อศึกษาศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ตนใช้ แบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อย ได้แก่

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู ได้แก่

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จาก 40 โรงเรียน ซึ่งใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับความนิยมสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ Projects : Play & Learn 4 Say Hello 4 และ Smart Kids 4

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 24 คน จาก 24 โรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 คิดเป็นร้อยละ 60 จากประชากรข้างต้น โดยผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายชั้น

1.2.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน ได้แก่

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 40 โรงเรียน ซึ่งใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับความนิยมสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ Projects : Play & Learn 4 Say Hello 4 และ Smart Kids 4

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 305 คน จาก 24 โรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนเดียวกับกลุ่มตัวอย่างครู และเป็นโรงเรียนจากโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1 โดยผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายชั้น

2. ในการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ 3 ด้าน คือ เนื้อหาสาระ แบบฝึกหัดหรือกิจกรรม และรูปแบบการนำเสนอ นอกจากนี้ยังรวมสื่อเสริมประกอบการเรียน ได้แก่ หนังสือแบบฝึกหัด เทปหรือซีดีประกอบ และคู่มือครูของหนังสือแต่ละเล่ม

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. เกณฑ์การคัดเลือกหนังสือเรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของผู้วิจัยคือ เป็นหนังสือเรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับความนิยมสามอันดับแรกจากโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1 เท่านั้น ซึ่งมีจำนวน 131 โรงเรียน และเป็นหนังสือที่ได้รับอนุญาตจากกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการให้ใช้

ในโรงเรียน โดยยึดจากหนังสือคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ วก 674/2546 และ วก 04010/2083 เรื่อง การกำหนดสื่อการเรียนรู้สำหรับการเลือกใช้ในสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

2. สื่อเสริมประกอบการเรียน ประกอบด้วย หนังสือแบบฝึกหัด และเทปหรือซีดีประกอบการฟัง ผู้วิจัยวิเคราะห์หนังสือหนังสือแบบฝึกหัด และเทปประกอบการฟังเท่านั้น เพราะในซีดีก็มีเฉพาะเสียงเหมือนเทปทุกประการ

3. ค่าระดับคะแนนความคิดเห็นในแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษมี 6 ระดับ คือ 0-6 มีความหมายดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 5
เห็นด้วย	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 4
ไม่แน่ใจ	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 3
ไม่เห็นด้วย	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 2
ไม่เห็นด้วยที่สุด	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 1
ไม่ใช่/ไม่ปรากฏ	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 0

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

4. ค่าระดับคะแนนความคิดเห็นตอนที่ 1-3 และ 5 ในแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เท่านั้น มีช่องแสดงความคิดเห็นเป็นตัวเลือก 5 ระดับ ได้แก่

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 5
เห็นด้วย	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 4
ไม่แน่ใจ	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 3
ไม่เห็นด้วย	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 2
ไม่เห็นด้วยที่สุด	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 1

5. ค่าระดับคะแนนความคิดเห็นตอนที่ 4 การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของครู ในแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นการสอบถามความบ่อยของการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของครู ดังนั้นช่องแสดงความคิดเห็นและระดับค่าความคิดเห็นจึงเปลี่ยนไปเป็น ดังนี้

ทุกวัน	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 4
4 ครั้ง/ สัปดาห์	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 3
2-3 ครั้ง/ สัปดาห์	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 2

1 ครั้ง/สัปดาห์	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 1
ไม่ใช้เลย	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 0

6. ค่าระดับคะแนนความคิดเห็นตอนที่ 1และ 3 เท่านั้นในแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีช่องแสดงความคิดเห็นเป็นตัวเลือก 5 ระดับ ได้แก่

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 5
เห็นด้วย	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 4
ไม่แน่ใจ	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 3
ไม่เห็นด้วย	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 2
ไม่เห็นด้วยที่สุด	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 1

7. ค่าระดับคะแนนความคิดเห็นตอนที่ 4 การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนในแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นการสอบถามความบ่อยของการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ดังนั้นช่องแสดงความคิดเห็นและระดับค่าความคิดเห็นจึงเปลี่ยนไปเป็น ดังนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ทุกวัน	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 4
4 ครั้ง/ สัปดาห์	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 3
2-3 ครั้ง/ สัปดาห์	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 2
1 ครั้ง/สัปดาห์	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 1
ไม่ใช้เลย	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 0

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หมายถึง หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ หนังสือเรียน Projects : Play & Learn 4 Say Hello 4 และ Smart Kids 4 ซึ่งใช้ประกอบรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยคัดเลือกหนังสือ 3 เล่มนี้ มาจากการสำรวจความนิยมหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สามอันดับแรกที่โรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1 เลือกใช้มากที่สุด

2. แบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ หมายถึง เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้

เป็นเกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งมีกรอบการวิเคราะห์ 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 หนังสือเรียน ประกอบด้วย 3 ตอน คือ 1)ด้านเนื้อหาสาระ ประกอบด้วย จุดประสงค์ หัวเรื่อง เนื้อเรื่อง เนื้อหาทางภาษา บริบททางสังคมและวัฒนธรรม และวิธีสอน 2) แบบฝึกหัด/กิจกรรม 3)รูปแบบการนำเสนอ ส่วนที่ 2 สื่อเสริมประกอบการเรียนรู้ ประกอบด้วย 2 ตอน คือ 1) หนังสือแบบฝึกหัด 2)เทปประกอบการฟัง และส่วนที่ 2 คู่มือครู แบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษนี้ผู้วิจัยสังเคราะห์และพัฒนามาจากเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2548 : 15-17) แกรนท์ (Grant 1987 : 122-126) เออร์ (Ur 1996 : 186) คันนิ่งส์เวอร์ธ (Cunningsworth 1995) และไบร์ด (Byrd 2001 : 425-426) และกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction 2006 :1-13) และตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ

3. แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หมายถึง แบบประเมินค่าสำหรับถามความคิดเห็นของครูต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ประกอบด้วย 5 ตอน ได้แก่ 1) ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษกับสาระและมาตรฐาน การเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2 2) ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษกับนักเรียน (ในมุมมองของครู) 3)ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษกับครู 4) การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของครูความพอใจของครูที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ตนใช้ และส่วนที่ 2 การแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ซึ่งแบบสอบถามความคิดเห็นของครูนี้ประยุกต์มาจากแบบประเมินความสอดคล้องของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ โดยใช้หลักเกณฑ์ของไบร์ด (Byrd 2001 : 247)

4. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หมายถึง แบบประเมินค่าสำหรับถามความคิดเห็นของนักเรียนต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่ 1) ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษกับกับนักเรียน 2) การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน 3) ความพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ตนใช้ ซึ่งแบบสอบถามความคิดเห็นของครูนี้ประยุกต์มาจากแบบประเมินความสอดคล้องของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ โดยใช้หลักเกณฑ์ของไบร์ด (Byrd 2001 : 247) เช่นเดียวกับแบบสอบถามความคิดเห็นของครู

5. ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 หมายถึง หนังสือเรียน

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

Projects : Play & Learn 4 สื่อเสริมประกอบการเรียนรู้ ประกอบด้วย หนังสือแบบฝึกหัดกับเทปประกอบการฟัง และคู่มือครูของ Projects : Play & Learn 4

6. ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 หมายถึง หนังสือเรียน Say Hello 4 สื่อเสริมประกอบการเรียนรู้ ประกอบด้วย หนังสือแบบฝึกหัดกับเทปประกอบการฟัง และคู่มือครูของ Say Hello 4

7. ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 หมายถึง หนังสือเรียน Smart Kids 4 สื่อเสริมประกอบการเรียนรู้ ประกอบด้วย หนังสือแบบฝึกหัดกับเทปประกอบการฟัง และคู่มือครูของ Smart Kids 4

8. ครู หมายถึง ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 24 คน จาก 24 โรงเรียน จากโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1 ที่ใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษหนังสือเรียน Projects : Play & Learn 4 Say Hello 4 และ Smart Kids 4

9. นักเรียน หมายถึง นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 305 คน จากโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1 ที่ใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษหนังสือเรียน Projects : Play & Learn 4 Say Hello 4 และ Smart Kids 4

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

10. ผู้วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษคือ ผู้วิจัย และผู้วิเคราะห์ร่วมอีก 2 คน

11. ผู้วิเคราะห์ร่วม คือ ผู้ร่วมวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้แบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ มีจำนวน 2 คน มีคุณสมบัติดังนี้ ผู้วิเคราะห์ร่วมคนที่ 1 ครูชำนาญการพิเศษภาษาอังกฤษ สำเร็จการศึกษาวิชาเอกสาขาภาษาอังกฤษ ผู้วิเคราะห์ร่วมคนที่ 2 ครูสอนวิชา ภาษาอังกฤษ จบการศึกษาระดับครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประถมศึกษา

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษเพื่อนำข้อมูลความรู้มาใช้ในงานวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยเสนอเป็น 4 ประเด็น ดังนี้

1. หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ
    1.1 ความหมายของหนังสือเรียน
    1.2 ความสำคัญของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ
    1.3 แนวทางการเขียนหนังสือเรียนภาษาอังกฤษตามแนวหลักสูตร (syllabus) แบบต่างๆ
    1.4 ลักษณะของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ดี
    1.5 หลักการใช้และการประยุกต์ใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ
    1.6 ความหมายของแบบฝึกหัด
    1.7 ความสำคัญของแบบฝึกหัด
    1.8 องค์ประกอบของแบบฝึกหัด
    1.9 ความสำคัญของคู่มือครู
    1.10 องค์ประกอบของคู่มือครู
    1.11 ลักษณะของคู่มือครูที่ดีและไม่ดี
2. เกณฑ์การวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ
    2.1 ความหมายของการวิเคราะห์หนังสือ
    2.2 จุดประสงค์ของการวิเคราะห์หนังสือ
    2.3 เกณฑ์การวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ
3. เกณฑ์การประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ
    3.1 ความหมายของการประเมินหนังสือ
    3.2 จุดประสงค์ของการประเมินหนังสือเรียน
    3.3 เกณฑ์การประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

4. หลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในประเทศไทย

4.1 จุดมุ่งหมายการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

4.2 หลักสูตรภาษาต่างประเทศระดับประถมศึกษาปลาย (ช่วงชั้นที่ 2)

4.3 สังเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

4.4 คุณลักษณะที่พึงประสงค์

4.5 หลักจิตวิทยาการเรียนรู้กับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ

5.1 งานวิจัยในประเทศ

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ปัจจุบันทุกโรงเรียนในประเทศไทยยังคงใช้หนังสือเรียนอยู่อย่างสม่ำเสมอ รวมถึงหนังสือเรียนภาษาอังกฤษในวิชาภาษาอังกฤษด้วย นอกจากนี้ หนังสือเรียนภาษาอังกฤษมีการพัฒนาขึ้นอย่างมาก (Kitao and Kitao 1997 : 19 ; Lamie 1999 : 1) และเนื่องจากผู้วิจัยทำการศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ดังนั้นจึงมีประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ อันจะช่วยให้ผู้วิจัยสามารถศึกษาเพื่อหาคำตอบของงานวิจัยได้ ประเด็นต่างๆ มีดังนี้

ความหมายของหนังสือเรียน

การนิยามความหมายของหนังสือเรียนปรากฏในลักษณะต่างๆดังนี้

หนังสือคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องอนุญาตให้ใช้หนังสือ / สื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2547 ได้กำหนดว่า “หนังสือเรียนคือ หนังสือที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้สำหรับการเรียน มีสาระตรงตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรอย่างถูกต้อง อาจมีลักษณะเป็นเล่ม เป็นแผ่น หรือเป็นชุดก็ได้ และอาจเรียกชื่อต่างๆ กัน คือ หนังสือเรียน แบบเรียน แบบสอนอ่าน ตำรา หนังสือประกอบการเรียน เป็นต้น หนังสือเรียนเป็นหนังสือที่บังคับใช้ในโรงเรียน อาจกำหนดนักเรียนทุกคนจัดหามาไว้ประจำตัว”

หนังสือเรียนคือ หนังสือที่รวบรวมวิชาความรู้ในหมวดวิชาใดวิชาหนึ่ง ซึ่งมีเนื้อหา ตรง

ตามหลักสูตรที่กำหนดได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน หนังสือเรียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้ในการเรียนการสอนโดยเฉพาะ จึงมีกฎเกณฑ์การเขียนเป็นพิเศษ เช่น การเขียนเป็นรายวิชา สำหรับเรียนตามระดับชั้นต่างๆ มีความยากง่ายตามวัยของผู้เรียน ลักษณะการเรียบเรียงเป็นแบบแผนเชิงวิชาการ ให้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง เที่ยงธรรม เมื่อจบบทเรียนแต่ละบทหรือท้ายเล่มมักมีกิจกรรมเสนอแนะเพื่อใช้ในการเรียนการสอน (จินตนา ใบกาซูยี 2537: 25)

สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และคณะ (2544 : 19) ได้กล่าวว่า หนังสือเรียน คือ สื่อชนิดหนึ่ง ซึ่งเป็นตัวกลางนำเนื้อหาจากผู้สอนไปสู่ผู้เรียน สื่อเป็นพาหะและในบางโอกาสสื่อก็เป็นแหล่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์โดยตรง

วาโร เพ็งสวัสดิ์ (2547 : 31)ให้ความหมายของหนังสือเรียนหรือแบบเรียนว่า เป็นเอกสารที่ใช้สำหรับการเรียน มีเนื้อหาสาระตรงตามหลักสูตรเป็นหนังสือเล่มเดียว หรือรายวิชา หรือเป็นชุด มีแบบฝึกหัดประกอบด้วย

วัลลีย์ ปราสาททองโอสถ (วัลลีย์ ปราสาททองโอสถ อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2548 : 4) ให้ความหมายว่า แบบเรียนหมายถึงหนังสือที่จัดทำขึ้น ใช้เฉพาะวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตร มีเนื้อหาต่างๆ ครอบคลุมหัวข้อตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของวิชานั้นๆ หนังสือที่จะเป็นแบบเรียนได้นั้น จะต้องผ่านการตรวจอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการเสียก่อน มิฉะนั้นแล้ว โรงเรียนจะให้นักเรียนซื้อใช้เป็นแบบเรียนไม่ได้ หนังสือเล่มใดที่ผ่านการตรวจอนุญาตแล้วให้ใช้เป็นหนังสือเรียนได้ ต้องมีใบประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ สาเหตุที่กระทรวงศึกษาธิการต้องควบคุมหนังสือเรียนอย่างใกล้ชิด ก็เพื่อให้หนังสือเรียนมีคุณภาพถูกต้องตามหลักวิชาการและราคาไม่แพง

เฟอรร์แรนท์ (Ferrant 1988 : 295) ให้ความหมายของหนังสือเรียนว่า หนังสือเรียน คือ หนังสือที่ออกแบบเพื่อใช้ในการสอนทั้งหมดหรือส่วนหนึ่งของวิชาเรียนนั้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงสรุปได้ว่า หนังสือเรียน คือ หนังสือที่จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมเนื้อหาวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ ตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และต้องได้รับการตรวจสอบและอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการแล้วเท่านั้น จึงจะนำมาเพื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนได้ และหนังสือเรียน สามารถเรียกได้อีกหลายชื่อ เช่น แบบเรียน ตำรา เป็น ซึ่งอาจมีลักษณะเป็นเล่ม แผ่น หรือชุดก็ได้

ความสำคัญของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ

หนังสือเรียนภาษาอังกฤษมีความสำคัญมากมาย และมีผู้กล่าวถึงความสำคัญดังนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลงวันที่

สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และคณะ (2544 : 19) กล่าวถึงความสำคัญของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษว่า

1. เพิ่มพูนประสบการณ์ความรู้แก่นักเรียนในสื่อที่ครูไม่อาจนำมาให้นักเรียนดูโดยตรง

2. กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการตอบสนองตามความคาดหวังที่ครูต้องการให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน

3. ส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมได้หลายรูปแบบ

4. ใช้สอนนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มได้

วาโร เพ็งสวัสดิ์ (2547 : 28) กล่าวว่า หนังสือเรียนเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาด้านการเรียนการสอน ประเภทสิ่งพิมพ์ชนิดหนึ่ง และให้ความสำคัญของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษดังนี้

1. ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว เนื่องจากบทเรียนเป็นรูปธรรม

2. ทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนสนุกสนาน นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน

3. ช่วยลดเวลาการสอน เนื่องจากการใช้นวัตกรรมจะทำให้นักเรียนสามารถเรียนได้ด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลงวันลิขสิทธิ์

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2548 : 5-6) กล่าวว่าในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หนังสือเรียนมีความสำคัญ ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือประกอบการจัดการกิจกรรมการเรียน เพราะหนังสือเรียนทำหน้าที่ในการนำเข้าสู่ศาสตร์ต่างๆ อย่างมีระบบ และระเบียบคือเริ่มจากสิ่งง่ายไปสู่สิ่งที่ซับซ้อน สิ่งที่คุ้นเคยไปสู่สิ่งที่ไม่คุ้นเลย จากรูปธรรมไปสู่นามธรรม คำศัพท์ใหม่ ๆ ที่นำมาใช้ครั้งแรกจะได้รับการนิยามอธิบาย สุดท้ายคือ ความคิดรวบยอดจะค่อยๆพัฒนาขึ้นและเพิ่มพูนโดยนำไปใช้ในเนื้อหาต่างๆ ได้ นอกจากนี้ยังมีการนำสื่อต่างๆ มาใช้ประกอบเพื่อช่วยให้เข้าใจเนื้อหาสาระได้ง่ายขึ้น จุดมุ่งหมายสูงสุดของหนังสือเรียนในส่วนนี้คือการให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการให้ข้อเท็จจริงพื้นฐานความคิดรวบยอดและการสรุปจากหลักการ

2. ช่วยการจัดระเบียบการจัดกิจกรรมการเรียน เพราะหนังสือเรียนมีบทบาทในการช่วยจัดระเบียบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนเนื่องจากลักษณะการเรียบเรียงเนื้อหาสาระนั้น ผู้แต่งหนังสือเรียนได้เสนอแนะความคิดรวบยอด หลักการและเนื้อหาในลักษณะที่เป็นไปตามลำดับว่าอะไรควรมาก่อนและอะไรควรมาหลัง นอกจากนี้ ยังเป็นการเรียบเรียงขึ้นโดยเฉพาะ สำหรับนักเรียนในระดับต่างๆ โดยคำนึงถึงทฤษฎีการเรียนรู้ ความสนใจ ความสามารถ

ในการอ่าน ความทันสมัยของเนื้อหา จุดประสงค์ และคำอธิบายรายวิชาในหลักสูตร จึงเป็นการช่วยจัดระเบียบการจัดการกิจกรรมการเรียนให้กับครูและนักเรียนไปในตัว

3. เป็นเครื่องมือในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียน เพราหนังสือเรียนในบทบาทนี้มาจากรากฐานความเชื่อที่ว่า ผู้แต่งหนังสือเรียนเป็นผู้เชี่ยวชาญและเป็นครูที่มีประสบการณ์ ดังนั้นจึงสามารถให้ความช่วยเหลือแก่ครูใหม่ได้โดย เสนอแนะความคิดรวบยอดที่สำคัญ การสรุปหลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาที่สำคัญที่ควรสอน เนื้อหาเพิ่มเติมสำหรับครู กิจกรรมการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ การวัดผล รายชื่อหนังสือค้นคว้าเพิ่มเติมต่างๆ ตลอดจนข้อเสนอแนะนำเกี่ยวกับการจัดการกับปัญหาการเรียน

4. เป็นเครื่องมือส่งเสริมหลักสูตร เพราะหนังสือเรียนนอกจากจะเป็นอุปกรณ์ที่มีเนื้อหาวิชาตามแนวหลักสูตร ทำให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้ได้ครบถ้วนตามจุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชาในหลักสูตร หนังสือเรียนก็ยังนับว่าเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างหนังสืออื่นๆ อีกด้วย เช่น คู่มือครู หนังสือแบบฝึกหัด หนังสืออ่านประกอบ และหนังสืออ่านเพิ่มเติม เป็นต้น

5. เป็นวิถีทางของการประชาสัมพันธ์ นอกเหนือไปจากการเป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนที่ขาดไม่ได้แล้วหนังสือเรียนยังทำหน้าที่เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์อีกด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากในสังคมประชาธิปไตยนั้น ประชาชนมีสิทธิในการตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษา ดังนั้นโรงเรียนต้องมีความรับผิดชอบเป็นพิเศษที่จะช่วยให้ประชาชนได้ทราบถึงวิชาที่นักเรียนต้องเรียนรู้ เนื้อหาในการเรียน ตลอดจนหัวข้อปัญหาที่อภิปรายในห้องเรียน ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีปรากฏอยู่ในหนังสือเรียนแล้ว และผู้ปกครองอาจทราบได้จากการอ่านหนังสือเรียน นอกจากนี้หนังสือเรียนยังเป็นตัววัดง่ายๆ ที่แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในหลักสูตร ตลอดจนการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบการศึกษาอีกด้วย

6. เป็นเครื่องมือเผยแพร่ความรู้และเครื่องมือช่วยให้มนุษยชาติเป็นหนึ่งเดียวกัน การที่หนังสือเรียนมีบทบาทในการเผยแผ่ความรู้ด้วยนี้ เพราะว่าเนื้อหาสาระใน หนังสือเรียนจะครอบคลุมไปถึงความรู้ที่ได้สะสมเพิ่มพูนขึ้น ตลอดจนเทคโนโลยีของมนุษย์ในอดีตซึ่งถ่ายทอดจากมนุษย์รุ่นหนึ่งไปอีกรุ่นหนึ่ง และชาติหนึ่งไปยังอีกชาติหนึ่ง หนังสือเรียนจึงเปรียบเสมือนเป็นเส้นด้ายที่เชื่อมโยงโลกมนุษย์แต่ละช่วงอายุเข้าด้วยกัน และเป็นเสมือนสะพานที่เชื่อมช่องระหว่างเชื้อชาติและสันติสุขของโลก ความรู้ในระดับต่างๆ ของประเทศ ที่พัฒนาแล้วสามารถนำมาใช้ในระดับประเทศที่กำลังพัฒนาโดยผ่านทางหนังสือเรียน หรือหนังสือตำราต่างๆ เพราะฉะนั้นหนังสือเรียนจึงมีช่วยให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและเป็นการปรับระดับสังคมให้อยู่ระดับใกล้เคียงกัน

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

บราวน์ (Brown 1973 อ้างถึงใน วารี ดิถีจิตร 2522 : 11-12) สรุปความความสำคัญของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษว่าเป็นอุปกรณ์ราคาถูก ใช้แล้วใช้อีกได้นาน และช่วยให้เด็กศึกษารายบุคคลได้ดี เพื่อช่วยให้เรียนตามกำลังความสามารถ เด็กแต่ละคนสามารถเรียนคนละสิ่งได้ได้ในเวลาเดียวกัน เรียนซ้ำกี่ครั้งก็ได้ ตามความต้องการ หนังสือเรียนช่วยให้ครูมอบงานตามความกำลังความสามารถของตน พร้อมทั้งช่วยสร้างหน่วยการเรียนขึ้นในห้องเรียน ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนให้ประสบการณ์การอ่านให้คตินิยมใหม่ๆ และเป็นแหล่งข้อมูลที่จะให้เนื้อเรื่องและคำตอบในปัญหาต่างๆ อย่างมีขอบเขตในรายวิชานั้นๆ และเหมาะกับระดับความรู้ของผู้เรียน ช่วยให้เด็กรู้วิธีศึกษาเพราะเป็นอุปกรณ์ชนิดหนึ่งที่รวบรวมหลักฐานต่างๆ ช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ได้ตลอดจนช่วยปรับปรุงทักษะของครู โดยเฉพาะครูใหม่ เพราะหนังสือเรียนมีเนื้อหาตรงตามหลักสูตร การจัดทำต้องมีความพิถีพิถันและการรอบรู้มาก คำนึงถึงหลักการเรียนการเรียนการสอนความสนใจ และความสามารถของเด็กแต่ละวัย จากข้างต้น จะเห็นได้ว่าหนังสือเรียนเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะนำไปสู่การสร้างสรรค์หนังสืออย่างอื่นติดตามออกมา เช่น หนังสืออ่านประกอบ หนังสือแบบฝึก หนังสือคู่มือครู และอื่นๆ

นอกจากนี้ ริชาร์ดส (Richards 2002 : 1-2) ยังกล่าวว่าหนังสือเรียนภาษาอังกฤษมีความสำคัญคือ เป็นแนวทางแก่โครงสร้างและประมวลการสอนของวิชา ช่วยให้การสอนมีมาตรฐานหนังสือเรียนมีคุณภาพเพราะผ่านการปรับปรุง พัฒนามาระดับหนึ่งแล้วและมีแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น หนังสือแบบฝึกหัด วิดีโอ เทป ซีดี คู่มือครูเป็นต้น จึงช่วยครูประหยัดเวลาเพราะครูจะได้ใช้เวลาเพื่อการสอนได้อย่างเต็มที่ โดยไม่ต้องมัวพะวงเรื่องการผลิตสื่อการเรียนอีกทั้งยังมีรูปแบบและตัวป้อนทางภาษาที่ถูกต้อง ช่วยฝึกครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยให้มีแนวทางการสอน สุดท้ายคือรูปลักษณ์ดึงดูดสายตาเพราะหนังสือเรียนสำหรับจำหน่ายนั้น มักมีคุณภาพสูงในการออกแบบและผลิต ดังนั้นจึงดึงดูดทั้งผู้เรียนและครู

สรุปได้ว่า หนังสือเรียนภาษาอังกฤษมีความสำคัญคือ เป็นอุปกรณ์ราคาถูก สามารถใช้ซ้ำได้ ออกแบบมาอย่างสวยงาม น่าสนใจดึงดูดความสนใจและครู นักเรียนสามารถนำกลับไปทบทวนด้วยตนเองได้ เป็นการเรียนได้ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม เนื้อหาครอบคลุมกับหลักสูตรการศึกษาที่กำหนดขอบเขตไว้ และเหมาะกับระดับผู้เรียนในแต่ละวัย อีกทั้งยังช่วยลดเวลาในการสอนได้ เพราะมีคำอธิบาย หรือภาพประกอบที่ครูไม่อาจนำมาแสดงได้จริง

แนวทางการเขียนหนังสือเรียนภาษาอังกฤษตามแนวหลักสูตร (syllabus) แบบต่าง ๆ

เนื่องด้วยการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์และวิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ทำให้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษจำต้องเปลี่ยนตามไปด้วย หนังสือเรียนอาจจัดได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

หนังสือเรียนแบบดั้งเดิม (traditional textbooks) และหนังสือเรียนแบบเพื่อการสื่อสาร (communicative textbooks) แนวทางการเขียนหนังสือเรียนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศทั้ง 2 ประเภท (Grant 1987 : 12-17) มีดังนี้

1. หนังสือเรียนแบบดั้งเดิม (traditional textbooks) แม้ว่าจะใช้คำว่า "ดั้งเดิม" แต่หนังสือเรียนประเภทนี้ยังคงตีพิมพ์เพื่อจำหน่ายจนกระทั่งถึงปัจจุบัน หนังสือเรียนแบบดั้งเดิมพยายามให้นักเรียนเรียนภาษาอย่างเป็นระบบ เมื่อเขียนหนังสือเรียนภาษาอังกฤษประเภทนี้ต้องคำนึงลักษณะสำคัญ ได้แก่

1.1 เน้นโครงสร้างหรือรูปแบบของภาษา คือ ไวยากรณ์ มากกว่าหน้าที่ทางการสื่อสาร

1.2 เน้นที่กิจกรรมการอ่านและเขียนมากกว่ากิจกรรมการฟังและพูด

1.3 บ่อยครั้งใช้ควบคู่กับภาษาแม่

1.4 ให้ความสำคัญกับความถูกต้องของภาษา

1.5 เน้นที่ประมวลการสอนและการสอบ

1.6 บ่อยครั้งเป็นที่นิยมสำหรับครู เพราะดูเหมือนว่าจะใช้ง่าย และมุ่งเน้นด้านการสอบ

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

หนังสือเรียนแบบดั้งเดิมเขียนตามแนวหลักสูตรแบบโครงสร้าง (a structural syllabus) มีฐานมาจากโครงสร้างภายในของภาษาโดยมุ่งเน้นที่โครงสร้างหรือรูปแบบไวยากรณ์เป็นหลัก อาจมีด้านคำศัพท์หรือเสียงเกี่ยวข้องบ้างแต่ไม่มากนัก เพราะหลักสำคัญของแนวหลักสูตรแบบโครงสร้างคือ ไวยากรณ์ การเรียงลำดับไวยากรณ์จะเรียงจากไวยากรณ์ที่มีความซับซ้อนน้อยสู่มาก เช่น นำเสนอ Present Simple ก่อน Past Perfect Continuous เพราะ Present Simple มีโครงสร้างทางไวยากรณ์ซับซ้อนน้อยกว่า เป็นต้น ข้อดีของแนวหลักสูตรแบบโครงสร้างคือ นักเรียนจะแม่นยำเรื่องโครงสร้างไวยากรณ์ แต่ไม่สามารถนำไวยากรณ์ที่เรียนมาใช้สื่อสารได้ ขาดทักษะการสื่อสารอันเนื่องมาจากการเรียนรูปแบบไวยากรณ์ แต่ไม่ได้ฝึกการใช้ไวยากรณ์นั้น (Cunningsworth 1995 : 54-56)

2. หนังสือเรียนแบบเพื่อการสื่อสาร (communicative textbooks) หนังสือเรียนแบบเพื่อการสื่อสารพยายามแก้ปัญหาการสื่อสารไม่ได้ของผู้เรียน โดยการสร้างโอกาสเพื่อให้นักเรียนได้ใช้ภาษาในห้องเรียน ลักษณะสำคัญของหนังสือเรียนประเภทนี้ ได้แก่

2.1 เน้นหน้าที่ทางภาษาเพื่อการสื่อสาร คือ เน้นการใช้ ไม่ใช่โครงสร้างหรือรูปแบบ

2.2 พยายามสะท้อนความต้องการและความสนใจของนักเรียน

2.3 เน้นทักษะในการใช้ภาษา มิใช่โครงสร้างของภาษา หนังสือเรียนแบบเพื่อการสื่อสารนี้ใช้กิจกรรมเป็นพื้นฐาน

2.4 มีความสมดุลระหว่างทั้ง 4 ทักษะ แต่อาจเน้นที่ทักษะการฟังและพูดมากกว่าการอ่านและเขียน

2.5 มีจุดประสงค์การเรียนรู้เฉพาะเจาะจง

2.6 ทั้งเนื้อหาและวิธีสะท้อนถึงภาษาที่เป็นจริงที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

2.7 ส่งเสริมให้ทำกิจกรรมคู่หรือกลุ่ม

2.8 เน้นความคล่อง ไม่เน้นความถูกต้อง

หนังสือเรียนแบบเพื่อการสื่อสารเขียนตามแนวหลักสูตรแบบเน้นหน้าที่ภาษา (a functional syllabus) มีฐานมาจากหน้าที่ทางภาษาเพื่อการสื่อสาร แนวหลักสูตรแบบเน้นหน้าที่ภาษาส่งผลต่อการออกแบบหนังสือเรียนภาษาอังกฤษอย่างมาก เพราะผู้เขียนใช้หน้าที่ทางภาษาในการเลือกและจัดลำดับการนำเสนอเนื้อหาทางภาษาในหนังสือเรียนเล่มนั้นๆ โดยเนื้อหาทางภาษาขึ้นอยู่กับการใช้ของนักเรียนเป็นหลัก และตอบสนองความต้องการในการสื่อสารของนักเรียนด้วยการจัดสถานการณ์จริงหรือจำลองให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษ ข้อเด่นของหนังสือเรียนแบบเพื่อการสื่อสารที่เขียนตามแนวหลักสูตรแบบเน้นหน้าที่ภาษาคือ นักเรียนจะมีเป้าหมายทางการเรียน เช่น making requests for information และส่งเสริมให้นักเรียนได้นำสิ่งที่เรียนไปใช้ทั้งการฝึกในห้องเรียนและใช้จริงนอกห้องเรียนอีกด้วย (Cunningsworth 1995 : 56-57)

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

การสอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ทางภาษาไปใช้สื่อความหมายได้ การสอนให้ประสบความสำเร็จ องค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญ คือ การจัดกิจกรรมในชั้นเรียน เพื่อเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาอย่างมีความหมาย

นอกจากที่กล่าวมานั้น ยังมีผู้เสนอแนวกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารและการเขียนหนังสือเรียนภาษาอังกฤษแบบเพื่อการสื่อสาร ต้องมีกิจกรรมเหล่านี้ประกอบด้วย ได้แก่

จอห์นสัน (Johnson 1982 : 163-172) ได้เสนอหลักการจัดกิจกรรมการสอนเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

1. หลักการหาข้อมูลที่หายไป (information gap principle) กิจกรรมนี้อาศัยหลักการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันระหว่างบุคคล ผู้เรียนจะได้รับข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ จึงต้องหาข้อมูลที่ขาดหายไปจากอีกฝ่ายจึงทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน

2. หลักการถ่ายโอนข้อมูล (information transfer) กิจกรรมนี้ผู้เรียนจะต้องถ่ายโอนข้อมูลจากทักษะหนึ่งไปสู่อีกทักษะหนึ่ง เช่น ฟังบทสนทนาหรืออ่านจดหมาย แล้วถ่ายโอนข้อมูลลงไปในตาราง

3. หลักการเติมข้อมูลให้สมบูรณ์ (jigsaw principle) กิจกรรมนี้ให้ผู้เรียนนำข้อมูลมาปะติดปะต่อกันจนได้ภาระงานที่สมบูรณ์

4. หลักการพึ่งพาอาศัยกันในการทำงาน (task dependency principle) ใช้หลักการที่ผู้เรียนต้องพึ่งพาข้อมูลซึ่งกันและกัน ผู้เรียนที่ได้รับมอบหมายภาระงานต่างกัน ต้องมีปฏิสัมพันธ์และตรวจสอบข้อมูลระหว่างกันเพื่อให้การทำกิจกรรมนั้นสำเร็จ

5. หลักการแก้ไขเนื้อหา (correction for content principle) ผู้เรียนมีการตรวจสอบแก้ไขกันและกันว่าทั้งสองฝ่ายสื่อสารกันเข้าใจหรือไม่

นอกจากนี้ สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532 : 6) ได้แนะนำกิจกรรมการสอนเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

1. จัดกิจกรรมให้มีเนื้อหาที่เป็นจริงในชีวิตประจำวัน

2. สร้างแรงจูงใจให้เด็กอยากมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน

4. จัดให้มีการปฏิบัติกิจกรรมอย่างเป็นธรรมชาติโดยไม่มีการซักซ้อมกันมาก่อน

5. ให้ผู้เรียนเลือกเนื้อหาเองโดยยึดวัตถุประสงค์การสอนเป็นสำคัญ

6. จัดกิจกรรมให้เรียบง่ายทั้งในการดำเนินภาระงานและการเตรียมกิจกรรม

7. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหา

กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เน้นฝึกภาษาเพื่อให้เกิดความสามารถในการสื่อความหมายมากกว่าความถูกต้องทางไวยากรณ์ โดยใช้กิจกรรมหรือภาระงานเป็นสื่อทำให้เกิดกิจกรรมที่สร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และส่วนใหญ่เนื้อหามักเป็นเรื่องที่พบได้ในชีวิตประจำวัน

จากข้างต้น กล่าวได้ว่าหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 2 ประเภท คือ หนังสือเรียนแบบดั้งเดิมและหนังสือเรียนแบบเพื่อการสื่อสาร มีแนวทางการเขียนแตกต่างกันอย่างชัดเจน แบบแรกนั้นเน้นโครงสร้างหรือไวยากรณ์มากกว่าการใช้ภาษา กิจกรรมเน้นการฝึกซ้ำๆ เพื่อความถูกต้องมากกว่าการสื่อสารเพื่อพัฒนาความคล่อง ดังนั้นนักเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสือเรียนแบบดั้งเดิมมักจะมีความสามารถทางการสื่อสารต่ำกว่านักเรียนที่เรียนโดยหนังสือเรียนแบบเพื่อการสื่อสาร แต่มีความรู้ทางด้านโครงสร้างของภาษาถูกต้อง แม่นยำกว่าแบบเพื่อการสื่อสาร

ปัจจุบันการเรียนการสอนภาษาในประเทศไทยเป็นแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (กระทรวงศึกษาธิการ 2544 : 1) ซึ่งแนวการสอนภาษาวิธีนี้เป็นแนวการสอนที่ได้รับการดัดแปลงปรับปรุงมาจากแนวการสอนแบบมหภาษา (Whole Language Teaching Approach) สำหรับการเรียนการสอนในภาษาแม่มาเป็นแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (communicative Language Teaching Approach) สำหรับผู้เรียนภาษาที่สอง จึงสันนิษฐานได้ว่าหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้ในปัจจุบันนี้น่าจะเป็นหนังสือเรียนแบบเพื่อการสื่อสาร

ลักษณะของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ดี

มีผู้กล่าวถึงลักษณะของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ดีในมุมมองต่างกัน ดังนี้

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532 : 37) กล่าวถึงลักษณะของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ดีว่า ผู้สอนควรเลือกหนังสือเรียนที่มีเนื้อหาทางวัฒนธรรมด้วย เพื่อผู้เรียนจะได้ความรู้ทางวัฒนธรรมไปพร้อมๆกับทักษะทางภาษาทั้งสี่คือ ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน เพราะจะได้ฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

การเลือกหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่มีเนื้อหาทางวัฒนธรรมนี้ เบนดา (Benda 1983 : 23) และมิเชล (Michel 1967 : 335-336) กล่าวสนับสนุนว่าภาษานั้นมีวัฒนธรรมแฝงอยู่ด้วยเสมอ ดังนั้นเมื่อศึกษาภาษาก็ควรศึกษาควบคู่กับวัฒนธรรมนั้นๆ ซึ่งการสอดแทรกวัฒนธรรมของชนชาติเจ้าของภาษาให้แก่นักเรียนทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจความสำคัญและรับรู้ถึงความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาได้ (Gladstone 1972 : 192) อีกทั้งนักเรียนยังสามารถร่วมแบ่งปันความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของตนเองแก่ผู้อื่น (McKay 2002 : 88) ด้วยเหตุนี้คุณลักษณะของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ดีอย่างหนึ่งควรมีการสอดแทรกวัฒนธรรมของตนเองและชนชาติเจ้าของภาษาด้วย

ศิวกานต์ ปทุมสูติ (2540 : 20-22) กล่าวถึงลักษณะของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ดีควรพิจารณาดังนี้

1. เนื้อหาดี ได้แก่ เนื้อหามีแง่มุมแปลกใหม่และปลุกเร้า เหมาะสมกับยุคสมัยหรือไม่จำกัดกาลเวลา เนื้อหาถูกต้อง มีสาระประโยชน์ควรค่าแก่การศึกษาและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ควรมีการเรียบเรียงหมวดหมู่และลำดับความสำคัญของเนื้อหาอย่างเหมาะสมตลอดจนมีความเป็นเอกภาพหรือความเป็นอันหนึ่งเดียวกันของเนื้อหา นอกจากนี้ ควรมีสัมพันธภาพคือ ความเกี่ยวเนื่องสอดรับกันของเนื้อหา และมีสารัตถภาพคือ ความมีสาระประเด็นสนับสนุนเนื้อหาหลักอย่างมีน้ำหนัก

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

2. ความคิดดี ได้แก่ ความคิดมีแง่มุมแหลมคมและแปลกใหม่ สร้างสรรค์ให้ผู้เรียนเกิดความคิดและความรู้สึกที่ดี มีเหตุผลเพื่อไตร่ตรองอย่างรอบคอบ ความคิดนั้นไม่ลอกเลียนผู้อื่น ไม่ซ้ำซากจำเจ กำกวมทำให้วกวนสับสนหรือจำกัดคับแคบ และสำคัญที่สุดคือ ต้องปราศจากอคติ

3. ภาษาดี ได้แก่ ภาษามีความเหมาะสมกับเรื่องและกลุ่มเป้าหมาย การผูกประโยคก็เหมาะสมกับหลักนิยมทางภาษา ลงตัวกับรูปแบบ เนื้อหา และความคิด อีกทั้งต้องมีประสิทธิภาพในการสื่อสาร

4. รูปแบบและการนำเสนอดี ได้แก่ หนังสือเรียนได้รับการนำเสนออย่างมีกลวิธีใช้รูปแบบที่มีลักษณะนิยมได้อย่างถูกต้องและลงตัว ตลอดจนมีความเหมาะสมกับกาลสมัยและนักเรียน

5. การจัดพิมพ์ดี ได้แก่ การจัดรูปเล่มเหมาะงามน่าอ่าน กระดาษและกระบวนการจัดพิมพ์มีคุณภาพ การพิสูจน์อักษรและความถูกต้องต่างๆ ถูกต้องสมบูรณ์ ภาพปกและภาพประกอบเหมาะสม และกำหนดราคาได้เหมาะสมกับคุณภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2548 : 4-5) กล่าวถึงลักษณะของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ดี ควรพิจารณาดังนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

1. ด้านเนื้อหา พิจารณาประเด็น ต่อไปนี้

1.1 ขอบเขตของเนื้อหา มีการเรียบเรียงเนื้อหาที่สอดคล้องกับแนวทางที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

1.2 การคัดเลือกเนื้อหา เนื้อหาสาระที่ปรากฏอยู่ในหนังสือเรียน เป็นเนื้อหาจำเป็น ซึ่งได้แก่ การกำหนดความคิดรวบยอดพื้นฐานและหลักฐานเบื้องต้นแล้วอธิบาย และยกตัวอย่างประกอบให้ชัดเจน

1.3 การเสนอเนื้อหา ใช้แนวการเขียนในลักษณะง่าย พอเหมาะกับความตั้งใจความต้องการ ความสนใจ และวุฒิภาวะของผู้เรียนในระดับนั้นๆ

2. ด้านการใช้ พิจารณาว่า หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ เป็นหนังสือเรียนที่ใช้เป็นพื้นฐานในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนและครู เช่น ใช้ในการอ่านประกอบคำบรรยาย ใช้เป็นแหล่ง ค้นคว้าของนักเรียน ใช้คำถามและกิจกรรมที่เสนอแนะตอนท้ายเล่มในเชิงปฏิบัติให้เกิดความ เข้าใจบทเรียนในหัวข้อต่างๆ ดังนั้นสิ่งที่กล่าวมานี้ต้องแสดงออกมาอย่างเป็นรูปธรรม

3. ด้านการควบคุมคุณภาพและเวลา พิจารณาว่า หนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ดีนั้นต้องได้รับการตรวจสอบว่ามีคุณภาพจากกระทรวงศึกษาธิการ และเนื้อหาในหนังสือต้อง

เหมาะสมกับเวลาเรียน อีกทั้งต้องมีราคาพอสมควรที่จะซื้อได้โดยไม่เดือดร้อน

อินโลว์ (Inlow 1963 : 157-159) ได้ให้ลักษณะของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ดีว่า

1. เนื้อหาได้มาตรฐานตามหลักวิชาการ ทันสมัย มีจุดมุ่งหมาย และวิธีการนำเสนอดี มีความเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของนักเรียน มีการขยายความและให้ความหมายของข้อความสำคัญ มีการกล่าวถึงสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่ และมีการอภิปรายแสดงความคิดเห็น

2. แนวการเขียนได้มาตรฐาน ได้แก่ การใช้ถ้อยคำที่มีความหมายแจ่มแจ้งน่าสนใจชวนอ่าน ใช้ศัพท์เหมาะสมกับระดับผู้ใช้เรียน ให้ความคิดรวบยอดที่อ่านเข้าใจง่ายและมีการวางแผน เสนอเนื้อหาอย่างเหมาะสม

3. ผู้แต่งมีความรู้เป็นอย่างดี

4. รูปเล่มสวยงาม ใช้กระดาษที่มีคุณภาพดี ตัวพิมพ์อ่านชัดเจน ขนาดรูปเล่มน่าอ่าน ปกสวยงาม

5. มีเอกสารอ้างอิง บอกที่มาข้อมูล สารบัญ คำนำ อภิธานศัพท์และดัชนี

จากที่กล่าวข้างต้น เป็นที่น่าสังเกตว่า แม้ลักษณะของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ดีจากผู้เขียนต่างคน แต่ลักษณะจะคล้ายกัน อย่างไรก็ตาม วารี ดิถีจิตร (2522 : 13-14)ได้กล่าวถึงลักษณะของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ดี โดยเจาะจงระดับประถมศึกษาดังนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

1.หนังสือเรียนต้องสร้างความรู้สึกสนใจให้แก่เด็ก เช่น มีภาพประกอบ ผู้เขียนเข้าใจหลักจิตวิทยา

2. มีวิธีชักจูงความสนใจ และเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ในชีวิตประจำวัน

3. มีสีสันดึงดูดความสนใจ

4. มีความสัมพันธ์กับวิชาอื่นๆ

5. ได้ชักจูงให้เด็กสนใจ กระตุ้นให้เด็กอยากอ่าน

6. เขียนคำศัพท์ยาก แยกไว้ให้เด็กได้อ่าน

7. ไม่ให้แนวคิดเลื่อนลอย มีตัวอย่างง่ายต่อการทำความเข้าใจ

8. ผู้เขียนได้คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนมียากง่ายสลับคละกันไป

9. มีคำสั่งแจ่มแจ้งทุกบท ทุกตอน ไม่ทำให้เด็กเกิดความไขว้เขวสับสนได้

ครอว์ฟอร์ด (Crawford 2002 : 81-87) กล่าวถึงลักษณะของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ดี โดยเฉพาะสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ดังนี้

1. ภาษาต้องมีหน้าที่ และเป็นไปตามบริบท

2. ส่งเสริมให้นักเรียนมีการพัฒนาภาษาด้วยการใช้ภาษาอย่างมีจุดประสงค์

3. ภาษาเป็นจริง

4. เนื้อหาตอบสนองความต้องการในการเรียนเพื่อทำให้นักเรียนมีประสิทธิภาพและความรู้ ความเข้าใจ

5. เนื้อหา และกิจกรรมมีความยืดหยุ่นกับบุคคล และบริบทที่แตกต่างกัน

6. นักเรียนต้องได้ทำกิจกรรมพัฒนาความสามารถทางการเขียนพร้อมกับการพูด

7. สื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้นักเรียนเรียนได้อย่างมีอิสระ

8. มีสื่อเสริม ซึ่งสามารถใช้ร่วมกับสื่อการเรียนการสอนในห้องเรียนด้วยได้ เช่น สื่อภาพหรือเสียง

กล่าวโดยรวม ลักษณะของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ดี ได้แก่ เนื้อหาในหนังสือนั้นต้องถูกต้อง ทันสมัย เหมาะสมกับระดับของผู้ใช้ มีความเป็นไปได้ในชีวิตประจำวัน และต้องครอบคลุมจุดประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ มีการนำเสนอเรื่องวัฒนธรรมเพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาได้ยิ่งขึ้น มีการนำเสนอเนื้อหาทางภาษาคือ ไวยากรณ์ คำศัพท์ และเสียงครบถ้วนและมีจำนวนมากเพียงพอเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และฝึกฝนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งควรมีสีสันสวยงาม ดึงดูดความสนใจของนักเรียน พร้อมทั้งภาพประกอบเพื่อให้นักเรียนเข้าใจยิ่งขึ้น แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าหนังสือเรียนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศนั้นจะมีรายละเอียดที่ต่างออกไป คือมีการให้ความสำคัญกับความเป็นจริงและสมจริงของภาษาและกิจกรรม กิจกรรมเสริมสร้างทักษะการสื่อสารของนักเรียน รวมทั้งสื่อการเรียนการสอนก็สามารถใช้ง่ายและใช้ได้หลายสถานการณ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลพบุรี

หลักการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2548 : 7-10) กล่าวถึงหลักการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งแบ่งออกเป็นหลายลักษณะ ดังนี้

1. ใช้เพื่อการอ่านเชิงสำรวจ หนังสือเรียนสามารถใช้ในการสร้างพื้นฐานทางการศึกษาขั้นต้นเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนใหม่ให้แก่นักเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียนทราบว่า “เรื่องราวทั้งหมดเกี่ยวกับอะไร” การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษในแนวนี้เป็นการช่วยแนะนำนักเรียนให้ทราบถึงแนวคิดสำคัญของเรื่องที่เรียนนั้นๆ ช่วยให้เกิดความคุ้นเคยคำศัพท์ ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับหัวข้อนั้นๆมากพอที่จะเข้าใจและดำเนิน กิจกรรมเกี่ยวกับการอ่านลักษณะต่างๆ ต่อไปได้ การใช้หนังสือเรียนในลักษณะนี้ ครูควรเริ่มจาก

1.1 สร้างความพร้อมเกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียน โดยแนะนำเนื้อหาโดยใช้สื่อต่างๆ

ประกอบ เช่น รูปภาพ แผนที่ หรือสถานการณ์อื่นๆที่สอดคล้องกับเนื้อหาในเรื่องนั้นๆ

1.2 แจ้งให้นักเรียนทราบถึงจุดมุ่งหมายในการอ่าน ซึ่งควรเป็นเรื่องทั่วๆไปมากกว่ากำหนดรายละเอียดหรือมีลักษณะเฉพาะเจาะจง

1.3 ควรพิจารณาดูว่าหัวข้อใหม่มีศัพท์ใหม่อะไรบ้าง และอธิบาย ความหมายของคำศัพท์เหล่านั้นแก่นักเรียน

1.4 พยายามทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในภาพ แผนที่ แผนภูมิที่สำคัญในหนังสือเรียนเพราะสาระของสิ่งที่แสดงนั้นอาจมีลักษณะที่ต้องใช้ความพินิจพิจารณาในการทำความเข้าใจ และนักเรียนอาจมองข้ามไป จึงเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องเข้าไปช่วยเหลือติดตามผลของนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.5 ครูควรเตรียมหนังสือเสริมเพิ่มเติมจากหนังสือเรียน

2. ใช้เพื่อความมั่นใจในข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา เพราะหนังสือเรียนเป็นแหล่งข้อมูลที่ดีเยี่ยมในการให้ข้อมูล เมื่อนักเรียนต้องการข้อมูลที่สัมพันธ์กับเรื่องที่ศึกษาอยู่ อีกทั้งนักเรียนอาจค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งความรู้อื่นเพิ่มเติม หรือเพื่อยืนยันข้อมูลจากในหนังสือเรียนก็ได้ การทำเช่นนี้ก็ตรงกับการส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้านอกห้องเรียนอีกทางหนึ่งด้วย

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลพบุรี

3. ใช้สรุปการเรียนรู้ หนังสือเรียนภาษาอังกฤษสามารถใช้ในการสรุปการเรียนรู้เป็นหัวข้อย่อยๆ ใน การศึกษาและใช้ในการเรียนรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ซึ่งประเด็นนี้ครูควรทำดังนี้

3.1 สร้างความพร้อมให้กับนักเรียน โดยอภิปรายถึงเรื่องที่เรียนมาในคราวก่อนและสร้างจุดประสงค์เฉพาะและมีรายละเอียดในการอ่านหนังสือเรียน ซึ่งเป็นลักษณะตรงข้ามกับการอ่านเพื่อสำรวจ

3.2 อธิบายศัพท์ยากที่อาจพบ

3.3 วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแก่นักเรียน เป็นลักษณะให้นักเรียนประยุกต์ใช้ข้อมูลที่เรียน

3.4 ทำการอภิปรายแนวคิดสำคัญ และสรุปเป็นข้อเขียนบนกระดานดำ หรือนักเรียนแต่ละคนบันทึกลงในสมุดตนก็ได้

หลักการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษมีไว้เพื่อ 3 วัตถุประสงค์ คือ เพื่อการอ่านเชิงสำรวจ เพื่อความมั่นใจในข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา และใช้สรุปการเรียนรู้ สังเกตได้ว่าวัตถุประสงค์แรกเป็นการใช้เพื่อเตรียมความพร้อมเรื่องที่นักเรียนจะเรียน ส่วนวัตถุประสงค์ที่ 2 และ 3 เป็นการใช้ในขั้นตอนระหว่างการเรียนและหลังจากเรียนเรื่องนั้นๆ จบแล้วตามลำดับ

การประยุกต์ใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ

มีผู้กล่าวถึงการประยุกต์ใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ดังนี้

บราวน์ (Brown 1994 : 174) ลามี่ (Lamie 1999 : 1-6) และหยูซิน (Yu-Hshin 2000 : 1- 12) กล่าวถึงการประยุกต์ใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ดังนี้

1. ถ้าเนื้อหาหรือกิจกรรมมีความยากและซับซ้อนเกินไป ก็ควรปรับให้ง่ายลง

2. ควรประยุกต์หรือปรับกิจกรรมในหนังสือเรียนให้เป็นกิจกรรมการสื่อสาร เพื่อฝึกฝนให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะการสื่อสาร

3. ควรใช้หนังสือเรียนอย่างสร้างสรรค์ หมายความว่า ครูและนักเรียนควรปรับการใช้หนังสือเรียนให้เข้าสถานการณ์การเรียนการสอนของตนเอง เช่น ถ้าเนื้อหากล่าวถึงเรื่องที่นักเรียนไม่รู้จัก ครูควรเชื่อมโยงหนังสือเรียนกับบริบทของ มิใช่ยึดตามหนังสือเรียนทั้งหมดโดยปราศจากการพิจารณา

ริชาร์ดส (Richards 2002 : 4-5) กล่าวถึงการประยุกต์ใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ดังนี้

1. สามารถเปลี่ยนแปลงเนื้อหาบางส่วน เนื่องจากบางครั้งเนื้อหาจำต้องมีการเปลี่ยนบ้างบางส่วนเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนเป้าหมายที่มีองค์ประกอบต่างกัน เช่น อายุของผู้เรียน เพศ ระดับชั้นทางสังคม อาชีพ ศาสนาหรือภูมิหลังทางวัฒนาธรรม

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

2. สามารถเพิ่มหรือตัดเนื้อหาบางส่วน เนื่องจากหนังสือเรียนอาจจะมีรายละเอียดน้อยไปหรือมากเกินไปที่ทำให้การเรียนสะดุดหรือไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

3. สามารถเรียงลำดับเนื้อหาใหม่ได้ ตามความเหมาะสมจากการพิจารณาของครู

4. สามารถเปลี่ยนแปลงภาระงานได้ เช่น กิจกรรมการฟังที่มุ่งเพื่อการฟังข้อมูลเพียงอย่างเดียว ครูอาจประยุกต์วิธี โดยให้นักเรียนฟัง 2-3 ครั้ง เพื่อจุดประสงค์อื่นก็ได้

5. สามารถเพิ่มภาระงาน ถ้าครูเห็นว่าภาระงานอันนั้นสำคัญและมีไม่เพียงพอ

สืบเนื่องจากการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษซึ่งสามารถใช้ได้หลายลักษณะและหลายวัตถุประสงค์ต่างกันไป ดังนั้นหนังสือเรียนเหล่านี้จึงถูกประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ บริบทที่ต่างกันไปซึ่งขึ้นอยู่กับการพิจารณาของผู้สอน อย่างไรก็ตามครูก็ยังยึดกิจกรรมจากในหนังสือเรียนเป็นส่วนใหญ่ แต่ครูก็สามารถเปลี่ยนแปลง เพิ่ม หรือลดเนื้อหาและกิจกรรมจากในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ตนใช้ได้

รายชื่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่กรมวิชาการอนุญาตให้ใช้และที่พิมพ์จำหน่ายในปี พ.ศ. 2544-2548

จากเกณฑ์การประเมินคุณภาพของกรมวิชาการที่กล่าวมาข้างต้น เมื่อหนังสือเล่มใดของสำนักพิมพ์ใดได้รับอนุมัติให้ใช้เป็นหนังสือเรียนในโรงเรียนได้แล้ว ก็จะมีประกาศแจ้งทั่วประเทศ

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ วก 674/2546 เรื่องการกำหนดสื่อการเรียนรู้สำหรับเลือกใช้ในสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 กำหนดรายชื่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่4 ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ในโรงเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ ,กรมวิชาการ 2546 : 80) ดังนี้

1. Projects : Play & Learn ขององค์การค้าของคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ
2. Bingo! 4 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
3. High Five 4 ของบริษัท โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด
4. Whoopee! English 4 ของบริษัท พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด
5. AHA! 4 ของบริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท.จำกัด

รายชื่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปี พ.ศ.2547-2548 ซึ่งจะมีใบอนุญาตให้ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา ระบุเวลาไว้ 5 ปี (คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ วก 04010/2083 กระทรวงศึกษาธิการ 2547 : 88-90) ได้แก่

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

1. Projects : Play & Learn 4 ขององค์การค้าของคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ
2. Bingo! 4 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
3. High Five 4 ของบริษัท โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด
4. Whoopee! English 4 ของบริษัท พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด
5. Superkids ของบริษัท พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด
6. Say Hello 4 ของบริษัท สำนักพิมพ์แม็คจำกัด
7. Smart Kids 4 ของบริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท.จำกัด

จะเห็นได้ว่า หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของบางสำนักพิมพ์อาจจะออกหนังสือชุดใหม่พร้อมทั้งยังมีการผลิตชุดเดิมอยู่ หรือไม่ก็ยังผลิตหนังสือเรียนชุดเดิมที่ยังอยู่ในระหว่างเวลาที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ได้สถานศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และรายชื่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษเหล่านี้มีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นทุกครั้งที่กระทรวงศึกษาธิการมีประกาศแจ้ง โดยรวมแล้วการจะเป็นหนังสือเรียนที่ได้รับอนุญาตใช้ในโรงเรียนได้นั้น ต้องผ่านการประเมินคุณภาพ คัดเลือกจากกรมวิชาการก่อน หลังจากนั้นกระทรวงศึกษาธิการจะออกประกาศเป็นหนังสือคำสั่งเกี่ยวกับรายชื่อหนังสือเรียนที่ใช้ในโรงเรียนได้ หนังสือจากสำนักพิมพ์ใดๆ ที่ไม่ได้รับการอนุมัติจาก

กระทรวงศึกษาธิการให้เป็นหนังสือเรียน ไม่สามารถนำมาเป็นหนังสือเรียนหลักในโรงเรียนได้ เป็นได้แค่เพียงหนังสือเสริมในการเรียนเท่านั้น

ความหมายของแบบฝึกหัด

มีผู้ให้นิยามของแบบฝึกหัดดังนี้

อารีย์ บัวคุ้มภัย (2540 : 18) กล่าวว่าแบบฝึกหัดคือ ส่วนหนึ่งของกิจกรรมในรูปแบบที่หลากหลาย โดยมีจุดประสงค์เพื่อเสริมทักษะต่างๆ ให้เกิดแก่ผู้เรียนในขณะเรียนหรือหลังจากเรียนจบแล้ว

กันต์ดนัย วรจิตพล (2542 : 34) กล่าวว่าแบบฝึกหัดคือ เครื่องมือทางการเรียนอย่างหนึ่งที่มุ่งหวังให้นักเรียนได้ฝึกการกระทำด้วยตนเองเพื่อจะได้มีทักษะหรือความชำนาญเพิ่มขึ้นหลังจากที่ได้เรียนรู้ในภาคทฤษฎีหรือเนื้อหาแล้ว

อารีย์ วาศน์อำนวย (2545 : 38) กล่าวว่าแบบฝึกหัดคือ อุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างหนึ่ง ประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลายและน่าสนใจเพื่อจะนำมาใช้ให้นักเรียนได้ฝึกฝนปฏิบัติเพิ่มขึ้นเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เกิดความคล่องแคล่ว ชำนาญกระทั่งเกิดความแม่นยำซึ่งเป็นไปโดยอัตโนมัติด้วยการทบทวนเนื้อหาความรู้ต่างๆที่เรียนไปแล้วอย่างมีทิศทาง

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

กล่าวโดยสรุปว่าแบบฝึกหัดคืออุปกรณ์หรือเครื่องมือทางการเรียนชนิดหนึ่งซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลายและมีจุดประสงค์เพื่อเสริมทักษะต่างๆ แก่ผู้เรียนจนเกิดความคล่องแคล่วและแม่นยำต่อบทเรียนหรือเรื่องที่เรียนไป

ความสำคัญของแบบฝึกหัด

มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกหัด ดังนี้

ยุภาภรณ์ ชาวเชียงขวาง (2537 : 16) กล่าวว่า แบบฝึกหัดมีความสำคัญเพราะเป็นส่วนเพิ่มหรือส่วนเสริมหนังสือเรียนในการเรียนทักษะ เป็นอุปกรณ์การสอนช่วยลดภาระของครูได้มาก เพราะแบบฝึกเป็นสิ่งที่จัดที่ทำขึ้นอย่างมีระบบ ช่วยเสริมทักษะทางการใช้ภาษา ช่วยให้เด็กฝึกทักษะการใช้ภาษาได้ดีขึ้น ช่วยเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล แบบฝึกที่เหมาะสมกับความสามารถจะช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จ อีกทั้งยังช่วยให้ทักษะทางภาษาคงทนเพราะได้ฝึกทันทีหลังจากเรียนเรื่องนั้นๆ จบ และฝึกซ้ำๆ จนแม่นยำ

เนาวรัตน์ ชื่นมณี (2542 : 32) กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกหัดว่า แบบฝึกช่วยในการฝึกหรือเสริมทักษะทางภาษาและการใช้ภาษาของผู้เรียน สามารถนำมาฝึกซ้ำทบทวนบทเรียน ผู้เรียนสามารถนำไปทบทวนด้วยตนเองได้ ในส่วนของครูนำมาทดสอบความรู้ วัดผลการเรียนรู้ได้

เป็นอย่างดี ทำให้ครูสามารถทราบปัญหาถูกจุด และนักเรียนทราบความก้าวหน้าของตน ครูเองประหยัดเวลา ค่าใช้จ่ายและลดภาระการเตรียมการสอน

กรีนและวอลเตอร์ส (Green and Walters 1971 : 496) กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกหัดว่า เป็นอุปกรณ์การสอนช่วยลดภาระของครู ช่วยให้นักเรียนฝึกฝนเสริมทักษะทางภาษาได้ดีขึ้น ช่วยเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล ช่วยให้ทักษะทางภาษาคงทน ช่วยให้นักเรียนสามารถทบทวนและฝึกฝนเนื้อหาที่เรียนด้วยตนเองได้ อีกทั้งยังสะท้อนให้นักเรียนมองเห็นปัญหาของนักเรียนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

จากข้อความข้างต้น จะเห็นได้ว่าแบบฝึกหัดมีความสำคัญและจำเป็นเพราะช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนและฝึกทักษะทางภาษาได้ดียิ่งขึ้น สามารถจดจำเนื้อหาบทเรียนได้อย่างคงทน แม่นยำ สามารถช่วยให้ครูประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน และนักเรียนก็สามารถประเมินตนเองได้ นอกจากนี้ยังช่วยลดภาระและเวลาในการเตรียมสื่อการสอนแก่ครูด้วย

องค์ประกอบของแบบฝึกหัด

ทิศนา แขมณี (2548 :169-170) กล่าวถึงองค์ประกอบของแบบฝึกหัด ควรมีดังนี้

มหาวิทยาลัยนเรศวร ลิขสิทธิ์

1. มีวัตถุประสงค์ที่อิงความรู้เดิมที่เรียนมา

2. มีแบบฝึกหัดในสาระต่างๆ ตามความรู้เดิมอย่างเพียงพอสำหรับผู้เรียนในการฝึกฝนเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่กระจ่างชัดหรือเกิดทักษะความชำนาญ และมีความยาก-ง่ายหลายระดับ

ฮัชชินสันและวอลเตอร์ส (Huchinson and Waters 1999 : 108-109) กล่าวถึงองค์ประกอบของแบบฝึกหัดว่าควรมีดังนี้

1. ข้อมูลทางภาษา อาจเป็นลักษณะของข้อความ บทสนทนา รูปภาพ แผนที่หรือแผนภูมิ หรือข้อความใดๆ ที่ใช้ในการสื่อสาร

2. การเน้นเนื้อหา หมายถึง เนื้อหาที่เป็นสื่อบอกความหมาย อาจเป็นเนื้อหาทางภาษาศาสตร์ หรืออยู่ในรูปของบริบทภาษาศาสตร์

3. การเน้นตัวภาษา จุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาในแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมการเน้นตัวภาษานั้น

4. ภาระงาน เป็นเป้าหมายสุดท้ายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักใช้ภาษา ภาระงานควรเป็นภาระงานการสื่อสาร

โดยทั่วไปแบบฝึกหัดภาษาอังกฤษมีองค์ประกอบดังข้างต้น แต่ส่วนสำคัญที่ทำให้แบบฝึกหัดภาษาอังกฤษแต่ละแบบฝึกมีความแตกต่างกันคือ ลักษณะของแบบฝึกหัดว่าจะเป็น

แนวทางการสื่อสารคือ เน้นการใช้ภาษาหรือเป็นแนวทางการโครงสร้างทางภาษาซึ่งเน้นที่รูปแบบไวยากรณ์

ความสำคัญของคู่มือครู

ส่วนใหญ่หนังสือเรียนภาษาอังกฤษมักจะมีคู่มือครูด้วยเสมอ เพราะคู่มือครูมีความสำคัญต่อครูและหนังสือเรียนมาก ดังจะเห็นได้จากความคิดเห็นต่อไปนี้

คู่มือครูหรือคู่มือการสอน หมายถึง เอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อช่วยครูในการสอนแขนงวิชาต่างๆ ลักษณะของคู่มือครูจะไม่เน้นหนักเนื้อหาวิชา แต่จะมุ่งเน้นวิธีการสอน การจัดกิจกรรม และการวัดผลให้สอดคล้องกับหนังสือเรียนที่มาด้วยกัน และคู่มือครูอาจแนะนำหนังสืออ้างอิง แหล่งค้นคว้าทางวิชาการ และข้อมูลอื่นๆ ที่มีประโยชน์ต่อการสอนของครู (วารี ถิระจิตร 2522 : 10) ซึ่งคันนิ่งเวอร์ธ (Cunningsworth 1995 : 112-113) และเซสแนน (2001 : 205) มีความคิดเห็นทำนองเดียวกันว่า คู่มือครูเป็นสื่อเสริมหนังสือเรียนชนิดหนึ่งซึ่งมีความสำคัญมาก หนังสือเรียนบางเล่มจะใช้ได้ไม่เต็มประสิทธิภาพหรือไม่เกิดประสิทธิผลอย่างเต็มศักยภาพ หากขาดคู่มือครู นอกจากนี้ คู่มือครูยังมีอิทธิพลต่อการคิดหรือจัดการวิธีการสอนภาษาอังกฤษของครู ช่วยให้ครูเข้าใจหลักการสอนได้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยปรับปรุงการพัฒนาทางวิชาชีพครูอีกด้วย เพราะบางครั้งครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยติดขัดในการจัดการสอน ก็สามารถใช้คู่มือครูนำทางการแก้ปัญหาในสิ่งที่ตนอ่อนด้อยได้ นอกจากนี้คู่มือครูที่ดีจะเสนอแนะวิธีการใช้หนังสือเรียนเล่มนั้นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด รายละเอียดของแผนการสอนแต่ละหน่วย และเฉลยแบบฝึกหัด (Crawford 2002 : 80-81 ; Edge and Wharton 1999 : 298-299)

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

จะเห็นได้ว่า คู่มือครูมีประโยชน์ต่อครูผู้สอนมาก เพราะมีรายละเอียดเกี่ยวกับการแนะแนวทางการสอน แผนการจัดกิจกรรมและเฉลยของแต่ละหน่วย พร้อมทั้งเสนอแหล่งอ้างอิงข้อมูลอื่นๆ ที่ครูอาจต้องการเพื่อนำไปอธิบายแก่นักเรียนเพิ่มเติมนอกเหนือจากในหนังสือเรียนที่อาจมีข้อมูลไม่เพียงพอต่อการทำความเข้าใจของนักเรียน

องค์ประกอบของคู่มือครู

คู่มือครูมีองค์ประกอบหลัก (กรมวิชาการ 2533 : 1-34) ดังนี้

1. จุดประสงค์ของบทเรียน
2. เนื้อหาของบทเรียน ประกอบด้วย ชื่อเรื่อง คำศัพท์ใหม่ในบทเรียน แบบฝึก
3. แนวคิดของเรื่อง
4. แนวการสอนบทเรียนหรือแผนการสอน

5. สื่อการเรียนการสอน

6. เฉลยแบบฝึกหัด (แต่บางครั้ง จะมีเฉลยแยกเป็นเล่มเฉพาะ ไม่รวมอยู่ในคู่มือครู)

7. การประเมินผล

ทิศนา แขมณี (2548 :166-167) กล่าวถึงองค์ประกอบของคู่มือครู ดังนี้

1. คำชี้แจงการใช้คู่มือครู จะครอบคลุม วัตถุประสงค์ของคู่มือ ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการใช้คู่มือ วิธีการใช้และคำแนะนำ

2. เนื้อหาสาระที่จะสอน โดยมีคำชี้แจงหรือคำอธิบาย

3. การเตรียมการสอน

4. กระบวนการ วิธีการ กิจกรรมการสอน ได้แก่ คำแนะนำ ตัวอย่างการทำกิจกรรม คำถาม แบบฝึกหัด และสื่อต่างๆ ที่ใช้ในการสอน ข้อเสนอแนะถึงสิ่งที่ควรทำหรือไม่ควรทำ

5. การวัดและประเมินผล

6. ความรู้เสริม

7. ปัญหา และคำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันและการแก้ไขปัญหา

8. แหล่งข้อมูลและแหล่งอ้างอิงต่างๆ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

โดยทั่วไป คู่มือครูของทุกวิชาจะมีองค์ประกอบหลักเหมือนกัน อาจมีความแตกต่างกันไปบ้างตามแต่รายวิชานั้น ปัจจุบันคู่มือครูของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษบางเล่มจะเพิ่มแผนการสอนโดยละเอียด รวมทั้งคำอธิบายเกี่ยวกับวัฒนธรรมเจ้าของภาษา กิจกรรมเสริม ข้อคิดสำหรับนักเรียน เพื่อให้ครูได้ฝึกและสังเกตนักเรียน พร้อมทั้งมีข้อคิดสำหรับครูเพื่อแนะนำเรื่องอื่นๆ เช่น การจัดการชั้นเรียน การสร้างบรรยากาศในห้องเรียนอื่นอีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2547 : 12-14)

ลักษณะของคู่มือครูที่ดีและไม่ดี

เนื่องจากคู่มือครูมีความสำคัญต่อการใช้หนังสือเรียน การสอนของครูเกี่ยวกับคำแนะนำเกี่ยวกับเนื้อหาในหนังสือเรียนและวิธีการสอนหรือการทำกิจกรรม ทำให้ไม่สามารถหลีกเลี่ยงการใช้ได้ อย่างไรก็ตาม คู่มือครูก็มีทั้งดีและไม่ดี แต่มีผู้กล่าวถึงลักษณะของคู่มือครูที่ดีและไม่ดีไม่มากนัก โดยส่วนใหญ่การตัดสินลักษณะของคู่มือครูที่ดีและไม่ดีของครู มักมาจากการได้ลองใช้ก่อนจึงจะทราบผล หรือผ่านการวิเคราะห์มาจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักพิมพ์ หรือผู้จำหน่าย นักการศึกษา เป็นต้น แต่ในกรณีหลังนี้ไม่พบมากนัก ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำเสนอแนวคิดจากนักวิชาการหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับการสัมภาษณ์ครูผู้สอนบางส่วน ดังนี้

คันนิ่งเวอร์ธ (Cunningsworth 1995 : 112) กล่าวถึงลักษณะของคู่มือครูที่ดี ควรมีสิ่งดังต่อไปนี้

1. กำหนดแนวทางของวิชา

2. บอกจุดมุ่งหมายและจุดประสงค์ของวิชานั้น

3. อธิบายพื้นฐานของการเลือกและการลำดับเนื้อหาทางภาษา

4. อธิบายวิธีการสอนที่ใช้

5. ให้แนวทางเกี่ยวกับวิชาภาษาอังกฤษและบอกว่าส่วนที่แตกต่างกันไปสัมพันธ์กับอีกส่วนหนึ่งอย่างไร

6. มีคำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการใช้สื่อการเรียนการสอน

7. ให้ข้อมูลทางด้านภาษาศาสตร์ที่จำเป็น สำหรับการใช้หนังสือเรียนอย่างมีประสิทธิภาพในชั้นเรียน

8. มีการให้ภูมิหลังเกี่ยวกับข้อมูลทางวัฒนธรรมเพื่อที่จะทำให้เข้าใจบริบทซึ่งปรากฏในหนังสือเรียน

9. ช่วยให้ครูเข้าใจเนื้อหาและการฝึกฝนการสอนภาษาโดยทั่วไป และช่วยพัฒนาทักษะการสอนด้วย

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลงวันที่ขอสิทธิ์

สำนักพิมพ์ออกฟอร์ด (Oxford 2008 : 1) วิเคราะห์คู่มือครูประกอบหนังสือเรียนภาษาอังกฤษเล่มหนึ่ง โดยกล่าวว่า คู่มือครูที่ดี ประกอบด้วยแผนการสอนที่มีประสิทธิภาพที่ผู้สอนจะเสียเวลาในการเตรียมการสอนน้อยที่สุด และแต่ละระดับมีสื่อที่เป็นกิจกรรมการสอนเพื่อการสื่อสารต่างๆ เสริมแต่ละบทที่ครูสามารถนำไปถ่ายเอกสารใช้ในชั้นเรียนได้ทันทีมากกว่า

จากการสอบถามความคิดเห็นของครู (2550) ครูได้กล่าวถึง ลักษณะของคู่มือครูที่ดีว่า

คู่มือครูต้องให้ความกระจ่างแก่ครูในเรื่องที่ครูไม่เข้าใจ เช่น วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา อีกทั้งยังต้องนำวิธีการสอนและการทำกิจกรรมยังต้องสามารถนำมาปฏิบัติได้จริงด้วย ครูบางคนกล่าวว่า คู่มือครูภาษาอังกฤษที่ดีควรเรียบง่าย แต่ใช้ได้จริง และมีเนื้อหาครบถ้วนเหมือนในหนังสือเรียน พร้อมทั้งมีเฉลยและคำอธิบายด้วย และครูจะสอนได้ประสบผลยิ่งขึ้นหากคู่มือครูมีการคาดการณ์ปัญหาล่วงหน้าให้แก่ครู

จะเห็นว่าลักษณะของคู่มือครูที่ดีนั้น ต้องมีความกระจ่าง ชัดเจน ให้ข้อมูลภาษาอังกฤษพื้นฐาน เช่น รูปแบบและการใช้ไวยากรณ์ คำศัพท์ การออกเสียง เป็นต้น และให้ข้อมูลเฉพาะเช่น วัฒนธรรมของเจ้าของภาษาแก่ครู เพื่อเพิ่มความกระจ่าง นอกจากนี้เนื้อหาในคู่มือครูควรสามารถนำไปปฏิบัติตามได้จริงอีกด้วย

จากการสอบถามความคิดเห็นของครู (2550) ครูกล่าวถึงลักษณะของคู่มือครูที่ไม่ดีว่า คู่มือครูไม่ให้ข้อมูลบางส่วน หรือข้อมูลขาดหายไป บางสิ่งมีในหนังสือเรียน เทปประกอบการฟัง แต่กลับไม่ปรากฏในคู่มือครู บางครั้งวิธีการสอนหรือการทำกิจกรรมก็ไม่สามารถนำมาปฏิบัติได้จริง และไม่สามารถนำมาปรับใช้ได้อีกด้วยเพราะสิ่งที่นำเสนอนั้นไม่เหมาะสมกับสถานการณ์การเรียนการสอนของครูและนักเรียนในขณะนั้น

เกณฑ์การวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ

เกณฑ์การวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่ง นอกเหนือจากหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ เพราะเกณฑ์การวิเคราะห์นี้เป็นส่วนหนึ่งซึ่งช่วยกำหนดทิศทางการวิเคราะห์หรือสร้างเครื่องมือสำหรับใช้วิเคราะห์หนังสือเรียนของผู้ที่ต้องการทำการศึกษาการวิจัยในแขนงนี้ หรือแม้แต่ผู้ที่ต้องการวิเคราะห์เพื่อใช้เลือกหนังสือเรียนในเบื้องต้นก็ตาม

ความหมายของการวิเคราะห์หนังสือ

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

การวิเคราะห์หนังสือ เป็นงานที่ต้องอาศัยการอ่านอย่างไตร่ตรอง ใคร่ครวญ คำว่า “การวิเคราะห์” มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ (2525 : 29) ให้ความหมายคำว่า “การวิเคราะห์” คือ การแยกแยะออกเป็นส่วนต่างๆ ตามประเภทและลักษณะของสิ่งนั้น โดยใช้เหตุผลประกอบ

กระทรวงศึกษาธิการ (2526) ให้ความหมายคำว่า “การวิเคราะห์” คือ การพิจารณาสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้เข้าใจ โดยใช้วิธีแยกแยะสิ่งนั้นออกเป็นส่วนๆ ไป ทั้งนี้เพื่อทำความเข้าใจให้ แจ่มแจ้งเท่าที่จะทำได้ เมื่อเข้าใจในแต่ละส่วนแล้ว ก็พยายามทำความเข้าใจต่อไปว่าแต่ละส่วนสัมพันธ์กันอย่างไร

นอกจากนี้ พจนานุกรม Webster (2004 : 96) ให้ความหมายคำว่า “การวิเคราะห์” (analysis) ไว้หลายความหมาย ดังนี้

1. การวิเคราะห์ หมายถึง การตรวจพิจารณารายละเอียดของสิ่งที่สลับซับซ้อน เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติของสิ่งนั้น เพื่อหาแก่นสาร ลักษณะสำคัญของสิ่งนั้น

2. การวิเคราะห์ หมายถึง การแยกแยะหรือการทำให้สิ่งที่เป็นส่วนรวมกระจายออกเป็นส่วนย่อยๆ อย่างชัดเจน

จากข้างต้น จึงสรุปได้ว่า การวิเคราะห์ คือ กระบวนการในการแยกแยะรายละเอียดออกเป็นส่วนๆอย่างชัดเจน ซึ่งต้องกระทำลงไปด้วยความเข้าใจต่อสิ่งที่จะทำการแยกแยะนั้น

นอกจากนี้ ยังมีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับการวิเคราะห์หนังสือ ที่เน้นทางด้านการวิเคราะห์หนังสือเรียน ดังนี้

การวิเคราะห์หนังสือ คือ การศึกษาองค์ประกอบของหนังสือแบบเรียน เพื่อประเมินคุณภาพของแบบเรียน โดยพิจารณา ส่วนประกอบของหนังสือเรียนแต่ละส่วนอย่างละเอียดทั้งด้านลักษณะทั่วไป ลักษณะรูปเล่มและลักษณะด้านเนื้อหาเป็นสำคัญ (นพคุณ คุณาชีวะ 2530 : 84)

การวิเคราะห์หนังสือ คือ การจำแนกแยกแยะองค์ประกอบของหนังสือแบบเรียนออกเพื่อพิจารณาแต่ละส่วนว่ามีอะไรบ้าง แล้วนำเกณฑ์กำหนดที่เชื่อถือได้เข้าพิจารณากับองค์ประกอบเหล่านั้น ทั้งนี้เพื่อดูว่าหนังสือเรียนนั้นมีส่วนใดบ้างที่แตกต่าง คล้าย เหมือน เข้าข่ายกว่าหรือดีกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้นั้น การวิเคราะห์หนังสือเรียนจึงมีลักษณะจริงจัง เป็นเหตุเป็นผล ส่วนใหญ่ทำในรูปแบบงานวิจัยและมีวัตถุประสงค์ต่างกันออกไป (โกชัย สาริกบุตร และสมพร สาริกบุตร 2521 : 12 ; เสงี่ยม โตรัตน์ 2534 : 73)

การวิเคราะห์หนังสือ คือ การจำแนกแยกแยะองค์ประกอบทุกส่วนของหนังสือ เพื่อพิจารณาว่าแต่ละส่วนมีอะไรบ้าง แล้วนำองค์ประกอบเหล่านั้นมาเทียบเคียงกับเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อดูว่าหนังสือเรียนในแต่ละองค์ประกอบนั้นมีลักษณะเป็นอย่างไร (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2548 : 13)

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลพบุรี

การวิเคราะห์หนังสือ คือ การค้นหาข้อมูลในแต่ละเรื่องของแต่ละส่วนของหนังสือ และจัดหาข้อมูลที่สำคัญสำหรับการตีความข้อมูล ซึ่งต้องมีการตัดสินที่เชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์พอสมควรในการวิเคราะห์ในแต่ละส่วนนั้น (Cunningsworth 1995 : 9)

กล่าวคือ การวิเคราะห์หนังสือ คือ การศึกษาองค์ประกอบของหนังสือเรียน โดยการแยกแยะส่วนต่างๆ ของหนังสือออกมา ได้แก่ ด้านลักษณะทั่วไป ลักษณะรูปเล่มและลักษณะด้านเนื้อหา โดยผู้วิเคราะห์นั้นต้องมีเกณฑ์ที่เชื่อถือได้สำหรับนำส่วนต่างๆของหนังสือที่แยกออกมาพิจารณา

จุดประสงค์ของการวิเคราะห์หนังสือ

หลายคนกล่าวถึง จุดประสงค์ของการวิเคราะห์หนังสือ เช่น

โกชัย สาริกบุตร และสมพร สาริกบุตร (2521 : 12) และ เสงี่ยม โตรัตน์ (2534 : 73) กล่าวถึง จุดประสงค์ของการวิเคราะห์หนังสือ ดังนี้

1. เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาในหนังสือเรียน

2. เพื่อดูพัฒนาการของแบบเรียนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

3. เพื่อพิจารณาความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของวิชานั้น

4. เพื่อศึกษาแนวทางในการปรับปรุงแบบเรียนใหม่

5. อิทธิพลของผู้เรียนในทางใดทางหนึ่ง

6. เพื่อหาจุดเน้นของแบบเรียนเล่มนั้น

อย่างไรก็ตาม สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2548 : 14)ไม่ได้แยกจุดประสงค์ของการวิเคราะห์และประเมินหนังสือออกจากกัน ทั้งนี้ผู้เขียนให้เหตุผลว่าจุดประสงค์ของการกระทำทั้งสองสิ่งนี้มักไปควบคู่กันเสมอ ดังนี้

1. เพื่อการควบคุมคุณภาพ เพราะการวิเคราะห์หนังสือเรียนช่วยให้ทราบถึงจุดเด่นจุดด้อยของหนังสือเรียน และใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผน แก้ไข และปรับปรุงคุณภาพของหนังสือให้ดีขึ้นด้วย

2. เพื่อการเลือกหนังสือ เนื่องจากในปัจจุบันมีหนังสือมากมายหลายสำนักพิมพ์ ทำให้การเลือกหนังสือที่เหมาะสมเป็นเรื่องที่ยาก แต่ก็เป็นงานจำเป็น การวิเคราะห์และการประเมินหนังสือจะช่วยให้ครูสามารถคัดเลือกได้อย่างเหมาะสมกับความต้องการยิ่งขึ้น แต่การวิเคราะห์และการประเมินหนังสือเรียนไม่ใช่กระบวนการเดียวกับการเลือกหนังสือเรียน แต่เป็นกระบวนการตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพของหนังสือตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ส่วนกระบวนการเลือกคือการตัดสินที่จะใช้หนังสือเล่มใดเล่มหนึ่งให้เหมาะสมกับนักเรียนในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ จุดประสงค์ที่แท้จริงของวิเคราะห์และการประเมินหนังสือเรียน คือ เพื่อสามารถตัดสินใจเลือกหนังสือเรียนได้อย่างมีคุณภาพ

3. เพื่อปรับปรุงหนังสือ เพราะการวิเคราะห์และประเมิน จะช่วยให้ทราบว่าส่วนใดตอนใด ในหนังสือควรมีการปรับปรุงแก้ไข

4. เพื่อวิจัย เพราะการวิเคราะห์และการประเมินหนังสือเรียนสามารถนำมาใช้กับการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนเพื่อตัดสินคุณค่า พิจารณาความสอดคล้องของหนังสือเรียนกับจุดมุ่งหมายและมาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ของกระทรวงศึกษาธิการ รวมถึงหาข้อดีและข้อด้อยของหนังสือเรียนแต่ละเล่ม เพื่อจะได้ปรับข้อดีให้เข้ากับสถานการณ์ของครูและนักเรียนผู้ใช้ให้เกิดประโยชน์ยิ่งขึ้น หรือเพื่อครูจะได้หาใบงานใบความรู้เพิ่มเติมในสิ่งที่เนื้อหาและกิจกรรมในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษเล่มนั้นขาด

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

เกณฑ์การวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ

ปัจจุบัน สำนักพิมพ์ต่างๆ ได้ผลิตหนังสือเรียนออกมาจำนวนมากเพื่อให้ครูและนักเรียน รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เลือกใช้ในโรงเรียน ดังนั้น การที่จะตัดสินใจที่จะเลือกหนังสือเล่มใด ของสำนักพิมพ์ใดนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องผ่านการวิเคราะห์ก่อนเพื่อให้ได้หนังสือเรียนที่ตนเห็นว่ามีคุณภาพดีที่สุด สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาของตน และมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนของตนมากที่สุด ด้วยเหตุนี้จึงมีผู้ตั้งเกณฑ์การวิเคราะห์ต่างๆ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2548 : 15-17) กล่าวถึงเกณฑ์ในการวิเคราะห์หนังสือเรียนดังต่อไปนี้

1. ลักษณะทางด้านวิชาการ พิจารณาเกณฑ์ในการวิเคราะห์ด้านสาระความรู้และกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

1.1 สาระด้านความรู้ในหนังสือเรียน มีเกณฑ์ในการวิเคราะห์ดังนี้

1.1.1 เนื้อหาต้องสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของการสอนในวิชานั้นๆ ตลอดจนเป้าหมายของประเทศชาติ

มหาวิทยาลัยคริสเตียน สงวนลิขสิทธิ์

1.1.2 เนื้อหาควรให้ความคิดหลายสาขาวิชา ช่วยพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจอย่างใช้วิจารณญาณ เพื่อให้นักเรียนคิดแก้ปัญหาและสนับสนุนความเข้าใจเกี่ยวกับความเข้าใจปัญหาต่างๆ

1.1.3 เนื้อหาส่งเสริมทักษะทางวิชานั้นๆ

1.1.4 เนื้อหาถูกต้องตามความเป็นจริง สัมพันธ์กับความรู้เดิมของนักเรียน

1.1.5 เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะกับระดับสติปัญญาปานกลางของนักเรียนในแต่ละระดับชั้น

1.1.6 เนื้อหาให้รายละเอียดที่ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน ทำให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

1.1.7 เนื้อหาใช้ภาษาที่เหมาะสม มีความถูกต้องในด้านการใช้สำนวนและตัวสะกด ใช้รูปประโยคสั้นๆ และเข้าใจง่าย ใช้ศัพท์เฉพาะซึ่งเป็นที่ยอมรับ ตลอดจมมีการอธิบายศัพท์เฉพาะเหล่านั้นในหนังสือเรียนด้วย

1.1.8 เนื้อหาควรส่งเสริมให้เกิดความคิด และค้นคว้าต่อไป

1.1.9 การเสนอเนื้อหาควรเป็นไปตามลำดับ มีหลักเกณฑ์และต่อเนื่องกันอย่างมีเหตุผล

1.1.10 การวางเค้าโครงเรื่องไม่ซับซ้อน เรียงลำดับจากง่ายไปยาก

1.1.11การตั้งเรื่องแต่ละบทแต่ละตอน ควรมีความหมายครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด

1.1.12 เนื้อหาไม่ควรใช้พรรณนาโวหารมากเกินไป

1.2 กิจกรรมการเรียนการสอนและแบบฝึกหัด มีเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ดังนี้

1.2.1 หนังสือเรียนควรแนะนำกิจกรรมต่างๆ ที่เหมาะสมกับวัย และความสนใจของนักเรียนแต่ละระดับชั้น โดยส่งเสริมนิสัย เจตคติ และความประพฤติที่พึงปรารถนาของนักเรียน

1.2.2 กิจกรรมในหนังสือเรียน ควรสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของแต่ละวิชาและเนื้อหาของแต่ละบท

1.2.3 กิจกรรมควรสามารถนำมาใช้ในการประเมินผลความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน และช่วยให้ครูสามารถวางแผนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2.4 ควรมีแบบฝึกหัดหลายๆ แบบกระจายกันอย่างเหมาะสม แบบฝึกหัดควรมีจำนวนเพียงพอที่จะสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่เรียนได้

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

1.2.5 การใช้คำถาม ควรกระตุ้นให้ใช้ความคิด มิใช่ข้อเท็จจริงที่อาศัยเพียงความจำ

1.2.6 คำถามที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการตั้งปัญหาและค้นคว้าเพิ่มเติม โดยเน้นแนวความคิดสำคัญๆ อย่างชัดเจนเพื่อช่วยพัฒนาความคิดเชิงวิจารณ์ โดยเฉพาะให้นักเรียน รู้จักคิดแก้ปัญหาด้วยวิธีทางวิทยาศาสตร์

2. ลักษณะทางด้านกายภาพ มีเกณฑ์ในการวิเคราะห์และประเมินดังนี้

2.1 ลักษณะรูปเล่มมั่นคง แข็งแรง เย็บเล่มแน่นหนา

2.2 ปกของหนังสือเรียนควรมีสีสันดึงดูดความสนใจ และแสดงความสำคัญของหนังสือเรียนเล่มนั้น

2.3 ตัวอักษรมีขนาดเหมาะสมกับวัยของนักเรียน

2.4 ตัวอักษรในแต่ละบรรทัด ควรมีความยาวพอเหมาะ มีช่องว่างระหว่างบรรทัดที่นักเรียนสามารถกวาดสายตาได้สะดวกขณะอ่าน

2.5 ตัวพิมพ์ที่ใช้ควรมีขนาดต่างๆกัน เพื่อเน้นความสำคัญเมื่อจะขึ้นหัวข้อตอนหรือบทใหม่หรือเมื่อกล่าวถึงชื่อเรื่อง หรือศัพท์เฉพาะ

2.6 ภาพประกอบสอดคล้องกับวัย ความสนใจ และเกี่ยวพันกับประสบการณ์

ของนักเรียน

2.7 ภาพประกอบควรมีขนาดพอเหมาะกับหน้ากระดาษ น่าสนใจ วางไว้ถูกที่สัมพันธ์กับเนื้อหา มีความชัดเจนและสวยงาม

2.8 ภาพประกอบควรตรงกับจุดมุ่งหมายของเนื้อเรื่อง มีความสำคัญเพียงเรื่องเดียว ภาพประกอบควรทันสมัยมีจุดสนใจในภาพที่ใหญ่ สะดุดตา มีความหมายง่าย ไม่มีรายละเอียดยุ่งยาก ซับซ้อน

2.9 ภาพประกอบควรมีสีสัน เพราะให้ความเป็นจริงได้ดีกว่าภาพขาวดำจึงดึงดูดความสนใจได้มากกว่าทำให้เรียนรู้ได้รวดเร็วขึ้น

2.10 ภาพประกอบควรมีจำนวนมากพอเพียงในการทำความเข้าใจความคิดรวมยอดที่สำคัญ

2.11 คำบรรยายใต้ภาพควรเขียนให้สมบูรณ์

นอกจากข้างต้นเสงี่ยม โตรัตน์ (2534 : 82-85) ได้กล่าวถึงเกณฑ์ทั่วไปในการวิเคราะห์ หนังสือว่า เป็นเกณฑ์ที่วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษในด้านกว้าง ส่วนใหญ่เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบภายนอก โดยวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไปนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

1. ลักษณะที่ใช้ในหนังสือเรียน เป็นภาษาที่ใช้จริงในชีวิตประจำวัน (authenticity of language)

1.1 ภาษาที่ใช้ในแบบเรียนระดับต้นควรยึดหลักใช้ภาษาง่ายเป็นหลักสำคัญ

1.2 ควรจำกัดรูปแบบและหน้าที่ของภาษาแบบต่างๆ ให้น้อยลง เช่น ในสถานการณ์หนึ่งๆ ถ้าขอร้องให้ใครทำอะไร เราอาจใช้ภาษาได้หลายรูปแบบ

1.3 ในการสอนภาษาพูด (spoken language) ภาษาที่ใช้ควรเป็นภาษาพูดมาตรฐาน รวมถึงสำนวนที่จำเป็นต้องใช้ แต่ภาษาถิ่นหรือภาษาแสลงไม่ควรนำมาใช้ในแบบเรียนระดับต้น

2. มีสื่อการสอนอื่นประกอบการเรียน (availability of supplementary materials)

2.1 ควรมีเทปหรือแผ่นเสียงสำหรับฝึกออกเสียงและโครงสร้าง สิ่งเหล่านี้จะช่วยครูที่ไม่ได้เป็นเจ้าของภาษาหรือไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ดี

2.2 ควรมีอุปกรณ์อื่นๆ เช่น การฝึกจากภาพ (picture practices)

3.มีคำแนะนำในการใช้หนังสือเรียนสำหรับครูที่ไม่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ (adequate guidance for non – native teachers) หนังสือเรียนที่ดีนอกจากมีสื่อการสอนอื่นๆ เพิ่มเติม แล้วควรจะมีคู่มือครูสำหรับการสอนและการจัดกิจกรรมเพิ่มเติมของแต่ละบทด้วย บาง

เล่มให้คำเฉลยของแบบฝึกหัดด้วย พร้อมทั้งคำแนะนำในการใช้คู่มือครู

4.ความสามารถของผู้แต่ง (competence of the author) ซึ่งพิจารณาได้จาก

4.1 ผลงานหนังสือเรียนเล่มอื่นๆที่เขาแต่งมาก่อนว่าเป็นอย่างไร

4.2 ผู้แต่งมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับในด้านการสอนภาษาอังกฤษเพียงใด

5.หนังสือเรียนนั้นมีความกลมกลืนกับแบบเรียนในระดับชั้นก่อนและระดับชั้นหลัง (appropriate level for integration) ถ้าหนังสือเรียนที่จะวิเคราะห์นั้นไม่เป็นชุดต่อเนื่องกัน ผู้วิเคราะห์ต้องพิจารณาถึงความต่อเนื่องกันว่าหนังสือเล่มนั้นต่อเนื่องกับหนังสือในชั้นก่อนหรือหลังหรือไม่ คือ พิจารณาดูว่าถ้านักเรียนเรียนหนังสือของเล่มชั้นก่อนจบแล้วจะสามารถมาต่อหนังสือเรียนเล่มที่เรากำลังวิเคราะห์อยู่หรือไม่ หรือในทำนองเดียวกันเมื่อนักเรียนเรียนจบบทสุดท้ายของหนังสือเล่มนี้แล้วจะสามารถเรียนต่อในบทเรียนของหนังสือเรียนเล่มถัดไปได้หรือไม่

6. ความคงทนของหนังสือเรียน (durability) อันได้แก่การพิจารณาในหัวข้อต่อไปนี้

6.1 การเย็บเล่ม

6.2 ปกฉีกขาดง่ายหรือไม่ เด็กเล็กๆ ควรใช้ปกแข็งเย็บเล่มดี ไม่ฉีกขาดง่าย เด็กโตอาจใช้ปกอ่อนได้

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

6.3 เนื้อของกระดาษที่พิมพ์ หนา – บาง

6.4 สีของกระดาษ (ขาว – น้ำตาล)

6.5 ขนาดของเล่มควรเหมาะกับเด็กและทนทานต่อการใช้

7.คุณภาพของการจัดทำรูปเล่มและการพิมพ์ (quality of editing and publishing) ควรจะพิจารณาในประเด็นต่อไปนี้

7.1 การพิมพ์ตัวเล็ก – ใหญ่ เหมาะกับวัยของนักเรียน

7.2 การเน้นตัวพิมพ์ หนา – บาง

7.3 การจัดลำดับ (organization) ของแบบเรียนทั้งเล่มและของแต่ละบทเรียน

7.4 ความถูกต้องของการพิมพ์คำ

7.5 ความต่อเนื่องของการจัดลำดับหัวข้อ

8. ราคาและคุณค่าของหนังสือเรียน (price and value) ครูควรพิจารณาถึงคุณค่าของหนังสือเรียนเล่มนั้นถึงประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับ และราคาเหมาะสมด้วย

นอกจากเกณฑ์การวิเคราะห์หนังสือเรียนและหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั่วไปแล้ว ยังมีเกณฑ์การวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษตามแนวทางเฉพาะ ได้แก่

เกณฑ์การวิเคราะห์หนังสือเรียนตามแนวทางการสอนเพื่อการสื่อสารตามแนวทางของ

คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 3-6,34,41-43,52-53,59-61,67-70,80-84,90-92, 103-106,118)

เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียน นี้จะประกอบด้วยข้อคำถามต่างๆ ซึ่งบางครั้งอาจจะตอบ “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” หรือให้เป็นค่าระดับมาก-น้อย บางครั้ง จะใช้คำถามปลายปิดถามนำร่องก่อน หลังจากนั้นจึงเป็นคำถามปลายเปิดเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้วิเคราะห์ได้อธิบายหรือวิจารณ์

อย่างไรก็ตาม เสงี่ยม โตรัตน์ (2534: 82-85) ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ปัญหาในการตอบแบบสอบถาม “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” ค่อนข้างจะเป็นปัญหาในการวิเคราะห์หนังสือเรียน ดังนั้นผู้วิเคราะห์จึงต้องคิดอัตราส่วนน้ำหนักและให้ค่าน้ำหนักเพิ่มเติมคำตอบว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” ผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับหัวข้อการวิเคราะห์หนังสือภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของคันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 3-6,34,41-43,52-53,59-61,67-70,80-84,90-92,103-106,118) ดังนี้

1. ภาพรวมของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ คือ ความครบถ้วนขององค์ประกอบของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษนอกจากหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ได้แก่ สื่อเสริมประกอบการเรียน คู่มือครู

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

2. การออกแบบและลำดับการนำเสนอของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ เช่น การเสริมแรงและการนำกลับมาใช้ใหม่ระหว่างความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ที่ได้เรียนมา หรือจากบทเรียนก่อนหน้ากับบทเรียนใหม่

3. เนื้อหาทางภาษา (language content) ประกอบด้วย ไวยากรณ์ คำศัพท์ เสียง เกณฑ์การวิเคราะห์เนื้อหาทางภาษาในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ผู้วิเคราะห์ต้องวิเคราะห์องค์ประกอบของเนื้อหาทางภาษาในลักษณะต่างๆ ดังนี้

3.1 ลักษณะภาษาที่บทเรียนให้ความสำคัญ คือ หนังสือเรียนภาษาอังกฤษอาจเน้นที่รูปแบบภาษา (language form) หรือหน้าที่ทางภาษา (language function)/การใช้ภาษา (language use) ซึ่งขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้เขียนหนังสือแต่ละเล่ม

3.2 องค์ประกอบของเนื้อหาทางภาษามีการวิเคราะห์ ดังนี้

3.2.1 การนำเสนอไวยากรณ์ใหม่ และขอบเขตของไวยากรณ์ ซึ่งต้องพิจารณาจากความสัมพันธ์กับเนื้อหาที่เรียนมาแล้ว ความเพียงพอของบริบท และไวยากรณ์เหมาะกับบริบท การช่วยให้ผู้เรียนสรุปเกณฑ์ทางภาษาได้ และความสัมพันธ์กับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ดังนั้นจึงต้องมีการวิเคราะห์กิจกรรมหรือแบบฝึกหัดเพื่อฝึกฝนไวยากรณ์เกี่ยวกับจำนวนที่เพียงพอต่อนักเรียน ความหลากหลายและมีความหมายเหมาะสมกับบริบท โดย

สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและความสนใจ มีการควบคุมอย่างเหมาะสม

3.2.2 การเสนอและการฝึกฝนคำศัพท์ ซึ่งต้องพิจารณาจากลักษณะหรือรูปแบบการนำเสนอคำศัพท์ เสนอเป็นรายการศัพท์ ภาพประกอบ หรืออาศัยบริบทในการอธิบายความหมาย ดังนั้นจึงต้องมีการวิเคราะห์กิจกรรมหรือแบบฝึกหัดเกี่ยวกับจำนวน ลักษณะการสอนศัพท์ ความเพียงพอของบริบทเพื่อเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์

3.2.3 การสอนและการฝึกการออกเสียง ได้แก่ หน่วยเสียงเดี่ยว การออกเสียงระดับประโยคและบทสนทนา เช่น การเน้นเสียง การออกเสียงสูงต่ำในประโยคต่างๆ เป็นต้น

3.3 นอกจากวิเคราะห์ไวยากรณ์ คำศัพท์ เสียงแล้ว ยังมีการวิเคราะห์ภาษาระดับข้อความ (discourse) ลีลาภาษา(style) ความเหมาะสม (appropriacy) รวมทั้งความหลากหลายของภาษาอังกฤษ เช่น ภาษาอังกฤษแบบอเมริกา หรือภาษาอังกฤษแบบอังกฤษ เป็นต้น แต่ทั้งนี้การวิเคราะห์ประเด็นต้องขึ้นอยู่กับระดับของหนังสือเรียน หากหนังสือเรียนเป็นหนังสือสำหรับผู้เรียนระดับกลาง-สูงและมีประเด็นเหล่านี้สอดแทรกอยู่ก็ควรทำการวิเคราะห์ แต่หากหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาเช่นการศึกษาของผู้วิจัยครั้งนี้ ลีลาภาษา ความเหมาะสม และความหลากหลายของภาษาอังกฤษไม่มีปรากฏความหลากหลาย ดังนั้นจึงไม่วิเคราะห์ประเด็นเหล่านี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลงวันลิขสิทธิ์

4. การเลือกและจัดลำดับ ซึ่งหัวข้อนี้คาบเกี่ยวกับข้อ 2 เพราะในข้อ 2 เป็นการวิเคราะห์ภาพรวมของชุดหนังสือเรียน แต่การเลือกและจัดลำดับในที่นี้ ผู้เขียนเลือกนำเสนอเนื้อหาโดยขึ้นอยู่กับแนวหลักสูตร (syllabus) ซึ่งแนวหลักสูตรนี้ขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียน ตัวอย่างของประมวลการสอน เช่น แนวหลักสูตรที่เน้นโครงสร้างและหน้าที่ทางภาษา ประกอบด้วย ความยาก-ง่ายของไวยากรณ์ ความสามารถในการเรียน และประโยชน์ หรือแนวหลักสูตรที่เน้นสถานการณ์และหัวข้อ ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้ร่วมเหตุการณ์ เหตุการณ์หรือฉาก และเป้าหมายหมายในการสื่อสาร เป็นต้น ดังนั้นเนื้อหาที่นำเสนอก็จะเป็นไปตามลักษณะแนวหลักสูตรนั้นๆ

นอกจากนี้ยังวิเคราะห์ลักษณะจัดเนื้อหาในแต่ละบทของหนังสือเรียน ได้แก่ การเดินเรื่องของเนื้อหาแบบเป็นเส้นตรง (linear) คือ บทเรียนกล่าวถึงเนื้อหาใดเนื้อหาหนึ่งอย่างละเอียด และเรียงลำดับ ความยากง่ายไม่มีการย้อนกล่าวในบทต่อไป การเดินเรื่องของเนื้อหาแบบไม่เป็นเส้นตรง (cyclical) คือ บทเรียนกล่าวถึงเนื้อหาหนึ่งๆ แล้วในบทต้นๆ และมีการกล่าวทบทวนในบทต่อไปภายหลัง การเรียนเนื้อหาจะเรียนเมื่อสอดคล้องตามหน้าที่ภาษาในแต่ละบท การจัดเนื้อหาภาษาไม่ได้คำนึงถึงระดับความยากง่ายของเนื้อหาเป็นเกณฑ์หลัก

5. ทักษะทางภาษา ประกอบด้วย ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน การบูรณาการ

ทักษะต่างๆ เข้าด้วยกันด้วย รวมทั้งวิเคราะห์แบบฝึกหัด/กิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับ ลักษณะ จำนวน ประสิทธิภาพของแบบฝึกหัด/กิจกรรม

6. หัวเรื่อง เนื้อเรื่อง และบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ รวมถึงความสามารถในการนำบริบททางสังคมและวัฒนธรรมมาเชื่อมโยงกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของนักเรียนได้

7. วิธีสอนในหนังสือเรียน โดยให้ความสำคัญกับความสนใจ ความต้องการของนักเรียน รวมทั้งการใช้หนังสือเรียนของนักเรียนด้วยตนเอง

8. แบบฝึกหัดและกิจกรรม

9. คู่มือครู

10. สื่อเสริมประกอบการเรียน

11. องค์ประกอบอื่นๆ

นอกจากนี้เออร์ (Ur 1996 : 184-185) สร้างเกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษโดยเน้นที่การวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศและภาษาที่สอง มีดังนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

1. จุดประสงค์ในการแนะนำและการใช้หนังสือเรียนชัดเจน

2. เนื้อหาทางด้านการศึกษาและทางสังคมเป็นที่ยอมรับต่อชุมชนเป้าหมายที่ใช้หนังสือเรียน

3. รูปลักษณ์หนังสือเรียนสวยงาม ดึงดูด ง่ายต่อการอ่าน

4. ความเหมาะสมของสื่อที่มองด้วยตา

5. ความน่าสนใจของหัวข้อและภาระงาน

6. ความหลากหลายของหัวข้อและภาระงานที่ได้รับการจัดหาให้ผู้เรียน รูปแบบการเรียน และความสนใจที่ระดับต่างกัน

7. คำสั่งที่ชัดเจน

8. ครอบคลุมประมวลการสอน เนื้อหาถูกจัดลำดับตามความยาก-ง่ายอย่างชัดเจน

9. มีส่วนทบทวนและทดสอบ

10. ภาษาเป็นจริง

11. การอธิบายการออกเสียงที่ดี รวมถึงแบบฝึกการฝึกออกเสียงด้วย

12. การอธิบายการคำศัพท์ที่ดี และแบบฝึกคำศัพท์ด้วย

13. การอธิบายการไวยากรณ์ที่ดี และแบบฝึกไวยากรณ์

14. มีแบบฝึกหัดเพื่อความคล่องทั้ง 4 ทักษะ

15. ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนากลยุทธ์ทางการเรียนของตนเองและกลายเป็นผู้เรียนที่เรียนได้อย่างอิสระในเวลาต่อมา

16. มีเทปประกอบการฟัง

17. หนังสือหาได้ง่ายในท้องถิ่น

เกณฑ์ของเออร์นี้ไม่ตายตัว เพราะให้โอกาสครูผู้ทำการวิเคราะห์หนังสือเรียนสามารถเพิ่มประเด็นที่ตนคิดว่าสำคัญลงไปในตารางเพิ่มได้ ซึ่งผู้ประเมินนำความคิดของตนผสมกับเกณฑ์เดิมที่ตั้งไว้ เช่น ช่องขวาสุดอาจเป็นช่องการให้ค่าระดับคะแนน หรือจะเป็นช่องสำหรับเขียนรายละเอียดเพิ่มเติมก็ได้

สุดท้ายคือ เกณฑ์ของกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction 2006 :1-13) เป็นเกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ (Language Arts) ซึ่งสร้างเกณฑ์นี้ขึ้นมาเพื่อวิเคราะห์หนังสือตามจุดประสงค์ของหลักสูตรการศึกษา และแบ่งออกเป็นระดับชั้นตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แต่ในเกณฑ์วิเคราะห์ก็ได้บอกช่วงของเกณฑ์เพื่อให้ผู้ใช้ใช้วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษได้ตรงระดับชั้น เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า มีดังนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

1. เกณฑ์การวิเคราะห์หนังสือเรียน ส่วนของการอ่าน แบ่งเป็นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความเหมาะสมกับหลักสูตรการเรียนภาษาอังกฤษของกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า

ตอนที่ 2 เกณฑ์เฉพาะ เป็นการวิเคราะห์หนังสือเรียนเกี่ยวกับบทอ่าน เนื้อเรื่องและคำศัพท์ เป็นต้น การสร้างเสริมทักษะการอ่านแก่นักเรียน รวมทั้งการวิเคราะห์คู่มือครูถึงการเอื้อประโยชน์ต่อการอ่านของนักเรียนด้วย

2. เกณฑ์การประเมินหนังสือเรียน ส่วนของการภาษา แบ่งเป็นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความเหมาะสมกับหลักสูตรการเรียนภาษาอังกฤษของกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า

ตอนที่ 2 เกณฑ์เฉพาะ เป็นการวิเคราะห์หนังสือเรียนเกี่ยวกับทักษะทางภาษาอังกฤษโดยเฉพาะการเขียนซึ่งจะสอนพร้อมกับการสะกดคำ เกณฑ์นี้เน้นการสะกดคำเป็นอย่างมาก มีการวิเคราะห์หนังสือเรียนที่มุ่งเน้นการสร้างประสบการณ์ทางกระบวนการเขียน มีการวิเคราะห์เนื้อหาในเทปประกอบการฟังด้วย วิเคราะห์การลำดับเนื้อหา นอกจากนี้ยังวิเคราะห์คู่มือครูเช่นเดียวกับส่วนของการอ่าน

3. เกณฑ์การวิเคราะห์หนังสือเรียน ส่วนของการสะกดคำ แบ่งเป็นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความเหมาะสมกับหลักสูตรการเรียนภาษาอังกฤษของกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า

ตอนที่ 2 เกณฑ์เฉพาะ จะเป็นการวิเคราะห์หนังสือเรียนเกี่ยวกับการมุ่งเน้นทักษะการสะกดคำของหนังสือเรียน รวมถึงกลยุทธ์การเรียนด้วยตนเองและการสะสมคำศัพท์ความหลากหลายของกิจกรรม

4. เกณฑ์การวิเคราะห์หนังสือเรียน ส่วนของการคัดลายมือ แบ่งเป็นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความเหมาะสมกับหลักสูตรการเรียนภาษาอังกฤษของกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า

ตอนที่ 2 เกณฑ์เฉพาะ เป็นการวิเคราะห์หนังสือเรียนเกี่ยวกับการมุ่งเน้นพัฒนาลายมือ โดยฝึกผ่านกิจกรรมต่างๆ

5. เกณฑ์การวิเคราะห์หนังสือเรียน ส่วนของการประเมินทั่วไป แบ่งเป็นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความเหมาะสมกับหลักสูตรการเรียนภาษาอังกฤษของกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตอนที่ 2 เกณฑ์เฉพาะ เป็นการวิเคราะห์หนังสือเรียนเกี่ยวกับองค์ประกอบของหนังสือ เช่น รูปลักษณะ รูปเล่ม ตัวหนังสือ บรรณานุกรม ดัชนี เป็นต้น และกล่าวถึงการประเมินการลำดับของคู่มือครู

เกณฑ์การวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่าสร้างขึ้นมาจากการเรียกร้องของหลายฝ่าย ทั้งนักการศึกษา ผู้ผลิตหนังสือ และผู้ปกครอง เพื่อนำหนังสือเรียนภาษาอังกฤษมาวิเคราะห์เพื่อเลือกใช้ ((Department of Public Instruction 2006 : 1-3) อนึ่งเกณฑ์นี้เป็นเกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของชนชาติเจ้าของภาษาอย่างแท้จริง ดังนั้นเกณฑ์นี้จึงให้ความสำคัญกับการเรียนหรือฝึกแบบทักษะสัมพันธ์เสริมสร้างประสบการณ์ทางภาษาของนักเรียนให้เพิ่มพูนสำหรับการใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่

โดยรวม เกณฑ์การวิเคราะห์หนังสือเรียนจะคล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ มีเพียงรายละเอียดปลีกย่อยเล็กน้อยเท่านั้นที่แตกต่างกันตามแต่หลักการของแต่ละบุคคล โดยหลักแล้วเกณฑ์การวิเคราะห์หนังสือมักพิจารณาด้านข้อมูลทั่วไปของหนังสือเรียน ด้านเนื้อหาสาระ รวมถึงกิจกรรมและแบบฝึกหัดในหนังสือเรียนนั้น และด้านองค์ประกอบต่างๆ เช่น รูปลักษณ์ของหนังสือ การเย็บเล่ม คุณภาพการพิมพ์ ภาพประกอบ เป็นต้น จะมีแต่เกณฑ์การวิเคราะห์หนังสือเรียนตามแนวทางการสอนเพื่อการสื่อสารของคันนิ่งส์เวิร์ธที่พิเศษกว่าอย่างเห็นได้ชัด เพราะนอกจากจะ

พิจารณาจากเกณฑ์ทั่วไปแล้ว ยังเพิ่มและเน้นการพิจารณาด้านความเกี่ยวข้องของเนื้อหาและกิจกรรมหรือแบบฝึกหัดจากวิเคราะห์ส่วนต่างๆ ของหนังสือเรียนเล่มนั้นกับหลักการแนวการสอนและกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารด้วย

อย่างไรก็ตาม ยังมีผู้กล่าวถึงสิ่งที่ควรได้รับการพิจารณาในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษอื่นๆ อีก แม้ว่าสิ่งเหล่านี้จะมิใช่เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนเหมือนเกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2548 : 159-17) แกรนท์ (Grant 1987 : 122-126) คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 3-6,34,41-43,52-53,59-61,67-70,80-84,90-92, 103-106,118) เออร์ (Ur 1996 : 186) ไบร์ด (Byrd 2001 : 425-426) และกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction 2006 :1-13) ก็ตาม ประเด็นที่ผู้วิจัยจะนำเสนอต่อไปนี้ เป็นประเด็นที่ดีต่อผู้วิเคราะห์หนังสือเรียนและควรประกอบการพิจารณาร่วมกับเกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนข้างต้นได้ เพราะสามารถช่วยสนับสนุนการตัดสินใจในการให้ค่าระดับคะแนนของผู้วิเคราะห์มีความแน่นอน และเที่ยงตรงยิ่งขึ้น มีผู้กล่าวประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาหนังสือเรียน ดังนี้

1. ประเด็นเรื่องหัวเรื่อง ในหนังสือเรียนหรือสื่อการเรียนการสอนควรมีความน่าสนใจ ต้องหลีกเลี่ยงหัวเรื่องต้องห้าม เช่น ยาเสพติด เหล้า หรือความรุนแรงเป็นต้น (Tomlinson 2001 : 68) อีกทั้งควรเป็นหัวเรื่องที่น่าสนใจโดยเริ่มจากเรื่องใกล้ตัวนักเรียนสู่เรื่องที่เป็นสากล เพราะเมื่อหัวเรื่องน่าสนใจก็จะส่งผลให้เรื่องดีตามไปด้วย (Harmer 1999 : 52) นอกจากนี้ หัวเรื่องเป็นส่วนกำหนดการบูรณาการเนื้อเรื่อง เช่น หัวเรื่องครอบครัวของฉัน วันสำคัญ เป็นต้น (กุศยา แสงเดช 2545:19) จากข้างต้นจะเห็นว่ามีการให้ความสำคัญกับความหลากหลายและน่าสนใจของหัวเรื่องอย่างมาก ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการก็ได้กำหนดว่าหนังสือเรียนภาษาอังกฤษต้องยึดตามเรื่องหรือหัวข้อของสภายุโรป 14 หัวข้อ (สภายุโรปอ้างถึงใน กระทรวงศึกษาธิการ 2544 : 165) ได้แก่ Personal identification, House and home, Life at home, Education and future, Free time or entertainment, Travel, Relation with other people, Health and welfare, Shopping, Food and drink, Service, Place, Foreign language, Weather ดังนั้นขณะทำการวิเคราะห์ประเด็นเรื่อง หัวเรื่อง ผู้วิจัยจะยึดตามเรื่องหรือหัวข้อของสภายุโรปข้างต้น

2. ประเด็นเรื่องเนื้อเรื่อง หนังสือเรียนภาษาอังกฤษควรมีเนื้อเรื่องที่หลากหลาย เป็นเรื่องใกล้ตัว ภาษาเรียบง่าย นำเสนอเพียงประเด็นเดียว โดยต้องสอดคล้องกับวัยและระดับของนักเรียน ซึ่งเนื้อเรื่องควรเป็นเรื่องที่ช่วยสร้างเสริมคุณธรรมแก่นักเรียน (อรสา กุมารี ปุกหุต 2544 : 77 ; สงัด อุทรานันท์ 2532 : 171-172)

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

3. ประเด็นเรื่องเนื้อหาทางภาษา ประกอบด้วย

3.1 ไวยากรณ์ มีผู้กล่าวถึงการพิจารณาไวยากรณ์ ดังนี้

คาร์เตอร์ (Carter 1999 : 67-68) กล่าวสอดคล้องกับเกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของคันนิ่งส์เวอร์ธว่า การให้ความสำคัญแก่ลักษณะภาษา ไม่ว่าจะเป็นการเน้นที่รูปแบบภาษาหรือการใช้ภาษาขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษเล่มนั้น การวิเคราะห์จึงต้องพิจารณาลักษณะการนำเสนอไวยากรณ์ร่วมกับจุดประสงค์ของหนังสือเรียน การนำเสนอไวยากรณ์อย่างมีบริบทและสัมพันธ์กับความรู้เดิมของนักเรียน (Buck 1973 : 91,วิสาข์ จัติวัติ 2543 : 13) อย่างไรก็ตาม ไวยากรณ์ที่นำเสนอในบทเรียนหรือในห้องเรียนนั้น มักนำมาใช้จริงได้ยาก ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของครูที่ต้องทำการปรับใช้ เพื่อสร้างสถานการณ์ให้นักเรียนสามารถนำภาษาไปใช้จริงได้ (Larsen-Freeman 2001 : 36-37)

3.2 คำศัพท์ มีผู้กล่าวถึงการพิจารณาคำศัพท์ ดังนี้

ก่อนกล่าวถึงการพิจารณาคำศัพท์ ขอกล่าวถึงกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ก่อน เนื่องจากมีความสำคัญในการใช้พิจารณาร่วมกับการวิเคราะห์ มีการแบ่งกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ไว้หลากหลายวิธี ตัวอย่างเช่น

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

นากามูระ (Nakamura 1999 : 53-64) แบ่งกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ไว้ดังนี้

1. การเดาความหมายจากคำหลัก
2. การเดาความหมายจากโครงสร้างไวยากรณ์ วลี และประโยค
3. การเดาความหมายจากบริบทโดยใช้ความรู้เดิม
4. การค้นหาความหมายคำศัพท์จากพจนานุกรม
5. การข้ามคำที่ไม่สำคัญต่อประโยค
6. การอ่านบริบทที่คำศัพท์ปรากฏอยู่จนกว่าจะเข้าใจความหมาย

ฟาน (Fan 2000 :105-106) แบ่งกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ไว้ดังนี้

1. กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่จากแบบเรียน
2. กลวิธีการเพิ่มความรู้โดยการอ่านสิ่งพิมพ์ต่างๆ นอกชั้นเรียน
3. กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่เพิ่มเติมจากการเล่นเกม
4. กลวิธีการเดาความหมายคำศัพท์ใหม่ที่พบขณะอ่านและใช้พจนานุกรม
5. กลวิธีการจัดกลุ่มคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกันเพื่อช่วยให้จำคำศัพท์ได้
6. กลวิธีการออกเสียงคำศัพท์ซ้ำๆ

กูและจอห์นสัน (Gu and Johnson 1996 : 643-665) แบ่งกลวิธีการ

เรียนรู้คำศัพท์ไว้หลายสถานการณ์ แต่ผู้วิจัยนำเสนอเพียงบางส่วนซึ่งเกี่ยวข้องกับประเด็นการวิเคราะห์คำศัพท์ในหนังสือเรียนครั้งนี้ ดังนี้

1. กลวิธีการฝึกโดยใช้ดัชนีหรือรายการคำศัพท์

2. กลวิธีการฝึกโดยการออกเสียงซ้ำๆ

3. กลวิธีการฝึกโดยการเห็นคำศัพท์ซ้ำๆ

ควรมีการวิเคราะห์การนำเสนอคำศัพท์ร่วมกับบริบทต่างๆ (Harmon 1999 : 328) ความยาก-ง่ายและจำนวนคำศัพท์ การกระตุ้นการสร้างเสริมและสะสมคลังคำของนักเรียน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทักษะการอ่านนักเรียน เพราะคำศัพท์มีความสำคัญในการอ่านอย่างมาก การไม่รู้คำศัพท์ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายได้(Yang 2000 : 18 ; ศิริพร ลิมตระการ 2535 : 13 ; สุภาภรณ์ แท่งทอง 2532 : 2)

3.3 เสียง มีผู้กล่าวถึงการพิจารณาเสียง คือ จากการศึกษาพบว่านักเรียนประสบปัญหาการออกเสียงมากที่สุด ทั้งเสียงหนัก-เบา เสียงเดี่ยวๆ (Keopasom and Syananond 1991: 31-51) ดังนั้นทั้งในหนังสือเรียนและเทปประกอบการฟังควรมีแบบฝึกหรือกิจกรรมการฝึกออกเสียงเพื่อให้นักเรียนออกเสียงได้อย่างถูกต้อง ไม่สร้างความสับสนแก่ผู้ฟัง กิจกรรมเหล่านี้ เช่น การฝึกการลงเสียงหนัก-เบา เสียงสูง-ต่ำ แซ้นท์ส (chants) (Hyman 1975 :204 ; โชติรส โสอุดร 2545 : 66)

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

4.ประเด็นเรื่องแบบฝึกหัด/กิจกรรม มีผู้กล่าวถึงการพิจารณาแบบฝึกหัด/กิจกรรม คือ พรรณี ชูทัยเจนจิต (2544 : 174) และเซสแนน (Sesnan 2001 : 98-99) กล่าวไว้ว่า แบบฝึกหัดหรือกิจกรรมควรเป็นลักษณะบูรณาการภาษาอังกฤษกับวิชาอื่นๆ และมีลักษณะเป็นทักษะสัมพันธ์ เพราะทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะทางภาษา อย่างไรก็ตาม แม้ว่าบางเกณฑ์ของเกณฑ์วิเคราะห์อื่นๆ ให้ความสำคัญแก่บทอ่านหรือบทสนทนาที่สมจริง แต่การที่บทสนทนาหรือบทฟังจะสมจริงหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของกิจกรรมนั้นๆ เช่น ถ้าเป็นนักเรียนระดับประถมศึกษา จุดประสงค์ของกิจกรรมก็คือ การฝึกฝนภาษาระดับต้นเท่านั้น (Carter, Hugh and MaCarthy 1999 : 68-70) นอกจากนี้กิจกรรมควรเหมาะสมกับความสนใจและวัยของนักเรียน เช่นเกม การแข่งขัน เพราะจะช่วยสร้างแรงจูงใจในการเรียนและความเชื่อมั่นแก่ตัวนักเรียน (ประนอม สุรัสวดี 2531 : 32 ; เลขา ปิยะอัจฉริยะ 2544 : 571)

5. ประเด็นเรื่ององค์ประกอบอื่นๆ โดยเฉพาะรูปภาพ ควรพิจารณาเกี่ยวกับความชัดเจน เหมาะสมของรูปภาพกับวัยนักเรียน การดึงดูดความสนใจด้วยภาพต่อนักเรียนแล้ว การพิจารณาเกี่ยวประสิทธิภาพของภาพในกรณีที่ช่วยให้นักเรียนเข้าความหมายของคำ และเข้าใจ

และเข้าใจเรื่องที่เรียนมากขึ้น (ระวิวรรณ ศรีคร้ามครัน 2523 : 74 ; Norton 1992 : 75)

จะเห็นได้ว่า ประเด็นต่างๆ ข้างต้น คือ หัวเรื่อง เนื้อเรื่อง เนื้อหาทางภาษา แบบฝึกหัด/กิจกรรม และองค์ประกอบอื่นๆ การพิจารณาประเด็นเหล่านี้มีความคล้ายคลึงกับสิ่งที่กระทรวงศึกษาธิการต้องการ อีกทั้งยังคล้ายคลึงกับเกณฑ์ของทั้ง 6 คนอีกด้วย แม้ว่าผู้ที่กล่าวถึงประเด็นเหล่านี้แต่ละคน จะกล่าวไว้เพียงประเด็นย่อยบางส่วนเท่านั้น

เกณฑ์การประเมินหนังสือภาษาอังกฤษ

โดยปกติ การเลือกสิ่งของใดๆ ก็ตาม หากผู้เลือกต้องการได้สิ่งของที่มีคุณภาพหรือให้ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิผล หลังจากการวิเคราะห์แล้ว ผู้เลือกต้องทำการประเมิน เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ หนังสือเรียนภาษาอังกฤษก็เช่นกัน หลังทำการวิเคราะห์หนังสือเรียน จำเป็นต้องมีการประเมิน แต่ไม่ว่าอย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์และการประเมินมักทำคู่กันเสมอ

ความหมายของการประเมินหนังสือ

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

คำว่า “การประเมิน” มีผู้ให้ความหมาย ดังนี้

การประเมิน คือ การพิจารณาและวัดคุณค่าของกิจการใดๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (ราชบัณฑิตยสถาน 2542 : 664)

การประเมิน คือ การกระทำการพิจารณาบางสิ่งอย่างระมัดระวังเพื่อตัดสินว่าสิ่งนั้นมีคุณค่าอย่างไร มากน้อยเพียงใด (Longman 2002 : 463)

โดยสรุป การประเมิน คือ การตัดสินคุณค่าของสิ่งต่างๆ โดยใช้เกณฑ์ที่เชื่อถือได้ ซึ่งก่อนจะทำได้นั้น ต้องมีการวิเคราะห์สิ่งที่เราต้องการประเมินอย่างละเอียดก่อน แล้วจึงสรุปเพื่อตัดสินค่า

การประเมินหนังสือ คือ การตัดสินคุณค่าของส่วนที่เกี่ยวข้อง การตัดสินนี้จะสะท้อนมุมมองในการสร้างหนังสือ การประเมินนั้นต้องอิงจากปัจจัยจำนวนมาก ได้แก่ ความคาดหวังของนักเรียนและครู ความพอใจในวิธีนำเสนอ ความต้องการของนักเรียน ประมวลรายวิชา และความชอบส่วนบุคคล (Cunningsworth 1995 : 9)

การประเมินหนังสือ คือ การตัดสินคุณค่าของหนังสือเล่มนั้น อาจบอกข้อดีข้อบกพร่องตั้งแต่องค์ประกอบภายใน เช่น รายละเอียดเนื้อหา หรือกิจกรรม จนกระทั่งด้านองค์ประกอบภายนอก และก่อนทำการประเมินได้จะต้องมีการวัดและเกณฑ์ในการตัดสินที่เชื่อถือได้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2548 : 14)

การประเมินหนังสือ คือ การตัดสินหนังสือเพื่อพิจารณาข้อดีและข้อบกพร่อง ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ของหนังสือและปัจจัยอื่นๆ ของผู้ใช้ที่เกี่ยวข้อง เช่น หลักสูตร ความต้องการของครูและนักเรียน เนื้อหา และกิจกรรม เป็นต้น

จุดประสงค์ของการประเมินหนังสือเรียน

โดยมากการประเมินหนังสือเรียนมักกระทำเพื่อวัตถุประสงค์คล้ายกัน คือ เพื่อการตัดสินใจเลือกหนังสือ (Chambers 1997 : 29 ; Byrd 2001 : 415) เนื่องจากปัจจุบันมีหนังสือเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ การประเมินจึงมีส่วนสำคัญในการที่จะได้หนังสือเรียนที่ตรงใจมากที่สุด รวมทั้งเพื่อการศึกษาวิจัย สำหรับการพัฒนาหนังสือเรียนอีกด้วย (Richards 2002 : 2)

จะสังเกตได้ว่า จุดประสงค์ของการประเมินหนังสือเรียนคล้ายคลึงกับการวิเคราะห์มาก แต่จุดที่ต่างกันคือ จุดประสงค์ของการประเมินมักจะเพื่อการตัดสินในแง่อื่น ไม่ว่าจะเป็นคุณค่าหรือการเลือกซื้อ แต่การวิเคราะห์นั้นมักมีจุดประสงค์เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา กิจกรรม องค์ประกอบอื่นๆ เพื่อดูความสอดคล้อง เหมาะสม การตอบสนองกับหลักสูตร ความต้องการของนักเรียนหรือครู เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เนื่องด้วยจุดประสงค์ที่คาบเกี่ยวกันนี้ ทางสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2548 : 14) ยังต้องเขียนจุดประสงค์ของการประเมินและวิเคราะห์ไว้ด้วยกัน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

เกณฑ์การประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ

นอกจากนี้ คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 14-15) ยังกล่าวอีกว่า เมื่อวิเคราะห์หนังสือเรียนแล้ว ควรมีการประเมินหนังสือเรียนเพื่อสรุปสิ่งที่เราวิเคราะห์มา การประเมินแบบเรียน ควรมีการกระทำ ดังนี้

1. บอกจุดประสงค์ของบทเรียนย่อๆ เช่น มีความเหมาะสมหรือไม่ เป็นแนวการสื่อสารเพียงใด อย่างไร
2. บอกข้อดีของข้อเสียของหนังสือเรียน
3. บอกข้อควรปรับปรุงหรือเสริมของหนังสือเรียน
4. บอกความเหมาะสมกับการสอนในสถานการณ์ต่างๆของหนังสือเรียน
5. เปรียบเทียบหนังสือเรียนเล่มนี้กับหนังสืออื่น
6. สรุปทั้งหมดที่ได้จากการประเมิน

การประเมินแตกต่างจากการวิเคราะห์คือ ผู้ประเมินจะมองแต่ละประเด็นเป็นภาพที่

กว้างกว่าการวิเคราะห์ เพราะเป็นการสรุปหลังการวิเคราะห์ ซึ่งจะมีการให้ค่าระดับคะแนนเพื่อเปรียบเทียบหนังสือแต่ละเล่ม แต่ทั้งนี้ไม่ว่าการวิเคราะห์หรือประเมินจะได้ผลอย่างไร ก็ขึ้นอยู่กับวิจารณญาณของผู้ทำ

ยิ่งกว่านั้น ริชาร์ดส (Richards 2002 : 2) ให้ความเห็นสอดคล้องกับคันนิ่งส์เวอร์ธ เกี่ยวกับการประเมินหนังสือเรียนไว้ด้วยว่า หนังสือเรียนที่พิมพ์เพื่อจำหน่ายและสื่อการเรียนการสอนชนิดอื่นควรมีการคัดเลือกจากครูและผู้ที่รับผิดชอบอื่นๆ ดังนั้นการประเมินจึงต้องพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่เราประเมินและจุดประสงค์ของการประเมินด้วย

ด้วยเหตุที่ควรมีการเปรียบเทียบหนังสือเรียนทั้งหมดหลังการวิเคราะห์หนังสือแล้วจึงมีผู้สร้างเกณฑ์การประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษต่างๆ กัน ดังนี้

ทักเกอร์ (Tucker 1975 : 355-360) แบ่งเกณฑ์การประเมินเป็น 2 ส่วนคือ เกณฑ์ภายในและเกณฑ์ภายนอก

เกณฑ์ภายในจะเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางภาษา ซึ่งอยู่ภายใต้เกณฑ์ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการออกเสียง ไวยากรณ์ และเนื้อหา

เกณฑ์ภายในด้านการออกเสียง มีดังนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

1. ความสมบูรณ์ของการนำเสนอที่อ้างอิงการครอบคลุมเรื่องเสียง

2. ความเหมาะสมของการนำเสนอเกี่ยวข้องกับนักเรียนจากภูมิหลังทางภาษาของนักเรียนหรือไม่ เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่เป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ และมีอิทธิพลอย่างไร

3. ความพอเพียงของการฝึกที่เกี่ยวกับทั้งคุณภาพและปริมาณของการฝึกคุณภาพก็คือ สิ่งที่อยู่ในแบบฝึกในบริบทต่างๆ เช่น การฝึกออกเสียงในคำ หรือคำในประโยค เป็นต้น

เกณฑ์ภายในด้านเกณฑ์ด้านไวยากรณ์ มีดังนี้

1. ความพอเพียงของรูปแบบประโยคที่เกี่ยวข้องกับจำนวนของโครงสร้างที่นำเสนอและการนำเสนอนั้นดีอย่างไร

2. การเรียงลำดับที่เหมาะสมของการนำเสนอ เช่น เริ่มจากรูปแบบประโยคง่ายก่อนและค่อยๆนำไปสู่โครงสร้างใหม่ที่ยากขึ้น เป็นต้น

3. ความพอเพียงของการฝึกซ้ำๆ (drill) และแบบฝึกหัด ตัดสินได้จากประเด็นที่ว่าวิธีที่นักเรียนสามารถเข้าใจรูปแบบของประโยคได้ และจำนวนแบบฝึกหัดที่ต้องการอย่างเพียงพอ

เกณฑ์ภายในด้านเกณฑ์ด้านเนื้อหา มีดังนี้

1. หน้าที่ทางภาษาที่อยู่ในเนื้อหา

2. ด้านสื่อความหมาย

3. ความเหมาะสมของบริบทและสถานการณ์

เกณฑ์ภายนอกจะเกี่ยวกับมุมมองทั่วไปที่กว้างขึ้นของหนังสือ ได้แก่

1. ความเป็นจริงของภาษา

2. สื่อการสอนเพิ่มเติมที่มีมาพร้อมกับหนังสือเรียน

3. สมรรถภาพของผู้แต่ง

4. ระดับที่เหมาะสมกับการบูรณาการ

5. ความทนทาน

6. คุณภาพการพิมพ์

7. ราคาและคุณค่าของหนังสือเรียน

คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 77-79) ให้โครงร่างเกณฑ์สำหรับการประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ 4 เกณฑ์ ดังนี้

1. หนังสือเรียนควรตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน และควรตรงกับเป้าหมายและจุดประสงค์ของแผนการเรียนภาษา

2. หนังสือเรียนควรสะท้อนการใช้ภาษาของผู้เรียนทั้งปัจจุบันและอนาคตหนังสือเรียนที่เลือกแล้วนี้จะช่วยเป็นเครื่องมือแก่นักเรียนในการใช้ภาษาอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อจุดประสงค์ของตนเอง

3. หนังสือเรียนควรใส่ใจคำนึงถึงความต้องการของนักเรียนที่อยู่ในฐานะผู้เรียนและควรเป็นเครื่องอำนวยความสะดวกแก่กระบวนการเรียนของนักเรียน โดยกำหนดวิธีที่ยืดหยุ่นได้

4. หนังสือเรียนควรมีบทบาทชัดเจนในฐานะสิ่งสนับสนุนการเรียนคล้ายกับครู กล่าวคือ หนังสือเรียนควรอยู่กลางและกลมกลืนกับเป้าหมายทางภาษาและผู้เรียน

และไบร์ด (Byrd 2001 : 416-417) สร้างเกณฑ์ประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ค่อนข้างต่างจากคนอื่น โดยพิจารณาจากประเด็นดังนี้

1. ความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรและหนังสือเรียน เนื่องจากแต่ละประเทศมีหลักสูตรต่างกัน หนังสือเรียนก็ต้องสัมพันธ์กับหลักสูตรนั้นๆ ด้วย

2. ความสอดคล้องระหว่างนักเรียนและหนังสือเรียน เพราะหนังสือเรียนสร้างขึ้นมาเพื่อบุคคลกลุ่มนี้ ดังนั้นจึงต้องคำนึงถึงความต้องการของนักเรียนด้วย หนังสือเรียนประกอบด้วย

3 ส่วนหลัก ได้แก่ เนื้อหา (และการอธิบาย) ตัวอย่าง และแบบฝึกหัดหรือภาระงาน นอกจากสามส่วนหลักข้างต้น หนังสือเรียนยังมีส่วนสนับสนุนอีก 1 ส่วนคือ ส่วนของกราฟฟิก ซึ่งรวมทั้งขนาดรูปเล่ม รูปลักษณ์ ภาพประกอบ การประเมินประเด็นการเข้ากันได้ระหว่างนักเรียน

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

และหนังสือเรียนนั้น พิจารณาแยกเป็นส่วนๆ ดังนี้

2.1 เนื้อหาและการอธิบาย ประเมินประเด็นดังนี้

2.1.1 ความเป็นไปได้ของเนื้อหาที่นักเรียนจะให้ความสนใจหรือคุ้นเคย

2.1.2 โอกาสสร้างความขุ่นเคืองหรือไม่พอใจต่อเนื้อหาของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

2.1.3 การอธิบายช่วยให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่พวกเขาต้องการรู้

2.2 ตัวอย่าง ประเมินประเด็นดังนี้

2.2.1 ความเหมาะสมระหว่างตัวอย่างและวิถีชีวิตกับความสนใจของนักเรียน

2.2.2 ความสอดคล้องระหว่างตัวอย่างกับแนวคิด เมื่อถูกสมมติขึ้นเพื่ออธิบายนักเรียน

2.3 แบบฝึกหัดหรือภาระงาน ประเมินประเด็นดังนี้

2.3.1 แบบฝึกหัด หรือภาระงานมีความหลากหลายมากเพียงพอกับความต้องการของนักเรียนที่แตกต่างกัน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

2.3.2 แบบฝึกหัดหรือภาระงานเป็นที่สนใจของนักเรียน

2.4 รูปแบบการนำเสนอ ประเมินประเด็นดังนี้

2.4.1 หนังสือดูเหมาะสมกับนักเรียน

2.4.2 ภาพประกอบและองค์ประกอบทางด้านกราฟฟิกและการออกแบบเหมาะสมกับวัย ระดับของนักเรียน

2.4.3 เนื้อเรื่องที่พิมพ์ง่ายต่อการอ่านและเหมาะสมกับระดับการอ่านของนักเรียน

2.4.4 การผสมระหว่างพื้นที่พิมพ์กับพื้นที่ว่างสมดุลกันอย่างเหมาะสมส่งเสริมเพื่อความสามารถในการอ่าน

2.4.5 หนังสือมีดัชนีและภาคผนวก หรือส่วนอื่นๆ ที่นักเรียนจะนำไปใช้ได้

2.4.6 หนังสือได้รับการผลิตอย่างดีหรือใช้ยาก

3.ความสอดคล้องระหว่างครูและหนังสือเรียน นอกจากสำหรับนักเรียนแล้วหนังสือเรียนสร้างขึ้นมาเพื่อครูเช่นกัน ดังนั้นครูต้องพิจารณา 3 ส่วนหลักและส่วนสนับสนุนจากหนังสือเรียนเช่นเดียวกับที่กล่าวมาในข้อ 2 พร้อมทั้งชั่งน้ำหนักความพอดีและความพอเพียงในสิ่งที่ครูต้องการจากหนังสือเรียนกับสิ่งที่หนังสือเรียนมี

ไบร์ด (Byrd 2001 : 427) แสดงเกณฑ์ประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ดังนี้

เกณฑ์ประเมินความสอดคล้องของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษของไบร์ด ประกอบด้วย

1. ความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรและหนังสือเรียน มีเกณฑ์ดังนี้
    1.1 สอดคล้องกับหลักสูตร/ จุดมุ่งหมาย
    1.2 มีความเหมาะสมด้านเนื้อหาทางภาษา
    1.3 มีความเหมาะสมด้านเรื่องราวในเนื้อหา
    1.4 สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายรายวิชา
2. ความสอดคล้องระหว่างนักเรียนและหนังสือเรียน มีเกณฑ์ดังนี้
    2.1 คำอธิบายสำหรับนักเรียนเป็นที่เข้าใจและนำไปใช้ได้
    2.2 ตัวอย่างสำหรับนักเรียนเป็นที่เข้าใจและนำไปใช้ได้
    2.3 กิจกรรมเหมาะสมสำหรับนักเรียน
    2.4 เรื่องราวในเนื้อหาเป็นที่เข้าใจและเหมาะสมกับวัฒนธรรม
3. ความสอดคล้องระหว่างครูและหนังสือเรียน มีเกณฑ์ดังนี้
    3.1 สอดคล้องกับทักษะทางภาษาของครู
    3.2 สอดคล้องกับพื้นความรู้ของครู
    3.3 มีคำอธิบายสำหรับครู
    3.4 สอดคล้องกับความต้องการของครู
    3.5 มีตัวอย่างและการขยายความสำหรับครู
    3.6 มีคู่มือครู
4. การประเมินทั้งหมดของความสอดคล้องของหนังสือเรียนและวิชา มีเกณฑ์ดังนี้
    4.1 ควรเลือกหนังสือเล่มนี้หรือไม่

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

โดยรวมแล้ว เกณฑ์การประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษมักจะพิจารณาประเด็นใหญ่ๆ ได้แก่ ด้านเนื้อหาและด้านองค์ประกอบอื่นๆ ด้านเนื้อหาจะพิจารณาถึง จุดประสงค์การใช้หนังสือเรียน ความสมบูรณ์ของสาระและแบบฝึกในหนังสือเรียนนั้นทั้ง 4 ทักษะ ทั้งด้าน ฟัง พูด อ่าน เขียน รวมถึงไวยากรณ์และคำศัพท์ที่นักเรียนได้เรียนจากหนังสือเรียนเล่มนั้น ความหลากหลายและความน่าสนใจโดยรวมของหัวข้อและภาระงานจากบทเรียน พร้อมทั้งความสอดคล้องและครอบคลุมหลักสูตรการเรียนการสอนด้วย ส่วนทางด้านองค์ประกอบอื่นๆ มักจะประเมินจากภายนอก ได้แก่ รูปลักษณ์ ราคา คุณภาพการพิมพ์ ความคงทนของหนังสือเรียนจากข้างต้นทั้งหมด เกณฑ์การประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษจะมีความคล้ายคลึงกับเกณฑ์

วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษมากทีเดียว แต่จะแตกต่างกันตรงที่เกณฑ์การประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษจะเป็นเกณฑ์โดยรวมที่กว้างกว่า และไม่ละเอียดเท่าเกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียน เนื่องจากเกณฑ์การประเมินหนังสือเรียนนั้นจะใช้ตัดสินหนังสือเรียนทั้งหมด หลังจากวิเคราะห์หนังสือแต่ละเล่มเสร็จแล้ว (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2548 : 13-19-6 ; Ansary and Babaii 2002 :1-6; Richards 2002 : 1-10)

หลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในประเทศไทย

ในยุคโลกาภิวัฒน์ที่ผู้คนติดต่อสื่อสารกันอย่าง รวดเร็วและนิยมค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ภาษาอังกฤษจึงมีบทบาทสำคัญ เพราะสารสนเทศต่างๆ มักเป็นภาษาอังกฤษ ดังนั้นจึงถือว่าภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะนำคนไปสู่ความรู้ใหม่ๆ ได้อย่างกว้างขวาง (กรมวิชาการ 2542 :1) สอดคล้องกับเซียง (Zhang 2003 : 127-128) ซึ่งให้ความเห็นว่า โลกไร้พรมแดนทุกวันนี้เกิดจากการส่งข้อมูลสู่กันและกันอย่างรวดเร็ว กระแสนี้ทำให้เกิดความกดดันในการจัดการศึกษาพื้นฐานแก่ผู้เรียนให้มีความรู้ทางด้านสังคมโลก อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะดีหรือร้าย ภาษาอังกฤษก็ถือว่าเป็นภาษาทางการสำหรับสังคมโลกไปแล้ว ภาษาอังกฤษมีบทบาทสำคัญในฐานะที่เป็นภาษาเพื่อการทำงานของกิจการหรือกิจกรรมส่วนใหญ่ระหว่างชาติ ดังนั้นการจัดการการศึกษาภาษาอังกฤษจึงเป็นสิ่งจำเป็น และเนื่องจากภาษาอังกฤษมีความสำคัญต่อชีวิตเรามากทั้งเรื่องการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การเผยแพร่งานวิจัยและความรู้วิทยาการใหม่ๆ รวมถึงจำนวนกิจกรรมสันทนาการของเราด้วย เช่น การชมภาพยนต์หรือรายการโทรทัศน์ ก็จะเป็นภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น จะเห็นได้ว่าภาษาอังกฤษมีความสำคัญต่อชีวิตเราอย่างไร ด้วยเหตุนี้จึงต้องมีการจัดการศึกษาด้านภาษาอังกฤษเพื่อตอบสนองความจำเป็นเหล่านี้อย่างระมัดระวังและมีประสิทธิภาพ

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุดมุ่งหมายการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

เนื่องจากปัจจุบันหลักสูตรการศึกษาของประเทศไทยพัฒนาไปอย่างมากจากหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พ.ศ.2539 กลายมาเป็นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กระทรวงศึกษาการ (2539, 2544 : 6, 2-7) จึงกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยโดยรวม ดังนี้

1. เพื่อให้มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาและเหมาะสมกับวัฒนธรรม

2. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษอย่างพอเพียงเพื่อการศึกษาต่อหรือนำไปใช้ในการประกอบอาชีพตามความจำเป็น

3. เพื่อให้มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในสถานการณ์ง่ายๆ ที่เป็นสถานการณ์จำลองและสถานการณ์จริง

4. เพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจวัฒนธรรมภาษาอังกฤษ

5. เพื่อให้มีนิสัยใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมด้วยการอ่านหนังสือภาษาอังกฤษและใช้สื่อภาษาอังกฤษอื่นๆ

6. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ เห็นประโยชน์และคุณค่าของภาษาอังกฤษ

หลักสูตรภาษาต่างประเทศระดับประถมศึกษาปลาย (ช่วงชั้นที่ 2)

จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โครงสร้างของหลักสูตรภาษาต่างประเทศ กำหนดตามระดับความสามารถทางภาษาและพัฒนาการของผู้เรียน (proficiency-based) เป็นสำคัญ โดยจัดแบ่งเป็น 4 ระดับ (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ 2544 : 1-2) ซึ่งชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เป็นช่วงชั้นที่ 2 อยู่ในระดับต้น (beginner level)

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้สาระการเรียนรู้กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศเป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์ และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรซึ่งเป็นคุณภาพตามความคาดหวังของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดองค์ความรู้ กระบวนการเรียนรู้ และคุณธรรมและจริยธรรม ค่านิยมที่ผู้เรียนพึงมี ไว้เป็นกรอบแต่ละช่วงชั้น

เนื่องจากประชากรที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาเป็นหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (ช่วงชั้นที่ 2) เนื้อหาสาระของหนังสือเรียนดังกล่าว จึงต้องอิงเกณฑ์สาระและมาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2544 : 9-19) ได้แก่

สาระที่ 1 : ภาษาเพื่อการสื่อสาร

สาระที่ 2 : ภาษาและวัฒนธรรม

สาระที่ 3 : ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

สาระที่ 4 : ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีดังนี้

สาระที่ 1 : ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจกระบวนการฟังและอ่าน สามารถตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารญาณ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

1. เข้าใจคำสั่ง คำขอร้อง ภาษาท่าทาง และคำแนะนำในสังคมรอบตัว

2. อ่านออกเสียงคำ ประโยคและข้อความง่ายๆ ได้ถูกต้องตามหลักการออกเสียง

3. เข้าใจประโยค ข้อความสั้นๆ โดยถ่ายโอนเป็นภาพหรือสัญลักษณ์และถ่ายโอนข้อมูลจากภาพหรือสัญลักษณ์เป็นประโยคหรือข้อความสั้นๆ

4. เข้าใจบทสนทนา เรื่องเล่าและนิทาน

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร และแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น โดยใช้เทคโนโลยีและจัดการที่เหมาะสมเพื่อการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

1. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยใช้นวัตกรรมง่ายๆ และสื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในสถานศึกษา

2. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อแสดงความต้องการของตน เสนอความช่วยเหลือแก่ผู้อื่นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในทั้งในและนอกสถานศึกษา

3. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อขอและให้ข้อมูล อธิบายเกี่ยวกับบุคคลและสิ่งต่างๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน และสร้างองค์ความรู้ โดยใช้ประโยชน์จากสื่อการเรียนทางภาษา และผลจากการฝึกทักษะต่างๆ

4. ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อแสดงความรู้สึกและบอกเหตุผล โดยใช้ประโยชน์จากสื่อการเรียนทางภาษา และผลจากการฝึกทักษะต่างๆ รวมทั้งเลือกวิธีการเรียนภาษาต่างประเทศที่ได้ผล

มาตรฐาน ต 1.3 เข้าใจกระบวนการพูด การเขียน และการสื่อสารข้อมูล ความคิดเห็น และความคิดรวบยอดในเรื่องต่างๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ และมีสุนทรียภาพ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

1. ให้ข้อมูลง่ายๆ เกี่ยวกับตนเอง สิ่งแวดล้อม และสังคมใกล้ตัวด้วยข้อความสั้นๆ

2. นำเสนอความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ที่ใกล้ตัว

3. นำเสนอความคิดเห็นที่มีต่อเรื่องต่างๆ ที่ใกล้ตัว ได้อย่างมีวิจารณญาณ

4. นำเสนอบทเพลงหรือบทกวีที่เป็นที่รู้จัก หรือข้อมูลจากสื่อประเภทต่างๆ ตามความสนใจด้วยความสนุกสนาน

สาระที่ 2 : ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและนำไปใช้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

1. เข้าใจรูปแบบพฤติกรรม และการใช้ถ้อยคำ สำนวน ในการปฏิสัมพันธ์ตามวัฒนธรรมเจ้าของภาษา

2. รู้จักขนบธรรมเนียมประเพณี เทศกาลงานฉลอง ในวัฒนธรรมเจ้าของภาษา

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

1. เข้าใจความแตกต่างระหว่างภาษาต่างประเทศและภาษาไทยในเรื่องเสียง สระ พยัญชนะ คำ วลี ประโยค และข้อความง่ายๆ และนำไปใช้อย่างถูกต้อง

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

2. เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและของไทยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษา และนำไปใช้อย่างเหมาะสม

3. เห็นประโยชน์ของการรู้ภาษาต่างประเทศในการแสวงหาความรู้ ความบันเทิงและการเข้าสู่สังคม

4. สนใจการเข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรม

สาระที่ 3 : ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการเปิดโลกทัศน์ของตน

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

1. เข้าใจและถ่ายทอดเนื้อหาสาระภาษาต่างประเทศง่ายๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

2. เข้าใจและถ่ายทอดเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นเป็นภาษาต่างประเทศ

สาระที่ 4 : ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนและสังคม

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

1. ใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ด้วยวิธีการและรูปแบบง่ายๆ

2. ใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารกับบุคคลภายในสถานศึกษา

มาตรฐาน ต 4.2 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ การศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือ และการอยู่ร่วมกันในสังคม

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

1. ใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อสื่อสารขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ในสถานการณ์จำลองและสถานการณ์จริง

2. ใช้ภาษาต่างประเทศในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข โดยรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและแสดงความคิดเห็นของตนอย่างเหมาะสม

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

จากข้างต้น จะเห็นได้ว่าหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในประเทศไทยนั้นมีจุดมุ่งหมายโดยเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้อย่างถูกต้อง มีเจตคติที่ดี และสามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ ซึ่งสะท้อนอย่างชัดเจนว่าการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยเป็นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

สังเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

จากมาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ข้างต้นสามารถสังเคราะห์ให้เห็นอย่างชัดเจนถึงสิ่งที่นักเรียนต้องเรียนในวิชาภาษาอังกฤษ ดังนี้

1.หัวเรื่อง นักเรียนควรเรียนเนื้อหาภายในหัวเรื่องได้แก่ Personal identification, House and home, Life at home, Education and future, Free time or entertainment, Travel, Relation with other people, Health and welfare, Shopping, Food and drink, Service, Place, Foreign language, Weather ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการก็ได้กำหนดว่าหนังสือเรียนภาษาอังกฤษต้องยึดตามเรื่องหรือหัวข้อของสภายุโรป 14 หัวข้อนี้ (อ้างถึงใน กระทรวงศึกษาธิการ 2544 : 165) อีกทั้งกระทรวงศึกษาธิการยังให้การรับรองว่า 14 หัวเรื่องนี้มีความหลากหลายและ

น่าสนใจของหัวเรื่อง ดังนั้นขณะทำการวิเคราะห์ประเด็นเรื่อง หัวเรื่อง ผู้วิจัยจะยึดตามเรื่องหรือหัวข้อของสภายุโรปข้างต้น

2. เนื้อหาทางภาษา ประกอบด้วย ไวยากรณ์ คำศัพท์ เสียง ซึ่งนักเรียนต้องเรียนดังนี้

2.1 ไวยากรณ์ ทางกระทรวงศึกษาธิการกำหนดมาให้เป็นลักษณะหน้าที่ทางภาษา ซึ่งนักเรียนควรเรียนดังนี้

2.1.1 คำสั่ง (Asking for, Understanding and Giving instructions) คำขอร้อง (Requesting politely) สร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Social interaction/ Social communication) เสนอความช่วยเหลือแก่ผู้อื่น (Offering helping) ขอและให้ข้อมูลอธิบายเกี่ยวกับบุคคลและสิ่งต่างๆ (Asking and giving information) แสดงความรู้สึกและบอกเหตุผล (Expressing approval and disapproval)ให้ข้อมูลง่ายๆ เกี่ยวกับตนเองและแสดงความต้องการของตน (Giving personal information) ให้ข้อมูลง่ายๆ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งใกล้ตัว (Giving information)

ฟินอคเชียโร (Finocchiaro 1964 : 56-57) ให้หัวข้อทางภาษาซึ่งในที่นี้คือประโยคไวยากรณ์ (Language items) ที่นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เป็นผู้เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศต้องเรียน ซึ่งประโยคเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของการบูรณาการต่างๆ เข้าด้วยกัน

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ฟินอคเชียโร (Finocchiaro 1964 : 56-57) กำหนดให้นักเรียนชั้นระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อยู่เป็นระดับที่ 1 (Level I) หรือระดับต้น (Beginner level) ซึ่งนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ต้องรู้ประโยคไวยากรณ์ดังนี้

What's your name?

My name is _____.

My (French) name is _____.

My (English) name is _____.

What's (his) name?

How old (are) (you)?

(I'm) _____ years old.

2.2 คำศัพท์ ทางกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้นักเรียนควรเรียนคำศัพท์ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมจำนวน 450-700 คำตามหัวเรื่องที่เกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพและ

สวัสดิการ การซื้อ – ขาย ลมฟ้าอากาศ นอกจากนี้ ฟินอคเชียโร (Finocchiaro 1964 : 27, 55-56) กล่าวเสริมว่า คำศัพท์ที่เรียนควรเรียนรู้อย่างมีบริบทและสถานการณ์ที่มีความหมาย เพราะความหมายของคำจะเปลี่ยนไปเมื่ออยู่ในบริบทที่แตกต่างกัน เช่น How ***old*** are you? และ My book is ***old***. เป็นต้น

2.3 เสียง ทางกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้นักเรียนควรอ่านออกเสียงคำประโยคและข้อความง่ายๆ ได้ถูกต้องตามหลักการออกเสียง กล่าวคือ นักเรียนควรฝึกการออกเสียงทั้งหน่วยเสียง คำให้ถูกต้อง ซึ่งหน่วยเสียงต่างๆ นอกจากนี้ นักเรียนควรเรียนรู้ถึงแตกต่างระหว่างภาษาต่างประเทศและภาษาไทยในเรื่องเสียง

3. บริบททางสังคมและวัฒนธรรม ทางกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้นักเรียนควรเรียนรู้รูปแบบพฤติกรรม และการใช้ถ้อยคำ สำนวนในการปฏิสัมพันธ์ตามวัฒนธรรมเจ้าของภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี เทศกาลงานฉลองในวัฒนธรรมเจ้าของภาษา ชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา และเข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและของไทยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษา เรื่องบริบททางสังคมและวัฒนธรรมนี้ ฟินอคเชียโร (Finocchiaro 1964 : 38-41) ให้หัวเรื่องทางวัฒนธรรมที่นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาที่เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศต้องเรียน คือ The school, The home, Food, Health, Clothing, Recreation, Holidays, The wider community – traveling abroad, work, Other topics เช่น The weather, the seasons and the months หรือ Map study and directions เป็นต้น

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

4.ทักษะทางภาษา ทางกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้นักเรียนควรใช้ภาษาอังกฤษในการฟัง พูด อ่าน เขียน ตามหัวเรื่องเดิมในข้อ 2.2 โดยใช้ประโยคเดี่ยวและประโยคผสม สื่อความหมายตามบริบทต่างๆเข้าใจข้อความที่เป็นความเรียงในการสนทนาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการในบริบทที่หลากหลาย มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษนำเสนอและสืบค้น ข้อมูลความรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ใช้ภาษาตามสถานการณ์ต่างๆ ภายในห้องเรียน และในห้องเรียน เห็นประโยชน์ของการรู้ภาษาอังกฤษในการแสวงหาความรู้และความเพลิดเพลินมีทักษะกระบวนการฟัง พูด อ่านและเขียน ทักษะการจำ การคิด กระบวนการทำงาน กลุ่มและคู่ ทักษะการปฏิบัติงาน การตั้งคำถาม กลยุทธ์ในการสื่อสาร การสังเกต การตั้งคำถามมีนิสัยรักการฟัง พูด อ่าน เขียน ความมีระเบียบวินัยและความซื่อสัตย์ ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน นิสัยรักการค้นคว้า และปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น (กระทรวงศึกษาธิการ 2544 : 21-22)

จะเห็นได้ว่า เมื่อสังเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศช่วงชั้นที่ 2 พร้อมกับเนื้อหาภาษาอังกฤษที่นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศต้องเรียนรู้ พบว่า สิ่งที่ควรเรียนแบ่งได้เป็น 4 ข้อหลัก ได้แก่ หัวเรื่อง เนื้อหาทางภาษา บริบททางสังคมและวัฒนธรรม และทักษะทางภาษา ซึ่งประการสุดท้ายรวมอยู่ในแบบฝึกหัด/กิจกรรมในหนังสือเรียน เมื่อพิจารณาทั้งหมดแล้ว พบว่าหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญกับการนำสิ่งที่เรียนจากบทเรียนมาปรับใช้ให้เกิดการสื่อสาร โดยทำกิจกรรมที่ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกันเอง หรือนักเรียนกับครู ส่วนหน้าที่ทางภาษาที่ตั้งเป้าหมายไว้ก็เป็นสิ่งที่นักเรียนได้เรียนจากหนังสือเรียนนั่นเอง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดจุดมุ่งหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลุกษณะอันพึงประสงค์ดังต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2544 : 4)

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลงวันลงชื่อ

1. เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์

2. มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า

3. มีความรู้อันเป็นสากลรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการมีทักษะและศักยภาพในการจัดการการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี การปรับวิธีการคิดวิธีการทำงาน ได้เหมาะสมกับสถานการณ์

4. มีทักษะและกระบวนการ โดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิดการสร้างปัญญา และทักษะในการดำเนินชีวิต

5. รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี

6. มีประสิทธิภาพในการผลิตและการบริโภค มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าเป็นผู้บริโภค

7. เข้าใจในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

8. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาสิ่งแวดล้อม

9. รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม

หลักจิตวิทยาการเรียนรู้กับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ควรส่งเสริมนักเรียนตามหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ ดังนี้

เพียเจท์ (Piaget 1971 อ้างถึงใน สุรางค์ โค้วตระกูล 2548 : 82-85) กล่าวถึงทฤษฎีการพัฒนาเชาว์ปัญญาของนักเรียนระดับประถมศึกษา หรือเด็กอายุ 6-12 ปี ว่า เด็กวัยนี้สามารถที่จะสร้างกฎเกณฑ์สิ่งแวดและตั้งเกณฑ์ในการแบ่งสิ่งแวดล้อมออกเป็นหมวดหมู่ได้โดยใช้เกณฑ์ต่างๆ และสามารถเข้าใจความหมายของการเปรียบเทียบระหว่างสิ่งของต่างๆ ได้ นอกจากนี้ ยังสามารถอ้างอิงเหตุผลและไม่ขึ้นกับการรับรู้จากรูปร่างเท่านั้นได้ ซึ่งความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสิ่งที่ครูต้องตระหนักและควรคำนึงถึงความสามารถเฉพาะตัวของเด็ก และพยายามส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนพัฒนาตามศักยภาพของตน นอกจากการพัฒนาด้านเชาว์ปัญญา ยังควรคำนึงถึงการพัฒนาด้านอารมณ์สังคมของนักเรียนอีกด้วย เพราะเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่เต็มไปด้วยความเบิกบานร่าเริง เด็กจะสนุกในการเล่น ซึ่งพรรณี ชูชัยเจนจิต (2543 : 164-165) ขยายความโดยใช้หลักจิตวิทยาการเรียนรู้ของเพียร์เจ ว่าการเรียนและกิจกรรมที่ให้นักเรียนชั้นประถมปลาย หรือช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-6) ทำควรมีลักษณะเป็นเกมหรือการเล่นผสมเรียน ควรส่งเสริมให้มีการแข่งขันกับตนเองมากกว่าแข่งกับผู้อื่น เมื่อเด็กสามารถทำบทเรียนหรือกิจกรรมนั้นสำเร็จ จะทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในตนเอง และรู้ว่าตนเองมีศักยภาพ ทำให้นักเรียนอยากเรียนมากขึ้น

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

จะเห็นได้ว่า ไม่ว่าหนังสือเรียนวิชาใดๆ ไม่จำเพาะว่าต้องเป็นวิชาภาษาอังกฤษเท่านั้น ควรสร้างขึ้นมาบนหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ของนักเรียนหรือเด็กในวัยนั้นๆ ลักษณะบทเรียนและกิจกรรมควรสร้างให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียนเช่นกัน ในกรณีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า หลักจิตวิทยาการเรียนรู้ของเพียเจท์เรื่องทฤษฎีด้านการพัฒนาเชาว์ปัญญา อารมณ์และสังคมสอดคล้องกับการแนวทางการสร้างหนังสือเรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์และมาตรฐานการเรียนรู้ของนักเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการต้องการ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ

จากอดีตถึงปัจจุบัน มีผู้วิจัยทางด้านการวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษจำนวนหนึ่ง เมื่อพิจารณาแล้วพบว่าแนวโน้มของงานวิจัยในประเทศลดลงเรื่อยๆ แต่ขณะที่งานวิจัยต่างประเทศยังคงเป็นที่นิยมศึกษา โดยมีการขยายมุมมองการศึกษากว้างขึ้นและ

ลึกลง ทำให้เกิดการผลิตงานวิจัยที่น่าสนใจ และสะท้อนความเป็นไป วิถีชีวิต ความเกี่ยวข้องระหว่างภาษาอังกฤษกับประเทศผู้ใช้หนังสือเรียนนั้นๆ ด้วย

งานวิจัยในประเทศ

ผู้วิจัยรวบรวมงานวิจัยในประเทศเกี่ยวกับการวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ดังนี้

จรี เทียนไชย (2528 : บทคัดย่อ, 218-231) วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์สื่อการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ 513-514 และความสอดคล้องกับหลักสูตร โดยมีวัตถุประสงค์คือ เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาและกิจกรรมในสื่อการเรียนทั้ง 3 เล่ม ซึ่งใช้ในรายวิชาภาษาอังกฤษ 513-514 ตามแนวการสอนเพื่อสื่อความหมาย และเพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องของสื่อการเรียน 3 เล่มดังกล่าวกับหลักสูตร พ.ศ. 2524 3) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชา อ 513 – 514 ในด้านเนื้อหา กิจกรรม และความสอดคล้องกับหลักสูตร ผู้วิจัยศึกษาจากการวิเคราะห์เนื้อหาและกิจกรรมที่ปรากฏในสื่อการเรียน Active Context English Book 2 , Kernel Lessons Intermediate และ Lado English Series Book 5 ซึ่งเป็นสื่อการเรียนที่ใช้กันแพร่หลายในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตกรุงเทพมหานครและส่วนการศึกษาความคิดเห็นของครูที่ใช้วิธีสงแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นครูผู้สอนภาษาอังกฤษ 513-514 ในโรงเรียนเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยปรากฏว่า เนื้อหาและกิจกรรมในสื่อการเรียนทั้ง 3 เล่ม เน้นด้านไวยากรณ์มากกว่าสื่อความหมาย และการวิเคราะห์ความสอดคล้องของสื่อการเรียนกับหลักสูตร ปรากฏว่า Active Context English Book 2 มีความสอดคล้องกับหลักสูตรมากที่สุด คือมีความสอดคล้อง เฉลี่ยร้อยละ 49.98 ในขณะที่ Kernel Lessons Intermediate มีค่าคะแนนความ สอดคล้อง ร้อยละ 38.25 ส่วน Lado English Series Book 5 มีความสอดคล้องกับหลักสูตรน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 37.50 และในสื่อการเรียน 3 เล่มนี้ Kernel Lessons Intermediate เล่มเดียวที่เสนอเนื้อหาครบทั้ง 4 ทักษะ ส่วนอีก 2 เล่ม ขาดเนื้อหาเกี่ยวกับการฟัง นอกจากนี้ด้านการศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอน ปรากฏว่า ครูผู้สอนมีความเห็นว่า สื่อการเรียนทั้ง 3 เล่มนี้ เน้นด้านไวยากรณ์มากกว่าการสื่อความหมาย เนื้อหาและกิจกรรมในสื่อการเรียนเหล่านี้จึงไม่ต่างกันมากนัก แต่ด้านความสอดคล้องของสื่อการเรียนกับหลักสูตร ครูผู้สอนมีความคิดว่า Lado English Series Book 5 มีความสอดคล้องกับหลักสูตรมากกว่า Active Context English Book 2 และ Kernel Lessons Intermediate ทั้งนี้ผู้วิจัยเสนอแนะสำหรับหลายฝ่าย ได้แก่ ครูผู้สอนเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนนี้ ผู้นิเทศการศึกษาเพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาหลักสูตร และผู้ผลิตสื่อการเรียนและคู่มือครูเพื่อจะ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ได้สามารถนำผลการวิจัยเป็นส่วนในการพัฒนาสื่อที่ตนผลิต และกล่าวถึงผู้วิจัยครั้ง ต่อไปว่าน่าจะมีการวิเคราะห์สื่อการเรียนระดับชั้นอื่นพร้อมศึกษาความสอดคล้องกับหลักสูตรของระดับชั้นนั้นๆ และควรสร้างสื่อเสริมให้เหมาะสมกับแต่ละระดับชั้นด้วย

สลิลทิพย์ ดำเนินสวัสดิ์ (2528 : บทคัดย่อ, 51-149) วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์หนังสือเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น : New Horizons in English เล่ม 1-3 มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมของเนื้อหาและกิจกรรมในหนังสือเรียนทั้ง 3 เล่ม ซึ่งใช้ในรายวิชาอ 011-016 ตามเกณฑ์การประเมินหนังสือเรียนและแบบฝึกหัด และเพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องของหนังสือเรียน 3 เล่มดังกล่าวกับหลักสูตร รายวิชา อ 011-016 ผลการวิจัยพบว่า หนังสือเล่ม 1 เหมาะสมพอใช้ เล่ม 2 และ 3 เหมาะสมดี และหนังสือเล่ม 1สอดคล้องกับหลักสูตรอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ส่วนเล่ม 2 และ 3 อยู่ในเกณฑ์ดี และผู้วิจัยได้เสนอแนะครูถึงการนำหนังสือเรียนภาษาอังกฤษชุดนี้ไปใช้ อีกทั้งกล่าวถึงงานวิจัยครั้งต่อไปว่า ควรทำการวิเคราะห์หนังสือเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย : New Horizons in English เล่ม 4-6 เพื่อเปรียบเทียบกับเล่ม 1-3 หรือนำวิธีการวิเคราะห์จากงานวิจัยครั้งนี้ไปใช้กับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษเล่มอื่น

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

สุพรรณี ช่วยบำรุง (2531 : บทคัดย่อ, 130-158) วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์หนังสือเรียน Odysey เล่ม 1, 2 และ 3 มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาความสอดคล้องของหนังสือเรียน Odysey เล่ม 1 และ 2 กับหลักสูตร อ 011-014 และเพื่อศึกษาความสอดคล้องของหนังสือเรียน Odysey เล่ม 1, 2 และ 3 กับเกณฑ์การวัดกิจกรรมแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่าหนังสือเรียนอดิสซี เล่ม 1และ 2 สอดคล้องกับหลักสูตรรายวิชา อ 011-014 อยู่ในระดับดีมากและดี คิดเป็น 84 % และ 80% ตามลำดับ และกิจกรรมในหนังสือเรียนโอดิสซี เล่ม 1, 2 และ 3 สอดคล้องกับเกณฑ์กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็น 98.03 % 88% และ 90.19% ตามลำดับ และผู้วิจัยได้เสนอว่าครูควรเลือกหนังสือเรียน และควรมีการวิเคราะห์อย่างกว้างขวาง และยังแนะนำครูถึงการนำหนังสือเรียนภาษาอังกฤษชุดนี้ไปใช้ อีกทั้ง กล่าวถึงงานวิจัยครั้งต่อไปถึงการนำวิธีการนำงานนี้ไปใช้กับงานวิจัยแนวทางเดียวกัน เช่น การวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษสำหรับระดับชั้นอื่นๆ

พัชระ ไพบูลย์ศรีนครา (2534 : บทคัดย่อ,) วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์หนังสือเรียน English for a Changing World, Book 4 ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 11 ปีการศึกษา 2534 ที่เคยใช้หนังสือเล่มนี้ ศึกษานิเทศก์วิชาภาษาอังกฤษ สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และตัวผู้วิจัย เครื่องมือในการวิจัยคือ แบบตรวจสอบรายการ (checklist)

เกี่ยวกับความคิดเห็น แบบมาตราส่วนประมาณค่าที่มีคำตอบ 5 ระดับ และแบบสอบถามโดยให้ตอบอย่างอิสระ และการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ร้อยละและค่าเฉลี่ย ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาในหนังสือสอดคล้องกับหลักสูตรในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยคิดเป็น 3.41 และกิจกรรมจากแบบฝึกหัดในหนังสือสอดคล้องกับแนวการสร้างและประเมินกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยคิดเป็น 3.24 ส่วนคุณภาพการจัดทำรูปเล่มกับคุณสมบัติทั่วไปสอดคล้องกับเกณฑ์การเลือกและประเมินค่าหนังสือเรียนในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยคิดเป็น 3.51 ผู้วิจัยได้เสนอแนะครูเกี่ยวกับการนำหนังสือเรียนภาษาอังกฤษนี้ไปใช้ พร้อมทั้งเสนอกิจกรรมเสริมแก่ครูโดยใช้ควบคู่กันไปกับหนังสือเรียน อันจะเพิ่มความพึงพอใจแก่ครูและนักเรียน งานวิจัยครั้งต่อไปควรมีการวิเคราะห์หนังสือเรียน English for a Changing World เล่มอื่นด้วย

เสาวภา ธนะนาวานุกูล(2535 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางความหมายของคำสันธานเดี่ยวที่ปรากฏในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ เพื่อวิเคราะห์ความหมายของคำสันธานเดี่ยว สำรวจความถี่ของความหมายในการใช้ของคำสันธานเดี่ยว และเพื่อหาความสัมพันธ์ของความหมายในการใช้ของคำสันธานเดี่ยว ที่ปรากฏในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รายวิชา อ411– อ616 จำนวน 6 ชุด 18 เล่ม ผลการวิจัยพบว่าว่า จากเกณฑ์ตามความหมายของคำสันธานเดี่ยว จำนวน 17 คำ 37 ความหมาย มีคำสันธานเดี่ยวปรากฏ จำนวน 12 คำ 25 ความหมาย ได้แก่ ทุกความหมายของ if, since, till/until,unless, after, (al)though, because, before, และ whereas และบางความหมายของ when(ever) , as และ while และคำสันธานเดี่ยวที่ความหมายไม่ปรากฏ ได้แก่ how(ever), like, once, that และ where(ever) ความหมายที่ปรากฏในหนังสือเรียนแต่ละชุด มีความถี่ในการปรากฏแตกต่างกันคำสันธานเดี่ยวที่ความหมายมีความถี่ปรากฏสูงสุดจำนวน 161 ครั้ง คือ if ในความหมาย “แสดงการสมมติถึงความเป็นไปได้ว่าเหตุการณ์นั้นอาจจะเกิด และส่งผลต่ออีกเหตุการณ์หนึ่ง ในความหมายของ การสมมติที่แสดงความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ที่จะเกิดในอนาคต” และคำสันธานเดี่ยวที่ความหมายมีความถี่ปรากฏต่ำสุด จำนวน 1 ครั้ง คือ whereas และ if ในความหมาย “แสดงการสมมติถึงความเป็นไปได้ว่า เหตุการณ์ครั้งนั้นอาจจะเกิดขึ้น และจะเกิดขึ้น และจะส่งผลดีต่ออีกเหตุผลต่ออีกเหตุการณ์หนึ่งในความหมายของ การแสดงคำสั่ง”

นอกจากนี้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้านความสอดคล้องของความหมายในการใช้ของคำสันธานเดี่ยวพบว่า มีระดับความสอดคล้องในกระบวนการสอนตั้งแต่ระดับน้อยมาก (ระดับ 1) ถึงระดับดีมาก (ระดับ 5) ยกเว้นความสอดคล้องระดับปานกลาง (ระดับ 3) ไม่มีปรากฏ

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

คำสันธานเดี่ยวที่มีความสัมพันธ์ด้านความสอดคล้องในระดับดี (ระดับ 4) ถึงระดับดีมาก (ระดับ 5) ที่ปรากฏทุกความหมายในหนังสือเรียนบางชุด ได้แก่ after (5 ชุด), (al)though (2 ชุด), because(1 ชุด), before(5 ชุด), since(1 ชุด) และ unless(1 ชุด) ในขณะที่คำสันธานเดี่ยวที่มีความสัมพันธ์ด้านความสอดคล้อง ปรากฏบางความหมาย ในหนังสือเรียนทุกชุด คือ if ในความหมาย “แสดงการสมมติว่าเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นในปัจจุบันหรือในอดีต และส่งผลต่ออีกเหตุการณ์หนึ่ง แต่ความจริงแล้วเหตุการณ์นั้นไม่ได้เกิด” สำหรับคำสันธานเดี่ยวที่มีความสัมพันธ์ด้านความสอดคล้องนะระดับน้อยมาก และน้อย (ระดับ 1 และ 2) มีปรากฏในหนังสือเรียนบางชุด ได้แก่ when(ever) , whereas , while , after , because และ before และบางความหมายของ if , since , till/until , unless และ as

ณัฏฐพล ภักดีเจริญ (2537 : บทคัดย่อ, 127-153) วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์เนื้อหาทางวัฒนธรรมของแบบเรียนการอ่านภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาทางวัฒนธรรมที่สอดแทรกอยู่ในระดับต่างๆ ในแบบเรียนการอ่านภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายชุด Improve Your Reading เล่ม 1 2 และ 3 ที่จัดทำโดย Colin Swatridge กับ Practice in Comprehension เล่ม1 2 และ 3 ที่จัดทำโดย มาลินี จันทรวิมล เพื่อเปรียบเทียบเนื้อหาทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และเพื่อสร้างคู่มือครูเพื่อเสริมสร้างความรู้ทางวัฒนธรรมที่ปรากฏอยู่ในแบบเรียนทั้งสองชุดดังกล่าว ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อหาทางวัฒนธรรม ในกรอบของหัวข้อทางวัฒนธรรม จำนวน 25 หัวข้อ เปรียบเทียบเนื้อหาทางวัฒนธรรม และระดับของการสอดแทรกเนื้อหาทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในแบบเรียนทั้งสองชุด โดยใช้การทดสอบค่าไคสแควร์ ผลการวิจัยพบว่า

1. หนังสือแบบเรียนชุด Improve Your Reading และหนังสือแบบเรียนชุด Practice in Comprehension ต่างมีการสอดแทรกทางวัฒนธรรมไว้เกือบครบทุกหัวข้อโดยมีหัวข้อทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับ applied English usage, meals and drinks, important places and persons, leisure -time activities และ social system ปรากฏมากที่สุด

2. หนังสือแบบเรียนชุด Improve Your Reading และหนังสือแบบเรียนชุด Practice in Comprehension มีเนื้อหาทางวัฒนธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 โดยที่หนังสือแบบเรียนชุด Improve Your Reading มีเนื้อหาทางวัฒนธรรมมากกว่าแบบเรียนชุด Practice in Comprehension ส่วนด้านระดับการสอดแทรกเนื้อหาทางวัฒนธรรมในระดับตื้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 โดยที่หนังสือแบบเรียนชุด Improve Your Reading มี

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลพบุรี

เนื้อหาทางวัฒนธรรมในระดับตื้นมากกว่าแบบเรียนชุด Practice in Comprehension แต่หนังสือแบบเรียนทั้งสองชุดดังกล่าวมีเนื้อหาทางวัฒนธรรม ระดับลึกไม่แตกต่างกัน

3. ได้คู่มือครูเพื่อเสริมความรู้ทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในหนังสือแบบเรียนชุด Improve Your Reading และหนังสือแบบเรียนชุด Practice in Comprehension

สุดท้ายผู้วิจัยเสนอแนะถึงงานวิจัยครั้งไปว่าควรทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบหนังสือเรียนภาษาอังกฤษชุดอื่นๆ และควรมีคู่มือครูเพื่อเสริมความรู้ทางวัฒนธรรมเจ้าของภาษาโดยเฉพาะ

ชิมมี่ อุปรา (2541 : บทคัดย่อ, 181-194) วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์คำศัพท์และขอบข่ายความหมายที่ปรากฏในหนังสือแบบเรียนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ เพื่อศึกษาลักษณะการปรากฏของคำ เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของคำและวิเคราะห์คำที่สามารถปรากฏร่วมกันได้ของคำในขอบข่ายความหมาย และเพื่อเสนอวิธีการและลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์คำศัพท์ในบทเรียน โดยหนังสือแบบเรียนที่นำมาวิจัยคือหนังสือแบบเรียนภาษาอังกฤษชุด Practice in Comprehension จำนวน 3 เล่ม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4,5 และ 6 ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาโดยการวิเคราะห์จากเอกสาร ผลการวิจัยคือ เมื่อศึกษาลักษณะการปรากฏของคำ พบว่า ในหนังสือแบบเรียนภาษาอังกฤษชุด Practice in Comprehension มีคำศัพท์ที่มีความหมายสัมพันธ์กันและสามารถจัดอยู่ในขอบข่ายความหมายเดียวกันจำนวน 223, 324 และ 275 ตามลำดับ จากการวิเคราะห์องค์ประกอบของคำและวิเคราะห์คำที่สามารถปรากฏร่วมกันได้ของคำในขอบข่ายความหมาย พบว่า 12 ขอบข่ายความหมายหลัก ใน 52 ขอบข่าย สามารถแยกเป็นขอบข่ายย่อยได้อีก 23 ขอบข่าย สุดท้าย ผู้วิจัยนำเสนอขั้นตอนการวิเคราะห์จากการรวบรวม และจัดคำศัพท์ที่มีความหมายสัมพันธ์กัน จากนั้นเก็บข้อมูลความหมายของคำศัพท์ในองค์ประกอบที่เหมือนและต่างกันโดยนำเสนอในรูปแบบตาราง ทั้งนี้ผู้วิจัยเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไปว่าควรมีการนำวิธีการและลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ศัพท์ในขอบข่ายความหมายไปใช้ในการวิเคราะห์หนังสือเรียนการอ่านภาษาไทยหรือวรรณคดีเพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอนภาษาไทยแก่ผู้เรียนชาวไทยและต่างประเทศ และเนื่องจากครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาจากหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ชาวไทยเป็นผู้แต่ง ควรมีการศึกษาจากหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่แต่งโดยชาวชาติบ้าง

งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษมักทำการศึกษาโดยการดูความเหมาะสม และสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนและหลักสูตร ซึ่งใช้เกณฑ์คล้ายกัน ได้แก่ เกณฑ์กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร พร้อมทั้งวิเคราะห์

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ข้อมูลทางสถิติ ร่วมกับการเขียนบรรยาย

เป็นที่สังเกตได้ว่างานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องแทบจะไม่มีงานวิจัยเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษในช่วงปีปัจจุบันเลย หนังสือเรียนของหลายสำนักพิมพ์ที่พิมพ์ออกมาใหม่ๆกลับยังไม่ได้รับการศึกษา ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาครั้งนี้

งานวิจัยต่างประเทศ

ผู้วิจัยรวบรวมงานวิจัยในประเทศเกี่ยวกับการวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ดังนี้

คิตาโอะและคณะ (Kitao et al. 1995 : 205-216) วิจัยเรื่อง การศึกษาแนวโน้มของหนังสือเรียนเพื่อการอ่านภาษาอังกฤษระดับวิทยาลัย : การวิเคราะห์หนังสือเรียนเพื่อการอ่านภาษาอังกฤษระดับวิทยาลัยปี ค.ศ. 1985 ซึ่งเป็นการวิจัยโดยการวิเคราะห์จากเอกสาร คือ หนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่พิมพ์ในประเทศญี่ปุ่นในปี ค.ศ. 1985 พบว่า หนังสือเรียนภาษาอังกฤษถูกวิจารณ์อย่างมากและพบปัญหาทั้งเรื่องภาษาและเนื้อหาของหนังสือเรียนหลายเล่ม

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

อัลฮาจาลาน (Al-Hajailan 1999 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชายล้วน ในประเทศซาอุดิอาระเบีย ผู้วิจัยกล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนในซาอุดิอาระเบียอยู่ในระดับไม่เป็นที่น่าพอใจนัก และหนังสือเรียนเป็นหนึ่งในปัจจัยหลักที่ส่งผลถึงผลสัมฤทธิ์ จากปัญหาผลการเรียนนี้ทางกระทรวงศึกษาธิการจึงพยายามสำรวจความต้องการของ นักเรียน และนำมาผลิต ปรับปรุง และปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม จนได้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ชื่อ “English For Saudi Arabia” ขึ้นมา การวิจัยมีวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาคุณภาพหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ “English For Saudi Arabia” ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยพิจารณาทั้งด้านการวัดเชิง คุณภาพและปริมาณ เครื่องมือในการวิจัยคือ แบบสอบถามความคิดเห็นครูและศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับหนังสือเรียน และเก็บข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสาร วิเคราะห์เนื้อหา และสัมภาษณ์ ประชากรที่ใช้ศึกษาคือ ครูและศึกษานิเทศก์ในเขตพื้นที่การศึกษาไรยาร์ด ประเทศซาอุดิอาระเบีย ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามกลับมา จำนวน 128 คน คิดเป็น 83% ของประชากรทั้งหมด และสัมภาษณ์ครูจำนวน 13 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 5 คน และผู้บริหารในกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 2 คน โดยศึกษาเกี่ยวกับรูปลักษณ์ของหนังสือ สื่อประกอบเสริมเนื้อหาทางวิชาการ เนื้อหาทางวัฒนธรรม และวิธีการประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า จุดเด่นของ

หนังสือ ได้แก่ สีสัน และสื่อประกอบเสริมคือ คู่มือครูเพราะมีการเรียบเรียงและบทนำดี และยังมีการแนะนำแก่ครูถึงวิธีที่ทำให้นักเรียนเรียนภาษาอังกฤษได้ง่าย เร็วและน่าสนใจยิ่งขึ้นโดยใช้วัฒนธรรมของตนเอง จุดด้อย ได้แก่ มีหนังสือหลายเล่มเกินไปสำหรับ แต่ละชั้น ไม่มีการบอกเป้าหมายแก่ครู ปกของหนังสือไม่ดึงดูด ลำดับของบทเรียนไม่เหมาะสมบทอ่านไม่มีคำถามและไม่มีในเทปประกอบ ไวยากรณ์บางตัวถูกย้ำหลายครั้งเกินไป มีการควบคุมการเขียนของนักเรียนจากจุดด้อยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงแนะนำเพื่อปรับปรุงหนังสือเรียน ได้แก่ ควรรวมหนังสือเรียน หนังสือแบบฝึกหัดและหนังสือฝึกทักษะการเขียนไว้ภายในหนังสือเล่มเดียว ควรบอกเป้าหมายการเรียนไว้ในคู่มือครู ใส่รูปภาพบนปกเพื่อเพิ่มความน่าสนใจ เรียงบทเรียนใหม่ตามลำดับทักษะการสอนเพิ่มและจัดลำดับไวยากรณ์ให้ดี ใส่คำถามและบันทึกบทอ่านลงในเทป เพิ่มตัวช่วย เช่น ร่องรอย (clue) แก่นักเรียน เพิ่มการเขียนอย่างมีอิสระ การแปล และการเขียนตามคำบอก ใส่ส่วนทดสอบการวัดผล และปรับเปลี่ยนหัวข้อให้ทันสมัยทุกๆ 5 ปี

อาคินโจ (Akindjo 2000 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมปลายในโตโก : การวิเคราะห์หนังสือเรียนและวิธีการสอน เนื่องด้วยการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเป็นวิธีที่ได้รับความนิยมในการสอนภาษาทั่วโลก การวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการตอบสนองการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในโตโกตามหลักการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จากหนึ่งในห้าข้อของคำถามการวิจัยครั้งนี้เกี่ยวข้องกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้ในโรงเรียนมัธยมปลาย และความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การสอนและหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยทำการศึกษาโดยการวิเคราะห์เนื้อหาจากหนังสือเรียนตามทฤษฎีของคริปปินดอฟฟ์ (Krippendoff 1980) และโฮติ (Holti 1969) ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนมัธยมปลายในโตโกเน้นเรียนโครงสร้างทางภาษามากกว่าการสื่อสาร ซึ่งส่งผลต่อหนังสือเรียนด้วย อีกนัยหนึ่ง หนังสือเรียนสำหรับเกรด 13 ก็มีการสื่อสารบ้างแต่ไม่เหมาะสมกับบริบทการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศนัก เพราะหนังสือเรียนและจุดประสงค์ของหลักสูตรการศึกษานี้ใช้ในโตโกมามากว่าทศวรรษแล้ว ผู้วิจัยให้ความเห็นว่า ทั้งหนังสือและจุดประสงค์เก่าแก่เกินกว่าจะยังคงนำมาใช้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่าควรเพิ่มการพัฒนาวิชาชีพครู หลักสูตร การฝึกสอน ให้สอดคล้องกับวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารและหนังสือเรียนก็จะได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องตามมา

คล้ายมุข (Claiymukh 2000 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง หนังสือภาพมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมอย่างไร โดยศึกษาวัฒนธรรมอันหลากหลายเกี่ยวกับ เชื้อชาติองค์ประกอบทางวัฒนธรรม และความถูกต้องเกี่ยวกับวัฒนธรรมในหนังสือที่ได้รับรางวัล Caldecotte ระหว่างปี

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ค.ศ. 1938 – 2000 รวมเป็นจำนวน 63 เล่ม ผลการวิจัยพบว่า มี 16 กลุ่มเชื้อชาติที่กล่าวในหนังสือชาวอเมริกา เชื้อสายยุโรปถูกกล่าวถึงบ่อยที่สุด สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติเป็นองค์ประกอบทางวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นบ่อยที่สุด และด้านความถูกต้องเกี่ยวกับวัฒนธรรมนั้น ภาพประกอบเกี่ยวกับเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ไม่ถูกต้องนัก โดยเฉพาะเสื้อผ้าของญี่ปุ่น นอกจากนี้ผู้วิจัยยังกล่าวว่าหนังสือที่ได้รับรางวัล Caldecotte มีประโยชน์ทางด้านการพัฒนาการเรียนรู้ภาษาของเด็กอีกด้วย

ชาน (Chan 2001 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษสำหรับ ผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศระดับสูง มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดประเภทองค์ประกอบพื้นฐานในหนังสือเรียน เพื่อศึกษาทฤษฎีพื้นฐานและวิธีสอนในหนังสือเรียน เพื่อศึกษาการพัฒนาของหนังสือเรียนเกี่ยวกับประวัติศาสตร์การเขียนหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ และงานวิจัยอื่นๆ ด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ และเพื่อพัฒนาวิธีการวิเคราะห์หนังสือเรียน เนื่องจากยังไม่มีวิธีประเมินหนังสือเรียนอย่างเป็นระบบ ผู้วิจัยเลือกหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ 3 เล่ม โดยวิเคราะห์ 4 ด้าน ได้แก่ ไวยากรณ์ การจัดลำดับเนื้อหา กลยุทธ์ของผู้เขียน และประเภทของแบบฝึกหัด แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติและการบรรยาย ผลการวิจัยพบว่าความสนใจสำคัญมีให้แก่รูปแบบของเนื้อหา เช่น ไวยากรณ์ และการจัดลำดับเนื้อหา ซึ่งมีวิธีสอนต่างกัน นอกจากนี้องค์ประกอบและวิธีสอนในหนังสือเรียนก็วนกลับไปมาด้วยวิธีที่ได้รับความนิยมในอดีต อย่างไรก็ตาม หนังสือเรียนบางเล่มก็มีการผสมวิธีสอนกัน และยังให้ความสำคัญแก่เรื่องที่มีชื่อและทันสมัยในงานวิจัยด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ เช่น ข้อสอบเขียน เป็นต้น

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

แอนซารีและบาไบ (Ansary and Babaii 2002 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง ลักษณะสากลของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สอง นอกจากจะศึกษาเพื่อค้นหาลักษณะสากลแล้ว ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแนวทางทั่วไปในการประเมิน หนังสือเรียนภาษาอังกฤษอย่างมีระบบ โดยผู้วิจัยเลือกและวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษจำนวน 10 เล่ม ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะสากลแบ่งเป็น 4 ลักษณะ ได้แก่

1. ทฤษฎีหรือวิธีสอนที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติของภาษาและการเรียนรู้ รวมทั้งวิธีการนำทฤษฎีหรือวิธีสอนไปประยุกต์ใช้

2. การนำเสนอเนื้อหา เกี่ยวข้องกับการกำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์ การเลือกหัวข้อในหนังสือ ความสอดคล้องและเอื้อประโยชน์ต่อครูและนักเรียน

3. ลักษณะภายนอกของหนังสือ คือ ขนาดที่เหมาะสม รูปลักษณ์ดึงดูด ความคงทน คุณภาพการพิมพ์สูง ชื่อหนังสือเหมาะสม

4. ความเกี่ยวข้องกับสังคม เช่น วัฒนธรรม ศาสนา และเพศ เป็นต้น

ลี (Lee 2004 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง โลกาภิวัฒน์ ชาตินิยม และภาษาอังกฤษ : การวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมปลายของเกาหลี ซึ่งมีสันนิษฐานว่าวิธีที่ภาษาอังกฤษสะท้อนความคิดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องโลกาภิวัฒน์ซึ่งเป็นหนึ่งในนโยบายแห่งชาติหลักของเกาหลีตั้งแต่ช่วงต้นศตวรรษที่ 20 ผ่านเนื้อหาในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมปลาย จากการวิเคราะห์นำของผู้วิจัยในปีค.ศ. 2001 ในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนเป็นภาษาต่างประเทศพบว่า โลกาภิวัฒน์บ่งชี้การเป็นตะวันตกหรืออเมริกาผ่านการยกย่องชาติหรือชาวตะวันตก และดูถูกชาติอื่นที่มิใช่ชาวตะวันตก โลกาภิวัฒน์นั้นบ่งบอกถึงชาตินิยม ผลการศึกษานี้สะท้อน ความเป็นจริงของสังคมและประวัติศาสตร์เกาหลี ชาตินิยมและการยกย่องชาวตะวันตกที่ผิดธรรมดาในเกาหลีนั้นเป็นผลอันเนื่องมาจากประวัติศาสตร์และความสัมพันธ์กับสหรัฐอเมริกา ต่อมาผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์นำมาขยายความเป็นงานวิจัยเต็มรูปแบบโดยการวิเคราะห์หนังสือเพิ่มเติมและพัฒนาความซับซ้อนของแก่นเรื่องผ่านการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ การศึกษาเผยให้เห็นว่าภาษาอังกฤษและการแพร่ขยายของภาษาอังกฤษเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดกับอิทธิพลทางความคิดทางสังคมและนโยบายแห่งชาติในประเทศ ภาคการศึกษาและหนังสือเรียนภาษาอังกฤษก็ไม่เป็นอิสระจากความคิดทางสังคม นอกจากนี้ผู้วิจัยยังวิจารณ์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของเกาหลีในแง่การมีผลกระทบต่อ นักเรียน และเสนอแนะว่านักเรียนและครูควรได้รับการส่งเสริมพัฒนาการคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับเนื้อหาที่ปรากฏในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษของตน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ชาง (Chang 2004 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์กิจกรรมการเขียนในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษของเกาหลี การวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย การวิเคราะห์หนังสือเรียน การสำรวจครูและ นักเรียน การสังเกตชั้นเรียน และสัมภาษณ์ครูถึงความเข้าใจในการให้ความรู้เรื่องการเขียนภาษาอังกฤษ ผลการวิเคราะห์หนังสือเรียนพบว่า มีความไม่สอดคล้องกันระหว่างแนวปฏิบัติของหลักสูตรการศึกษาแห่งชาติและกิจกรรมการเขียนในแง่ความยาว คำถามปลายเปิดและกิจกรรมงานกลุ่ม ส่วนการสำรวจเผยให้เห็นว่าครูและนักเรียนไม่พอใจหัวข้อและขอบเขตของกิจกรรมการเขียน จากการสัมภาษณ์ ครูคิดว่ากิจกรรมไม่เหมาะสมกับระดับของนักเรียน และมีช่องว่างระหว่างระดับความสามารถของนักเรียนเกินไป ทำให้ไม่จูงใจนักเรียนให้อยากทำกิจกรรม ดังนั้นครูจึงเผชิญกับปัญหาการสอนการเขียน และจากการสังเกต ชั้นเรียนที่มีบรรยากาศแบบครูเป็นศูนย์ ครูมักข้ามส่วนการเขียนในหนังสือเรียนไป นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเสนอแนะว่าควรมีการปรับหลักสูตรการศึกษาแห่งชาติ การทดสอบความสามารถในระดับวิทยาลัย หนังสือเรียน และ

ความคิดของครูและนักเรียน เกี่ยวกับการเขียนภาษาอังกฤษ เพื่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีแก่การเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษในเกาหลี

หยูซิน (Yu-hshin 2004 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง กลยุทธ์ของผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศเพื่อการใช้หนังสือเรียนการฟัง โดยทำการวิจัยกับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศระดับปริญญาตรี 48 คนจาก 2 สาขาวิชาเอกของมหาวิทยาลัยวัฒนธรรมจีนไทเป ซึ่งผู้เรียนตอบคำถามปลายเปิด 2 ชุด ซึ่งอิงจากกลยุทธ์ที่ผู้เรียนปรับใช้สำหรับหนังสือเรียนเพื่อส่งเสริมการรับรู้ด้านการฟัง ผลการวิจัยพบว่า หนังสือเรียนของผู้เรียนระดับโตมีการสร้างเพื่อให้ผู้เรียนใช้กลยุทธ์ การฟัง มีความแตกต่างในการใช้กลยุทธ์การใช้หนังสือเรียนการฟังระหว่างกลุ่ม ผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและกลุ่มผลสัมฤทธิ์ต่ำ ดังนั้นการสอนนั้นควรอิงกับกลยุทธ์การใช้หนังสือเรียนการฟัง

จากงานวิจัยดังกล่าว งานวิจัยต่างประเทศมักเกี่ยวข้องกับการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษร่วมกับกลยุทธ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ หรือลักษณะโดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สอง รวมถึงการศึกษาหนังสือที่มีประโยชน์ต่อการเรียนภาษาของผู้อ่าน นอกเหนือจากการวิเคราะห์หนังสือเรียน ซึ่งทั้งปวงนี้ผู้วิจัยมักศึกษาในแง่ของการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สองจากมุมมองของคนที่ไม่ได้มีภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

โดยสรุป จากการศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ งานวิจัยในประเทศมักศึกษาด้านความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ และด้านวัฒนธรรมของเจ้าของที่ปรากฏในหนังสือเรียน โดยผู้วิจัยศึกษาทั้งสองด้านนี้แยกกัน มิได้ศึกษาพร้อมกันไป ทำให้ไม่ทราบถึงผลการวิเคราะห์ทั้งด้านสอดคล้องและด้านวัฒนธรรมจากหนังสือเรียนภาษาอังกฤษเล่มเดียวกัน นอกจากนี้ มีการศึกษาเพียงคู่มือครู แต่ไม่มีการศึกษาสื่อประกอบอื่นๆ ร่วมกับการวิเคราะห์หนังสือเรียน ส่วนงานวิจัยต่างประเทศมักจะศึกษาด้านความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งคล้ายคลึงกับงานวิจัยในประเทศ ต่อมาคือ ด้านลักษณะโดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ และด้านวัฒนธรรมในหนังสือเรียนโดยสะท้อนเพื่อเปรียบเทียบกับวัฒนธรรม ลักษณะทางสังคม หรือความคิดของนักเรียนหรือผู้คนในสถานการณ์นั้น บางครั้งผู้วิจัยก็ศึกษาด้านความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษร่วมกับด้านวัฒนธรรม เพื่อสังเกตถึงอิทธิพลที่มีต่อกันและกัน อย่างไรก็ตาม แม้ว่างานวิจัยต่างประเทศจะให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษมากกว่างานวิจัยในประเทศ สังเกตได้จากจำนวนงานวิจัยและปีที่การศึกษา แต่ก็ไม่มีการศึกษา

สื่อประกอบอื่นๆ ร่วมด้วย เช่นเดียวกับงานวิจัยในประเทศ

สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาทั้งด้านลักษณะทั้งภายนอกและภายในของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ พร้อมทั้งวิเคราะห์ด้านวัฒนธรรมและสื่อประกอบอื่นๆ และประเมินความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษกับหลักสูตร ครู และนักเรียน ซึ่งน่าจะเป็นการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับทุกแง่มุมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ และน่าจะใช้ผลการวิจัยที่พบมาเสนอแนะด้านการใช้หนังสือเรียนเล่มนั้นๆ ได้

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4” ซึ่งกรมวิชาการอนุญาตให้ใช้และที่พิมพ์จำหน่ายในปี พ.ศ. 2544-2548 เป็นการวิจัยแบบวิเคราะห์จากหนังสือเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาสาระ กิจกรรมหรือแบบฝึกหัด และรูปแบบการนำเสนอ พร้อมทั้งหนังสือแบบฝึกหัด เทปหรือซีดีประกอบ และคู่มือครู ของหนังสือเรียนแต่ละเล่ม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สืบเนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ตนใช้ จึงทำให้ผู้วิจัยต้องศึกษากลุ่มตัวอย่างหลายกลุ่มเพื่อให้ได้คำตอบของงานวิจัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงจำแนกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เพื่อวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ตนใช้ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เพื่อวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ หนังสือเรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่กรมวิชาการอนุญาตให้ใช้ในโรงเรียนและที่พิมพ์จำหน่ายในปี พ.ศ. 2544-2548 ซึ่งจะมีประกาศเป็นงวดจากกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับรายชื่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่อนุญาตให้ใช้ รายชื่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แต่ละปีมีดังนี้

รายชื่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปี พ.ศ.2546 (กระทรวงศึกษาธิการ 2546 : 80) ได้แก่

1. Projects : Play & Learn 4 ขององค์การค้าของคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ
2. Bingo ! 4 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
3. High Five 4 ของบริษัท โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

4. Whoopee ! English 4 ของบริษัท พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด

5. AHA! 4 ของบริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท.จำกัด

รายชื่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปี พ.ศ.2547-2548 (กระทรวงศึกษาธิการ 2547-2548 : 88-90) ได้แก่

1. Projects : Play & Learn 4 ขององค์การค้าของคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ

2. Bingo ! 4 ของบริษัทสำนักพิมพ์วัฒนาพานิชจำกัด ผู้เรียบเรียง Ken Method และคณะ ราคา 62 บาท

3. High Five 4 ของบริษัท โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด ผู้เรียบเรียง Ron Holt ราคา 72 บาท

4. Whoopee! English 4 ของบริษัท พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)จำกัด ผู้เรียบเรียง นางสาวละเอียด จุฑานันท์ และคณะ ราคา 100 บาท

5. Superkids 4 ของบริษัท พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด

6. Say Hello 4 ของบริษัท สำนักพิมพ์แม็คจำกัด

7. Smart Kids 4 ของบริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท.จำกัด

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลงทะเบียนสิทธิ์

กลุ่มตัวอย่าง คือ หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับอนุญาตจากกรมวิชาการให้ใช้ในโรงเรียน และที่พิมพ์จำหน่ายในปี พ.ศ. 2544-2548 ซึ่งใช้ประกอบรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับความนิยมสูงสุด 3 อันดับแรกโดยการสุ่มและสอบถามจากโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวน 65 โรงเรียน ซึ่งได้รับคำตอบ จำนวน 49 โรงเรียน (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ก)

จากการสำรวจ พบว่ากลุ่มตัวอย่างคือ หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 เล่มพร้อมทั้งหนังสือแบบฝึกหัด เทปหรือซีดีประกอบ และคู่มือครูของหนังสือแต่ละเล่ม ได้แก่ (ดูรายละเอียดภาคผนวก ก)

1. Projects : Play & Learn 4 ขององค์การค้าของคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการมีรายละเอียด คือ ผู้แต่ง : เฉลียวศรี พิบูลชล สำอาง หิรัญบูรณะ ศรีภูมิ อัครมาส ผู้ตรวจ : William Stacy ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2546 พิมพ์ ครั้งที่ 6 ราคาหนังสือ 79 บาท

2. Say Hello 4 ของบริษัท สำนักพิมพ์แม็คจำกัด มีรายละเอียด คือ ผู้แต่ง : ปรียาพร อภิเดช เพ็ญสินี แสงชอุ่ม พุทธสอน ไชยเดชะ รำเพย ธรรมพัฒนจิต วีณา วัฒโนภาส ผู้ตรวจ : พินิจ ถัดทะพงษ์ วราพร ขุนแท้ Michael John Chicken ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2547

พิมพ์ ครั้งที่ 1 ราคาหนังสือ 90 บาท

3. Smart Kids 4 ของบริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท.จำกัด มีรายละเอียด คือ ผู้แต่ง : Sandra Brown Larry Taylor Alan Archer ผู้ตรวจ : ธีรวุฒิ เอกสกุล กนกวรรณ อยู่ไสว อมรรัตน์ อองพลากร ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2546 พิมพ์ ครั้งที่ 1 ราคาหนังสือ 95 บาท

ผลการสำรวจพบว่ามีโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1 ที่ใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สามชุดข้างต้นจำนวน 40 โรงเรียน ส่วนอีก 9 โรงเรียนที่เหลือนั้นใช้หนังสือเรียนอื่น

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ตนใช้ แบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อย ได้แก่

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นประถม-ศึกษาปีที่ 4 จาก 40 โรงเรียน ซึ่งใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับความนิยมสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ Projects : Play & Learn 4 Say Hello 4 และSmart Kids 4

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 24 คน จาก 24 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 60 จากประชากรข้างต้น โดยผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้น โดยมีขั้นตอนดังนี้ (ดูรายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในภาคผนวก ข)

1. เมื่อสำรวจแล้วพบว่า มีจำนวนโรงเรียนที่ใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษภายในสามเล่มข้างต้นแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่1 Projects : Play & Learn 4 มีใช้จำนวน 22 โรงเรียน กลุ่มที่ 2 Say Hello 4 มีใช้จำนวน 11 โรงเรียน กลุ่มที่ 3 Smart Kids 4 มีใช้จำนวน 7 โรงเรียน

2. จากนั้นผู้วิจัยคิดสัดส่วนของโรงเรียนแต่ละกลุ่มข้างต้น โดยคิดจำนวนโรงเรียนเป็นร้อยละ 60 ของแต่ละกลุ่ม ดังนั้นก็จะได้จำนวนโรงเรียนที่จะต้องแจกแบบสอบถามความคิดเห็นให้แก่ครูและนักเรียน ได้แก่ กลุ่มที่ 1 Projects : Play & Learn 4 มีใช้จำนวน 13 โรงเรียน กลุ่มที่ 2 Say Hello 4 มีใช้จำนวน 7 โรงเรียน กลุ่มที่ 3 Smart Kids 4 มีใช้จำนวน 4 โรงเรียน รวมทั้งหมด 24 โรงเรียน

3. เมื่อได้จำนวนโรงเรียนโดยคิดเป็นสัดส่วนออกมาแล้ว ผู้วิจัยนำรายชื่อโรงเรียนทั้งหมด 40 โรงเรียนมาสุ่มอย่างง่าย ให้ได้ชื่อโรงเรียนตามจำนวน 24 โรงเรียน ดังที่กล่าวในข้อ 2 ซึ่งชื่อโรงเรียน 24 โรงนี้ ผู้วิจัยใช้ในการแบ่งกลุ่มตัวอย่างทั้งครูและนักเรียน

4. เมื่อได้ชื่อโรงเรียนแล้ว ผู้วิจัยสำรวจว่าจำนวนครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนทั้ง 24 โรงดังกล่าว

ผู้วิจัยพบว่ามีแต่ละโรงเรียนมีครูสอนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อยู่โรงเรียนละ 1 คน เนื่องจากจำนวนครูมีเพียง 24 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่น้อยอยู่แล้ว ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้จำนวนครูทั้งหมดให้เป็นกลุ่มตัวอย่างคือ 24 คน

2.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 40 โรงเรียน ซึ่งใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับความนิยมสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ Projects : Play & Learn 4 Say Hello 4 และ Smart Kids 4

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 305 คน จาก 24 โรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนเดียวกับกลุ่มตัวอย่างครู โดยผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายชั้นดังนี้

1. ผู้วิจัยสำรวจจำนวนนักเรียนจากโรงเรียนทั้ง 24 โรง (ดูจำนวนนักเรียนในภาคผนวก ข) พบว่ามีนักเรียนทั้งหมดจำนวน 1218 คน แบ่งเป็นกลุ่มที่ 1 Projects : Play & Learn 4 มีนักเรียนใช้จำนวน 768 คน กลุ่มที่ 2 Say Hello 4 มีนักเรียนใช้จำนวน 385 คน กลุ่มที่ 3 Smart Kids 4 มีนักเรียนใช้จำนวน 65 คน

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลงวันลิขสิทธิ์

2. เปิดตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเนที่ระดับความเชื่อมั่น 99% ที่ระดับความเชื่อมั่น ± 5% ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างประมาณ 286 คน คิดเป็นร้อยละ 25

3. ใช้สูตรของทาโร ยามาเน (อ้างถึงในพิชิต ฤทธิ์จรูญ 2544 : 138) คำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดซึ่งผู้วิจัยต้องใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จากสูตรคือ

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

n แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

e แทน ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้

N แทน ขนาดประชากร

4. นำจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ไปเทียบบัญญัติไตรยางศ์อีกครั้ง ดังนั้นจำนวนนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้คือ 305 คน แบ่งเป็น กลุ่มที่ 1 Projects : Play & Learn 4 มีนักเรียนใช้จำนวน 192 คน กลุ่มที่ 2 Say Hello 4 มีนักเรียนใช้จำนวน 96 คน กลุ่มที่ 3 Smart Kids 4 มีนักเรียนใช้จำนวน 17 คน (ดูรายละเอียดจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้จริง

ของแต่ละโรงเรียนในภาคผนวก ข)

ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

ครึ่งหลังของภาคเรียนที่ 2 เพราะทั้งนักเรียนและครูได้ใช้หนังสือเล่มนั้นมาช่วงระยะหนึ่งแล้ว คือ ภาคเรียนที่ 1 และช่วงครึ่งแรกของภาคเรียนที่ 2

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ
2. แบบสอบถามความคิดเห็นครูเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ
3. แบบสอบถามความคิดเห็นนักเรียนเกี่ยวหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ

การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการการสร้างและการพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

การสร้างและพัฒนาแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ

1. ผู้วิจัยสำรวจและสังเคราะห์เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนต่างๆ โดยเน้นที่เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

2. ผู้วิจัยคัดเลือกเกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ โดยเน้นที่ความชัดเจนหลากหลาย เป็นเกณฑ์สำหรับวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษเท่านั้น และสามารถนำมาประยุกต์เพื่อปฏิบัติได้จริงในบริบทของการศึกษาในประเทศไทย ผู้วิจัยเลือกเกณฑ์จากบุคคลหรือองค์กรจำนวน 6 คน ดังต่อไปนี้

2.1 เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2548 : 15-17) แม้ว่าเกณฑ์นี้จะไม่ได้เจาะจงว่าเป็นเกณฑ์สำหรับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ แต่ผู้วิจัยถือว่าเกณฑ์นี้เท่านั้นที่เป็นข้อยกเว้น เนื่องจากเกณฑ์นี้เป็นเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติของประเทศไทยสร้างขึ้นมาเป็นมาตรฐานกลาง ไม่ว่าจะเป็นหนังสือเรียนวิชาใดก็ตาม หนังสือเรียนก็ควรมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้จึงจะถือว่าเป็นหนังสือเรียนที่มีคุณภาพ

2.2 เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือของแกรนท์ (Grant 1987 : 122-126) เป็นเกณฑ์สร้างขึ้นมาเพื่อวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษอย่างแท้จริง ให้ความสำคัญกับเนื้อหาทางภาษา รูปแบบกานำเสนอ องค์ประกอบอื่นๆ สื่อเสริมประกอบการเรียน และวิธีสอนที่หนังสือเรียนนำเสนอ เช่น เพื่อการสอบ หรือเพื่อการใช้หนังสือเรียนของครูและนักเรียน เป็นต้น นอกจากนี้

เกณฑ์ของแกรนท์ยังคงความร่วมสมัย สามารถนำมาปรับใช้ในปัจจุบันได้

2.3 เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือของเออร์ (Ur 1996 : 186) เน้นการอธิบายเนื้อหาและแบบฝึกหัด พร้อมทั้งพิจารณาเรื่องหนังสือเรียนภาษาอังกฤษกับบริบททางสังคมและการส่งผลให้นักเรียนเกิดการพัฒนา

2.4 เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือของคันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 3-6,34,41-43,52-53,59-61,67-70,80-84,90-92,103-106,118) เน้นการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษตามแนวทางการสอนเพื่อการสื่อสาร อันเป็นแนวการสอนที่นิยมในปัจจุบันและผู้ผลิตหนังสือแต่ละเล่มที่จะนำมาวิเคราะห์อ้างว่าหนังสือของตนใช้แนวการสอนนี้ เกณฑ์ของคันนิ่งส์เวอร์ธวิเคราะห์หนังสือเรียนโดยละเอียดทุกแง่มุม ตั้งแต่จุดประสงค์ของหนังสือ หัวเรื่อง เนื้อเรื่อง เนื้อหาทางภาษา บริบททางสังคมและวัฒนธรรม วิธีสอน ทักษะทางภาษา รูปแบบการนำเสนอ องค์ประกอบอื่นๆ ตลอดจนสื่อเสริมประกอบการเรียน

2.5 เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือของไบร์ด (Byrd 2001 : 425-426) เป็นเกณฑ์ใหม่ทันสมัย เพราะหนังสือเรียนภาษาอังกฤษมีการพัฒนามากขึ้นเรื่อยๆ เกณฑ์ที่ใช้จึงควรพัฒนาปรับปรุงให้ทันสมัย นอกจากนี้ไบร์ดยังให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์หนังสือเรียนด้านทักษะทางภาษา หน้าที่ทางภาษาให้สอดคล้องกับความต้องการของครู นักเรียน และหลักสูตร จึงมีความเหมาะสมกับการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

2.6 เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือของกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction 2006 :1-13) เป็นเกณฑ์ของเจ้าของภาษาอย่างแท้จริง เน้นที่การบูรณาการ ผู้วิจัยเห็นว่าเกณฑ์นี้มีแง่มุมต่างๆ ที่แปลกใหม่และน่าสนใจ อีกทั้งปัจจุบันประเทศไทยสนับสนุนให้มีการเรียนการสอนเชิงบูรณาการ ดังนั้นเกณฑ์นี้สามารถนำมาประยุกต์เพื่อวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของประเทศไทยได้

3. นำเกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษมาสังเคราะห์หาข้อเหมือนและข้อแตกต่าง เพื่อนำประเด็นที่สังเคราะห์ได้ไปประยุกต์ใช้เพื่อสร้างแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษต่อไป ผู้วิจัยขอสรุปประเด็นต่างๆ ไว้ในตารางที่ 4 นี้ เนื่องจากมีรายละเอียดการสังเคราะห์ละเอียดอย่างมาก ผู้วิจัยจึงนำการสังเคราะห์เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ**ฉบับเต็ม**แสดงใน**ภาคผนวก ง**

ตารางที่ 1 สรุปการสังเคราะห์แสดงประเด็นต่างๆ

ประเด็น	**เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ**					
	1	2	3	4	5	6
จุดประสงค์ (objectives)		✓	✓	✓		✓

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ประเด็น	เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ					
	1	2	3	4	5	6
หัวเรื่อง (topics)			✓	✓		
เนื้อเรื่อง (subject matter)	✓	✓	✓		✓	✓
เนื้อหาทางภาษา (language content) ประกอบด้วย 3 ประเด็น						
- ไวยากรณ์ (grammar)		✓	✓	✓	✓	✓
- คำศัพท์ (vocabulary)		✓	✓	✓	✓	✓
- เสียง (phonology)		✓	✓	✓		
- ระดับข้อความ (discourse)			✓		✓	✓
ทักษะ (skills)		✓	✓			✓
บริบททางสังคมและวัฒนธรรม (social and cultural context)		✓	✓	✓		✓
วิธีสอน (Methodology)		✓	✓	✓		
แบบฝึกหัดและกิจกรรม (exercises and activities)	✓	✓	✓	✓	✓	✓
การออกแบบและการเรียงลำดับ (grading)	✓	✓	✓	✓	✓	✓
องค์ประกอบอื่นๆ (impressionistic overviews)	✓	✓	✓	✓	✓	✓
สื่อเสริมประกอบการเรียน (supplementary)		✓	✓	✓		✓
คู่มือครู (teacher's book)			✓	✓	✓	✓

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

***หมายเหตุ**

1 คือ เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2548 : 15-17)

2 คือ เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของแกรนท์ (Grant 1987 : 122-126)

3 คือ เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของคันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 3-6,34,41-43,52-53,59-61,67-70,80-84,92,103-106,118)

4 คือ เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของเออร์ (Ur 1996 : 186)

5 คือ เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของไบร์ด (Byrd 2001 : 425-426)

6 คือ เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public 2006 :1-13)

4. นำการสังเคราะห์เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยวิเคราะห์และจัดกลุ่มข้อเหมือนและข้อแตกต่างแล้ว สร้างเป็นแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ แล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจความถูกต้อง พร้อมทั้งผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไข

5. นำเกณฑ์รายข้อในประเด็นต่างๆ ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ (ดูรายละเอียดภาคผนวก ง) มากำหนดเกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษออกเป็น 3 ส่วน คือ

<u>ส่วนที่ 1</u> หนังสือเรียน ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

<u>ตอนที่ 1</u> ด้านเนื้อหาสาระ ประกอบด้วย 6 ประเด็น ได้แก่

1. จุดประสงค์ ซึ่งวิเคราะห์ความชัดเจน และจุดประสงค์ของหนังสือเรียนเกี่ยวกับการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสาร

2. หัวเรื่อง ซึ่งวิเคราะห์ความหลากหลายและความสมบูรณ์ของหัวข้อ ยึดตามเรื่องหรือหัวข้อของสภายุโรป 14 หัวข้อ (อ้างถึงในกระทรวงศึกษาธิการ 2544 : 165)

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

3. เนื้อเรื่อง ซึ่งวิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อเรื่องกับหลักสูตรและหัวเรื่อง ความเหมาะสมของเนื้อเรื่องกับวัยความสนใจและระดับของนักเรียน การบูรณาการเนื้อเรื่องภาษาอังกฤษกับวิชาอื่น และตัวอย่างการใช้ภาษาระดับประโยคและข้อความของเนื้อเรื่อง

4. เนื้อหาทางภาษา ซึ่งวิเคราะห์ความสมบูรณ์ของไวยากรณ์ คำศัพท์ และเสียง ความยาก-ง่าย ความชัดเจนของการอธิบาย และลักษณะการนำเสนอในหนังสือเรียน เช่น นำเสนอโดยเน้นโครงสร้างไวยากรณ์ หรือเน้นหน้าที่ทางภาษา

5. บริบททางสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งวิเคราะห์ความเหมาะสมของวัฒนธรรมในหนังสือเรียนกับครูและนักเรียน ความเข้าใจบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของชนชาติเจ้าของภาษาในหนังสือเรียนของนักเรียนไทย การเชื่อมโยงบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่นำเสนอในหนังสือเรียนสู่สังคมและวัฒนธรรมของนักเรียน

6. วิธีสอน ซึ่งวิเคราะห์การเอื้อประโยชน์ต่อครูและนักเรียน และการส่งเสริมการใช้ภาษาแก่นักเรียน

<u>ตอนที่ 2</u> แบบฝึกหัด/กิจกรรม ซึ่งวิเคราะห์การฝึกฝนด้านคำศัพท์ การออกเสียง และโครงสร้างทางภาษา จำนวนกับความพอเพียงของแบบฝึกหัด ความเหมาะสมของ

แบบฝึกหัดที่ทำให้นักเรียนเกิดทักษะทางภาษา ประเภทของแบบฝึกหัดหรือกิจกรรม เช่น เป็นแบบการสื่อสาร หรือการฝึกซ้ำๆ กิจกรรมการบูรณาการทักษะต่างๆเข้าด้วยกัน และความหลากหลายของแบบฝึกหัด

ตอนที่ 3 รูปแบบการนำเสนอ ประกอบด้วย 2 ประเด็น ได้แก่

1. การออกแบบและการเรียงลำดับ ซึ่งวิเคราะห์ลักษณะการลำดับเนื้อหาสาระ ความสม่ำเสมอ วิธีการนำเสนอ และความยาวของบทเรียน

2. องค์ประกอบอื่นๆ ซึ่งวิเคราะห์รูปลักษณ์มีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน ความคงทนและคุณภาพของหนังสือเรียน และภาพประกอบ ตาราง แผนภูมิชัดเจนสื่อความหมาย

ส่วนที่ 2 สื่อเสริมประกอบการเรียน ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 หนังสือแบบฝึกหัด ซึ่งวิเคราะห์ หนังสือแบบฝึกหัดสอดคล้องกับจุดประสงค์การสอนตามที่หลักสูตรภาษาอังกฤษของกระทรวงศึกษาธิการกำหนดเอาไว้ หนังสือแบบฝึกหัดสอดคล้องกับเนื้อหาทุกบทในหนังสือเรียน ประเภทและลักษณะของแบบฝึกหัด และจำนวนกับความพอเพียงของแบบฝึกหัดเพื่อให้นักเรียนสามารถฝึกใช้ภาษาที่ได้เรียนมาอย่างมีประสิทธิภาพ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตอนที่ 2 เทปประกอบการฟัง ซึ่งวิเคราะห์คุณภาพของเสียง ความเร็วของการพูด ความสมจริง ความเหมาะสมของเนื้อหาในเทปประกอบ การฟังกับระดับภาษาและความสนใจของนักเรียน ความความหลากหลายของเรื่องที่ได้ฟังจากเทปประกอบการฟังมี

ส่วนที่ 3 คู่มือครู ซึ่งวิเคราะห์ ความสมบูรณ์และประโยชน์คู่มือครู เช่น คำแนะนำต่างๆ เกี่ยวกับคำอธิบายเนื้อหาในหนังสือเรียน วิธีการทำกิจกรรม บริบททางสังคมและวัฒนธรรมเจ้าของภาษา การคาดการณ์ปัญหาล่วงหน้า รวมถึงวิธีการแก้ปัญหา เฉลยแบบฝึกหัด เป็นต้น

6. นำเกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ได้จากการสังเคราะห์มาสร้างแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ โดยมีระดับค่าคะแนนดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ	5
เห็นด้วย	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ	4
ไม่แน่ใจ	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ	3
ไม่เห็นด้วย	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ	2
ไม่เห็นด้วยที่สุด	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ	1

ไม่ใช่/ไม่ปรากฏ ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 0

7. นำแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาด้านความตรงเชิงเนื้อหาเกี่ยวกับประเด็นและเกณฑ์วิเคราะห์ โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

-1 หมายถึง เนื้อหาไม่เหมาะสม

0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

1 หมายถึง เนื้อหาไม่เหมาะสม

หลังจากนั้นผู้วิจัยนำคะแนนการประเมินข้อคำถามที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่า IOC (ดูภาคผนวก ช)

8. ปรับปรุงแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

9. นำแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษไปใช้ โดยมีผู้วิเคราะห์จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้วิจัย และผู้วิเคราะห์ร่วมอีก (rater) 2 คน ทั้งนี้เพื่อความเป็นกลางของผลการวิเคราะห์หนังสือเรียนที่ได้ และสิ่งที่ควรให้ความสำคัญคือ ก่อนการวิเคราะห์ ผู้วิจัยต้องทำข้อตกลงกับผู้วิเคราะห์ร่วมให้เข้าใจถึงความหมายของข้อความในแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษตรงกันผู้วิเคราะห์ร่วมอีก 2 คนประกอบด้วยปิยะนาฏ ปิยะรัตน์ ครูชำนาญการพิเศษ (คศ.3) ภาษาอังกฤษ สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ และครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ และดวงพร จิตใจมั่นสำเร็จการศึกษาสาขาประถมศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต และครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ เนื่องจากมีผู้วิเคราะห์จำนวน 3 คน ข้อมูลที่ได้จึงมีความแตกต่างทางความคิด ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษมาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson correlation) เพื่อหาค่าเพื่อหาความสอดคล้องของความคิดเห็นจากผู้วิเคราะห์หนังสือเรียนทั้งสามคนที่มีต่อชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามเล่มโดยโปรแกรม SPSS ผลดังนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ของความคิดเห็นจากผู้วิเคราะห์หนังสือเรียนทั้งสามคนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4

		ผู้วิเคราะห์คนที่ 1	ผู้วิเคราะห์คนที่ 2	ผู้วิเคราะห์คนที่ 3
ผู้วิเคราะห์คนที่ 1	Pearson Correlation	1	.833(**)	.882(**)
	Sig. (2-tailed)	.	.000	.000
	N	159	159	159

ตารางที่ 2 (ต่อ)

		ผู้วิเคราะห์คนที่ 1	ผู้วิเคราะห์คนที่ 2	ผู้วิเคราะห์คนที่ 3
ผู้วิเคราะห์คนที่ 2	Pearson Correlation	.833(**)	1	.881(**)
	Sig. (2-tailed)	.000	.	.000
	N	159	159	159
ผู้วิเคราะห์คนที่ 3	Pearson Correlation	.882(**)	.881(**)	1
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.
	N	159	159	159

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของผู้วิเคราะห์คนที่ 1 กับความคิดเห็นของผู้วิเคราะห์คนที่ 2 ที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.833

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ความคิดเห็นของผู้วิเคราะห์คนที่ 1 กับความคิดเห็นของผู้วิเคราะห์คนที่ 3 ที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.882

ความคิดเห็นของผู้วิเคราะห์คนที่ 2 กับความคิดเห็นของผู้วิเคราะห์คนที่ 3 ที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.881

จากข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ความคิดเห็นของผู้วิเคราะห์คนที่ 1, 2 และ 3 วิเคราะห์ได้มีความสอดคล้องกันมาก

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ของความคิดเห็นจากผู้วิเคราะห์หนังสือเรียนทั้งสามคนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4

		ผู้วิเคราะห์คนที่ 1	ผู้วิเคราะห์คนที่ 2	ผู้วิเคราะห์คนที่ 3
ผู้วิเคราะห์คนที่ 1	Pearson Correlation	1	.810(**)	.843(**)
	Sig. (2-tailed)	.	.000	.000
	N	159	159	159

ตารางที่ 3 (ต่อ)

		ผู้วิเคราะห์คนที่ 1	ผู้วิเคราะห์คนที่ 2	ผู้วิเคราะห์คนที่ 3
ผู้วิเคราะห์คนที่ 2	Pearson Correlation	.810(**)	1	.856(**)
	Sig. (2-tailed)	.000	.	.000
	N	159	159	159
ผู้วิเคราะห์คนที่ 3	Pearson Correlation	.843(**)	.856(**)	1
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.
	N	159	159	159

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของผู้วิเคราะห์คนที่ 1 กับความคิดเห็นของผู้วิเคราะห์คนที่ 2 ที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.810

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ความคิดเห็นของผู้วิเคราะห์คนที่ 1 กับความคิดเห็นของผู้วิเคราะห์คนที่ 3 ที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.843

ความคิดเห็นของผู้วิเคราะห์คนที่ 2 กับความคิดเห็นของผู้วิเคราะห์คนที่ 3 ที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.856

จากข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ความคิดเห็นของผู้วิเคราะห์คนที่ 1, 2 และ 3 วิเคราะห์ได้มีความสอดคล้องกันมาก

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ของความคิดเห็นจากผู้วิเคราะห์หนังสือเรียนทั้งสามคนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4

		ผู้วิเคราะห์คนที่ 1	ผู้วิเคราะห์คนที่ 2	ผู้วิเคราะห์คนที่ 3
ผู้วิเคราะห์คนที่ 1	Pearson Correlation	1	.860(**)	.870(**)
	Sig. (2-tailed)	.	.000	.000
	N	159	159	159

ตารางที่ 4 (ต่อ)

		ผู้วิเคราะห์คนที่ 1	ผู้วิเคราะห์คนที่ 2	ผู้วิเคราะห์คนที่ 3
ผู้วิเคราะห์คนที่ 2	Pearson Correlation	.860(**)	1	.866(**)
	Sig. (2-tailed)	.000	.	.000
	N	159	159	159
ผู้วิเคราะห์คนที่ 3	Pearson Correlation	.870(**)	.866(**)	1
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.
	N	159	159	159

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของผู้วิเคราะห์คนที่ 1 กับความคิดเห็นของผู้วิเคราะห์คนที่ 2 ที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.860

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ความคิดเห็นของผู้วิเคราะห์คนที่ 1 กับความคิดเห็นของผู้วิเคราะห์คนที่ 3 ที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.870

ความคิดเห็นของผู้วิเคราะห์คนที่ 2 กับความคิดเห็นของผู้วิเคราะห์คนที่ 3 ที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.866

จากข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ความคิดเห็นของผู้วิเคราะห์คนที่ 1, 2 และ 3 วิเคราะห์ได้มีความสอดคล้องกันมาก

การสร้างและพัฒนาแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 ที่ตนใช้และนำความคิดเห็นนี้มาประกอบเพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างครูและหนังสือเรียน ร่วมกับผลที่ได้จากการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1. ศึกษาการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของลิเคอร์ท (Likert)

2. ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แบบประเมินความสอดคล้องของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้

หลักเกณฑ์ของไบร์ด (Byrd 2001 : 247) กับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศช่วงชั้นที่ 2 (กระทรวง ศึกษาธิการ 2544 : 9-19) เนื่องจากไบร์ดได้สร้างแบบประเมินนี้ขึ้นมาเพื่อประเมินความสอดคล้องของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษและคู่มือครูโดยเฉพาะ และด้วยการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยก็ให้ความสำคัญกับความสอดคล้องของหนังสือเรียนกับหลักสูตร หนังสือเรียนกับนักเรียน และหนังสือเรียนกับครูเช่นเดียวกัน ซึ่งความสอดคล้องเหล่านี้มีความเกี่ยวข้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศช่วงชั้นที่ 2 โดยตรง นอกจากนี้หลักเกณฑ์ของไบร์ดได้รับการยอมรับจากการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญว่ามีความสมบูรณ์และทันสมัย เหมาะสมกับการศึกษาในครั้งนี้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกรูปแบบในแบบประเมินความสอดคล้องของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษของไบร์ดมาประยุกต์ใช้ร่วมการสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษา ต่างประเทศช่วงชั้นที่ 2

3. เลือกเกณฑ์บางส่วนในแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มาใช้เป็นข้อความบางข้อในแบบสอบถามความคิดเห็นของครู แต่ทั้งนี้เกณฑ์ดังกล่าวนั้นต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญถึงการนำไปใช้ได้จริง ความเหมาะสม ง่ายต่อความเข้าใจของครูทั่วไป และความตรงเชิงเนื้อหาด้วย

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

4. สร้างข้อความที่ให้ครูมีแสดงความคิดเห็นต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ประกอบด้วย 5 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษกับสาระและมาตรฐาน การเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2

ตอนที่ 2 ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษกับนักเรียน (ในมุมมองของครู)

ตอนที่ 3 ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษกับครู

ตอนที่ 4 การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของครู

ตอนที่ 5 ความพอใจของครูที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ตนใช้

ส่วนที่ 2 การแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

5. ตอนที่ 1-3 และ 5 เท่านั้นในแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีช่องแสดงความคิดเห็นเป็นตัวเลือก 5 ระดับ ได้แก่

เห็นด้วยมากที่สุด ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 5

เห็นด้วย ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 4

ไม่แน่ใจ ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 3
ไม่เห็นด้วย ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 2
ไม่เห็นด้วยที่สุด ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 1

6. เนื่องจาก**ตอนที่ 4 การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของครู** เท่านั้น ที่เป็นการสอบถามความบ่อยของการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของครู ดังนั้นช่องแสดงความคิดเห็นและระดับค่า ความคิดเห็นจึงแตกต่างจากตอนอื่นๆ คือ

ทุกวัน ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 4
4 ครั้ง/ สัปดาห์ ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 3
2-3 ครั้ง/ สัปดาห์ ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 2
1 ครั้ง/สัปดาห์ ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 1
ไม่ใช้เลย ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 0

7. นำแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาด้านความตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

-1 หมายถึง เนื้อหาไม่เหมาะสม
0 หมายถึง ไม่แน่ใจ
1 หมายถึง เนื้อหาไม่เหมาะสม

หลังจากนั้นผู้วิจัยนำคะแนนการประเมินข้อคำถามที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่า IOC (ดูภาคผนวก ช)

8. ปรับปรุงสอบถามความคิดเห็นตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

9. นำแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปใช้จริง

การสร้างและพัฒนาแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ตนใช้และนำความคิดเห็นนี้มาประกอบเพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างนักเรียนและหนังสือเรียน ร่วมกับผลที่ได้จากการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1. ศึกษาการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของลิเคอร์ท (Likert)

2. ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แบบประเมินความสอดคล้องของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ โดยใช้หลักเกณฑ์ของไบร์ด (Byrd 2001 : 245-247) เช่นเดียวกับแบบสอบถามความคิดเห็นของครู

3. เลือกเกณฑ์บางส่วนในแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มาใช้เป็นข้อความบางข้อในแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน แต่ทั้งนี้เกณฑ์ดังกล่าวนั้นต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญถึงการนำไปใช้ได้จริง ความเหมาะสม ง่ายต่อความเข้าใจของนักเรียนทั่วไป และความตรงเชิงเนื้อหาด้วย

4. สร้างข้อความที่ให้นักเรียนมีแสดงความคิดเห็นต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษกับตัวนักเรียนเอง

ตอนที่ 2 การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน

ตอนที่ 3 ความพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้

ส่วนที่ 2 การแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

จะเห็นได้ว่าแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนมีจำนวนตอนน้อยกว่าแบบสอบถามความคิดเห็นของครู ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยตระหนักถึงวัยและระดับของนักเรียน จึงสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนให้มีจำนวนตอนและข้อน้อยกว่า อีกทั้งเลือกใช้ภาษาง่ายๆ ให้เหมาะสมกับนักเรียนอีกด้วย

5. ตอนที่ 1และ 3 เท่านั้นในแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีช่องแสดงความคิดเห็นเป็นตัวเลือก 5 ระดับ ได้แก่

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 5
เห็นด้วย	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 4
ไม่แน่ใจ	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 3
ไม่เห็นด้วย	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 2
ไม่เห็นด้วยที่สุด	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 1

6. เนื่องจาก**ตอนที่ 4 การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน** เท่านั้น ที่เป็นการสอบถามความบ่อยของการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ดังนั้นช่องแสดงความคิดเห็นและระดับค่า ความคิดเห็นจึงแตกต่างจากตอนอื่นๆ คือ

ทุกวัน	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 4
4 ครั้ง/ สัปดาห์	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 3
2-3 ครั้ง/ สัปดาห์	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 2
1 ครั้ง/สัปดาห์	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 1
ไม่ใช้เลย	ให้ระดับคะแนนเท่ากับ 0

7. นำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาด้านความตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

-1 หมายถึง เนื้อหาไม่เหมาะสม

0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

1 หมายถึง เนื้อหาไม่เหมาะสม

หลังจากนั้นผู้วิจัยนำคะแนนการประเมินข้อคำถามที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่า IOC (ดูภาคผนวก ช)

8. ปรับปรุงแบบสอบถามความคิดเห็นตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

9. เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนมีจำนวนถึง 305 คน ดังนั้นจึงต้องนำแบบสอบถามความคิดเห็นไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยแบ่งเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 จำนวน 10 คนจากโรงเรียนบ้านท่าเสด็จ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 จำนวน 10 คนจากโรงเรียนวัดจำปี นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 จำนวน 10 คนจากโรงเรียนวัดคันทด แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8346

10. นำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยและผู้วิเคราะห์ร่วม 2 คนวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่พิมพ์จำหน่ายในปี พ.ศ. 2544-2548 ที่ได้รับอนุญาตจากกรมวิชาการให้ใช้ใน

โรงเรียน ซึ่งได้รับความนิยม 3 อันดับแรกโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต1 จำนวน 3 เล่ม พร้อมทั้งหนังสือแบบฝึกหัด เทปประกอบ และคู่มือครูของหนังสือเรียนแต่ละเล่ม

2. ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)ของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามเล่มด้วยการบรรยายก่อนเพียงผู้เดียว

3. นำเสนอผลการวิเคราะห์เนื้อหาด้วยการบรรยาย

4. ผู้วิจัยและผู้วิเคราะห์ร่วมอีก 2 คนวิเคราะห์หนังสือเรียน แล้วบันทึกผลการวิเคราะห์หนังสือเรียน หนังสือแบบฝึกหัด เทปประกอบ และคู่มือครูในรูปแบบการขีดรอยคะแนนลงในแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษในรูปแบบตารางประกอบความเรียง โดยนำเสนอเป็นประเด็นต่างๆ ยึดตามแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ดังนี้ จุดประสงค์ หัวเรื่อง เนื้อเรื่อง เนื้อหาทางภาษา บริบททางสังคมและวัฒนธรรม วิธีสอน แบบฝึกหัด/กิจกรรม การออกแบบและการเรียงลำดับ องค์ประกอบอื่นๆ หนังสือแบบฝึกหัด เทปประกอบการฟัง และคู่มือครู

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

6. สอบถามความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนโดยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

7. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นทั้งครูและนักเรียน พร้อมทั้งนำเสนอข้อมูลลงในตารางประกอบความเรียง ผู้วิจัยแยกตารางระหว่างข้อมูลของครูและนักเรียน และแยกตารางออกเป็นตอน โดยยึดตามแบบสอบถาม

8. นับความถี่ เรียงลำดับและเขียนบรรยายความคิดเห็นเพิ่มเติมของครูละนักเรียนที่แสดงไว้ในส่วนที่ 2 ของแบบสอบถามทั้งสองชุด

9. นำผลการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพและผลการวิเคราะห์หนังสือเรียนเชิงปริมาณแต่ละเล่มกับความคิดเห็นที่ได้จากครูและนักเรียนมาสรุป

10. อภิปรายผลการวิเคราะห์เนื้อหาและผลการวิเคราะห์หนังสือเรียนโดยประเมินร่วมกับความคิดเห็นที่ได้จากครูและนักเรียนมาประกอบการพิจารณา

11. นำผลการประเมินมาสรุป อภิปรายลักษณะหนังสือเรียน ข้อเด่นและข้อด้อยของหนังสือเรียนแต่ละเล่ม ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียน หนังสือแบบฝึกหัด เทปประกอบและคู่มือครูด้วย และข้อเสนอแนะในการนำหนังสือเรียนไปใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ช่วง ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากวิเคราะห์เนื้อหาของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษเชิงคุณภาพ

หลังจากผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามเล่มด้วยการบรรยาย จึงนำผลการวิเคราะห์ที่ได้เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษเชิงปริมาณ

การวิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งตามเครื่องมือการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. เมื่อบันทึกผลด้วยการให้ค่าระดับคะแนน แล้วนำผลไปคิดค่าความเฉลี่ย($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

2. เนื่องจากแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ มีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า โดยใช้นำค่าระดับมาหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) แล้วนำไปแปลความหมายตามค่าระดับตามเกณฑ์ที่ปรับปรุงจากเบสท์ (Best : 1986) ดังนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

1.0 $\leq \overline{X} <$ 1.50 หมายถึง ผู้วิเคราะห์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำที่สุด

1.50 $\leq \overline{X} <$ 2.50 หมายถึง ผู้วิเคราะห์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ

2.50 $\leq \overline{X} <$ 3.50 หมายถึง ผู้วิเคราะห์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

3.50 $\leq \overline{X} <$ 4.50 หมายถึง ผู้วิเคราะห์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง (ดี)

4.50 $\leq \overline{X} <$ 5.0 หมายถึง ผู้วิเคราะห์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุด (ดีมาก)

3. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson correlation) เพื่อหาความสอดคล้องของความคิดเห็นจากผู้วิเคราะห์หนังสือเรียนทั้งสามคนที่มีต่อชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามเล่ม โดยโปรแกรม SPSS

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นครูและนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1. เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว นำไปคิดค่าความเฉลี่ย($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

2. เนื่องจากแบบสอบถามความคิดเห็นของครูและแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า โดยใช้นำค่าระดับมาหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) แล้วนำไปแปลความหมายตามค่าระดับตามเกณฑ์ที่ปรับปรุงจากเบสท์ (Best : 1986) ดังนี้

1.0 $\leq \overline{X} <$ 1.50 หมายถึง นักเรียน/ครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำที่สุด

1.50 $\leq \overline{X} <$ 2.50 หมายถึง นักเรียน/ครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ

2.50 $\leq \overline{X} <$ 3.50 หมายถึง นักเรียน/ครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

3.50 $\leq \overline{X} <$ 4.50 หมายถึง นักเรียน/ครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง (ดี)

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

4.50 $\leq \overline{X} <$ 5.0 หมายถึง นักเรียน/ครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุด (ดีมาก)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4” ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เนื้อหา(content analysis) หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั้งสามเล่ม ได้แก่ Projects : Play & Learn 4 Say Hello 4 และ Smart Kids 4

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนความคิดเห็นจากแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั้งสามเล่ม ได้แก่ Projects : Play & Learn 4 Say Hello 4 และ Smart Kids 4

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนความคิดเห็นจากแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ตนใช้

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนความคิดเห็นจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ตนใช้

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เนื้อหา(content analysis) หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั้งสามเล่ม เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่1 โดยผู้วิจัยยึดตามประเด็นต่างๆ จากแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยดำเนินการ 2 ขั้นตอนดังนี้

1.1 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อหาชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามเล่มเพียงผู้เดียว โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหาสาระ กิจกรรม และรูปแบบการนำเสนอในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษร่วมกับสาระมาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 หลังจากนั้นจึงบันทึกข้อมูลที่ได้ลงในตาราง ซึ่งผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อหานี้เชิงบรรยาย

1.2 ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการวิเคราะห์เนื้อหา นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) หนังสือเรียนภาษาอังกฤษแสดงตารางที่ 5

ตารางที่ 5 วิเคราะห์เนื้อหา

ประเด็น	ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ			ความต้องการของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2	การเปรียบเทียบชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 3 ชุด	ข้อเสนอแนะ
	Projects : Play&Learn4	Say Hello 4	Smart Kids 4			
<u>ส่วนที่</u> 1 หนังสือเรียน **ตอนที่** 1 เนื้อหาสาระ 1. จุดประสงค์	เป็นไปตามแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยยึดตามแนวทางการเรียนรู้แบบโครงงาน เน้นพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม	เป็นไปตามแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเช่นกัน แต่เน้นแบบลักษณะการสื่อสารเท่านั้น มิได้ใช้แนวทางการเรียนรู้ชนิดอื่นเข้ามาสอดแทรก	เช่นเดียวกับ 2 เล่มแรก คือ เป็นไปตามแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สอดแทรกแนวทางการเรียนรู้แบบองค์รวม	หนังสือเรียนควรมีลักษณะการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	จุดประสงค์ของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 3 เล่มมีลักษณะเป็นไปตามแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเหมือนกัน แต่หนังสือเรียนแต่ละเล่มก็จะยึดแนวทางการเรียนรู้ที่แตกต่างกันไป คือ Projects : Play & Learn 4 ยึดตามแนวทางการเรียนรู้แบบโครงงาน (Project-based) ซึ่งแนวทางการเรียนรู้เหล่านี้จะส่งผลต่อประเด็นอื่นๆ ในหนังสือเรียนด้วย	

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ			ความต้องการของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2	การเปรียบเทียบชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 3 ชุด	ข้อเสนอแนะ
	Projects : Play&Learn4	Say Hello 4	Smart Kids 4			
2. หัวเรื่อง	มีหัวเรื่องโดยนำเสนอในแต่ละบทเรียนดังนี้ 1.Me and My Family 2.My House and Home 3.Life at school 4.My food & Health 5.At the Weekend 6.My Town 7.Animals around us 8.Seasons	มีหัวเรื่องโดยนำเสนอในแต่ละบทเรียนดังนี้ 1.About Me 2.Things Around Me 3.In My House 4.A Rainy Day 5.Flowers And Plants 6.Go To The Farm 7.Sports and Games 8.My Hometown 9.At The Seaside	มีหัวเรื่องโดยนำเสนอในแต่ละบทเรียนดังนี้ 1.Hello,my friends. 2.His name's Mark. 3.Where's the classroom? 4.I come from Germany. 5.Means of Transport (I) 6.Means of Transport (II) 7.I like sports. 8.Let's go shopping.	กระทรวงศึกษากำหนดว่า เรื่องหรือหัวเรื่องในหนังสือควรยึดตามหัวเรื่องทั้ง 14 หัวเรื่องของสภายุโรป ดังนี้ 1.Personal identification 2.House and home 3.Life at home 4.Education and future 5.Free time, entertainment 6.Travel	1.หนังสือเรียนทั้ง 3 เล่มใช้ชื่อของบทเรียนแตกต่างกัน ชื่อบทเรียนของ Projects :Play& Learn4 และ Say Hello4 ยึดตามหัวเรื่อง (topic-based) ส่วน Smart Kids4 ยึดตามสถานการณ์เป็นหลัก (situation-based) อย่างไรก็ตาม แม้ว่าชื่อบทเรียนจะแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วพบว่า หัวเรื่องในแต่ละบทเรียนของหนังสือทั้งสามคล้ายคลึงกันมาก และอยู่ในขอบข่ายของสภายุโรปตามที่กระทรวงศึกษาธิการ	1.Smart Kids 4 ควรเพิ่มหัวเรื่อง House and home เพราะใน Projects :Play& Learn4 และ Say Hello4 ได้มีการนำเสนอถึงประเภทของที่พักอาศัย ห้องต่างๆ ในบ้าน รวมถึงชื่อเรียกของเครื่องนอนที่นักเรียนควรทราบ

มหาวิทยาลัยศิลปากร ห้องสมุดกลาง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ			ความต้องการของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2	การเปรียบเทียบชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 3 ชุด	ข้อเสนอแนะ
	Projects : Play&Learn4	Say Hello 4	Smart Kids 4			
2. หัวเรื่อง (ต่อ)			9.Eating out 10.My birthday	7.Relation with other people 8.Health and welfare 9.Shopping 10.Food and drink 11.Service 12.Place 13.Foreign language 14.Weather	กำหนด 2.แม้หัวเรื่องของหนังสือเรียนทั้งสามจะอยู่ในขอบข่าย ดังข้อ1 ทว่ารายละเอียดหรือหัวเรื่องย่อยของหนังสือเรียนแต่ละเล่มมีความแตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้เขียนจะเลือกหยิบรายละเอียดใดมานำเสนอ (ดูคู่มือการจัดการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หน้า 165 ประกอบ) 3.หนังสือเรียนทั้งสามขาดหัวเรื่อง Service ทั้งนี้น่าจะมาจากรายละเอียดของหัวเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่ยากและ	

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ			ความต้องการของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2	การเปรียบเทียบชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 3 ชุด	ข้อเสนอแนะ
	Projects : Play&Learn4	Say Hello 4	Smart Kids 4			
2. หัวเรื่อง (ต่อ)					ไกลตัวเกินไป เช่น การบอก-ถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่เติมน้ำมัน การนัดหมายกับหมอ	
3. เนื้อเรื่อง	มีลักษณะดังนี้ 1.ประโยคสั้นๆ 2.เพลง 3.การถาม-ตอบสั้นๆ เพียง 2-3 ประโยคเพื่อบอกข้อมูล 4.นิทาน โคลง 5.เนื้อเรื่องตรงกับหัวเรื่อง เช่น เพลงแนะนำตัว การถาม-ตอบเพื่อบอกสถานที่	มีลักษณะดังนี้ 1.ประโยคสั้นๆ ประมาณ1-2 ประโยค 2.เพลง 3.บทสนทนาขนาดกลาง มีหลายประโยค แต่เป็นประโยคสั้นๆ 4.บทอ่าน1 ย่อหน้า ประกอบด้วยประโยคประมาณ 4-5 ประโยค มีการใช้สันธาน	มีลักษณะดังนี้ 1.เพลง 2.บทสนทนาขนาดยาว มีการโต้ตอบกันอย่างละเอียดเพื่อแสดงข้อมูลที่ต้องการให้นักเรียน ความยาวของประโยคมีทั้งขนาดสั้นและขนาดยาว 3.บทอ่านขนาดยาว มี 2 ย่อหน้าขึ้นไป มีการใช้	สาระที่ 1 มาตรฐาน ต1.1 เข้าใจกระบวนการอ่าน และนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ มาตรฐาน ต1.3 มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น คือนำเสนอบทเพลงหรือบทกวีที่เป็นที่รู้จักหรือสื่อจากข้อมูลประเภทต่างๆ ตามความสนใจและความสนุกสนาน	1.เนื้อเรื่องของหนังสือเรียนทั้งสามสอดคล้องกับสาระที่ 1 มาตรฐาน ต1.1 และ ต1.3 เพราะมีวัตถุประสงค์ส่วนหนึ่งเพื่อฝึกทักษะการอ่านและบทอ่านใน Projects : Play& Learn4 และ Say Hello 4มักเป็นบทเพลง เรื่องเล่า และนิทาน ซึ่งสอดคล้องกับความสนใจตามวัยของนักเรียน	1. Smart Kids ควรลดความยาวของบทอ่าน บทสนทนาลง หรือควรนำเสนอเป็นช่วงสั้นๆ 2.เนื้อเรื่องที่นำเสนอเป็นเพลงใน Projects : Play& Learn4 ค่อนข้างยาว แม้จะมีการซ้ำประโยคก็ตาม

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ			ความต้องการของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2	การเปรียบเทียบชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 3 ชุด	ข้อเสนอแนะ
	Projects : Play&Learn4	Say Hello 4	Smart Kids 4			
3. เนื้อเรื่อง (ต่อ)	และทิศทาง เป็นต้น 6.บูรณาการกับวิชาอื่นๆ เช่น สังคมศึกษา เรื่องความรู้ทั่วไป หรือวิทยาศาสตร์ ดังเห็นได้จาก Project : 8 มีการนำเสนอเนื้อเรื่องเรื่องการเกิดฝน	5.เนื้อเรื่องตรงกับหัวเรื่อง และสอดแทรกคุณธรรมเช่น บทที่ 9 At the seaside เป็นต้น 6.บูรณาการวิชากับอื่นๆ เช่น คณิตศาสตร์ ใน Unit 2 เป็นต้น	สันธานจำนวนมากและบ่อยครั้ง 3.เนื้อเรื่องตรงกับหัวเรื่อง มักใช้เพื่อสอนคำศัพท์ รูปประโยค 4.บูรณาการกับวิชาอื่นๆ เช่น สังคมศึกษา เกี่ยวกับความรู้ทั่วไป เช่นสถานที่สำคัญหรือมีชื่อเสียง	สาระที่ 3 มาตรฐาน ต3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น	2.เนื้อเรื่องของหนังสือเรียนทั้งสามสอดคล้องกับสาระที่ 3 มาตรฐาน ต3.1 เพราะมีการบูรณาการเนื้อเรื่องภาษาอังกฤษกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เนื้อเรื่องของส่วนใหญ่มักบูรณาการกับความรู้ทั่วไปหรือความรู้รอบตัวของนักเรียนมากกว่ากลุ่มสาระอื่น 3.เนื้อเรื่องในหนังสือเรียนทั้งสามเล่มนำเสนอได้ตรงกับหัวเรื่อง โดยผู้เขียนใช้หัวเรื่องเป็นหลักเพื่อกำหนดลักษณะเนื้อเรื่องออกมา เนื้อเรื่องส่วนใหญ่มีประเภทบอกข้อมูลแก่	ดังนั้นจึงควรลดความยาวของบทอ่านลง

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วังท่าพระ

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ			ความต้องการของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2	การเปรียบเทียบชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 3 ชุด	ข้อเสนอแนะ
	Projects : Play&Learn4	Say Hello 4	Smart Kids 4			
3. เนื้อเรื่อง (ต่อ)					นักเรียน อีกทั้งมีความน่าสนใจและหลากหลายเหมาะสมกับความสนใจของนักเรียนด้วย 4.เนื้อเรื่องทั้งลักษณะบทอ่านและบทสนทนาใน Smart Kids 4 ยาวมากกว่าหนังสือเรียนอีก 2 เล่ม แม้ว่า Say Hello4 มีบทอ่านเป็นย่อหน้าและมีการใช้ภาษาระดับข้อความ เช่น สรรพนาม สันธาน การอ้างอิง เหมือน Smart Kids4 แต่ว่า Say Hello 4 กลับนำเสนอเนื้อเรื่องที่ใช้ภาษาง่ายกว่าและขนาดความยาวของประโยค บทอ่านบทสนทนาสั้นกว่า อย่างไรก็ดี	

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ			ความต้องการของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2	การเปรียบเทียบชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 3 ชุด	ข้อเสนอแนะ
	Projects : Play&Learn4	Say Hello 4	Smart Kids 4			
3. เนื้อเรื่อง (ต่อ)					เมื่อพิจารณาแล้ว เนื้อเรื่องภาษาอังกฤษทั้งสามเล่มก็น่าจะยากเกินไปสำหรับนักเรียน	
4. เนื้อหาทางภาษา • *ไวยากรณ์*	ตัวอย่างประโยคเพื่อนำเสนอไวยากรณ์ 1.What color is Monday? 2.What do you do in the house? 3.I wash the clothes. 4.I like/don't like English. 5.Keep the class clean.	ตัวอย่างประโยคเพื่อนำเสนอไวยากรณ์ 1.My name is Ruffy. 2.I am 10 years old. 3.I have one sister. 4.What is he wearing? 5.Tom is wearing the shirt. 6.Tom can/can't sing.	ตัวอย่างประโยคเพื่อนำเสนอไวยากรณ์ 1.What are you doing? 2.I'm dancing. 3.What's his/her name? 4.Her/His name's___. 5.She comes from Thailand.	สืบเนื่องจากสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นไว้เกี่ยวกับไวยากรณ์ที่นักเรียนต้องรู้ ดังนี้ 1.สาระที่ 1 มาตรฐาน ต1.1 มีไวยากรณ์คือ คำสั่ง คำขอร้อง	1.ไวยากรณ์ในหนังสือเรียนทั้งสามเล่มนำเสนอด้วยประโยคที่สอดคล้องกับหน้าที่ทางภาษา เช่น ตัวอย่างประโยคการทักทายและแนะนำตัว มาจากหน้าที่ทางภาษาคือ Greeting หรือการบอก-ถามข้อมูลต่างๆ เช่น ความชอบหรือข้อมูลส่วนตัว เช่น ครอบครัว อายุ เป็นต้น มาจากหน้าที่ทางภาษาคือ Expressing	1.ควรมีการนำเสนอไวยากรณ์ในบริบทที่หลากหลายมากขึ้น เพื่อให้นักเรียนสามารถสรุปการใช้ไวยากรณ์หรือประโยคนั้นๆ ได้เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่แตกต่างจากที่เคยเรียน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ			ความต้องการของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2	การเปรียบเทียบชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 3 ชุด	ข้อเสนอแนะ
	Projects : Play&Learn4	Say Hello 4	Smart Kids 4			
4. เนื้อหาทางภาษา •*ไวยากรณ์* (ต่อ)	6.Can you play football? 7.Yes, I can./ No, I can't. 8.What is he? 9.Is he a teacher? 10. What's the weather like? 11.I'm exciting.	7.I go to school. 8.We will do homework. 9.There are many three rooms. 10.What's the weather like? 11.Do you like the cold season? 12.Yes, I do./No, I don't. 13.I like to sleep. 14.Where do you live? 15.I live in Bangkok.	6.She's nine years old. 7.I have one sister. 8.What time is it? 9.It's 6.45 pm. 10.Where's the store? 11.She's going to the gym. 12.Do you like skiing? 13.Yes, I do./No, I don't. 14.What's your favourite sport?	คำแนะนำตัวเองและในสังคมรอบตัว 2.สาระที่ 1 มาตรฐาน ต1.2 มีไวยากรณ์ดังนี้ ภาษาเพื่อแสดงความต้องการของตนเอง เสนอความช่วยเหลือแก่ผู้อื่น หรือการขอหรือให้ข้อมูล อธิบายเกี่ยวกับบุคคลและสิ่งต่างๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน 3.สาระที่ 1 มาตรฐาน ต1.3 มีไวยากรณ์ดังนี้ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับ	personal information 2.โดยส่วนใหญ่ไวยากรณ์ในหนังสือเรียนทั้ง 3 เล่มเป็นเรื่องเดียวกัน มีบางส่วนเท่านั้นที่แตกต่างออกไป ซึ่งไวยากรณ์เหล่านี้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ป.4-6 ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ส่วนมากเป็นไวยากรณ์จะเกี่ยวกับหน้าที่ทางภาษาเรื่องการให้ข้อมูลของตัวเองและสิ่งแวดล้อมซึ่งสอดคล้องกับสาระที่ 1 มาตรฐาน ต1.3	2. Projects : Play&Learn4 และ Say Hello 4ควรเพิ่มหน้าที่ทางภาษาเกี่ยวกับการถาม-ตอบเรื่องเวลารวมถึงคำแสดงความเป็น เจ้าของด้วย

มหาวิทยาลัยศิลปากร ห้องสมุดกลาง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ			ความต้องการของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2	การเปรียบเทียบชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 3 ชุด	ข้อเสนอแนะ
	Projects : Play&Learn4	Say Hello 4	Smart Kids 4			
4. เนื้อหาทางภาษา • *ไวยากรณ์* (ต่อ)	8.What is he? 9.Is he a teacher? 10. What's the weather like? 11.I'm exciting.	16.We should/should not ___.	15.I like golf. 16.I have some cookies. 17.I don't have any cookies. 18.Which T-shirt do you want? 19.Can you clean the window, please? 20.Yes, I can./ No, I can't. 21.It's mine.	การให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและสิ่งแวดล้อม 4.สาระที่ 4 มาตรฐาน ต 4.2 มีไวยากรณ์ดังนี้ การสื่อสาร ได้แก่ การถาม-ตอบเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ	3.ในสาระที่ 1 มาตรฐาน ต1.1 Smart Kids4 มีการนำเสนอคำขอร้องมากกว่าเล่มอื่น ส่วนคำสั่งจะสอดแทรกมาในรูปแบบคำสั่งของการทำกิจกรรม ถ้าบทเรียนจะมีเฉพาะใน Projects : Play& Learn4 ที่เสนอไว้ 4.Smart Kids4 มีการนำเสนอไวยากรณ์เรื่องการแสดงความเป็นเจ้าของ (possessives) ได้แก่ mine, yours, its, his, hers ขณะที่อีก 2 เล่มไม่ได้กล่าวไว้	

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วังท่าพระ

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ			ความต้องการของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2	การเปรียบเทียบชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 3 ชุด	ข้อเสนอแนะ
	Projects : Play&Learn4	Say Hello 4	Smart Kids 4			
4. เนื้อหาทางภาษา • *ไวยากรณ์* (ต่อ)			18.Which T-shirt do you want? 19.Can you clean the window, please? 20.Yes, I can./ No, I can't. 21.It's mine.	การถาม-ตอบเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ	5.แม้ว่าจะมีการนำเสนอพร้อมกับบริบท แต่ท้ายที่สุดไวยากรณ์ใน Smart Kids4 และ Projects : Play&Learn4 ก็มีการสรุปเป็นโครงสร้างทางภาษาด้วย 6.ไวยากรณ์ส่วนใหญ่เป็นไวยากรณ์ที่นำเสนอมาแล้วในช่วงชั้นที่ 1	

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ			ความต้องการของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2	การเปรียบเทียบชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 3 ชุด	ข้อเสนอแนะ
	Projects : Play&Learn4	Say Hello 4	Smart Kids 4			
4. เนื้อหาทางภาษา •<u>*คำศัพท์*</u>	มีคำศัพท์เกี่ยวกับเรื่องดังนี้ 1.ตนเอง ครอบครัว อาชีพ คำคุณศัพท์บอกลักษณะต่างๆ เช่น short, long, small, big 2. บ้าน เครื่องเรือน สี 3.คำศัพท์เกี่ยวกับห้องเรียน วิชา สถานที่ในโรงเรียน 4.อาหารและเครื่องดื่ม 5.เวลาว่างและนันทนาการ เช่น กีฬา bingo, bird-watching เป็นต้น	มีคำศัพท์เกี่ยวกับเรื่องดังนี้ 1.อวัยวะต่างๆ ของร่างกาย 2.รูปทรง สี 3.ประเภทที่พักอาศัย ห้องต่างๆ ภายในบ้าน เครื่องเรือน 4.ลมฟ้าอากาศ ฤดูกาล 5.ชื่อต้นไม้ ดอกไม้ ส่วนประกอบของต้นไม้ เช่น branch, root 6.สัตว์บก 7.ชื่อกีฬา เกมหรือกิจกรรมยามว่าง	มีคำศัพท์เกี่ยวกับเรื่องดังนี้ 1.คำทักทาย 2.สถานที่ในโรงเรียน บุพบท 3.ยานพาหนะ ชื่อประเทศและเชื้อชาติ 4.ชื่อกีฬา 5.อาหารและเครื่องดื่ม 6.ลักษณนาม เช่น jars of honey, cartons of milk เป็นต้น 7.คำคุณศัพท์บอกลักษณะต่างๆ	วงคำศัพท์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดว่านักเรียนควรรู้นั้น ยึดตามหัวเรื่องดังที่กำหนดข้างต้น คือ คำศัพท์ที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับหัวเรื่อง ตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่าง สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อขาย และลมฟ้าอากาศ	1.คำศัพท์ในหนังสือเรียนทั้งสามเล่มอยู่ภายในขอบข่ายของหัวเรื่องตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ 2.เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้อย่างกว้างๆ ดังนั้นคำศัพท์ในหนังสือเรียนแต่ละเล่มจึงมีรายละเอียดแตกต่างกัน เช่น Projects : Play&Learn4 และ Say Hello 4 เสนอคำศัพท์เกี่ยวกับบ้าน ห้องต่างๆ ภายในบ้านเหมือนกัน แต่ Say Hello 4 เสนอเกี่ยวกับประเภทของที่พักด้วย	1.Smart Kids ควรเพิ่มคำศัพท์เกี่ยวกับบ้าน เพราะมีการนำเสนอเพียงสถานที่ในโรงเรียนเท่านั้น นอกจากนี้ควรเพิ่มคำศัพท์เกี่ยวกับสัตว์ 2. Projects : Play&Learn4 ควรเพิ่มคำศัพท์เกี่ยวกับอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย

มหาวิทยาลัยศิลปากร ห้องสมุดกลาง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ			จุดประสงค์ของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2	การเปรียบเทียบชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 3 ชุด	ข้อเสนอแนะ
	Projects : Play&Learn4	Say Hello 4	Smart Kids 4			
4. เนื้อหาทางภาษา •<u>*คำศัพท์*</u> (ต่อ)	6.อาชีพ สถานที่ บุพบท ยานพาหนะ 7.สัตว์ต่างๆ 8.ลมฟ้าอากาศ ฤดูกาล	8.สถานที่ เช่น museum, university, palaceเป็นต้น และคำบุพบท 9.สิ่งแวดล้อมและสัตว์น้ำ	8.ลมฟ้าอากาศ ฤดูกาล 9.อวัยวะต่างๆ ของร่างกาย (บางส่วน)		ด้าน Smart Kids4 ไม่มีคำศัพท์เกี่ยวกับหัวเรื่องดังกล่าวเลย มีแต่คำเกี่ยวกับสถานที่ในโรงเรียน หรือ Say Hello4 นำเสนอคำศัพท์เกี่ยวกับสัตว์ ซึ่งแยกเป็นประเภทสัตว์บกและสัตว์น้ำโดยแยกบทเรียนกัน 2.คำศัพท์ที่มีการนำเสนอในหัวเรื่องเดียวกันทั้งสามเล่ม คือ อากาศ ฤดูกาล สี กีฬา บุพบท	

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ			ความต้องการของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2	การเปรียบเทียบชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 3 ชุด	ข้อเสนอแนะ
	Projects : Play&Learn4	Say Hello 4	Smart Kids 4			
4. เนื้อหาทางภาษา •<u>*เสียง*</u>	1.มีการฝึกออกเสียงระดับคำ การเน้นเสียงบนพยางค์ มิได้แยกฝึกเฉพาะเสียงเดี่ยว หรือพยัญชนะเดี่ยวก่อน 2.มีการฝึกออกเสียงมีระดับประโยค ได้แก่ การเน้นเสียง การเชื่อมเสียง และการใช้ระดับเสียงสูง-ต่ำจากแช้นทส์ (Chants) ที่นำเสนอประโยคตัวอย่างทางไวยากรณ์	1.มีการฝึกออกเสียงระดับคำ การเน้นเสียงบนพยางค์ 2.มีการฝึกออกเสียงมีระดับประโยคและบทสนทนา ได้แก่ การเน้นเสียง การเชื่อมเสียง และการใช้ระดับเสียงสูง-ต่ำจากการถาม-ตอบเพียง 2-3 ประโยค บทสนทนา	1.มีการฝึกออกเสียงแยกฝึกเฉพาะเสียงเดี่ยว หรือพยัญชนะเดี่ยวก่อน จากนั้นจึงฝึกออกเสียงระดับคำ 2.มีการฝึกออกเสียงมีระดับประโยคและบทสนทนา ได้แก่ การเน้นเสียง การเชื่อมเสียง และการใช้ระดับเสียงสูง-ต่ำจากแช้นทส์ (Chants) ที่นำเสนอประโยคตัวอย่างทางไวยากรณ์ และบทสนทนา	สาระที่ 2 มาตรฐาน ต2.2 อ่านออกเสียงสระ พยัญชนะ คำ กลุ่มคำ ประโยคง่ายๆ ได้อย่างถูกต้องตามหลักการออกเสียง และเข้าใจความแตกต่างระหว่างภาษาต่างประเทศและภาษาไทยในเรื่องเสียง สระ พยัญชนะ	1.หนังสือเรียนทั้งสามเล่มมีการฝึกออกเสียงระดับคำ แต่ Smart Kids 4 เท่านั้นที่แยกฝึกเฉพาะเสียงเดี่ยว หรือพยัญชนะ 2. Say Hello 4 และ Smart Kids 4 มีการฝึกออกเสียงมีทั้งระดับประโยคและบทสนทนา แต่ Projects : Play&Learn4 มีการฝึกออกเสียงมีระดับประโยค มีระดับบทสนทนาเพียงเล็กน้อย	1.Say Hello 4 ควรเพิ่มตัวอย่างแช้นทส์เพื่อช่วยให้นักเรียนฝึกการออกเสียงระดับประโยคได้ดีขึ้น 2. Projects : Play&Learn4 ควรเพิ่มการฝึกการออกเสียงระดับบทสนทนา

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วังท่าพระ

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ			ความต้องการของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2	การเปรียบเทียบชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 3 ชุด	ข้อเสนอแนะ
	Projects : Play&Learn4	Say Hello 4	Smart Kids 4			
5. บริบททางสังคมและวัฒนธรรม	1.เป็นบริบททางสังคมและวัฒนธรรมไทยเกือบทั้งหมด เห็นได้จากชื่อของตัวละคร ฤดูกาล สถานที่ในประเทศไทย สิ่งแวดล้อมหรือวิถีชีวิตในสังคมไทย เช่น การใส่บาตร การไหว้อันเป็นต้น ขนบธรรมเนียมไทย รวมทั้งเทศกาลและวันสำคัญของประเทศไทย เช่น สงกรานต์ วันพ่อและวันแม่ เป็นต้น	1.เป็นบริบททางสังคมและวัฒนธรรมไทยทั้งหมด ไม่มีการนำเสนอบริบททางสังคมและวัฒนธรรมเจ้าของภาษาเลย 2.บริบททางสังคมและวัฒนธรรมไทยที่นำเสนอในหนังสือเรียนเป็นบริบทใกล้ตัวของนักเรียนทั้งสิ้น เป็นเรื่องที่นักเรียนสามารถพบเห็นได้รอบตัว เช่น ฤดูกาล ขนบธรรมเนียมประเทศไทย	1.เป็นบริบททางสังคมและวัฒนธรรมเจ้าของภาษาเกือบทั้งหมด โดยนำเสนอเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณี เทศกาล งานฉลองในวัฒนธรรมเจ้าของภาษา เช่น วันคริสต์มาส วันขอบคุณพระเจ้า เป็นต้น นอกจากนี้ มีวัฒนธรรมการทักทายและอำลา บริบทสังคมของโรงเรียนของเจ้าของภาษา เช่น	สาระที่ 2 มาตรฐาน ต2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมเจ้าของภาษา ทั้งพฤติกรรมและการใช้ถ้อยคำในการปฏิสัมพันธ์ตามวัฒนธรรมเจ้าของภาษา รวมทั้งรู้จักขนบธรรมเนียมประเพณี เทศกาล งานฉลองในวัฒนธรรมเจ้าของภาษา	1. บริบททางสังคมและวัฒนธรรมใน Projects : Play&Learn4 กับ Say Hello4 คล้ายคลึงกันมาก เพราะทั้งสองเล่มนี้เน้นที่บริบททางสังคมและวัฒนธรรมไทย เป็นสิ่งรอบตัวที่นักเรียนคุ้นเคยและสามารถพบเห็นได้ง่าย การนำเสนอในลักษณะนี้ทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่เรียนได้ง่ายขึ้น 2.มีเพียง Smart Kids 4 เท่านั้นที่นำเสนอขนบธรรมเนียมประเพณี เทศกาล งานฉลองใน	Projects : Play&Learn4 กับ Say Hello4 ควรเพิ่มบริบททางสังคมและวัฒนธรรมเจ้าของภาษาบ้าง เช่น เทศกาล งานฉลองที่สำคัญและมีชื่อเสียง เพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจและรู้จักวัฒนธรรมเจ้าของภาษาที่แตกต่างจากบริบทของไทย

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ			ความต้องการของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2	การเปรียบเทียบชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 3 ชุด	ข้อเสนอแนะ
	Projects : Play&Learn4	Say Hello 4	Smart Kids 4			
5. บริบททางสังคมและวัฒนธรรม (ต่อ)	2.มีบริบททางสังคมและวัฒนธรรมเจ้าของภาษาสอดปรากฏเพียงเล็กน้อยเท่านั้น โดยนำเสนอเป็นคำศัพท์ตอนการฝึกออกเสียง คือคำว่า snow และเพลง คือ mittens พร้อมภาพประกอบ	สถานที่ที่มีชื่อเสียงในส่วนใหญ่เป็นสถานที่สำคัญทางศาสนา เช่น วัดพระแก้ว นอกจากนี้ยังมีการนำเสนอ ผลไม้ ดอกไม้ไทย เช่น กล้วย มะพร้าว ดอกบัว ดอกกุหลาบ เป็นต้น	การแต่งกาย ชีวิตประจำวัน เป็นต้น	สาระที่ 2 มาตรฐาน ต2.2 เข้าใจความเหมือนและแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมเจ้าของภาษาและของไทยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษา	วัฒนธรรมเจ้าของภาษา ซึ่งสอดคล้องกับสาระที่ 2 มาตรฐาน ต2.1	
6. วิธีสอน	เป็นลักษณะการนำเสนอแบบเน้นหน้าที่ทางภาษา โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร คือ เนื้อหาทางภาษานำเสนอในบริบท	เป็นลักษณะการนำเสนอแบบเน้นหน้าที่ทางภาษา โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร คือ เนื้อหาทางภาษานำเสนอในบริบท	เป็นลักษณะการนำเสนอแบบเน้นหน้าที่ทางภาษา โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร คือ เนื้อหาทางภาษานำเสนอในบริบท	สาระที่ 1 มาตรฐาน ต1.2 มีทักษะในการสื่อสารภาษา สาระที่ 1 มาตรฐาน ต1.3 เข้าใจกระบวนการพูด การเขียนและ	1.โดยรวมแล้วหนังสือเรียนทั้งสามเล่มมีวิธีสอนแบบเดียวกัน คือ ใช้ประมวลการสอนแบบเน้นหน้าที่ทางภาษา (functional syllabus) โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อ	

มหาวิทยาลัยศิลปากร ซิงอนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ			ความต้องการของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2	การเปรียบเทียบชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 3 ชุด	ข้อเสนอแนะ
	Projects : Play&Learn4	Say Hello 4	Smart Kids 4			
6. วิธีสอน (ต่อ)	ที่มีความหมาย	ที่มีความหมาย	ที่มีความหมาย แต่ก็ยังคงให้ความสำคัญกับโครงสร้างทางภาษาบ้าง ตัวอย่าง นำเสนอประโยคพร้อมบริบท หลังจากนั้นจึงสรุปโครงสร้างทางภาษาจากประโยคเหล่านั้นแก่นักเรียน	สื่อสารข้อมูล	การสื่อสารนำเสนอเนื้อหาสาระแก่นักเรียนในบริบทที่มีความหมายและสถานการณ์ที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสาระที่ 1 มาตรฐาน ต1.2 และ ต1.3	
<u>ส่วนที่</u> 1 หนังสือเรียน **ตอนที่** 2 แบบฝึกหัด /กิจกรรม	1.เป็นกิจกรรมการสื่อสาร เช่น กิจกรรมถ่ายโอนข้อมูล ตัวอย่าง เมื่อฟังและถ่ายโอนข้อมูลลงสู่ตารางด้วยการเขียน หรือ	1.เป็นกิจกรรมการสื่อสาร เช่น กิจกรรมถ่ายโอนข้อมูล ตัวอย่าง เมื่อฟังและถ่ายโอนข้อมูลลงสู่ตารางด้วยการเขียน หรือฟังจาก	1.เป็นกิจกรรมการสื่อสาร เช่น กิจกรรมถ่ายโอนข้อมูล ตัวอย่าง เมื่อฟังและถ่ายโอนข้อมูลลงสู่ตารางด้วยการเขียน หรือ	สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร มาตรฐาน ต 1.1-1.3 สาระที่ 2 : ภาษาและวัฒนธรรม มาตรฐาน ต 2.1-2.2	1.กิจกรรม/แบบฝึกหัดในหนังสือเรียนทั้งสามเล่มมีลักษณะเป็นกิจกรรมการสื่อสารทั้งสิ้น โดยเฉพาะกิจกรรมการถ่ายโอนข้อมูลพบได้บ่อยที่สุด	1. Say Hello 4 และ Smart Kids 4 ควรเพิ่มกิจกรรมคู่และกลุ่มมากขึ้น

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ			ความต้องการของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2	การเปรียบเทียบชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 3 ชุด	ข้อเสนอแนะ
	Projects : Play&Learn4	Say Hello 4	Smart Kids 4			
ตอนที่ 2 แบบฝึกหัด /กิจกรรม (ต่อ)	กิจกรรมโดยใช้หลักการหาข้อมูลที่หายไป หลักการพึ่งพาอาศัยกันในการทำงาน รวมกับหลักการเติมข้อมูลให้สมบูรณ์เช่น กิจกรรมแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อน เพื่อให้ได้ข้อมูลจนครบจนกิจกรรมนั้นสมบูรณ์ 2.กิจกรรมเน้นเพลงและเกมที่มีการแข่งขัน 3.แบบฝึกหัด/กิจกรรมมักเป็นการพูดและเขียน หรืออ่านแล้วพูด	เทปแล้วพูด 2.มีกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนทั้งการสะกดคำ และสร้างประโยค รวมถึงเขียนเรื่องระดับย่อหน้า กิจกรรมหรือแบบฝึกหัดการเขียนมุ่งเน้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ 3.กิจกรรมส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมเดี่ยว กิจกรรมคู่นั้นมีจำนวนน้อยมาก และมักเป็นการฝึกพูดบทสนทนา	กิจกรรมโดยใช้หลักการหาข้อมูลที่หายไป รวมกับหลักการเติมข้อมูลให้สมบูรณ์ เช่น กิจกรรมแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อน เพื่อให้ได้ข้อมูลจนครบจนกิจกรรมนั้นสมบูรณ์ 2.เน้นฝึกทักษะการอ่านมาก เห็นได้จากทุกบทเรียนหลังแบบฝึกการอ่าน นักเรียนต้องตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน	สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น มาตรฐาน ต3.1 สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก มาตรฐาน ต 4.1-4.2	ซึ่งสอดคล้องกับสาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร มาตรฐาน ต1.1-1.3 2.หนังสือเรียนทั้งสามเล่มมีกิจกรรมการฝึกออกเสียงในทุกบทเรียน มักเป็นพยัญชนะและคำ Say Hello 4 และ Smart Kids 4 มีการฝึกระดับประโยคด้วย 3. กิจกรรม/แบบฝึกหัดใน Projects : Play&Learn4 เน้นกิจกรรมที่ต้องสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นมากกว่า ขณะที่ Say Hello 4 และ Smart Kids 4 เป็นกิจกรรมเดี่ยวเป็น	2. Projects : Play&Learn4 ควรเพิ่มกิจกรรมหลังอ่าน เช่น การตอบคำถามหลังอ่านเพื่อตรวจสอบและช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านมากขึ้น

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วังท่าพระ

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ			ความต้องการของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2	การเปรียบเทียบชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 3 ชุด	ข้อเสนอแนะ
	Projects : Play&Learn4	Say Hello 4	Smart Kids 4			
ตอนที่ 2 แบบฝึกหัด /กิจกรรม (ต่อ)	การฝึกออกเสียงมีในทุกบทเรียน 3.กิจกรรมเน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์หรือการทำงานร่วมกับผู้อื่น ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมคู่หรือกลุ่ม กิจกรรมเดี่ยวมีน้อยมาก 4.กิจกรรมเป็นลักษณะทักษะสัมพันธ์และบูรณาการกับวิชาอื่นๆ	กับเพื่อน 4.ให้ความสำคัญกับกิจกรรมทักษะการฟังพร้อมทั้งมีการออกเสียงคำศัพท์ในทุกบทเรียน 5.กิจกรรมเป็นลักษณะทักษะสัมพันธ์และบูรณาการกับวิชาอื่นๆ	3.กิจกรรมฝึกออกเสียงมีฝึกเสียงพยัญชนะเดี่ยวๆ และคำทุกบทเรียน 4.กิจกรรมเพิ่มเติมมักเป็นกิจกรรมที่ต้องหาข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ นอกเหนือจากบทเรียนแล้วนำมาเสนอหน้าชั้นเรียน 5.กิจกรรมเป็นลักษณะทักษะสัมพันธ์และบูรณาการกับวิชาอื่นๆ		ส่วนใหญ่ 4. Say Hello 4 เน้นกิจกรรมฟังแล้วเขียน หรือฟังแล้วพูดแต่อีก 2 เล่มมักเป็นการพูดแล้วเขียน หรืออ่านแล้วเขียน 5.เกมในProjects : Play& Learn4 มักเป็นลักษณะให้นักเรียนแข่งขันกันเป็นทีม แต่ Say Hello 4และSmart Kids 4 จัดเกมกระตุ้นส่งเสริมให้นักเรียนเรียนอย่างสนุกสนาน แต่ไม่ได้เป็นการแข่งขันระหว่างกันมากนัก 6.กิจกรรมการเขียน Say Hello 4 มีทั้งแบบแนะแนวและกึ่ง	

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ			ความต้องการของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2	การเปรียบเทียบชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 3 ชุด	ข้อเสนอแนะ
	Projects : Play&Learn4	Say Hello 4	Smart Kids 4			
ตอนที่ 2 แบบฝึกหัด /กิจกรรม (ต่อ)					อิสระ เขียนแสดงความคิดเห็นของนักเรียนสั้นๆ ส่วน Projects: Play& Learn 4 และ และSmart Kids 4 มีกิจกรรมการเขียนแสดงความคิดเห็นน้อยกว่า 7. Projects : Play& Learn4 มีกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะการพูดเพื่อให้รับกับสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดได้มากกว่า Say Hello 4และSmart Kids 4 เช่น การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนเมื่อทำงานกลุ่มร่วมกัน 8.กิจกรรม/แบบฝึกหัดของหนังสือเรียนทั้งสามเล่ม	

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ			ความต้องการของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2	การเปรียบเทียบชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 3 ชุด	ข้อเสนอแนะ
	Projects : Play&Learn4	Say Hello 4	Smart Kids 4			
ตอนที่ 2 แบบฝึกหัด /กิจกรรม (ต่อ)					สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กระทรวงศึกษาธิการ เพราะนอกจากส่งเสริมและฝึกฝนทักษะการสื่อสาร ภายในกิจกรรมต่างๆ ก็ยังสอดแทรกวัฒนธรรม บูรณาการกับกลุ่มสาระอื่น รวมถึงฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์ที่หลากหลาย เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอย่างเหมาะสมด้วย 9.กิจกรรมของหนังสือเรียนทั้งสามเล่มเป็นลักษณะทักษะสัมพันธ์ โดยเชื่อมโยงทักษะทางภาษาตั้งแต่ 2 ทักษะขึ้นไป	

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ			ความต้องการของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2	การเปรียบเทียบชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 3 ชุด	ข้อเสนอแนะ
	Projects : Play&Learn4	Say Hello 4	Smart Kids 4			
ตอนที่ 3 รูปแบบการนำเสนอ 1. การออกแบบและจัดลำดับ	1.หนังสือเรียนส่งเสริมสิ่งใหม่ที่เรียนให้มีการทบทวนและนำกลับมาใช้อีกครั้งในบริบทที่แตกต่างกัน 2.เนื้อหาแต่ละบทไม่ได้ค่อยๆ เพิ่มความยากเพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาทางภาษาของนักเรียน 3.เนื้อหาและกิจกรรมนำเสนอไม่สม่ำเสมอเหมือนกันทุกบทเรียน กิจกรรมเรียงลำดับสลับกัน	1.เนื้อหาแต่ละบทค่อยๆ เพิ่มความยากเพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาทางภาษาของนักเรียน 2.เนื้อหาและกิจกรรมมีการเรียงลำดับเหมือนกันทุกบทเรียน ทำให้ง่ายต่อครูและนักเรียน 3.ในท้ายบทเรียนทุกบทมีการตรวจสอบความก้าวหน้าด้วยตนเอง เช่น	1.เนื้อหาแต่ละบทค่อยๆ เพิ่มความยากเพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาทางภาษาของนักเรียน 2.เนื้อหาและกิจกรรมสม่ำเสมอคือ มีการเรียงลำดับเหมือนกันทุกบทเรียน 3.ความยาวของแต่ละบทเรียนเหมาะสม คือประมาณ 5 หน้า	1.บทเรียนควรลำดับความยาก-ง่ายให้เหมาะสมกับวัย และระดับของนักเรียน 2.ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ภาษาในบริบทและสถานการณ์ที่แตกต่างกันได้อย่างเหมาะสม	1. Projects : Play& Learn4 เสนอกิจกรรมที่ให้นักเรียนนำความรู้ที่เรียนมาฝึกใช้ โดยเปลี่ยนสถานการณ์ให้แตกต่างจากเดิม 2. Say Hello 4และSmart Kids 4 ลำดับเนื้อหาตามการพัฒนาทางภาษาของนักเรียน ซึ่งตรงข้าม Projects : Play& Learn4 ที่เนื้อหาและกิจกรรมมีความซับซ้อนตั้งแต่เริ่มต้นกระทั่งจบบทสุดท้าย 3. บทเรียนของ Projects : Play& Learn4 และSay Hello 4 มีความยาวประมาณ	1. Say Hello 4และ Smart Kids 4 ควรส่งเสริมสิ่งใหม่ที่เรียนให้มีการทบทวนและนำกลับมาใช้อีกครั้งในบริบทที่แตกต่างกัน เพื่อให้สร้างเสริมทักษะการสื่อสารแก่นักเรียน 2. Projects : Play& Learn4 ควรลำดับเนื้อหาและกิจกรรมให้สม่ำเสมอ

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขวนสิทธิ์

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ			ความต้องการของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2	การเปรียบเทียบชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 3 ชุด	ข้อเสนอแนะ
	Projects : Play&Learn4	Say Hello 4	Smart Kids 4			
1. การออกแบบและจัดลำดับ (ต่อ)	4.บทเรียนมีความยาว 10-15 หน้า	I can say parts of body, clothes, and daily activities. หรือ I can write parts of body, clothes, and daily activities.เป็นต้น 4.บทเรียนมีความยาวประมาณ 10 หน้า			10-15 หน้า แต่ Smart Kids 4 มีจำนวนน้อยกว่า	3. Projects : Play& Learn4 และ Say Hello 4 ควรลดความยาวของบทเรียน เพราะปัจจุบันยาวเกินไป
ตอนที่ 3 รูปแบบการนำเสนอ 2. องค์ประกอบอื่นๆ	1.รูปลักษณ์หนังสือเรียนโดยรวมสวยงามดึงดูด ง่ายต่อการอ่าน 2.ภาพประกอบมีทั้งภาพจริงและภาพวาดสอดคล้องกับวัยความสนใจ และ	1.รูปลักษณ์หนังสือเรียนโดยรวมสวยงามดึงดูด ง่ายต่อการอ่าน 2.ภาพประกอบสอดคล้องกับวัยความสนใจ และประสบการณ์ของ	1.รูปลักษณ์หนังสือเรียนโดยรวมสวยงามดึงดูด ง่ายต่อการอ่าน 2.ภาพประกอบสอดคล้องกับวัยความสนใจ และประสบการณ์ของ	สีสันสวยงาม ดึงดูดความสนใจของนักเรียน มีความทนทาน ขนาดตัวอักษรเหมาะสมกับนักเรียน หาได้ง่าย ราคาเหมาะสมกับกำลังการซื้อ	1.องค์ประกอบอื่นๆ ของหนังสือเรียนทั้งสามเล่ม เช่น รูปลักษณ์ ภาพประกอบมีความสวยงามใกล้เคียงกัน 2.หนังสือเรียนทั้งสามเล่มไม่มีบรรณานุกรมเหมือนกัน 3. Say Hello 4และSmart	1.หนังสือเรียนทั้งสามเล่มควรเพิ่มบรรณานุกรมแสดงรายละเอียดที่หนังสือเรียนเล่มนั้นๆใช้ประกอบ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ			ความต้องการของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2	การเปรียบเทียบชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 3 ชุด	ข้อเสนอแนะ
	Projects : Play&Learn4	Say Hello 4	Smart Kids 4			
2. องค์ประกอบอื่นๆ (ต่อ)	ประสบการณ์ของของนักเรียน หนังสือเรียนใช้ภาพสื่อความหมายของคำศัพท์ เรื่องราวจากบทอ่านหรือเพลง รวมถึงใช้สาธิตการทำกิจกรรมบางสิ่งด้วย 3.ไม่มีบรรณานุกรม แสดงรายละเอียดที่หนังสือเรียนเล่มนั้นๆใช้ประกอบ รวมทั้งไม่มีดัชนีคำศัพท์และดัชนีภาษา	ของนักเรียน ตลอดทั้งเล่ม หนังสือเรียนใช้ภาพสื่อความหมายของคำศัพท์ เรื่องราวจากบทอ่านหรือเพลง 3.มีดัชนีคำศัพท์ ซึ่งในหนังสือเรียนใช้คำว่า Word List แต่ไม่มีบรรณานุกรมและดัชนีภาษา 4.คำนำย้ายไปอยู่ที่หนังสือแบบฝึกหัด	ของนักเรียน หนังสือเรียนใช้ภาพสื่อความหมายของคำศัพท์ เรื่องราวจากบทอ่านหรือเพลง 4.มีทั้งดัชนีคำศัพท์และดัชนีภาษาแต่ไม่มีบรรณานุกรม		Kids 4 มีดัชนีคำศัพท์เหมือนกัน แต่ดัชนีคำศัพท์ของSmart Kids 4 อยู่ในหนังสือแบบฝึกหัด มิใช่ในหนังสือเรียน ส่วนดัชนีภาษาก็มีอยู่ใน Smart Kids 4 เพียงเล่มเดียวเท่านั้น	2. Projects : Play& Learn4 ควรเพิ่ม ทั้งดัชนีคำศัพท์และดัชนีภาษา ส่วน 3. Say Hello 4 ควรเพิ่มดัชนีภาษา

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ			ความต้องการของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2	การเปรียบเทียบชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 3 ชุด	ข้อเสนอแนะ
	Projects : Play&Learn4	Say Hello 4	Smart Kids 4			
ส่วนที่ 2 สื่อเสริมประกอบการเรียน **ตอนที่1** หนังสือแบบฝึกหัด (ต่อ)	1.แบบฝึกหัดเป็นลักษณะทักษะสัมพันธ์ เน้นที่ทักษะการอ่านและเขียน เป็นการถ่ายโอนข้อมูลภาพเรื่องไปยังแผงผัง บางแบบฝึกเป็นการสัมภาษณ์เพื่อหาข้อมูลแล้วนำมาเติมในช่องว่าง 2.มีการฝึกการสะกดคำและฝึกเขียนประโยคแบบมีการควบคุมและแนะแนวทางเป็นส่วนใหญ่	1.แบบฝึกหัดเป็นลักษณะทักษะสัมพันธ์ เน้นที่ทักษะการเขียนเป็นหลัก โดยฝึกร่วมกับทักษะอื่นๆ อย่างหลากหลาย เช่น ฟังเทปแล้วถ่ายโอนข้อมูลมายังตาราง หรือถามข้อมูลจากเพื่อนแล้วนำมาเติมในช่องว่าง 2.มีการฝึกการสะกดคำและฝึกเขียนประโยคให้ความสำคัญกับการเขียนแสดงความคิดเห็นของนักเรียน	1.แบบฝึกหัดเป็นลักษณะทักษะสัมพันธ์ เน้นที่ทักษะการอ่านและเขียน เช่น อ่านบทอ่านแล้วเขียนสรุปสั้นๆ 2.แบบฝึกหัดเขียนฝึกระดับคำเป็นส่วนใหญ่ เช่น การสะกดคำ เรียงตัวอักษรให้เป็นคำที่ถูกต้อง นอกจากนี้ยังเน้นฝึกการเขียนแบบควบคุมคำตอบ เช่น การเติมคำให้ถูกต้องตามไวยากรณ์ด้วย เช่น การเติม articles	สาระที่ 1 มาตรฐาน ต1.1 เข้าใจกระบวนการอ่าน และนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ สาระที่ 1 มาตรฐาน ต 1.3 เข้าใจกระบวนการพูด การเขียนและสื่อสารข้อมูล ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นได้	1.แบบฝึกในหนังสือแบบฝึกหัดทั้งสามเล่มเป็นลักษณะทักษะสัมพันธ์ทั้งหมด โดยเน้นที่ทักษะการเขียน Projects : Play&Learn4 และ Smart Kids 4 เน้นร่วมกับทักษะการอ่าน แต่ Say Hello 4 ให้น้ำหนักกับการฝึกร่วมกับทักษะอื่นๆ ใกล้เคียงกัน สอดคล้องกับสาระที่ 1 มาตรฐาน ต1.1 และ ต1.3 2.รูปแบบของบางแบบฝึกในหนังสือแบบฝึกหัดทั้งสามเล่มเหมือนกัน เช่น จับคู่ เติมคำในช่องว่าง อักษรไขว้ แต่ง	1. Smart Kids 4 ควรเพิ่มแบบฝึกหัดทักษะการเขียนในระดับประโยค 2. เนื่องจากแบบฝึกของ Projects : Play& Learn4 มีความซับซ้อนมาก จึงน่าจะเป็นสาเหตุที่ส่งผลให้คำสั่งจำเป็นต้องเขียนเป็นภาษาไทยดังนั้นจึง ควรลดความซับซ้อนของแบบฝึกลง และคำสั่งก็

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ			ความต้องการของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2	การเปรียบเทียบชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 3 ชุด	ข้อเสนอแนะ
	Projects : Play&Learn4	Say Hello 4	Smart Kids 4			
<u>ส่วนที่ 2</u> สื่อเสริมประกอบการเรียน **<u>ตอนที่1</u>** หนังสือแบบฝึกหัด (ต่อ)	3.มีแบบฝึกหัดจับคู่เติมคำในช่องว่างอักษรไขว้ แต่งประโยคให้สมบูรณ์ รวมถึงการหาคำศัพท์ที่ต่างจากพวก พร้อมทั้งให้เหตุผล 4.คำสั่งเป็นภาษาไทย	พร้อมทั้งวาดรูประบายสี 3.มีแบบฝึกหัดจับคู่เติมคำในช่องว่างอักษรไขว้ แต่งประโยคให้สมบูรณ์ หาความหมายของคำศัพท์ แล้วนำความหมายที่ได้มาพิจารณาดูภาพแล้วเลือกให้ถูกต้อง 4.คำสั่งเป็นภาษาอังกฤษสั้นๆ และชัดเจน	กริยาช่วย เป็นต้น 3.มีแบบฝึกหัดจับคู่เติมคำในช่องว่างอักษรไขว้ แต่งประโยคให้สมบูรณ์ 4.คำสั่งเป็นภาษาอังกฤษสั้นๆ และชัดเจน		ประโยคให้สมบูรณ์ 3.แบบฝึกหัดบทเรียนสอดคล้องกับบทเรียนในหนังสือเรียนทุกบท 4. มีเพียง Projects : Play&Learn4 เท่านั้นที่คำสั่งเป็นภาษาไทยและมีความยาวมาก	น่าจะสามารถเปลี่ยนเป็นภาษาอังกฤษที่ง่ายและชัดเจนได้

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ			ความต้องการของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2	การเปรียบเทียบชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 3 ชุด	ข้อเสนอแนะ
	Projects : Play&Learn4	Say Hello 4	Smart Kids 4			
<u>ส่วนที่ 2</u> สื่อเสริมประกอบการเรียน **<u>ตอนที่2</u>** เทปประกอบการฟัง	1.เรื่องที่ได้ฟังจากเทปประกอบการฟังมีประเภทบทสนทนา การฝึกออกเสียงทั้งระดับคำ และประโยค และเรื่องราวต่างๆ เช่น เรื่องครอบครัว โคลงนิทาน และเพลง 2.เสียงจากเทปเป็นสำเนียงอเมริกา ผู้พูดเป็นเจ้าของภาษา 3.เสียงพูดชัดเจน และมีเสียงประกอบตรงสถานการณ์ที่กำลัง	1.เรื่องที่ได้ฟังจากเทปประกอบการฟังมีประเภทบทสนทนา การฝึกออกเสียงทั้งระดับคำ และประโยค และเรื่องราวต่างๆ เช่น ครอบครัว ดอกไม้ ต้นไม้ สัตว์ สิ่งแวดล้อมใกล้ตัวนักเรียน และเพลง 2.เสียงจากเทปเป็นสำเนียงอเมริกา ผู้พูดเป็นเจ้าของภาษา 3.เสียงพูดชัดเจน และมีเสียงประกอบ	1.เรื่องที่ได้ฟังจากเทปประกอบการฟังมีประเภทบทสนทนา การฝึกออกเสียงทั้งระดับคำ และประโยค ส่วนใหญ่เป็นลักษณะแช้นทส์ (Chants) ประโยคที่นำเสนอไวยากรณ์ นอกจากนี้ก็มีเพลงบ้างเช่นกัน 2.เสียงจากเทปเป็นสำเนียงอเมริกา ผู้พูดเป็นเจ้าของภาษา 3.เสียงพูดชัดเจน และมีเสียงประกอบบ้าง	สาระที่ 2 มาตรฐาน ต2.2 อ่านออกเสียงสระ พยัญชนะ คำ กลุ่มคำ ประโยคง่ายๆ ได้อย่างถูกต้องตามหลักการออกเสียง และเข้าใจความแตกต่างระหว่างภาษาต่างประเทศและภาษาไทยในเรื่องเสียง สระ พยัญชนะ	1.เรื่องที่ได้ฟังจากเทปประกอบการฟังของหนังสือเรียนทั้งสามเล่มมีประเภทบทสนทนา การฝึกออกเสียงทั้งระดับคำ และประโยคเหมือนกัน และเรื่องราวต่างๆ ที่ได้ฟังเป็นเรื่องครอบครัว ความรู้ทั่วไป และเพลง 2.Projects : Play&Learn4 มักเป็นเพลงขนาดยาว Say Hello 4 เป็นเรื่องใกล้ตัวที่เมื่อนักเรียนฟังแล้วจับคำสำคัญบางคำได้ ก็สามารถจะคาดเดาเรื่องได้ และ Smart Kids 4 มีแช้นทส์มากกว่าเพลง	1.ควรลดความยาวของเพลงใน Projects : Play& Learn4 และบทสนทนาใน Smart Kids 4 เพื่อให้มีคำสำคัญจำนวนน้อยลง นักเรียนจะสามารถคาดเดาเรื่องที่ฟังได้ง่ายขึ้น เพราะจับคำสำคัญของเรื่องได้

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ			ความต้องการของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2	การเปรียบเทียบชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 3 ชุด	ข้อเสนอแนะ
	Projects : Play&Learn4	Say Hello 4	Smart Kids 4			
ตอนที่2 เทปประกอบการฟัง (ต่อ) (ต่อ)	ดำเนินอยู่ 4.เป็นตัวอย่างที่ดีด้านการออกเสียงแก่นักเรียน	หลากหลายดึงดูดความสนใจนักเรียน 4.เป็นตัวอย่างที่ดีด้านการออกเสียงแก่นักเรียน	4.เป็นตัวอย่างที่ดีด้านการออกเสียงแก่นักเรียน		3.เสียงจากเทปของหนังสือเรียนทั้งสามเล่ม เป็นสำเนียงอเมริกา ผู้พูดเป็นเจ้าของภาษา ทำให้เป็นตัวอย่างที่ดีด้านการออกเสียงแก่นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับสาระที่ 2 มาตรฐาน ต2.2	
ส่วนที่ 3 คู่มือครู (ต่อ)	1.เนื้อหาของคู่มือครูสัมพันธ์กับหนังสือเรียนและอธิบายจุดประสงค์ของแต่ละบทเรียนอย่างชัดเจน 2.มีวิธีการทำกิจกรรมโดยละเอียด อธิบายรูปแบบไวยากรณ์ใน	1.เนื้อหาของคู่มือครูสัมพันธ์กับหนังสือเรียนและอธิบายจุดประสงค์ของแต่ละบทเรียนอย่างชัดเจน 2.มีวิธีการทำกิจกรรมโดยละเอียด มีเฉลยแบบฝึกหัดและเนื้อเรื่อง	1.เนื้อหาของคู่มือครูสัมพันธ์กับหนังสือเรียนและอธิบายจุดประสงค์ของแต่ละบทเรียนอย่างชัดเจน 2.มีวิธีการทำกิจกรรมโดยละเอียด มีเฉลยแบบฝึกหัดและเนื้อเรื่อง		1.เนื้อหาของคู่มือครูของชุดหนังสือเรียนทั้งสามชุดสัมพันธ์กับหนังสือเรียนของตนและอธิบายจุดประสงค์ของแต่ละบทเรียนอย่างชัดเจน 2.คู่มือครูนำเสนอวิธีการทำกิจกรรมโดยละเอียด มีเฉลยแบบฝึกหัดและเนื้อเรื่อง	1. Projects : Play& Learn4 ควรเพิ่มแบบทดสอบความก้าวหน้าทางการเรียน 2. Projects : Play& Learn4 และ Say Hello4 ควรเพิ่ม

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ			ความต้องการของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2	การเปรียบเทียบชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 3 ชุด	ข้อเสนอแนะ
	Projects : Play&Learn4	Say Hello 4	Smart Kids 4			
<u>ส่วนที่ 3</u> คู่มือครู (ต่อ)	บทเรียนอย่างชัดเจน พร้อมทั้งมีเฉลยแบบฝึกหัดและเนื้อเรื่องที่ถอดจากเทปด้วย 3.คู่มือครูมีการคาดการณ์ปัญหาการเรียนล่วงหน้าและให้คำแนะนำสำหรับปัญหานั้น โดยอยู่ในหัวข้อข้อคิดสำหรับครูและนักเรียน 4.มีการส่งเสริมให้ครูจดบันทึกการสอนทุกครั้ง	ที่ถอดจากเทปด้วย 3.นำเสนอเพียงโครงสร้างไวยากรณ์แต่ไม่อธิบาย 4.คู่มือครูมีแบบทดสอบความก้าวหน้าทางการเรียนเป็นข้อสอบแบบตัวเลือก 5.มีสัญลักษณ์ทางสัทศาสตร์ทั้งคำ 6.มีคำแนะนำเกี่ยวกับการบูรณาการบทเรียนภาษาอังกฤษกับ	ที่ถอดจากเทปด้วย 3.อธิบายกฎเกณฑ์โครงสร้างไวยากรณ์และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาอย่างละเอียดและชัดเจน 4.คู่มือครูมีแบบทดสอบความก้าวหน้าทางการเรียนในบางบทเรียนเท่านั้น เช่นทดสอบการฟังเขียน เป็นต้น 4.ไม่มีมีสัญลักษณ์ทางสัทศาสตร์ แต่เขียนเป็น		ที่ถอดจากเทปด้วย 3. Say Hello 4 และSmart Kids 4 มีแบบทดสอบความก้าวหน้าทางการเรียน โดย Say Hello 4 มีครบทุกบทแต่เป็นตัวเลือกอย่างเดียว ส่วน Smart Kids 4มีรูปแบบหลากหลายกว่า แต่ไม่มีครบทุกบท 4. Projects : Play&Learn4 เล่มเดียวเท่านั้นที่มีการคาดการณ์ปัญหาการเรียนล่วงหน้าพร้อมให้คำแนะนำ และ Smart Kids 4 เท่านั้น	อธิบายเกี่ยวกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา 3. Smart Kids 4 ควรเพิ่มสัญลักษณ์ทางสัทศาสตร์ อีกทั้งคู่มือครูทั้งสามเล่มควรเพิ่มวิธีการอ่านออกเสียงสัญลักษณ์ทางสัทศาสตร์ให้แก่ครูด้วย 4.คู่มือครูทั้งสามเล่มควรอธิบาย

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็น	ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ			ความต้องการของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2	การเปรียบเทียบชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 3 ชุด	ข้อเสนอแนะ
	Projects : Play&Learn4	Say Hello 4	Smart Kids 4			
<u>ส่วนที่ 3</u> คู่มือครู (ต่อ)	5.ไม่มีการอธิบายเกี่ยวกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา 6.วิธีการทำกิจกรรมหรือขั้นตอนการสอนที่นำเสนอในคู่มือครูไม่ยืดหยุ่นนัก ปรับใช้ได้ยาก 7.มีสัญลักษณ์ทางสัทศาสตร์ เฉพาะแต่ละเสียง 8.มีคำแนะนำเกี่ยวกับการบูรณาการบทเรียนภาษาอังกฤษกับวิชาอื่นๆ	กลุ่มสาระอื่นๆ	ภาษาไทยแทน 5.มีคำแนะนำเกี่ยวกับการบูรณาการบทเรียนภาษาอังกฤษกับวิชาอื่นๆ บ้าง แต่ไม่มากนัก		ที่มีการอธิบายเกี่ยวกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา 5.Projects : Play&Learn4 และ Say Hello 4 มีสัญลักษณ์ทางสัทศาสตร์	การใช้ไวยากรณ์อย่างมีบริบท มิใช่อธิบายเพียงโครงสร้าง

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

<u>ตอนที่ 2</u> การวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนความคิดเห็นจากแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั้งสามเล่ม ได้แก่ Projects : Play & Learn 4 Say Hello 4 และ Smart Kids 4 เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่1 คือ เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระ กิจกรรม และรูปแบบ การนำเสนอในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งแบ่งประเด็นต่างๆ โดยกล่าวไว้ในบทที่ 3 หน้า 83-84 พร้อมทั้งหนังสือแบบฝึกหัด เทปประกอบ และคู่มือครู ผู้วิจัยดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ให้ผู้วิเคราะห์หนังสือเรียนทั้ง 3 คน ได้แก่ ตัวผู้วิจัย และผู้วิเคราะห์ร่วมอีก 2 คน ตอบข้อมูลทั่วไปของหนังสือที่อยู่ก่อนคำชี้แจงให้ชัดเจน

1.2 ให้ผู้วิเคราะห์ทั้ง 3 คนวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดังกล่าวทั้งสามเล่ม โดยใช้แบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ หนังสือเรียน สื่อเสริมประกอบการเรียน ประกอบด้วย หนังสือแบบฝึกหัดและเทปประกอบการฟัง และส่วนสุดท้ายคือ คู่มือครู จากนั้นจึงวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

จากนั้นผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ในแต่ละส่วนแบ่งออกเป็นแต่ละตอนตามแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ดังนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

<u>ส่วนที่ 1</u> หนังสือเรียน ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

<u>ตอนที่ 1</u> ด้านเนื้อหาสาระ ประกอบด้วย 6 ประเด็น ได้แก่

1. จุดประสงค์
2. หัวเรื่อง
3. เนื้อเรื่อง
4. เนื้อหาทางภาษา
5. บริบททางสังคมและวัฒนธรรม
6. วิธีสอน

<u>ตอนที่ 2</u> แบบฝึกหัด/กิจกรรม

<u>ตอนที่ 3</u> รูปแบบการนำเสนอ ประกอบด้วย 2 ประเด็น ได้แก่

1. การออกแบบและการเรียงลำดับ
2. องค์ประกอบอื่นๆ

<u>ส่วนที่ 2</u> สื่อเสริมประกอบการเรียน ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่

<u>ตอนที่ 1</u> หนังสือแบบฝึกหัด

<u>ตอนที่ 2</u> เทปประกอบการฟัง

ส่วนที่ 3 คู่มือครู

ผลการวิเคราะห์แสดงส่วนที่1 หนังสือเรียน (Textbook/Student's book) ตอนที่1 ด้านเนื้อหาสาระ(Content) ปรากฏดังตาราง ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของส่วนที่1 หนังสือเรียน ตอนที่ 1 ด้านเนื้อหาสาระ (Content) ของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามชุด

รายการ	Projects : Play & Learn 4			Say Hello 4			Smart Kids 4		
	$\overline{X}$	S.D.	**ลำดับที่**	$\overline{X}$	S.D.	**ลำดับที่**	$\overline{X}$	S.D.	**ลำดับที่**
ตอนที่1 ด้านเนื้อหาสาระ (Content)									
1. จุดประสงค์(objectives)									
1.1 หนังสือเรียนครอบคลุมสาระการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรภาษาอังกฤษของกระทรวงศึกษาธิการกำหนดเอาไว้	4.00	0.00	2	3.33	1.16	3	5.00	0.00	1
1.2 จุดประสงค์ของหนังสือเรียนเกี่ยวกับการแนะนำและใช้หนังสือเรียนชัดเจน	4.33	0.57	1	-	-	-	5.00	0.00	1
1.3 จุดประสงค์เป็นไปตามประมวลการสอนในแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร	3.33	0.57	3	3.67	0.57	1	5.00	0.00	1
1.4 จุดประสงค์หนังสือเรียนเหมาะกับสถานการณ์การเรียนหรือการสอนของครูและนักเรียนที่แตกต่างกัน	2.33	0.57	4	3.33	0.57	2	3.33	1.16	2
รวม	3.50	0.25		2.58	0.38		4.58	0.29	

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการ	Projects : Play & Learn 4			Say Hello 4			Smart Kids 4		
	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่
2. หัวเรื่อง (topics) 2.1 หัวเรื่องมีความน่าสนใจ	4.67	0.57	1	4.67	0.57	1	4.67	0.57	1
2.2 หัวเรื่องมีความหลากหลาย	4.00	0.00	3	4.00	0.00	3	4.00	0.00	3
2.3 หัวเรื่องที่นำเสนอช่วยเพิ่มความเข้าใจ (awareness) และสร้างประสบการณ์ด้านภาษาของนักเรียน	3.33	0.57	5	3.33	0.57	5	3.33	0.57	4
2.4 หัวเรื่องตรงกับสภาพการใช้ภาษาในบริบทที่นักเรียนเกี่ยวข้อง	3.67	0.57	4	3.67	0.57	4	2.00	1.00	5
2.5 หัวเรื่องเหมาะสมกับกลุ่มวัยของผู้เรียน	4.33	0.57	2	4.33	0.57	2	4.33	0.57	2
รวม	**4.00**	**0.35**		**4.00**	**0.20**		**3.67**	**0.23**	
3. เนื้อเรื่อง (Subject matter) 3.1 เนื้อเรื่องมีความสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรภาษาอังกฤษของกระทรวงศึกษาธิการ	3.67	0.57	5	3.67	0.57	6	4.67	0.57	1
3.2 เนื้อเรื่องเหมาะสมกับหัวข้อ	4.00	0.00	2	4.33	0.57	2	4.00	0.00	4

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการ	Projects : Play & Learn 4			Say Hello 4			Smart Kids 4		
	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่
3.3 เนื้อเรื่องถูกต้องและทันสมัย ทำให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	3.33	0.57	7	4.00	0.00	5	3.33	0.57	8
3.4 เนื้อเรื่องมีการใช้ภาษาเหมาะสมกับสถานการณ์จริง	3.33	1.16	8	3.33	1.16	7	4.00	0.00	4
3.5 เนื้อเรื่องช่วยเพิ่มพูนความรู้ที่มีอยู่เดิมของนักเรียน	4.00	0.00	2	4.33	0.57	2	4.33	0.57	2
3.6 เนื้อเรื่องมีความยาก-ง่ายเหมาะสมกับระดับของนักเรียน	1.67	0.57	9	2.67	1.16	9	1.33	0.57	9
3.7 เนื้อเรื่องบูรณาการกับเนื้อหาวิชาอื่นๆ	4.33	0.57	1	4.33	0.57	2	4.00	0.00	4
3.8 ประโยค ย่อหน้าและการลำดับความของบทอ่านมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน	4.00	0.00	2	3.00	1.00	8	4.00	0.00	4
3.9 ตัวอย่างของบทอ่านและบทสนทนาซึ่งนำเสนอในหนังสือเรียนเป็นตัวอย่างที่ดีด้านการใช้ภาษาแก่นักเรียนทั้งเรื่อง การใช้สันธาน (conjunction) การอ้างอิง (reference) สรรพนาม	3.67	0.57	5	4.67	0.57	1	4.33	0.57	2

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการ	Projects : Play & Learn 4			Say Hello 4			Smart Kids 4		
	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่
(pronoun) การแทนคำ (substitution) ประโยค หรือคำศัพท์									
3.9 ตัวอย่างของบทอ่านและบทสนทนาซึ่งนำเสนอในหนังสือเรียนเป็นตัวอย่างที่ดีด้านการใช้ภาษาแก่นักเรียนทั้งเรื่อง การใช้สันธาน (conjunction) การอ้างอิง (reference) สรรพนาม (pronoun) การแทนคำ (substitution) ประโยค หรือคำศัพท์	3.67	0.57	5	4.67	0.57	1	4.33	0.57	2
รวม	3.56	0.29		3.81	0.26		3.78	0.11	
4. **เนื้อหาทางภาษา** (language content) - *ไวยากรณ์* (grammar) 4.1 หนังสือเรียนครอบคลุมไวยากรณ์หลักๆ ของระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้	4.33	0.57	3	4.00	0.00	6	4.00	0.00	5
4.2 ไวยากรณ์นำเสนอในกรอบการใช้ที่เล็กพอเพื่อให้ง่ายต่อการเรียน	4.00	0.00	5	2.67	0.57	8	4.67	0.57	2

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการ	Projects : Play & Learn 4			Say Hello 4			Smart Kids 4		
	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่
4.3 มีการอธิบายไวยากรณ์อย่างชัดเจน	2.67	0.57	9	2.00	0.00	9	3.33	1.16	9
4.3 มีการอธิบายไวยากรณ์อย่างชัดเจน	2.67	0.57	9	2.00	0.00	9	3.33	1.16	9
4.4 ไวยากรณ์แสดงรูปแบบภาษา (language form) / โครงสร้างทางภาษา (structure) อย่างชัดเจน	4.67	0.57	2	4.33	0.57	3	5.00	0.00	1
4.5 ไวยากรณ์เน้นที่การใช้ภาษา (language use)/ ความหมาย (meaning)	4.00	0.00	5	4.33	0.57	3	4.00	0.00	5
4.6 ไวยากรณ์นำเสนอทั้งรูปแบบภาษาและการใช้ภาษาอย่างสมดุลกัน	3.33	0.57	8	4.00	0.00	6	3.67	0.57	8
4.7 ไวยากรณ์เรื่องใหม่ที่นำเสนอสัมพันธ์กับไวยากรณ์ที่นักเรียนรู้จักอยู่แล้ว	5.00	0.00	1	5.00	0.00	1	4.67	0.57	2
4.8 หนังสือเรียนมีการอธิบายความหมายอื่นๆ ของรูปแบบไวยากรณ์ที่มากกว่าหนึ่งความหมาย เช่น Present continuous	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.9 ไวยากรณ์นำเสนอในสถานการณ์ที่มีความหมาย	4.00	0.00	5	4.67	0.57	2	4.67	0.57	2

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการ	Projects : Play & Learn 4			Say Hello 4			Smart Kids 4		
	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่
4.10 ไวยากรณ์ที่นำเสนอเป็นโครงสร้างประโยคที่ใช้ในชีวิตประจำวัน	4.33	0.57	3	4.33	0.57	3	4.00	0.00	5
รวม	**3.63**	**0.15**		**3.53**	**0.11**		**3.80**	**0.17**	
- *คำศัพท์* (vocabulary) 4.11 สื่อการเรียนคำศัพท์อยู่ใน หนังสือเรียนอย่างเด่นชัด	4.33	0.57	3	4.67	0.57	2	5.00	0.00	1
4.12 สื่อสำหรับการเรียนคำศัพท์มีปริมาณที่เหมาะสมสำหรับนักเรียน	4.00	0.00	4	4.00	0.00	5	4.33	0.57	5
4.13 สื่อสำหรับการเรียนคำศัพท์เน้น การพัฒนาคำศัพท์และกลยุทธ์การเรียนรายบุคคล	3.67	0.57	6	3.33	0.57	6	3.67	0.57	6
4.14 มีการอธิบายความหมายของคำศัพท์อย่างชัดเจน	4.00	0.00	4	4.67	0.57	2	4.67	0.57	3
4.15 จำนวนคำศัพท์ใหม่มีปริมาณเหมาะสมกับระดับของนักเรียน	2.33	0.57	7	3.00	1.00	7	2.67	1.16	7
4.16 คำศัพท์นำเสนอในรูปแบบที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน	5.00	0.00	1	5.00	0.00	1	5.00	0.00	1

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการ	Projects : Play & Learn 4			Say Hello 4			Smart Kids 4		
	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่
4.17 คำศัพท์นำเสนอพร้อมกับบริบทต่างๆ ประกอบกัน	5.00	0.00	1	4.33	0.57	4	4.67	0.57	3
รวม	**4.05**	**0.82**		**4.14**	**0.29**		**4.29**	**0.25**	
- *เสียง* (phonology) 4.18 มีการฝึกออกเสียงให้ถูกต้องเพื่อช่วยหลีกเลี่ยงการเข้าใจผิด	4.33	0.57	2	4.33	0.57	2	4.33	0.57	3
4.19 มีการฝึกออกเสียงระดับคำ ได้แก่ พยัญชนะ สระ และการเน้นเสียงบนพยางค์	4.67	0.57	1	5.00	0.00	1	5.00	0.00	1
4.20 มีการฝึกออกเสียงระดับประโยค ได้แก่ การเน้นเสียง การเชื่อมเสียง และการใช้ระดับเสียงสูง-ต่ำ	4.33	0.57	2	4.00	0.00	3	4.33	0.57	3
4.21 มีการฝึกออกเสียงระดับบทสนทนา	3.67	0.57	4	4.00	0.00	3	5.00	0.00	1
รวม	**4.25**	**0.25**		**4.33**	**0.14**		**4.67**	**0.29**	
5.บริบททางสังคมและวัฒนธรรม (social and cultural context) 5.1 เนื้อหาสาระเหมาะสมกับวัฒนธรรมของครูและนักเรียนไทยผู้ใช้หนังสือ	4.67	0.57	2	5.00	0.00	1	3.33	1.16	4

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการ	Projects : Play & Learn 4			Say Hello 4			Smart Kids 4		
	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่
5.2 นักเรียนไทยสามารถเข้าใจบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของชนชาติเจ้าของภาษาในหนังสือเรียนได้เป็นอย่างดี	3.67	0.57	4	-	-	-	4.00	0.00	1
5.3 นักเรียนสามารถเชื่อมโยงบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่นำเสนอในหนังสือเรียนสู่สังคมและวัฒนธรรมของตนเองได้	5.00	0.00	1	5.00	0.00	1	4.00	0.00	1
5.4 หนังสือเรียนเปิดโอกาสให้ใช้สื่อจริง (authentic materials) จำนวนมากเพียงพอ เพื่อที่จะทำให้นักเรียนสามารถรับรู้ว่าหนังสือเรียนสัมพันธ์กับชีวิตจริง	2.67	1.16	5	2.67	1.16	4	3.33	0.57	3
5.5 ความสัมพันธ์ทางสังคมที่นำเสนอในหนังสือเรียนเป็นความจริงในสังคม	4.33	0.57	3	3.33	0.57	3	2.67	0.57	5
รวม	**4.07**	**0.12**		**3.20**	**0.20**		**3.47**	**0.42**	
6.วิธีสอน (Methodology) 6.1 วิธีสอนและวิธีการที่แนะนำเหมาะสมแก่ครู นักเรียน และชั้นเรียน	2.00	0.00	5	3.00	1.00	8	4.00	0.00	2

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการ	Projects : Play & Learn 4			Say Hello 4			Smart Kids 4		
	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่
6.2 แม้ว่าจะไม่มีครูสอน นักเรียนก็สามารถใช้หนังสือเรียนได้ด้วยตนเอง	1.33	0.57	9	3.00	1.00	8	2.67	1.16	9
6.3 วิธีการสอนง่ายต่อการปรับใช้เมื่อยามจำเป็น เช่น ในยามที่ครูไม่มีอุปกรณ์ใดๆ แต่มีเพียงแค่หนังสือเรียนก็สามารถนำเนื้อหาหรือกิจกรรมในหนังสือมาปรับใช้ได้	2.00	1.00	5	4.00	0.00	1	4.33	0.57	1
6.4 วิธีสอนในหนังสือเรียนช่วยให้ครูไม่ต้องเตรียมการสอนมาก	1.67	0.57	8	3.67	0.57	4	3.67	0.57	5
6.5 วิธีสอนที่ใช้เหมาะสมกับสถานการณ์การเรียนการสอน	2.00	1.00	5	3.33	0.57	7	3.33	0.57	7
6.6 หนังสือเรียนเสนอทางเลือกของกิจกรรมการเรียนเพิ่มเติมแก่ครู	4.00	0.00	3	3.67	0.57	4	4.00	0.00	2
6.7 วิธีสอนส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษ	4.33	0.57	1	4.00	0.00	1	4.00	0.00	2
6.8 วิธีสอนส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	4.33	0.57	1	4.00	0.00	1	3.67	0.57	5
6.9 วิธีสอนส่งเสริมให้นักเรียนฝึกภาษาอังกฤษด้วยตนเอง	3.33	0.57	4	3.67	0.57	4	3.33	0.57	7
รวม	**2.78**	**0.22**		**3.59**	**0.57**		**3.67**	**0.33**	

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

หมายเหตุ - หมายถึงไม่มีการปรากฏของข้อมูลนั้นๆ

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ด้านเนื้อหาสาระ ประกอบด้วย

1. จุดประสงค์ของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 (S.D. = 0.25) พบว่า อันดับแรก ได้แก่ จุดประสงค์ของหนังสือเรียนเกี่ยวกับการแนะนำและใช้หนังสือเรียนชัดเจน ($\bar{x}$ =4.33, S.D.= 0.57) อันดับสุดท้าย ได้แก่ จุดประสงค์หนังสือเรียนเหมาะกับสถานการณ์การเรียนหรือการสอนของครูและนักเรียนที่แตกต่างกัน ($\bar{x}$ = 2.33, S.D.= 0.57)

จุดประสงค์ของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.58 (S.D. = 0.57) พบว่า อันดับแรก ได้แก่ จุดประสงค์เป็นไปตามประมวลการสอนในแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ($\bar{x}$ =3.67, S.D. = 0.57) อันดับสุดท้าย ได้แก่ หนังสือเรียนครอบคลุมสาระการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรภาษาอังกฤษของกระทรวงศึกษาธิการกำหนดเอาไว้ ($\bar{x}$ = 3.33, S.D.= 1.16)

จุดประสงค์ของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 (S.D. = 0.29) มีค่าสูงที่สุดในบรรดาหนังสือเรียนทั้งสามเล่ม ซึ่งพบว่า อันดับแรก ได้แก่ หนังสือเรียนครอบคลุมสาระการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรภาษาอังกฤษของกระทรวงศึกษาธิการกำหนดเอาไว้ ($\bar{x}$ = 5.00, S.D.= 0.00) จุดประสงค์เป็นไปตามประมวลการสอนในแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และจุดประสงค์ของหนังสือเรียนเกี่ยวกับการแนะนำและใช้หนังสือเรียนชัดเจน ทั้งสามข้อมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือเท่ากับ 5.00 (S.D.= 0.00) อันดับสุดท้าย ได้แก่ จุดประสงค์หนังสือเรียนเหมาะกับสถานการณ์การเรียนหรือการสอนของครูและนักเรียนที่แตกต่างกัน ($\bar{x}$ = 3.33, S.D. = 0.57)

2. หัวเรื่องในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 (S.D. = 0.35) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ หัวเรื่องมีความน่าสนใจ ($\bar{x}$ =4.67, S.D. = 0.57) อันดับสุดท้าย ได้แก่ หัวเรื่องที่นำเสนอช่วยเพิ่มความเข้าใจ (awareness) และสร้างประสบการณ์ด้านภาษาของนักเรียน ($\bar{x}$ = 3.33, S.D. = 0.57)

หัวเรื่องในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 (S.D. = 0.20) พบว่า อันดับแรก ได้แก่ หัวเรื่องมีความน่าสนใจ ($\bar{x}$ =4.67, S.D. = 0.57) อันดับสุดท้าย ได้แก่ หัวเรื่องที่นำเสนอช่วยเพิ่มความเข้าใจ (awareness) และสร้างประสบการณ์ด้านภาษาของนักเรียน ($\bar{x}$ = 3.33, S.D. = 0.57) ซึ่งเป็นข้อเดียวกับ Projects : Play & Learn 4 และมีค่าเท่ากัน

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

หัวเรื่องในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 (S.D. = 0.23) พบว่า อันดับแรก ได้แก่ หัวเรื่องมีความน่าสนใจ ($\bar{x}$ = 4.67, S.D. = 0.57) อันดับสุดท้าย ได้แก่ หัวเรื่องตรงกับสภาพการใช้ภาษาในบริบทที่นักเรียนเกี่ยวข้อง ($\bar{x}$ = 2.00, S.D. = 1.00)

3. เนื้อเรื่องในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 (S.D. = 0.29) พบว่า อันดับแรก ได้แก่ เนื้อเรื่องบูรณาการกับเนื้อหาวิชาอื่นๆ ($\bar{x}$ =4.33, S.D. = 0.57) อันดับสุดท้าย ได้แก่ เนื้อเรื่องมีความยาก-ง่ายเหมาะสมกับระดับของนักเรียน ($\bar{x}$ = 1.67, S.D. = 0.57)

เนื้อเรื่องในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 (S.D. = 0.26) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ ตัวอย่างของบทอ่านและบทสนทนาซึ่งนำเสนอในหนังสือเรียนเป็นตัวอย่างที่ดีด้านการใช้ภาษาแก่นักเรียน ทั้งเรื่องการใช้สันธาน การอ้างอิง สรรพนาม การแทนคำประโยค หรือคำศัพท์ ($\bar{x}$ = 4.67, S.D. = 0.57) อันดับสุดท้าย ได้แก่ เนื้อเรื่องมีความยาก-ง่ายเหมาะสมกับระดับของนักเรียน ($\bar{x}$ = 2.67, S.D. = 1.16)

เนื้อเรื่องในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 (S.D. = 0.11) พบว่า อันดับแรก ได้แก่ เนื้อเรื่องมีความสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรภาษาอังกฤษของกระทรวงศึกษาธิการ ($\bar{x}$ =4.67, S.D. = 0.57) อันดับสุดท้าย ได้แก่ เนื้อเรื่องมีความยาก-ง่ายเหมาะสมกับระดับของนักเรียน ($\bar{x}$ = 1.33, S.D. = 0.57)

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

4. เนื้อหาทางภาษา มีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 ไวยากรณ์ในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 (S.D. = 0.15) พบว่า อันดับแรก ได้แก่ ไวยากรณ์เรื่องใหม่ที่นำเสนอสัมพันธ์กับไวยากรณ์ที่นักเรียนรู้จักอยู่แล้ว ($\bar{x}$ = 5.00, S.D. = 0.00) อันดับสุดท้าย ได้แก่ มีการอธิบายไวยากรณ์อย่างชัดเจน ($\bar{x}$ = 2.67, S.D. = 0.57)

ไวยากรณ์ในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 (S.D. = 0.11) พบว่าอันดับแรกและอันดับสุดท้ายเหมือน Projects : Play & Learn 4 อันดับแรก ได้แก่ ไวยากรณ์เรื่องใหม่ที่นำเสนอสัมพันธ์กับไวยากรณ์ที่นักเรียนรู้จักอยู่แล้ว ($\bar{x}$ = 5.00, S.D.= 0.00) อันดับสุดท้าย ได้แก่ มีการอธิบายไวยากรณ์อย่างชัดเจน ($\bar{x}$ = 2.00, S.D. = 0.00)

ไวยากรณ์ในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 (S.D. = 0.17) พบว่า อันดับแรก ได้แก่ ไวยากรณ์แสดงรูปแบบภาษา (language form) / โครงสร้างทางภาษา (structure) อย่างชัดเจน ($\bar{x}$ = 5.00, S.D. = 0.00) อันดับสุดท้าย ได้แก่ มีการอธิบายไวยากรณ์อย่างชัดเจน ($\bar{x}$ = 3.33, S.D. = 1.16) ซึ่งการนำเสนอไวยากรณ์ในหนังสือเรียนทั้งสามเล่มมีข้อคำถามที่อยู่อันดับสุดท้ายเหมือนกัน

4.2 คำศัพท์ในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 (S.D. = 0.82) พบว่า อันดับแรก ได้แก่ คำศัพท์นำเสนอในรูปแบบที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน และนำเสนอพร้อมกับบริบทต่างๆ ประกอบกัน ซึ่งทั้ง 2 ข้อนี้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือเท่ากับ 5.00 (S.D. = 0.00) อันดับสุดท้าย ได้แก่ จำนวนคำศัพท์ใหม่มีปริมาณเหมาะสมกับระดับของนักเรียน ($\bar{x}$ = 2.33, S.D. = 0.57)

คำศัพท์ในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 (S.D. = 0.29) พบว่า อันดับแรก ได้แก่ คำศัพท์นำเสนอในรูปแบบที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน ($\bar{x}$ = 5.00, S.D. = 0.00) อันดับสุดท้าย ได้แก่ จำนวนคำศัพท์ใหม่มีปริมาณเหมาะสมกับระดับของนักเรียน ($\bar{x}$ = 3.00, S.D. = 1.00)

คำศัพท์ในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 (S.D. = 0.25) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ คำศัพท์นำเสนอในรูปแบบที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน และสื่อการเรียนคำศัพท์อยู่ในหนังสือเรียนอย่างเด่นชัด ซึ่งทั้ง 2 ข้อนี้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือเท่ากับ 5.00 (S.D. = 0.00) อันดับสุดท้าย ได้แก่ จำนวนคำศัพท์ใหม่มีปริมาณเหมาะสมกับระดับของนักเรียน ($\bar{x}$ = 2.67, S.D. = 1.16)

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

4.3 เรื่องเสียงในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 (S.D. = 0.25) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ มีการฝึกออกเสียงระดับคำ ได้แก่ พยัญชนะ สระ และการเน้นเสียงบนพยางค์ ($\bar{x}$ =4.67, S.D. = 0.57) อันดับสุดท้าย ได้แก่ มีการฝึกออกเสียงระดับบทสนทนา ($\bar{x}$ = 3.67, S.D. = 0.67)

เรื่องเสียงในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 (S.D. = 0.14) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ มีการฝึกออกเสียงระดับคำ ได้แก่ พยัญชนะ สระ และการเน้นเสียงบนพยางค์ ($\bar{x}$ = 5.00, S.D. = 0.00) อันดับสุดท้าย ได้แก่ มีการฝึกออกเสียงระดับประโยค ได้แก่ การเน้นเสียง การเชื่อมเสียง และการใช้ระดับเสียงสูง-ต่ำ และมีการฝึกออกเสียงระดับบทสนทนา ซึ่งทั้ง 2 ข้อนี้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือเท่ากับ 4.00 (S.D. = 0.00)

เรื่องเสียงในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 (S.D. = 0.29) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ มีการฝึกออกเสียงระดับคำ ได้แก่ พยัญชนะ สระ และการเน้นเสียงบนพยางค์ และมีการฝึกออกเสียงระดับบทสนทนา ซึ่งทั้ง 2 ข้อนี้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือเท่ากับ 5.00 (S.D. = 0.00) อันดับสุดท้าย ได้แก่ มีการฝึกออกเสียงให้ถูกต้องเพื่อช่วยหลีกเลี่ยงการเข้าใจผิด และมีการฝึกออกเสียงระดับประโยค ได้แก่ การเน้นเสียง การเชื่อมเสียง และการใช้ระดับเสียงสูง-ต่ำ ซึ่งทั้ง 2 ข้อนี้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 (S.D. = 0.57)

5. บริบททางสังคมและวัฒนธรรมในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 (S.D. = 0.12) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ นักเรียนสามารถเชื่อมโยงบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่นำเสนอในหนังสือเรียนสู่สังคมและวัฒนธรรมของตนเองได้ ($\bar{x}$ = 5.00, S.D. = 0.00) อันดับสุดท้าย ได้แก่ หนังสือเรียนเปิดโอกาสให้ใช้สื่อจริง (authentic materials) จำนวนมากเพียงพอ เพื่อที่จะทำให้นักเรียนสามารถรับรู้ว่าหนังสือเรียนสัมพันธ์กับชีวิตจริง ($\bar{x}$ = 2.67, S.D. = 1.16)

บริบททางสังคมและวัฒนธรรมในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 (S.D. = 0.20) พบว่า อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนสามารถเชื่อมโยงบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่นำเสนอในหนังสือเรียนสู่สังคมและวัฒนธรรมของตนเองได้ และเนื้อหาสาระเหมาะสมกับวัฒนธรรมของครูและนักเรียนไทยผู้ใช้หนังสือ ซึ่งทั้ง 2 ข้อนี้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือเท่ากับ 5.00 (S.D. = 0.00) อันดับสุดท้าย ได้แก่ หนังสือเรียนเปิดโอกาสให้ใช้สื่อจริง (authentic materials) จำนวนมากเพียงพอ เพื่อที่จะทำให้นักเรียนสามารถรับรู้ว่าหนังสือเรียนสัมพันธ์กับชีวิตจริง ($\bar{x}$ = 2.67, S.D. = 1.16)

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร ลิขสิทธิ์

บริบททางสังคมและวัฒนธรรมในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษSmart Kids4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 (S.D. = 0.42) พบว่า อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนไทยสามารถเข้าใจบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของชนชาติเจ้าของภาษาในหนังสือเรียนได้เป็นอย่างดี และนักเรียนสามารถเชื่อมโยงบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่นำเสนอในหนังสือเรียนสู่สังคมและวัฒนธรรมของตนเองได้ ซึ่งทั้ง 2 ข้อนี้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือเท่ากับ 5.00 (S.D. = 0.00) อันดับสุดท้าย ได้แก่ ความสัมพันธ์ทางสังคมที่นำเสนอในหนังสือเรียนเป็นความจริงในสังคม ($\bar{x}$ = 2.67, S.D. = 0.57)

6. วิธีสอนในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.78 (S.D. = 0.22) พบว่า อันดับแรก ได้แก่ วิธีสอนส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษ และการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งทั้ง 2 ข้อนี้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือเท่ากับ 4.33 (S.D. = 0.57) อันดับสุดท้าย ได้แก่ แม้ว่าจะไม่มีครูสอน นักเรียนก็สามารถใช้หนังสือเรียนได้ด้วยตนเอง ($\bar{x}$ = 1.33, S.D. = 0.57)

วิธีสอนในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 (S.D. = 0.57) พบว่า อันดับแรก ได้แก่ วิธีการสอนง่ายต่อการปรับใช้เมื่อยามจำเป็น เช่น ในยามที่ครูไม่มีอุปกรณ์ใดๆ แต่มีเพียงแค่หนังสือเรียนก็สามารถนำเนื้อหาหรือกิจกรรมในหนังสือมาปรับใช้ได้ วิธีสอนส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษ และการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งทั้ง 3 ข้อนี้

มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือเท่ากับ 4.00 (S.D. = 0.00) อันดับสุดท้าย ได้แก่ แม้ว่าจะไม่มีครูสอน นักเรียนก็สามารถใช้หนังสือเรียนได้ด้วยตนเอง ($\bar{x}$ = 3.00, S.D. = 1.00)

วิธีสอนในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 (S.D. = 0.33) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ วิธีการสอนง่ายต่อการปรับใช้เมื่อยามจำเป็น ($\bar{x}$ =4.33, S.D. = 0.57) อันดับสุดท้าย ได้แก่ แม้ว่าจะไม่มีครูสอน นักเรียนก็สามารถใช้หนังสือเรียนได้ด้วยตนเอง ($\bar{x}$ = 2.67, S.D. = 1.16)

ผลการวิเคราะห์แสดงส่วนที่1 หนังสือเรียน (Textbook/Student's book) ตอนที่ 2 แบบฝึกหัด/กิจกรรม (exercises/activities) ปรากฏดังตาราง ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของส่วนที่1 หนังสือเรียน ตอนที่ 2 แบบฝึกหัด/กิจกรรม(exercises/activities) ของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามชุด

รายการ	Projects : Play & Learn 4			Say Hello 4			Smart Kids 4		
	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่
<u>ตอนที่ 2</u> แบบฝึกหัด/กิจกรรม (exercises/activities) 1. แบบฝึกหัดหรือกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของบทเรียน	4.00	0.00	14	3.67	0.57	24	4.00	0.00	11
2. แบบฝึกหัดหรือกิจกรรมการสื่อสารมีเพียงพอเพื่อให้นักเรียนสามารถผลิตและใช้ภาษาได้อย่างอิสระ	3.00	1.00	23	2.33	0.57	31	3.67	0.57	16
3. แบบฝึกหัดหรือกิจกรรมเหมาะสมกับระดับและความสนใจของนักเรียน กับวิชาอื่นๆ	3.00	1.00	23	4.33	0.57	13	3.67	0.57	16

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ตารางที่ 7 (ต่อ)

รายการ	Projects : Play & Learn 4			Say Hello 4			Smart Kids 4		
	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่
5. กิจกรรมช่วยเสริมสร้างและส่งเสริมลักษณะนิสัย เจตคติ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนได้	4.33	0.57	9	4.67	0.57	6	3.67	0.57	16
6. ประเภทและรูปแบบของแบบฝึกหัด/กิจกรรมมีความหลากหลาย	5.00	0.00	1	4.00	0.00	17	2.67	1.16	28
7. ภาระงานมีความยืดหยุ่นต่อรูปแบบการเรียน ความสนใจ และระดับของนักเรียนที่แตกต่างกัน	2.33	0.57	30	3.00	1.00	30	2.33	0.57	29
8. คำสั่งของภาระงานกิจกรรม แบบฝึกหัดชัดเจน	4.00	0.00	14	5.00	0.00	1	4.33	0.57	5
9. แบบฝึกหัดเพื่อความคล่องทางทักษะการฟังเหมาะสมกับนักเรียน	5.00	0.00	1	4.00	0.00	17	4.00	0.00	11
10. กิจกรรมก่อนฟังช่วยให้นักเรียนสามารถเดาเรื่องที่กำลังจะฟังได้บางส่วน	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11. คำถามและกิจกรรมหลังฟังช่วยให้นักเรียนเข้าใจกับเรื่องที่ฟังมากขึ้น	5.00	0.00	1	4.67	0.57	6	4.00	0.00	11
12. เรื่องที่นักเรียนฟังได้นำเสนอในสถานการณ์ที่มี	4.33	0.57	9	5.00	0.00	1	5.00	0.00	1

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ตารางที่ 7 (ต่อ)

รายการ	Projects : Play & Learn 4			Say Hello 4			Smart Kids 4		
	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่
ความหมายตรงกับเรื่องนั้นๆ									
13. แบบฝึกหัด/กิจกรรมการฟังมีจำนวนมากเพียงพอให้นักเรียนฝึกฝนจนเกิดความคล่องทางทักษะการฟังสามารถฟังแล้วเข้าใจเรื่องในเทปได้	4.00	0.00	14	4.67	0.57	6	3.67	0.57	16
14. กิจกรรมเพื่อเพิ่มความคล่องทางทักษะการพูดเหมาะสมกับนักเรียน	4.33	0.57	9	4.00	0.00	17	4.33	0.57	5
15. กิจกรรมทักษะการพูดมักเป็นลักษณะแบบควบคุม	5.00	0.00	1	4.67	0.57	6	5.00	0.00	1
16. กิจกรรมการฝึกพูดมีจำนวนมากเพียงพอจนช่วยให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างอิสระ	3.33	0.57	19	2.33	1.53	32	2.67	0.57	25
17. แบบฝึกหัดเพื่อเพิ่มความคล่องทางทักษะการอ่านเหมาะสมกับระดับนักเรียน	2.33	0.57	30	4.67	0.57	6	2.00	0.00	31
18. คำถามก่อนการอ่าน (pre-reading) เป็นการเตรียมพร้อมนักเรียนเพราะช่วยให้เข้าใจเรื่องมากขึ้น	-	-	-	-	-	-	-	-	-

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 7 (ต่อ)

รายการ	Projects : Play & Learn 4			Say Hello 4			Smart Kids 4		
	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่
19. คำถามหลังการอ่านเพื่อทดสอบความเข้าใจ เป็นคำถามตรงๆ	-	-	-	4.00	0.00	17	5.00	0.00	1
20. บทอ่านในกิจกรรมการอ่านใช้เพื่อแนะนำหัวข้อทางภาษาใหม่ๆ เช่น ไวยากรณ์หรือคำศัพท์ใหม่ เป็นต้น	3.33	0.57	19	4.33	0.57	13	4.33	0.57	5
21. บทอ่านในกิจกรรมการอ่านมาจากเอกสารจริง (authentic materials)	3.00	1.00	23	1.33	0.57	33	2.00	0.00	31
22.แบบฝึกหัดช่วยพัฒนาความเข้าใจและทดสอบความรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับการจับใจความสำคัญ (main ideas) รายละเอียด (details) และการลำดับความคิด (sequence of ideas) จากเรื่องที่เรียนได้	3.67	0.57	19	3.33	0.57	29	4.33	0.57	5
23. แบบฝึกหัด/กิจกรรมการอ่านมี จำนวนมากเพียงพอที่จะฝึกฝนให้นักเรียนสามารถอ่านเนื้อเรื่องได้คล่องขึ้น	2.67	0.57	28	4.00	0.00	17	3.67	0.57	16

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 7 (ต่อ)

รายการ	Projects : Play & Learn 4			Say Hello 4			Smart Kids 4		
	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่
24. แบบฝึกหัดเพื่อเพิ่มความคล่องทางทักษะการเขียนเหมาะสมกับนักเรียน	3.67	0.57	19	4.00	0.00	17	4.33	0.57	5
25. แบบฝึกหัดเป็นการฝึกฝนงานเขียนประเภทที่แตกต่างกัน เช่น การเติมประโยคให้สมบูรณ์ การสะกดคำและเขียนตามคำบอก เป็นต้น	2.00	1.00	32	4.33	0.57	13	2.00	1.00	32
26. แบบฝึกหัดทักษะการเขียนมักอยู่ในระดับคำและประโยค	5.00	0.00	1	5.00	0.00	1	4.00	0.00	11
27. แบบฝึกหัดทักษะการเขียนมีจำนวนมากเพียงพอที่จะฝึกฝนให้นักเรียนสามารถเขียนเพื่อการสื่อสารตามระดับความรู้ของตนได้	3.00	0.00	23	3.67	1.16	27	2.33	0.57	29
28. แบบฝึกไวยากรณ์ช่วยให้นักเรียนนำสิ่งที่เรียนไปใช้ได้จริง	3.00	1.00	23	3.67	0.57	24	3.33	0.57	22
29. แบบฝึกคำศัพท์มีจำนวนมากเพียงพอที่จะทำให้นักเรียนมีคลังคำมากขึ้น	4.00	0.00	14	3.67	1.53	27	3.67	0.57	16
30. แบบฝึกการฝึกออกเสียงมีความชัดเจนที่จะทำให้	4.33	0.57	12	5.00	0.00	1	4.33	0.57	5

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลงวันลิขสิทธิ์

ตารางที่ 7 (ต่อ)

รายการ	Projects : Play & Learn 4			Say Hello 4			Smart Kids 4		
	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่
นักเรียนสามารถออกเสียงได้อย่างถูกต้อง ไม่สร้างความสับสนแก่ผู้ฟัง									
31. กิจกรรมตามจริง (realistic activities) ช่วยส่งเสริมทักษะและกลยุทธ์การสื่อสารให้นักเรียนสามารถนำไปใช้สื่อสารในชีวิตจริงได้	4.00	0.00	14	3.67	0.57	24	2.67	0.57	25
32.แบบฝึกหัด/กิจกรรมส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นทักษะสัมพันธ์	5.00	0.00	1	4.67	0.57	6	5.00	0.00	1
33. แบบฝึกหัด/กิจกรรมเป็นประเภทกระตุ้นความคิดให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น	4.33	057	12	4.00	0.00	17	2.67	0.57	25
34. แบบฝึกหัด/กิจกรรมเป็นลักษณะกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์หรือทำงานร่วมกัน	5.00	0.00	1	4.33	0.57	13	3.33	0.57	22
35. แบบฝึกหัด/กิจกรรมเพิ่มความยากของทักษะทางภาษาให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางด้านไวยากรณ์และคำศัพท์ของนักเรียน	2.67	1.16	28	4.67	0.57	6	3.33	0.57	22

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลงวันลิขสิทธิ์

ตารางที่ 7 (ต่อ)

รายการ	Projects : Play & Learn 4			Say Hello 4			Smart Kids 4		
	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่
รวม	3.50	0.09		3.82	0.16		3.41	0.09	

หมายเหตุ - หมายถึงไม่มีการปรากฏของข้อมูลนั้นๆ

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

แบบฝึกหัด/กิจกรรมในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 (S.D. = 0.09) พบว่า อันดับแรก ได้แก่ แบบฝึกหัดหรือกิจกรรมเป็นแบบบูรณาการภาษาอังกฤษกับวิชาอื่นๆ ประเภทและรูปแบบของแบบฝึกหัด/กิจกรรมมีความหลากหลาย แบบฝึกหัดเพื่อความคล่องทางทักษะการฟังเหมาะสมกับนักเรียน คำถามและกิจกรรมหลังฟังช่วยให้นักเรียนเข้าใจกับเรื่องที่ฟังมากขึ้น กิจกรรมทักษะการพูดมักเป็นลักษณะแบบควบคุม แบบฝึกหัดทักษะการเขียนมักอยู่ในระดับคำและประโยค แบบฝึกหัด/กิจกรรมส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นทักษะสัมพันธ์ และแบบฝึกหัด/กิจกรรมเป็นลักษณะกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์หรือทำงานร่วมกัน ซึ่งทั้ง 8 ข้อนี้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือเท่ากับ 5.00 (S.D. = 0.00) อันดับสุดท้าย ได้แก่ แบบฝึกหัดเป็นการฝึกฝนงานเขียนประเภทที่แตกต่างกัน เช่น การเติมประโยคให้สมบูรณ์ การสะกดคำและเขียนตามคำบอก เป็นต้น ($\bar{x}$ = 2.00, S.D. = 1.00)

แบบฝึกหัด/กิจกรรมในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 (S.D. = 0.16) พบว่า อันดับแรก ได้แก่ แบบฝึกหัดหรือกิจกรรมเป็นแบบบูรณาการภาษาอังกฤษกับวิชาอื่นๆ คำสั่งของภาระงาน กิจกรรม แบบฝึกหัดชัดเจน เรื่องที่นักเรียนฟังได้นำเสนอในสถานการณ์ที่มีความหมายตรงกับเรื่องนั้นๆ แบบฝึกหัดทักษะการเขียนมักอยู่ในระดับคำและประโยค และแบบฝึกการฝึกออกเสียงมีความชัดเจนที่จะทำให้นักเรียนสามารถออกเสียงได้อย่างถูกต้อง ไม่สร้างความสับสนแก่ผู้ฟัง ซึ่งทั้ง 5 ข้อนี้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือเท่ากับ 5.00 (S.D. = 0.00) อันดับสุดท้าย คือ บทอ่านในกิจกรรมการอ่านมาจากเอกสารจริง (authentic materials) ($\bar{x}$ = 1.33, S.D. = 0.57)

แบบฝึกหัด/กิจกรรมในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 (S.D. = 0.09) พบว่า อันดับแรก ได้แก่ เรื่องที่นักเรียนฟังได้นำเสนอในสถานการณ์ที่มี

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ความหมายตรงกับเรื่องนั้นๆ กิจกรรมทักษะการพูดมักเป็นลักษณะแบบควบคุม คำถามหลังการอ่านเพื่อทดสอบความเข้าใจเป็นคำถามตรงๆ และแบบฝึกหัด/กิจกรรมส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นทักษะสัมพันธ์ ซึ่งทั้ง 4 ข้อนี้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือเท่ากับ 5.00 (S.D. = 0.00) อันดับสุดท้ายเหมือนกับเล่มแรก ได้แก่ แบบฝึกหัดเป็นการฝึกฝนงานเขียนประเภทที่แตกต่างกัน เช่น การเติมประโยคให้สมบูรณ์ การสะกดคำและเขียนตามคำบอก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00 (S.D. = 1.00)

ผลการวิเคราะห์แสดงส่วนที่1 หนังสือเรียน (Textbook/Student's book) ตอนที่3 แบบฝึกหัด/กิจกรรม (exercises/activities) ปรากฏดังตาราง ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของส่วนที่ 1 หนังสือเรียน ตอนที่ 3 รูปแบบการนำเสนอ ของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามชุด

รายการ	Projects : Play & Learn 4			Say Hello 4			Smart Kids 4		
	$\overline{X}$	S.D.	**ลำดับที่**	$\overline{X}$	S.D.	**ลำดับที่**	$\overline{X}$	S.D.	**ลำดับที่**
ตอนที่ 3 **รูปแบบการนำเสนอ**									
1. การออกแบบและจัดลำดับ (grading)									
1.1 รูปแบบการนำเสนอของหนังสือเป็นแบบการเสริมแรง (reinforcement) และการนำกลับมาใช้ (recycling) เสมอ เพื่อให้เรื่องใหม่ที่เรียนได้มีการทบทวนและนำกลับ มาใช้อีกครั้งในบริบทที่แตกต่างกัน	4.33	0.57	1	3.00	1.00	6	3.67	0.57	4
1.2 เนื้อเรื่องในแต่ละบทค่อยๆ เพิ่มความยากขึ้นไปเพื่อให้เหมาะสมกับการพัฒนาตามความสามารถทางภาษาของนักเรียน	2.00	1.00	4	4.00	0.00	1	4.00	0.00	2

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการ	Projects : Play & Learn 4			Say Hello 4			Smart Kids 4		
	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่
1.3 โครงสร้างไวยากรณ์ค่อยๆ เพิ่มความซับซ้อนเพื่อให้เหมาะสมกับการพัฒนาตามความสามารถทางภาษาของนักเรียน	1.67	0.57	5	1.67	0.57	7	2.33	0.57	7
1.4 คำศัพท์จัดเรียงลำดับอย่างเป็นระบบคือ จากง่ายไปยาก	2.33	0.57	2	3.33	1.16	5	3.67	0.57	4
1.5 ความยาวของแต่ละบทเรียนมีความเหมาะสม	1.67	0.57	5	1.67	0.57	7	4.67	0.57	1
1.6 การเรียงลำดับง่ายต่อการสอนของครู	2.33	0.57	2	4.00	0.00	1	4.00	0.00	2
1.7 นักเรียนสามารถเข้าใจการนำเสนอเนื้อหา กิจกรรมหรือแบบฝึกหัดในหนังสือได้โดยง่าย	1.33	0.57	7	3.67	0.57	3	3.67	0.57	4
1.8 ในหนังสือเรียนมีการจัดส่วนทักษะการเรียน (study skill) เช่น ส่วนที่แนะนำการใช้พจนานุกรม หนังสือไวยากรณ์ เป็นต้น	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.9 มีแบบทดสอบเพื่อประเมินผลความก้าวหน้า (progressive test) ในทุกๆ	-	-	-	3.33	0.57	3	-	-	-

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการ	Projects : Play & Learn 4			Say Hello 4			Smart Kids 4		
	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่
บทเรียน									
รวม	1.74	0.34		2.74	0.13		2.89	0.11	
2.องค์ประกอบอื่นๆ (impressionistic overview) 2.1 รูปลักษณ์หนังสือเรียนโดยรวมสวยงาม ดึงดูด ง่ายต่อการอ่าน	4.33	0.57	6	5.00	0.00	1	5.00	0.00	1
2.2 ภาพประกอบสอดคล้องกับวัย ความสนใจ และประสบการณ์ของนักเรียน	4.67	0.57	4	5.00	0.00	1	5.00	0.00	1
2.3 ภาพประกอบชัดเจน ไม่มีรายละเอียดที่ไม่จำเป็นซึ่งอาจสร้างความสับสนแก่นักเรียน	3.67	0.57	11	5.00	0.00	1	5.00	0.00	1
2.4 หนังสือเรียนใช้ภาพเป็นส่วนใหญ่ในการสื่อความหมายอธิบาย และสาธิตการทำกิจกรรมบางอย่าง	5.00	0.00	1	4.67	0.57	6	4.33	0.57	9
2.5 ภาพประกอบเป็นส่วนช่วยทางด้านการฝึกอ่านและสะกดคำ เพราะภาพจะบรรยายให้เห็นสิ่งของและการกระทำจริงได้อย่างกระจ่าง	4.67	0.57	4	4.33	0.57	7	4.33	0.57	9
2.6 ปกหนังสือทนทานเพียงพอต่อการใช้	2.67	1.16	12	3.33	0.57	12	4.33	0.57	9

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการ	Projects : Play & Learn 4			Say Hello 4			Smart Kids 4		
	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่
2.7 ขนาดของหนังสือสะดวกแก่นักเรียนในการพกพา	4.00	0.00	8	4.00	0.00	8	4.00	0.00	12
2.8 ขนาดของตัวอักษรเหมาะกับนักเรียนที่ใช้หนังสือ	4.00	0.00	8	5.00	0.00	1	5.00	0.00	1
2.9 หนังสือหาได้ง่ายในท้องถิ่น	5.00	0.00	1	4.00	0.00	8	5.00	0.00	1
2.10 ราคาเหมาะสมกับคุณภาพหนังสือ	5.00	0.00	1	4.00	0.00	8	4.00	0.00	12
2.11 คำนำ ได้อธิบายชัดเจนถึงจุดมุ่งหมายสาระสำคัญและขอบเขตของหนังสือตลอดจนวิธีการใช้หนังสือเรียน	4.33	0.57	7	-	-	-	5.00	0.00	1
2.12 สารบัญแสดงรายละเอียด เช่น แสดงบทหรือหัวข้อใหญ่ หัวข้อรอง หัวข้อย่อย และรายละเอียดอื่นๆ อย่างชัดเจนและง่ายต่อการดู	4.00	0.00	8	3.67	0.57	11	5.00	0.00	1
2.13 บรรณานุกรมแสดงรายละเอียดที่หนังสือเรียนเล่มนั้นๆใช้ประกอบโดยละเอียด	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.14 ดัชนีคำศัพท์หรือรายการคำศัพท์มีครบตามที่นำเสนอในบทเรียน	-	-	-	5.00	0.00	1	-	-	-

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการ	Projects : Play & Learn 4			Say Hello 4			Smart Kids 4		
	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่
2.15 ดัชนีภาษา (index of language items) มีครบตามที่นำเสนอในบทเรียน	-	-	-	-	-	-	5.00	0.00	1
รวม	3.42	0.04		3.53	0.11		4.07	0.11	

หมายเหตุ - หมายถึงไม่มีการปรากฏของข้อมูลนั้นๆ

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 3 รูปแบบการนำเสนอ ประกอบด้วย

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

1. การออกแบบและจัดลำดับของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.74 (S.D. = 0.34) พบว่า อันดับแรก ได้แก่ รูปแบบการนำเสนอของหนังสือเป็นแบบการเสริมแรง (reinforcement) และการนำกลับมาใช้ (recycling) เสมอ เพื่อให้เรื่องใหม่ที่เรียนได้มีการทบทวนและนำกลับ มาใช้อีกครั้งในบริบทที่แตกต่างกัน ($\bar{x}$ = 4.33, S.D. = 0.57) อันดับสุดท้าย ได้แก่ นักเรียนสามารถเข้าใจการนำเสนอเนื้อหา กิจกรรมหรือแบบฝึกหัดในหนังสือได้โดยง่าย ($\bar{x}$ = 1.33, S.D. = 0.57)

การออกแบบและจัดลำดับในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.74 (S.D. = 0.13) พบว่า อันดับแรก ได้แก่ เนื้อเรื่องในแต่ละบทค่อยๆ เพิ่มความยากขึ้นไปเพื่อให้เหมาะสมกับการพัฒนาตามความสามารถทางภาษาของนักเรียน และการเรียงลำดับง่ายต่อการสอนของครู ซึ่งทั้ง 2 ข้อนี้มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือเท่ากับ 4.00 (S.D. = 0.00) อันดับสุดท้าย ได้แก่ โครงสร้างไวยากรณ์ค่อยๆเพิ่มความซับซ้อนเพื่อให้เหมาะสมกับการพัฒนาตามความสามารถทางภาษาของนักเรียน และความยาวของแต่ละบทเรียนมีความเหมาะสม ซึ่งทั้ง 2 ข้อนี้มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือเท่ากับ 1.67 (S.D. = 0.57)

การออกแบบและจัดลำดับในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 2.89 (S.D. = 0.11) พบว่า อันดับแรก ได้แก่ ความยาวของแต่ละบทเรียนมีความเหมาะสม ($\bar{x}$ = 4.67, S.D. = 0.57) อันดับสุดท้าย ได้แก่ โครงสร้างไวยากรณ์ค่อยๆเพิ่มความซับซ้อนเพื่อให้เหมาะสมกับการพัฒนาตามความสามารถทางภาษาของนักเรียน ($\bar{x}$ = 2.33, S.D. = 0.57)

2. องค์ประกอบอื่นๆของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 (S.D. = 0.04) พบว่า อันดับแรก ได้แก่ หนังสือเรียนใช้ภาพเป็นส่วนใหญ่ในการสื่อความหมายอธิบายและสาธิตการทำกิจกรรมบางอย่าง หาได้ง่ายในท้องถิ่น และราคาเหมาะสมกับคุณภาพของหนังสือ ซึ่งทั้ง 4 ข้อนี้มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือเท่ากับ 5.00 (S.D. = 0.00) อันดับสุดท้าย ได้แก่ ปกหนังสือทนทานเพียงพอต่อการใช้ ($\bar{x}$ = 2.67, S.D. = 1.16)

องค์ประกอบอื่นๆในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 (S.D. = 0.11) พบว่า อันดับแรก ได้แก่ รูปลักษณ์หนังสือเรียนโดยรวมสวยงาม ดึงดูด ง่ายต่อการอ่าน ภาพประกอบสอดคล้องกับวัย ความสนใจ และประสบการณ์ของนักเรียน ภาพประกอบชัดเจน ไม่มีรายละเอียดที่ไม่จำเป็นซึ่งอาจสร้างความสับสนแก่นักเรียน ขนาดของตัวอักษรเหมาะกับนักเรียนที่ใช้หนังสือ และดัชนีคำศัพท์หรือรายการคำศัพท์มีครบตามที่นำเสนอในบทเรียน ซึ่งทั้ง 5 ข้อนี้มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือเท่ากับ 5.00 (S.D. = 0.00) อันดับสุดท้าย ได้แก่ ปกหนังสือทนทานเพียงพอต่อการใช้ ($\bar{x}$ = 3.33, S.D. = 0.57)

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

องค์ประกอบอื่นๆในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 (S.D. = 0.11) พบว่า อันดับแรก ได้แก่ รูปลักษณ์หนังสือเรียนโดยรวมสวยงามดึงดูด ง่ายต่อการอ่าน ภาพประกอบสอดคล้องกับวัย ความสนใจ และประสบการณ์ของนักเรียน มีความชัดเจน ไม่มีรายละเอียดที่ไม่จำเป็นซึ่งอาจสร้างความสับสนแก่นักเรียน ขนาดของตัวอักษรเหมาะกับนักเรียนที่ใช้หนังสือ หาได้ง่ายในท้องถิ่น สารบัญแสดงรายละเอียด เช่น แสดงบทหรือหัวข้อใหญ่ หัวข้อรอง หัวข้อย่อย และรายละเอียดอื่นๆ อย่างชัดเจนและง่ายต่อการดู และดัชนีภาษามีครบตามที่นำเสนอในบทเรียน ($\bar{x}$ = 5.00, S.D. = 0.00) ซึ่งทั้ง 7 ข้อนี้มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือเท่ากับ 5.00 (S.D. = 0.00) อันดับสุดท้าย ได้แก่ ขนาดของหนังสือสะดวกแก่นักเรียนในการพกพาและราคาเหมาะสมกับคุณภาพหนังสือ ซึ่งทั้ง 2 ข้อนี้มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือเท่ากับ 4.00 (S.D. = 0.00)

ผลการวิเคราะห์แสดงส่วนที่ 2 สื่อเสริมประกอบการเรียน (supplementary) ตอนที่ 1 หนังสือแบบฝึกหัด (Workbooks)ปรากฏดังตาราง ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของส่วนที่ 2 สื่อเสริมประกอบการเรียน ตอนที่ 1 หนังสือแบบฝึกหัด ของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามชุด

รายการ	Projects : Play & Learn 4			Say Hello 4			Smart Kids 4		
	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่
<u>ตอนที่1</u> หนังสือแบบฝึกหัด (Workbooks) 1. หนังสือแบบฝึกหัดสอดคล้องกับจุดประสงค์การสอนตามที่หลักสูตรภาษาอังกฤษของกระทรวงศึกษาธิการกำหนดเอาไว้	3.67	0.57	6	4.00	0.00	7	3.67	0.57	8
2. หนังสือแบบฝึกหัดสอดคล้องกับเนื้อหาทุกบทในหนังสือเรียน	5.00	0.00	1	5.00	0.00	1	5.00	0.00	1
3. ลักษณะของแบบฝึกหัดมีความหลากหลาย เช่น ปริศนาอักษรไขว้ จับคู่ แต่งประโยค ฟังเทปประกอบ เป็นต้น	4.33	0.57	2	4.67	0.57	4	4.33	0.57	3
4. แบบฝึกหัดมักเป็นฝึกฝนทักษะการเขียนและอ่านร่วมกัน	4.00	0.00	4	5.00	0.00	1	4.00	0.00	4
5. แบบฝึกหัดมีการฝึกและพัฒนาการสะกดคำในทุกบท	2.33	0.57	9	4.00	1.00	7	3.33	0.57	9
6. แบบฝึกหัดได้ฝึกฝนงานเขียนประเภทต่างๆ เช่น การเติมประโยคให้สมบูรณ์	4.00	0.00	4	4.33	0.57	5	4.00	0.00	4

มหาวิทยาลัยศิลปากร ส่วนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายการ	Projects : Play & Learn 4			Say Hello 4			Smart Kids 4		
	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่
การสะกดคำและเขียนตามคำบอก การเขียนแบบแนะแนวทาง เป็นต้น									
7. แบบฝึกหัดมักควบคุมคำตอบของนักเรียนอยู่แล้ว	4.33	0.57	2	4.33	0.57	5	4.67	0.57	2
8. แบบฝึกหัดมีจำนวนมากเพียงพอ ทำให้นักเรียนสามารถสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่เรียนได้หลังจากทำแบบฝึกหัด	3.67	0.57	6	3.67	0.57	9	4.00	0.00	4
9. แบบฝึกหัดฝึกทักษะภาษาอังกฤษโดยบูรณาการกับวิชาอื่น	3.33	0.57	8	5.00	0.00	1	4.00	0.00	4
รวม	**3.85**	**0.26**		**4.44**	**0.29**		**4.11**	**0.11**	

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 หนังสือแบบฝึกหัด ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

หนังสือแบบฝึกหัดของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 (S.D. = 0.26) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ หนังสือแบบฝึกหัดสอดคล้องกับเนื้อหาทุกบทในหนังสือเรียน ($\bar{x}$ = 5.00, S.D. = 0.00) อันดับสุดท้าย ได้แก่ แบบฝึกหัดมีการฝึกและพัฒนาการสะกดคำในทุกบท ($\bar{x}$ = 2.33, S.D. = 0.57)

หนังสือแบบฝึกหัด Say Hello 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 (S.D. = 0.29) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ หนังสือแบบฝึกหัดสอดคล้องกับเนื้อหาทุกบทในหนังสือเรียน แบบฝึกหัดมักเป็นฝึกฝนทักษะการเขียนและอ่านร่วมกัน และเป็นฝึกทักษะภาษาอังกฤษโดยบูรณาการกับวิชาอื่น ซึ่งทั้ง 3

ข้อนี้มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือเท่ากับ 5.00 (S.D. = 0.00) อันดับสุดท้าย ได้แก่ แบบฝึกหัดมีจำนวนมากเพียงพอ ทำให้นักเรียนสามารถสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่เรียนได้หลังจากทำแบบฝึกหัด ($\bar{x}$ = 3.67, S.D. = 0.57)

หนังสือแบบฝึกหัดของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 (S.D. = 0.11) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ หนังสือแบบฝึกหัดสอดคล้องกับเนื้อหาทุกบทในหนังสือเรียน ($\bar{x}$ = 5.00, S.D. = 0.00) อันดับสุดท้าย ได้แก่ แบบฝึกหัดมีการฝึกและพัฒนาการสะกดคำในทุกบท ($\bar{x}$ =3.33, S.D. = 0.57)

ผลการวิเคราะห์แสดงส่วนที่ 2 สื่อเสริมประกอบการเรียน (supplementary) ตอนที่ 2 เทปประกอบการฟัง (cassette tape) ปรากฏดังตาราง ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของส่วนที่ 2 สื่อเสริมประกอบการเรียน ตอนที่2 เทปประกอบการฟังของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามชุด

รายการ	Projects : Play & Learn 4			Say Hello 4			Smart Kids 4		
	$\overline{X}$	S.D.	**ลำดับที่**	$\overline{X}$	S.D.	**ลำดับที่**	$\overline{X}$	S.D.	**ลำดับที่**
ตอนที่ 2 เทปประกอบการฟัง (cassette tape) 1. เรื่องที่ได้ฟังจากเทปประกอบการฟังมีความหลากหลาย ทั้งประเภทบทสนทนา การฝึกออกเสียง และเรื่องราวต่างๆ เช่น ความรู้ทั่วไป ประวัติบุคคลหรือสถานที่ ฯลฯ	4.67	0.57	4	4.33	0.57	5	5.00	0.00	1
2.เนื้อหาในเทปประกอบการฟังเหมาะสมกับระดับภาษาและความสนใจของนักเรียน	4.00	0.00	6	4.33	0.57	5	4.33	0.57	6
3. เนื้อหาในเทปประกอบการฟังสอดคล้องกับพื้นความรู้เดิม	3.67	0.57	7	4.33	0.57	5	4.33	0.57	6

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายการ	Projects : Play & Learn 4			Say Hello 4			Smart Kids 4		
	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่
ของนักเรียน									
4. เทปประกอบการฟังเป็นตัวอย่างที่ดีด้านการออกเสียงแก่นักเรียน	5.00	0.00	1	4.67	0.57	4	5.00	0.00	1
5. คุณภาพเสียงของสื่อที่บันทึกลงในเทปประกอบการฟังชัดเจน	4.33	0.57	5	4.33	0.57	5	5.00	0.00	1
6. ความเร็วของการพูดเหมาะสมกับระดับของนักเรียน	2.67	1.16	10	5.00	0.00	1	3.33	1.16	9
7. ผู้พูดเป็นของเจ้าของภาษา	5.00	0.00	1	5.00	0.00	1	5.00	0.00	1
8. บทสนทนามีความสมจริง	2.33	0.57	9	2.33	0.57	10	2.33	0.57	10
9.มีเนื้อเรื่องที่ถอดจากเทปทุกครั้ง	5.00	0.00	1	5.00	0.00	1	5.00	0.00	1
10.นักเรียนสามารถศึกษาเทปประกอบการฟังเพิ่มเติมด้วยตนเองได้	3.67	0.57	7	3.67	0.57	9	3.67	0.57	8
รวม	**4.03**	**0.15**		**4.30**	**0.10**		**4.30**	**2.00**	

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 2 เทปประกอบการฟัง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

เทปประกอบการฟังของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 (S.D. = 0.15) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ เทปประกอบการฟังเป็นตัวอย่างที่ดี

ด้านการออกเสียงแก่นักเรียน ผู้พูดเป็นของเจ้าของภาษา และมีเนื้อเรื่องที่ถอดจากเทปทุกครั้ง ($\bar{x}$ = 5.00, S.D. = 0.00) ซึ่งทั้ง 3 ข้อนี้มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือเท่ากับ 5.00 (S.D. = 0.00) อันดับสุดท้าย ได้แก่ ความเร็วของการพูดเหมาะสมกับระดับของนักเรียน ($\bar{x}$ =2.67, S.D. = 1.16)

เทปประกอบการฟังของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 (S.D. = 0.10) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ ความเร็วของการพูดเหมาะสมกับระดับของนักเรียน ผู้พูดเป็นของเจ้าของภาษา และมีเนื้อเรื่องที่ถอดจากเทปทุกครั้ง ซึ่งทั้ง 3 ข้อนี้มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือเท่ากับ 5.00 (S.D. = 0.00) อันดับสุดท้าย ได้แก่ บทสนทนามีความสมจริง ($\bar{x}$ =2.33, S.D. = 0.57)

เทปประกอบการฟังของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 (S.D. = 2.00) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ เรื่องที่ได้ฟังจากเทปประกอบการฟังมีความหลากหลาย ทั้งประเภทบทสนทนา การฝึกออกเสียง และเรื่องราวต่างๆ เช่น ความรู้ทั่วไป ประวัติบุคคลหรือสถานที่ ฯลฯ เทปประกอบการฟังเป็นตัวอย่างที่ดีด้านการออกเสียงแก่นักเรียน คุณภาพเสียงของสื่อที่บันทึกลงในเทปประกอบการฟังชัดเจน ผู้พูดเป็นของเจ้าของ และมีเนื้อเรื่องที่ถอดจากเทปทุกครั้ง ซึ่งทั้ง 5 ข้อนี้มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือเท่ากับ 5.00 (S.D. = 0.00) อันดับสุดท้าย ได้แก่ บทสนทนามีความสมจริง ($\bar{x}$ =2.33, S.D. = 0.57)

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

ผลการวิเคราะห์แสดงส่วนที่ 3 คู่มือครู (teacher's book) ปรากฏดังตาราง ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของส่วนที่ 3 คู่มือครู (teacher's book) ของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามชุด

รายการ	Projects : Play & Learn 4			Say Hello 4			Smart Kids 4		
	$\overline{X}$	S.D.	**ลำดับที่**	$\overline{X}$	S.D.	**ลำดับที่**	$\overline{X}$	S.D.	**ลำดับที่**
1. เนื้อหาของคู่มือครูสัมพันธ์กับหนังสือเรียน	4.33	0.57	8	4.67	0.57	6	4.67	0.57	7
2. คู่มือครูอธิบายจุดประสงค์ของแต่ละบทเรียนอย่างชัดเจน	5.00	0.00	1	4.33	0.57	12	5.00	0.00	1

ตารางที่ 11 (ต่อ)

รายการ	Projects : Play & Learn 4			Say Hello 4			Smart Kids 4		
	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่
3. คู่มือครูช่วยให้ครูเข้าใจคำชี้แจง เช่น จุดประสงค์ วิธีการสอน วิธีการใช้หนังสือเรียนเล่มนั้นๆ	4.00	0.00	14	5.00	0.00	1	5.00	0.00	1
4. คู่มือครูมีคำอธิบายที่เอื้อต่อการจัดทำประมวลการสอนสำหรับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	4.33	0.57	8	5.00	0.00	1	4.33	0.57	9
5. คู่มือให้รายละเอียดเหมือนกันทุกหน่วย มิใช่ให้เพียงแค่หน่วยใดหน่วยหนึ่งเป็นตัวอย่าง	5.00	0.00	1	4.67	0.57	6	4.33	0.57	9
6. คู่มือครูมีความยืดหยุ่น โดยเปิดโอกาสให้ครูสามารถปรับ-เปลี่ยน เพิ่มเติม หรือตัดออกในสิ่งที่คู่มือได้เขียนเอาไว้ได้	2.67	0.57	25	3.33	0.57	20	3.33	0.57	21
7. คู่มือครูให้เทคนิคการสอนที่เป็นประโยชน์สำหรับครูผู้มีประสบการณ์น้อย	4.00	0.00	14	3.33	1.16	22	4.33	0.57	9
8. คู่มือครูนำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ ที่สามารถนำไปปฏิบัติตามได้จริง	3.33	0.57	21	3.67	0.57	18	4.00	0.00	14
9. คู่มือครูอธิบายเกี่ยวกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาอย่างชัดเจน	-	-	-	-	-	-	5.00	0.00	1

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ตารางที่ 11 (ต่อ)

รายการ	Projects : Play & Learn 4			Say Hello 4			Smart Kids 4		
	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่
10.คู่มือครูอธิบายรูปแบบและการใช้ไวยากรณ์ในบทเรียนอย่างชัดเจน	2.00	1.00	27	3.33	1.16	23	5.00	0.00	1
11. คู่มือครูอธิบายคำศัพท์อย่างละเอียดชัดเจน	4.00	0.00	14	2.00	0.00	26	3.00	1.00	23
12. คู่มือครูเสนอแนะแนวทางการพัฒนา เสริมแรง และทบทวนคำศัพท์ เพื่อให้นักเรียนสะสมคำศัพท์ของตนเอง	4.00	0.00	14	4.67	0.57	6	4.00	0.00	14
13. คู่มือครูแนะนำวิธีสอนเรื่องฝึกออกเสียงอย่างถูกต้อง	4.33	0.57	8	4.67	0.57	6	5.00	0.00	1
14. คู่มือครูมีสัญลักษณ์ทางสัทศาสตร์ให้แก่ครู	4.33	0.57	8	5.00	0.00	1	-	-	-
15. คู่มือครูอธิบายรูปแบบไวยากรณ์อย่างถูกต้อง	5.00	0.00	1	4.00	0.00	14	4.33	0.57	9
16. คู่มือครูอธิบายการใช้ไวยากรณ์โดยละเอียดอย่างมีบริบท	3.33	0.57	21	3.33	0.57	21	2.00	0.00	25
17. คู่มือครูให้เกณฑ์การประเมินงานเขียนของนักเรียนที่สามารถนำมาใช้ได้จริง	3.67	0.57	19	3.00	0.00	24	4.00	0.00	14
18. คู่มือครูเสนอคำถามทดสอบความรู้ด้าน	3.33	0.57	24	4.00	0.00	14	4.33	0.57	9

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 11 (ต่อ)

รายการ	Projects : Play & Learn 4			Say Hello 4			Smart Kids 4		
	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่
บุรุษสรรพนาม สันธานและการอนุมาน									
19. คู่มือครูเสนอคำถามทดสอบความเข้าใจของนักเรียนทุกครั้งเมื่อมีการฝึกอ่าน	2.33	0.57	26	2.67	1.53	25	-	-	-
20. คู่มือครูแนะนำขั้นตอนการพัฒนาทักษะทางภาษาของนักเรียนร่วมกับกลยุทธ์ทางการสอนของครูอย่างสามารถปฏิบัติตามได้	4.33	0.57	8	3.67	0.57	18	3.67	0.57	18
21. คู่มือครูเสนอแนะแนวทางการพัฒนา เสริมแรง ทบทวน การฝึกซ้ำๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะทางภาษาทั้งสี่และเข้าใจสาระสำคัญในเรื่องที่เรียน	3.00	1.00	24	4.33	0.57	10	4.67	0.57	7
22. คู่มือครูมีเฉลยหรือคำตอบที่แนะนำไว้สำหรับแบบฝึกหัดทั้งหมด	5.00	0.00	1	5.00	0.00	1	0.00	0.00	26
23. คู่มือครูเสนอกิจกรรมอื่นๆ เพิ่มเติมนอกเหนือจากในบทเรียน	4.67	0.57	6	4.00	0.00	14	3.67	0.57	18

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 11 (ต่อ)

รายการ	Projects : Play & Learn 4			Say Hello 4			Smart Kids 4		
	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่
24. คู่มือครูมีแบบทดสอบความก้าวหน้าทางการเรียน พร้อมทั้งคำแนะนำด้านเวลา วิธีการใช้ และวิธีการติดตามผลอย่างชัดเจน	4.33	0.57	8	4.67	0.57	6	4.00	0.00	14
25. คู่มือครูเสนอแนะแนวทางการเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์การเรียนการสอน	4.00	0.00	14	4.00	0.00	14	3.67	0.57	18
26. คู่มือครูมีการคาดการณ์ปัญหาการเรียนและให้คำแนะนำสำหรับปัญหาที่จะเกิดขึ้นนั้น	3.67	0.57	19	-	-	-	2.33	0.57	24
27. คู่มือครูส่งเสริมให้ครูจดบันทึกการสอนและความคิดของตน รวมทั้งผลย้อนกลับ (feedback) ของนักเรียน	4.67	0.57	6	4.67	0.57	6	5.00	0.00	1
28. คู่มือครูให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบูรณาการบทเรียนภาษาอังกฤษกับวิชาอื่นๆ อย่างสร้างสรรค์	5.00	0.00	1	5.00	0.00	1	3.33	0.57	21
รวม	3.85	0.82		3.79	0.06		3.64	0.04	

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

หมายเหตุ - หมายถึงไม่มีการปรากฏของข้อมูลนั้นๆ

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

คู่มือครูของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 (S.D. = 0.82) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ คู่มือครูอธิบายจุดประสงค์ของแต่ละบทเรียนอย่างชัดเจน ให้รายละเอียดเหมือนกันทุกหน่วย มิใช่ให้เพียงแค่หน่วยใดหน่วยหนึ่งเป็นตัวอย่าง อธิบายรูปแบบไวยากรณ์อย่างถูกต้อง มีเฉลยหรือคำตอบที่แนะนำไว้สำหรับแบบฝึกหัดทั้งหมด และคู่มือครูให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบูรณาการบทเรียนภาษาอังกฤษกับวิชาอื่นๆ อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งทั้ง 5 ข้อนี้มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือเท่ากับ 5.00 (S.D. = 0.00) อันดับสุดท้าย ได้แก่ คู่มือครูอธิบายรูปแบบและการใช้ไวยากรณ์ในบทเรียนอย่างชัดเจน ($\bar{x}$ = 2.00, S.D. = 1.00)

คู่มือครูของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 (S.D. = 0.06) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ คู่มือครูช่วยให้ครูเข้าใจคำชี้แจง เช่น จุดประสงค์ วิธีการสอน วิธีการใช้หนังสือเรียนเล่มนั้นๆ มีคำอธิบายที่เอื้อต่อการจัดทำประมวลการสอนสำหรับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีสัญลักษณ์ทางสัทศาสตร์ให้แก่ครู มีเฉลยหรือคำตอบที่แนะนำไว้สำหรับแบบฝึกหัดทั้งหมด และคู่มือครูให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบูรณาการบทเรียนภาษาอังกฤษกับวิชาอื่นๆ อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งทั้ง 5 ข้อนี้มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือเท่ากับ 5.00 (S.D. = 0.00) อันดับสุดท้าย ได้แก่ คู่มือครูอธิบายคำศัพท์อย่างละเอียดชัดเจน ($\bar{x}$ = 2.00, S.D. = 0.00)

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

คู่มือครูของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 (S.D. = 0.04) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ คู่มือครูอธิบายจุดประสงค์ของแต่ละบทเรียนอย่างชัดเจน ช่วยให้ครูเข้าใจคำชี้แจง เช่น จุดประสงค์ วิธีการสอน วิธีการใช้หนังสือเรียนเล่มนั้นๆ มีการอธิบายเกี่ยวกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาอย่างชัดเจน มีการอธิบายรูปแบบและการใช้ไวยากรณ์ในบทเรียนอย่างชัดเจน มีการแนะนำวิธีสอนเรื่องฝึกออกเสียงอย่างถูกต้อง และคู่มือครูส่งเสริมให้ครูจดบันทึกการสอนและความคิดของตน รวมทั้งผลย้อนกลับ (feedback) ของนักเรียน ซึ่งทั้ง 6 ข้อนี้มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือเท่ากับ 5.00 (S.D. = 0.00) อันดับสุดท้าย ได้แก่ คู่มือครูอธิบายการใช้ไวยากรณ์โดยละเอียดอย่างมีบริบท ($\bar{x}$ = 2.00, S.D. = 0.00)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งชุด ผู้วิจัยนำมาสรุปภาพรวมในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 สรุปค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามชุดจากแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งชุด

ส่วนประกอบของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ	Projects : Play & Learn4		Say Hello 4		Smart Kids 4	
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.
ส่วนที่ 1 หนังสือเรียน	3.50	0.07	3.57	0.08	3.84	0.41
ตอนที่ 1 ด้านเนื้อหาสาระ	3.64	0.07	3.67	0.13	3.92	0.04
1. จุดประสงค์	3.50	0.25	2.58	0.38	4.58	0.29
2. หัวเรื่อง	4.00	0.35	4.00	0.20	3.67	0.23
3. เนื้อเรื่อง	3.56	0.29	3.81	0.26	3.78	0.11
4. เนื้อหาทางภาษา	3.89	0.07	3.89	0.17	4.13	0.15
4.1 ไวยากรณ์	3.63	0.15	3.53	0.11	3.80	0.17
4.2 คำศัพท์	4.05	0.82	4.14	0.29	4.29	0.25
4.3 เสียง	4.25	0.25	4.33	0.14	4.67	0.29
5. บริบททางสังคมและวัฒนธรรม	4.07	0.12	3.20	0.20	3.47	0.42
6. วิธีสอน	2.78	0.22	3.59	0.57	3.67	0.33
ตอนที่ 2 แบบฝึกหัด/กิจกรรม	3.50	0.09	3.82	0.16	3.41	0.09
ตอนที่ 3 รูปแบบการนำเสนอ	2.76	0.15	3.24	0.02	3.62	0.11
1. การออกแบบและจัดลำดับ	1.74	0.34	2.74	0.13	2.89	0.11
2. องค์ประกอบอื่นๆ	3.42	0.04	3.53	0.11	4.07	0.11
ส่วนที่ 2 สื่อเสริมประกอบการเรียน	3.94	0.16	4.37	0.19	4.21	0.14
ตอนที่ 1 หนังสือแบบฝึกหัด	3.85	0.26	4.44	0.29	4.11	0.11
ตอนที่ 2 เทปประกอบการฟัง	4.03	0.15	4.30	0.10	4.30	2.00
ส่วนที่ 3 คู่มือครู	3.85	0.08	3.79	0.06	3.64	0.03
รวม	**3.76**	**0.10**	**3.91**	**0.09**	**3.90**	**0.06**

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า ผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีผลการวิเคราะห์ ได้แก่

ส่วนที่ 1 คือ หนังสือเรียนของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 โดยรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 (S.D. = 0.07) ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ด้านเนื้อหาสาระ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 (S.D. = 0.07) ตอนที่ 2 แบบฝึกหัด/กิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 (S.D. = 0.09) ตอนที่ 3 รูปแบบการนำเสนอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 (S.D. = 0.15)

ส่วนที่ 2 คือ สื่อเสริมประกอบการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 (S.D. = 0.16) และส่วนที่ 3 คือ คู่มือครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 (S.D. = 0.08)

ค่าเฉลี่ยรวมของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 คือ 3.76และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.10

2. ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีผลการวิเคราะห์ ได้แก่

ส่วนที่1 คือ หนังสือเรียนของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 โดยรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 (S.D. = 0.08) ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ด้านเนื้อหาสาระ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 (S.D. = 0.13) ตอนที่ 2 แบบฝึกหัด/กิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 (S.D. = 0.16) ตอนที่ 3 รูปแบบการนำเสนอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.24 (S.D. = 0.02)

ส่วนที่ 2 คือ สื่อเสริมประกอบการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 (S.D. = 0.19) และส่วนที่ 3 คือ คู่มือครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 (S.D. = 0.06)

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

ค่าเฉลี่ยรวมของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 คือ 3.91 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.09

3. ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีผลการวิเคราะห์ ได้แก่

ส่วนที่1 คือ หนังสือเรียนของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 โดยรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 (S.D. = 0.41) ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ด้านเนื้อหาสาระ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ3.92 (S.D. = 0.04) ตอนที่ 2 แบบฝึกหัด/กิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 (S.D. = 0.09) และตอนที่ 3 รูปแบบการนำเสนอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 (S.D. = 0.11)

ส่วนที่ 2 คือ สื่อเสริมประกอบการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 (S.D. = 0.14) และส่วนที่ 3 คือ คู่มือครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 (S.D. = 0.03)

ค่าเฉลี่ยรวมของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 คือ 3.90 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.06

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนความคิดเห็นจากแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ตนใช้ เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 คือ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ตนใช้ ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษและใช้

หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สามเล่มดังกล่าว จำนวน 24 คนตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากนั้นจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ส่วนข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในส่วนที่ 2 ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำข้อมูลมานับเรียงลำดับตามความถี่จากมากไปน้อย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนความคิดเห็นจากแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ตนใช้ จากส่วนที่ 1 ของแบบสอบถามความคิดเห็นของครู ประกอบด้วย 5 ตอน ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากความคิดเห็นของครูที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ตนใช้

รายการ	Projects: Play & Learn 4 (n = 13)			Say Hello 4 (n = 7)			Smart Kids 4 (n = 4)		
	$\overline{X}$	S.D.	**ลำดับที่**	$\overline{X}$	S.D.	**ลำดับที่**	$\overline{X}$	S.D.	**ลำดับที่**
ตอนที่ 1 ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามเล่มกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2									
1.1 หนังสือเรียนมีเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตร	3.77	0.44	3	3.71	0.49	4	3.50	0.58	2
1.2 หนังสือเรียนมีเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชา	3.69	0.63	4	3.85	0.69	3	3.00	0.82	6
1.3 เวลาของการสอนที่หลักสูตรกำหนดพอดีกับเนื้อหาในหนังสือเรียน	3.23	1.09	8	3.57	0.98	6	2.75	0.96	7
1.4 เนื้อหามีเรื่องราวเหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมไทย	4.23	0.83	1	4.14	0.38	1	2.75	0.96	7
1.5 เนื้อหาและกิจกรรมมีจำนวนเหมาะสมกับการเรียนการสอนและระดับของ	3.23	1.09	8	3.43	1.13	9	2.50	0.58	9

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลงวันลิขสิทธิ์

ตารางที่ 13 (ต่อ)

รายการ	Projects: Play & Learn 4 (n = 13)			Say Hello 4 (n = 7)			Smart Kids 4 (n = 4)		
	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่
นักเรียน									
1.6 ระดับความยาก-ง่ายของคำศัพท์ ในหนังสือเรียนมีความสอดคล้องเหมาะสมกับหลักสูตร	3.46	0.78	6	3.43	0.54	7	3.50	0.58	2
1.7 ระดับความยาก-ง่ายของไวยากรณ์ในหนังสือเรียนมีความสอดคล้องเหมาะสมกับหลักสูตร	3.23	0.83	7	3.43	0.54	7	3.50	0.58	2
1.8 คำศัพท์ และไวยากรณ์ ในหนังสือ-เรียนมีครบตามที่หลักสูตรกำหนดไว้	3.69	0.75	5	3.71	0.49	4	3.75	0.50	1
1.9 หนังสือเรียนภาษาอังกฤษเล่มที่ท่านใช้เหมาะสมกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรปัจจุบัน	3.92	0.64	2	4.14	0.69	2	3.50	0.58	2
รวม	**3.61**	**0.46**		**3.71**	**0.35**		**3.19**	**0.19**	
ตอนที่ 2 ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามเล่มกับนักเรียน (ในมุมมองของครู)									
2.1 เนื้อหาเหมาะสมกับความสนใจ วัยและระดับของนักเรียน	4.31	0.48	2	4.57	0.54	1	4.50	0.58	1
2.2 เนื้อหาได้สร้างเสริมประสบการณ์ทางภาษาใหม่ๆ แก่นักเรียน	3.85	0.81	3	4.29	0.76	3	3.75	0.50	3
2.3 กิจกรรมในหนังสือช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนเพื่อ	3.23	1.09	5	3.14	0.90	6	2.75	0.96	4

มหาวิทยาลัยศิลปากร ส่วนกลาง

ตารางที่ 13 (ต่อ)

รายการ	Projects: Play & Learn 4 (n = 13)			Say Hello 4 (n = 7)			Smart Kids 4 (n = 4)		
	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่
ใช้ในชีวิตจริงได้									
2.4 หนังสือเรียนเหมาะสมกับความแตกต่างด้านระดับความรู้และวัฒนธรรมของนักเรียน	3.54	0.88	4	3.57	0.54	4	2.00	0.00	5
2.5 โดยภาพรวม หนังสือเรียน หนังสือแบบฝึกหัด เทปมีระดับความยาก-ง่ายเหมาะสมกับนักเรียน	2.85	1.07	6	3.57	0.79	5	2.00	0.00	5
2.6 ท่านคิดว่านักเรียนมีความสุขกับการเรียนและทำกิจกรรมตามหนังสือเรียน	4.39	0.65	1	4.29	0.49	2	4.25	0.50	2
รวม	**3.69**	**0.46**		**3.91**	**0.43**		**3.20**	**0.29**	
ตอนที่ 3 ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามเล่มกับครู									
3.1 หนังสือเรียนมีประโยชน์ต่อวิธีสอนและการทำกิจกรรมของท่าน	4.08	0.76	2	4.14	0.69	2	4.25	0.50	2
3.2 หนังสือเรียนสอดคล้องกับสภาพการสอนของท่าน	2.85	0.90	5	3.57	0.79	5	3.00	0.82	4
3.3 หนังสือเรียนและคู่มือครูสอดคล้องกับความต้องการบรรลุเป้าหมายหลักสูตรของท่าน	2.92	0.86	4	3.57	0.54	4	3.00	0.82	4
3.4 คู่มือครูให้คำแนะนำที่ดีและชัดเจนแก่ท่าน	3.62	1.04	3	3.71	1.11	3	4.50	0.57	1

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 13 (ต่อ)

รายการ	Projects: Play & Learn 4 (n = 13)			Say Hello 4 (n = 7)			Smart Kids 4 (n = 4)		
	$\overline{X}$	S.D.	**ลำดับที่**	$\overline{X}$	S.D.	**ลำดับที่**	$\overline{X}$	S.D.	**ลำดับที่**
3.5 คำอธิบายเพิ่มเติมด้านวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาจากหนังสือเรียนหรือคู่มือครูมีความชัดเจนถูกต้อง	1.85	0.56	7	1.57	0.54	6	3.75	0.50	3
3.6 ท่านคุ้นเคยกับวัฒนธรรมที่สอดแทรกเข้ามาในบทเรียน	4.77	0.44	1	4.43	0.54	1	1.75	0.50	7
3.7 เนื้อหาที่บรรจุลงในหนังสือเรียนเหมาะสมกับเวลาการสอน	2.15	1.14	6	2.29	0.95	5	2.00	0.00	6
รวม	3.18	0.42		3.33	0.38		3.18	0.39	
ตอนที่ 4 การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของครู									
4.1 ท่านใช้หนังสือเรียนในการสอนนักเรียนในห้องเรียน	2.08	0.28	1	2.00	0.00	1	2.00	0.00	1
4.2 ท่านใช้หนังสือเรียน**เป็นหลัก** และมีสื่อการสอนอย่างอื่นร่วมด้วย	2.00	0.00	2	2.00	0.00	1	2.00	0.00	1
4.3 ท่านให้นักเรียนทำกิจกรรม/แบบฝึกหัด**ทั้งหมด**จากหนังสือเรียนและหนังสือแบบฝึกหัด	1.39	0.51	4	1.43	0.54	3	1.50	0.58	2
4.4 ท่านใช้เทปประกอบการฟังในกิจกรรมการฟัง	1.54	0.52	3	1.71	0.48	2	1.50	0.58	2
รวม	1.75	0.27		1.79	0.23		1.75	0.29	
ตอนที่ 5 ความพอใจของครูที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ตนใช้									
5.1 หนังสือเรียนสวยงามและดึงดูดใจ	4.39	0.51	1	4.57	0.54	1	5.00	0.00	1

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ตารางที่ 13 (ต่อ)

รายการ	Projects: Play & Learn 4 (n = 13)			Say Hello 4 (n = 7)			Smart Kids 4 (n = 4)		
	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่
5.2 ภาพประกอบชัดเจนและช่วยท่านลดการอธิบายได้	4.08	1.04	2	4.29	0.76	2	4.50	0.58	2
5.3 หนังสือเรียนช่วยลดเวลาการเตรียมการสอนของท่าน	3.08	1.26	5	3.85	1.06	3	4.25	0.50	3
5.4 ท่านพอใจกับชุดหนังสือซึ่งประกอบด้วย หนังสือเรียน คู่มือครู หนังสือแบบฝึกหัด และเทป	3.54	0.88	4	3.71	0.48	4	3.75	0.50	4
5.5 ท่านพอใจกับผลการเรียนของนักเรียนจากการใช้หนังสือเรียนเล่มที่ท่านใช้ปัจจุบัน	3.69	0.86	3	3.57	0.54	5	3.75	0.50	4
5.6 ชุดหนังสือนี้ดีมากสำหรับท่านและนักเรียน	3.31	0.86	5	3.43	0.98	6	3.00	0.82	5
รวม	3.68	0.67		3.91	0.44		4.04	0.08	

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามเล่มกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2 มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 กับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2 นั้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 (S.D. = 0.46) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ เนื้อหามีเรื่องราวเหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรม

ไทย ($\bar{x}$ = 4.23, S.D. = 0.83) อันดับสุดท้าย ได้แก่ เวลาของการสอนที่หลักสูตรกำหนดพอดีกับเนื้อหาในหนังสือเรียน เนื้อหาและกิจกรรมมีจำนวนเหมาะสมกับการเรียนการสอนและระดับของนักเรียน ซึ่งทั้ง 2 ข้อนี้มีค่าเฉลี่ยเท่ากันเท่ากับ 3.23 (S.D. = 0.19)

ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 กับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2 นั้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 (S.D. = 0.35) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ เนื้อหามีเรื่องราวเหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมไทย ($\bar{x}$ = 4.14, S.D. = 0.38)อันดับสุดท้าย ได้แก่ หนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้เหมาะสมกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรปัจจุบัน ($\bar{x}$ = 4.14, S.D.= 0.69) อันดับสุดท้าย ได้แก่ เนื้อหาและกิจกรรมมีจำนวนเหมาะสมกับการเรียนการสอนและระดับของนักเรียน ($\bar{x}$ = 3.43, S.D. = 1.13)

ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 กับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2 นั้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 (S.D. = 0.19) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ คำศัพท์และไวยากรณ์ในหนังสือเรียนมีครบตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ ($\bar{x}$ =3.75, S.D. = 0.50) อันดับสุดท้าย ได้แก่ เนื้อหาและกิจกรรมมีจำนวนเหมาะสมกับการเรียนการสอนและระดับของนักเรียน ($\bar{x}$ = 2.50, S.D. = 0.58)

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ตอนที่ 2 ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามเล่มกับนักเรียน (ในมุมมองของครู) มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ในมุมมองของครูนั้นคิดว่า ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 กับนักเรียนในมุมมองของครูนั้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 (S.D. = 0.46) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ ครูคิดว่านักเรียนมีความสุขกับการเรียนและทำกิจกรรมตามหนังสือเรียน ($\bar{x}$ =4.39, S.D. = 0.65) อันดับสุดท้าย ได้แก่ โดยภาพรวม หนังสือเรียน หนังสือแบบฝึกหัด เทปมีระดับความยาก-ง่ายเหมาะสมกับนักเรียน ($\bar{x}$ =2.85, S.D. = 1.07)

ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 กับนักเรียนในมุมมองของครูนั้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 (S.D. = 0.43) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ เนื้อหาเหมาะสมกับความสนใจ วัย และระดับของนักเรียน ($\bar{x}$ =4.57, S.D. = 0.54) อันดับสุดท้าย ได้แก่ กิจกรรมในหนังสือช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนเพื่อใช้ในชีวิตจริงได้ ($\bar{x}$ = 3.14, S.D. = 0.90)

ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 กับนักเรียนในมุมมองของครูนั้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 (S.D. = 0.29) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ เนื้อหาเหมาะสมกับความสนใจ วัย และระดับของนักเรียน ($\bar{x}$ =4.50, S.D. = 0.58) อันดับสุดท้าย ได้แก่ หนังสือ-

เรียนเหมาะสมกับความแตกต่างด้านระดับความรู้และวัฒนธรรมของนักเรียน และโดยภาพรวมหนังสือเรียน หนังสือแบบฝึกหัด เทปมีระดับความยาก-ง่ายเหมาะสมกับนักเรียน ซึ่งทั้ง 2 ข้อนี้มีค่าเฉลี่ยเท่ากันเท่ากับ 2.00 (S.D. = 0.00)

ตอนที่ 3 ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามเล่มกับครู มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 กับครูมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 (S.D. = 0.42) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ ครูคุ้นเคยกับวัฒนธรรมที่สอดแทรกเข้ามาในบทเรียน ($\bar{x}$=4.77, S.D. = 0.44) อันดับสุดท้าย ได้แก่ คำอธิบายเพิ่มเติมด้านวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาจากหนังสือเรียนหรือคู่มือครูมีความชัดเจนถูกต้อง ($\bar{x}$ = 1.85, S.D. = 0.56)

ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 กับครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 (S.D. = 0.38) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ ครูคุ้นเคยกับวัฒนธรรมที่สอดแทรกเข้ามาในบทเรียน ($\bar{x}$=4.43, S.D. = 0.54) อันดับสุดท้าย ได้แก่ คำอธิบายเพิ่มเติมด้านวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาจากหนังสือเรียนหรือคู่มือครูมีความชัดเจนถูกต้อง ($\bar{x}$ = 1.57, S.D. = 0.54)

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 กับครูนั้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 (S.D. = 0.39) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ คู่มือครูให้คำแนะนำที่ดีและชัดเจนแก่ครู ($\bar{x}$=4.50, S.D. = 0.57) อันดับสุดท้าย ได้แก่ ท่าน (ครู) คุ้นเคยกับวัฒนธรรมที่สอดแทรกเข้ามาในบทเรียน ($\bar{x}$=1.75, S.D. = 0.50)

ตอนที่ 4 การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของครู มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

เนื่องจากค่าระดับคะแนนของตอนที่ 4 นี้แตกต่างจากตอนอื่นๆ ในแบบสอบถาม เพราะในตอนที่ 4 นี้ ผู้วิจัยต้องการสอบถามความบ่อยหรือความถี่ในการใช้หนังสือเรียน ดังนั้นค่าระดับคะแนนจึงเป็นลักษณะดังนี้ ทุกวัน = 4 4 ครั้ง/สัปดาห์ = 3 2-3ครั้ง/สัปดาห์ = 2 1 ครั้ง/สัปดาห์=1 ไม่ใช้เลย = 0 ดังนั้นเมื่อแปลผลในการอภิปรายผล ผู้วิจัยจะนำเสนอเป็นความบ่อย มิใช่ค่าระดับความคิดเห็นเช่นตอนอื่นๆ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของตอนที่ 4 มีดังนี้

การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 ของครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ1.75 (S.D. = 0.27) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ ครูใช้หนังสือเรียนในการสอนนักเรียนในห้องเรียน ($\bar{x}$=2.08, S.D. = 0.28) อันดับสุดท้าย ได้แก่ ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม/แบบฝึกหัดทั้งหมดจากหนังสือเรียนและหนังสือแบบฝึกหัด ($\bar{x}$=1.39, S.D. = 0.51)

การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 ของครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.79

(S.D. = 0.23) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ ครูใช้หนังสือเรียนในการสอนนักเรียนในห้องเรียน และครูใช้หนังสือเรียนเป็นหลักและมีสื่อการสอนอย่างอื่นร่วมด้วย ซึ่งทั้ง 2 ข้อนี้มีค่าเฉลี่ยเท่ากันเท่ากับ 2.00 (S.D. = 0.00) อันดับสุดท้าย ได้แก่ ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม/แบบฝึกหัดทั้งหมดจากหนังสือเรียนและหนังสือแบบฝึกหัด ($\bar{x}$ =1.43, S.D. = 0.54)

การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 ของครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.75 (S.D. = 0.29) พบว่า อันดับแรก ได้แก่ ครูใช้หนังสือเรียนในการสอนนักเรียนในห้องเรียน และครูใช้หนังสือ เรียนเป็นหลักและมีสื่อการสอนอย่างอื่นร่วมด้วย ซึ่งทั้ง 2 ข้อนี้มีค่าเฉลี่ยเท่ากันเท่ากับ 2.00 (S.D.= 0.00) อันดับสุดท้าย ได้แก่ ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม/แบบฝึกหัดทั้งหมดจากหนังสือเรียนและหนังสือแบบฝึกหัดครูใช้เทปประกอบการฟังในกิจกรรมการฟัง ซึ่งทั้ง 2 ข้อนี้มีค่าเฉลี่ยเท่ากันเท่ากับ 1.50 (S.D. = 0.58)

ตอนที่ 5 ความพอใจของครูที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ตนใช้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

ความพอใจของครูที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 ที่ตนใช้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 (S.D.=0.67) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ หนังสือเรียนสวยงามและดึงดูดใจ($\bar{x}$ = 4.39, S.D. = 0.51) อันดับสุดท้าย ได้แก่ หนังสือเรียนช่วยลดเวลาการเตรียมการสอนของครู ($\bar{x}$ =3.08, S.D. = 1.26)

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

ความพอใจของครูที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 ที่ตนใช้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91(S.D. = 0.44) อันดับแรก ได้แก่ หนังสือเรียนสวยงามและดึงดูดใจ ($\bar{x}$ =4.57, S.D. = 0.54) อันดับสุดท้าย ได้แก่ ชุดหนังสือนี้ดีมากสำหรับท่านและนักเรียน ($\bar{x}$ =3.43, S.D. = 0.98)

ความพอใจของครูที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 ที่ตนใช้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 (S.D. = 0.08) พบว่า อันดับแรก ได้แก่ หนังสือเรียนสวยงามและดึงดูดใจ ($\bar{x}$ = 5.00, S.D.=0.00) อันดับสุดท้าย ได้แก่ ชุดหนังสือนี้ดีมากสำหรับท่านและนักเรียน ($\bar{x}$ =3.00, S.D. = 0.82)

การแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของครู

จากส่วนที่ 2 ของแบบสอบถามความคิดเห็นของครูซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด ครูได้แสดงความคิดเห็นหลากหลาย โดยนำเสนอตามรายชื่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษดังนี้

หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4

ผู้วิจัยขอนำเสนอความคิดเห็นของครู โดยแต่ละข้อ ผู้วิจัยนำเสนอด้วยการเรียงลำดับคำตอบหรือความคิดเห็นจากความถี่มากไปหาน้อย ดังต่อไปนี้

1. สิ่งที่ครูประทับใจที่สุดในชุดหนังสือ พร้อมทั้งเหตุผล ได้แก่

1.1 ภาพสีสันสดใสสวยงาม มีทั้งตัวการ์ตูนและภาพคนจริง ช่วยให้นักเรียนเข้าใจคำอธิบายการทำกิจกรรมของครูและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับเรื่องที่สอนอีกด้วย

1.2 เพลงภาษาอังกฤษ เพราะเหมาะสมกับวัยของนักเรียน บางเพลงก็ดัดแปลงมาจากเพลงหรือทำนองเพลงที่นักเรียนคุ้นเคยอยู่แล้ว อีกทั้งยังส่งเสริมให้นักเรียนได้กล้าแสดงออก และเรียนอย่างสนุกสนาน

2. สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของครู ได้แก่

2.1 เนื้อหายากและมากเกินไป ไม่เหมาะสมกับระดับของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และเวลาเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

2.2 กิจกรรมมากเกินไปไม่เหมาะสมกับเวลาเรียน

2.3 ถ้าขาดครู นักเรียนจะไม่สามารถใช้หนังสือหรือกิจกรรมด้วยตนเองได้

2.4 เป็นหนังสือที่ต้องพึ่งพาคู่มือครูอย่างมาถ้าขาดคู่มือครูจะทำให้ครูลำบากมากและใช้หนังสือเรียนได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพ

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

2.5 ไม่เข้าใจสัญลักษณ์ทางสัทศาสตร์

3. ข้อเด่นของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้ ได้แก่

3.1 มีความเป็นไทยสูง เนื้อหาเป็นบริบททางสังคมและวัฒนธรรมไทย

3.2 เนื้อเรื่องที่นำเสนอเหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน

3.3 เน้นกิจกรรมที่ให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน

4. ข้อด้อยของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้ ได้แก่

4.1 กิจกรรมมากเกินไป ทำให้เวลาเรียนไม่เพียงพอ

4.2 เนื้อหาและกิจกรรมยากเกินไป ไม่เหมาะสมกับระดับของนักเรียน

4.3 การลำดับกิจกรรมในแต่ละบทเรียนไม่เป็นระเบียบ บางครั้งก็สร้างความสับสนให้แก่ครูและนักเรียนด้วย

4.4 ต้องใช้เวลาเพื่อเตรียมการสอนในการทำกิจกรรมมากขึ้น

4.5 บทเรียนแต่ละบทยาวเกินไป

4.6 คำอธิบายการใช้ไวยากรณ์หรือโครงสร้างทางภาษาไม่ค่อยมี

4.7 ปกหนังสือหลุดง่าย

5. ครูมีการปรับเนื้อหา/กิจกรรมในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ดังนี้

5.1 ลดจำนวนการทำกิจกรรมให้น้อยลง และปรับกิจกรรมให้สั้นลงเพื่อให้เหมาะสมกับนักเรียนและเวลา

5.2 ปรับกิจกรรมการสอนจากคู่มือครูให้เหมาะสมกับสถานการณ์การเรียนการสอนของตนเอง

6. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

6.1 ลดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลาเรียน

6.2 ลดเนื้อหาลง

6.3 ลดเนื้อหาหรือการทำกิจกรรมที่ต้องพึ่งพาคู่มือครูจนขาดไม่ได้เพราะบางครั้งเมื่อไม่มีคู่มือครู ครูผู้สอนจะไม่เข้าใจถึงวิธีการทำกิจกรรมที่หนังสือเรียนกล่าวถึง

6.4 ลดความยาวของบทเรียนลง ควรนำเสนอเป็นบทสั้นๆ

6.5 ควรเพิ่มคำอธิบายเรื่องโครงสร้างและการใช้ไวยากรณ์

หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ผู้วิจัยขอนำเสนอความคิดเห็นของครูเป็นรายข้อ โดยแต่ละข้อ ผู้วิจัยนำเสนอด้วยการเรียงลำดับคำตอบหรือความคิดเห็นจากความถี่มากไปหาน้อย ดังต่อไปนี้

1.สิ่งที่ครูประทับใจที่สุดในชุดหนังสือ พร้อมทั้งเหตุผล ได้แก่

1.1 ภาพ ตัวการ์ตูนน่ารัก สีสันสดใสสวยงาม สามารถสอนคำศัพท์ผ่านรูปภาพในหนังสือได้เลย ช่วยลดเวลาทำสื่อการสอนบางส่วนลง นอกจากนี้ยังช่วยให้นักเรียนเข้าใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับเรื่องที่สอนอีกด้วย

1.2 เพลงภาษาอังกฤษ เพราะเหมาะสมกับวัยของนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนได้กล้าแสดงออก เช่น การทำท่าทางประกอบ การออกเสียง เป็นต้น นอกจากนี้นักเรียนยังสามารถเดาเนื้อเรื่องบางส่วนจากเพลงได้ และนักเรียนเรียนอย่างสนุกสนาน

2. สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของครู ได้แก่

2.1 เนื้อหายากและมากเกินไป ไม่เหมาะสมกับระดับของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และเวลาเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

2.2 ต้องใช้เวลาในการทำกิจกรรมมากกว่าที่คู่มือครูคาดการณ์ไว้

2.3 เนื้อเรื่องบางส่วนใช้สถานที่ในเมืองหลวง ทำให้บางครั้งนักเรียนนึกภาพไม่ออก

3. ข้อเด่นของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้ ได้แก่

3.1 มีความเป็นไทยสูง เนื้อหาเป็นบริบททางสังคมและวัฒนธรรมไทย

3.2 เนื้อเรื่องที่นำเสนอเหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน

3.3 รูปแบบการนำเสนอเหมาะสมกับวัยของนักเรียน

4. ข้อด้อยของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้ ได้แก่

4.1 คำอธิบายไวยากรณ์หรือโครงสร้างทางภาษามีน้อย และคู่มือครูก็แนะนำเพิ่มเติมไม่เพียงพอ

4.2 กิจกรรมยังมีความหลากหลายน้อย

4.3 ไม่เข้าใจสัญลักษณ์ทางสัทศาสตร์

5. ครูมีการปรับเนื้อหา/กิจกรรมในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ดังนี้

5.1 ลดเนื้อหาลงและเพิ่มกิจกรรมที่หลากหลายให้เด็กได้มีประสบการณ์ทางภาษาเพิ่มขึ้น

5.2 ปรับกิจกรรมให้สั้นลงเพื่อให้เหมาะสมกับเวลา

5.3 สอนไม่ได้เรียงลำดับกิจกรรมในแต่ละบทเรียนตามหนังสือทั้งนี้ขึ้นอยู่กับช่วงเวลาการสอน เช่น ถ้าสอนตอนบ่ายก็จะเน้นที่เพลงและเกม แต่ถ้าเป็นช่วงเช้าก็จะสอนเนื้อหาได้มากขึ้น เป็นต้น

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

6. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

6.1 เพิ่มกิจกรรมที่หลากหลายมากขึ้น

6.2 ลดเนื้อหาและกิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลาเรียน

6.3 ลดความยาวของบทเรียนลง ควรนำเสนอเป็นบทสั้นๆ

6.4 ควรเพิ่มคำอธิบายเรื่องโครงสร้างและการใช้ไวยากรณ์

6.5 ควรมีวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาสอดแทรกเข้ามาในบทเรียน และอธิบายเพิ่มเติมในคู่มือครูอย่างชัดเจน

หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4

ผู้วิจัยขอนำเสนอความคิดเห็นของครูเป็นรายข้อ โดยแต่ละข้อ ผู้วิจัยนำเสนอด้วยการเรียงลำดับคำตอบหรือความคิดเห็นจากความถี่มากไปหาน้อยดังต่อไปนี้

1. สิ่งที่ครูประทับใจที่สุดในชุดหนังสือ พร้อมทั้งเหตุผล ได้แก่

1.1 ภาพ ตัวการ์ตูนน่ารักมีสีสันสดใสสวยงาม เหมาะสมกับวัยของนักเรียน

สามารถสื่อสารได้ด้วยภาพ และช่วยลดเวลาทำสื่อการสอนบางส่วนลง

1.2 เพลงภาษาอังกฤษและการฝึกออกเสียง นักเรียนชอบเรียนผ่านทั้งสองสิ่งนี้ โดยเฉพาะการหัดออกเสียงเดี่ยวๆ

1.3 การจัดรูปเล่ม

1.4 หนังสือเรียนมีคู่มือครู หนังสือแบบฝึกหัด และเทปประกอบการฟังพร้อม

2. สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ได้แก่

2.1 เนื้อหา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บทอ่านยากมาก ไม่เหมาะสมกับระดับของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2.2 เนื้อหามากเกินไป ไม่เหมาะสมกับเวลาเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

3. ข้อเด่นของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้ ได้แก่

3.1 มีวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาเข้ามาสอดแทรก ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

3.2 หัวเรื่องที่นำเสนอเหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน

3.3 รูปแบบการนำเสนอเหมาะสมกับวัยของนักเรียน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

3.4 คู่มือครูมีการเขียนเสียงอ่านคำภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

4. ข้อด้อยของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้ ได้แก่

4.1 คำอธิบายไวยากรณ์หรือโครงสร้างทางภาษามีน้อย มีเพียงตัวอย่างประโยคการพูดทำให้ครูต้องหาเพิ่มเอง เพราะคู่มือครูก็แนะนำเพิ่มเติมไม่เพียงพอ

4.2 บทอ่านยากมาก นักเรียนไม่สามารถอ่านเองได้ เพราะไม่เข้าใจ อีกทั้งบทอ่านที่เป็นบทสนทนาก็ยาวเกินไป

4.3 บางกิจกรรมหรือเกมก็ยากเกินไป นักเรียนทำไม่ค่อยได้

4.4 บางบทไม่มีกิจกรรม เกม ครูต้องหาเอง

5. ครูมีการปรับเนื้อหา/กิจกรรมในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ดังนี้

5.1 ลดเนื้อหาลงให้เหมาะสมกับนักเรียน

5.2 ปรับกิจกรรมให้สั้นลงเพื่อให้เหมาะสมกับเวลา

5.3 เพิ่มการสอนวิธีการออกเสียงแก่นักเรียน นอกเหนือจากในเทปประกอบการฟัง แต่วิธีการออกเสียงนี้ ครูสอนง่ายๆ ด้วยการเปรียบเทียบกับวิธีการออกเสียงเกี่ยวกับสิ่งใกล้ตัว

6. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

6.1 ลดเนื้อหา และปรับบทอ่านให้ง่ายขึ้น

6.2 เพิ่มกิจกรรมที่หลากหลายมากขึ้น

6.3 ควรเพิ่มคำอธิบายเรื่องโครงสร้างและการใช้ไวยากรณ์

6.4 ควรเพิ่มกิจกรรมทางเลือกให้หลากหลายมีจำนวนมากขึ้น

6.5 ในคู่มือครูควรแนะนำปัญหาทางการเรียนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับนักเรียนและครู ขณะมีการเรียนการสอนเนื้อหาในบทเรียนนั้นๆ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนความคิดเห็นจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ตนใช้ เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 คือ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ตนใช้ ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษสามเล่มดังกล่าวจำนวน 305 คน ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากนั้นจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ส่วนข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในส่วนที่ 2 ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำข้อมูลมานับเรียงลำดับตามความถี่จากมากไปน้อย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนความคิดเห็นจากส่วนที่ 1 ของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ตนใช้ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ตนใช้

รายการ	Projects : Play & Learn 4 (n = 192)			Say Hello 4 (n = 96)			Smart Kids 4 (n = 17)		
	$\overline{X}$	S.D.	**ลำดับที่**	$\overline{X}$	S.D.	**ลำดับที่**	$\overline{X}$	S.D.	**ลำดับที่**
ตอนที่ 1 ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามเล่มกับตัวนักเรียนเอง									
1.1 นักเรียนเข้าใจคำอธิบายในหนังสือเรียน	3.68	0.91	2	3.75	0.92	2	3.12	0.86	4
1.2 นักเรียนเข้าใจตัวอย่างประโยคภาษาอังกฤษในหนังสือเรียน	3.35	1.05	3	3.47	1.04	4	2.77	1.03	5

ตารางที่ 14 (ต่อ)

รายการ	Projects : Play & Learn 4 (n = 192)			Say Hello 4 (n = 96)			Smart Kids 4 (n = 17)		
	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่
1.3 เนื้อหาที่เรียนในชั้นป.4 เป็นเนื้อหาที่นักเรียนได้เรียนมาบ้างแล้ว เมื่ออยู่ ป.1- ป.3	3.14	1.01	5	3.57	1.00	3	4.00	0.61	2
1.4 นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องภาษาอังกฤษเข้าใจ	2.45	1.13	7	2.35	1.19	7	2.41	0.93	6
1.5 นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องในเทปประกอบหนังสือเรียน	2.62	1.18	6	2.60	1.14	6	2.06	0.75	7
1.6 นักเรียนคิดว่าเรื่องที่เรียนในหนังสือยาก	3.27	1.20	4	3.38	3.38	5	3.77	1.03	3
1.7 นักเรียนได้ความรู้ใหม่ๆ จากหนังสือเรียน	4.25	0.87	1	4.28	0.77	1	4.58	0.61	1
รวม	3.26	0.54		3.35	0.54		3.25	0.49	
ตอนที่ 2 การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน									
2.1 นักเรียนใช้หนังสือเรียนในการทำการบ้าน	2.30	0.77	1	2.42	0.87	2	1.77	1.09	4
2.2 นักเรียนอ่านหนังสือเรียนภาษาอังกฤษเพื่อทบทวนบทเรียน	2.21	0.99	2	2.58	0.97	1	2.71	1.21	1
2.3 นักเรียนทำแบบฝึกหัดจากหนังสือแบบฝึกหัด	2.05	0.99	4	2.37	0.89	3	2.29	0.85	2
2.4 นักเรียนท่องคำศัพท์ในหนังสือเรียน	2.13	1.14	3	2.33	1.22	4	2.00	1.41	3
2.5 เมื่ออยู่นอกห้องเรียนนักเรียนฟังเทปภาษาอังกฤษตามหนังสือเรียนด้วยตนเอง	0.04	0.28	5	0.31	0.92	5	0.00	0.00	5
รวม	1.75	0.59		2.01	0.74		1.76	0.81	

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลงวันลิขสิทธิ์

ตารางที่ 14 (ต่อ)

รายการ	Projects : Play & Learn 4 (n = 192)			Say Hello 4 (n = 96)			Smart Kids 4 (n = 17)		
	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่	$\overline{X}$	S.D.	ลำดับที่
ตอนที่ 3 ความพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้									
3.1 หนังสือเรียน มีรูปภาพสวยงาม	4.10	0.99	2	4.13	0.86	2	4.64	0.50	1
3.2 รูปภาพช่วยให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่ครูสอนง่ายขึ้น	3.57	1.03	4	3.51	0.89	5	3.71	0.92	4
3.3 นักเรียนชอบเรียนภาษาอังกฤษจากหนังสือเรียน	3.58	0.93	3	3.58	0.88	4	3.71	0.92	4
3.4 นักเรียนสนุกเวลาทำกิจกรรมภาษาอังกฤษ	4.45	0.75	1	4.15	0.78	1	4.00	1.06	2
3.5 นักเรียนชอบทำแบบฝึกภาษาอังกฤษในหนังสือเรียนและหนังสือแบบฝึกหัด	3.02	1.14	6	2.60	1.12	6	3.00	1.28	5
3.6 นักเรียนชอบหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้ในตอนนี้	3.54	0.97	5	3.70	0.92	3	3.83	0.80	3
รวม	**3.71**	**0.63**		**3.62**	**0.57**		**3.82**	**0.75**	

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามเล่มกับตัวนักเรียนเอง มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 กับตัวนักเรียนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 (S.D. = 0.54) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ นักเรียนได้ความรู้ใหม่ๆ จากหนังสือเรียน ($\bar{x}$ =4.25, S.D. =0.87) อันดับสุดท้าย ได้แก่ นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องภาษาอังกฤษเข้าใจ ($\bar{x}$ =2.45, S.D. =1.13)

ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 กับตัวนักเรียน

เอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 (S.D. = 0.54) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ นักเรียนได้ความรู้ใหม่ๆ จากหนังสือเรียน ($\bar{x}$ =4.28, S.D.= 0.77) อันดับสุดท้าย ได้แก่ นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องภาษาอังกฤษเข้าใจ ($\bar{x}$ =2.35, S.D. =1.19)

ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 กับตัวนักเรียนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 (S.D. = 0.49) อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนได้ความรู้ใหม่ๆ จากหนังสือเรียน ($\bar{x}$ =4.58, S.D.= 0.61) อันดับสุดท้าย ได้แก่ นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องภาษาอังกฤษเข้าใจ ($\bar{x}$ = 2.41, S.D. = 0.93)

ตอนที่ 2 การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน

ตอนที่ 2 ของแบบสอบถามความคิดเห็นนักเรียนนี้ มีการสอบถามความบ่อยหรือความถี่ในการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ดังนั้นช่องระดับคะแนนจึงเหมือนกับตอนที่ 4 ของแบบสอบถามความคิดเห็นของครูมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.75 (S.D. = 0.59) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ นักเรียนใช้หนังสือเรียนในการทำการบ้าน ($\bar{x}$ = 2.30, S.D.= 0.77) อันดับสุดท้าย ได้แก่ เมื่ออยู่นอกห้องเรียน นักเรียนฟังเทปภาษาอังกฤษตามหนังสือเรียนด้วยตนเอง ($\bar{x}$ =0.04, S.D. = 0.28)

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลาวันลิขสิทธิ์

การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.01 (S.D.= 0.74) พบว่า อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนอ่านหนังสือเรียนภาษาอังกฤษเพื่อทบทวนบทเรียน ($\bar{x}$ = 2.58, S.D.= 0.97) อันดับสุดท้าย ได้แก่ เมื่ออยู่นอกห้องเรียน นักเรียนฟังเทปภาษาอังกฤษตามหนังสือเรียนด้วยตนเอง ($\bar{x}$ =0.31, S.D. = 0.92)

การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.76 (S.D.=0.81) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ นักเรียนอ่านหนังสือเรียนภาษาอังกฤษเพื่อทบทวนบทเรียน ($\bar{x}$ =2.71, S.D.= 1.21) อันดับสุดท้าย ได้แก่ เมื่ออยู่นอกห้องเรียน นักเรียนฟังเทปภาษาอังกฤษตามหนังสือเรียนด้วยตนเอง ($\bar{x}$ =0.00, S.D. = 0.00)

ตอนที่ 3 ความพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ตนใช้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

ความพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 ที่ใช้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 (S.D. = 0.63) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ นักเรียนสนุกเวลาทำกิจกรรมภาษาอังกฤษ ($\bar{x}$ = 4.45, S.D.= 0.75) อันดับสุดท้าย ได้แก่ นักเรียนชอบทำแบบฝึกภาษาอังกฤษในหนังสือเรียนและหนังสือแบบฝึกหัด ($\bar{x}$ = 3.02, S.D.= 1.14)

ความพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 ที่ใช้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 (S.D.=0.57) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ นักเรียนสนุกเวลาทำกิจกรรมภาษาอังกฤษ ($\bar{x}$ =4.15, S.D.= 0.78) อันดับสุดท้าย ได้แก่ นักเรียนชอบทำแบบฝึกภาษาอังกฤษในหนังสือเรียนและหนังสือแบบฝึกหัด ($\bar{x}$ = 2.60, S.D.= 1.12)

ความพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 ที่ใช้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 (S.D. = 0.75) พบว่าอันดับแรก ได้แก่ หนังสือเรียนมีรูปภาพสวยงาม ($\bar{x}$ =4.64, S.D.= 0.50) อันดับสุดท้าย ได้แก่ นักเรียนชอบทำแบบฝึกภาษาอังกฤษในหนังสือเรียนและหนังสือแบบฝึกหัด ($\bar{x}$ = 3.02, S.D.= 1.18)

การแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักเรียน

จากส่วนที่ 2 ในแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นหลากหลาย โดยนำเสนอตามรายชื่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษดังนี้

หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ผู้วิจัยขอนำเสนอความคิดเห็นของนักเรียนเป็นรายข้อ โดยแต่ละข้อ ผู้วิจัยนำเสนอด้วยการเรียงลำดับคำตอบหรือความคิดเห็นจากความถี่มากไปหาน้อย ดังต่อไปนี้

1. สิ่งที่นักเรียนชอบมากที่สุดในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษเล่มนี้ ได้แก่
    1.1 เพลงภาษาอังกฤษ
    1.2 ตัวการ์ตูนน่ารักสีสันสวยงาม และมีภาพที่เป็นคนจริง
    1.3 คำศัพท์ใหม่ๆ
    1.4 บทอ่าน
    1.5 แบบฝึกหัด
2. สิ่งที่นักเรียนไม่ชอบมากที่สุดในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษเล่มนี้ ได้แก่
    2.1 บทอ่าน
    2.2 แบบฝึกหัด
    2.3 ศัพท์ที่ยาก
    2.4 รูปประโยคที่ยาก
    2.5 เนื้อหาและกิจกรรมในบทเรียนไม่ค่อยเรียงลำดับ ดูไม่ค่อยเข้าใจ
    2.6 ตัวหนังสือที่บางครั้งก็เล็ก ทำให้อ่านยาก
3. กิจกรรมที่นักเรียนชอบที่สุด พร้อมทั้งเหตุผล ได้แก่

3.1 การร้องเพลง เพราะสนุก เพลิดเพลิน เพลงไพเราะ และได้เต้นทำท่าทางประกอบฟังด้วย

3.2 เล่นเกม เพราะสนุก ได้ความรู้และได้เล่นกับเพื่อน

3.3 การฝึกสนทนาและการถาม-ตอบเป็นกลุ่ม เพราะได้ฝึกพูด แลกเปลี่ยนกับเพื่อน

3.4 การทำแบบฝึกหัด เพราะได้ใช้ความคิด

3.5 การอ่านบทอ่านภาษาอังกฤษ เพราะได้ความรู้

3.6 การวาดรูปและประดิษฐ์สิ่งของต่างๆ เพราะได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์

4. กิจกรรมที่นักเรียนไม่ชอบที่สุด พร้อมทั้งเหตุผล ได้แก่

4.1 การอ่านบทอ่านภาษาอังกฤษ เพราะยาก อ่านไม่ค่อยได้ ไม่ค่อยเข้าใจคำศัพท์ บางบทก็เนื้อเรื่องยาว

4.2 การทำแบบฝึกเพราะยาก น่าเบื่อและทำไม่ได้

4.3 การหาคำศัพท์ที่แตกต่างจากพวก พร้อมทั้งให้เหตุผล

4.4 การฟังบทสนทนาจากเทปประกอบการฟัง เพราะฟังไม่ค่อยเข้าใจ อีกทั้งยังอ่านบทสนทนาตามหนังสือเรียนไม่ได้อีกด้วย

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลงวันลงชื่อ

4.5 การพูด เพราะพูดไม่ค่อยได้ และการตอบคำถาม เพราะไม่มั่นใจว่าจะตอบถูกหรือไม่

4.6 การเขียนเพราะมีให้เขียนมากและนักเรียนเขียนไม่ค่อยได้

4.7 การประดิษฐ์ของต่างๆ เพราะไม่ชอบทำ น่าเบื่อ

5. สิ่งอื่นๆ ที่นักเรียนอยากกล่าวถึง ได้แก่ อยากให้ลดแบบฝึกหัดลง โดยเฉพาะการเขียนและวิเคราะห์คำศัพท์ อยากให้บทอ่านง่ายขึ้น และประดิษฐ์ของน้อยลง

หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4

ผู้วิจัยขอนำเสนอความคิดเห็นของนักเรียนเป็นรายข้อ โดยแต่ละข้อ ผู้วิจัยนำเสนอด้วยการเรียงลำดับคำตอบหรือความคิดเห็นจากความถี่มากไปหาน้อย ดังต่อไปนี้

1. สิ่งที่นักเรียนชอบมากที่สุดในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษเล่มนี้ ได้แก่

1.1 เพลงภาษาอังกฤษ

1.2 ภาพและตัวการ์ตูนน่ารักสีสันสวยงาม

1.3 คำศัพท์ใหม่ๆ

1.4 ประโยค เพราะจะได้นำไปพูดและเขียนได้

1.5 แบบฝึกหัด เพราะเป็นการฝึกทักษะทางภาษาอังกฤษ

1.6 บทอ่าน

2. สิ่งนักเรียนไม่ชอบมากที่สุดในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษเล่มนี้ ได้แก่

2.1 บทอ่าน

2.2 แบบฝึกหัด

2.3 คำศัพท์ที่ยาก

2.4 หน้าคำศัพท์ที่ไม่มีรูปภาพ

2.5 เพลงภาษาอังกฤษ

3. กิจกรรมที่นักเรียนชอบที่สุด พร้อมทั้งเหตุผล ได้แก่

3.1 เล่นเกม เช่น เกมจับคู่ฝึกถาม-ตอบ ทายคำ แข่งขันต่อคำศัพท์ เพราะสนุก ได้ความรู้และได้เล่นกับเพื่อน

3.2 การร้องเพลงพร้อมทำท่าทางประกอบ เพราะสนุก เพลงประกอบไพเราะ ฟังแล้วเพลิดเพลิน เข้าใจเนื้อหาได้จากภาพประกอบ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

3.3 การเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆ เพราะได้ความรู้ใหม่ๆ และสามารถนำไปเล่นเกมต่อคำศัพท์

3.4 การฝึกพูดบทสนทนาและการถาม-ตอบเพราะให้นักเรียนได้แสดงออก

3.5 การฝึกใช้ประโยคต่างๆ เพราะจะทำให้นักเรียนพูดและเขียนได้

3.6 การทำแบบฝึกเพราะเป็นการฝึกทักษะทางภาษาอังกฤษ

3.7 การอ่านภาษาอังกฤษ เพราะได้ความรู้ใหม่ๆ ได้ใช้คำศัพท์ และจะทำให้นักเรียนอ่านหนังสือได้

3.8 การประดิษฐ์ของเล่นต่างๆ เพราะสนุก เพลิดเพลิน

4. กิจกรรมที่นักเรียนไม่ชอบที่สุด พร้อมทั้งเหตุผล ได้แก่

4.1 การอ่านบทอ่านภาษาอังกฤษ เพราะยาก อ่านไม่ค่อยได้ ไม่ค่อยเข้าใจ และบางประโยคก็ยาว

4.2 การทำแบบฝึกเพราะยาก น่าเบื่อและทำไม่ได้

4.3 การฟังบทสนทนาจากเทปประกอบการฟัง เพราะฟังไม่ค่อยเข้าใจ อีกทั้งยังอ่านบทสนทนาตามหนังสือเรียนไม่ได้อีกด้วย

4.4 การพูด เพราะพูดไม่ค่อยได้ และการตอบคำถาม เพราะไม่มั่นใจว่าจะ

ตอบถูก

4.5 การหาความหมายของศัพท์

4.6 การประดิษฐ์ของต่างๆ เช่น กรอบรูป เพราะไม่ชอบทำ น่าเบื่อ

4.7 การเล่านิทาน เพราะกลัวเล่าผิด

4.8 การร้องเพลงและเกม เพราะเสียงดัง และเข้าใจเนื้อหาได้ยาก

5. สิ่งอื่นๆ ที่นักเรียนอยากเอ่ยถึง ได้แก่ อยากให้ลดแบบฝึกหัดลง และบทอ่านง่ายขึ้น

หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids

1. สิ่งที่นักเรียนชอบมากที่สุดในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษเล่มนี้ ได้แก่

1.1 ภาพและตัวการ์ตูนน่ารักสีสันสวยงาม โดยเฉพาะแมวที่ชื่อจิงเจอร์ (Ginger) แซม (Sam)

1.2 เพลงภาษาอังกฤษ

1.3 คำศัพท์ใหม่ๆ

1.4 บทอ่าน

1.5 แบบฝึกหัด

1.6 เนื้อหามากมายและหลากหลาย บทเรียนสนุก เช่น บทที่ 1 Hello, my friends.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

2. สิ่งนักเรียนไม่ชอบมากที่สุดในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษเล่มนี้ ได้แก่

2.1 บทอ่าน

2.2 แบบฝึกหัด

2.3 ศัพท์ที่ยาก

2.4 รูปประโยคที่ยาก

2.5 บทเรียนบางบทก็ไม่สนุก เช่น บทที่ 2 His name's Mark.

3. กิจกรรมที่นักเรียนชอบที่สุด พร้อมทั้งเหตุผล ได้แก่

3.1 การร้องเพลง เพราะสนุก เพลิดเพลิน ได้เต้นหรือทำท่าทางประกอบฟัง

3.2 เล่นเกม เพราะสนุก ผ่อนคลาย ได้ความรู้และได้เล่นกับเพื่อน

3.3 การฝึกสนทนาและการถาม-ตอบ เพราะได้ฝึกพูด แลกเปลี่ยนกับเพื่อน

3.4 การแต่งประโยค เพราะได้แต่งเรื่องและฝึกเขียน

3.5 การทำแบบฝึกหัด เพราะได้ใช้ความคิด

3.6 การอ่านบทอ่านภาษาอังกฤษ เพราะได้ความรู้ เนื้อหาสนุก

3.7 การวาดรูป เพราะได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์

4. กิจกรรมที่นักเรียนไม่ชอบที่สุด พร้อมทั้งเหตุผล ได้แก่

4.1 การอ่านบทอ่านภาษาอังกฤษ เพราะยาก อ่านไม่ค่อยได้ และไม่ค่อยเข้าใจคำศัพท์

4.2 อ่านและออกเสียงคำศัพท์ตามเทปประกอบ เพราะน่าเบื่อ ฝึกซ้ำไปซ้ำมาและไม่มีรูปภาพประกอบ

4.3 การทำแบบฝึกเพราะยาก น่าเบื่อและทำไม่ได้

4.4 การฟังบทสนทนาจากเทปประกอบการฟัง เพราะฟังไม่ค่อยเข้าใจ อีกทั้งยังอ่านบทสนทนาตามหนังสือเรียนไม่ได้อีกด้วย

4.5 การพูด เพราะพูดไม่ค่อยได้ และการตอบคำถาม เพราะไม่มั่นใจว่าจะตอบถูกหรือไม่

4.6 การเขียนเพราะนักเรียนเขียนไม่ค่อยได้และมักเขียนผิดบ่อยครั้ง

4.7 การประดิษฐ์ของต่างๆ เพราะไม่ชอบทำ น่าเบื่อ

5. สิ่งอื่นๆ ที่นักเรียนอยากเอ่ยถึง ได้แก่ อยากให้ลดแบบฝึกหัดลง บทอ่านง่ายขึ้น และไม่ชอบการฝึกออกเสียงคำศัพท์ทีละคำ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4” เป็นการวิจัยแบบวิเคราะห์ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระแบบฝึกหัด/กิจกรรม และรูปแบบการนำเสนอในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พร้อมทั้งคู่มือครู หนังสือแบบฝึกหัด เทปหรือซีดีประกอบ ศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และเสนอแนะแนวทางการนำหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปใช้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร นักเรียน และครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นหนังสือเรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้แก่

1.1 Projects : Play & Learn 4 ขององค์การค้าของคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลงวันลิขสิทธิ์

1.2 Say Hello 4 ของบริษัท สำนักพิมพ์แม็คจำกัด

1.3 Smart Kids 4 ของบริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท.จำกัด

2. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู คือ ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 24 คน จาก 24 โรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1

3. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 305 คน จาก 24 โรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1 ซึ่งเป็นโรงเรียนเดียวกับกลุ่มตัวอย่างครู

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ

1. แบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ เพื่อวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามเล่ม พัฒนามาจากการสังเคราะห์เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของ 6 คนคือ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2548 : 159-17) แกรนท์ (Grant 1987 : 122-126) คันนิ่งส์เวอร์ธ (Cunningsworth 1995 : 3-6,34,41-43,52-53,59-61,67-70,80-84,90-92, 103-106,118) เออร์ (Ur 1996 : 186) ไบร์ด (Byrd 2001 : 425-426) และกรมการศึกษาแห่งรัฐ

ภาษาอังกฤษแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ หนังสือเรียน สื่อเสริมประกอบการเรียน และคู่มือครู มีลักษณะแบบประเมินค่า ทั้งนี้เพื่อลดความกำกวม ง่ายต่อความเข้าใจและต่อการวิเคราะห์ของผู้วิเคราะห์ทั้งสามคน เครื่องมือชิ้นนี้ได้ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว

2. แบบสอบถามความคิดเห็นครูเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ใช้เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยประยุกต์รูปแบบมาจากแบบประเมินความสอดคล้องของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษของไบร์ด (Byrd 2001 : 247) กับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศช่วงชั้นที่ 2 (กระทรวงศึกษาธิการ 2544 : 9-19) ส่วนข้อคำถามในแบบสอบถามความคิดเห็นนั้น บางส่วนมาจากการสังเคราะห์เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ แบบสอบถามความคิดเห็นครูมีลักษณะแบบประเมินค่า แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ประกอบด้วย 5 ตอน ได้แก่ 1) ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษกับสาระและมาตรฐาน การเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศช่วงชั้นที่ 2 2) ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษกับนักเรียน (ในมุมมองของครู) 3) ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษกับครู 4) การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของครู 5) ความพอใจของครูที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ตนใช้ และส่วนที่ 2 การแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม แบบสอบถามความคิดเห็นครูเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษนี้ได้ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน

3. แบบสอบถามความคิดเห็นนักเรียนเกี่ยวหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ใช้เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยประยุกต์รูปแบบมาจากแบบประเมินความสอดคล้องของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษของไบร์ด (Byrd 2001 : 247) และพัฒนาข้อคำถามมาจากการสังเคราะห์เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษเช่นเดียวกับแบบสอบถามความคิดเห็นครู แบบสอบถามความคิดเห็นครูมีลักษณะแบบประเมินค่า แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่ 1) ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษกับนักเรียน 2) การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของครู 3) ความพอใจของครูที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ตนใช้ และส่วนที่ 2 การแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ซึ่งแบบสอบถามความคิดเห็นนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษนี้ได้ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน และทดลองใช้เพื่อวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8346

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการวิจัยด้วยตนเอง โดยมีผู้วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษร่วมอีก 2 คน และได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. คัดเลือกเกณฑ์การวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่เป็นที่ยอมรับกันโดยสากลหลากหลาย และน่าสนใจ ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ของบุคคลหรือองค์กรจำนวน 6 คน

2. สังเคราะห์เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษเพื่อหาข้อเหมือนและข้อแตกต่าง โดยภายในข้อเหมือนและข้อแตกต่าง ก็แบ่งออกเป็นประเด็นต่างๆ

3. นำข้อเหมือนที่ได้มาสร้างและพัฒนาแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษแบบสอบถามความคิดเห็นครูและนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ

4. ผู้วิจัยและผู้วิเคราะห์ร่วมอีก 2 คน วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 เล่มที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งคู่มือครู หนังสือแบบฝึกหัด เทปหรือซีดีประกอบการฟัง

5. วิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์หนังสือเรียนทั้งสามเล่ม

6. เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูและนักเรียนตอบแบบสอบถามความคิดเห็นครูและนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

7. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม

8. นำข้อมูลจากแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษและแบบสอบถามความคิดเห็นครูและนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่วิเคราะห์แล้วมาประเมิน หาข้อเด่นข้อด้อยของหนังสือแต่ละเล่ม พร้อมทั้งเสนอแนวทางการแก้ไข

9. เขียนข้อเสนอแนะแนวทางการนำหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปใช้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร นักเรียน และครู

สรุปผลการวิจัย

เนื่องจากงานวิจันครั้งนี้ค่อนข้างซับซ้อน และมีข้อมูลหลายชุด เนื่องจากผู้วิจัยต้องวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งจากการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และจากแบบประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งหลังการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัยแบ่งการสรุปผลออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ

ในการสรุปผลการวิจัยนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลสรุปการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษเป็น 2 หัวข้อใหญ่ ได้แก่ 1. สรุปการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษจากการวิเคราะห์เนื้อหา

(content analysis) และ 2. สรุปการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษจากแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ

ในส่วนของการสรุปการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษจากแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลสรุปการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษตามส่วนก่อนซึ่งส่วนต่างๆ ในแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษนี้ เรียกอีกนัยหนึ่งว่าส่วนประกอบของชุดหนังสือเรียน เมื่อสรุปผลการวิจัยจบส่วนหนึ่งๆ แล้ว ผู้วิจัยก็สรุปผลการวิเคราะห์โดยรวมของส่วนนั้นๆ อีกครั้ง กล่าวคือ

เมื่อสรุปผลการวิจัยจบส่วนที่ 1หนังสือเรียน และ 2 สื่อเสริมประกอบการเรียนแล้ว ผู้วิจัยก็สรุปผลการวิเคราะห์โดยรวมของแต่ละส่วนที่ 1 และ 2 อีกครั้ง ยกเว้นส่วนที่ 3 คู่มือครู เพราะไม่มีตอนย่อยในส่วนนี้ จึงไม่จำเป็นต้องสรุปรวม

หลังจากสรุปผลการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษตามส่วน ผู้วิจัยสรุปผลชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษโดยรวมอีกครั้ง สุดท้ายคือสรุปความสัมพันธ์ของส่วนประกอบทั้งสามส่วนจากชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ผลการสรุปการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษมีดังนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

1. **สรุปการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษจากการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)** สามารถสรุปตามประเด็นได้ดังนี้

1.1 จุดประสงค์ของหนังสือเรียนทั้ง 3 เล่มเป็นไปตามแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร Projects : Play & Learn 4 ยึดตาม แนวทางการเรียนรู้แบบโครงงาน (Project-based) ส่วน Smart Kid 4 สอดแทรกแนวทางการเรียนรู้แบบองค์รวมบ้าง แต่แนวทางการเรียนรู้ทั้งสองแบบนี้ก็อยู่ในแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ส่วนจุดประสงค์ของ Say Hello 4 มีลักษณะเป็นไปตามแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยยึดแนวทางการเรียนรู้แบบภาษาเพื่อการสื่อสาร เมื่อพิจารณาแล้วพบว่าจุดประสงค์ของหนังสือเรียนทั้งสามอยู่ในระดับดี เพราะมีการอธิบายและระบุการยึดแนวทางการเรียนรู้ของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษอย่างชัดเจน

1.2 หัวเรื่องของหนังสือเรียนทั้ง 3 เล่มแสดงออกมาในรูปแบบของชื่อบทเรียน ชื่อบทเรียนของ Projects : Play& Learn 4 และ Say Hello 4 ยึดตามหัวเรื่อง (topic-based) เช่น Project : 1 Me and My Family (จาก Projects :Play& Learn4) หรือ Unit 5 Flowers And Plants (จาก Say Hello4) ส่วน Smart Kids4 ยึดตามสถานการณ์เป็นหลัก(situation-based) เช่น Lesson 4 I come from Germany. แม้ว่าชื่อบทเรียนจะแตกต่างกัน แต่หัวเรื่องในแต่ละบทเรียนของหนังสือทั้งสามมีความคล้ายคลึงกันและอยู่ในขอบข่ายของสภายุโรป ตามที่

กระทรวงศึกษาธิการกำหนด แต่หนังสือเรียนทั้งสามขาดหัวเรื่อง Service สาเหตุน่าจะมาจากรายละเอียดที่เป็นเรื่องยากและไกลตัวเกินไปสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เช่น การบอก-ถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่เติมน้ำมัน การถามข้อมูลเกี่ยวกับอู่ซ่อมรถ เป็นต้น อย่างไรก็ตามจากหัวเรื่องทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือเรียนแต่ละเล่มมีรายละเอียดหรือหัวเรื่องย่อยแตกต่างกันตามความต้องการการนำเสนอของผู้เขียน (กระทรวงศึกษาธิการ 2544 : 165) เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า หัวเรื่องของหนังสือเรียนทั้ง 3 เล่มครอบคลุม หลากหลาย น่าสนใจดีมาก เพราะอยู่ในขอบข่ายของสภายุโรป

1.3 เนื้อเรื่องของหนังสือเรียนทั้งสามสอดคล้องกับสาระที่ 1 มาตรฐาน ต1.1 และ ต1.3 เพราะมีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกทักษะการอ่าน บทอ่านใน Projects : Play& Learn4 และ Say Hello 4 เป็นบทสนทนา บทเพลง เรื่องเล่า และนิทาน ซึ่งสอดคล้องกับความสนใจตามวัยของนักเรียน นอกจากนี้ ยังบูรณาการเนื้อเรื่องภาษาอังกฤษกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ โดยเน้นเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปหรือความรู้รอบตัวของนักเรียน นอกจากนี้เนื้อเรื่องในหนังสือเรียนทั้งสามเล่มนำเสนอตรงกับหัวเรื่อง เนื้อเรื่องส่วนใหญ่มีประเภทบอกข้อมูล มีลักษณะบทอ่านและบทสนทนา แต่เนื้อเรื่องใน Smart Kids 4 ยาวมากกว่าหนังสือเรียนเล่มอื่นๆ Say Hello 4 มีบทอ่านเป็นย่อหน้าและมีการใช้ภาษาระดับข้อความเหมือน Smart Kids 4 แต่ว่า เนื้อเรื่องของ Say Hello 4 ใช้ภาษาง่ายกว่าและขนาดความยาวของประโยค บทอ่าน บทสนทนาสั้นกว่า เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่าเนื้อเรื่องมีความหลากหลายและน่าสนใจดี แต่น่าจะยากเกินไปสำหรับนักเรียนส่วนใหญ่

1.4 หลังการวิเคราะห์เนื้อหาประเด็นเนื้อหาทางภาษา สามารถสรุปได้ดังนี้

1.4.1 หนังสือเรียนทั้งสามเล่มนำเสนอไวยากรณ์ด้วยการใช้ประโยคแสดงความสอดคล้องหน้าที่ทางภาษา เช่น Hi, My name is Mark. ซึ่งเป็นประโยคทักทายและแนะนำตัว มาจากหน้าที่ทางภาษาคือ Greeting (จาก Lesson 1 ใน Smart Kids 4) หรือ I'm going to the sea. ซึ่งเป็นประโยคบอกการกระทำในอนาคต มาจากหน้าที่ทางภาษาคือ Describing future actions (จาก Unit 9 ใน Say Hello 4) นอกจากนี้ ไวยากรณ์ส่วนใหญ่ในหนังสือเรียนทั้ง 3 เล่มเป็นเรื่องเดียวกัน โดยสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ป.4-6 ส่วนมากเกี่ยวกับหน้าที่ทางภาษาเรื่องการให้ข้อมูลของตัวเองและสิ่งแวดล้อม ในบทเรียนที่นำเสนอหน้าที่ทางภาษาเกี่ยวกับคำสั่งมีเฉพาะใน Projects : Play & Learn 4 มีเพียง Smart Kids 4 เท่านั้นที่นำเสนอไวยากรณ์เรื่องการแสดงความเป็นเจ้าของ (possessives) ได้แก่ mine, yours, its, his, hers นอกจากนี้ Smart Kids4 และ Projects : Play&Learn4 มีการสรุปไวยากรณ์ในรูปแบบของโครงสร้างทาง

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาษาใน โดยรวมแล้วการนำเสนอไวยากรณ์ของหนังสือเรียนทั้งสามเล่มดี เพราะมีความชัดเจนด้วยการนำเสนออย่างมีบริบท เป็นและส่วนใหญ่เป็นไวยากรณ์ที่นำเสนอมาแล้วในช่วงชั้นที่ 1

1.4.2 คำศัพท์ในหนังสือเรียนทั้งสามเล่มอยู่ภายในขอบข่ายของหัวเรื่องตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด คำศัพท์ที่มีการนำเสนอในหัวเรื่องเดียวกันในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามเล่ม คือ อากาศ ฤดูกาล สี กีฬา บุพบท แต่คำศัพท์ในหนังสือเรียนแต่ละเล่มที่มีรายละเอียดแตกต่างกัน เช่น Projects : Play & Learn 4 และ Say Hello 4 เสนอคำศัพท์เกี่ยวกับบ้าน ห้องต่างๆ ภายในบ้านเหมือนกัน แต่ Say Hello 4 เสนอเกี่ยวกับประเภทของที่พักเพิ่มขึ้นมาด้วย แต่ Smart Kids4 ไม่มีคำศัพท์เกี่ยวกับหัวเรื่องบ้านเลย แต่มีคำเกี่ยวกับสถานที่ในโรงเรียนแทน เช่น library, hall, gym, cafeteria เป็นต้น เมื่อพิจารณาพบว่า การนำเสนอคำศัพท์ในหนังสือเรียนทั้งสามเล่มอยู่ในเกณฑ์ดี เพราะคำศัพท์เหล่านี้ก็นำเสนอได้สอดคล้องกับหัวเรื่องของบทเรียนนั้นๆ แม้ว่าจะมีรายละเอียดบางส่วนขาดไปไม่ครบทุกหัวเรื่องก็ตาม

1.4.3 หนังสือเรียนทั้งสามเล่มมีการฝึกออกเสียงระดับคำเหมือนกัน แต่ Smart Kids 4 มีการแยกฝึกเฉพาะเสียงเดี่ยว หรือพยัญชนะ แต่ Say Hello 4 และ Projects : Play&Learn4 ไม่มี นอกจากนี้ Say Hello 4 และ Smart Kids 4 ก็การฝึกออกเสียงระดับคำมีการฝึกออกเสียงมีทั้งระดับประโยคและบทสนทนา แต่ Projects : Play&Learn4 มีการฝึกออกเสียงมีระดับประโยคเท่านั้น เมื่อพิจารณาการฝึกออกเสียงของ Smart Kids 4 ดีที่สุดเพราะมีการฝึกทุกระดับตั้งแต่ สระ พยัญชนะ คำ ประโยค และบทสนทนา ขณะที่อีก 2 เล่มขาดการฝึกบางระดับ

1.5 บริบททางสังคมและวัฒนธรรมใน Projects : Play & Learn 4 กับ Say Hello4 เน้นที่บริบททางสังคมและวัฒนธรรมไทย เป็นสิ่งรอบตัวที่นักเรียนที่สามารถพบเห็นได้ง่าย เช่น ต้นกล้วย พระ ฤดูกาลของไทย มีเพียง Smart Kids 4 เท่านั้นที่นำเสนอขนบธรรมเนียมประเพณี เทศกาล งานฉลองในวัฒนธรรมเจ้าของภาษา บริบททางสังคมและวัฒนธรรมใน Projects : Play & Learn 4 กับ Say Hello 4 อยู่ในเกณฑ์ดี เพราะนำเสนอสิ่งที่นักเรียนรู้จักอยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม Smart Kids 4 ดีกว่า เพราะมีการสอดแทรกวัฒนธรรมเจ้าของภาษา เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้

1.6 หนังสือเรียนทั้งสามเล่มมีวิธีสอนแบบเดียวกันคือ ใช้ประมวลการสอนแบบเน้นหน้าที่ทางภาษา (functional syllabus) โดยใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนำเสนอเนื้อหาสาระแก่นักเรียนในบริบทที่มีความหมายและสถานการณ์ที่แตกต่างกัน และส่งเสริมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของนักเรียน แต่เมื่อวิเคราะห์แล้ว วิธีสอนของ Projects : Play & Learn 4 ค่อนข้างไม่ดีนัก เพราะไม่เอื้อต่อการสอนของครู น่าจะใช้เวลาในการเตรียมการสอนเพื่อทำ

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

กิจกรรมเพราะกิจกรรมส่วนใหญ่ยึดแนวทางการเรียนรู้แบบโครงงาน และนักเรียนน่าจะไม่สามารถใช้หนังสือเรียนด้วยตนเองได้นอกห้องเรียนได้ ส่วน Say Hello4 กับ Smart Kids 4 ดีกว่า Projects : Play&Learn4 เพราะครูน่าจะใช้เวลาในการเตรียมการสอนน้อยกว่า

1.7 กิจกรรม/แบบฝึกหัดในหนังสือเรียนทั้งสามเล่มมีลักษณะเป็นกิจกรรมการสื่อสาร โดยเฉพาะกิจกรรมการถ่ายโอนข้อมูลมีจำนวนมากที่สุด สอดแทรกวัฒนธรรม บูรณาการกับกลุ่มสาระอื่น รวมถึงฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์ที่หลากหลาย ในหนังสือเรียนทั้งสามเล่มมีกิจกรรมการฝึกออกเสียงมีทุกบทเรียน Projects : Play & Learn 4 เน้นกิจกรรมที่ต้องสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นมากกว่า และมักเป็นลักษณะให้นักเรียนแข่งขันกันเป็นทีม แต่ Say Hello 4 และ Smart Kids 4 เป็นกิจกรรมเดี่ยวเป็นส่วนใหญ่ กิจกรรมของหนังสือเรียนทั้งสามเล่มเป็นลักษณะทักษะสัมพันธ์ Say Hello 4 เน้นกิจกรรมฟังแล้วเขียน ซึ่งมีทั้งแบบแนะแนวและกึ่งอิสระเขียนแสดงความคิดเห็นของนักเรียนสั้นๆ แต่ Projects: Play& Learn 4 และ Smart Kids 4 มักเป็นกิจกรรมการพูดแล้วเขียน หรืออ่านแล้วเขียน มีกิจกรรมการเขียนแสดงความคิดเห็นน้อยกว่า นอกจากนี้ Projects : Play& Learn4 มีกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะการพูดเพื่อให้รับกับสถานการณ์ที่ไม่คาดคิด

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

1.8 การออกแบบและจัดลำดับของ Projects : Play& Learn4 เสนอกิจกรรมที่ให้นักเรียนนำความรู้ที่เรียนมาฝึกใช้ในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์ที่หลากหลาย แต่ไม่ลำดับเนื้อหาตามการพัฒนาทางภาษาของนักเรียน เพราะมีความซับซ้อนตั้งแต่เริ่มต้นกระทั่งจบบทสุดท้าย ส่วน Say Hello 4 และ Smart Kids 4 ลำดับเนื้อหาตามการพัฒนาทางภาษาของนักเรียน คือ ลำดับจากง่ายไปยาก นอกจากนี้บทเรียนของ Projects : Play& Learn4 และ Say Hello 4 มีความยาวประมาณ10-15 หน้า แต่ Smart Kids 4 มีจำนวนน้อยกว่า คือ มีประมาณ 5 หน้า โดยรวมแล้วการออกแบบและจัดลำดับของ Projects : Play& Learn4 ไม่ดี เพราะไม่ได้ลำดับเนื้อหาจากง่ายไปสู่ยาก อีกทั้งบทเรียนยังมีความยาวเกินไป ด้าน Say Hello 4 และ Smart Kids 4 มีการออกแบบและจัดลำดับดีกว่า Projects : Play& Learn4 เพราะลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก แต่อย่างไรก็ตาม การออกแบบและจัดลำดับทั้งสองเล่มนี้ก็จัดอยู่ระดับปานกลางเท่านั้น เพราะในหนังสือเรียนไม่มีการจัดส่วนทักษะการเรียน (study skill) เช่น ส่วนที่แนะนำการใช้พจนานุกรม หนังสือไวยากรณ์

1.9 องค์ประกอบอื่นๆ ของหนังสือเรียนทั้งสามเล่มไม่มีบรรณานุกรมเหมือนกัน ด้านรูปลักษณ์ และภาพประกอบมีความสวยงามใกล้เคียงกัน Projects : Play& Learn4 มีทั้งภาพวาด และภาพจริง ส่วน Say Hello 4 และ Smart Kids 4 มีแต่ภาพวาดเท่านั้น Say Hello 4

และ Smart Kids 4 มีดัชนีคำศัพท์เหมือนกัน แต่ดัชนีคำศัพท์ ของSmart Kids 4 อยู่ในหนังสือแบบฝึกหัด ส่วนดัชนีภาษาก็มีอยู่ใน Smart Kids 4 เพียงเล่มเดียวเท่านั้น แต่ Projects : Play& Learn4 ไม่มีทั้งดัชนีคำศัพท์และดัชนีภาษา โดยรวมแล้วองค์ประกอบอื่นๆ ของหนังสือเรียนทั้งสามเล่มดีมาก เพราะภาพสวยงาม รูปลักษณ์ดึงดูดความสนใจ คุณภาพการพิมพ์ เช่น ขนาดตัวอักษร ความคมชัดมีความเหมาะสมและชัดเจนมาก เหมาะสมกับระดับของนักเรียน แม้ว่าหนังสือเรียนทั้งสามเล่มไม่มีบรรณานุกรมก็ตาม

1.10 แบบฝึกในหนังสือแบบฝึกหัดทั้งสามเล่มสอดคล้องกับบทเรียนในหนังสือเรียนทุกบท มีลักษณะทักษะสัมพันธ์ทั้งหมด โดยเน้นที่ทักษะการเขียน Projects : Play&Learn4 และ Smart Kids 4 เน้นร่วมกับทักษะการอ่าน แต่ Say Hello 4 ฝึกการเขียนร่วมกับทักษะอื่นๆ ใกล้เคียงกัน นอกจากนี้ รูปแบบของบางแบบฝึกในหนังสือแบบฝึกหัดทั้งสามเล่มเหมือนกัน เช่น จับคู่ เติมคำ แต่งประโยค เป็นต้น และมีเพียง Projects : Play & Learn 4 เล่มเดียวเท่านั้นที่คำสั่งเป็นภาษาไทยและมีความยาวมาก เมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่าแบบฝึกในหนังสือแบบฝึกหัดของหนังสือเรียนทั้งสามเล่มดี เพราะมีรูปแบบหลากหลาย สอดคล้องกับบทเรียนในหนังสือ มีจำนวนมากเพียงพอให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและการใช้อย่างแท้จริงในเรื่องที่เรียนมา

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

1.11 เรื่องที่ได้ฟังจากเทปประกอบการฟังของหนังสือเรียนทั้งสามเล่มมีประเภทบทสนทนา การฝึกออกเสียงและเพลง Projects : Play&Learn4 มักเป็นเพลงขนาดยาว Say Hello 4 มีขนาดสั้นเป็นเรื่องใกล้ตัวที่นักเรียนสามารถเดาได้จากภาพประกอบ และ Smart Kids 4 มีแซ้นทส์มากกว่าเพลง แต่ในหนังสือเรียนก็เรียก “แซ้นทส์” ว่า “เพลง” ด้วย เสียงจากเทปของหนังสือเรียนทั้งสามเล่ม เป็นสำเนียงอเมริกา ผู้พูดเป็นเจ้าของภาษา ทำให้เป็นตัวอย่างที่ดีด้านการออกเสียงแก่นักเรียน โดยรวมพบว่าเทปประกอบการฟังมีคุณภาพดี เสียงผู้พูดและเสียงประกอบชัดเจน แต่การพูดน่าจะเร็วเกินไปเล็กน้อย

1.12 คู่มือครูของชุดหนังสือเรียนทั้งสามชุดสัมพันธ์กับหนังสือเรียนของตนและอธิบายจุดประสงค์ของแต่ละบทเรียนอย่างชัดเจน มีการนำเสนอวิธีการทำกิจกรรมโดยละเอียด มีเฉลยแบบฝึกหัดและเนื้อเรื่องที่ถอดจากเทป Say Hello 4 มีแบบทดสอบความก้าวหน้าทางการเรียนเป็นแบบตัวเลือก ครบทุกบท ส่วน Projects : Play&Learn4 เล่มเดียวเท่านั้นที่มีการคาดการณ์ปัญหาการเรียนล่วงหน้าพร้อมให้คำแนะนำ Smart Kids 4 ก็มีแบบทดสอบความก้าวหน้าเช่นกัน ซึ่งมีรูปแบบหลากหลายกว่า แต่ไม่มีครบทุกบท และเป็นเพียงเล่มเดียวที่มีการอธิบายเกี่ยวกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา โดยรวมพบว่าคู่มือครูของชุดหนังสือเรียนทั้งสามชุดดี เพราะสอดคล้องกับเนื้อหาในหนังสือเรียน สื่อเสริมประกอบการเรียน พร้อมทั้งมีอธิบาย

จุดประสงค์และวิธีการทำกิจกรรมอย่างชัดเจน แต่คู่มือครูแต่ละเล่มก็ขาดหัวข้อบางอย่างไปดังที่นำเสนอข้างต้น จึงทำให้คู่มือครูอยู่ในเกณฑ์ดีเท่านั้น

2. **สรุปการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษจากแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ** ผู้วิจัยนำเสนอการสรุปผลการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษตามส่วนต่างๆ ของแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ หลังจากนั้นจึงนำเสนอการสรุปผลของการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งเล่ม สื่อเสริมประกอบการเรียนทั้งชุด และชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามชุด ดังนี้

2.1 **สรุปผลการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษตามส่วน** ลำดับแรก ผู้วิจัยสรุปตามส่วนโดยยึดตามแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน คือ หนังสือเรียน สื่อเสริมประกอบการเรียน และคู่มือครู

ส่วนที่ 1 หนังสือเรียน (Textbook/Student's book) ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ด้านเนื้อหาสาระ แบ่งเป็น 6 ประเด็น ผู้วิจัยสรุปโดยลำดับตามประเด็นดังนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

1.1 จุดประสงค์(objectives) สรุปได้ดังนี้

ประเด็นเรื่องจุดประสงค์โดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 อยู่ในระดับดี หมายถึงมีความชัดเจน เหมาะสมดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ จุดประสงค์ของหนังสือเรียนเกี่ยวกับการแนะนำและใช้หนังสือเรียนชัดเจน ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ จุดประสงค์หนังสือเรียนเหมาะกับสถานการณ์การเรียนหรือการสอนของครูและนักเรียนที่แตกต่างกัน

ประเด็นเรื่องจุดประสงค์โดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.58 อยู่ในระดับปานกลาง หมายถึงมีความชัดเจนเหมาะสม ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ จุดประสงค์เป็นไปตามประมวลการสอนในแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ หนังสือเรียนครอบคลุมสาระการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรภาษาอังกฤษของกระทรวงศึกษาธิการกำหนดเอาไว้

ประเด็นเรื่องจุดประสงค์โดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 อยู่ในระดับดีมาก หมายถึงมีความชัดเจนเหมาะสมมาก ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ หนังสือเรียนครอบคลุมสาระการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรภาษาอังกฤษของกระทรวงศึกษาธิการกำหนดเอาไว้ จุดประสงค์ของหนังสือ

เรียนเกี่ยวกับการแนะนำและใช้หนังสือเรียนชัดเจน และจุดประสงค์เป็นไปตามประมวลการสอนในแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ จุดประสงค์หนังสือเรียนเหมาะกับสถานการณ์การเรียนหรือการสอนของครูและนักเรียนที่แตกต่างกัน

1.2 หัวเรื่อง (topics) สรุปได้ดังนี้

ประเด็นเรื่องหัวเรื่องโดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 อยู่ในระดับดี หมายถึงหัวเรื่องมี ความเหมาะสม ดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ หัวเรื่องมีความน่าสนใจ ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ หัวเรื่องที่นำเสนอช่วยเพิ่มความเข้าใจ (awareness) และสร้างประสบการณ์ด้านภาษาของนักเรียน

ประเด็นเรื่องหัวเรื่องโดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 อยู่ในระดับดี หมายถึงหัวเรื่องมีความเหมาะสมดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ หัวเรื่องมีความน่าสนใจ ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ หัวเรื่องที่นำเสนอช่วยเพิ่มความเข้าใจ (awareness) และสร้างประสบการณ์ด้านภาษาของนักเรียน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ประเด็นเรื่องหัวเรื่องโดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 อยู่ในระดับดี หมายถึงหัวเรื่องมีความเหมาะสมดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้ คือหัวเรื่องมีความน่าสนใจ ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ หัวเรื่องตรงกับสภาพการใช้ภาษาในบริบทที่นักเรียนเกี่ยวข้อง

1.3 เนื้อเรื่อง (Subject matter) สรุปได้ดังนี้

ประเด็นเรื่องเนื้อเรื่องโดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 อยู่ในระดับดี หมายถึงเนื้อเรื่องมีความเหมาะสมดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ เนื้อเรื่องบูรณาการกับเนื้อหาวิชาอื่นๆ ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ เนื้อเรื่องมีความยาก-ง่ายเหมาะสมกับระดับของนักเรียน

ประเด็นเรื่องเนื้อเรื่องโดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 อยู่ในระดับดี หมายถึงเนื้อเรื่องมีความเหมาะสมดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ ตัวอย่างของบทอ่านและบทสนทนาซึ่งนำเสนอในหนังสือเรียนเป็นตัวอย่างที่ดีด้านการใช้ภาษาแก่นักเรียน ทั้งเรื่องการใช้สันธาน(conjunction) การอ้างอิง (reference) สรรพนาม (pronoun) การแทนคำ(substitution) ประโยค หรือคำศัพท์ ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ เนื้อเรื่องมีความยาก-ง่ายเหมาะสมกับระดับของนักเรียน

ประเด็นเรื่องเนื้อเรื่องโดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 อยู่ในระดับดี หมายถึงเนื้อเรื่องมีความเหมาะสมดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ เนื้อเรื่องมีความสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรภาษาอังกฤษของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ เนื้อเรื่องมีความยาก-ง่ายเหมาะสมกับระดับของนักเรียน

1.4 เนื้อหาทางภาษา (language content) มี 3 ด้านคือ

1.4.1 ไวยากรณ์ (grammar) สรุปได้ดังนี้

ประเด็นเรื่องไวยากรณ์โดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 อยู่ในระดับดี หมายถึงไวยากรณ์ที่นำเสนอมีความเหมาะสมดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ ไวยากรณ์เรื่องใหม่ที่นำเสนอสัมพันธ์กับไวยากรณ์ที่นักเรียนรู้จักอยู่แล้ว ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ มีการอธิบายไวยากรณ์อย่างชัดเจน

ประเด็นเรื่องไวยากรณ์โดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 อยู่ในระดับดี หมายถึงไวยากรณ์ที่นำเสนอมีความเหมาะสมดีข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ ไวยากรณ์เรื่องใหม่ที่นำเสนอสัมพันธ์กับไวยากรณ์ที่นักเรียนรู้จักอยู่แล้ว ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ มีการอธิบายไวยากรณ์อย่างชัดเจน

ประเด็นเรื่องไวยากรณ์โดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 อยู่ในระดับดี หมายถึงไวยากรณ์ที่นำเสนอมีความเหมาะสมดีข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ ไวยากรณ์แสดงรูปแบบภาษา (language form) / โครงสร้างทางภาษา (structure) อย่างชัดเจน ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ มีการอธิบายไวยากรณ์อย่างชัดเจน

1.4.2 คำศัพท์ (vocabulary) สรุปได้ดังนี้

ประเด็นเรื่องคำศัพท์โดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 อยู่ในระดับดี หมายถึงคำศัพท์ที่นำเสนอมีความเหมาะสมดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ คำศัพท์นำเสนอในรูปแบบที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ จำนวนคำศัพท์ใหม่มีปริมาณเหมาะสมกับระดับของนักเรียน

ประเด็นเรื่องคำศัพท์โดยรวมของหนังสือเรียน

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศิลปากร

ภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 อยู่ในระดับดี หมายถึงคำศัพท์ที่นำเสนอมีความเหมาะสมดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ คำศัพท์นำเสนอในรูปแบบที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ จำนวนคำศัพท์ใหม่มีปริมาณเหมาะสมกับระดับของนักเรียน

ประเด็นเรื่องคำศัพท์โดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 อยู่ในระดับดี หมายถึงคำศัพท์ที่นำเสนอมีความเหมาะสมดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ คำศัพท์นำเสนอในรูปแบบที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน และสื่อการเรียนคำศัพท์อยู่ในหนังสือเรียนอย่างเด่นชัด ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ประเด็นเรื่องคำศัพท์โดยรวมของหนังสือเรียน

1.4.3 เสียง (phonology) สรุปได้ดังนี้

ประเด็นเรื่องเสียงโดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 อยู่ในระดับดี หมายถึงเรื่องเสียงที่นำเสนอมีความเหมาะสมดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ มีการฝึกออกเสียงระดับคำ ได้แก่ พยัญชนะ สระ และการเน้นเสียงบนพยางค์ ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ มีการฝึกออกเสียงระดับบทสนทนา

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลงวันลิขสิทธิ์

ประเด็นเรื่องเสียงโดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 อยู่ในระดับดี หมายถึงเรื่องเสียงที่นำเสนอมีความเหมาะสมดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ มีการฝึกออกเสียงระดับคำ ได้แก่ พยัญชนะ สระ และการเน้นเสียงบนพยางค์ ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ มีการฝึกออกเสียงระดับประโยค ได้แก่ การเน้นเสียง การเชื่อมเสียง และการใช้ระดับเสียงสูง-ต่ำ และมีการฝึกออกเสียงระดับบทสนทนา

ประเด็นเรื่องเสียงโดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 อยู่ในระดับดี หมายถึงเรื่องเสียงที่นำเสนอมีความเหมาะสมดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ มีการฝึกออกเสียงระดับคำ ได้แก่ พยัญชนะ สระ และการเน้นเสียงบนพยางค์ และมีการฝึกออกเสียงระดับบทสนทนา ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ มีการฝึกออกเสียงให้ถูกต้องเพื่อช่วยหลีกเลี่ยงการเข้าใจผิด และมีการฝึกออกเสียงระดับประโยค ได้แก่ การเน้นเสียง การเชื่อมเสียง และการใช้ระดับเสียงสูง-ต่ำ

1.5 บริบททางสังคมและวัฒนธรรม (social and cultural context) สรุปได้ดังนี้

ประเด็นเรื่องบริบททางสังคมและวัฒนธรรม โดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 อยู่ในระดับดี หมายถึงบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่สอดแทรกเป็นเรื่องที่มีความเหมาะสมดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ นักเรียนสามารถเชื่อมโยงบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่นำเสนอในหนังสือเรียนสู่สังคมและวัฒนธรรมของตนเองได้ ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ หนังสือเรียนเปิดโอกาสให้ใช้สื่อจริง (authentic materials) จำนวนมากเพียงพอ เพื่อที่จะทำให้นักเรียนสามารถรับรู้ว่าหนังสือเรียนสัมพันธ์กับชีวิตจริง

ประเด็นเรื่องบริบททางสังคมและวัฒนธรรม โดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 อยู่ในระดับปานกลาง หมายถึงบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่สอดแทรกเป็นเรื่องที่มีความเหมาะสม ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ นักเรียนสามารถเชื่อมโยงบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่นำเสนอในหนังสือเรียนสู่สังคมและวัฒนธรรมของตนเองได้ และเนื้อหาสาระเหมาะสมกับวัฒนธรรมของครูและนักเรียนไทยผู้ใช้หนังสือ ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ หนังสือเรียนเปิดโอกาสให้ใช้สื่อจริง (authentic materials) จำนวนมากเพียงพอ เพื่อที่จะทำให้นักเรียนสามารถรับรู้ว่าหนังสือเรียนสัมพันธ์กับชีวิตจริง

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลงวันลิขสิทธิ์

ประเด็นเรื่องบริบททางสังคมและวัฒนธรรมโดยรวม ของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 อยู่ในระดับปานกลาง หมายถึงบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่สอดแทรกเป็นเรื่องที่มีความเหมาะสม ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ นักเรียนไทยสามารถเข้าใจบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของชนชาติเจ้าของภาษาในหนังสือเรียนได้เป็นอย่างดี และนักเรียนสามารถเชื่อมโยงบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่นำเสนอในหนังสือเรียนสู่สังคมและวัฒนธรรมของตนเองได้ ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ความสัมพันธ์ทางสังคมที่นำเสนอในหนังสือเรียนเป็นความจริงในสังคม

1.6 วิธีสอน (Methodology) สรุปได้ดังนี้

ประเด็นเรื่องวิธีสอน โดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.78 อยู่ในระดับต่ำ หมายถึงวิธีสอนไม่เหมาะสมนัก ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ วิธีสอนส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษและวิธีสอนส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ แม้ว่าจะไม่มีครูสอน นักเรียนก็สามารถใช้หนังสือเรียนได้ด้วยตนเอง

ประเด็นเรื่องวิธีสอน โดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ

Say Hello 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 อยู่ในระดับดี หมายถึงวิธีสอนมีความเหมาะสมดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ วิธีการสอนง่ายต่อการปรับใช้เมื่อยามจำเป็น เช่น ในยามที่ครูไม่มีอุปกรณ์ใดๆ แต่มีเพียงแค่หนังสือเรียนก็สามารถนำเนื้อหาหรือกิจกรรมในหนังสือมาปรับใช้ได้ วิธีสอนส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษ และวิธีสอนส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ แม้ว่าจะไม่มีครูสอน นักเรียนก็สามารถใช้หนังสือเรียนได้ด้วยตนเอง

ประเด็นเรื่องวิธีสอน โดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 อยู่ในระดับดี หมายถึงวิธีสอนมีความเหมาะสมดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ วิธีการสอนง่ายต่อการปรับใช้เมื่อยามจำเป็น เช่น ในยามที่ครูไม่มีอุปกรณ์ใดๆ แต่มีเพียงแค่หนังสือเรียนก็สามารถนำเนื้อหาหรือกิจกรรมในหนังสือมาปรับใช้ได้ ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ แม้ว่าจะไม่มีครูสอน นักเรียนก็สามารถใช้หนังสือเรียนได้ด้วยตนเอง

ตอนที่ 2 แบบฝึกหัด/กิจกรรม สรุปได้ดังนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ประเด็นเรื่องแบบฝึกหัด/กิจกรรมโดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 อยู่ในระดับปานกลาง หมายถึงแบบฝึกหัด/กิจกรรมมีความเหมาะสม ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ แบบฝึกหัดหรือกิจกรรมเป็นแบบบูรณาการภาษาอังกฤษกับวิชาอื่นๆ ประเภทและรูปแบบของแบบฝึกหัด/กิจกรรมมีความหลากหลาย แบบฝึกหัดเพื่อความคล่องทางทักษะการฟังเหมาะสมกับนักเรียน คำถามและกิจกรรมหลังฟังช่วยให้นักเรียนเข้าใจกับเรื่องที่ฟังมากขึ้น กิจกรรมทักษะการพูดมักเป็นลักษณะแบบควบคุม แบบฝึกหัดทักษะการเขียนมักอยู่ในระดับคำและประโยค แบบฝึกหัด/กิจกรรมส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นทักษะสัมพันธ์ และแบบฝึกหัด/กิจกรรมเป็นลักษณะกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์หรือทำงานร่วมกัน ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ แบบฝึกหัดเป็นการฝึกฝนงานเขียนประเภทที่แตกต่างกัน เช่น การเติมประโยคให้สมบูรณ์ การสะกดคำและเขียนตามคำบอก เป็นต้น

ประเด็นเรื่องแบบฝึกหัด/กิจกรรมโดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 อยู่ในระดับดี หมายถึงแบบฝึกหัด/กิจกรรมมีความเหมาะสมดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ แบบฝึกหัดหรือกิจกรรมเป็นแบบบูรณาการภาษาอังกฤษกับวิชาอื่นๆ คำสั่งของภาระงาน กิจกรรม แบบฝึกหัดชัดเจน เรื่องที่นักเรียนฟังได้นำเสนอในสถานการณ์ที่มีความหมายตรงกับเรื่องนั้นๆ แบบฝึกหัดทักษะการเขียน

มักอยู่ในระดับคำและประโยค และแบบฝึกการฝึกออกเสียงมีความชัดเจนที่จะทำให้นักเรียนสามารถออกเสียงได้อย่างถูกต้อง ไม่สร้างความสับสนแก่ผู้ฟัง ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ บทอ่านในกิจกรรมการอ่านมาจากเอกสารจริง

ประเด็นเรื่องแบบฝึกหัด/กิจกรรมโดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 อยู่ในระดับปานกลาง หมายถึงแบบฝึกหัด/กิจกรรมมีความเหมาะสม ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ เรื่องที่นักเรียนฟังได้นำเสนอในสถานการณ์ที่มีความหมายตรงกับเรื่องนั้นๆ กิจกรรมทักษะการพูดมักเป็นลักษณะแบบควบคุมคำถามหลังการอ่านเพื่อทดสอบความเข้าใจเป็นคำถามตรงๆ และแบบฝึกหัด/กิจกรรมส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นทักษะสัมพันธ์ ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ แบบฝึกหัดเป็นการฝึกฝนงานเขียนประเภทที่แตกต่างกัน เช่น การเติมประโยคให้สมบูรณ์ การสะกดคำและเขียนตามคำบอก

ตอนที่ 3 รูปแบบการนำเสนอ ประกอบด้วย 2 ประเด็น ได้แก่

3.1 การออกแบบและจัดลำดับ (grading) สรุปได้ดังนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ประเด็นเรื่องการออกแบบและจัดลำดับโดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.74 อยู่ในระดับต่ำ หมายถึงการออกแบบและจัดลำดับไม่เหมาะสมนัก ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ รูปแบบการนำเสนอของหนังสือเป็นแบบการเสริมแรง (reinforcement) และการนำกลับมาใช้ (recycling) เสมอ เพื่อให้เรื่องใหม่ที่เรียนได้มีการทบทวนและนำกลับ มาใช้อีกครั้งในบริบทที่แตกต่างกัน ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ นักเรียนสามารถเข้าใจการนำเสนอเนื้อหากิจกรรมหรือแบบฝึกหัดในหนังสือได้โดยง่าย

ประเด็นเรื่องการออกแบบและจัดลำดับโดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.74 อยู่ในระดับปานกลาง หมายถึงการออกแบบและจัดลำดับมีความเหมาะสม ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ เนื้อเรื่องในแต่ละบทค่อยๆ เพิ่มความยากขึ้นไปเพื่อให้เหมาะสมกับการพัฒนาตามความสามารถทางภาษาของนักเรียน และการเรียงลำดับง่ายต่อการสอนของครู ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ โครงสร้างไวยากรณ์ค่อยๆเพิ่มความซับซ้อนเพื่อให้เหมาะสมกับการพัฒนาตามความสามารถทางภาษาของนักเรียน และความยาวของแต่ละบทเรียนมีความเหมาะสม

ประเด็นเรื่องการออกแบบและจัดลำดับโดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 อยู่ในระดับปานกลาง หมายถึงการ

ออกแบบและจัดลำดับไม่เหมาะสมนัก ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือความยาวของแต่ละบทเรียนมีความเหมาะสม ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ โครงสร้างไวยากรณ์ค่อยๆเพิ่มความซับซ้อนเพื่อให้เหมาะสมกับการพัฒนาตามความสามารถทางภาษาของนักเรียน

3.2 องค์ประกอบอื่นๆ (impressionistic overviews) สรุปได้ดังนี้

ประเด็นเรื่ององค์ประกอบอื่นๆ โดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 อยู่ในระดับปานกลาง หมายถึงองค์ประกอบอื่นๆ มีความเหมาะสม ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ หนังสือเรียนใช้ภาพเป็นส่วนใหญ่ในการสื่อความหมายอธิบายและสาธิตการทำกิจกรรมบางอย่าง หนังสือหาได้ง่ายในท้องถิ่น และราคาเหมาะสมกับคุณภาพของหนังสือ ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ปกหนังสือทนทานเพียงพอต่อการใช้

ประเด็นเรื่ององค์ประกอบอื่นๆ โดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 อยู่ในระดับดี หมายถึงองค์ประกอบอื่นๆ มีความเหมาะสมดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ รูปลักษณ์หนังสือเรียนโดยรวมสวยงาม ดึงดูด ง่ายต่อการอ่าน ภาพประกอบสอดคล้องกับวัย ความสนใจ และประสบการณ์ของนักเรียน ภาพประกอบชัดเจน ไม่มีรายละเอียดที่ไม่จำเป็นซึ่งอาจสร้างความสับสนแก่นักเรียน ขนาดของตัวอักษรเหมาะกับนักเรียนที่ใช้หนังสือ และดัชนีคำศัพท์หรือรายการคำศัพท์มีครบตามที่นำเสนอในบทเรียน ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ปกหนังสือทนทานเพียงพอต่อการใช้

ประเด็นเรื่ององค์ประกอบอื่นๆ โดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 อยู่ในระดับดี หมายถึงองค์ประกอบอื่นๆ มีความเหมาะสมดีข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ รูปลักษณ์หนังสือเรียนโดยรวมสวยงาม ดึงดูด ง่ายต่อการอ่าน ภาพประกอบสอดคล้องกับวัย ความสนใจ และประสบการณ์ของนักเรียน ภาพประกอบชัดเจน ไม่มีรายละเอียดที่ไม่จำเป็นซึ่งอาจสร้างความสับสนแก่นักเรียน ขนาดของตัวอักษรเหมาะกับนักเรียนที่ใช้หนังสือ หนังสือหาได้ง่ายในท้องถิ่น สารบัญแสดงรายละเอียด เช่น แสดงบทหรือหัวข้อใหญ่ หัวข้อรอง หัวข้อย่อย และรายละเอียดอื่นๆ อย่างชัดเจนและง่ายต่อการดู และดัชนีภาษา (index of language items) มีครบตามที่นำเสนอในบทเรียน ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ขนาดของหนังสือสะดวกแก่นักเรียนในการพกพาและราคาเหมาะสมกับคุณภาพหนังสือ

สรุปผลการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งเล่ม เนื่องจากข้างต้น ผู้วิจัยนำเสนอสรุปการวิเคราะห์ส่วนของหนังสือเรียนเป็นตอน และแยกเป็นประเด็นต่างๆ ไปแล้ว

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ด้วยเหตุนี้ จึงขอสรุปผลการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งเล่มอีกครั้งเพื่อความชัดเจน คือ หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 อยู่ในระดับปานกลาง หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 อยู่ในระดับดี และหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 อยู่ในระดับดี

ส่วนที่ 2 สื่อเสริมประกอบการเรียน (Supplementary) ประกอบด้วย 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 หนังสือแบบฝึกหัด (Workbooks) สรุปได้ดังนี้

ประเด็นเรื่องหนังสือแบบฝึกหัดโดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 อยู่ในระดับดี หมายถึงหนังสือแบบฝึกหัดมีความเหมาะสมดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ หนังสือแบบฝึกหัดสอดคล้องกับเนื้อหาทุกบทในหนังสือเรียน ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ แบบฝึกหัดมีการฝึกและพัฒนาการสะกดคำในทุกบท

ประเด็นเรื่องหนังสือแบบฝึกหัดโดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 อยู่ในระดับดี หมายถึงหนังสือแบบฝึกหัดมีความเหมาะสมดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ หนังสือแบบฝึกหัดสอดคล้องกับเนื้อหาทุกบทในหนังสือเรียน แบบฝึกหัดมักเป็นฝึกฝนทักษะการเขียนและอ่านร่วมกัน และแบบฝึกหัดฝึกทักษะภาษาอังกฤษโดยบูรณาการกับวิชาอื่น ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ แบบฝึกหัดมีจำนวนมากเพียงพอ ทำให้นักเรียนสามารถสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่เรียนได้หลังจากทำแบบฝึกหัด

ประเด็นเรื่องหนังสือแบบฝึกหัดโดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 อยู่ในระดับดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ หนังสือแบบฝึกหัดสอดคล้องกับเนื้อหาทุกบทในหนังสือเรียน ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ แบบฝึกหัดมีการฝึกและพัฒนาการสะกดคำในทุกบท

ตอนที่ 2 เทปประกอบการฟัง (cassette tape) สรุปได้ดังนี้

ประเด็นเรื่องเทปประกอบการฟังโดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 อยู่ในระดับดี หมายถึงเทปประกอบการฟังมีความเหมาะสมดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ เทปประกอบการฟังเป็นตัวอย่างที่ดีด้านการออกเสียงแก่นักเรียน ผู้พูดเป็นของเจ้าของภาษา และมีเนื้อเรื่องที่ถอดจากเทปทุกครั้ง ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ความเร็วของการพูดเหมาะสม

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

กับระดับของนักเรียน

ประเด็นเรื่องเทปประกอบการฟังโดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 อยู่ในระดับดี หมายถึงเทปประกอบการฟังมีความเหมาะสมดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ ความเร็วของการพูดเหมาะสมกับระดับของนักเรียน ผู้พูดเป็นของเจ้าของภาษา และมีเนื้อเรื่องที่ถอดจากเทปทุกครั้ง ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ บทสนทนามีความสมจริง

ประเด็นเรื่องเทปประกอบการฟังโดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 อยู่ในระดับดี หมายถึงเทปประกอบการฟังมีความเหมาะสมดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ เรื่องที่ได้ฟังจากเทปประกอบการฟังมีความหลากหลาย ทั้งประเภทบทสนทนา การฝึกออกเสียง และเรื่องราวต่างๆ เช่น ความรู้ทั่วไป ประวัติบุคคลหรือสถานที่ ฯลฯ เทปประกอบการฟังเป็นตัวอย่างที่ดีด้านการออกเสียงแก่นักเรียน คุณภาพเสียงของสื่อที่บันทึกลงในเทปประกอบการฟังชัดเจน ผู้พูดเป็นของเจ้าของภาษา และมีเนื้อเรื่องที่ถอดจากเทปทุกครั้ง ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ บทสนทนามีความสมจริง

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

สรุปผลการวิเคราะห์สื่อเสริมประกอบการเรียนทั้งหมด คือ สรุปผลการวิเคราะห์สื่อเสริมประกอบการเรียนทั้ง 2 ตอน คือหนังสือแบบฝึกหัด และเทปประกอบการฟัง คือ สื่อเสริมประกอบการเรียนของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 อยู่ในระดับดี สื่อเสริมประกอบการเรียนของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 อยู่ในระดับดี และสื่อเสริมประกอบการเรียนของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 อยู่ในระดับดี

ส่วนที่ 3 คู่มือครู (Teacher's book) สรุปได้ดังนี้

ประเด็นเรื่องคู่มือครูโดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 อยู่ในระดับดี หมายถึงคู่มือครูมีความเหมาะสมดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ คู่มือครูอธิบายจุดประสงค์ของแต่ละบทเรียนอย่างชัดเจน คู่มือให้รายละเอียดเหมือนกันทุกหน่วย มิใช่ให้เพียงแค่หน่วยใดหน่วยหนึ่งเป็นตัวอย่าง คู่มือครูอธิบายรูปแบบไวยากรณ์อย่างถูกต้อง คู่มือครูมีเฉลยหรือคำตอบที่แนะนำไว้สำหรับแบบฝึกหัดทั้งหมด และคู่มือครูให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบูรณาการบทเรียนภาษาอังกฤษกับวิชาอื่นๆ อย่างสร้างสรรค์ ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ คู่มือครูอธิบายรูปแบบและการใช้ไวยากรณ์ในบทเรียนอย่างชัดเจน

ประเด็นเรื่องคู่มือครูโดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say

Hello 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 อยู่ในระดับดี หมายถึงคู่มือครูมีความเหมาะสมดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ คู่มือครูช่วยให้ครูเข้าใจคำชี้แจง เช่น จุดประสงค์ วิธีการสอน วิธีการใช้หนังสือเรียนเล่มนั้นๆ คู่มือครูมีคำอธิบายที่เอื้อต่อการจัดทำประมวลการสอนสำหรับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คู่มือครูมีสัญลักษณ์ทางสัทศาสตร์ให้แก่ครู คู่มือครูมีเฉลยหรือคำตอบที่แนะนำไว้สำหรับแบบฝึกหัดทั้งหมด และคู่มือครูให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบูรณาการบทเรียนภาษาอังกฤษกับวิชาอื่นๆ อย่างสร้างสรรค์ ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ คู่มือครูอธิบายคำศัพท์อย่างละเอียดชัดเจน

ประเด็นเรื่องคู่มือครูโดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 อยู่ในระดับดี หมายถึงคู่มือครูมีความเหมาะสมดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของประเด็นนี้คือ คู่มือครูอธิบายจุดประสงค์ของแต่ละบทเรียนอย่างชัดเจน คู่มือครูช่วยให้ครูเข้าใจคำชี้แจง เช่น จุดประสงค์ วิธีการสอน วิธีการใช้หนังสือเรียนเล่มนั้นๆ คู่มือครูอธิบายเกี่ยวกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาอย่างชัดเจน คู่มือครูอธิบายรูปแบบและการใช้ไวยากรณ์ในบทเรียนอย่างชัดเจน คู่มือครูแนะนำวิธีสอนเรื่องฝึกออกเสียงอย่างถูกต้อง และคู่มือครูส่งเสริมให้ครูจดบันทึกการสอนและความคิดของตน รวมทั้งผลย้อนกลับ (feedback) ของนักเรียน ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ คู่มือครูอธิบายการใช้ไวยากรณ์โดยละเอียดอย่างมีบริบท

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

เนื่องจากในส่วนที่ 3 คู่มือครูนี้ไม่มีตอนย่อยและประเด็นต่างๆ ประกอบอยู่ด้วย ดังนั้นจึงไม่ต้องสรุปรวม

2.3 สรุปผลการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งชุด

2.3.1 หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 ทั้งชุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 อยู่ในระดับดี

2.3.2 หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 ทั้งชุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 อยู่ในระดับดี

2.3.3 หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 ทั้งชุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 อยู่ในระดับดี

ตอนที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

จากแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 4 ประกอบด้วย 2 ส่วนใหญ่ 5 ตอนย่อย ผู้วิจัยขอนำเสนอผลสรุปโดยลำดับตามส่วนและตอนด้วยการยึดตามแบบสอบถามความคิดเห็นครู ผลสรุปมีดังนี้

ส่วนที่ 1 คำถามปลายปิด ประกอบด้วย 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2 สรุปได้ดังนี้

ความคิดเห็นของครูเรื่องความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 กับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 อยู่ในระดับดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของตอนนี้คือ เนื้อหามีเรื่องราวเหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมไทย ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ เวลาของการสอนที่หลักสูตรกำหนดพอดีกับเนื้อหาในหนังสือเรียน เนื้อหาและกิจกรรมมีจำนวนเหมาะสมกับการเรียนการสอนและระดับของนักเรียน

ความคิดเห็นของครูเรื่องความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 กับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 อยู่ในระดับดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของตอนนี้คือ เนื้อหามีเรื่องราวเหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมไทย ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ เนื้อหาและกิจกรรมมีจำนวน เหมาะสมกับการเรียนการสอนและระดับของนักเรียน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ความคิดเห็นของครูเรื่องความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 กับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของตอนนี้คือ คำศัพท์และไวยากรณ์ในหนังสือเรียนมีครบตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ เนื้อหาและกิจกรรมมีจำนวน เหมาะสมกับการเรียนการสอนและระดับของนักเรียน

ตอนที่ 2 ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษกับนักเรียน (ในมุมมองของครู) สรุปได้ดังนี้

ความคิดเห็นของครูเรื่องความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 กับนักเรียน (ในมุมมองของครู) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 อยู่ในระดับดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของตอนนี้คือ ครูคิดว่านักเรียนมีความสุขกับการเรียนและทำกิจกรรมตามหนังสือเรียน ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ โดยภาพรวม หนังสือเรียน หนังสือแบบฝึกหัด เทปมีระดับความยาก-ง่ายเหมาะสมกับนักเรียน

ความคิดเห็นของครูเรื่องความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 กับนักเรียน (ในมุมมองของครู) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 อยู่ในระดับดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของตอนนี้คือ เนื้อหาเหมาะสมกับความสนใจ วัย และระดับของนักเรียน ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ โดยภาพรวม หนังสือเรียน หนังสือแบบฝึกหัด เทปมีระดับความยาก-ง่ายเหมาะสมกับนักเรียน

ความคิดเห็นของครูเรื่องความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 กับนักเรียน (ในมุมมองของครู) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของตอนนี้คือ เนื้อหาเหมาะสมกับความสนใจ วัย และระดับของนักเรียน ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ โดยภาพรวม หนังสือเรียน หนังสือแบบฝึกหัด เทปมีระดับความยาก-ง่ายเหมาะสมกับนักเรียน

<u>ตอนที่ 3</u> ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษกับครู สรุปได้ดังนี้

ความคิดเห็นของครูเรื่องความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 กับครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของตอนนี้คือ ครูคุ้นเคยกับวัฒนธรรมที่สอดแทรกเข้ามาในบทเรียน ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม/แบบฝึกหัดทั้งหมดจากหนังสือเรียนและหนังสือแบบฝึกหัด

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลพบุรี

ความคิดเห็นของครูเรื่องความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 กับครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของตอนนี้คือ ครูคุ้นเคยกับวัฒนธรรมที่สอดแทรกเข้ามาในบทเรียน ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม/แบบฝึกหัดทั้งหมดจากหนังสือเรียนและหนังสือแบบฝึกหัด

ความคิดเห็นของครูเรื่องความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 กับครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของตอนนี้คือ คู่มือครูให้คำแนะนำที่ดีและชัดเจนแก่ครู ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม/แบบฝึกหัดทั้งหมดจากหนังสือเรียนและหนังสือแบบฝึกหัด

<u>ตอนที่ 3</u> การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของครู สรุปได้ดังนี้

การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 ของครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.75 อยู่ในระดับต่ำ ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของตอนนี้คือ ครูใช้หนังสือเรียนในการสอนนักเรียนในห้องเรียน ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม/แบบฝึกหัดทั้งหมดจากหนังสือเรียนและหนังสือแบบฝึกหัด

การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 ของครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.79 อยู่ในระดับต่ำ ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของตอนนี้คือ ครูใช้หนังสือเรียนในการสอนนักเรียนในห้องเรียน และครูใช้หนังสือเรียนเป็นหลักและมีสื่อการสอนอย่างอื่นร่วมด้วย ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม/แบบฝึกหัดทั้งหมดจากหนังสือเรียนและหนังสือแบบฝึกหัด

การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 ของครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.75 อยู่ในระดับต่ำ ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของตอนนี้คือ ครูใช้หนังสือเรียนในการสอนนักเรียนในห้องเรียน และครูใช้หนังสือเรียนเป็นหลักและมีสื่อการสอนอย่างอื่นร่วมด้วย ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม/แบบฝึกหัดทั้งหมดจากหนังสือเรียนและหนังสือแบบฝึกหัด

เนื่องจากตอนนี้เป็นการสอบถามการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของครู ทำให้ระดับค่าคะแนนแตกต่างจากตอนอื่นๆ จึงทำให้ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ อย่างไรก็ตามผู้วิจัยจะอภิปรายเพิ่มเติมโดยละเอียดในการอภิปรายผล

<u>ตอนที่ 4</u> ความพอใจของครูที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ตนใช้ สรุปได้ดังนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลพบุรี

ความพอใจของครูที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 ที่ตนใช้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 อยู่ในระดับดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของตอนนี้คือ หนังสือเรียนสวยงามและดึงดูดใจ ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ หนังสือเรียนช่วยลดเวลาการเตรียมการสอนของครู

ความพอใจของครูที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 ที่ตนใช้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 อยู่ในระดับดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของตอนนี้คือ หนังสือเรียนสวยงามและดึงดูดใจ ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ชุดหนังสือนี้ดีมากสำหรับท่านและนักเรียน

ความพอใจของครูที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 ที่ตนใช้มีค่าค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 อยู่ในระดับดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของตอนนี้คือ หนังสือเรียนสวยงามและดึงดูดใจ ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ชุดหนังสือนี้ดีมากสำหรับท่านและนักเรียน

สรุปความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากแบบสอบถามทั้งชุด ได้แก่ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects :Play & Learn 4 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 อยู่ในระดับปานกลาง ความคิดเห็นของครูที่มี

ต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 โดยรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 อยู่ในระดับปานกลาง และความคิดเห็นของครูที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids โดยรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 2 คำถามปลายเปิด

ผู้วิจัยขอนำเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมของครูเป็นรายข้อโดยลำดับตามแบบสอบถามความคิดเห็นของครู ซึ่งผู้วิจัยแสดงผลสรุปของคำตอบที่มีความถี่มากที่สุดในแต่ละข้อของหนังสือเรียน ดังนี้

1. สิ่งที่ครูประทับใจที่สุดในชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ มีดังนี้

1.1 สิ่งที่ครูประทับใจที่สุดในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 คือ ภาพสีสันสดใสสวยงาม มีทั้งตัวการ์ตูนและภาพคนจริง

1.2 สิ่งที่ครูประทับใจที่สุดในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 คือ ภาพตัวการ์ตูน น่ารัก สีสันสดใสสวยงาม

1.3 สิ่งที่ครูประทับใจที่สุดในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 คือ ภาพตัวการ์ตูนน่ารัก สีสันสดใสสวยงาม เหมาะสมกับวัยของนักเรียน

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

2. สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของครู มีดังนี้

2.1 สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 ของครู คือ เนื้อหายากและมากเกินไป ไม่เหมาะสมกับระดับของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และเวลาเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

2.2 สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 ของครู คือ เนื้อหายากและมากเกินไป ไม่เหมาะสมกับระดับของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และเวลาเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

2.3 สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษSmart Kids 4 ของครู คือ เนื้อหา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บทอ่านยากมาก ไม่เหมาะสมกับระดับของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3. ข้อเด่นของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้ ได้แก่

3.1 ข้อเด่นของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 คือ มีความเป็นไทยสูง เนื้อหาเป็นบริบททางสังคมและวัฒนธรรมไทย

3.2 ข้อเด่นของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 คือ มีความเป็นไทยสูง เนื้อหาเป็นบริบททางสังคมและวัฒนธรรมไทย

3.3 ข้อเด่นของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 ของครู คือ มีวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาเข้ามาสอดแทรก ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

4. ข้อด้อยของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้ ได้แก่

4.1 ข้อด้อยของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 คือ กิจกรรมมากเกินไป ทำให้เวลาเรียนไม่เพียงพอ

4.2 ข้อด้อยของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 คือ คำอธิบายไวยากรณ์หรือโครงสร้างทางภาษามีน้อย และคู่มือครูก็แนะนำเพิ่มเติมไม่เพียงพอ

4.3 ข้อด้อยของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 ของครู คือ คำอธิบายไวยากรณ์หรือโครงสร้างทางภาษามีน้อย มีเพียงตัวอย่างประโยค การพูดทำให้ครูต้องหาเพิ่มเอง เพราะคู่มือครูก็แนะนำเพิ่มเติมไม่เพียงพอ

5. ครูมีการปรับเนื้อหา/กิจกรรมในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ดังนี้

5.1 ครูมีการปรับเนื้อหา/กิจกรรมในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 คือ ลดจำนวนการทำกิจกรรมให้น้อยลง และปรับกิจกรรมให้สั้นลงเพื่อให้เหมาะสมกับนักเรียนและเวลา

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

5.2 ครูมีการปรับเนื้อหา/กิจกรรมในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 คือ ลดเนื้อหาลงและเพิ่มกิจกรรมที่หลากหลายให้เด็กได้มีประสบการณ์ทางภาษาเพิ่มขึ้น

5.3 ครูมีการปรับเนื้อหา/กิจกรรมในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 ของครู คือ ลดเนื้อหาลงให้เหมาะสมกับนักเรียน

6. ข้อเสนอแนะอื่นๆ มีดังนี้

6.1 ข้อเสนอแนะอื่นๆ สำหรับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 คือหนังสือเรียนควรลดกิจกรรมเพื่อให้เหมาะสมกับเวลาเรียน

6.2 ข้อเสนอแนะอื่นๆ สำหรับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษSay Hello 4 คือ หนังสือเรียนควรเพิ่มกิจกรรมที่หลากหลายมากขึ้น

6.3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ สำหรับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 คือ หนังสือเรียนควรลดเนื้อหา และปรับบทอ่านให้ง่ายขึ้น

ตอนที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

จากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับ

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประกอบด้วย 2 ส่วนใหญ่ 3 ตอนย่อย ผู้วิจัยขอนำเสนอผลสรุปโดยลำดับตามส่วนและตอนด้วยการยึดตามแบบสอบถามความคิดเห็นครู ผลสรุปมีดังนี้

ส่วนที่ 1 คำถามปลายปิด ประกอบด้วย 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษกับตัวนักเรียนเอง สรุปได้ดังนี้

ความคิดเห็นของนักเรียนเรื่องความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 กับตัวนักเรียนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของตอนนี้คือ นักเรียนได้ความรู้ใหม่ๆ จากหนังสือเรียน ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องภาษาอังกฤษเข้าใจ

ความคิดเห็นของนักเรียนเรื่องความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 กับตัวนักเรียนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของตอนนี้คือ นักเรียนได้ความรู้ใหม่ๆ จากหนังสือเรียน ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องภาษาอังกฤษเข้าใจ

ความคิดเห็นของนักเรียนเรื่องความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 กับตัวนักเรียนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของตอนนี้คือ นักเรียนได้ความรู้ใหม่ๆ จากหนังสือเรียน ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องภาษาอังกฤษเข้าใจ

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

ตอนที่ 2 การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน สรุปได้ดังนี้

การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.75 อยู่ในระดับต่ำ ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของตอนนี้คือ นักเรียนใช้หนังสือเรียนในการทำการบ้าน ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ เมื่ออยู่นอกห้องเรียน นักเรียนฟังเทปภาษาอังกฤษตามหนังสือเรียนด้วยตนเอง

การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.01 อยู่ในระดับต่ำ ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของตอนนี้คือ นักเรียนอ่านหนังสือเรียนภาษาอังกฤษเพื่อทบทวนบทเรียน ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ เมื่ออยู่นอกห้องเรียน นักเรียนฟังเทปภาษาอังกฤษตามหนังสือเรียนด้วยตนเอง

การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.76 อยู่ในระดับต่ำ ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของตอนนี้คือนักเรียนอ่านหนังสือเรียนภาษาอังกฤษเพื่อทบทวนบทเรียน ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ เมื่ออยู่นอกห้องเรียน นักเรียนฟังเทปภาษาอังกฤษตามหนังสือเรียนด้วยตนเอง

เนื่องจากตอนนี้เป็นการสอบถามการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ทำให้ระดับค่าคะแนนแตกต่างจากตอนอื่นๆ จึงทำให้ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ อย่างไรก็ตามผู้วิจัยจะอภิปรายเพิ่มเติมโดยละเอียดในการอภิปรายผล

ตอนที่ 3 ความพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ตนใช้ สรุปได้ดังนี้

ความพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 ที่ตนใช้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 อยู่ในระดับดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของตอนนี้คือ นักเรียนสนุกเวลาทำกิจกรรมภาษาอังกฤษ ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ นักเรียนชอบทำแบบฝึกภาษาอังกฤษในหนังสือเรียนและหนังสือแบบฝึกหัด

ความพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 ที่ตนใช้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 อยู่ในระดับดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของตอนนี้คือ นักเรียนสนุกเวลาทำกิจกรรมภาษาอังกฤษ ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ นักเรียนชอบทำแบบฝึกภาษาอังกฤษในหนังสือเรียนและหนังสือแบบฝึกหัด

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

ความพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 ที่ตนใช้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 อยู่ในระดับดี ข้อที่มีค่าความคิดเห็นมากที่สุดของตอนนี้คือ หนังสือเรียนมีรูปภาพสวยงาม ข้อที่มีค่าความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ นักเรียนชอบทำแบบฝึกภาษาอังกฤษในหนังเรียนและหนังสือแบบฝึกหัด

สรุปความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากแบบสอบถามทั้งชุด ได้แก่ ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 โดยรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98 อยู่ในระดับปานกลาง ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 โดยรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 อยู่ในระดับปานกลาง และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids โดยรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02 อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 2 คำถามปลายเปิด

ผู้วิจัยขอนำเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักเรียนเป็นรายข้อโดยลำดับตามแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยแสดงผลสรุปของคำตอบที่มีความถี่มากที่สุดในแต่ละข้อของหนังสือเรียน ดังนี้

1. สิ่งที่นักเรียนชอบมากที่สุดในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ มีดังนี้

1.1 สิ่งที่นักเรียนชอบมากที่สุดในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 คือ เพลงภาษาอังกฤษ

1.2 สิ่งที่นักเรียนชอบมากที่สุดในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 คือ เพลงภาษาอังกฤษ

1.3 สิ่งที่นักเรียนชอบมากที่สุดในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids คือ ภาพและตัวการ์ตูนน่ารักสีสันสวยงาม โดยเฉพาะแมวที่ชื่อจิงเจอร์ (Ginger) และแซม (Sam)

2. สิ่งนักเรียนไม่ชอบมากที่สุดในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ มีดังนี้

2.1 สิ่งที่นักเรียนไม่ชอบมากที่สุดในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 คือ บทอ่าน

2.2 สิ่งที่นักเรียนไม่ชอบมากที่สุดในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 คือ บทอ่าน

2.3 สิ่งที่นักเรียนไม่ชอบมากที่สุดในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids คือ บทอ่าน

3. กิจกรรมที่นักเรียนชอบที่สุด มีดังนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

3.1 กิจกรรมที่นักเรียนชอบที่สุดในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 คือ การร้องเพลงพร้อมทำท่าทางประกอบ

3.2 กิจกรรมที่นักเรียนชอบที่สุดในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 คือ เล่นเกม

3.3 กิจกรรมที่นักเรียนชอบที่สุดในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids คือ การร้องเพลงพร้อมทำท่าทางประกอบ

4. กิจกรรมที่นักเรียนไม่ชอบที่สุด มีดังนี้

4.1 กิจกรรมที่นักเรียนไม่ชอบที่สุดในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 คือ การอ่านบทอ่านภาษาอังกฤษ

4.2 กิจกรรมที่นักเรียนไม่ชอบที่สุดในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 คือ การอ่านบทอ่านภาษาอังกฤษ

4.3 กิจกรรมที่นักเรียนไม่ชอบที่สุดในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids คือ การอ่านบทอ่านภาษาอังกฤษ

5. สิ่งอื่นๆ ที่นักเรียนอยากกล่าวถึง มีดังนี้

5.1 สิ่งอื่นๆ ที่นักเรียนอยากกล่าวถึงหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play

& Learn 4 คือ อยากให้ลดแบบฝึกหัดลง โดยเฉพาะการเขียนและวิเคราะห์คำศัพท์ และอยากให้บทอ่านง่ายขึ้น

5.2 สิ่งอื่นๆ ที่นักเรียนอยากกล่าวถึงหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 คือ อยากให้ลดแบบฝึกหัดลง และบทอ่านง่ายขึ้น

5.3 สิ่งอื่นๆ ที่นักเรียนอยากกล่าวถึงหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids คือ อยากให้ลดแบบฝึกหัดลง อยากให้บทอ่านง่ายขึ้น และไม่ชอบการฝึกออกเสียงคำศัพท์ทีละคำ

การอภิปรายผล

ผู้วิจัยนำผลการสรุปการวิจัยทั้ง 4 ตอนมาอภิปรายผลรวมกัน ได้แก่ ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เนื้อหา ตอนที่ 2-4 คือ แบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งในครั้งนี้ผู้วิจัยไม่แยกอภิปรายตามตอนต่างๆ ดังที่ผ่านมา เช่น ตอนที่ 2 การวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของครู ดังที่ผ่านมา แต่อภิปรายรวมกันระหว่างสิ่งที่วิเคราะห์และสรุปได้จากหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ สื่อเสริมประกอบการเรียนและคู่มือครูของหนังสือแต่ละเล่มกับความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ตนใช้ เหตุที่ผู้วิจัยเลือกนำเสนอการอภิปรายผลในลักษณะนี้ เนื่องจากผู้วิจัยต้องแสดงการเปรียบเทียบผลจากการวิเคราะห์โดยผู้วิจัยและผู้วิเคราะห์หนังสือเรียนทั้งสามคนว่าจะสอดคล้องกับครูและนักเรียนผู้ใช้หนังสือเรียนในชีวิตจริงหรือไม่ อย่างไร การเปรียบเทียบนี้เป็นการกระทำร่วมกับการประเมินหนังสือเรียนเกี่ยวกับข้อเด่นและด้อยไปพร้อมกัน ผู้วิจัยนำเสนอผลการอภิปราย 2 ตอนคือการอภิปรายผลหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ และอภิปรายผลการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของครูและนักเรียน

หลังจากการอภิปรายผลหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามเล่ม ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามเล่มของครูและนักเรียนรวมกัน ซึ่งผู้วิจัยนำผลการอภิปรายดังที่กล่าวมาเพื่อแนะนำการใช้หนังสือเรียนเป็นลำดับต่อไป

อภิปรายผลหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์และสรุปจากการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) แบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้ มาอภิปรายผลหนังสือเรียนภาษาอังกฤษตามลำดับความนิยมจากการสำรวจ ดังต่อไปนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

1. **ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4** ประกอบด้วยหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ หนังสือแบบฝึกหัด เทปประกอบการฟังและคู่มือครู ซึ่งทั้งชุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 อยู่ในระดับดี แต่ก็น้อยที่สุดในบรรดาชุดหนังสือเรียนทั้งสามชุด ดังนั้นจึงอยู่ในลำดับสุดท้าย แต่จากการสำรวจการเลือกใช้กลับพบว่าหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 เป็นหนังสือเรียนที่ได้รับความนิยมที่สุดจากโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ผู้วิจัยอภิปรายส่วนประกอบของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 ดังนี้

1.1 หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 เมื่อวิเคราะห์พบว่ามีค่าเฉลี่ย 3.50 ซึ่งน้อยที่สุดในบรรดาหนังสือเรียนทั้งสามเล่ม ดังนั้นหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 จึงอยู่ในลำดับสุดท้าย ผู้วิจัยอภิปรายส่วนหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 คือ ด้านเนื้อหาสาระ แบบฝึกหัด/กิจกรรม และรูปแบบการนำเสนอ ดังนี้

1.1.1 ด้านเนื้อหาสาระของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 ประกอบด้วยประเด็นดังนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

1.1.1.1 จุดประสงค์ของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 อยู่ในระดับดีและเป็นลำดับที่ 2 จากหนังสือเรียนสามเล่ม ความชัดเจนในจุดประสงค์ของหนังสือเรียนเกี่ยวกับการแนะนำและใช้หนังสือเรียนนั้นคือข้อดีที่สุดของประเด็นนี้ แม้ว่าจะจุดประสงค์ก็กล่าวถึงการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเช่นกัน แต่การมุ่งเน้นโดยยึดแนวการเรียนรู้แบบโครงงานมากกว่าหนังสือเรียนอีกสองเล่ม (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2546 : คำนำ) ทำให้มีเกิดความแตกต่างระหว่างหนังสือเรียน กล่าวได้ว่าความชัดเจนของจุดประสงค์ของการแนะนำและการใช้หนังสือเรียนเป็นจุดเด่นของหนังสือเรียนเล่มนี้ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของครูว่าหนังสือเรียนมีเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชาอยู่ในเกณฑ์ดี

1.1.1.2 หัวเรื่องในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 อยู่ในระดับดีและ เป็นลำดับที่ 1 ร่วมกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 หัวเรื่องในหนังสือเรียนเล่มนี้มีความน่าสนใจและหลากหลายเพราะอยู่ในขอบข่ายหัวเรื่องของสภายุโรป 14 หัวข้อดังกระทรวงหนังสือเรียนภาษาอังกฤษศึกษาธิการกล่าวว่าเป็นหัวข้อที่มีความหลากหลายและน่าสนใจ (อ้างถึงใน กระทรวงศึกษาธิการ 2544 : 165) และกำหนดให้ต้องมีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษภายใน 14 หัวข้อดังกล่าว นอกจากนี้หัวเรื่องในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 ก็ยังเหมาะสมกับกลุ่มวัยของผู้เรียนอีกด้วย ข้อเด่นของหัวเรื่องเหล่านี้

สอดคล้องกับทอมลินสัน (Tomlinson 2001 : 68) ว่า หัวเรื่องในหนังสือเรียนหรือสื่อการเรียนการสอนควรมีความน่าสนใจ ต้องหลีกเลี่ยงหัวเรื่องต้องห้าม เช่น ยาเสพติด เหล้า หรือความรุนแรง เป็นต้น

1.1.1.3 เนื้อเรื่องในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 อยู่ในระดับดี และเป็นลำดับที่ 3 มีลักษณะเด่นที่การบูรณาการกับเนื้อหาวิชาอื่นๆ ทำให้นักเรียนเรียนรู้ความรู้อื่นๆ ผ่านภาษาอังกฤษอันก่อให้เกิดความคิดที่หลากหลายและช่วยเพิ่มพูนความรู้ที่มีอยู่เดิมของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545 :19 – 24) นอกจากนี้หัวเรื่อง (Topic) ก็มีส่วนกำหนดการบูรณาการเนื้อเรื่องด้วย (กุศยา แสงเดช 2545:19) ดังนั้นหัวข้อและเนื้อเรื่องจึงต้องสัมพันธ์กันอย่างมากที่สุด จากการวิเคราะห์พบว่า เนื้อเรื่องในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มีความเหมาะสมกับหัวข้อ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าประเด็นเรื่องเนื้อเรื่องโดยรวมจะอยู่ในระดับดี และน่าจะให้ประสิทธิผลต่อนักเรียน แต่ผลการวิเคราะห์กลับพบว่าเนื้อเรื่องมีความยาก-ง่ายไม่เหมาะสมกับระดับของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับที่นักเรียนให้ความเห็นว่าอ่านเนื้อเรื่องภาษาอังกฤษไม่ค่อยเข้าใจ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของนักเรียนตอบแบบสอบถามว่าอ่านเนื้อเรื่องภาษาอังกฤษเข้าใจอยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้ปัญหาน่าจะมาจากองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น ความยากของเนื้อเรื่อง ระดับภาษาของนักเรียน ฯลฯ ซึ่งผู้วิจัยจะกล่าวต่อไปร่วมกับประเด็นอื่นๆ คือ เนื้อหาทางภาษา ความพอใจและการใช้หนังสือเรียนของครูและนักเรียน รวมถึงการสอนของครูด้วย

1.1.1.4 เนื้อหาทางภาษา (language content) ประกอบด้วย ไวยากรณ์ คำศัพท์ และเสียง ผลการอภิปราย ได้แก่

- ไวยากรณ์ในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 อยู่ในระดับดีและเป็นลำดับที่ 2 ข้อเด่นคือ ไวยากรณ์เรื่องใหม่ที่นำเสนอสัมพันธ์กับไวยากรณ์ที่นักเรียนรู้จักอยู่แล้ว ทำให้นักเรียนเรียนรู้และเข้าใจง่ายได้เร็ว ซึ่งบัค (Buck 1973 : 91) และวิสาข์ จัติวัตร์ (2543 : 13) ก็เห็นพ้องกับการนำเสนอสิ่งใหม่ที่สัมพันธ์หรือมีส่วนความรู้เดิมกับสิ่งที่เรียนรู้มาแล้ว นอกจากนี้หนังสือเรียนยังได้แสดงรูปแบบภาษา (language form) หรือโครงสร้างทางภาษา (structure) ชัดเจนกว่าไวยากรณ์ที่เน้นการใช้ภาษา (language use) / ความหมาย (meaning) อย่างไรก็ตาม เรื่องนี้มิได้ทำให้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 บกพร่อง เพราะขึ้นอยู่กับว่าผู้เขียนจะต้องการนำเสนออะไรมากกว่ากัน หรืออาจให้ความสำคัญกับทั้งสองสิ่งก็ได้ โดยสอดคล้องกับแนวคิดของคันนิ่งส์เวอร์ธ (Cunningsworth 1995 : 32) และคาร์เตอร์ (Carter 1999 : 67-68) นอกจากนี้ ไวยากรณ์ที่นำเสนอก็เป็นโครงสร้าง

ประโยคที่ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อให้นักเรียนนำไปใช้ได้ ซึ่งนักเรียนเข้าใจตัวอย่างประโยคภาษาอังกฤษหรือไวยากรณ์ในหนังสือเรียนปานกลาง ครูคิดว่าระดับความยาก-ง่ายของไวยากรณ์ ในหนังสือเรียนมีความสอดคล้องเหมาะสมกับหลักสูตรพอสมควรและมีครบตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ดี สอดคล้องกับสาระที่ 1มาตรฐาน ต 1.1 เป็นที่น่าสังเกตว่า ในหนังสือเรียนไม่ปรากฏการอธิบายความหมายอื่นๆ ของรูปแบบไวยากรณ์ที่มากกว่าหนึ่งความหมาย แต่มีการนำเสนอเพียงหนึ่งความหมายเท่านั้น ซึ่งสาเหตุน่าจะมาจากวัยและระดับของนักเรียน เหตุผลนี้ได้สอดคล้องกับอรสา กุมารี ปุกหุต (2544 : 777) ที่กล่าวว่าภาษาของเด็กควรเรียบง่าย สื่อความตรงๆ ไม่ซับซ้อน

- คำศัพท์ในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 อยู่ในระดับดี และเป็นลำดับที่ 3 สิ่งที่น่าสนใจที่สุดคือ คำศัพท์นำเสนอในรูปแบบที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน นั่นคือ รูปภาพ หนังสือเรียนใช้รูปภาพเพื่อสื่อความหมายของคำศัพท์ ข้อดีของการสื่อความหมายคำศัพท์ผ่านรูปภาพคือ รูปภาพจะทำให้นักเรียนมีความเข้าใจมากขึ้น (ระวิวรรณ ศรีคร้ามครัน 2523 : 74) ซึ่งสอดคล้องกับนักเรียนว่ารูปภาพช่วยให้เข้าใจสิ่งที่ครูสอนง่ายขึ้น และครูให้ความเห็นว่ารูปภาพช่วยลดการอธิบายได้ นอกจากนี้หนังสือเรียนยังนำเสนอคำศัพท์พร้อมกับบริบทต่างๆ ประกอบกัน อันเป็นกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์อย่างหนึ่ง (Nakamura 1999 : 55-64) อย่างไรก็ตาม ครูมีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยว่าระดับความยาก-ง่ายของคำศัพท์ ในหนังสือเรียนมีความสอดคล้องเหมาะสมกับหลักสูตรปานกลางแต่ก็มีครบตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

- เสียงในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects :Play & Learn4 อยู่ในระดับดี เป็นลำดับที่ 3 เน้นการฝึกออกเสียงระดับคำ ได้แก่ พยัญชนะ สระ และการเน้นเสียงบนพยางค์ โดยมีการฝึกออกเสียงให้ถูกต้องเพื่อช่วยหลีกเลี่ยงการเข้าใจผิด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของไฮแมน (Hyman 1975 :204) ที่กล่าวว่าการออกเสียงเป็นสิ่งสำคัญในภาษาอังกฤษ ถ้ามีการออกเสียงผิดหรือเพี้ยนอาจก่อให้เกิดความสับสนแก่ผู้ฟัง เช่นการลงเสียงหนัก-เบาแตกต่างกันก็ทำให้ความหมายแตกต่างกันด้วย นอกจากนี้พบว่านักเรียนประสบปัญหาการออกเสียงมากที่สุด ทั้งเสียงหนักเบา เสียงเดี่ยวๆ (Keopasom and Syananond 1991 อ้างถึงในโชติรส ศรีอุดร 2545 : 4) ดังนั้นจึงปรากฏให้มีการฝึกออกเสียงระดับคำในทุกบทเรียนของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4

1.1.1.5 บริบททางสังคมและวัฒนธรรม (social and cultural context) ในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 อยู่ในระดับดี เป็นลำดับที่ 1

ข้อเด่นของหนังสือเรียนคือ มีความเป็นไทยสูง นักเรียนสามารถเชื่อมโยงบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่นำเสนอในหนังสือเรียนสู่สังคมและวัฒนธรรมของตนเองได้ เนื้อหาสาระเหมาะสมกับวัฒนธรรมของครูและนักเรียนไทยผู้ใช้หนังสือเพราะในหนังสือเรียนมีบริบททางสังคมและวัฒนธรรมไทยทั้งหมด อีกทั้งความสัมพันธ์ทางสังคมที่นำเสนอในหนังสือเรียนส่วนใหญ่เป็นความจริงในสังคม เช่น ระบบเครือญาติกับตัวนักเรียน ครูกับนักเรียน หรือกิจวัตรของพระสงฆ์กับฆราวาส ซึ่งความคิดเห็นของครูเป็นไปในทิศทางเดียวกับผู้วิเคราะห์คือ ครูมีความคุ้นเคยกับวัฒนธรรมที่สอดแทรกเข้ามาในบทเรียน ส่วนข้อด้อยคือ การปรากฏบริบททางสังคมและวัฒนธรรมชนชาติเจ้าของภาษาไม่ชัดเจนและไม่ได้รับความสำคัญ ซึ่งอาจทำให้นักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจบริบททางสังคมและวัฒนธรรมชนชาติเจ้าของภาษาได้ อนึ่ง เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของหนังสือเรียนพบว่า คณะผู้เขียนหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 เป็นคนไทยทั้งหมด ด้วยเหตุนี้ นี่อาจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เนื้อหาในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 สอดคล้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมไทยอย่างมาก

1.1.1.6 วิธีสอนในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 อยู่ในระดับต่ำ เป็นลำดับที่ 3 เนื่องจากวิธีสอนสัมพันธ์กับแบบฝึกหัด/กิจกรรมเพราะการนำเสนอแบบฝึกหัด/กิจกรรมเป็นส่วนหนึ่งในการนำเสนอวิธีสอนของหนังสือเรียน ดังนั้นเมื่อกล่าวถึงแบบฝึกหัด/กิจกรรมในประเด็นต่อไปจะทำให้เห็นภาพของวิธีสอนในหนังสือมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเรื่องวิธีสอนเพียงประเด็นเดียว จะพบว่าข้อเด่นคือ วิธีสอนส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษ และส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเพราะวิธีสอนให้ความสำคัญกับการฝึกและพัฒนาการสื่อสารเช่น การพูด การฟัง เป็นต้น นอกจากนี้หนังสือเรียนเสนอทางเลือกของกิจกรรมการเรียนเพิ่มเติมแก่ครูด้วย หากข้อเด่นเหล่านี้กลับไม่เอื้อประโยชน์เท่าใดนัก ดังจะเห็นได้จากการวิเคราะห์หนังสือเรียนพบว่า วิธีสอนมีค่าคะแนนอยู่ในระดับต่ำ เพราะหนังสือเรียนไม่ได้ช่วยลดเวลาเตรียมการสอนของครู ซึ่งความคิดเห็นของครูได้สนับสนุนผลการวิเคราะห์นี้ว่า ครูต้องใช้เวลาเตรียมการสอนมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังไม่เอื้อให้นักเรียนใช้หนังสือเรียนด้วยตนเองเมื่อไม่มีครูด้วย จากปัญหาดังกล่าว เป็นสาเหตุทำให้ข้อเด่นข้างต้นของวิธีสอนในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 ไม่ประสบผลเท่าใดนัก

1.1.2 แบบฝึกหัด/กิจกรรมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 อยู่ในระดับปานกลาง เป็นลำดับที่ 3 ลักษณะเด่นที่พบคือ ประเภทและรูปแบบของแบบฝึกหัด/กิจกรรมมีความหลากหลายทำให้เด็กสนใจ ไม่เบื่อหน่าย ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็น

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ของครูที่คิดว่านักเรียนสนุกและมีความสุขกับการทำกิจกรรม ส่วนนักเรียนนั้นก็ได้กล่าวถึงกิจกรรมที่ชอบมากและมีความสุขกับการทำคือ เล่นเกม ถาม-ตอบ การร้องเพลงประกอบท่าทาง เพราะกิจกรรมเหล่านี้สนับสนุนเด็กให้เกิดการปฏิสัมพันธ์หรือทำงานร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการตามวัยของนักเรียนตามที่เพียเจท์ (Piaget 1971 อ้างถึงใน สุรางค์ โคว้ตระกูล 2548 : 82-85) และพรรณี ชูทัยเจนจิตกล่าวไว้ (2544 : 174) แบบฝึกหัดหรือกิจกรรมยังเป็นแบบบูรณาการภาษาอังกฤษกับวิชาอื่นๆ และมีลักษณะเป็นทักษะสัมพันธ์ซึ่งสอดคล้องกับเซสแนน (Sesnan 2001 : 98-99) ว่าแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมภาษาอังกฤษควรเป็นลักษณะบูรณาการ เพราะทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะทางภาษาหลายทักษะไปพร้อมกัน อีกทั้งกิจกรรมช่วยเสริมสร้างและส่งเสริมลักษณะนิสัย เจตคติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้วย เช่น ความสามัคคี การทำงานเป็นทีม ความกล้าแสดงความคิดเห็น เป็นต้น

ข้อเด่นอีกข้อคือ ผู้วิเคราะห์ให้ความเห็นว่าแบบฝึกหัดเพื่อความคล่องทางทักษะการฟังเหมาะสมกับนักเรียนและกิจกรรมหลังฟังช่วยให้นักเรียนเข้าใจกับเรื่องที่ฟังมากขึ้น แต่จากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน พบว่ากลับไม่ค่อยเข้าใจเนื้อเรื่องที่ได้ฟัง อีกทั้งบางส่วนยังประสบปัญหาอ่านบทสนทนาในบทเรียนไม่ทันตามสิ่งที่ได้ฟังอีกด้วย นอกจากนี้กิจกรรมทักษะการพูดมักเป็นลักษณะแบบควบคุม ทั้งนี้อาจเป็นสืบเนื่องมาจากไวยากรณ์ที่เน้นโครงสร้าง ดังนั้นเมื่อเป็นแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมจึงต้องการฝึกความถูกต้องทางการใช้โครงสร้างทางภาษา ซึ่งแกรนท์ (Grants 1987 : 13) ก็ได้กล่าวถึงแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมลักษณะนี้ไว้ด้วย ส่วนแบบฝึกหัดทักษะการเขียนมักอยู่ในระดับคำและประโยค เช่น การสะกดคำ ประโยคสั้นๆ เป็นต้น ซึ่งอาจสร้างเพื่อให้สัมพันธ์กับระดับ วัยของนักเรียน และสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2 (กระทรวงศึกษาธิการ 2544 : 7-16)

แต่อย่างไรก็ตาม จากความคิดเห็นของนักเรียน ส่วนใหญ่มีปัญหากับกิจกรรมหรือแบบฝึกการอ่านอย่างมากเพราะอ่านไม่ค่อยเข้าใจ ไม่รู้คำศัพท์ซึ่งสอดคล้องกับผล การวิจัยของหยาง (Yang 2000 : 18) สุภาภรณ์ แท่งทอง (2532 : 2) ข้อด้อยที่ปรากฏได้อย่างชัดเจน ซึ่งส่งผลอย่างมากต่อความเข้าใจบทอ่านของนักเรียน คือ ไม่ปรากฏกิจกรรมก่อนและหลังอ่าน

1.1.3 รูปแบบการนำเสนอ ประกอบด้วย การออกแบบและจัดลำดับ และองค์ประกอบอื่นๆ ผลการอภิปราย ได้แก่

1.1.3.1 การออกแบบและจัดลำดับของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 อยู่ในระดับต่ำ เป็นลำดับที่ 3 ลักษณะเด่นที่ชัดเจนกว่าหนังสือเรียน

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

เล่มอื่นคือ รูปแบบการนำเสนอของหนังสือเป็นแบบการเสริมแรง (reinforcement) และการนำกลับมาใช้ (recycling) เสมอ เพื่อให้เรื่องใหม่ที่เรียนได้มีการทบทวนและนำกลับ มาใช้อีกครั้งในบริบทที่แตกต่างกัน การนำเสนอลักษณะนี้ เป็นการฝึกการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนในหลายสถานการณ์เพื่อกระตุ้นให้เกิดทักษะทางภาษา ส่วนข้อด้อยคือ ความยาวของแต่ละบทเรียนมีความยาวมากเกินไป ภายในบทเรียน 1 บท มีจำนวนถึง 15-20 หน้า ซึ่งนักเรียนก็ไม่ค่อยเข้าใจการนำเสนอเนื้อหา กิจกรรมหรือแบบฝึกหัดในหนังสือนัก อีกทั้งการเรียงลำดับนำเสนอเนื้อหาและกิจกรรมดังกล่าวยังไม่เอื้อต่อการสอนของครูนัก เพราะการเรียงลำดับเนื้อหาและกิจกรรมที่นำเสนอในแต่ละบทเรียนไม่มีความสม่ำเสมอ กล่าวคือ หนังสือเรียนควรนำเสนอเนื้อหาและกิจกรรมด้วยการเริ่ม ดำเนินและจบบทเรียนทุกบทด้วยกิจกรรมที่มีลักษณะเดียวกัน แต่การลำดับภายในบทเรียนของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มักไม่เป็นกิจกรรมลักษณะเดียวกัน นอกจากนี้ เนื้อเรื่องและโครงสร้างไวยากรณ์ในแต่ละบทไม่ได้เพิ่มความยากเพื่อให้เหมาะสมกับการพัฒนาตามความสามารถทางภาษาของนักเรียนอย่างค่อยเป็นค่อยไป แต่ยากตั้งแต่บทเริ่มต้นหนังสือเรียนกระทั่งบทสุดท้าย ดังจะเห็นได้จากความคิดเห็นของนักเรียนที่คิดว่า เรื่องที่เรียนในหนังสือยาก และไม่มีส่วนทักษะการเรียน (study skill) เช่น ส่วนที่แนะนำการใช้พจนานุกรม หนังสือไวยากรณ์ เป็นต้น และแบบทดสอบเพื่อประเมินผลความก้าวหน้า (progressive test) ในทุกๆ บทเรียน ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาความก้าวหน้าของนักเรียน

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลงวันที่

1.1.3.2 องค์ประกอบอื่นๆ โดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 อยู่ในระดับปานกลาง เป็นลำดับที่ 3 ข้อเด่นคือ หนังสือเรียนใช้ภาพเป็นส่วนใหญ่ในการสื่อความหมายอธิบายและสาธิตการทำกิจกรรมบางอย่าง อีกทั้งยังสวยงามสอดคล้องกับวัย ความสนใจ และประสบการณ์ของนักเรียน โดยครูและนักเรียนก็มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าหนังสือเรียนสวยงามและดึงดูดใจ รูปภาพสวยงาม ชัดเจน ช่วยครูลดการอธิบายได้ และช่วยให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่ครูสอนง่ายขึ้นด้วย นอกจากนี้ หนังสือก็หาได้ง่ายในท้องถิ่น และราคาเหมาะสมกับคุณภาพ แต่อย่างไรก็ตาม ข้อด้อยของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 ไม่ได้อยู่ที่รูปลักษณ์หรือภาพประกอบ แต่กลับเป็นการไม่กล่าวถึงบรรณานุกรมแสดงรายละเอียดที่หนังสือเรียนเล่มนั้นๆใช้ประกอบ รวมทั้งไม่มีดัชนีคำศัพท์หรือรายการคำศัพท์และดัชนีภาษา (index of language items) ตามที่นำเสนอในบทเรียน

1.2 สื่อเสริมประกอบการเรียน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1.2.1 หนังสือแบบฝึกหัดของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 อยู่ในระดับดี เป็นลำดับที่ 3 ข้อเด่นคือ หนังสือแบบฝึกหัดสอดคล้องกับเนื้อหาทุกบทใน

หนังสือเรียนและมีความหลากหลาย เช่น ปริศนาอักษรไขว้ จับคู่แต่งประโยค ฟังเทปประกอบ เป็นต้น และเช่นเดียวกับแบบฝึกหัดและกิจกรรมในหนังสือเรียน ในหนังสือแบบฝึกหัดนี้ แบบฝึกหัดจะมีลักษณะแบบทักษะสัมพันธ์ เน้นที่ทักษะการเขียนเป็นหลักโดยฝึกควบคู่กับทักษะการอ่านเป็นส่วนใหญ่ ส่วนข้อด้อยของหนังสือแบบฝึกหัดของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 นั้น จากการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนพบว่า นักเรียนคิดว่าแบบฝึกหัดยากเขียนไม่ค่อยได้ ส่วนกิจกรรมคำศัพท์ที่นักเรียนไม่ชอบเป็นลำดับต้นๆ คือ การหาคำศัพท์ที่แตกต่างพร้อมทั้งบอกเหตุผลในหนังสือแบบฝึกหัด แม้ว่าจะเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์มากเพราะฝึกการคิดวิเคราะห์ (critical thinking) หากแต่แบบฝึกหัดดูยังไม่ประสบผลตามที่มุ่งหวังไว้ นักเรียนและครูส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าแบบฝึกหัดค่อนข้างยากเกินไป ไม่เหมาะสมกับระดับของนักเรียน ข้อสังเกตของหนังสือแบบฝึกหัดของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 คือ คำสั่งในหนังสือแบบฝึกหัดเป็นภาษาไทย ซึ่งแตกต่างจากหนังสือแบบฝึกหัดอีก 2 เล่ม

1.2..2 เทปประกอบการฟังของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 อยู่ในระดับดี เป็นลำดับที่ 3 ข้อเด่นคือ เทปประกอบการฟังเป็นตัวอย่างที่ดีด้านการออกเสียงแก่นักเรียนและผู้พูดเป็นของเจ้าของภาษา เรื่องที่ได้ฟังจากเทปประกอบการฟังมีความหลากหลาย ทั้งประเภทบทสนทนา การฝึกออกเสียง และเรื่องราวต่างๆ เช่น นิทาน เพลง เป็นต้น โดยมีเนื้อเรื่องที่ถอดจากเทปทุกครั้งอยู่ในคู่มือครู จากการสอบถามความคิดเห็นพบว่า การร้องเพลงตามเทปเป็นที่ชื่นชอบของนักเรียนส่วนมาก และครูก็ยังใช้เทปประกอบการฟังประมาณ 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ นอกจากนี้เรื่องที่ได้ฟังจากเทปประกอบการฟังยังมีแช้นทส์ (chants) อีกด้วย โดยหลักแล้วแช้นทส์ที่ปรากฏในเทปประกอบการฟังของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 จะเป็น grammar chants เป็นส่วนใหญ่ แต่ในหนังสือเรียนเรียกว่า grammar chat นอกเหนือจากนั้นก็เป็นแช้นทส์ ประเภทอื่นๆ เช่น เล่าเรื่อง เป็นต้น ข้อดีของการใช้เทปประกอบการฟังนั้นนอกจากจะช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนให้น่าสนใจแล้ว ยังเป็นการช่วยฝึกทักษะการพูดและออกเสียงของนักเรียนด้วย ซึ่งสอดคล้องกับโชติรส โสอุดร (2545 : 66) ที่กล่าวว่าแช้นทส์เป็นการฝึกนักเรียนเกี่ยวกับการเน้นเสียง ระดับเสียงสูง-ต่ำ นอกจากนี้ ข้อด้อยของเทปประกอบการฟังที่ปรากฏอย่างเด่นชัด โดยสะท้อนออกมาจากนักเรียนคือ นักเรียนไม่เข้าใจเนื้อเรื่องในเทปประกอบหนังสือเรียน ทั้งนี้อาจเพราะความเร็วในการพูดเร็วเกินไป ไม่เหมาะสมกับนักเรียนก็ได้

1.3 **คู่มือครู** สามารถอภิปรายได้ดังนี้

คู่มือครูของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 อยู่ในระดับดี เป็นลำดับที่ 1 ข้อเด่นคือ คู่มือครูอธิบายจุดประสงค์ของแต่ละบทเรียนอย่างชัดเจนให้

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลพบุรี

รายละเอียดเหมือนกันทุกหน่วย มิใช่ให้เพียงแค่หน่วยใดหน่วยหนึ่งเป็นตัวอย่าง มีการอธิบายรูปแบบไวยากรณ์อย่างถูกต้อง มีการอธิบายความแตกต่างระหว่างคำศัพท์ เช่น home และ house แต่มีจำนวนน้อย มีเฉลยหรือคำตอบที่แนะนำไว้สำหรับแบบฝึกหัดทั้งหมด ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบูรณาการบทเรียนภาษาอังกฤษกับวิชาอื่นๆ อย่างสร้างสรรค์ ข้อเด่นเหล่านี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของครูที่ว่า คู่มือครูให้คำแนะนำที่ดีและชัดเจน สิ่งที่คู่มือครูของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 โดดเด่นกว่าคู่มือครูของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษเล่มอื่นคือ มีการคาดการณ์ปัญหาการเรียนและให้คำแนะนำสำหรับปัญหาที่จะเกิดขึ้นนั้น โดยบรรจุไว้ในข้อคิดสำหรับครูและนักเรียน ประโยชน์ของข้อเด่นดังกล่าวสอดคล้องกับเอดจ์และวอร์ตัน (Edge and Wharton 1999 : 298-299) ที่ว่าคู่มือครูมีประโยชน์ต่อครูทั้งด้านเนื้อหาและกิจกรรมโดยเฉพาะกับครูใหม่

นอกจากนี้ คู่มือครูแนะนำวิธีสอนเรื่องฝึกออกเสียงอย่างถูกต้อง โดยมีสัญลักษณ์ทางสัทศาสตร์ให้แก่ครูเป็นระดับเสียงเดี่ยว แต่ปัญหาของครูก็คือ การไม่เข้าใจสัญลักษณ์ทางสัทศาสตร์นั้น การมีสัญลักษณ์ทางสัทศาสตร์แต่ไม่อธิบายวิธีการอ่านให้แก่ครูเป็นข้อด้อยของคู่มือครูของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 ข้อด้อยอีกส่วนคือการไม่มีคำอธิบายเพิ่มเติมด้านวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เพราะสืบเนื่องมาจากในหนังสือเรียนไม่ปรากฏวัฒนธรรมของเจ้าของภาษานั่นเอง อีกทั้ง คู่มือครูมีความยืดหยุ่นน้อย ไม่เปิดโอกาสให้ครูสามารถปรับเปลี่ยน เพิ่มเติมหรือ ตัดออกในสิ่งที่คู่มือครูได้เขียนเอาไว้ได้มากนัก เพราะกิจกรรมในหนังสือเรียนขาดรายละเอียดวิธีการทำจากคู่มือครูไม่ได้ อันจะสะท้อนได้จากข้อเสนอแนะของครูที่ว่า ต้องการให้หนังสือเรียนลดความจำเป็นในการพึ่งพาคู่มือครูบ้าง

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

1.4 ความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn4 หลังการอภิปรายผลหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 ข้างต้น ผู้วิจัยขอนำเสนอภาพรวมความคิดเห็นของครูและนักเรียน คือ จากความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมแล้วหนังสือเรียน หนังสือแบบฝึกหัด เทปค่อนข้างยาก ไม่เหมาะสมกับนักเรียนเท่าใด ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักเรียนที่ว่า นักเรียนคิดว่าเรื่องที่เรียนในหนังสือค่อนข้างยาก แต่กระนั้นนักเรียนก็ยังคิดว่าตนได้ความรู้ใหม่ๆ จากหนังสือเรียน รวมถึงสนุกและมีความสุขกับการทำกิจกรรม ซึ่งครูเห็นด้วยว่าเนื้อหาได้สร้างเสริมประสบการณ์ทางภาษาใหม่ๆ และกิจกรรมในหนังสือช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนเพื่อใช้ในชีวิตจริงได้ แต่ครูก็คิดว่า หนังสือเรียนไม่สอดคล้องกับสภาพการสอน และเนื้อหาในหนังสือเรียนมีมากกว่าเวลาในการสอน ส่วนความพอใจในชุดหนังสือผลการเรียนของนักเรียนจากการใช้หนังสือเรียน

เล่มที่ใช้ปัจจุบัน และความเหมาะสมต่อครูและนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งความพอใจของครูก็สอดคล้องกับความพอใจของนักเรียนที่ว่าชอบเรียนภาษาอังกฤษจากหนังสือเรียนและชอบหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้ในตอนนี้ปานกลางเช่นเดียวกัน

2. **ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ** Say Hello 4 ประกอบด้วย หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ หนังสือแบบฝึกหัด เทปประกอบการฟังและคู่มือครู ซึ่งทั้งชุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 อยู่ในระดับดี และเป็นลำดับที่ 1 จากชุดหนังสือเรียนทั้งสามชุด แต่ที่ได้รับความนิยมอันดับ 2 จากโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1 ผู้วิจัยอภิปรายส่วนประกอบของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 ดังนี้

2.1 **หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ** Say Hello 4 เมื่อวิเคราะห์ พบว่าเฉพาะหนังสือเรียนภาษาอังกฤษมีค่าเฉลี่ย 3.57 อยู่ในระดับดีและเป็นลำดับที่ 2 จากในบรรดาหนังสือเรียนทั้งสามเล่ม ผู้วิจัยอภิปรายส่วนหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 ดังนี้

2.1.1 ด้านเนื้อหาสาระของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 ประกอบด้วยประเด็นดังนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

2.1.1.1 จุดประสงค์ของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 อยู่ในระดับปานกลาง และเป็นลำดับที่ 3 จากหนังสือเรียนสามเล่ม ข้อเด่นของประเด็นนี้ คือ จุดประสงค์เป็นไปตามประมวลการสอนในแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารชัดเจน ซึ่งจากการสอบถามอย่างไม่เป็นทางการครูส่วนใหญ่กล่าวว่า ประมวลการสอนในแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนี้เป็นแนวทางที่ครูคุ้นเคยเพราะได้ผ่านการศึกษา อบรมอย่างต่อเนื่องและมากกว่าแนวทางอื่น ดังนั้นจึงทำให้ครูเข้าใจจุดประสงค์ของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 ได้ง่ายกว่าการยึดแนวทางการเรียนรู้อื่น การมีจุดประสงค์ตามแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างที่ครูคุ้นชินนั้นเป็นข้อได้เปรียบของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 ดังจะเห็นได้จากการที่ครูได้ให้ความคิดเห็นว่าหนังสือเรียนมีเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชามาก ส่วนข้อด้อยของจุดประสงค์ของหนังสือเรียนเล่มนี้คือ จุดประสงค์ของหนังสือเรียนและการแนะนำการใช้หนังสือไม่ปรากฏในหนังสือเรียนอย่างที่ควรมี หากปรากฏที่หนังสือแบบฝึกหัดและคู่มือครูแทน

2.1.1.2 หัวเรื่องในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 อยู่ในระดับดีและ เป็นลำดับที่ 1 ร่วมกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 หัวเรื่องในหนังสือเรียนเล่มนี้มีความน่าสนใจและหลากหลาย โดยยึดตามหัวเรื่องของสภายุโรป 14 หัวข้อจากที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด (กระทรวงศึกษาธิการ 2544 : 165) เช่นเดียวกับหัวเรื่องในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 และ Smart Kids 4 นอกจากนี้หัวเรื่องใน

หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 ก็ยังเหมาะสมกับกลุ่มวัยของผู้เรียนอีกด้วย เพราะไม่ใช่หัวเรื่องต้องห้ามดังที่ทอมลินสันได้กล่าวถึง (Tomlinson 2001 : 68) และยังเป็นหัวเรื่องที่น่าสนใจ เพราะเริ่มจากเรื่องใกล้ตัวนักเรียนสู่เรื่องที่เป็นสากลซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของฮาร์เมอร์ (Harmer 1999 : 52) เกี่ยวกับเรื่องที่ดีควรมีหัวเรื่องน่าสนใจ

2.1.1.3 เนื้อเรื่องของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 อยู่ในระดับดี เป็นลำดับที่ 1 มีลักษณะเป็นบทอ่านและบทสนทนาซึ่งปรากฏอยู่ในทุกบทเรียน ส่วนใหญ่บทอ่านเหล่านี้จะมีเพียง 1 ย่อหน้าสั้นๆ มีความยาวไม่มากนัก ส่วนบทสนทนาก็เป็นการโต้ตอบของตัวละครประมาณ 5-7 ประโยค สิ่งเหล่านี้เป็นข้อเด่นอย่างหนึ่งเพราะเป็นตัวอย่างที่ดีด้านการใช้ภาษาแก่นักเรียน ทั้งเรื่องการใช้สันธาน (conjunction) การอ้างอิง (reference) สรรพนาม (pronoun) การแทนคำ (substitution) ประโยค หรือคำศัพท์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาพบว่าข้อความแวดล้อมในเนื้อเรื่องจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจความหมายและการใช้คำได้ (Harmon 1999 : 328) ข้อเด่นอื่นๆ ของเนื้อเรื่องคือ เนื้อเรื่องช่วยเพิ่มพูนความรู้ที่มีอยู่เดิมและบูรณาการกับเนื้อหาวิชาอื่นๆ เช่น บูรณาการภาษาอังกฤษกับคณิตศาสตร์ในบทที่ 2 Things around me ในบางบทเรียน นอกจากนี้ เนื้อเรื่องยังได้สอดแทรกคุณธรรมและปลูกฝังจิตสำนึกลงไปด้วย เช่น บทที่ 9 At the seaside เนื้อเรื่องกล่าวถึง การปฏิบัติตัวเมื่อไปทะเลว่าไม่ควรสร้างความสกปรก เป็นต้น สิ่งนี้เป็นการสอนปลูกฝังจิตสำนึกแก่นักเรียนผ่านตัวละครในหนังสือเรียนด้วย ซึ่งคุณธรรมหรือจิตสำนึกเหล่านี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตัวนักเรียนเอง (สงัด อุทรานันท์ 2532 : 171-172) อีกทั้งยังเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่กระทรวงศึกษาธิการมุ่งพัฒนาอีกด้วย (2544 : 4) แต่ข้อด้อยคือเนื้อเรื่องยากกว่าระดับของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักเรียนที่ว่านักเรียนอ่านเนื้อเรื่องภาษาอังกฤษไม่ค่อยเข้าใจ

2.1.1.4 เนื้อหาทางภาษา (language content) ประกอบด้วย ไวยากรณ์ คำศัพท์และเสียง ผลการอภิปราย ได้แก่

- ไวยากรณ์ในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 อยู่ในระดับดีและเป็นลำดับที่ 3 ข้อเด่นคือ ไวยากรณ์เรื่องใหม่ที่นำเสนอสัมพันธ์กับไวยากรณ์ที่นักเรียนรู้จักอยู่แล้ว และ ไวยากรณ์นำเสนอในสถานการณ์ที่มีความหมาย ซึ่งลาร์สัน-ฟรีแมน (Larsen-Freeman 2001 : 36-37) ให้ความเห็นว่า นักเรียนมักจะนำไวยากรณ์ที่เรียนในห้องเรียนมาใช้จริงได้ยาก ดังนั้นข้อดีของการนำเสนอไวยากรณ์อย่างมีบริบทของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 จึงส่งผลให้นักเรียนสามารถเข้าใจความหมายและใช้การได้มากขึ้น นอกจากนี้จากความคิดเห็นของครู พบว่าครูพอใจการแสดงโครงสร้างทางไวยากรณ์ในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

Hello 4 ที่ชัดเจน ส่วนข้อด้อยคือ ไวยากรณ์ไม่ได้นำเสนอในกรอบการใช้ที่เล็กพอเพื่อให้ง่ายต่อการเรียน แต่นำเสนอหลายเรื่องอยู่ในบทเรียนเดียวกัน และไม่มีการอธิบายไวยากรณ์อย่างชัดเจนด้วย เป็นที่น่าสังเกตว่าหนังสือเรียนไม่มีการอธิบายความหมายอื่นๆ ของรูปแบบไวยากรณ์ที่มากกว่าหนึ่งความหมาย ซึ่งน่าจะมาจากสาเหตุเดียวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4

- คำศัพท์ของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 อยู่ในระดับดี เป็นลำดับที่ 2 ข้อเด่นคือ คำศัพท์นำเสนอในรูปแบบที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน นั่นคือ รูปภาพซึ่งถือว่าเป็นสื่อการเรียนคำศัพท์ที่เห็นได้อย่างเด่นชัดของหนังสือเรียน โดยสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่จากแบบเรียนหรือสิ่งพิมพ์ในโรงเรียนของฟาน (Fan 2000 : 105-106) ในทำนองเดียวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 คือใช้รูปภาพเพื่อสื่อความหมายของคำศัพท์แต่หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีการอธิบายความหมายของคำศัพท์ชัดเจนกว่า ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของครูว่า ข้อดีของ Say Hello 4 คือ ครูสามารถสอนคำศัพท์ผ่านรูปภาพได้

- เสียงของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 อยู่ในระดับดี เป็นลำดับที่ 2 เน้นการฝึกออกเสียงระดับคำ ได้แก่ พยัญชนะ สระ และการเน้นเสียงบนพยางค์ โดยมีการฝึกออกเสียงให้ถูกต้องเพื่อช่วยหลีกเลี่ยงการเข้าใจผิด ดังนั้นจึงปรากฏให้มีการฝึกออกเสียงระดับคำในทุกบทเรียนของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 และมีการฝึกออกเสียงระดับประโยค ได้แก่ การเน้นเสียง การเชื่อมเสียง และการใช้ระดับเสียงสูง-ต่ำเช่นเดียวกับหนังสือเรียนภาษา อังกฤษ Projects : Play & Learn 4 แต่สิ่งที่เด่นชัดกว่าคือหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 ให้ความสำคัญกับการฝึกออกเสียงระดับบทสนทนาด้วย

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

2.1.1.5 บริบททางสังคมและวัฒนธรรมในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 อยู่ในระดับปานกลาง เป็นลำดับที่ 3 บริบททางสังคมและวัฒนธรรมในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีความคล้ายคลึงกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 อย่างมาก ทั้งข้อเด่นของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 ก็เช่นเดียวกับ Projects : Play & Learn 4 คือ เนื้อหาสาระเหมาะสมกับวัฒนธรรมของครูและนักเรียนไทยผู้ใช้หนังสือเพราะในหนังสือเรียนมีบริบททางสังคมและวัฒนธรรมไทยทั้งหมด นักเรียนจึงคุ้นเคย เช่น ต้นกล้วย หรือต้นไม้ที่พบเห็นได้ทั่วไปในประเทศไทย ฤดูกาลของประเทศไทย เป็นต้น เมื่อนักเรียนคุ้นเคยจึงสามารถเชื่อมโยงบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่นำเสนอในหนังสือเรียนสู่สังคมและวัฒนธรรมของตนเองได้ ความคิดเห็นของครู

เป็นไปในทิศทางเดียวกับผู้วิเคราะห์คือ ครูมีความคุ้นเคยกับวัฒนธรรมที่สอดแทรกเข้ามาในบทเรียน ส่วนข้อด้อยคือ ไม่ปรากฏบริบททางสังคมและวัฒนธรรมชนชาติเจ้าของภาษา จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของหนังสือเรียนพบว่า คณะผู้เขียนหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 เป็นคนไทยทั้งหมดเช่นเดียวกับ Projects : Play & Learn 4 ด้วยเหตุนี้ จึงอาจทำให้บริบททางสังคมและวัฒนธรรมในหนังสือเรียนทั้งสองเล่มนี้เป็นไปในทำนองเดียวกัน

2.1.1.6 วิธีสอนในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 อยู่ในระดับดี เป็นลำดับที่ 2 ข้อเด่นคือ วิธีการสอนในหนังสือง่ายต่อการปรับใช้เมื่อยามจำเป็น เช่น ในยามที่ครูไม่มีอุปกรณ์ใดๆ แต่มีเพียงแค่หนังสือเรียนก็สามารถนำเนื้อหาหรือกิจกรรมในหนังสือมาปรับใช้ได้ เพราะไม่มียุ่งยากซับซ้อนในการใช้ ช่วยให้ครูไม่ต้องเตรียมการสอนมาก อีกทั้งยังส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษโดยด้วยตนเอง และส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ส่วนข้อด้อยคือ วิธีสอนที่ใช้ไม่ได้เหมาะสมกับสถานการณ์การเรียนการสอนทุกสถานการณ์ และนักเรียนก็อาจไม่สามารถใช้หนังสือเรียนได้ด้วยตนเองได้ดีนัก อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแล้วข้อด้อยของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้อด้อยของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

2.1.2 แบบฝึกหัด/กิจกรรมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 อยู่ในระดับดี เป็นลำดับที่ 1 ข้อเด่นคือแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมเป็นแบบบูรณาการภาษาอังกฤษกับวิชาอื่นๆ คำสั่งของภาระงาน กิจกรรม แบบฝึกหัดชัดเจน เป็นประโยคคำสั่งสั้นๆ เหมาะสมกับนักเรียน นอกจากนี้เรื่องที่นักเรียนฟังได้นำเสนอในสถานการณ์ที่มีความหมายตรงกับเรื่องนั้นๆ โดยมีภาพประกอบทำให้นักเรียนเดาเหตุการณ์หรือสิ่งที่กล่าวถึงในกิจกรรมได้ และมีกิจกรรมหลังการฟังช่วยเพิ่มความเข้าใจแก่นักเรียน เช่นเดียวกันหลังกิจกรรมการอ่านก็มีคำถามหลังการอ่านเป็นคำถามตรงๆ เพื่อทดสอบความเข้าใจ แบบฝึกหัดหรือกิจกรรมบางส่วนเป็นประเภทกระตุ้นความคิดให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นด้วยแบบฝึกการเขียนเพื่อการสื่อสารตามระดับความรู้ของนักเรียนได้ เช่น การเขียนแสดงความคิดที่ช่วยสร้างจินตนาการและฝึกภาษาของนักเรียนพร้อมกัน หรือกิจกรรมช่วยพัฒนาคำศัพท์ของนักเรียน เช่น เกมต่อคำศัพท์ เป็นเกมที่นักเรียนชอบมาก ทำให้นักเรียนชอบและสนใจคำศัพท์ในหนังสือเรียนเป็นลำดับต้นๆ ข้อเด่นเรื่องคำสั่งสั้นๆ ที่ชัดเจน หรือเกมกระตุ้นความคิดนี้สอดคล้องกับประนอม สุรัสวดี (2531 : 32) ที่กล่าวถึงประโยชน์และกิจกรรมเกมที่ดี และเมื่อเปรียบเทียบกับเกมในProjects : Play& Learn4 แล้ว พบว่า เกมและกิจกรรมใน Say Hello 4และ Smart Kids 4 จัดเกมกระตุ้นส่งเสริมให้นักเรียนเรียนอย่างสนุกสนาน แต่ไม่ได้เป็นการแข่งขันระหว่างกันมากนัก ซึ่งสอดคล้องกับกิจกรรมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

ดังที่พรรณี ชูทัยเจนจิตกล่าวไว้ (2544 : 174)

2.1.3 รูปแบบการนำเสนอ ประกอบด้วย การออกแบบและจัดลำดับ และองค์ประกอบอื่นๆ ดังนี้

2.1.3.1 การออกแบบและจัดลำดับของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 อยู่ในระดับปานกลาง เป็นลำดับที่ 2 ลักษณะเด่นคือ เนื้อเรื่องในแต่ละบทค่อยๆ เพิ่มความยากขึ้นไปเพื่อให้เหมาะสมกับการพัฒนาตามความสามารถทางภาษาของนักเรียน โดยเริ่มจากเนื้อหาง่ายๆ ประโยคสั้นๆ ก่อน บทอ่านหรือบทสนทนาสั้นมาก จากนั้นจึงพัฒนาให้ซับซ้อนขึ้น บทอ่านหรือ บทสนทนาก็มีความยาวเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ การเรียงลำดับเนื้อหาและกิจกรรมง่ายต่อการสอนของครูและนักเรียนยังสามารถเข้าใจการนำเสนอเนื้อหา กิจกรรมหรือแบบฝึกหัดในหนังสือได้โดยง่าย เพราะนำเสนอเป็นลำดับขั้นตอนอย่างสม่ำเสมอ เช่น ทุกบทเรียนเริ่มต้นกิจกรรมการฟังและร้องเพลง ดูและฟัง พูดและฟังหรือเขียน หรือเขียนและพูด เป็นต้น ข้อเด่นข้อสุดท้ายที่หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีเพียงเล่มเดียว ขณะที่ไม่ปรากฏในหนังสือเรียนเล่มอื่นคือ มีแบบทดสอบเพื่อประเมินผลความก้าวหน้า (progressive test) ในทุกๆ บทเรียน โดยนักเรียนประเมินตนเองถึงสิ่งที่นักเรียนสามารถทำได้หรือไม่ได้ในบทเรียนด้วย ส่วนข้อด้อยคือ โครงสร้างไวยากรณ์ไม่ค่อยๆเพิ่มความซับซ้อนเพื่อให้เหมาะสมกับการพัฒนาตามความสามารถทางภาษาของนักเรียน แต่เป็นการสอนไวยากรณ์ตามสถานการณ์ ซึ่งบางครั้งยากเกินไปสำหรับนักเรียน อีกทั้งครูยังเห็นว่าบทเรียนหนึ่งบทมีจำนวน 10 -11 หน้ายาวเกินไปสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา และไม่มีส่วนที่แนะนำการใช้พจนานุกรมที่เป็นส่วนพัฒนาทักษะการเรียน (study skill)

2.1.3.2 องค์ประกอบอื่นๆ โดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 อยู่ในระดับดี เป็นลำดับที่ 2 ข้อเด่นคือ รูปลักษณ์หนังสือเรียนโดยรวมสวยงามดึงดูด ง่ายต่อการอ่าน ภาพประกอบสอดคล้องกับวัย ความสนใจ และประสบการณ์ของนักเรียน ซึ่งนักเรียนเห็นด้วยว่าภาพและตัวการ์ตูนน่ารักสีสันสวยงาม ชัดเจน และช่วยให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่ครูสอนง่ายขึ้น เช่น ภาพประกอบบทอ่าน เรื่องที่ฟังจากเทปประกอบการฟัง กระทั่งกิจกรรมการพูดและเขียน ประโยชน์ของภาพประกอบนี้ได้รับการสนับสนุนจากครูว่า ภาพประกอบช่วยลดเวลาทำสื่อการสอนบางส่วนลง และช่วยให้นักเรียนเข้าใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับเรื่องที่สอนอีกด้วย ทำให้ครูอธิบายลดลง อีกทั้งขนาดของตัวอักษรเหมาะกับนักเรียนที่ใช้หนังสือ ข้อเด่นอีกข้อของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 ที่ปรากฏในหนังสือเรียนเพียงเล่มเดียว ขณะที่ไม่มีในเล่มอื่น คือ มีดัชนีคำศัพท์หรือรายการคำศัพท์ที่สรุปจากบทเรียน ซึ่งในหนังสือเรียน เรียกว่า Word list

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลพบุรี

โดยคำศัพท์เรียงลำดับตามตัวอักษร แต่ข้อด้อยคือ ไม่มีบรรณานุกรมแสดงรายละเอียดที่หนังสือเรียนใช้ประกอบและดัชนีภาษา (index of language items) และแม้ว่าคุณภาพของหนังสือเรียนจะดีแต่ราคาค่อนข้างแพงเมื่อเปรียบเทียบกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects :Play & Learn 4

2.2 **สื่อเสริมประกอบการเรียน** สามารถอภิปรายได้ดังนี้

2.2.1 หนังสือแบบฝึกหัดของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 อยู่ในระดับดี เป็นลำดับที่ 1 ข้อเด่นคือ หนังสือแบบฝึกหัดสอดคล้องกับเนื้อหาทุกบทในหนังสือเรียน โดยฝึกทักษะภาษาอังกฤษร่วมกับการบูรณาการกับวิชาอื่น ลักษณะของแบบฝึกหัดมีความหลากหลาย เช่น ปริศนาอักษรไขว้ จับคู่แต่งประโยค ฟังเทปประกอบ เป็นต้น เน้นการฝึกฝนงานเขียนประเภทต่างๆ เช่น การเติมประโยคให้สมบูรณ์ การเขียนแบบแนะแนวทาง การสะกดคำซึ่งมีการฝึกและพัฒนาการสะกดคำในทุกบท และลักษณะอีกอย่างหนึ่งคือ แบบฝึกหัดแบบทักษะสัมพันธ์ มักเป็นการฝึกฝนทักษะการเขียนและอ่าน อีกทั้งยังเน้นแบบฝึกหัดทักษะการฟังร่วมกับการเขียนจำนวนมากกว่าแบบฝึกหัดเล่มอื่นด้วย แม้ว่าแบบฝึกหัดจะมีความหลากหลาย แต่นักเรียนไม่ค่อยชอบทำแบบฝึกหัดเท่าใดนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งแบบฝึกหัดการเขียนและอ่าน ด้วยเหตุผลว่ากิจกรรมยากมากทำให้นักเรียนเขียนไม่ค่อยได้ อ่านเนื้อเรื่องไม่เข้าใจ รวมทั้งฟังเรื่องในเทปประกอบการฟัง ไม่ทัน ปัญหาดังกล่าวได้สะท้อนข้อด้อยของหนังสือแบบฝึกหัดของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 อย่างไรก็ตาม ยังมีนักเรียนส่วนหนึ่งชอบการทำแบบฝึกหัดเพราะต้องการฝึกฝนทักษะทางภาษาอังกฤษของตน ซึ่งนักเรียนเหล่านี้แสดงความคิดเห็นว่าชอบเรียนเรื่องประโยคและคำศัพท์ ทำให้เห็นความสัมพันธ์ได้ว่า หากนักเรียนชอบประโยคและคำศัพท์ก็จะส่งผลดีต่อความชอบในการทำแบบฝึกหัดด้วย

2.2.2 เทปประกอบการฟังของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 อยู่ในระดับดี เป็นลำดับที่ 1 ร่วมกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 ข้อเด่นคือ ความเร็วของการพูดเหมาะสมกับระดับของนักเรียน คุณภาพเสียงชัดเจน ผู้พูดเป็นของเจ้าของภาษาทำให้เป็นตัวอย่างที่ดีด้านการออกเสียงแก่นักเรียน มีเนื้อเรื่องที่ถอดจากเทปทุกครั้ง เนื้อหาในเทปประกอบการฟังเหมาะสมกับระดับภาษา ความสนใจของนักเรียน และสอดคล้องกับพื้นความรู้เดิมของนักเรียน เช่น อวัยวะต่างๆ ของร่างกาย สี ดอกไม้ เป็นต้น แต่เมื่อสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน กลับพบว่า แม้เนื้อหาในเทปจะเหมาะสมกับระดับภาษา ความสนใจและสอดคล้องกับพื้นความรู้เดิม แต่นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องในเทปประกอบระดับปานกลางเท่านั้น สาเหตุส่วนหนึ่งอาจมาจากการความเร็วของการพูดในเทปประกอบ แม้ผู้วิเคราะห์หนังสือเรียนคิดว่าความเร็ว

เหมาะสม แต่ความจริงอาจเร็วเกินไปสำหรับนักเรียน ข้อด้อยอีกข้อคือ บทสนทนาไม่มีความสมจริง ทั้งนี้เพราะจุดประสงค์การสอนทักษะการฟังของนักเรียนคือ การฝึกฟังจับใจความอย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับคาร์เตอร์ ฮิวจ์ และแมคคาธี (Carter, Hughes and McCarthy 1999 : 68-70)

2.3 **คู่มือครู** สามารถอภิปรายได้ดังนี้

คู่มือครูของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 อยู่ในระดับดี เป็นลำดับที่ 2 ข้อเด่นคือ คู่มือครูช่วยให้ครูเข้าใจคำชี้แจง เช่น จุดประสงค์ วิธีการสอน วิธีการใช้หนังสือเรียนเล่มนั้นๆ เสนอแนะคำอธิบายที่เอื้อต่อการจัดทำประมวลการสอนสำหรับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แนะนำเกี่ยวกับการบูรณาการบทเรียนภาษาอังกฤษกับวิชาอื่นๆ อย่างสร้างสรรค์ และคู่มือครูยังเสนอแนะแนวทางการเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์การเรียนการสอนต่างๆ เช่น สนับสนุนให้ครูกล่าวยกย่องชื่นชมนักเรียน หรือการให้กำลังนักเรียนยามทำผิดพลาด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของพรรณี ชูทัยเจนจิต (2544 : 177-179) และคู่มือครูให้ความสำคัญกับแนวทางการพัฒนา เสริมแรง และทบทวนคำศัพท์ เพื่อให้นักเรียนสะสมคำศัพท์ของตนเอง นอกจากนี้ยังมีเฉลยหรือคำตอบที่แนะนำไว้สำหรับแบบฝึกหัดทั้งหมด จากข้างต้นพบว่ามีความสอดคล้องกับความคิดเห็นของครูคือ คู่มือครูให้คำแนะนำที่ดีและชัดเจนเช่นกัน เป็นที่น่าสังเกต ข้อเด่นที่มีเฉพาะคู่มือครูของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 คือ มีแบบทดสอบความก้าวหน้าทางการเรียน พร้อมทั้งคำแนะนำด้านเวลาวิธีการใช้ และวิธีการติดตามผลอย่างชัดเจน แสดงว่าคู่มือครูของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 ให้ความสำคัญกับการติดตามผลความก้าวหน้าของนักเรียน

ส่วนข้อด้อยได้แก่ แม้ว่าคู่มือครูมีสัญลักษณ์ทางสัทศาสตร์ของคำศัพท์ให้ แต่ปัญหาคือครูไม่เข้าใจสัญลักษณ์ทางสัทศาสตร์เหล่านั้น การอธิบายการใช้ไวยากรณ์โดยละเอียดอย่างมีบริบทไม่ละเอียดและชัดเจนนัก และไม่มีคำอธิบายเพิ่มเติมด้านวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เพราะในหนังสือเรียนไม่ปรากฏวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาเช่นเดียวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4

2.4 **ความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4** หลังการอภิปรายผลหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 ข้างต้น ผู้วิจัยขอนำเสนอภาพรวมความคิดเห็นของครูและนักเรียน คือ จากความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมแล้วหนังสือเรียน หนังสือแบบฝึกหัด เทปเหมาะสมกับนักเรียนพอสมควร แต่นักเรียนคิดว่าเรื่องที่เรียนในหนังสือค่อนข้างยาก แต่กระนั้นนักเรียนเชื่อว่าได้ความรู้ใหม่ๆ จากหนังสือเรียน รวมถึงสนุก

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

และมีความสุขกับการทำกิจกรรมมาก ซึ่งครูมีความคิดเห็นสอดคล้องกับนักเรียนว่าเนื้อหาได้สร้างเสริมประสบการณ์ทางภาษาใหม่ๆ ดีมากและกิจกรรมในหนังสือช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนเพื่อใช้ในชีวิตจริงได้ นอกจากนี้ ครูยังแสดงความคิดเห็นว่า หนังสือเรียนไม่ค่อยสอดคล้องกับสภาพการสอนนัก และเนื้อหาในหนังสือเรียนมากกว่าเวลาการสอน ส่วนความพอใจของครูที่มีผลการเรียนของนักเรียนจากการใช้หนังสือเรียนเล่มที่ใช้ปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลางเกือบมาก และมีความเหมาะสมต่อครูและนักเรียน ซึ่งความพอใจของครูก็สอดคล้องกับความพอใจของนักเรียนที่ว่าชอบเรียนภาษาอังกฤษจากหนังสือเรียนและชอบ หนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้ในตอนนี้มาก

3. **ชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ** Smart Kids 4 ประกอบด้วย หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ หนังสือแบบฝึกหัด เทปประกอบการฟังและคู่มือครู ซึ่งทั้งชุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 อยู่ในระดับดี เป็นลำดับที่ 2 จากชุดหนังสือเรียนทั้งสามชุด และเป็นหนังสือเรียนที่ได้รับความนิยมอันดับ 3 จากโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1 ผู้วิจัยอภิปรายส่วนประกอบของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Project : Play & Learn 4 ดังนี้

3.1 หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 เมื่อวิเคราะห์ พบว่ามีค่าเฉลี่ย 3.84 ซึ่งมากที่สุดในบรรดาหนังสือเรียนทั้งสามเล่ม ผู้วิจัยอภิปรายส่วนหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 ดังนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

3.1.1 ด้านเนื้อหาสาระของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 ประกอบด้วยประเด็นดังนี้

3.1.1.1 จุดประสงค์ในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 อยู่ในระดับดีมาก เป็นลำดับที่ 1 ข้อเด่นคือ จุดประสงค์ของหนังสือเรียนได้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรภาษาอังกฤษของกระทรวงศึกษาธิการกำหนดเอาไว้ มีการแนะนำและใช้หนังสือเรียนชัดเจน มีการชี้แจงแก่นของเรื่องและรูปประโยคในแต่ละบทเรียนในรูปแบบแผนผังความคิดตลอดจนตารางวิเคราะห์สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ของแต่ละบทเรียน นอกจากนี้ จุดประสงค์ยังเป็นไปตามประมวลการสอนในแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารตามที่กระทรวงศึกษาธิการสนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (กระทรวงศึกษาธิการ 2544 : 6-8) แต่จากความคิดเห็นของครูกลับพบว่าหนังสือเรียนมีเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชาปานกลางเท่านั้น

3.1.1.2 หัวเรื่องของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 อยู่ในระดับดี เป็นลำดับที่ 3 ข้อเด่นคือ หัวเรื่องมีความน่าสนใจและหลากหลายเพราะอยู่ในหัวเรื่องของ

สภายุโรป 14 หัวข้อเช่นเดียวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสองเล่มข้างต้น หัวเรื่องเหมาะสมกับกลุ่มวัยของผู้เรียน เนื่องจากบทเรียนตั้งชื่อในลักษณะยึดตามสถานการณ์ เช่น Lesson 3 Where's the classroom? หรือ Lesson 17 What's on TV? ดังนั้นอาจทำให้ครูไม่ทราบหัวเรื่องของแต่ละบทเรียนได้ในทันที แต่ต้องอ่านบทเรียนบางส่วนก่อนจึงจะทราบหัวเรื่อง แต่เมื่อเปิดหน้า D ของหนังสือเรียน จะพบสาระการเรียนรู้รายปี ส่วนนี้น่าจะเป็นการบอกใบ้แก่ครูได้ถึงหัวเรื่องที่นำเสนอในหนังสือเรียน

3.1.1.3 เนื้อเรื่องของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 อยู่ในระดับดี และเป็นลำดับที่ 2 ข้อเด่นคือ เนื้อเรื่องมีความสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายของสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2 โดยเฉพาะภาษาเพื่อการสื่อสาร และภาษาและวัฒนธรรมเพราะในเนื้อเรื่องมีวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาเป็นจำนวนมาก เนื้อเรื่องนั้นเหมาะสมกับหัวข้อและมีการใช้ภาษาเหมาะสมกับสถานการณ์จริงด้วย เนื่องจากบทอ่านและบทสนทนามีความยาวมากกว่าเนื้อเรื่องของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 และ Say Hello 4 ทำให้ผู้วิเคราะห์มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างประโยค ย่อหน้าและการลำดับความของบทอ่าน อีกทั้งตัวอย่างของบทอ่านและบทสนทนาซึ่งนำเสนอในหนังสือเรียนเป็นตัวอย่างที่ดีด้านการใช้ภาษาแก่นักเรียน ทั้งเรื่องการใช้สันธาน(conjunction) การอ้างอิง (reference) สรรพนาม (pronoun) การแทนคำ (substitution) ประโยค หรือคำศัพท์ แต่ข้อด้อยของเนื้อเรื่องคือ บทอ่านและบทสนทนาเหล่านั้นยากเกินไปสำหรับนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักเรียนที่ว่าเนื้อเรื่องยาก น่าเบื่อและนักเรียนอ่านไม่เข้าใจ

3.1.1.4 เนื้อหาทางภาษา (language content) ประกอบด้วย ไวยากรณ์ คำศัพท์ และเสียง ผลการอภิปราย ได้แก่

- ไวยากรณ์ในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 อยู่ในระดับดีและเป็นลำดับที่ 1 ข้อเด่นคือ ไวยากรณ์แสดงรูปแบบภาษา (language form) / โครงสร้างทางภาษา (structure) อย่างชัดเจน ไวยากรณ์นำเสนอในสถานการณ์ที่มีความหมายในกรอบการใช้ที่เล็กพอและสัมพันธ์กับไวยากรณ์ที่นักเรียนรู้จักอยู่แล้ว เพื่อให้ง่ายต่อการเรียน นักเรียนจะได้เชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เก่า และสามารถนำมาใช้ในสถานการณ์อื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับพรรณี ชูทัยเจนจิต (2544 : 186) เมื่อสอบถามความคิดเห็นของครูพบว่า ไวยากรณ์ในหนังสือเรียนมีครบตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ ส่วนระดับความยาก-ง่ายของไวยากรณ์มีความสอดคล้องเหมาะสมกับหลักสูตรปานกลาง แต่เมื่อสอบถามนักเรียนก็พบความขัดแย้งระหว่างหลักสูตรและนักเรียนคือ นักเรียนเข้าใจตัวอย่างประโยคภาษาอังกฤษในหนังสือเรียนอยู่ในระดับ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ต่ำ ด้วยเหตุนี้ ข้อด้อยของไวยากรณ์ในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 คือ ไวยากรณ์นำเสนอรูปแบบและการใช้ภาษาในตัวอย่างที่ยากเกินไปสำหรับนักเรียน เช่น บทสนทนายาวๆ และเช่นเดียวกับหนังสือเรียนเล่มอื่นคือ ไม่ปรากฏการอธิบายความหมายอื่นๆ ของรูปแบบไวยากรณ์ที่มากกว่าหนึ่งความหมาย แต่มีการนำเสนอเพียงหนึ่งความหมายเท่านั้น

- คำศัพท์ในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 อยู่ในระดับดี และเป็นลำดับที่ 1 ข้อเด่นคือ คำศัพท์นำเสนอในรูปแบบที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน นั่นคือ รูปภาพ และรูปภาพหรือสื่อการเรียนคำศัพท์ก็ปรากฏในหนังสือเรียนอย่างเด่นชัดและมีปริมาณเหมาะสม นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่ารูปภาพช่วยให้เข้าใจสิ่งที่ครูสอนง่ายขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับนอร์ตัน (Norton 1992 : 75)กล่าวคือภาพช่วยให้นักเรียนเข้าความหมายของคำ และในมุมมองของครูกล่าวว่ารูปภาพช่วยลดการอธิบายได้ นอกจากนี้หนังสือเรียนยังนำเสนอคำศัพท์พร้อมกับบริบทต่างๆ ประกอบกันเพราะบริบทเหล่านี้เป็นร่องรอย (clues)ให้นักเรียนเดาความหมายและเข้าใจการใช้ด้วย (Norton 1992 : 74) แม้ว่าครูมีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยว่าคำศัพท์มีครบตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ และระดับความยาก-ง่ายของคำศัพท์มีความสอดคล้องเหมาะสมกับหลักสูตรดี แต่เมื่อพิจารณาถึงสถานการณ์จริงแล้ว พบว่า ข้อด้อยคือ จำนวนคำศัพท์ใหม่มีปริมาณมากเกินไปกับระดับของนักเรียน

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

- เสียงในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 อยู่ในระดับดีมาก เป็นลำดับที่ 1 เน้นการฝึกออกเสียงระดับคำ ได้แก่ พยัญชนะ สระ และการเน้นเสียงบนพยางค์ โดยมีการฝึกออกเสียงให้ถูกต้องเพื่อช่วยหลีกเลี่ยงการเข้าใจผิด ดังนั้นจึงปรากฏให้มีการฝึกออกเสียงระดับคำในทุกบทเรียน แม้ว่านักเรียนจะไม่ชอบการออกเสียงคำศัพท์ทีละคำตามเทปก็ตาม แต่นักเรียนก็ชอบการออกเสียงเดี่ยวๆ เช่น /sh/ /ch/ ตามครู เนื่องจากครูอธิบายการออกเสียงด้วยการเปรียบเทียบง่ายๆ กับเสียงใกล้ตัวที่นักเรียนคุ้นเคย ทำให้นักเรียนฝึกออกเสียงได้อย่างสนุกสนาน อีกทั้งหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 ยังให้ความสำคัญกับการฝึกออกเสียงระดับประโยค ได้แก่ การเน้นเสียง การเชื่อมเสียง และการใช้ระดับเสียงสูง-ต่ำ และระดับบทสนทนาด้วย

3.1.1.5 บริบททางสังคมและวัฒนธรรมในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 อยู่ในระดับปานกลาง เป็นลำดับที่ 1 ข้อเด่นคือ นักเรียนไทยสามารถเข้าใจบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของชนชาติเจ้าของภาษาในหนังสือเรียนได้ เช่น การจับมือทักทาย การโบกมือลา หรือวันสำคัญต่างๆ อย่างวันคริสต์มาส เป็นต้น เพราะเป็นวัฒนธรรมที่พบเห็นได้จากแหล่งข้อมูลอื่นๆ ได้ทั่วไป และน่าจะสามารถเชื่อมโยงบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่

นำเสนอในหนังสือเรียนสู่สังคมและวัฒนธรรมของตนเองได้ นำมาเปรียบเทียบความเหมือนหรือแตกต่างได้ เช่น วันสำคัญของประเทศต่างๆ จากบทที่10 เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นข้อดีของการมีบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาสอดแทรกในบทเรียน โดยสอดคล้องกับเบนดา (Benda 1983 : 23) และมิเชล (Michel 1967 : 335-336) ที่ว่าภาษานั้นมีวัฒนธรรมแฝงอยู่ด้วยเสมอ ดังนั้นเมื่อศึกษาภาษาก็ควรศึกษาควบคู่กับวัฒนธรรมนั้นๆ ด้วย จะเห็นได้ว่า หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 สอดแทรกบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาไว้จำนวนมากกว่าหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 และ Say Hello 4 อย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้ส่วนหนึ่งมาจากคณะผู้เขียนเป็นชาวต่างชาติ และมีคนไทยเป็นผู้ตรวจ ซึ่งตรงข้ามกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษอีกสองเล่มข้างต้น แต่ข้อด้อยของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 คือ วัฒนธรรมที่สอดแทรกเข้ามาในบทเรียนบางอย่างไม่เป็นที่คุ้นเคยของครูและนักเรียนไทยนัก เช่น ภาพการเลือกตักอาหารอาหารกลางวันด้วยตนเองในโรงอาหารของโรงเรียนในบทที่ 2 ซึ่งข้อจำกัดนี้ก็สอดคล้องกับความคิดเห็นของครูที่ว่า ครูไม่คุ้นเคยกับวัฒนธรรมที่สอดแทรกเข้ามาในบทเรียนนัก

3.1.1.6 วิธีสอนในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 อยู่ในระดับดี เป็นลำดับที่ 2 ข้อเด่นคือ วิธีการสอนง่ายต่อการปรับใช้เมื่อยามจำเป็น ครูสามารถนำเนื้อหาหรือกิจกรรมในหนังสือมาปรับใช้ได้ซึ่งวิธีสอนและวิธีการที่แนะนำเหมาะสมแก่ครู นักเรียนและชั้นเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษ นอกจากนี้หนังสือเรียนเสนอทางเลือกของกิจกรรมการเรียนเพิ่มเติมแก่ครูโดยปรากฏที่ส่วน English club board ของทุกบทเรียน แต่ข้อด้อยคือ วิธีสอนไม่ได้เหมาะสมกับสถานการณ์การเรียนการสอนทุกสถานการณ์ ตัวอย่างเช่น ถ้าระดับภาษาของนักเรียนมีค่อนข้างจำกัด นักเรียนอาจไม่สามารถตอบสนองต่อวิธีสอนในหนังสือเรียนได้มากนัก หรืออาจ ไม่สามารถใช้หนังสือเรียนด้วยตนเองได้ เป็นต้น นอกจากนี้ ข้อด้อยอีกข้อหนึ่งคือ วิธีสอนในหนังสือเรียนและส่งเสริมนักเรียนฝึกภาษาอังกฤษด้วยตนเองอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น

3.1.2 แบบฝึกหัด/กิจกรรมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 อยู่ในระดับปานกลาง เป็นลำดับที่ 3 ข้อเด่นคือ แบบฝึกหัด/กิจกรรมส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นทักษะสัมพันธ์ เช่นฝึกฝนทักษะการอ่านกับเขียน การฟังกับพูด เป็นต้น ส่วนในกิจกรรมการฟังเรื่องที่นักเรียนฟังได้นำเสนอในสถานการณ์ที่มีความหมายตรงกับเรื่องนั้นๆ และกิจกรรมหลังฟังช่วยให้นักเรียนเข้าใจกับเรื่องที่ฟังมากขึ้น แต่จากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน พบว่ากลับไม่ค่อยเข้าใจเนื้อเรื่องที่ได้ฟัง ส่วนใหญ่เป็นการอธิบายรูปประโยคหลักของเรื่องที่ได้ฟัง หลัง

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

กิจกรรมการอ่าน มีคำถามหลังการอ่านมักเป็นการคำถามตรงๆ เพื่อทดสอบความเข้าใจ มีคำถามอนุมานปรากฏให้เห็นบ้าง ข้อด้อยคือ คำสั่งบางคำสั่งของกิจกรรม แบบฝึกหัด หรือภาระมีความยาวเกินไป กิจกรรมยากสำหรับนักเรียน โดยเฉพาะการอ่านและฟัง เพราะมีความยาวมาก ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักเรียนว่า นักเรียนไม่ชอบอ่านกิจกรรมการอ่านเพราะไม่รู้คำศัพท์จึงทำให้อ่านไม่เข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับศิริพร ลิมตระการ (2535 : 13) และการไม่มีกิจกรรมก่อนการอ่านนั้นได้ส่งผลกระทบต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน เพราะนักเรียนจะไม่ทราบแก่นของเรื่องหรือคำศัพท์ที่จะพบในบทอ่าน

จะเห็นได้ว่าข้อด้อยที่แบบฝึกหัดหรือกิจกรรมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามเล่มประสบเหมือนกันคือ บทอ่านยากและยาว อย่างไรก็ตาม แม้ว่ากิจกรรมบางชนิดจะยากและนักเรียนไม่ชอบนัก แต่ครูคิดว่านักเรียนสนุกและมีความสุขกับการทำกิจกรรม ซึ่งนักเรียนก็แสดงความคิดสนับสนุนความคิดเห็นของครูว่า นักเรียนมีความสุขกับการทำกิจกรรมที่มีการเคลื่อนไหวเช่น เล่นเกม ถาม-ตอบ แข่งขัน การร้องเพลงประกอบท่าทาง เพราะกิจกรรมเหล่านี้สนับสนุนเด็กเกิดการปฏิสัมพันธ์กัน ซึ่งเป็นความชอบตามวัยของนักเรียน (พรรณี ชูชัยเจนจิต 2544 : 164) นอกจากนี้ ข้อด้อยอีกข้อคือ กิจกรรมทักษะการพูดมักเป็นลักษณะแบบควบคุม อาจเพราะเมื่อเป็นต้องการฝึกความถูกต้องทางการใช้โครงสร้างทางภาษาหรือสร้างประโยคง่ายๆ

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลพบุรี

3.1.3 รูปแบบการนำเสนอ ประกอบด้วย การออกแบบและจัดลำดับ และองค์ประกอบอื่นๆ ผลการอภิปราย ได้แก่

3.1.3.1 การออกแบบและจัดลำดับของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 อยู่ในระดับปานกลาง เป็นลำดับที่ 1 ข้อเด่นคือ ความยาวของแต่ละบทเรียนมีความเหมาะสม คือ บทเรียน 1 บทมีจำนวน 5-6 หน้าเท่านั้น ซึ่งแตกต่างจากหนังสือเรียนภาษาอังกฤษสองเล่มข้างต้นที่บทเรียนแต่ละบทมีความยาวประมาณ 10-15 หน้า ข้อเด่นอื่นๆ คือ การเรียงลำดับง่ายต่อการสอนของครูและนักเรียนก็สามารถเข้าใจการนำเสนอเนื้อหา กิจกรรมหรือแบบฝึกหัดในหนังสือได้โดยง่ายเช่นกัน เนื่องจากมีการนำเสนอเป็นระบบและสม่ำเสมอ แม้ว่าเนื้อเรื่องในแต่ละบทค่อยๆ เพิ่มความยากขึ้นไปเพื่อให้เหมาะสมกับการพัฒนาตามความสามารถทางภาษาของนักเรียน คำศัพท์จัดเรียงลำดับอย่างเป็นระบบคือ จากง่ายไปยาก แต่จากสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนก็ยังกล่าวว่าเรื่องที่เรียนนั้นยาก ความคิดเห็นเหล่านี้สะท้อนว่าแม้ความยากจะเพิ่มขึ้นตามลำดับ แต่ก็ยังยากสำหรับนักเรียน ข้อด้อยของการออกแบบและจัดลำดับของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 คือ โครงสร้างไวยากรณ์ไม่ได้ค่อยๆเพิ่มความซับซ้อน

เพื่อให้เหมาะสมกับการพัฒนาตามความสามารถทางภาษาของนักเรียน แต่ขึ้นอยู่กับเรื่องที่เรียน ตลอดจนการไม่ปรากฏส่วนทักษะการเรียน (study skill) เช่น ส่วนที่แนะนำการใช้พจนานุกรม และแบบทดสอบเพื่อประเมินผลความก้าวหน้า การไม่ปรากฏดังกล่าวเหมือนกับข้อด้อยของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4

3.1.3.2 องค์ประกอบอื่นๆ โดยรวมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 อยู่ในระดับดี เป็นลำดับที่ 1 ข้อเด่นคือ รูปลักษณ์หนังสือเรียนโดยรวมสวยงาม ดึงดูด ง่ายต่อการอ่าน ภาพประกอบสอดคล้องกับวัย ความสนใจ และประสบการณ์ของนักเรียน จากการสอบถามความคิดเห็นพบว่า นักเรียนชอบภาพและตัวการ์ตูน โดยเฉพาะแมวที่ชื่อจิงเจอร์ (Ginger) แซม (Sam)มาก เพราะน่ารักสีสันสวยงาม ภาพประกอบชัดเจน ไม่มีรายละเอียดที่ไม่จำเป็นทำให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่ครูสอนง่ายขึ้น เดาคำศัพท์และเรื่องที่เรียนได้ ช่วยให้ครูลดการอธิบาย นอกจากนี้ ขนาดของตัวอักษรเหมาะกับนักเรียน หนังสือหาได้ง่ายในท้องถิ่น สารบัญแสดงรายละเอียด ง่ายต่อการดู และข้อเด่นที่ปรากฏเฉพาะหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 คือ มีดัชนีภาษา (index of language items) ที่นำเสนอแก่นักเรียนทั้งหมดอยู่ตอนท้ายของหนังสือเรียน ข้อด้อยคือ ไม่มีบรรณานุกรมแสดงรายละเอียดที่หนังสือเรียนใช้ประกอบ และแม้ว่าคุณภาพของหนังสือเรียนจะดีแต่ราคาแพงที่สุดในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามเล่ม นอกจากข้างต้น เป็นที่น่าสังเกตว่า ดัชนีคำศัพท์หรือรายการคำศัพท์พร้อมคำแปลกลับไปปรากฏที่ตอนท้ายของหนังสือแบบฝึกหัดซึ่งเรียกว่า Lexicon (คลังคำ) แทนการบรรจุไว้ในหนังสือเรียน

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

3.2 สื่อเสริมประกอบการเรียน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

3.2.1 หนังสือแบบฝึกหัดของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 อยู่ในระดับดี เป็นลำดับที่ 1 ข้อเด่นคือ หนังสือแบบฝึกหัดสอดคล้องกับเนื้อหาทุกบทในหนังสือเรียน โดยฝึกทักษะภาษาอังกฤษร่วมกับการบูรณาการกับวิชาอื่น เช่นเดียวกับหนังสือแบบฝึกหัดที่กล่าวมาข้างต้น หนังสือแบบฝึกหัดของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 เป็นทักษะสัมพันธ์และเน้นการฝึกฝนทักษะการเขียนและอ่าน แบบฝึกหัดมีจำนวนมากเพียงพอ ทำให้นักเรียนสามารถสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่เรียนได้หลังจากทำแบบฝึกหัดได้ แต่อย่างไรก็ตาม จากการสอบถามความคิดเห็นพบว่า มีนักเรียนชอบทำแบบฝึกหัดอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ส่วนข้อด้อยคือ แบบฝึกหัดไม่เน้นการฝึกและพัฒนาการสะกดคำมากนัก อีกทั้งแบบฝึกหัดยังยากทำให้นักเรียน ไม่สามารถทำได้และเบื่อหน่าย นอกจากบทอ่าน ครูและนักเรียนให้ความคิดเห็นว่าในทำนองเดียวกันว่าแบบฝึกหัดปริศนาอักษรไขว้ยากกว่าแบบฝึกหัดประเภทอื่น

3.2.2 เทปประกอบการฟังของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 อยู่ในระดับดี เป็นลำดับที่ 1 ร่วมกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 ข้อเด่นคือ เรื่องที่ได้ฟังจากเทปประกอบการฟังมีความหลากหลาย ทั้งส่วนใหญ่เป็นบทสนทนา การฝึกออกเสียงเพลงและแช้นทส์ (chants) โดยหนังสือเรียนเรียกรวมทั้งสองสิ่งนี้ว่าเพลงเท่านั้น เทปประกอบการฟังเป็นตัวอย่างที่ดีด้านการออกเสียงแก่นักเรียน แต่นักเรียนบางส่วนเบื่อการฝึกออกเสียงคำซ้ำๆ อย่างไรก็ตามการออกเสียงคำซ้ำๆ กันก็สามารถช่วยพัฒนาคำศัพท์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ของกูและจอห์นสัน (Gu and Johnson 1996 : 643-665) ข้อเด่นอื่นๆ คือ คุณภาพเสียงของสื่อที่บันทึกลงในเทปประกอบการฟังชัดเจน ผู้พูดเป็นของเจ้าของภาษา และมีเนื้อเรื่องที่ถอดจากเทปทุกครั้ง ข้อด้อยคือ ความเร็วของการพูดไม่ค่อยเหมาะสมกับระดับของนักเรียน ซึ่งนักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าไม่เข้าใจเนื้อเรื่องในเทปประกอบหนังสือเรียนเพราะฟังไม่ทันและไม่เข้าใจความหมาย

3.3 **คู่มือครู** สามารถอภิปรายได้ดังนี้

คู่มือครูของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 อยู่ในระดับดี เป็นลำดับที่ 3 ข้อเด่นคือ คู่มือครูอธิบายจุดประสงค์ของแต่ละบทเรียนอย่างชัดเจน ช่วยให้ครูเข้าใจคำชี้แจง เช่น จุดประสงค์ วิธีการสอน วิธีการใช้หนังสือเรียนเล่มนั้นๆ มีการอธิบายไวยากรณ์ในบทเรียนโดยเน้นที่รูปแบบและการใช้ไวยากรณ์อย่างไม่มีบริบทประกอบโดยละเอียด ซึ่งคำอธิบายเหล่านี้มีปริมาณและความละเอียดชัดเจนมากกว่าคู่มือครูของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษสองเล่มข้างต้น ส่วนข้อเด่นที่มีเฉพาะในคู่มือครูของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 เท่านั้นคือ มีการอธิบายเกี่ยวกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาอย่างละเอียดชัดเจน ซึ่งครูแสดงความคิดเห็นว่าคำอธิบายเพิ่มเติมด้านวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาในคู่มือครูมีความชัดเจนถูกต้อง นอกจากนี้ มีการแนะนำวิธีสอนเรื่องฝึกออกเสียงอย่างถูกต้อง และคู่มือครูส่งเสริมให้ครูจดบันทึกการสอนและความคิดของตน รวมทั้งผลย้อนกลับ (feedback) ของนักเรียน รวมถึงแนะนำการวัดและประเมินผลทักษะที่เรียนด้วยกิจกรรมประเมินที่คู่มือครูกำหนดไว้ ข้อด้อยคือ คู่มือครูไม่มีการคาดการณ์ปัญหาการเรียนและให้คำแนะนำสำหรับปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ไม่มีการเสนอคำถามทดสอบความเข้าใจของนักเรียนเมื่อมีการฝึกอ่าน และไม่มีสัญลักษณ์ทางสัทศาสตร์ แต่ใช้การเขียนเสียงอ่านเป็นภาษาไทยแทน แต่จากการสอบถามความคิดเห็นของครูกลับพบว่า ครูเข้าใจการเขียนเสียงอ่านเป็นภาษาไทยนี้ง่ายกว่าสัญลักษณ์ทางสัทศาสตร์ ดังนั้นจึงเป็นที่น่าสนใจว่าระหว่างสัญลักษณ์ทางสัทศาสตร์และการเขียนเสียงอ่านเป็นภาษาไทย สิ่งใดเอื้อประโยชน์ต่อครูผู้ใช้หนังสือเรียนหรือคู่มือครูอย่างแท้จริง

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

3.4 ความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 หลังการอภิปรายผลหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 ข้างต้น ผู้วิจัยจึงขอนำเสนอภาพรวมความคิดเห็นของครูและนักเรียนคือ จากความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมแล้วหนังสือเรียน หนังสือแบบฝึกหัด เทปยากสำหรับนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักเรียนว่าเรื่องที่เรียนในหนังสือยาก แต่นักเรียนก็ยังคิดว่าได้ความรู้ใหม่ๆ จากหนังสือเรียนรวมถึงสนุกและมีความสุขกับการทำกิจกรรมมาก นอกจากนี้ ครูแสดงความคิดเห็นว่า เนื้อหาได้สร้างเสริมประสบการณ์ทางภาษาใหม่ๆ แก่นักเรียน แต่กิจกรรมในหนังสือช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนเพื่อใช้ในชีวิตจริงได้น้อยกว่ากิจกรรมในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษสองเล่มแรก และครูยังเห็นพ้องกันว่าว่า หนังสือเรียนไม่สอดคล้องกับสภาพการสอนนัก และเนื้อหาในหนังสือเรียนมีมากกว่าเวลาการสอน ซึ่ง 2 ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่ครูทั้งสามกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษของตนตรงกัน อย่างไรก็ตามครูพึงพอใจชุดหนังสือกับผลการเรียนของนักเรียนจากการใช้หนังสือเรียนเล่มที่ใช้ปัจจุบัน มีความคิดเห็นว่าชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 เหมาะสมสำหรับครูและนักเรียน ซึ่งความพอใจของครูก็สอดคล้องกับความพอใจของนักเรียนที่ว่าชอบเรียนภาษาอังกฤษจากหนังสือเรียนและชอบหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้ในตอนนี้มาก

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

อภิปรายผลการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของครูและนักเรียน

เนื่องจากระดับค่าเฉลี่ยการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามเล่มของครูและนักเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมิได้อภิปรายแยกแต่ละเล่ม แต่อภิปรายภาพรวมของการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามเล่ม และเนื่องจากค่าระดับคะแนนของแบบสอบถามความคิดเห็นของครูและนักเรียนกำหนดเหมือนกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงอภิปรายการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษโดยเปรียบเทียบกันความคิดเห็นของครูและนักเรียนพร้อมกัน ผลการอภิปราย มีดังนี้

ถ้าพิจารณาจากค่าเฉลี่ยด้านการใช้หนังสือเรียนของครูและนักเรียนนั้น จะเห็นว่าอยู่ในระดับต่ำ แต่ทว่าอันที่จริง การใช้หนังสือเรียนประมาณ 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ก็เทียบเท่ากับการใช้หนังสือเรียนทุกครั้งเมื่อมีการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเพราะจากที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดมาว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ต้องเรียนวิชาภาษาอังกฤษประมาณ 3 ครั้งต่อสัปดาห์ (กระทรวงศึกษาธิการ 2544 : 25) ครูส่วนใหญ่จะใช้หนังสือเรียนในการสอนนักเรียนในห้องเรียนเป็นหลักโดยมีสื่อการสอนอย่างอื่นร่วมด้วย และใช้เทปประกอบการฟังในกิจกรรมการฟังซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของครอว์ฟอร์ด (Crawford 2002 : 80-86) เรื่องบทบาทของหนังสือ-

เรียนภาษาอังกฤษในชั้นเรียนและการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษให้เกิดประสิทธิภาพ ส่วนนักเรียนมักใช้หนังสือเรียนในการทำการบ้าน อ่านเพื่อทบทวนบทเรียน ท่องคำศัพท์ในหนังสือเรียน และทำแบบฝึกหัดประมาณ 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ ซึ่งลักษณะการใช้หนังสือเรียนของนักเรียนนี้สอดคล้องกับการวิจัยของกองวิจัยทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 18-22)

แต่จากการสอบถามมีนักเรียนบางส่วน เช่นนักเรียนจากโรงเรียนขนาดใหญ่มักท่องคำศัพท์ อ่านทบทวนบทเรียน หรือทำการบ้านมากกว่า 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ ส่วนการฟังเทปประกอบการฟังนั้น นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้ฟังด้วยตนเองนอกห้องเรียนนัก เนื่องจากเทปประกอบการฟังมีราคาค่อนข้างแพง (อารี เทศเพ็ญ 2550) และจะมีนักเรียนเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่มีเทปประกอบการฟังเป็นการส่วนตัว

ข้อเสนอแนะ

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาทั้งจากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุป และอภิปรายผลสะท้อนให้เห็นสภาพความเป็นจริงของสภาพการใช้ รวมทั้งบทบาทของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษสำหรับการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สิ่งดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงปัญหาของชุดหนังสือภาษาอังกฤษทั้งสาม ซึ่งปัญหาหรือข้อด้อยของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่พบจากการศึกษากลายเป็นฐานให้เกิดข้อเสนอแนะสำหรับแนวทางการนำหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปใช้ และแนวทางการเลือกใช้หนังสือเรียน

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ข้อเสนอแนะแนวทางการนำหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปใช้

ไม่มีหนังสือเรียนเล่มใดที่สมบูรณ์และเหมาะสมกับครูและนักเรียนในทุกสถานการณ์การเรียนการสอน (O'Neill 1990 : 107) ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกับหลักสูตรและผู้ใช้ (Lamie 1999 : 6)

หลังจากการวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนชุดภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยพบข้อเด่นและข้อด้อยของชุดภาษาอังกฤษทั้งสามชุดดังกล่าว ซึ่งงานวิจัยชิ้นนี้จะก่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดแก่ผู้ที่ศึกษาได้ ผู้วิจัยจำเป็นต้องเสนอมีการแนะแนวทางการนำหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปใช้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร นักเรียนและครู ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำเสนอข้อเสนอแนะแนวทางการใช้หนังสือเรียนดังกล่าว โดยข้อเสนอแนะส่วนหนึ่งมาจากปัญหาที่พบหลังการวิเคราะห์หนังสือเรียน ประกอบกับความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ตนใช้ ข้อเสนอแนะมีดังนี้

1. แนวทางการนำหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปใช้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร

เนื่องจากหนังสือเรียนเขียนโดยการยึดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2 เป็นหลัก ซึ่งสาระและมาตรฐานการเรียนรู้นี้ถือว่าเป็นหลักสูตรแกนกลางเท่านั้น ดังนั้นเนื้อหาที่นำเสนอนั้นจึงเป็นเรื่องกลางๆ ทั่วไป และคำนึงถึงคุณภาพหรือระดับของผู้เรียนตามหลักสูตรเท่านั้น มิได้เฉพาะเจาะจงถึงพื้นที่การใช้หนังสือเรียนหรือระดับความรู้ของนักเรียนแต่ละแห่งซึ่งอาจมีความแตกต่างกันมาก อีกทั้งกระทรวงศึกษาธิการยังกำหนดให้โรงเรียนต้องสร้างหลักสูตรสถานศึกษาของตนเอง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างมากที่ต้องปรับเนื้อหาที่นำเสนอในหนังสือเรียนให้เข้ากับหลักสูตรสถานศึกษาและจุดประสงค์รายวิชาของตน เช่น จากความคิดเห็นของครูพบตรงกันว่า มีเนื้อหาในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามเล่มมากกว่าจุดประสงค์รายวิชาภาษาอังกฤษที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา จึงควรปรับเนื้อหาให้น้อยลง และอาจเพิ่มการฝึกทักษะที่ต้องการเน้นลงไป เพราะกิจกรรมในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids มีความหลากหลายน้อยกว่าเล่มอื่นๆ ดังนั้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหลักสูตรสถานศึกษาของตน หรืออาจใช้เนื้อหาหรือหลักภาษา คำศัพท์ในหนังสือเรียนทั้งสามเล่มดัดแปลงให้เข้ากับหลักสูตรท้องถิ่นที่โรงเรียนกำหนดก็ได้ เช่น ในบทที่ 9 At the seaside ของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 สามารถนำคำศัพท์และเนื้อเรื่องที่เกี่ยวกับการรักษาความสะอาดทะเล มาปรับใช้กับหลักสูตรท้องถิ่นได้ เช่น การอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อมในสถานที่ในจังหวัดสุพรรณบุรีได้

2. แนวทางการนำหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปใช้ให้สอดคล้องกับครู

จากการสอบถามอย่างไม่เป็นทางการพบว่าครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1 จำนวนไม่น้อยไม่ได้จบการศึกษาสาขาภาษาอังกฤษ บางครั้งเนื้อหาหรือแบบฝึกหัดและกิจกรรมในหนังสือเรียนก็ทำให้ครูมีปัญหาต่อการใช้สอนนักเรียน บางครั้งหลังการอบรมแล้วก็ยังไม่ประสบความสำเร็จ ดังนั้นครูควรเพิ่มพูนความรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง เช่น การฝึกการใช้ภาษาอังกฤษเป็นประจำ ตัวอย่างคือ การอ่านบทอ่านภาษาอังกฤษบ่อยๆ จากหนังสือ ใบปลิว แผ่นประกาศ หนังสือพิมพ์ หรืออินเตอร์เน็ทก็ได้ เพื่อสะสมความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษของครู ส่วนแนวทางการนำหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปใช้ให้สอดคล้องกับครู วิธีหนึ่งคือ ครูควรปรับเนื้อหาหรือกิจกรรมที่ครูมีความคิดเห็นว่าซับซ้อนและยุ่งยากมากเกินไป ซึ่งไม่สามารถปฏิบัติตามได้ในสถานการณ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

การเรียนการสอนจริง ให้สามารถเป็นกิจกรรมที่เป็นไปได้และทำได้จริง ส่วนการสอนและกิจกรรมยังคงเป็นแนวทางการสื่อสารอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับการที่ครูแสดงความคิดเห็นเรื่องการปรับใช้หนังสือว่า บ่อยครั้งครูเพิ่มกิจกรรมที่หลากหลายมากขึ้น และลดกิจกรรมที่ซ้ำๆ กันลง หรือแม้กระทั่งสลับลำดับการสอน วิธีการนี้สอดคล้องกับลามี่ (Lamie 1999 : 1-6) บราวน์ (Brown 1994 : 174) และหยูซิน (Yu-Hshin 2000 : 1- 12) แนะนำว่าครูควรใช้หนังสือเรียนอย่างสร้างสรรค์ กล่าวคือ สิ่งใดของหนังสืออยู่ในเกณฑ์ดี มีประโยชน์ก็ควรนำมาใช้ หากว่าสิ่งที่มียังไม่ตรงกับความต้องการของครูก็ควรประยุกต์เนื้อหาในบทเรียนกับแหล่งข้อมูลอื่นๆ เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ตามที่ครูต้องการ ตัวอย่างเช่น หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 Projects : Play & Learn 4 และหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 ไม่มีวัฒนธรรมของชนชาติเจ้าของภาษาสอดแทรกในบทเรียน ครูควรหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับวัฒนธรรมดังกล่าว อีกตัวอย่างหนึ่งคือ การบูรณาการภาษาอังกฤษกับวิชาอื่นๆ ซึ่งปรากฏอย่างเด่นชัดในเนื้อหาของหนังสือเรียนทั้งสามเล่ม ถ้าต้องการสอนนอกเหนือจากหนังสือเรียนแล้ว ครูก็อาจหาข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลอื่น แต่ครูควรคำนึงความเหมาะสมของภาษาในวิชานั้นๆ ด้วย (Sesnan 2001 : 98)

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

นอกจากนี้ครูควรศึกษาคู่มือครูโดยละเอียดและให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพราะคู่มือครูจะสามารถช่วยครูได้มากสำหรับครูที่ไม่ค่อยสันทัดด้านการคิดกิจกรรมการเรียนการสอนนัก (Crawford 2002 : 80-81) ซึ่งเซสแนน (Sesnan 2001 : 205) สนับสนุนว่าหนังสือเรียนบางเล่มจะใช้ได้ไม่เต็มประสิทธิภาพเท่าที่ควรถ้าปราศจากคู่มือครู ตัวอย่างของกรณีนี้ คือ หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 จากการสอบถามความคิดเห็นของครูพบว่า ครูมีความคิดเห็นตรงกันว่า ครูไม่สามารถใช้หนังสือเรียนได้ดี หากปราศจากคู่มือครู เพราะตัวหนังสือเรียนเองนั้นมิได้ให้ความกระจ่างแก่ครูเท่าใดนัก วิธีการสอนหรือกิจกรรมทุกอย่างบรรจุอยู่ในคู่มือครูทั้งหมด ส่วนหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 จะช่วยครูอย่างมากเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ถอดจากเทปประกอบการฟัง เพราะหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มีกิจกรรมการฟังจำนวนมาก และหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีคำอธิบายเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชนชาติเจ้าของภาษาไว้อย่างละเอียด และชัดเจน

แต่อย่างไรก็ตาม จากการวิเคราะห์พบว่าหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามเล่มไม่มีการแนะนำด้านทักษะการเรียน (Study skill) เช่น การใช้พจนานุกรม อีกทั้งในคู่มือครูของหนังสือเรียนทั้งสามเล่มก็ไม่ได้แนะนำด้านทักษะนี้อย่างสม่ำเสมอ มีบางบทเท่านั้นที่แนะนำกิจกรรมการใช้พจนานุกรม เช่น คู่มือครูของ Projects : Play & Learn 4 แนะนำกิจกรรมด้านทักษะการเรียนใน

กิจกรรมเสริม คือ ให้นักเรียนเปิดพจนานุกรมเพื่อค้นหาความหมายของคำศัพท์ ซึ่งกิจกรรมลักษณะนี้ไม่ปรากฏมากนักแม้ว่าจะเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้ และสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นผู้เรียนอิสระได้ ดังนั้นหากในคู่มือครูไม่ได้แนะนำกิจกรรมเหล่านี้ ครูควรเพิ่มกิจกรรมส่วนนี้เข้าไป โดยครูอาจให้นักเรียนหาคำศัพท์เพิ่มเติมนอกเหนือจากในบทเรียน เช่น Unit 6 Go to the farm ของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 เรียนเรื่องสัตว์ต่างๆ ครูอาจให้นักเรียนหาคำศัพท์เกี่ยวกับสัตว์อื่นนอกบทเรียนก็ได้ หรือปรับให้เป็นเกมการแข่งขันหาความหมายของคำศัพท์ระหว่างนักเรียนแต่ละกลุ่มก็ได้ ซึ่งสอดคล้องกับการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่ว่า กิจกรรมหนึ่งที่นักเรียนชอบเป็นอันดับต้นคือเกมต่อคำศัพท์ นอกจากคำศัพท์ที่เรียนในบทเรียนแล้ว นักเรียนยังต้องหาคำเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการต่อคำ ซึ่งมักหาจากพจนานุกรม ด้วยเหตุนี้นอกจากนักเรียนจะมีคำศัพท์ใหม่ๆ แล้ว ยังรู้ความหมายของคำศัพท์เหล่านั้นผ่านเกมด้วย

ปัญหาที่น่าสนใจซึ่งได้พบหลังจากการสอบถามความเห็นของครูคือ ครูส่วนใหญ่ไม่เข้าใจวิธีการอ่านออกเสียงตามสัญลักษณ์ทางสัทศาสตร์ แม้ว่าคู่มือครูของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 และ Say Hello 4 จะมีข้อเด่นคือ มีสัญลักษณ์ทางสัทศาสตร์มาให้ครู แต่ทว่าเมื่อครูไม่สามารถเข้าใจสัญลักษณ์นั้น ข้อเด่นดังกล่าวจึงไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แต่อย่างใด วิธีการแก้ปัญหาทางหนึ่งคือ คู่มือครูควรเขียนอธิบายการอ่านออกเสียงตามสัญลักษณ์ทางสัทศาสตร์แก่ครู เพื่อช่วยให้ครูได้เรียนรู้และเข้าใจสัญลักษณ์เหล่านี้ และสามารถอ่านออกเสียงตามได้ในเวลาต่อมา และวิธีการแก้ปัญหาทางที่สองคือ การเริ่มแก้ปัญหาด้วยตัวครูเอง หากคู่มือครูไม่เขียนอธิบายการอ่านออกเสียงตามสัญลักษณ์ทางสัทศาสตร์ ครูจำเป็นต้องเรียนรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ทั้งจากการอ่านหรือการฟัง ในกรณีนี้ผู้วิจัยคิดว่า การฟังดีกว่าการอ่าน เพราะครูจะสามารถสรุปการอ่านสัญลักษณ์ทางสัทศาสตร์ด้วยตนเองในระดับเบื้องต้น เมื่อครูได้ฟังจากการออกเสียงจริงตามเทปประกอบการฟังซ้ำกันหลายๆ ครั้ง พร้อมดูสัญลักษณ์ประกอบ

3. แนวทางการนำหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปใช้ให้สอดคล้องกับนักเรียน

เนื่องจากนักเรียนต่างพื้นที่กันก็จะมีระดับความรู้แตกต่างกัน โดยจะเห็นได้จากรายงานการวิจัยถึงสภาพการเรียนรู้หนังสือของนักเรียน (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2543: 29-65) และจากสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนพบว่า หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั้งสามเล่มค่อนข้างยากสำหรับนักเรียนส่วนใหญ่ในทุกทักษะ โดยเฉพาะการอ่านดังนั้นแนวทางการนำหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปใช้ให้

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

สอดคล้องกับนักเรียน คือ ครูควรปรับเนื้อหาให้ง่ายขึ้น เช่น ใช้คำศัพท์ที่นักเรียนคุ้นเคยก่อนเพื่อนำไปสู่คำศัพท์ที่ยากขึ้นของบทอ่านในเวลาต่อมา หรือเพิ่มกิจกรรมต่างๆ ที่แนะแนวทางหรือเพิ่มความเข้าใจของนักเรียนก่อนและหลังการอ่าน เพราะหนังสือเรียนภาษาอังกฤษทั้งสามเล่มไม่ปรากฏกิจกรรมก่อนการอ่านและการฟังเลย มีเพียงหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 และ Smart Kids 4 เท่านั้นที่ปรากฏกิจกรรมหลังการอ่าน เช่น การสอนคำศัพท์และการแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับการใช้บริบทให้เป็นประโยชน์ นอกจากนี้ การสอนแผนภูมิคำศัพท์และการใช้แผนภูมิความหมายช่วยในการอ่านเป็นวิธีหนึ่งซึ่งมีประสิทธิภาพ สามารถช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้มากขึ้น (Schwartz & Raphael 1985 : 198-205 ; วิสาข์ จัติวัตร์ 2543 : 89) ครูควรสอนให้นักเรียนหัดทำแผนภูมิคำศัพท์แยกหมวดหมู่ จัดประเภท เช่น คำว่า animals สามารถแบ่งออกเป็นหมวดหมู่ได้ว่า สัตว์บก สัตว์น้ำ สัตว์ปีก ฯลฯ และภายในสัตว์แต่ละประเภทก็ประกอบด้วยสัตว์ชนิดต่างๆ เป็นต้น การสอนแผนภูมิคำศัพท์จะช่วยเพิ่มวงคำศัพท์และนักเรียนจะสามารถจำคำศัพท์ได้ง่ายขึ้น เพราะได้แบ่งออกเป็นหมวดหมู่ทำให้ง่ายต่อการจำยิ่งขึ้น ส่วนการใช้แผนภูมิความหมายช่วยในการอ่านเป็นวิธีที่คล้ายคลึงกับแผนภูมิคำศัพท์ ทว่าเป็นการสรุปความสัมพันธ์ของเรื่องที่อ่านทั้งหมด แผนภูมิความหมายมีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการฝึกทักษะการอ่าน เพราะแผนภูมิจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างความคิดรวบยอดกับใจความหลักของเนื้อเรื่อง (Sinatra, Stahl-Gemake & Morgan 1986 : 5) เช่น เมื่อนักเรียนอ่านโปสการ์ดของสุชาติในหน้า 84 ของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 ครูอาจให้นักเรียนเขียนแผนภูมิความหมาย เรียงลำดับสิ่งที่สุชาติทำก่อน-หลัง เป็นต้น การเขียนแผนภูมิเหล่านี้ นอกจากจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านมากขึ้นแล้ว ยังช่วยจัดระบบความคิดของนักเรียนเกี่ยวกับการลำดับความสำคัญ และความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์และตัวละครในบทอ่านด้วย

นอกเหนือจากกิจกรรมก่อน-หลังการอ่านและการฟังข้างต้น แบบฝึกหัดหรือกิจกรรมอื่นๆ ก็ควรต้องนำมาใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียนด้วย กิจกรรมหรือแบบฝึกหัดในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 Smart Kids 4 และ Say Hello 4 ค่อนข้างยากตามลำดับ ก็ควรปรับให้ง่าย ลดความซับซ้อนลงตามความเหมาะสมกับสถานการณ์การเรียนการสอนและนักเรียน ครูอาจลดหรือเพิ่มขั้นตอนหรือกิจกรรมบางชนิด หรืออาจสลับลำดับการทำกิจกรรมก็ได้ ทั้งนี้ครูไม่จำเป็นต้องสอนตามคู่มือครูทุกกิจกรรม เพราะสิ่งที่แนะนำตามคู่มือครูไม่ได้เหมาะสมกับทุกคนเสมอไป เช่น ถ้ากิจกรรมต้องการให้นักเรียนสร้างบทสนทนา แต่กิจกรรมนั้นยากเกินไปสำหรับนักเรียน ครูอาจปรับให้เหลือเพียงระดับประโยคก็ได้ ทั้งนี้เพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความท้อแท้เมื่อทำไม่ได้ และเมื่อนักเรียนประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรมนั้นๆ แล้ว ก็จะ

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

สร้างแรงจูงใจในการเรียนและความเชื่อมั่นแก่ตัวนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับคำแนะนำของเลขา ปิยะอัจฉริยะ (2544 : 571) อย่างไรก็ตามการปรับใช้ในลักษณะดังกล่าว โดยปกติครูส่วนใหญ่ก็ทำอยู่แล้ว จะเห็นได้จากการใช้หนังสือเรียนของครูว่า ครูไม่ได้ให้นักเรียนทำกิจกรรม/แบบฝึกหัดทั้งหมดจากหนังสือเรียนและหนังสือแบบฝึกหัด

ปัญหาอีกประการหนึ่งซึ่งพบได้อย่างมากหลังการสำรวจคือ นักเรียนมีความคิดเห็นว่าแบบฝึกหัดการเขียนในหนังสือแบบฝึกหัดนั้นยาก ทำไม่ค่อยได้ จากปัญหานี้ แนวทางการแก้ไขอย่างหนึ่งคล้ายคลึงกับข้อแนะนำเกี่ยวกับการปรับความยาก-ง่ายของกิจกรรมข้างต้น เมื่อนักเรียนให้ความคิดเห็นว่า แบบฝึกหัดในแบบฝึกหัดของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษยาก ทำให้เขียนไม่ค่อยได้ ครูควรเน้นความสำคัญและใส่ใจในการสร้างเสริมทักษะการเขียนยิ่งขึ้น การแก้ปัญหาส่วนหนึ่งคือ ถ้าเป็นกิจกรรมการเขียนในขั้นผลิตภาษา (Production) แล้วนักเรียนเขียนไม่ได้ ครูควรปรับกิจกรรมนั้นให้เป็นลักษณะการเขียนแบบแนะแนวทาง เช่น มีประโยคคำถาม ให้นักเรียนเขียนตอบอย่างอิสระเพื่อให้นักเรียนสามารถตอบได้อย่างอิสระแต่ยังคงอยู่ในประเด็นและได้ฝึกใช้ไวยากรณ์หรือรูปประโยคที่เรียนได้ หรือการให้ตัวอย่างประโยคมาให้นักเรียน หรือให้คำศัพท์เพิ่มเติมแก่นักเรียนเพื่อช่วยในการฝึกเขียนเรื่อง หรือปรับเปลี่ยนจากงานเดี่ยวมาเป็นงานคู่หรือกลุ่มก็ได้ (Jolly and Bolitho 1998 : 90-94) อย่างไรก็ตาม จากปัญหาการเขียนนี้ กิจกรรมหนึ่งที่ส่งผลต่อการเขียนและการอ่านของนักเรียนด้วย นั่นคือ กิจกรรมคำศัพท์ นักเรียนกล่าวว่าตนไม่ชอบกิจกรรมการหาคำศัพท์ที่แตกต่างพร้อมทั้งบอกเหตุผลในหนังสือแบบฝึกหัด Projects : Play & Learn 4 เพราะน่าเบื่อ สำหรับปัญหานี้ ครูอาจแก้ปัญหาด้วยการปรับเปลี่ยนจากกิจกรรมการเขียนและงานเดี่ยว เป็นการเล่นเกมแข่งขันหาความหมายของคำศัพท์และช่วยกันแสดงความคิดเห็นถึงเหตุผลต่างๆ ที่นักเรียนคิดว่าเหตุใดคำๆ นั้นจึงแตกต่างจากพวก กิจกรรมนี้นอกจากนักเรียนจะได้ฝึกการคิดวิเคราะห์แล้ว นักเรียนจะสามารถจำความหมายของคำศัพท์ อันจะเป็นประโยชน์สำหรับกิจกรรมการอ่านและเขียนอื่นๆ ด้วย

สืบเนื่องจากประเด็นเรื่องบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษครูควรสอดแทรกวัฒนธรรมของชนชาติเจ้าของภาษาให้แก่นักเรียนด้วย เพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจความสำคัญและรับรู้ถึงความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของแกลดสโตนและแมคเค (Gladstone 1972 : 192 ; McKay 2002 : 88) จะเห็นได้ว่าหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 และ Say Hello 4 เป็นเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยทั้งหมด ดังนั้นจึงควรมีใบงานหรือกิจกรรมเสริมเพื่อแนะนำให้นักเรียนรู้จักวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาด้วย แต่สำหรับกรณีของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 ที่นำเสนอวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาอยู่แล้ว นักเรียนก็ควรได้รับคำอธิบายอย่างถูกต้องชัดเจน บางกรณีบริบททางสังคมหรือสถานการณ์ที่ปรากฏในหนังสือเรียนมิใช่สถานการณ์ที่นักเรียน

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

คุ้นเคย เช่น บทที่ 8 Hometown เป็นสถานที่ในกรุงเทพ อาจทำให้นักเรียนของจังหวัดสุพรรณบุรีไม่ทราบ ดังนั้นจึงควรปรับสถานการณ์หรือสถานที่ให้เข้ากับสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคยมากกว่า

ข้อเสนอแนะอีกประการสำหรับการที่นักเรียนปัญหาฟังเนื้อเรื่องในเทปประกอบการฟังไม่เข้าใจ จากการสอบถามพบว่านักเรียนให้ความคิดเห็นว่า ผู้พูดในเทปประกอบการฟังพูดเร็วเกินไป สำหรับปัญหานี้ครูควรเปิดเทปให้นักเรียนฟังเป็นช่วง หยุดเป็นระยะๆ เพื่อให้นักเรียนเริ่มฟังเป็นช่วงสั้นๆ ก่อน เมื่อหยุดเทปประกอบการฟัง ครูควรถามถึงสิ่งที่นักเรียนได้ฟังเป็นการทบทวน ถ้านักเรียนไม่สามารถจับใจความได้ ก็เปิดเทปให้นักเรียนฟังซ้ำหลายๆ ครั้ง ค่อยๆ ทำเช่นนี้ต่อไป เมื่อเวลาผ่านไปช่วงระยะหนึ่ง ครูจึงค่อยๆ เพิ่มความยาวเรื่องที่ให้นักเรียนฟัง หยุดเทปเป็นระยะๆ น้อยลง และเมื่อนักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะการฟัง จะสามารถฟังเนื้อเรื่องจากเทปได้นานขึ้น

นอกจากปัญหาการฟัง ปัญหาการพูดเป็นอีกหนึ่งสิ่งที่นักเรียนประสบ ครูควรเพิ่มกิจกรรมส่งเสริมการพูดของนักเรียน เช่น ครูพยายามสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ สร้างสถานการณ์จำลอง เหตุการณ์สมมติให้นักเรียนฝึกพูดร่วมกัน เพื่อมิให้นักเรียนเกิดความอายเพราะต้องพูดภาษาอังกฤษคนเดียว ตัวอย่างกิจกรรมการพูดที่ดีเช่น ในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 และ Say Hello 4 ให้นักเรียนฝึกพูดโต้ตอบกับเพื่อน โดยการจับคู่หาข้อมูล หรือจับกลุ่มแข่งขัน จากกิจกรรมเหล่านี้ ครูอาจปรับกิจกรรมโดยเพิ่มจำนวนเพื่อนที่นักเรียนต้องเข้าไปถามข้อมูลมากขึ้น เช่น จากกิจกรรมคู่ ครูเพิ่มให้เป็นกิจกรรมกลุ่มที่มีสมาชิก 3-4 คนก็ได้ ทั้งนี้กิจกรรมการฝึกพูดนั้น ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนสื่อสารกัน ฝึกใช้ภาษา โดยมิต้องกังวลเรื่องความถูกต้องทางไวยากรณ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ข้อเสนอแนะในการเลือกใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ

จากการสำรวจการเลือกใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของโรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี 1 และหลังจากวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ข้างต้น สามารถสะท้อนภาพรวมในการเลือกใช้หนังสือเรียนได้

ผู้วิจัยนำเสนอโดยสรุปปัจจัยในการเลือกใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่พบ จากนั้นจึงเสนอแนะวิธีการเลือกใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ดังนี้

1. ปัจจัยในการเลือกใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่พบ ได้แก่

1.1 เมื่อสำรวจการเลือกใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า โรงเรียนเลือกใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 มากที่สุด และ

จากการสอบถามพบว่า สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากราคาของหนังสือที่ถูกกว่าหนังสือเรียนจากสำนักพิมพ์เอกชน แม้ว่าราคาของหนังสือที่แตกต่างกันประมาณ 10-20 บาทอาจไม่มีผลเท่าใดนักเมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพและคุณค่าของหนังสือเรียน ทว่าสำหรับครอบครัวหนึ่งที่มีลูกอยู่ในวัยเรียนหลายคนหรือมีรายได้น้อยถึงปานกลางกลับได้รับผลกระทบมาก ซึ่งนักเรียนจากครอบครัวเหล่านี้มักเรียนอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ดังนั้นโรงเรียนจึงเลือกหนังสือเรียนเล่มที่ราคาถูกกว่าเล่มอื่น การเลือกหนังสือเรียนด้วยราคาเป็นปัจจัยหลักนี้สอดคล้องกับแนวคิดการเลือกสิ่งของที่ถูกกว่าของนิธิ เอียวศรีวงศ์ (2547 : 180-183) อีกทั้งสอดคล้องกับจุฑารัตน์ บุญทราหาญ (2549 : 49) สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ (2551 : 31) และทองพูน กิ่งนาค (2550) และที่กล่าวถึงความ ขาดแคลนของนักเรียนยากจนในโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนอีกสาเหตุหนึ่งคือ หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 เป็นหนังสือเรียนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการโดยตรง โรงเรียนจึงให้ความเชื่อถือมากกว่าหนังสือเรียนของสำนักพิมพ์เอกชน (จุฑามาศ คล้ายสังข์ 2550)

1.2 แม้ว่าเมื่อวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 และ Smart Kids 4 แล้ว พบว่าหนังสือเรียนทั้งสองเล่มดังกล่าวอยู่ในระดับดีเป็นอันดับ 1 และ 2 ตามลำดับ แต่จากการสำรวจกลับพบว่าได้รับความนิยมเป็นอันดับ 2 และ 3 เท่านั้น ทั้งนี้น่าจะมีสาเหตุในทำนองเดียวกับที่กล่าวข้างต้น คือ ราคาของหนังสือเรียนค่อนข้างแพง อีกทั้งเป็นหนังสือเรียนใหม่โดยสำนักพิมพ์เอกชน ทำให้ครูไม่มั่นใจในการตัดสินใจเพื่อการเลือกใช้

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

และเมื่อเปรียบเทียบความนิยมระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 และ Smart Kids 4 นอกจากราคาแล้ว อีกสาเหตุหนึ่งที่โรงเรียนเลือกใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 มากกว่า Smart Kids 4 เพราะก่อนการพัฒนาและจำหน่ายหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัดได้พิมพ์หนังสือเรียน AHA! 4 ออกมาจำหน่ายเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว ทำให้บางโรงเรียนยังคงเลือกใช้หนังสือเรียน AHA! 4 ด้วย (ดูภาคผนวก ก ประกอบ)

2. ข้อเสนอแนะวิธีการเลือกใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ดังนี้

2.1 ครูผู้สอนภาษาอังกฤษควรนำหนังสือเรียนหลายๆ เล่มมาเปรียบเทียบกัน (Lamie 1999 : 1-2 ; Department of Public Instruction of Carolina 2007 : 1-2) หลังจากนั้นควรวิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษขั้นต้นก่อน การวิเคราะห์ขั้นต้นในที่นี้หมายถึง ครูควรพิจารณาว่าเนื้อหาในหนังสือเรียนครบถ้วนตามจุดประสงค์การสอนรายวิชาของครูหรือไม่ หลังจากนั้นจึงวิเคราะห์ส่วนต่างๆ ของชุดหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ เช่น มีหนังสือ

แบบฝึกหัด เทปหรือซีดีประกอบการฟัง และคู่มือครูหรือไม่ และรายละเอียดในสื่อเสริมประกอบการเรียน และคู่มือครูครบถ้วนตามหนังสือเรียนหรือไม่ สอดคล้องกับแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษขั้นต้นของคันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 2-3) เพราะจากการสอบถามครู ครูส่วนหนึ่งพบว่า มีกิจกรรมหรือเนื้อหาบางส่วนในหนังสือเรียนที่ต้องทำร่วมกับการฟัง แต่กลับไม่ปรากฏในซีดีประกอบการฟัง

2.2 หลังจากวิเคราะห์ความครบถ้วนของชุดหนังสือเรียน ครูควรวิเคราะห์เนื้อหาสาระ แบบฝึกหัดหรือกิจกรรมในหนังสือเรียนว่า เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนของครูและนักเรียนหรือไม่ เนื้อหาและกิจกรรมต่างๆ เหล่านั้นควรเหมาะสมกับระดับภาษาของนักเรียนในโรงเรียนของตน อีกทั้งหนังสือเรียนก็ควรอำนวยความสะดวกในการใช้หนังสือเรียนของนักเรียนด้วยตนเองได้ (Harmer 1998 : 111 ; Richards 2005 : 1-9) กล่าวคือ นักเรียนสามารถนำไปทบทวนบทเรียนหรือใช้ประกอบการทำการบ้าน และได้รับการส่งเสริมให้ได้ฝึกใช้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง นอกจากนี้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษควรเอื้อประโยชน์ต่อครู ทั้งด้านการสอน และการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษ เช่น จากความคิดเห็นของครู พบว่า กิจกรรมในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 ค่อนข้างซับซ้อน ทำให้ครูต้องใช้เวลาเตรียมการสอนและผลิตสื่อการเรียนการสอนมากขึ้น อีกทั้งต้องพึ่งพาคู่มือครูจนขาดไม่ได้ นี่คือตัวอย่างของกิจกรรมที่ไม่เอื้อประโยชน์และไม่ยืดหยุ่นต่อการจัดการเรียนการสอนของครูนัก

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

2.3 เมื่อวิเคราะห์เนื้อหาภายในหนังสือเรียนแล้ว จึงวิเคราะห์องค์ประกอบอื่นๆ ของหนังสือเรียน เช่น รูปประกอบ สารบัญ ดัชนีคำศัพท์ ความทนทานของหนังสือ ขนาดตัวอักษร เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทัคเกอร์ (Tucker 1975 : 355-361) และสาเหตุที่ครูควรวิเคราะห์องค์ประกอบอื่นๆ หรือรูปลักษณ์ของหนังสือเรียนเป็นลำดับสุดท้าย เนื่องจากองค์ประกอบอื่นๆ ของหนังสือเรียนทุกเล่ม เช่น รูปภาพมีสีสันสวยงาม ตัวการ์ตูนน่ารัก สารบัญ ขนาดตัวอักษรเหมาะสม มักมีความคล้ายคลึงกัน อยู่ในระดับดีใกล้เคียงกัน

2.4 จากผลการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และข้อมูลจากแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูและนักเรียน สามารถนำมาตัดสินใจร่วมกับวิธีการเลือกใช้คือ เนื่องด้วยหนังสือเรียนภาษาอังกฤษมีเนื้อหาสาระ โดยเฉพาะบทอ่านยากเกินไปสำหรับนักเรียน ดังนั้นจึงควรเพิ่มกิจกรรมที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทอ่านนั้นมากขึ้น เช่น กิจกรรมการสอนคำศัพท์ก่อนอ่าน หรือกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนสามารถเดาเรื่องจากบริบทหรือรูปภาพ เป็นต้น วิธีนี้สอดคล้องกับนากามูระ (Nakamura 1999 : 53-64) และฟาน (Fan 2000 :105-106) อีกตัวอย่างหนึ่งคือ บทอ่านในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Smart Kids 4 มีขนาด

ยาวมาก ครูจึงควรแบ่งบทอ่านนั้นออกเป็นส่วนๆ เช่น แบ่งตามย่อหน้า เป็นต้น ระหว่างบทอ่านที่ตัดเป็นส่วนนี้ ครูก็เพิ่มกิจกรรมระหว่างบทอ่านในแต่ละส่วนเพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องที่เพิ่งได้อ่าน อีกทั้งยังเป็นการตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อบทอ่านอีกด้วย นอกจากนี้ หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 และ Say Hello 4 ไม่มีการสอดแทรกบริบททางสังคมและวัฒนธรรมเจ้าของภาษา ดังนั้นจึงควรเพิ่มเนื้อหาส่วนนี้แก่นักเรียน กิจกรรมในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Say Hello 4 และ Smart Kids 4 มักเป็นกิจกรรมเดี่ยว ดังนั้นครูจึงควรเพิ่มกิจกรรมคู่หรือกลุ่มเพื่อฝึกการทำงานร่วมกันแก่นักเรียน

โดยสรุป จะเห็นได้ว่าการเลือกใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษนั้นมักเลือกจากราคาและผู้ผลิตหนังสือเรียนเล่มนั้นๆ ซึ่งครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ไม่ได้วิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียน จากการสอบถาม ครูบางส่วนก็เลือกหนังสือเรียนโดยให้ความสำคัญกับภาพประกอบอย่างมาก เพราะต้องการดึงดูดความสนใจของนักเรียน ปัญหาการเลือกใช้หนังสือเรียนนี้ ส่วนหนึ่งน่าจะมาจากการขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ต่อมาเมื่อได้ใช้หนังสือเรียนนั้นๆ ไปแล้ว ครูจึงได้ตระหนักว่า หนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ตนกำลังใช้ ไม่สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนของตนและนักเรียน ดังนั้นการวิเคราะห์ก่อนเลือกใช้หนังสือเรียนจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากเพื่อให้ครูและนักเรียนสามารถใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของตนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษขั้นต้นที่ผู้วิจัยนำเสนอนั้นเป็นแนวทางกว้างๆ สำหรับครูผู้เพิ่งเริ่มวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ สามารถยืดหยุ่นได้ หากครูผู้สอนที่มีความชำนาญการอย่างมากหรือครูที่จบสาขาภาษาอังกฤษโดยเฉพาะต้องการวิเคราะห์อย่างละเอียด ก็สามารถนำแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น (ภาคผนวก ค) ไปใช้เป็นแนวทางการวิเคราะห์อย่างละเอียดได้เช่นกัน

นอกจากนี้ผู้วิจัยนำเสนอแนวทางกว้างๆ ในการเลือกใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษแต่ละเล่ม โดยหยิบยกประเด็นที่พบว่ามีความเหมือนเช่นเดียวกัน เช่น บทอ่านมีความยาก และประเด็นที่แตกต่างอย่างชัดเจน เช่น บริบททางสังคมและวัฒนธรรมเจ้าของภาษา และกิจกรรม เป็นต้น ดังนั้นจะเห็นได้ว่า แนวทางการนำหนังสือเรียนไปใช้กับวิธีการเลือกใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษมีความเกี่ยวข้องกัน เพราะอยู่บนพื้นฐานการเพิ่ม ตัด ต่อเนื้อหาสาระในหนังสือเรียนให้เหมาะสมกับผู้ใช้เช่นเดียวกัน

ข้อจำกัดของงานวิจัย

เนื่องจากการทำวิจัยครั้งนี้ประสบปัญหาและอุปสรรคหลายอย่าง ดังนั้นปัญหาและอุปสรรคจึงส่งผลให้เกิดข้อจำกัดของงานวิจัย ดังนี้

1. ผู้วิจัยวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพียงสามเล่ม คือหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ Projects : Play & Learn 4 Say Hello 4 และ Smart Kids 4 ดังนั้นผลการศึกษาจึงครอบคลุมหนังสือเรียนภาษาอังกฤษสามเล่ม และปรากฏความคิดเห็นของครูและนักเรียนผู้ใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษสามเล่มนี้เท่านั้น

2. ผู้วิจัยวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้ในวิชาภาษาอังกฤษหลักเท่านั้น แต่ปัจจุบันมีการพิมพ์จำหน่ายหนังสือเรียนภาษาอังกฤษเสริมออกมามากมาย ดังนั้นผลการวิจัยครั้งนี้จึงมิได้ครอบคลุมหนังสือเรียนภาษาอังกฤษเสริมเล่มใดทั้งสิ้น ซึ่งหมายความว่า มิได้ครอบคลุมหนังสือเรียนภาษาอังกฤษเสริมของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักพิมพ์แม็ค จำกัด และสำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัดด้วย

3. เนื่องจากผู้วิจัยสอบถามความคิดเห็นของครูและนักเรียนในพื้นที่ส่วนหนึ่ง ผลการสอบถามความคิดเห็นจึงยึดตามครูและนักเรียนของโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา 1 ของจังหวัดสุพรรณบุรีเท่านั้น

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยนำเสนอข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปโดยอิงจากจากข้อจำกัดของการวิจัยที่พบครั้งนี้

1. ควรมีการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษเล่มอื่นและระดับชั้นอื่น

2. ควรมีการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษเสริม ที่มิใช่หนังสือเรียนสำหรับวิชาภาษาอังกฤษหลัก เพราะปัจจุบันมีความนิยมในใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษเสริมจำนวนมาก บางสำนักพิมพ์ก็พิมพ์จำหน่ายหนังสือเรียนภาษาอังกฤษเสริมออกมาหลายชื่อ หลายปก ทำให้ผู้ซื้อและผู้ใช้สับสน เลือกใช้ไม่ถูก หรือเมื่อใช้แล้วพบว่าหนังสือเล่มนั้นไม่เหมาะสมหรือไม่ตอบสนองวัตถุประสงค์ของตน ทั้งนี้สืบเนื่องจากการไม่ทราบข้อเด่นและข้อด้อยของหนังสือเล่มนั้นๆ

3. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนผู้อยู่ในพื้นที่ที่แตกต่างจากงานวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้ได้ความคิดเห็นที่หลากหลายมากขึ้น

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ วก 185/2527 เรื่องกำหนดหนังสือเรียนสำหรับเลือกใช้ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2527.

_____. คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ วก 674/2546 เรื่องการกำหนดสื่อการเรียนรู้สำหรับเลือกใช้ในสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544. กรุงเทพฯ : คุรุสภา, 2546.

_____. คู่มือครูสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 Projects : Play and Learn. กรุงเทพฯ : คุรุสภา, 2547.

_____. หนังสือเรียนแบบฝึกหัดภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 Projects : Play and Learn 4. กรุงเทพฯ : คุรุสภา, 2546.

_____. หนังสือเรียนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 Projects : Play and Learn 4. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : คุรุสภา, 2546.

กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. คู่มือพัฒนาสื่อการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : คุรุสภา, 2545.

_____. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : คุรุสภา, 2544.

_____. หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539. กรุงเทพฯ : คุรุสภา, 2539.

กระทรวงศึกษาธิการ. กองวิจัยทางการศึกษา. รายงานการวิจัยการศึกษาสภาพการเรียนรู้หนังสือของนักเรียน กรณีศึกษานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2543.

_____. วิธีการเรียนของนักเรียนเรียนดีและวิธีการสอนของครูสอนดี ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : คุรุสภา, 2545.

กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. แนวการวิเคราะห์หนังสือ. กรุงเทพฯ : คุรุสภา, 2548.

กุศยา แสงเดช. การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2545.

โกชัย และสมพร สาริกบุตร. แนวการวิเคราะห์และประเมินแบบเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : คุรุสภา, 2521.

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

โชติรส โสอุดร. “การสร้างแบบฝึกแจสแซนท์เพื่อใช้ประกอบการสอนรายวิชาทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศึกษานารีวิทยา กรุงเทพ.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2545.

จรี เทียนไชย. ”การวิเคราะห์สื่อการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ 513-514 และความสอดคล้องกับหลักสูตร.” ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2528.

จินตนา ใบกาซูยี. การเขียนสื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2537.

_____. รูปลักษณ์หนังสือเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2538.

จุฑารัตน์ บุญทราหาญ. “วันครู.” เดลินิวส์, 16 มกราคม 2549, 5.

ซิมมี่ อุปรา. “การวิเคราะห์คำศัพท์และขอบข่ายความหมายที่ปรากฏในหนังสือแบบเรียนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.

ณัฏฐพล ภักดีเจริญ. “การวิเคราะห์เนื้อหาทางวัฒนธรรมของแบบเรียนการอ่านภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2537.

ทองพูน กิ่งนาค. “การศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 สาขาช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคกลาง.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2533.

ทิศนา แขมณี. เทคนิคการเขียนและผลิตตำรา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

นพคุณ คุณาชีวะ. การวิเคราะห์หนังสือแบบเรียน. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดแสงจันทร์การพิมพ์, 2530.

นิธิ เอียวศรีวงศ์. สังคมไทยในกระแสการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน, 2547.

นุชนาฏ วรยศศรี. ”ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้.” ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2544.

บุษราภรณ์ ทับทิมงาม. “การศึกษาปัญหาและความต้องการและวิธีการพัฒนาสมรรถภาพการ

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

สอนวิชาภาษาอังกฤษของครูประถมศึกษาในเขตการศึกษา 5." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2542.

เบญจภรณ์ สมศักดิ์โยธิน. "การศึกษาปัญหาด้านเนื้อหาวัฒนธรรมในหนังสือแบบเรียนชุด Discoveries (Student's Book 1-3) ของครูภาษาอังกฤษ." ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2537.

ประคอง กรรณสูต. สถิติประยุกต์สำหรับครู. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2529.

ประนอม สุรัสวดี. ภาษาอังกฤษกับเด็กไทยในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โครงการวิทยาศาสตร์อุตสาหกรรม, 2531.

ประสรรค์ ตันติเสนาะ. "การวิเคราะห์กลวิธีนำเสนอเนื้อหาในตำราภาษาไทยของพระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร)." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547.

ปรียาพร อภิเดช และคณะ. คู่มือครูสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 Say Hello 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แม็ค จำกัด, 2547.

ปรียาพร อภิเดช และคณะ. หนังสือเรียนแบบฝึกหัดภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 Say Hello 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แม็ค จำกัด, 2547.

ปรียาพร อภิเดช และคณะ. หนังสือเรียนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 Say Hello 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แม็ค จำกัด, 2547.

พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช. "การวิเคราะห์แบบเรียนภาษาไทยกับวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

พรรณี ชูทัยเจนจิต. "การสนองความต้องการพื้นฐานของเด็ก." ใน การพัฒนาพฤติกรรมเด็กหน่วยที่ 1-7, 113-187. พิมพ์ครั้งที่ 17. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2544.

พัชระ ไพบูลย์ศรีนครา. "การวิเคราะห์หนังสือเรียน English for a Changing World, Book 4." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2534.

พิชิต ฤทธิ์จรูญ. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : ราชภัฏพระนคร, 2544.

รัชนี โป๊ฟ้า. "ปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคกลาง." ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2546.

รื่นฤทัย สัจจพันธุ์. อิทธิพลวรรณกรรมต่างประเทศในวรรณกรรมไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521.

ระวิวรรณ ศรีคร้ามครัน. ปฏิบัติการสอนภาษาอังกฤษก่อนฝึกสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. กรุงเทพ : ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์, 2546.

เลขา ปิยะอัจฉริยะ. “การพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็ก.” ใน การพัฒนาพฤติกรรมเด็ก หน่วยที่ 8-15, 562-597. พิมพ์ครั้งที่ 17. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2544.

วันเพ็ญ สุวรรณนารี. “การวิเคราะห์หนังสือสารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นภาษาไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2530 – 2540.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.

วราภรณ์ บวรศิริ และสุมิตรา อังวัฒนกุล. รายงานการวิจัยเรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยด้านการเรียนการสอนในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

วิสาข์ จัติวัตร์. การอ่านภาษาอังกฤษ. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2543.

วารี ดิถีจิตร. การวิเคราะห์หนังสือแบบเรียนในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บรรพกิจ, 2522.

วาโร เพ็งสวัสดิ์. การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สุวีริยสาส์น, 2547.

ศิวกานต์ ปทุมสูติ. การอ่านเพื่อชีวิต. กรุงเทพฯ : บริษัท เลิฟ แอนด์ ลิฟ เพรส จำกัด, 2540.

ศิริพร ลิมตระการ. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการอ่าน เอกสารการสอนชุดวิชาการอ่านภาษาไทย หน่วยที่ 1-7, 13-15 . นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2544.

สงัด อุทรานันท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และคณะ. ระบบสื่อการสอน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

สมพร จารุนัฏ. “การใช้คำถามในหนังสือเรียนช่วยส่งเสริมการเรียนรู้.” ใน พัฒนาหนังสือ, 9-15. กรุงเทพ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2535.

สลิลทิพย์ ใจดี. “การวิเคราะห์หนังสือเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น : New Horizons in English เล่ม 1-3.” ปริญญานิพนธ์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ประสานมิตร, 2528.

สุธาสินี บุญครอบ. “การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปประกอบภาพยนตร์การ์ตูน เพื่อฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.

สุนิดา กิตติศรีธนานันท์. “เอกสารการเรียนสถิติประยุกต์สำหรับการวิจัย.” ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2546. (อัดสำเนา)

สุพรรณี ช่วยบำรุง. “การวิเคราะห์หนังสือเรียน Odysey เล่ม 1 2 และ 3.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2531.

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์.การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

สุภาภรณ์ แท่งทอง. “การตรวจสอบความซ้ำซ้อนของคำในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษสำหรับวิชาภาษาอังกฤษ อ 011 และหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2532.

สุมิตรา อังวัฒนกุล. วิธีสอนภาษาอังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

สุรางค์ โควัตระกูล. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

สุไร พงษ์ทองเจริญ และเทือก กุสุมา ณ อยุธยา. ตำราวิชาครูมัธยมของคุรุสภา วิชาชุด ครูภาษาอังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : คุรุสภา , 2513.

เสาวภา ธนะนาวานุกูล. “การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางความหมายของคำสันธานเดี่ยวที่ปรากฏในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.” ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535.

เสงี่ยม โตรัตน์. การวิเคราะห์แบบเรียนภาษาอังกฤษ. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ , 2534.

อรสา กุมารี ปุกหุต. “หนังสือสำหรับเด็ก.” ใน การพัฒนาพฤติกรรมเด็กหน่วยที่ 8-15 หน่วยที่ 8-15, 562-597. พิมพ์ครั้งที่ 17. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2544.

อรัญญา กลิ่นแก่นจันทร์. “การวิเคราะห์หนังสือคณิตศาสตร์ในระดับประถมศึกษาที่พิมพ์จำหน่าย

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลงวันลิขสิทธิ์

โดยสำนักพิมพ์เอกชน." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

อักษรประเสริฐ เศรษฐประเสริฐ. "การวิเคราะห์เนื้อหาวัฒนธรรมในหนังสือเรียนและคู่มือครู ภาษาอังกฤษ รายวิชา อ 411 ภาษาอังกฤษ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4." ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2527.

เอกรินทร์ ศรีมหาศาลและสุโสรดิษฐ์ ทองเปรม. คู่มือครูสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 Smart Kids 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด, 2546.

Sandra Brown และคณะ. หนังสือเรียนแบบฝึกหัดภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 Smart Kids 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด, 2546.

Sandra Brown และคณะ. หนังสือเรียนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 Smart Kids 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด, 2546.

_____. "ทุจริต แบบเรียนเมื่อการครอบการศึกษา" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ 55, 28 (ศุกร์ที่ 4 - พฤหัสบดีที่ 10 เมษายน 2551) : 2551.

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ภาษาอังกฤษ

Allwright, R.L. "What Do We Want Teaching Materials For?." In Currents in Language Teaching, 119 - 134. Edited by Rossner and Bolito. U.S.A. : Oxford University Press, 1990.

Benda, Ndomba. "Acquiring English Vocabulary and Structure : Some Procedures and Problems." Forum, no.4 (April 1983) : 11-23.

Brown, Douglas. Principle of Language Learning and Teaching. New Jersey : Prentice Hall Inc., 1971.

Buck, C. "Miscue of Non-Native Speakers of English" In Miscues Analysis : Applications to Reading Instruction, 91-101. Edited by Goodman. U.S.A. : National council of teachers of English, 1973.

Byrd, Patricia, " Textbooks : Evaluation for Selection and Analysis for Implementation," In Teaching English as a Second or Foreign Language, 415-427. Edited by

Marianne Cele-Murcia. U.S.A. : Heinle & Heinle, 2001.

Cater, Ronald, Rebecca Hughes, and Michael McCarthy. "Telling Tails : Grammar, the Spoken Language and Materials Development," In Materials Development In Language Teaching, 67-86. Edited by Brian Tomlinson. Cambridge : Cambridge University Press, 1999.

Chambers, F. "Seeking Consensus in Coursebook Evaluation." ELT Journal 5, 1 (January 1997) : 29-35.

Crawford, Jane. "The Role of Materials in Language Classroom : Finding the Balance," In Methodology in Language Teaching : An Anthology of Current Practice, 80-91. Edited by Richards and Renadya. U.K. : Cambridge University Press, 2002.

Crystal, D. English as a Global Language. Cambridge : Cambridge University Press, 1997.

Cunningsworth, Alan. Choosing Your Coursebook. Great Britain : Heinemann, 1995.

Edge, Julian, and Sue Wharton. "Anatomy and Development Living in the Materials World." In Materials Development in Language Teaching, 295-310. Edited by Brian Tomlinson. Cambridge : Cambridge University Press, 1999.

Fan, May. "How Big is the Gap and How to Narrow it? An Investigation into the Active and Passive Vocabulary Knowledge of L2 Learners." RELC Journal 31, 2 (April 2000) : 105-119.

Ferrant, J.S. Principles and Practice of Education. 2nd ed. Singapore : Longman Singapore Publishers Pte.Ltd., 1988.

Gladstone, J.R. Teaching English as a Second Language. New York : McGrow-Hill Inc.,1972.

Grant, Neville. Making the Most of Your Textbook. New York : Longman Inc.,1987.

Gu, Yongqi and Keith Johnson. " Vocabulary Learning Strategies and Language Learning Outcomes." Language Learning 46, 3 (Summer 1996) : 643-665.

Harmon, Janis M. "Initial Encounters with Unfamiliar Words in Independent reading." Research in the teaching of English 33, 2 (February 1999) : 305-337.

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

Harmer, Jeremy. How to Teach English. 5th ed. England : Longman, 1999.

Hyman, Dell. The Communicative Approach to Language Teaching. London : Oxford University Press, 1975.

Inlow, Gail M. Maturity in High School Teaching. New Jersey : Prentice Hall, 1963.

Johnson, Keith. Communicative Syllabus Design and Methodology. Oxford : Perganon Press, 1982.

Halliday, M.A.K. Language as Social Semiotic : The Social Interpretation of Language and Meaning. London : Edword Arnold Publishers,1973.

Keopasom, Wasina and Kriengsukdi, Syananond. "Status and Practice in Pronunciation Teaching in English Programs for Lower Secondary Level in Thailand." In Studies in Language and Language Teaching (SLLT) : Occasional Papers. Vol.21, 31-51. Edited by Sarnang Hiranburana. Bangkok : Mahidol University Press, 1985.

Kitao, Kenji. Et al. Theory, Research and Practice. Tokyo : Eichosha, 1995.

Krashen, Stephen D , and Tracy D. Terrell. Principles and Practice in Second Language Acquisition. New Jersey : Prentice Hall, 1983.

Larsen-Freeman, Diane. "Grammar." In Teaching English to Speakers of Other Language, 34-41. Edited by Ronald Carter and David Nunan. United Kingdom : Cambridge University Press, 2001.

Lewis, Michael, and Jammie Hill. Source Book for Teaching English as Foreign Language. Great Britain : Heinemann, 1993.

McKay, Sandra Lee. Teaching English as an International Language : Rethinking Goals and Approaches. China : Oxford University Press, 2002.

Michel, Joseph. "Objectives of Foreign Language." In Foreign Language Teaching, 335-336. Edited by Joseph Michel. New York : Macmillan Publishing company, 1967.

Nakamura, Taichi. " Social Aspects of the Use of Word Attack Strategies : the Case of Japanese EFL Learners." Thai TESOL Bullentin, no.1 (January 1999) : 53-63.

Norton, Donna E. The Impact of Literatures – Based Reading. New York : Macmillan

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

Publishing company, 1992.

O'Neill, Robert. "Why Use Textbooks?" ELT Journal 36, 2 (April 1990) : 105-110.

Savignon, Sandra J. Communicative Competence : Theory and Classroom Practice : Text and Content in Second Language Learning. U.S.A. : Addison-Wesley Publishing Company, 1983.

Schwartz, R.M. and T.E. Raphael. "Concept of Definition : A Key to Improving Students' Vocabulary." The Reading Teacher, no.39 (1985) : 198-205.

Sesnan, Barry. How to teach English. Hong Kong : Oxford University Press, 2001.

Sinatra, R & J. Stahl- Gemake and N.W. Morgan. "Using Semantic Mapping After Reading to Organize and Write Original Discourse." Journal of Reading, no.30 (December 1986) : 4-13.

Tomlinson, Brian. Materials Development in Language Teaching. 2nd ed. Cambridge : Cambridge University Press, 1999.

_____. "Materials Development." In Teaching English to Speakers of Other Language, 66-71. Edited by Ronald Carter and David Nunan. United Kingdom : Cambridge University Press, 2001.

Tucker, C.A. "Evaluating Beginning Textbooks." English Teaching Forum 13, 1 (January 1975) : 355-361.

Ur, Penny. A Course In the Language Teaching : Practice and Theory. Cambridge : Cambridge University Press, 1996.

Watson, K. "Language, Power, Development and Geological Changes : Conflicting Pressures Facing Plurilingual Societies." Compare 29, 1 (January 1999) : 9-13.

Webster, Noah. Webster's New Twentieth Century Dictionary of English Language Unabridged. New York : The World Publishing company, 2004.

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

อินเตอร์เน็ท

กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 [เข้าถึงเมื่อ]. 30 ธันวาคม 2548. เข้าได้จาก www.pt.ac.th/ptweb/ studentweb/p_r_b/

Ansary, Hasan and Esmat Babaii. Universal Characteristics of EFL/ESL Textbooks : A Step Towards Systematic Textbook Evaluation [Online]. Accessed 4 April 2003. Available from http://iteslj.org/Articles/Ansary-Textbooks/

Department of Public Instruction of North Carolina. English Language Arts Textbook Criteria [Online]. Accessed 5 October 2006. Available from www.dpi.state.nc.us/ textbook/downloads /elak-5 textbook criteria.pdf

Lamie, Judith M. Making the Textbook More Communicative [Online]. Accessed 30 December 2005. Available from http://iteslj.org/Articles/Lamie -Textbooks/

Kitao, Kenji. Selecting and Developing Teaching/Learning Materials [Online]. Accessed 10 October 2004. Available from http://iteslj.org/Articles/Kitao-Textbooks/

Richards, Jack C. The Role of Textbooks in a Language Program [Online]. Accessed 30 December 2005. Available from http://www.professorjackricards.com.

Yang, Zhihong. Learning Words [Online]. Accessed 21 December 2002. Available from http://exchanges.state.gov/forum/vols/vol38/no3/p18.htm

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

Yu-Hshin, Tsai. The Creative Use of Language Textbooks : Rationale and Recommendations [Online]. Accessed 30 December 2005. Available from http://www.hkjtefl.org/2000-Tsai-Creative.html

Yu-Hshin, Tsai. EFL Learner Strategies for Using Listening Textbooks [Online]. Accessed 30 December 2005. Available from http://www.hkjtefl.org/2004-Tsai-Strategies.html

Zhang, Lanlin. Globalization and the Teaching of English in China [Online]. Accessed 30 December 2005. Available from http://www.hkjtefl.org/2003-Zhang-Globalization.html

ฐานข้อมูล

Akindjo, Oniankpo. Teaching English in Senior High Schools in Togo : a Textbook Analysis and Pedagogical Implications [CD-ROM]. 10 October 2000. Available

from UMI ProQuest Digital Dissertation Item : AAT 9982512.

Al-Hajailan, Talal Abdul-Rahman. Evaluation of English as a Foreign Language Textbook for Third Grade Secondary Boys' Schools in Saudi Arabia [CD-ROM]. 10 October 2000. Available from UMI ProQuest Digital Dissertation Item : 11AAT 9959045.

Chan, Chak Lai. an Analysis of Advanced ESL Composition Textbooks [CD-ROM]. 28 March 2003. Available from UMI ProQuest Digital Dissertation Item : AAT 9982512.

Chang, Moon-Jeung. Analysis of Writing Activities in Korean English Textbooks [CD-ROM]. 13 May 2004. Available from UMI ProQuest Digital Dissertation Item : AAT 1419940.

Claiymukh, Chanpen. How Multicultural are Picture Books? Multicultural Perceptions in Caldecotte Medal Book between 1938-2000 [CD-ROM]. 22 Febuary 2001. Available from H.W.Wilson Item : 9975059. PDF.

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

Lee, Incho. Globalization, Nationalism, and the English Language : Korean High School English Textbook Analysis. [CD-ROM]. 29 November 2005. Available from UMI ProQuest Digital Dissertation Item : AAT 1428654.

สัมภาษณ์

จุฑามาศ คล้ายสังข์. ครูคส. 2 โรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี. สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2550.

ทองพูน กิ่งนาค. ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือ พระนครศรีอยุธยา. สัมภาษณ์, 15 สิงหาคม 2550.

อารี เทศเพ็ญ. ช่างตัดเสื้อ ผู้ปกครองของด.ช. เกียรติพัฒน์ชัย เทศเพ็ญ. สัมภาษณ์, 10 ตุลาคม 2550.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาคผนวก ก

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

ข้อมูลรายชื่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่โรงเรียนระดับประถมศึกษา
ในเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 เลือกใช้

ข้อมูลรายชื่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่โรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1 เลือกใช้

โรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1 มีจำนวนทั้งหมด 131 โรงเรียน ผู้วิจัยสุ่มอย่างง่ายเพื่อสอบถามข้อมูลรายชื่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่โรงเรียนเลือกใช้ จำนวน 65 โรงเรียน และได้รับข้อมูลตอบกลับมา จำนวน 49 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 75.38 และโรงเรียนที่ไม่ได้ตอบกลับ จำนวน 16 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 24.62

โรงเรียนทั้ง 49 โรงเรียนที่ให้ข้อมูลรายชื่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่โรงเรียนเลือกใช้ มีดังต่อไปนี้

โรงเรียนที่เลือกใช้หนังสือเรียน Projects : Play & Learn 4 **ขององค์การค้าของคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ** ได้แก่

1. โรงเรียนสุพรรณภูมิ
2. โรงเรียนอนุบาลวัดป่าเลไลย์
3. โรงเรียนวัดไผ่ขวาง
4. โรงเรียนวัดดอนกลาง
5. โรงเรียนวัดวัดดอนตาล
6. โรงเรียนวัดหน่อสุวรรณ
7. โรงเรียนวัดบ้านรางกะทุ่ม
8. โรงเรียนเมืองสุพรรณบุรี
9. โรงเรียนวัดวัดกุฎีทอง
10. โรงเรียนวัดวังพระนอน
11. โรงเรียนวัดพันตำลึง
12. โรงเรียนวัดพิหารแดง
13. โรงเรียนวัดวรจันทร์
14. โรงเรียนบ้านท่าเสด็จ
15. โรงเรียนวัดสามัคคีธรรม
16. โรงเรียนบ้านหนองบอน
17. โรงเรียนบ้านหนองปรือ
18. โรงเรียนวัดไผ่ลูกนก

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

19. โรงเรียนวัดไผ่ลูกแปลก
20. โรงเรียนบ้านบางกุ้ง
21. โรงเรียนวัดมเหยงคณ์
22. โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์

โรงเรียนที่เลือกใช้หนังสือเรียน Say Hello 4 **ของบริษัท สำนักพิมพ์แม็คจำกัด** ได้แก่

1. โรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี
2. โรงเรียนบ้านทุ่งประทุน
3. โรงเรียนวัดแก้ว
4. โรงเรียนวัดหัวไผ่
5. โรงเรียนวัดโพธิ์คอย
6. โรงเรียนบ้านดอนโพ
7. โรงเรียนวัดสกุลปักษี
8. โรงเรียนวัดสระประทุม
9. โรงเรียนวัดจำปี
10. โรงเรียนวัดไผ่เกาะโพธิ์งาม
11. โรงเรียนวัดโคกโคเฒ่า

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

โรงเรียนที่เลือกใช้หนังสือเรียน Smart Kids 4 **ของบริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด** ได้แก่

1. โรงเรียนวัดวังกุ่ม
2. โรงเรียนวัดลาดตาล
3. โรงเรียนวัดดอนเจดีย์ราษฎร์บูรณะ
4. โรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 4
5. โรงเรียนวัดคันทด
6. โรงเรียนบ้านกิโลแปด
7. โรงเรียนวัดพร้าว

โรงเรียนที่เลือกใช้หนังสือเรียน Bingo! 4 **ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช**

จำกัด ได้แก่

1. โรงเรียนวัดศรีสะเกษ
2. โรงเรียนวัดบ้านโพธิ์ตะวันตก
3. โรงเรียนวัดบ้านโพธิ์ตะวันออก
4. โรงเรียนวัดพระธาตุ
5. โรงเรียนวัดสามทอง

โรงเรียนที่เลือกใช้หนังสือเรียน AHA! 4 **ของบริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท.จำกัด** ได้แก่

1. โรงเรียนวัดราษฎร์ศรัทธาธรรม
2. โรงเรียนวัดอู่ยา
3. โรงเรียนวัดเสาธง
4. โรงเรียนวัดโพธิ์ทอง

หลังจากการสำรวจความนิยมในการเลือกใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยนำข้อมูลเหล่านั้นมาคิดหาค่าร้อยละ ดังตารางที่ 15

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

ตารางที่ 15 ค่าร้อยละของการเลือกใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่โรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1

รายชื่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	**จำนวนที่โรงเรียนเลือกใช้ (ร้อยละ)**
Projects : Play & Learn 4	44.90
Say Hello 4	22.45
Smart Kids 4	14.29
Bingo ! 4	10.20
AHA! 4	8.16
อื่นๆ ได้แก่ - High Five 4 - Whoopee ! English 4 - Superkids 4	0
รวม	100

ภาคผนวก ข

ข้อมูลรายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและสัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างนักเรียน

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ข้อมูลรายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและสัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างนักเรียน

ตารางที่ 16 โรงเรียนและกลุ่มตัวอย่างที่เลือกใช้หนังสือเรียน Projects : Play & Learn 4

โรงเรียน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1. โรงเรียนสุพรรณภูมิ	450	112
2. โรงเรียนอนุบาลวัดป่าเลไลย์	135	34
3. โรงเรียนวัดไผ่ขวาง	17	4
4. โรงเรียนวัดดอนกลาง	8	2
5. โรงเรียนวัดวัดดอนตาล	8	2
6. โรงเรียนวัดหน่อสุวรรณ	19	5
7. โรงเรียนวัดบ้านรางกะทุ่ม	22	6
8. โรงเรียนวัดวัดกุฎีทอง	6	2
9. โรงเรียนวัดวังพระนอน	13	3
10. โรงเรียนวัดพิหารแดง	21	5
11. โรงเรียนวัดวรจันทร์	44	11
12. โรงเรียนวัดมเหยงคณ์	14	3
13.โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์	11	3
รวม	768	192

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 17 โรงเรียนและกลุ่มตัวอย่างที่เลือกใช้หนังสือเรียน Say Hello4

โรงเรียน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1.โรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี	291	73
2.โรงเรียนวัดแก้ว	9	2
3.โรงเรียนวัดโพธิ์คอย	12	3
4.โรงเรียนบ้านดอนโพ	15	4
5.โรงเรียนวัดสกุลปักษี	13	3
6.โรงเรียนวัดไผ่เกาะโพธิ์งาม	14	3
7.โรงเรียนวัดโคกโคเฒ่า	31	8
รวม	385	96

ตารางที่ 18 โรงเรียนและกลุ่มตัวอย่างที่เลือกใช้หนังสือเรียน Smart Kids

โรงเรียน	**จำนวนนักเรียนทั้งหมด**	**จำนวนกลุ่มตัวอย่าง**
1.โรงเรียนวัดลาดตาล	16	4
2.โรงเรียนวัดดอนเจดีย์ราษฎร์บูรณะ	14	4
3.โรงเรียนบรรหารแจ่มใส.	23	6
4.โรงเรียนวัดพร้าว	12	3
. **รวม**	65	17

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาคผนวก ค

ต้นฉบับภาษาอังกฤษของเกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ 5 คน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของแกรนท์

แกรนท์ (Grant 1987 : 122-126) สร้างเกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษโดยแบ่งเป็น 3 ตอนคือ ความเหมาะสมระหว่างหนังสือเรียนภาษากับนักเรียน ความเหมาะสมระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษกับครู และความเหมาะสมของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษกับหลักสูตรและการสอน ดังนี้

ตอนที่ 1 Choosing a textbook : questionnaire (part 1) (Grant 1987 : 122)

Does the book suit your students?

1. Is it attractive? Given the average age of your students, would they enjoy using it?	YES	PARTLY	NO
2. Is it culturally acceptable?	YES	PARTLY	NO
3. Does it reflect what you know about your students' needs and interests?	YES	PARTLY	NO
4. Is it about the right level of difficulty?	YES	PARTLY	NO
5. Is it about the right length?	YES	PARTLY	NO
6. Are the course's physical characteristics appropriate? (e.g. is it durable?)	YES	PARTLY	NO
7. Are there enough authentic materials, so that the students can see that the book is relevant to real life?	YES	PARTLY	NO
8. Does it achieve an acceptable balance between *knowledge about* the language, and *practice in using* the language?	YES	PARTLY	NO
9. Does it achieve an acceptable balance between the relevant language skills, and integrate them so that work in one skill area helps the others?	YES	PARTLY	NO
10. Does it the book contain enough communicative activities to enable the students to use the language independently?	YES	PARTLY	NO

Score : 2 points for every YES answer

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

1 points for every PARTLY answer

0 points for every NO answer

ตอนที่ 2 Choosing a textbook : questionnaire (part 2) (Grant 1987 : 124)

Does the book suit your teachers?

1. Is your overall impression of the contents and the layout of the course favourable? YES PARTLY NO

2. Is there a good, clear teacher's guide with answers and help on methods and additional activities? YES PARTLY NO

3. Can one use the book in the classroom without constantly having to turn to the teacher's guide? YES PARTLY NO

4. Are the recommended methods and approaches suitable for you, your students and your classroom? YES PARTLY NO

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

5. Are the approaches easily adaptable if necessary? YES PARTLY NO

6. Does using the course require little or no time-consuming preparation? YES PARTLY NO

7. Are useful ancillary materials such as tapes, workbooks, and visuals provided? YES PARTLY NO

8. Is there sufficient provision made for test and revision? YES PARTLY NO

9. Does the book use a "spiral" approach, so that items are regularly revised and use again in different contexts? YES PARTLY NO

10. Is the course appropriate for, and liked by, colleagues? YES PARTLY NO

Score : 2 points for every YES answer

1 points for every PARTLY answer

0 points for every NO answer

ตอนที่ 3 Choosing a textbook : questionnaire (part 3) (Grant 1987 : 126)

1. Has the book been recommended or approved by the authorities?	YES	PARTLY	NO
2. Does the book follow the official syllabus in a creative manner?	YES	PARTLY	NO
3. Is there course well-graded, so that it gives well-structure and systematic coverage of the language ?	YES	PARTLY	NO
4. If it does more than the syllabus requires, is the result an improvement?	YES	PARTLY	NO
5. Are the activities, contents and methods used in the course well-planed and executed?	YES	PARTLY	NO
6. Has it been prepared specifically for the target examination?	YES	PARTLY	NO
7. Do the course's methods help the students prepare for the exam?	YES	PARTLY	NO
8. Is there a good balance between what the examination requires, and what the students need?	YES	PARTLY	NO
9. Is there enough examination practice?	YES	PARTLY	NO
10. Does the course contain useful hints in examination techniques?	YES	PARTLY	NO

Score : 2 points for every YES answer

1 points for every PARTLY answer

0 points for every NO answer

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลงวันลิขสิทธิ์

เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของคันนิ่งส์เวิร์ธ

เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของคันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 :3-118) เน้นการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษตามแนวทางการสอนเพื่อการสื่อสาร และเน้นหนังสือเรียนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ซึ่งมีเกณฑ์การวิเคราะห์ดังนี้

Quick-reference checklist for evaluation and selection (Cunningsworth 1995 : 3-4)

1. Aims and approaches

1.1 Do the aims of the coursebook correspond closely with the aims of the teaching programme and with the needs of the learners?

1.2 Is the coursebook suited to the learning/ teaching situation?

1.3 How comprehensive is the coursebook? Does it cover most or all of what is needed? Is it a good resource for students and teacher?

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

1.4 Is the coursebook flexible? Does it allow different teaching and learning styles?

2. Design and organization

2.1 What components make up the total course package (eg. students' books, teachers' books, workbooks, cassettes, etc.)

2.2 How is the content organized (eg.according to structures, functions, functions, topics, skills, etc)? Is the organization right for learns and teachers?

2.3 How is the content sequenced (eg. on the basis of complexity, 'learnability', usefulness, etc.?)

2.4 Is the grading and progression suitable for the learners? Does it allow them to complete the work needed to meet any external syllabus requirements?

2.5 Is there adequate recycling and revision?

2.6 Are there reference sections for grammar, etc.? Is some of the material suitable for individual study?

2.7 Is it easy to find your way around the coursebook? Is the layout clear?

3. Language content

3.1 Does the cousebook cover the main grammar items of appropriate to each level, taking learns' needs into account?

3.2 Is material for vocabulary teaching adequate in terms of quantity and range of vocabulary, emphasis placed on vocabulary development, strategies for individual learning?

3.3 Does the coursebook include material for pronunciation work? If so what is covered : individual sounds, word stress, sentence stress, intonation?

3.4 Does the cursebook deal with the structuring and conventions of language use above sentence level, eg. how to take part in conversations, how to structure a piece of extended writing, how to identify the main points in a reading passage? (More relevant at intermediate and advanced levels.)

3.5 Are style and appropriacy dealt with? If so, is language style matched to social situation?

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

4. Skills

4.1 Are all four skills adequately covered, bearing in mind your course aims and syllabus requirements?

4.2 Is there material for integrated skills work?

4.3 Are reading passages and associated actives suitable for your students' level, interests, etc.? Is there sufficient reading material?

4.4 Is listening material well recorded well recorded, as authentic as possible, accompanied by background information, questions and activities which help comprehension?

4.5 Is material for spoken English (dialogues, roleplays, etc) well designed to equip learners for real-life interactions?

4.6 Are writing actives suitable in terms of amount of guidance/ control, degree of accuracy, organization of long pieces of writing (eg. paragraphing) and use of appropriate styles?

5. Topic

5.1 Is there sufficient material of genuine interest to learners?

5.2 Is there enough variety and range of topic?

5.3 Will the topics help expand students' awareness and enrich their experience?

5.4 Are the topics sophisticated enough in content, yet within the learners' language level?

5.5 Will your students be able to relate to the social and cultural contexts presented in the coursebook ?

5.6 Are women portrayed and represented equally with men?

5.7 Are other groups represented, with reference to ethnic origin, occupation, disability, etc?

6. Methodology

6.1 What approach/ approaches to language learning are taken by the coursbook? Is this appropriate to the learning/ teaching situation?

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

6.2 What level of active learner involvement can be expected? Does this match your students' learning styles and expectations?

6.3 What techniques are used for presenting/ practicing new language items? Are they suitable for your learners?

6.4 How are the different skill taught?

6.5 How are communicative abilities developed?

6.6 Does the material include any advice/ help to student on study skills and learning strategies?

6.7 Are students expected to take a degree of responsibility for their own learning (eg. by setting their own individual learning targets)?

7. Teachers' books

7.1 Is there adequate guidance for the teachers who will be using the coursebook and its supporting materials?

7.2 Are the teachers' books comprehensive and supportive?

7.3 Do they adequately cover teaching techniques, language items

such as grammar rules and culture-specific information?

7.4 Do the writers set out and justify the basic premises and principles underlying the material?

7.5 Are keys to exercises giver?

8. Practical considerations

8.1 What does the whole package cost? Dose this represent good value for money?

8.2 Are the books strong and long-lasting? Are there attractive in appearance?

8.3 Are they easy to obtain? Can further supplies be obtained at short notice?

8.4 Do any parts of the package require particular equipment, such as a language laboratory, listening center or video player? If so, do you have the equipment available for use and is it reliable?

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

Checklist for the make-up of courses (Cunningsworth 1995 : 28)

1. What are the components which are make up the total course package?

- student's book
- teacher's book
- workbook or activity book
- tests
- additional reading material
- additional listening material
- cassettes for listening
- cassettes for pronunciation
- video
- CALL materials
- other components

2. How well do the different parts relate to the whole? Is there an overall guide to using the package? Is there cross-referencing between the different parts?

3. Which parts are essential and which are optional?

Checklist for the organization of coursebooks (Cunningsworth 1995 : 30)

1. How is continuity maintained in the materials?

2. What techniques are used for recycling and reinforcement of learning?

3. How is earlier learning developed or refined in later sections of the material?

4. What route is the learner expected to take through the material? Is there one predetermined route, or are alternatives/ optional routes given?

5. Are there reference sections? If so, are there pointers to them in the main text? Are they well integrated?

6. Is there and index of language items?

7. Is there a list of new vocabulary? If so, dose it show where each word is fist introduced?

8. Is the material suitable for use in a self-study mode? Does it have a key to exercises?

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขวัฒนสิทธิ์

9. If it is a new course, are all components published and available? If it is not yet complete, will the next levels be ready when you need them?

Checklist for grammar items (Cunningsworth 1995 : 34)

1. What grammar items are included? Do they correspond to students' language needs?

2. Are they presented in small enough units for easy learning?

3. Is there an emphasis on language form?

4. Is there an emphasis on language use(meaning)?

5. How balanced is the treatment of form and use?

6. Are newly introduced items related to and contrasted with item already familiar to the learners?

7. Where one grammatical form has more than one meaning (eg. the present continuous), are all relevant meanings taught (not necessarily together)?

Checklist for vocabulary (Cunningsworth 1995 : 41)

1. Is vocabulary-learning material include in its own right? It so, how prominent is it? Is it central to the course or peripheral?

2. How much vocabulary is taught?

3. Is there any principled basis for selection of vocabulary?

4. Is there any distinction between active and passive vocabulary, or classroom vocabulary?

5. Are learners sensitized to the structure of the lexicon through vocabulary-learning exercises based on:

5.1 semantic relationships

5.2 formal relationships

5.3 collocations

5.4 situation-base word groups?

6. Does the material enables student to expand their own vocabularies independently by helping them to develop their own learning strategies?

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

Checklist of phonology (Cunningsworth 1995 : 43)

1. How thoroughly and systematically are each of the following aspects of the phonological system covered :

- articulation of individual sounds
- words in contact (eg. assimilation)
- word stress
- weak forms
- sentence stress
- intonation?

2. Where phonology is taught selectively, is the emotion on area of pronunciation that are important to meet learners' needs and help avoid misunderstanding?

3. Is the pronunciation work built on to other types of work, such as listening, dialogue practice, etc. or does it stand separately?

4. How much terminology used? Is it comprehensible to the learners?

5. Is phonemic alphabet used? If so, are students given any training in learning it?

6. Does the material use a diagrammatic system to show stress and intonation?

7. Are there cassette for pronunciation practice? If so, do they provide good models for learners?

Checklist of discourse (Cunningsworth 1995 : 50)

1. Does the coursebook deal with any aspect of discourse?

2. If so, which aspects are covered :

- conjunctives
- other features of cohesion (reference pronouns, substitutions, etc.)
- paragraphing and organization of written discourse
- structure and conventions of spoken language?

3. Do the examples of spoken and written discourse presented by the material provide good models for the learners?

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

4. Is the treatment of discourse sustained and progressive throughout the course , or does it consist of limited or isolated elements?

Checklist of grading (Cunningsworth 1995 : 61)

1. Is there any evident basis for the sequencing of the content?

2. If so, is it structural? Is the sequencing based on complexity, learnability, usefulness, etc.?

3. Is there any other basis for sequencing – eg. functional organization, situational organization, organization according to topic?

4. If several influences come to play on the sequencing, how well are they balanced?

5. Are new language items adequately content recycled?

6. Is the staging of the language content

- shallow
- average

- steep?

7. Are the staging and sequencing suitable for the learners?

8. Is the progression of the course

- linear

- cyclical?

Checklist of skills (Cunningsworth 1995 : 67)

1. Is practice in all four skills include?

2. If so, is it balanced?

3. If not, which skills are omitted, and why?

4. Does the skills work progress in terms of complexity and difficulty, in line with the grammatical and lexical progression of the course? How well is this achieved?

5. Do the presentation and practice actives include the integration of skill in realistic contexts? All four skills do not necessarily have to figure in every sequence of actives for it to be valid

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

6. Does the coursebook use authentic material at an appropriate level (eg. pre-intermediate, intermediate, advanced)?

7. If semi-authentic material is used, is it representative of authentic discourse?

8. If non-authentic material used, is it nevertheless a good model for learners to follow?

Checklist for listening (Cunningsworth 1995 : 68)

1. What kind of listening material is contained in the course?

1.1 Does listening form part of dialogue/ conversation work?

1.2 Are there specific listening passages?

2. If there are specific listening passage, what kind of activities are base on them-comprehension question, extracting specific information, etc?

3. Is the listening material set in a meaningful context?

4. Are there pre-listening tasks, questions, etc?

5. What is the recorded material on audio-cassette like is terms of:

- sound quality
- speed of delivery
- accent
- authenticity?

6. Is there any video material for listening?

7. If so, is good use made of the visual medium to provide a meaningful context and show facial expression, gesture, etc?

Checklist for speaking (Cunningsworth 1995 : 70)

1. How much emphasis is there on spoken English in the coursebook?

2. What kind of material for speaking is contained in the course? This may include:

- oral presentation and practice of language items
- dialogues
- communication actives (information gap)

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

3. Are there any specific strategies for conversation or other spoken activities, eg. debating giving talks?

4. Is any practice material included to help learners to cope with unpredictability in spoken discourse?

Checklist for reading (Cunningsworth 1995 : 80)

1. Is the reading text used for introducing new language items (grammar and vocabulary consolidating language work, etc.?

2. Is there a focus on the development of reading skills and strategies?

3. Is the reading material linked to other skill work?

4. Is there emphasis on reading for pleasure and for intellectual satisfaction?

5. How many reading texts are there, and how frequently do they occur?

6. How early on in the course (at elementary level) do reading texts start to appear?

7. How long are the texts? Do they encourage intensive/extensive reading?

8. How authentic are the texts?

9. Is the subject matter appropriate (interesting, challenging, topical, varied, culturally acceptable, unlikely to date)?

10. What text types (*genres*) are used? Are they appropriate?

11. Are the texts complete or gapped?

12. Does the material help comprehension by, for example?

- setting the scene
- providing background information
- giving pre-reading questions?

13. What kind of comprehension questions are asked :

- literal (surface) questions
- discourse-processing questions
- inference questions?

14. To what extent does the material involve the learner's knowledge system (knowledge of the world)?

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

Checklist for writing (Cunningsworth 1995 : 84)

1. How does the material handle

- controlled writing
- guided writing
- free or semi-free writing?

2. Is there appropriate progression and variety of task?

3. Are the conventions of different sorts of writing taught? If so, which ones, and how are they presented?

4. Is paragraphing taught adequately?

5. Is there emphasis on the style of written English? At advanced level, is there attention to different style according to text type?

6. Is attention given to the language resources specific to the written form, such as punctuation, spelling, layout, etc.?

7. How much emphasis is there on accuracy?

8. Are learners encouraged to reviews and edit their written text?

9. Is a readership identified for writing activities?

Checklist for topic and subject content (Cunningsworth 1995 : 90)

1. Are real topics included in the coursebook? If so, how varied are they?

2. Will the coursebook contribute to expanding learners' awareness and enriching their experience?

3. Does it relate to and engage the learners' knowledge system, ie. the knowledge of the world that they bring with them?

4. Are the topics sophisticated enough in content for the learners, but at the right level linguistically?

5. Do they actually do what they set out to do? If informative, do they inform, if humorous, do they amuse, if controversial, do they challenge, etc?

6. Are they suitable for the age group?

7. At school level, do they link in with other subject (eg history, geography, science)?

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

Checklist for social and cultural values (Cunningsworth 1995 : 92)

1. Are the social and cultural contexts in the coursebook comprehensible to the learners?

2. Can learns interpret at relationship, behaviors, intentions, etc. of the characters portrayed in the book?

3. Are women given equal prominence to men in all aspects of the coursebook?

4. What physical and character attributes are women given?

5. What professional and social positions are women shown as occupying?

6. What do we learn about the inner lives of the characters?

7. To what extent is the language of feeling depicted?

8. Do the coursebook characters exits in some kind of social setting, within a social network?

9. Are social relationships portrayed realistically?

Checklist for teachers' books (Cunningsworth 1995 : 115)

1. How comprehensive and flexible is the teacher's book?

2. Is it written so as to be comprehensible to less experienced teachers?

3. Is the suitable for native and non-native speaker teachers?

4. Is the underlying approach of the writers expressed clearly and explicitly, or does it have to be inferred?

5. Does the teacher's book provide enough detailed information on the language items to be taught?

6. Does the teacher's book give enough guidance on the teaching procedures advocated?

7. Is there enough cultural explanation to enable teachers unfamiliar with, for example, British lifestyles to interpret and exploit appropriately the situations portrayed in the coursebooks?

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

8. How prescriptive is the guidance provided (bearing in mind that a moderately prescriptive approach may be appropriate when teacher expectations require it)?

9. Are there clear objectives for each unit/lesson?

10. Are new language items explained intelligibly in terms of their form and meaning/ use?

11. Are there outline plants for each unit/ lesson?

12. Are teaching procedures clearly explained?

13. Are learning difficulties predicted and appropriate advice given?

14. How detailed is the information and device given?

15. Is the same detail given for every unit, or only for sample units?

16. Can the contents of the teacher's book be related easily to the relevant section of the student's book?

17. Is device given on informal monitoring of student and on using correction techniques?

18. Are keys to exercises and other activities provided?

19. Are there regular progress test and advice on when and how to use them, and how to follow them up?

20. Does the teacher's book make a positive contribution to heightening and sustaining learner motivation?

21. Are teachers encouraged to note down their own ideas in the teacher's book?

22. Are there any guidelines for evaluating how well lessons went?

Checklist for communicative coursebooks:design and content(Cunningsworth 1995 : 118)

1. Does the coursebook claim to be communicative in its aims?

2. Are specific communicative aims or objectives indicated, either generally or in connection with individual units?

3. Is the syllabus of the coursebook primarily communicative (eg. by using communicative activities, functions, etc as its primary units)?

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

4. Is there reference to communicative methodology?

5. Is there evidence that the design of the coursebook is influenced by communicative considerations (eg. emphasis given to communicative activities, use of authentic materials and realistic tasks)?

6. If communicative activities are used as learning material, are they real, in terms of the real world, or realistic, ie. communicative in the classroom situation only?

7. Do realistic activities promote the learning of communicative skills and strategies which are transferable to real-life communication?

Checklist for communicative interactions (Cunningsworth 1995 : 131)

1. What elements of genuine communication are present:

- unpredictability
- opportunities to express real information, feelings, opinions, etc
- opportunities for learns to structure their own discourse
- need to formulate and use communication strategies
- emphasis on co-operation between speakers in communicative

interaction?

2. At the appropriate level, does the coursebook include material that reflects the nature of communicative interaction, in respect of :

- structure of discourse in interactions (including openers, confirmation checkers, pre-closer, etc)
- complexity of structure
- range of appropriate lexis
- features such as fillers and incomplete sentences
- roles of speakers in interactions?

3. Does the material help learners in the skill of turn-taking in conversations?

4. Are adjacency pair included in presentation and practice material? If so, are there examples of framing (insertion sequences?)

5. Are there examples of preferred sequence (eg. eliciting an offer rather than making a direct request)?

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

6. Is any other help given with the organization and structuring of conversations or other spoken interactions?

เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า

สร้างขึ้นเพื่อใช้วิเคราะห์และประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษของเจ้าของภาษา ซึ่งให้ความสำคัญเกี่ยวกับการบูรณาการวิชาภาษาอังกฤษกับวิชาอื่นๆ การบูรณาการทักษะทางภาษา เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า มีดังนี้

Introduction

Selecting textbooks for classroom use can be a difficult and overwhelming process. There are many choices of texts and supplementary materials offered as part of the process. There are many factors to consider in selecting the best choice for a particular situation. In order to guide the textbook selection process, general and specific criteria are used to determine books most suitable for classroom use. This publication is intended to provide guidance/assistance in reviewing and selecting textbooks on the state-adopted list or other most useful as you support student learning. Criteria descriptions are matched with the North Carolina English Language Arts Standard

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลงวันลิขสิทธิ์

Course of Study content as well as general textbook/materials features to permit easy review and comparison against the North Carolina English Language Arts Standard

Course of Study and textbook features. The criteria were carefully crafted to represent essential feature that should be included in textbooks or materials. The criteria present objective, consistent measures to enable evaluators to make objective decisions/evaluations.

Text Feature: portions of textbooks that should reflect the criteria

English Language Arts Standard Course of Study: portion of the Standard of Study that should provide guidance for alignment of curriculum and textbook materials.

Criteria: qualities/factors to be considered in textbook selection.

As review/evaluations work, they will want to select materials based on their alignment with the English Language Arts Standard Course of Study especially the Guiding Principles and the Competency Goals and Objectives.

The North Carolina Thinking Skills and question stems are given for reference in evaluating the level of activities and questions given in the textbooks and materials.

NOTE: The grade spans for each of the separate subject varies. For spelling and handwriting, the NCSCOS objectives are given for the entire K-5 grade span to provide a foundation for decision making for the subjection areas.

TEXT FEATURES KEY – TC = Table of Contents, SB = Sidebars, SEL = Selections, RES = Resources, A/Q = Activities/Questions, IN = Indices, PT/P = Performance Tasks/Projects

ตารางที่ 19 เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษด้านการอ่านของชั้นอนุบาล-ประถมศึกษาปีที่ 5

Part I: COMPATIBILITY WITH THE NORTH CARIOLINA CURRICULUM FOR ENGLISH LANGUAGE ARTS IN THE NORTH CAROLINA STANDARD COURSE OF STUDY (NCSCOS)			
		SCOS REFERENCE	TEXT FEATURES
A.	Materials (including, but not limited to texts, big books, and kits) present the main concepts which support a minimum of 80% of the instructional objectives in the Standard Course of Study related to reading.	Grade K……pp.18-21 Grade 1……pp.22-25 Grade 2……pp.27-30 Grade 3……pp.39-44 Grade 4……pp.45-50 Grade 5……pp.51-56	TC, SB, SEL, RES, A/Q, IN, PT/P
B.	Materials meet the teaching requirements in the instructional levels for which they are offered.	Philosophy ……pp.8-10 Program Description….pp.11-13	TC, SB, SEL, RES, A/Q, IN, PT/P
C.	Content, methodology, and teaching strategies are consistent with the	Philosophy ……pp.8-10 Grades K-2: Goals 1-3 Grades 3-5: Goals 1-3	TC, SB, SEL, RES, A/Q, IN, PT/P

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 19 (ต่อ)

	SCOS REFERENCE	TEXT FEATURES
curriculum's philosophies, value, and goals.		
Part II: SPECIFIC CRITERIA		
	SCOS REFERENCE	TEXT FEATURES
A. Teacher materials include clearly defined stages of reading and writing development.	Appendix A…….pp.155	RES
B. Stages of reading and writing development are aligned with the North Carolina Standard Course of Study (NCSCOS).	Philosophy…….pp.8-10	RES
C. Teacher materials include instructional techniques for developing preparation, engagement, and response strategies for learners.	Philosophy…….pp.8-10	SB, RES, A/Q, PT/P
TEACHER MATERIALS AND PRESENT WELL ORGANIZED INSTRUCTIONAL TECHNIQUES IN MEANINGFUL CONTEXTS FOR THE FOLLWING AREAS (D-H)		
D. Vocabulary.	Grades K-2: Goals 2-4 Grades 3-5: Goal 1	TC, SB, SEL, RES, A/Q, IN, PT/P
E. Comprehension (e.g.,	Grades K-2: Goals 2-4	TC, SB, SEL,

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 19 (ต่อ)

		SCOS REFERENCE	TEXT FEATURES
	predicting, questioning, paraphrasing, etc.).	Grades 3-5: Goal 2-3	RES, A/Q, IN, PT/P
F.	Word identification strategies (e.g., decoding, structural analysis, high frequency words, contextual clues, phonics, etc.).	Grades K-5: Goal 1	TC, SB, SEL, RES, A/Q, IN, PT/P
G.	Fluency.	Grades K-2: 2.01 Grades 3-5: 4.01	TC, SB, SEL, RES, A/Q, IN, PT/P
H.	Reading and writing connections.	Grades K-5: Goals 2-3 Philosophy…….. pp.8-10	TC, SB, SEL, RES, A/Q, IN, PT/P
I.	Teacher materials incorporate instructional strategies for engaging students in <u>all</u> levels of the NC Thinking Skills defined in the North Carolina Standard Course of Study.	Thinking and Reasoning Skills…….pp.xi-xii	TC, SB, SEL, RES, A/Q, IN, PT/P
J.	Teacher materials provide multiple opportunities for interacting with fiction, nonfiction, poetry, and drama text in a variety of	Philosophy……. pp.8-10 Curriculum Integration…..pp.xvi	SB, RES

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

ตารางที่ 19 (ต่อ)

		SCOS REFERENCE	TEXT FEATURES
	ways (e.g., discussion, poetry, drama, movement, visual arts, music, etc.).		
K.	Teacher materials offer multiple opportunities for extending and applying concepts, information and/or skills and strategies in a variety of ways through differentiation.	Grades K-5: Goals 1-5	RES
L.	Teacher materials incorporate on-going assessment strategies and implications for instruction that are aligned with NCSCOS	Balance Assessment System……..pp.vii-xiv	SB, RES, A/Q, PT/P
M.	Teacher materials offer suggestion for oral presentation, using technology, ancillary materials, and additional resource for re-teaching and enrichment.	Grade 3-5: Goals 4& 5 Philosophy…… pp.8-10	SB, RES, A/Q, PT/P
N.	Content include selections the are appropriate for	Philosophy…… pp.8-10 Balance Assessment	SB, RES, A/Q, PT/P

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ตารางที่ 19 (ต่อ)

		SCOS REFERENCE	TEXT FEATURES
	reading aloud, shared reading, guided reading, and independent reading.	System……pp.xiii-xiv	
O.	Student text emphasizes comprehension with question and activities that reflect <u>all</u> levels of the NC Thinking Skills defined in NCSCOS.	Thinking and Reasoning Skills……..pp.xi- xii	SB, SEL, RES, A/Q, IN, PT/P
P.	Student text includes a variety of authentic literature and information selections (e.g., fiction, nonfiction, poetry, and drama).	Appendix D……pp.168-175	TC, SEL, IN
Q.	Content is integrated with and makes connections with other subject areas.	Curriculum Integration….pp.xi	SB, SEL, RES, A/Q, PT/P
R.	Selections are age-appropriate and meaningful for culturally diverse, heterogeneous groups.	Goal 2 Appendix D……..pp.168-175	TC, SB, SEL, IN
S.	Selections are representative of contemporary, classic, and multicultural writers of both	Appendix D……..pp.168-175	TC, SB, SEL, IN

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 19 (ต่อ)

		SCOS REFERENCE	TEXT FEATURES
	genders.		
T.	Student material promotes academic growth through the stages of reading and writing development.	Appendix D……..pp.168-175	TC, SB, SEL, RES, A/Q, IN, PT/P
U.	Reading and writing processes are integrated with numerous opportunities for self-expression in oral, written, and visual form.	Philosophy…….pp.8-10	SB, RES, A/Q, PT/P
V.	Student text provides opportunities for self-selected activities to extend and apply concepts, information and/or skills and strategies in a variety of ways (drama, discussion, movement, visual arts, music, rereading, etc.).	Philosophy…….pp.8-10	RES
K-2 Only	Materials are consistent with the information presented in Appendix A of the English Language Arts SCOS for beginning reading instruction (e.g., phonemic awareness, phonics, vocabulary, fluency, and comprehension).		

ที่มา : Department of Public Instruction of North Carolina. English Language Arts Textbook Criteria [Online]. Accessed 5 October 2006. Available from www.dpi.state.nc. www.dpi.state.nc.us/ textbook/downloads /elak-5 textbook criteria.pdf

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ตารางที่ 20 เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษด้านภาษาของชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-5

Part I : COMPATIBILITY WITH THE NORTH CARIOLINA CURRICULUM FOR ENGLISH LANGUAGE ARTS IN THE NORTH CAROLINA STANDARD COURSE OF STUDY (NCSCOS)			
		SCOS REFERENCE	TEXT FEATURES
A.	Materials (including, but not limited to texts, big books, and kits) present the main concepts which support a minimum of 80% of the instructional objectives in the Standard Course of Study related to language.	Grade 3: Goal 1-5…pp.39-44 Grade 4: Goal 1-5....pp.45-50 Grade 5: Goal 1-5....pp.51-56	TC, SB, SEL, RES, A/Q, IN, PT/P
B.	Materials meet the teaching requirements in the instructional levels for which they are offered.	Program Description….pp.11-13 Goals 4-5	TC, SB, SEL, RES, A/Q, IN, PT/P
C.	Content, methodology, and teaching strategies are consistent with the curriculum's philosophies, value, and goals.	Philosophy …….....pp.8-10 Grades 3: Goals 4-5 Grades 4: Goals 4-5 Grades 5: Goals 4-5 Grades 3-5: Transition…pp.31-38	TC, SB, SEL, RES, A/Q, IN, PT/P
Part II: SPECIFIC CRITERIA			
A.	Content reinforces the concept of writing as a process (e.g., prewriting, drafting, revising, evaluating, and publishing)	Goal 4	TC, SB, SEL, RES, A/Q, IN, PT/P

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 20 (ต่อ)

		SCOS REFERENCE	TEXT FEATURES
	while addressing a specific audience for a definite purpose.	Goal 4	TC, SB, SEL, RES, A/Q, IN, PT/P
B.	Student text offers strategies for the study of characteristics of various genres, elements of fiction and nonfiction and the study of the author's techniques.	Goal 4 Appendix D……...pp.168-175	TC, SEL, RES, IN
C.	Program provides for a variety of writing experiences-fiction, nonfiction, poetry, and drama-both in English language arts and in other disciplines.	Goal 3-4	RES, A/Q, PT/P
D.	Usage and mechanics lessons, along, with spelling strategies, shall be integrated into the writing process.	Goal 5	SB, RES, A/Q
E.	Teacher's resource materials in clued a description of stages of writing development along with instructional strategies.	Goals 4-5	RES

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ตารางที่ 20 (ต่อ)

		SCOS REFERENCE	TEXT FEATURES
F.	Content provides for the development and integration of oral language, written language, and other media/technology.	Curriculum Integration….pp.xi Goals 3-4	RES
G.	Teacher resource materials provide specific suggestions for integration with the other content areas as reflected in the North Carolina Standard Course of Study	Curriculum Integration….pp.xi Goals 3-4	SEL, RES
H.	Question and activities provide student with opportunities to become actively involved in language study.	Goals 1, 4, and 5	RES, PT/P
I.	Emphasis in place on appropriate oral and written language use in a variety of both formal and informal situations.	Grades 3: Obj. 2.08 Grades 4: Obj. 2.09 Grades 5: Obj. 2.09-2.10 Goals 4-5	TC, SB, SEL, RES, A/Q, IN, PT/P
J	Content is differentiated to serve the rang of linguistic background, ways of learning, and interests of students.	Philosophy……pp.8-10 Programs for Children with Special Needs….pp.xvi-xvii	TC, SB, SEL, RES, A/Q, IN, PT/P

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ตารางที่ 20 (ต่อ)

	SCOS REFERENCE	TEXT FEATURES
K. Student handbook is well organize for easy student reference for revision of written, oral, visual, or performance compositions,	Goal 4	TC, SB, SEL, RES, A/Q, IN, PT/P
L. Teacher's resource materials include alternative on-going assessment strategies with implications for instruction.	Balance Assessment System…….pp.xiii-xiv	RES, A/Q, PT/P
M. Teacher's resource materials offer suggestions for the use of ancillary materials, oral presentations, media/technology, and additional resource for re-teaching and enrichment.	Guiding Principles…..pp.8-10	RES
N. Teacher's resource materials offer strategies for the study of characteristics of various genres and the study of the author's techniques.	Goals 2 and 4 Appendix D……..pp.168-175	RES
O. Teacher's resource materials include suggestions for conferencing with students and ways to teach students.	Goal 4	RES

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ตารางที่ 20 (ต่อ)

	SCOS REFERENCE	TEXT FEATURES
to evaluate their own works, as well as the work of others.		
P. Teacher's resource materials incorporate instructional strategies for engaging students in all levels of the North Carolina Thinking Skills as defined in the North Carolina Standard Course of Study.	Thinking and Reasoning Skills…….pp.xi-xii	RES

ที่มา : Department of Public Instruction of North Carolina. English Language Arts Textbook Criteria [Online]. Accessed 5 October 2006. Available from www.dpi.state.nc. www.dpi.state.nc.us/ textbook/downloads /elak-5 textbook criteria.pdf

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ตารางที่ 21 เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษด้านการสะกดคำของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-5

Part I : COMPATIBILITY WITH THE NORTH CARIOLINA CURRICULUM FOR ENGLISH LANGUAGE ARTS IN THE NORTH CAROLINA STANDARD COURSE OF STUDY (NCSCOS)		
A. Materials (including, but not limited to texts, big books, and kits) present the main concepts which support a minimum of 80% of the instructional objectives in the Standard Course of Study	Grade K: 1.01-1.04; 4.01-4.03; 4.05; 5.01 Grade 1: Goal 1; 3.02; 4.01-4.03; 5.01-5.04; 5.06 Grade 2: Goal 1; 3.03-3.04; 3.06; 4.01-4.02; 4.07-4.09;	TC, SB, SEL, RES, A/Q, IN, PT/P

ตารางที่ 21 (ต่อ)

	SCOS REFERENCE	TEXT FEATURES
related to spelling.	5.01-5.02; 5.05-5.06; Grade 3-5; Goal 1; 4.10; 5.01; 5.05-5.07 Appendix A…….pp.146-148	
B. Materials meet the teaching requirements in the instructional levels for which they are offered.	Philosophy……pp.11-13 Program Description….pp.11-13	TC, SB, SEL, RES, A/Q, IN, PT/P
C. Content, methodology, and teaching strategies are consistent with the curriculum's philosophies, value, and goals.	Philosophy …..pp.8-10	TC, SB, SEL, RES, A/Q, IN, PT/P
Part II: SPECIFIC CRITERIA		
A. Materials shall reflect a researched- base, developmental approach to spelling.	Philosophy……..pp.8-10	SB, RES, A/Q
B. The materials shall outline effective methods or strategies for learning to spell words.	Philosophy……..pp.8-10	SB, RES, A/Q
C. Word comparison, visual patterns, relationships between spelling and	Grades K-2: * Grades 3-5: Goals 1&5	SB, RES, A/Q

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 21 (ต่อ)

		SCOS REFERENCE	TEXT FEATURES
	meaning, and the use to semantic and structural analysis strategies are introduce in the elementary grades and emphasize in the middle grades.	Grades K-2: * Grades 3-5: Goals 1&5	SB, RES, A/Q
D.	Vocabulary expansion, including word derivation and word analogies, is emphasized.	Grades K-2: * Grades 3-5: Goals 1&5	SB, SEL, RES, A/Q
E.	The text shall promote an understanding of the structure and history of the written English language.	Grades K-2: * Grades 3-5: Goals 1&5	SB, SEL, RES, A/Q
F.	Spelling shall be presented as a function of the writing process, receiving emphasis in the editing stage.	Grades K-5: Goal 4&5	TC, SB, SEL, A/Q, PT/P
G.	The text shall engage students in a wide variety of integrated listing, speaking, reading, and writing activities.	Philosophy……pp.8-10	TC, SB, SEL, RES, A/Q, IN
H.	The text shall promote active student engagement and shall provide suggestion for	Philosophy……pp.8-10	SB, SEL, RES, A/Q,

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 21 (ต่อ)

		SCOS REFERENCE	TEXT FEATURES
	cooperative learning activities.		IN, PT/P
I.	Words presented shall be age- appropriate and appeal to students' experiences and interests.	Grades K-5: Goals 1, 4 & 5	TC, SB, SEL
J.	Content is present to serve the range of linguistic backgrounds, ways of learning, and interests of student.	Philosophy…….pp.8-10 Providing for Children with Special Needs ……. pp.xvi-xvii	SB, SEL, RES, A/Q, IN, PT/P
K.	Materials shall provide guidelines for the efficient use of dictionaries, computers, and other spelling aids in activities which model realistic situations.	Grades 3-5: Goal 1, 4 & 5	SB, SEL, RES, A/Q
L.	Text shall promote appropriate use and place of technology as a spelling tool.	Grades 3-5: Goals 1&5	SB, SEL, RES, PT/P
M.	The materials shall provide guidelines for alternative methods of assessment including the assessment of original compositions.	Grades K-5: Goals 4&5 Philosophy…….pp.8-10	SB, SEL, RES, A/Q, PT/P

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 21 (ต่อ)

		SCOS REFERENCE	TEXT FEATURES
N.	Materials shall suggest a variety of assessment and record-keeping techniques to document students' progress in spelling.	Philosophy……pp.8-10 Balance Assessment System……..pp.xii-xv	SB, RES, A/Q, IN, PT/P
O.	Program includes information on using met cognition and strategies for students to evaluate their own spelling,	Grade K-2: * Grade 3-5: Goal 5	SB, RES, A/Q, IN, PT/P
		* See list of goals and objectives in PART I: A	

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

ที่มา : Department of Public Instruction of North Carolina. English Language Arts Textbook Criteria [Online]. Accessed 5 October 2006. Available from www.dpi.state.nc. www.dpi.state.nc.us/ textbook/downloads /elak-5 textbook criteria.pdf

ตารางที่ 22 เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษด้านลายมือของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-5

Part I : COMPATIBILITY WITH THE NORTH CARIOLINA CURRICULUM FOR ENGLISH LANGUAGE ARTS IN THE NORTH CAROLINA STANDARD COURSE OF STUDY (NCSCOS)			
		SCOS REFERENCE	TEXT FEATURES
A.	Materials (including, but not limited to texts, big books, and kits) present the main concepts which support a minimum of 80% of the	Grade K: 5.03 Grade 1: 5.07 Grade 2: 5.07 Grade 3: 5.08	TC, SB, SEL, RES, A/Q, IN, PT/P

ตารางที่ 22 (ต่อ)

		SCOS REFERENCE	TEXT FEATURES
	instructional objectives in the Standard Course of Study related to handwriting.	Grade 4: 5.09 Grade 5: 5.08	TC, SB, SEL, RES, A/Q, IN, PT/P
B.	Materials meet the teaching requirements in the instructional levels for which they are offered.	Philosophy……pp.11-13 Program Description….pp.11-13	TC, SB, SEL, RES, A/Q, IN, PT/P
C.	Content, methodology, and teaching strategies are consistent with the curriculum's philosophies, value, and goals.	Philosophy …....pp.8-10	TC, SB, SEL, RES, A/Q, IN, PT/P
Part II: SPECIFIC CRITERIA			
		SCOS REFERENCE	TEXT FEATURES
A.	Teacher materials shall include well – defined strategies for teaching handwriting.	Philosophy……..pp.8-10	SB, RES, A/Q
B.	Teacher materials shall reflect clearly defined stages of child	Philosophy……..pp.8-10	RES
C.	Content, methodology, and teaching strategies are consistent with the curriculum's philosophies, value, and goals.	Philosophy …....pp.8-10	TC, SB, SEL, RES, A/Q, IN, PT/P

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 22 (ต่อ)

Part II: SPECIFIC CRITERIA		
	SCOS REFERENCE	TEXT FEATURES
A. Teacher materials shall include well – defined strategies for teaching handwriting.	Philosophy……..pp.8-10	SB, RES, A/Q
B. Teacher materials shall reflect clearly defined stages of child growth and development in handwriting.	Philosophy……..pp.8-10	RES
C. Content shall be organized in a sequential manner- manuscript preceding cursive.	Philosophy……..pp.8-10	TC, SB, RES, A/Q
D. Content include graphics shall promote a standard for legibility of manuscript and cursive handwriting.	Philosophy……..pp.8-10	SB,RES, A/Q
E. Maintenance and evaluation of both manuscript and cursive handwriting are promoted though activities, which encourage frequent self-evaluation, peer evaluations, and teacher evaluation.	Philosophy……..pp.8-10	SB, RES, A/Q, IN

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 22 (ต่อ)

		SCOS REFERENCE	TEXT FEATURES
F.	Content and exercises emphasize that handwriting is used in every subject area and is a lifelong skill.	Philosophy……..pp.8-10	TC, SB, RES, A/Q, IN
G.	Teacher materials shall include recommendations/ suggestions for types of paper to be used at various grade levels/stages of development	Philosophy……..pp.8-10	TC, SB, RES
H.	The text shall address common student handwriting problems and include improvement strategies.	Philosophy……pp.8-10	SB, RES, A/Q
I.	The text shall address strategies for left-handed students.	Philosophy……..pp.8-10	SB, RES,A/Q

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ที่มา : Department of Public Instruction of North Carolina. English Language Arts Textbook Criteria [Online]. Accessed 5 October 2006. Available from www.dpi.state.nc. www.dpi.state.nc.us/ textbook/downloads /elak-5 textbook criteria.pdf.

ตารางที่ 23 เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษประเด็นทั่วไปของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-5

Part III: GENERAL CRITERIA			
		SCOS REFERENCE	TEXT FEATURES
A.	Reading level is appropriate for interest and ability of		TC, SB, SEL, RES, A/Q,

ตารางที่ 23 (ต่อ)

	SCOS REFERENCE	TEXT FEATURES
intended student group; level remains consistent throughout.		IN, PT/P
B. Illustrations, maps, graphs, charts, and timeliness are current, correlated, and presented in a variety of formats.		TC, SB, SEL, RES, A/Q, IN, PT/P
C. Treatment of social issues, religion, ethnicity, and gender are balanced and objective.		TC, SB, SEL, RES, A/Q, IN, PT/P
D. Text is non-consumable, durable, attractive, and printed on high quality paper; format, layout, and print are appropriate for designated student level.		TC, SB, SEL, RES, A/Q, IN, PT/P
E. Glossaries, bibliographies, indices, appendices, table of content are included, are comprehensive, and are easy to use.		TC, RES, IN
F. Format includes the use of advance organizers, bold-face print, glossing of pertinent vocabulary, and		TC, SB, SEL, RES, A/Q, IN, PT/T

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ตารางที่ 23 (ต่อ)

	SCOS REFERENCE	TEXT FEATURES
other formatting techniques which assist student in organizing and processing content.		
G. Teacher's edition is well organized, easy to use, comprehensive, durable, and reasonably sized.		RES
H. Teacher's edition provides for the development, reinforcement, and review of vocabulary, skills, and concepts.		RES
I. Teacher's edition support and providers help in using a variety of teaching strategies, techniques, and technologies to meet individual student different including exceptionalities and limited English proficiency.		SB, RES
J. Teacher's edition provides suggestions for differentiation (e.g., scaffolding, evaluation, remediation, acceleration, feedback, and motivation).		SB, RES

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 23 (ต่อ)

	SCOS REFERENCE	TEXT FEATURES
K. Teacher's edition includes suggestions for the extension of learning and integration across the curriculum.		SB, RES

ที่มา : Department of Public Instruction of North Carolina. English Language Arts Textbook Criteria [Online]. Accessed 5 October 2006. Available from www.dpi.state.nc. www.dpi.state.nc.us/ textbook/downloads /elak-5 textbook criteria.pdf.

NORTH CAROLINA THINKING SKILLS

The North Carolina Thinking Skills represent different ways of processing information, ideas, and text. By engaging students in thinking about and interacting with text(s) at the different levels, teachers help students build a foundation for continued growth in critical analysis and comprehension of text.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

The sample question stems included are intended ad a starting point for assisting teachers as they guide student in engaging with texts. Use these question stems as appropriate for your students or to develop your own list of question. The question stems represent a range of thinking levels. Depending on the selection(s), a question stem may be assigned to a different thinking skill level.

ตารางที่ 24 ทักษะการคิด

SKILLS	EXAMPLES
KNOWING Defining Problems: clarifying needs, discrepancies, or puzzling situations Setting goals: establishing direction and purpose	When was_____? Identify the _____in the _____. Define the word _____.

ตารางที่ 24 (ต่อ)

SKILLS	EXAMPLES
Observing: obtaining information through one or more senses Formulating questions : seeking new information through inquiry Encoding : storing information in long-term memory Recalling : retrieving information from long-term memory Useful Verbs : list, name, label, recall, identity, match. Choose	Who did _____? Who is the narrator of the story? Tell about_____. List (facts, details, attributes). Which picture shows_____? Match_____. What is the purpose of_____? Describe_____?
ORGANIZING Arranging information so it can be used effectively Comparing: noting similarities and differences between or among entities Classifying: grouping and labeling entities on the basis of their attributes Ordering: sequencing entities according to a given criterion Representing : changing the form but not the substance of information Useful Verbs : categorize, group, classify, compare, contrast	How else might you say_____? Describe _____.Tell how _____. Compare _____. What is the purpose of _____? Sequence/Put_____ in order of _____. Is _____greater than_____? Why is it called _____? Explain why _____. What caused_____? Find the _____that _____. Make a diagram/chart/graphic organizer the_____. Sort the_____. Categorize the _____of _____.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 24 (ต่อ)

SKILLS	EXAMPLES
APPLYING Demonstrating prior knowledge whiting a new situation. The task is to bring together the appropriate in formation, generalizations or principles that are required to solve a problem. Useful Verbs : apply, make, show, record, construct, demonstrate, illustrate	Give some instance in which _____. Which of these would best demonstrate_____? Dramatize/Pantomime/Act out_____. Show how_____. Illustrate_____.
ANALYZING **Identifying attributes and component**: determining characteristics or parts of something **Identifying relationships and patterns**: recognizing ways in which elements are related **Identifying main ideas**: identifying the central element; for example, the hierarchy of key Ideas in a message or line of reasoning **Identifying errors**: recognizing logical fallacies and other mistakes and where possible, correcting them **Useful Verbs**: outline, diagrams, differentiate, analyze	What would be a good title for___? How are _____related? Compare _____to _____. How are they alike? Different? Explain the mail idea. Which words best describe_____? Outline the important_____.

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ตารางที่ 24 (ต่อ)

SKILLS	EXAMPLES
GENERATING **Producing new information, meaning, or ideas Inferring**: going beyond available information to identity what reasonably may be true **Predicting**: anticipating next events, or the outcome of a situation **Elaborating**: explaining by adding details, examples, or other relevant information **Useful Verbs**: conclude, predict, explain, elaborate, infer	If you had been_____, what would you have done differently? How many ways can you think of to_____? What would happen if_____? Predict what would be true if_____? How can you explain_____? Pretend/Make-believe/Imagine_____. Now that we have studied this, what can be concluded____? Create_____. Tell me about_____. Can you tell me more _____? (Elaborate)
INTEGRATEING **Connecting and combining information** **Summarizing**: combining information efficiently into a cohesive statement **Restructuring**: changing existing knowledge structures to incorporate new **Useful Verb**: combine, summarize, design, imagine, generalize	How may ways can you think of _____? Summarize the story in your own words_____. Make a plan to _____. What if_____? How would you change_____? Can you make/produce_____? Tell/Show me how_____. What lesson was learned? How can it apply to new situations?

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ตารางที่ 24 (ต่อ)

SKILLS	EXAMPLES
EVALUATING **Assessing the reasonableness and quality of ideas** **Establishing criteria** : setting standards for making judgments **Verifying** : confirming the accuracy of claims **Useful Verbs** : judge, evaluate, rate, verify, assess, define criteria	What would you do? Should _____be permitted to _____? Why or why not? Was it right or wrong for _____? Explain. How well did _____? What is the most important? Why? What could have been different? Select/Choose the best _____. What helped you to decide_____? Why? Based on _____ from the text, tell why____ .(Justify) Which would you choose/select_____? Tell why. Which picture best represents the data? Evaluate the effectiveness of _____. What evidence is there that____? (Verify)

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ที่มา : Department of Public Instruction of North Carolina. English Language Arts Textbook Criteria [Online]. Accessed 5 October 2006. Available from www.dpi.state.nc. www.dpi.state.nc.us/ textbook/downloads /elak-5 textbook criteria.pdf.

ตารางที่ 25 เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของเออร์

Importance	*Criteria*	
	Objectives explicitly laid out in an introduction, and implemented in the material	
	Approach educationally and socially acceptable to target community	
	Clear attraction layout ; print easy to read	
	Appropriate visual material available	
	Interesting topics and tasks	
	Varied topics and tasks, so as to provide for different learner levels, learning styles, interests, etc.	
	Clear instructions	
	Systematic coverage of syllabus	
	Content clearly organized and graded (sequenced by differently)	
	Periodic reviews and test sections	
	Plenty of authentic language	
	Good pronunciation explanation and practice	
	Good vocabulary explanation and practice	
	Good grammar presentation and practice	
	Fluency practice in all of four skills	
	Encourage learners to develop own learning strategies and to become independent in their learning	
	Adequate guidance for teacher ; not too heavy preparation load	
	Audio cassettes	
	Readily available locally	

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลงวันลิขสิทธิ์

ที่มา : Penny Ur, A Course in the Language Teaching : Practice and Theory (Cambridge : Cambridge University Press, 1996),186.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาคผนวก ง

สังเคราะห์เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ (ฉบับเต็ม)

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

สังเคราะห์เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ (ฉบับเต็ม)

เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษสำหรับการศึกษาจำนวน 6 เกณฑ์ คือ เกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2548 : 59-70) แกรนท์ (Grant 1987 : 122-126) คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 3-6,34,41-43,52-53,59-61,67-70,80-84,90-92,103-106,118) เออร์ (Ur 1996 : 186) ไบร์ด (Byrd 2001 : 425-426) และกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction 2006 :1-13) จึงจำเป็นต้องมีการสังเคราะห์เกณฑ์ทั้ง 6 เกณฑ์ เพื่อหาข้อเหมือนและแตกต่างของเกณฑ์เพื่อการวิจัย หลังสังเคราะห์เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษแล้วแบ่งหัวข้อหลักเป็น 2 ข้อ ได้แก่ ข้อเหมือน ซึ่งประกอบด้วย ประเด็นต่างๆ ที่มีเกณฑ์เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน และข้อแตกต่าง

หลังการสังเคราะห์แล้ว ผู้วิจัยนำเกณฑ์เหล่านี้ไปประยุกต์เพื่อสร้างเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับ หนังสือเรียนที่ใช้

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ข้อเหมือน

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตข้อเหมือนในที่นี้ว่า ข้อเหมือนคือ เกณฑ์บางข้อจากเกณฑ์ของแต่ละคนซึ่งมีความเหมือนหรือคล้ายคลึงกันในแง่ความหมาย กล่าวได้ว่า ความหมายของเกณฑ์นั้นเหมือนกันเพียงแต่ว่าใช้โครงสร้างประโยค ข้อความ และคำต่างกันเท่านั้น แม้ว่าภาษาหรือการใช้คำจะไม่เหมือนกันทั้งหมด แต่ถ้าความหมายของเกณฑ์ข้อนั้นเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน ผู้วิจัยก็สังเคราะห์ให้เป็นข้อเหมือนที่อยู่ในประเด็นเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม เกณฑ์ของทุกคนก็ไม่ได้มีข้อเหมือนครบทุกประเด็น ดังนั้นในประเด็นหนึ่งประเด็นอาจไม่มีเกณฑ์ของทุกคนครบก็ได้ เพราะเกณฑ์ของแต่ละคนมีเอกลักษณ์และมุ่งเน้นความสำคัญแตกต่างกันบ้างบางกรณี แต่สำหรับการสังเคราะห์ครั้งนี้ ถ้ามีอย่างน้อย 3 คน กำหนดเกณฑ์บางข้อโดยมีความหมายเหมือนกัน ผู้วิจัยก็จะบรรจุประเด็นของเกณฑ์ข้อนั้นให้อยู่ในกรณีข้อเหมือนด้วย

อย่างไรก็ตาม การสังเคราะห์ครั้งนี้ก็มีข้อยกเว้น คือ ประเด็นเรื่อง หัวข้อ (topics) ที่มีเกณฑ์วิเคราะห์เหมือนกันเพียงแค่ 2 คน แต่ผู้วิจัยเห็นว่าประเด็นเรื่อง หัวข้อ นี้ เป็นประเด็นที่สำคัญ อีกทั้งยังมีการกล่าวถึงในสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศใน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 อีกด้วย ทำให้ผู้วิจัยเลือกที่จะกำหนดให้ประเด็นเรื่อง หัวข้ออยู่ในข้อเหมือนเช่นประเด็นอื่นๆ

เนื่องด้วยผู้วิจัยต้องการแบ่งแยกประเด็นแต่ละประเด็นออกมาอย่างชัดเจนและเป็นเอกเทศ ดังนั้นภายในประเด็นหลักหนึ่งประเด็น จะประกอบด้วย การอ้างอิงข้อมูลโดยเจาะจงเกณฑ์การประเมินของแต่ละบุคคลอย่างชัดเจน หลังจากนั้นจึงแสดงเกณฑ์เป็นรายข้อที่มีความหมายเหมือนกันตามเกณฑ์ของบุคคลนั้น

ผู้วิจัยทำการสังเคราะห์ข้อเหมือนของเกณฑ์การประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษแบ่งเป็นประเด็นต่อไปนี้

1. **จุดประสงค์** (objectives) มีเกณฑ์ของบุคคลซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์เป็นรายข้อดังต่อไปนี้

แกรนท์ (Grant 1987 : 122-126) มีเกณฑ์ว่า

1.1 หนังสือเรียนเป็นไปตามประมวลการสอนในแนวปฏิบัติเชิงสร้างสรรค์

1.2 ถ้าหนังสือเรียนมีเนื้อหา กิจกรรมและอื่นๆ เกินกว่าความต้องการในประมวลการสอน ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาในหนังสือเรียนนั้น

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

1.3 กิจกรรม เนื้อหา และวิธีสอนที่ใช้ในวิชามีการวางแผนที่ดีและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

1.4 หนังสือเรียนเหมาะสำหรับประมวลการสอนและการสอบ

คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 3,6,118) มีเกณฑ์ว่า

1.5 หนังสือเรียนอธิบายและระบุความต้องการของนักเรียน

1.6 จุดประสงค์ของหนังสือเรียนตอบสนองกับจุดประสงค์การสอนและความต้องการของนักเรียน

1.7 หนังสือเรียนอ้างถึงการสื่อสารในจุดมุ่งหมายของหนังสือ

1.8 จุดประสงค์เป็นไปตามประมวลการสอนในแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

1.9 หนังสือเรียนเหมาะกับสถานการณ์การเรียนหรือการสอน

1.10 หนังสือเรียนครอบคลุมความต้องการส่วนใหญ่และเป็นแหล่งข้อมูลที่ดีสำหรับครูและนักเรียน

1.11 หนังสือเรียนมีความยืดหยุ่น เปิดโอกาสให้แก่รูปแบบการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน

1.12 หนังสือเรียนให้ความสำคัญกับด้านความถูกต้องหรือความคล่องทางภาษา

เออร์ (Ur 1996 : 186) มีเกณฑ์ว่า

1.13 จุดประสงค์เกี่ยวกับการแนะนำและการใช้หนังสือเรียนชัดเจน

1.14 จุดประสงค์และวิธีครอบคลุมประมวลการสอน

กรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction 2006 : 2) มีเกณฑ์ว่า

1.15 หนังสือเรียนนำเสนอสาระสำคัญหลักซึ่งสนับสนุนจุดประสงค์การสอนด้านภาษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

1.16 เนื้อหา วิธีการสอน และกลยุทธ์ทางการสอนในหนังสือเรียนเป็นองค์ประกอบของปรัชญา ค่านิยมและเป้าหมายของหลักสูตร

ข้อเหมือนด้านประเด็นเรื่องจุดประสงค์และวิธี ประกอบด้วย เกณฑ์ของแกรนท์ (Grant 1987 : 122) คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 3,6,118) เออร์ (Ur 1996 :186) และกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction 2006 : 2) จะเห็นได้ว่า เกณฑ์ทั้งหมดเน้น การวิเคราะห์เกี่ยวกับความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์และวิธีของหนังสือเรียนกับหลักสูตรภาษาอังกฤษและสภาพการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญเรื่องการอธิบายจุดประสงค์และวิธีของหนังสือเรียนให้ชัดเจนอีกด้วย

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

2. **หัวเรื่อง** (topics) มีเกณฑ์ของบุคคลซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์เป็นรายข้อ ดังต่อไปนี้

คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 4,90) มีเกณฑ์ว่า

2.1 หัวเรื่องเป็นไปตามความความสนใจแท้จริงของผู้เรียน

2.2 หัวเรื่องมีความหลากหลายและกว้างมากเพียงพอ

2.3 หัวเรื่องที่นำเสนอในหนังสือเรียนช่วยเพิ่มความเข้าใจ (awareness) และสร้างประสบการณ์ของนักเรียน

2.4 หัวเรื่องมีเนื้อหาที่ถูกต้อง

2.5 หัวเรื่องมีการนำเสนอกลุ่มอื่นๆ เช่น การพาดพิงถึง เชื้อชาติ อาชีพ ผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย ฯลฯ

2.6 หัวเรื่องมีความเป็นจริงและหลากหลาย

2.7 หัวเรื่องถูกต้องเหมาะสมกับระดับภาษาของนักเรียน

2.8 หัวเรื่องนำเสนอได้ตรงกับจุดประสงค์ของเรื่อง เช่น ถ้าจุดประสงค์ของ

เรื่อง คือ การให้ความรู้ ดังนั้นหัวเรื่องและเนื้อหาก็ต้องให้ข้อมูลนั้นๆ แก่ผู้อ่าน หรือถ้าเป็นขำขัน หัวเรื่องและเนื้อหาก็ต้องเป็นเรื่องตลก เป็นต้น

2.9 หัวเรื่องเหมาะกับกลุ่มวัยนั้นๆ

2.10 หัวเรื่องเหล่านี้สามารถบูรณาการกับวิชาอื่นๆ เช่น ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ วิทยาศาสตร์

เออร์ (Ur 1996 : 186) มีเกณฑ์ว่า

2.11 ความน่าสนใจของหัวเรื่อง

2.12 ความหลากหลายของหัวเรื่องที่มีต่อนักเรียน รูปแบบการเรียน และความสนใจที่ระดับต่างกัน

2.13 ความชัดเจนของคำสั่งในหัวเรื่องนั้นๆ

ข้อเหมือนด้านประเด็นเรื่อง หัวเรื่อง ประกอบด้วย เกณฑ์ของคันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 4,90) และเออร์ (Ur 1996 : 186) ซึ่งเกณฑ์พิจารณาประเด็นนี้ ในด้านความน่าสนใจ ความหลากหลาย ความถูกต้องและความเหมาะสมของหัวเรื่อง รวมทั้งการบูรณาการหัวเรื่องกับวิชาอื่นๆ ด้วย นอกจากนั้นเกณฑ์ของคันนิ่งส์เวิร์ธยังให้ความสำคัญต่อความเกี่ยวข้องระหว่างหัวเรื่องกับการพาดพิงถึงเชื้อชาติ อาชีพ ผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย ฯลฯ ส่วนการนำเสนอหัวเรื่องให้ตรงกับจุดประสงค์ของเรื่องก็สำคัญเช่นกัน

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

3.**เนื้อเรื่อง** (subject matter) มีเกณฑ์ของบุคคลซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์เป็นรายข้อดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2548 : 15-16) มีเกณฑ์ว่า

3.1 เนื้อเรื่องต้องสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของการสอนในวิชานั้นๆ

3.2 เนื้อเรื่องควรให้ความคิดหลายสาขาวิชา

3.3 เนื้อเรื่องส่งเสริมทักษะทางวิชานั้นๆ

3.4 เนื้อเรื่องถูกต้องตามความเป็นจริง สัมพันธ์กับความรู้เดิมของนักเรียน

3.5 เนื้อเรื่องมีความยาก-ง่ายเหมาะกับระดับสติปัญญาปานกลางของนักเรียนในแต่ละระดับชั้น

3.6 เนื้อเรื่องให้รายละเอียดที่ทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน ทำให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

3.7 เนื้อเรื่องใช้ภาษาที่เหมาะสม มีความถูกต้องในด้านการใช้สำนวนและตัวสะกด ใช้รูปประโยคสั้นๆ และเข้าใจง่าย ใช้ศัพท์เฉพาะซึ่งเป็นที่ยอมรับ ตลอดจนมีการอธิบายศัพท์เฉพาะเหล่านั้นในหนังสือเรียนด้วย

แกรนท์ (Grant 1987 : 122) **มีเกณฑ์ว่า**

3.8 หนังสือเรียนมีความเป็นจริงเพียงพอ เพื่อนักเรียนสามารถเห็นว่าเนื้อเรื่องสัมพันธ์กับชีวิตจริง

คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 52) มีเกณฑ์ว่า

3.9 เนื้อเรื่องในหนังสือเรียนเสริมสร้างความรู้ของนักเรียน เช่น ความรู้ทั่วไปที่ผู้เรียนต้องนำไปใช้

3.10 เนื้อเรื่องมีการใช้ลีลาภาษา (language style) ตรงกับสถานการณ์ทางสังคมอย่างถูกต้อง

3.11 เนื้อเรื่องได้ระบุอย่างชัดเจนถึงสถานการณ์ที่นักเรียนควรระมัดระวังในการใช้ลีลาภาษาให้เหมาะสม เช่น ภาษาสำหรับการร้องเรียน เป็นต้น

ไบร์ด (Byrd 2001 : 425) มีเกณฑ์ว่า

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

3.12 เนื้อเรื่องครอบคลุมหัวข้ออันหลากหลายซึ่งเหมาะสมกับความสนใจของนักเรียน เช่น สิ่งแวดล้อมเมืองหรือชนบท นักเรียนเป็นเรียนเด็กหรือผู้ใหญ่ นักเรียนชายและ/หรือหญิง เป็นต้น

3.13 เนื้อเรื่องถูกต้องและทันสมัย

กรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction 2006 : 3,7) มีเกณฑ์ว่า

3.14 เนื้อเรื่องมีความหลากหลาย โดยสอดคล้องกับขอบเขตความรู้ด้านภาษาศาสตร์ วิธีการเรียน และความสนใจของนักเรียน

3.15 เนื้อเรื่องบูรณาการกับเนื้อหาวิชาอื่นๆ

ข้อเหมือนด้านประเด็นเรื่อง เนื้อเรื่อง ประกอบด้วย เกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2548 : 15-16) แกรนท์ (Grant 1987 : 122) คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 52) ไบร์ด (Byrd 2001 : 425) และกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction 2006 : 3,7) ซึ่งเกณฑ์พิจารณาประเด็นนี้ในด้านความน่าสนใจ ความหลากหลาย ความเหมาะสมของเนื้อเรื่องกับความสนใจและระดับของนักเรียน ความถูกต้อง และความทันสมัยของเนื้อเรื่อง รวมทั้งการใช้ภาษาที่สมจริงของเนื้อเรื่อง

การบูรณาการเนื้อเรื่องภาษาอังกฤษกับวิชาอื่นอีกด้วย

4. เนื้อหาทางภาษา (language content) ประกอบด้วย ไวยากรณ์ (grammar) คำศัพท์ (vocabulary) และเสียง (phonology) แต่ในที่นี้ ผู้วิจัยได้รวมเรื่องระดับข้อความ (discourse) ลงในประเด็นเรื่องเนื้อหาทางภาษาด้วย เพราะจากหนังสือเรียนและสถานการณ์จริง ภาษาระดับข้อความมีความเกี่ยวข้องกับไวยากรณ์ คำศัพท์ และเสียงอยู่เสมอ

สำหรับประเด็นเรื่องเนื้อหาทางภาษานี้ ผู้วิจัยนำเสนอข้อเหมือนโดยเรียงจากด้านไวยากรณ์ คำศัพท์ เสียง และระดับข้อความตามลำดับ ดังนี้

4.1 ไวยากรณ์ (grammar) มีเกณฑ์ของบุคคลซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์เป็นรายข้อดังต่อไปนี้

แกรนท์ (Grant 1987 : 122) **มีเกณฑ์ว่า**

4.1.1 หนังสือเรียนมีความสมดุลระหว่างความรู้เกี่ยวกับภาษา และการฝึกการใช้ภาษา

4.1.2 หนังสือเรียนสะท้อนสิ่งที่ครูรู้เกี่ยวกับความต้องการและความสนใจด้านไวยากรณ์ของนักเรียน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 3,34) มีเกณฑ์ว่า

4.1.3 หนังสือเรียนครอบคลุมไวยากรณ์หลักๆ ที่เหมาะสมกับแต่ละระดับชั้นและให้ความสำคัญกับความต้องการของนักเรียน

4.1.4 มีการนำเสนอและฝึกฝนหัวข้อภาษาใหม่ (new language items)

4.1.5 หนังสือเรียนส่งเสริมให้นักเรียนใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์

4.1.6 ไวยากรณ์ตอบสนองความต้องการทางภาษาของนักเรียน

4.1.7 ไวยากรณ์นำเสนอในหน่วยเล็กมากพอเพื่อง่ายต่อการเรียน

4.1.8 ไวยากรณ์เน้นที่รูปแบบภาษา (language form) /โครงสร้างทางภาษา (structure)

4.1.9 ไวยากรณ์เน้นที่การใช้ภาษา (language use) / ความหมาย (meaning)

4.1.10 รูปแบบภาษาและการใช้ภาษาสมดุลกัน

4.1.11 ไวยากรณ์เรื่องใหม่ที่นำเสนอสัมพันธ์หรือขัดแย้งกับเรื่องที่นักเรียนคุ้นเคย

4.1.12 มีการอธิบายความหมายอื่นๆ ของรูปแบบไวยากรณ์หนึ่งรูปที่มีมากกว่าหนึ่งความหมาย เช่น Present continuous

เออร์ (Ur 1996 : 186) มีเกณฑ์ว่า

4.1.13 มีการอธิบายการไวยากรณ์อย่างดี

ไบร์ด (Byrd 2001 : 425) มีเกณฑ์ว่า

4.1.14 ความยาวของประโยคเหมาะสมกับระดับของนักเรียน

4.1.15 จำนวนประเด็นไวยากรณ์ กับการเรียงลำดับไวยากรณ์เหมาะสม

4.1.16 โครงสร้างค่อยๆ เพิ่มความซับซ้อนเหมาะกับการพัฒนาความสามารถทางการอ่านของนักเรียน

4.1.17 ผู้เขียนใช้ภาษาและโครงสร้างประโยคที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

4.1.18 ไวยากรณ์นำเสนอในสถานการณ์ที่มีความหมายเพื่อสะดวกต่อความเข้าใจของนักเรียน

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

บ่อยครั้ง ไบร์ด (Byrd 2001 : 425-426) ใช้คำว่า โครงสร้าง (structure) แทนคำว่าไวยากรณ์ อย่างไรก็ตาม ในกรณีนี้ทั้งคำว่า “โครงสร้าง” หรือ “ไวยากรณ์” มีความหมายเดียวกัน

กรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction 2006 : 5,7) มีเกณฑ์ว่า

4.1.19 หนังสือเรียนส่งเสริมความเข้าใจด้านโครงสร้าง และประวัติศาสตร์ของภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาเขียน

4.1.20 หนังสือเรียนเน้นการใช้ภาษาพูดและเขียนในสถานการณ์ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

ข้อเหมือนด้านประเด็นเรื่อง เนื้อหาทางภาษา ในด้านไวยากรณ์ ประกอบด้วยเกณฑ์ของแกรนท์ (Grant 1987 : 122) คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 3,34) เออร์ (Ur 1996 : 186) ไบร์ด (Byrd 2001 : 425) และกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction 2006 : 5,7) เกณฑ์เหล่านี้พิจารณาเกี่ยวกับ ความเหมาะสม ความยาก-ง่ายของไวยากรณ์ในหนังสือเรียนกับระดับของนักเรียน ความสมดุลระหว่างรูปแบบและการใช้ไวยากรณ์ รวมถึงความชัดเจนในการอธิบายไวยากรณ์ที่นำเสนอในบทเรียน

4.2 คำศัพท์ (vocabulary) มีเกณฑ์ของบุคคลซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์เป็นรายข้อดังต่อไปนี้

แกรนท์ (Grant 1987 : 122)

4.2.1 หนังสือเรียนสะท้อนสิ่งที่ครูรู้เกี่ยวกับความต้องการและความสนใจด้านคำศัพท์ของนักเรียน

คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 3,41,53) มีเกณฑ์ว่า

4.2.2 สื่อการเรียนคำศัพท์รวมอยู่ในหนังสือเรียนอย่างเด่นชัด

4.2.3 ความหมายของคำศัพท์ใหม่นำเสนอโดยสื่อต่างๆ เช่น รายการคำศัพท์ บทอ่าน ภาพ เป็นต้น

4.2.4 หนังสือเรียนมีสื่อสำหรับการสอนคำศัพท์เพียงพอในแง่ปริมาณและขอบเขตคำศัพท์ โดยเน้นด้าน การพัฒนาคำศัพท์ กลยุทธ์การเรียนรายบุคคล

4.2.5 มีความแตกต่างระหว่างคำศัพท์ประเภท active และ passive หรือคำศัพท์ในห้องเรียน (classroom vocabulary)

4.2.6 คำศัพท์นำเสนอในแนวทางที่มีจุดมุ่งหมายและโครงสร้าง

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

4.2.7 นักเรียนรู้โครงสร้างของคำศัพท์ผ่านกิจกรรมการเรียนคำศัพท์โดยอิงจากสิ่งดังต่อไปนี้

- ความสัมพันธ์ของความหมายคำศัพท์ (semantic relationships)
- ความสัมพันธ์ของรูปแบบ (formal relationships)
- คำที่มีความหมายสัมพันธ์กัน (collocation)
- กลุ่มคำที่อิงจากสถานการณ์ (situation-based word group)

4.2.8 หนังสือเรียนสามารถทำให้นักเรียนขยายคำศัพท์ของตนได้อย่างอิสระโดยการช่วยพัฒนากลยุทธ์ทางการเรียนรายบุคคล

4.2.9 คำศัพท์ใหม่ของบทที่แล้วได้รับการกล่าวซ้ำในบทเรียนต่อมาอีกครั้งเพื่อทบทวนอย่างเพียงพอ

4.2.10 จำนวนของคำศัพท์เฉพาะ (terminology) ที่ปรากฏในบทเรียนและเป็นที่เข้าใจแก่นักเรียน

4.2.11 มีการนำเสนอคำศัพท์ภาษาอังกฤษระหว่างแบบอังกฤษกับแบบอเมริกาเสมอ

เออร์ (Ur 1996 : 186) มีเกณฑ์ว่า

4.2.12 มีการอธิบายการคำศัพท์อย่างดี

ไบร์ด (Byrd 2001 : 425) มีเกณฑ์ว่า

4.2.13 ปริมาณคำศัพท์ เช่น จำนวนคำศัพท์ใหม่ที่เสนอในทุกบทเรียนเหมาะสมกับระดับของนักเรียน

4.2.14 คำศัพท์ควบคุมการเรียงลำดับจากง่ายไปยากอย่างเป็นระบบ

4.2.15 คำศัพท์ใหม่อาจได้รับพูดซ้ำในบทเรียนต่อมาเพื่อทบทวนและเสริมแรง

กรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction 2006 : 2,6-7)

4.2.16 หนังสือเรียนมีการเน้นกลยุทธ์ด้านคำศัพท์ ได้แก่ การเปรียบเทียบคำศัพท์ รูปภาพคำศัพท์ ความสัมพันธ์ระหว่างการสะกดและความหมาย รวมทั้งการใช้กลยุทธ์การวิเคราะห์โครงสร้างและความสัมพันธ์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นกลาง (middle grades)

4.2.17 หนังสือเรียนมีการขยายวงคำศัพท์ของนักเรียน รวมถึง การเน้นหนักเกี่ยวกับคำยืม และคำที่มีความหมายเหมือนคำศัพท์ที่นำเสนอเหมาะสมกับวัย ประสบการณ์ และเป็นที่สนใจของนักเรียน

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลงทะเบียนเรียน

4.38 หนังสือเรียนใช้กลยุทธ์ต่างๆ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำศัพท์ เช่น การถอดรหัสจากภาพ การวิเคราะห์โครงสร้าง คำศัพท์ที่มีความถี่หรือที่ปรากฏบ่อยครั้ง หรือการเดาความหมายจากบริบท เป็นต้น

ข้อเหมือนด้านประเด็นเรื่อง เนื้อหาทางภาษา ในด้านคำศัพท์ ประกอบด้วย เกณฑ์ของแกรนท์ (Grant 1987 : 122) คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 3,41,53) เออร์ (Ur 1996 : 186) ไบร์ด (Byrd 2001 : 425) และกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction 2006 :2,6-7) ซึ่งเกณฑ์พิจารณาเกี่ยวกับ ความชัดเจนและจำนวนของสื่อการเรียนคำศัพท์ในหนังสือเรียน ความเหมาะสมของจำนวนคำศัพท์ วิธีการที่หนังสือเรียน นำเสนอคำศัพท์ รวมทั้งกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำศัพท์ นอกจากนี้มีการวิเคราะห์ถึงการให้ความสำคัญเกี่ยวกับการนำเสนอคำศัพท์ภาษาอังกฤษระหว่างแบบอังกฤษกับแบบอเมริกาด้วย

4.3 เสียง (phonology) มีเกณฑ์ของบุคคลซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์เป็นรายข้อดังต่อไปนี้

แกรนท์ (Grant 1987 : 122) มีเกณฑ์ว่า

4.3.1 หนังสือเรียนสะท้อนสิ่งที่ครูรู้เกี่ยวกับความต้องการและความสนใจด้านเสียงของนักเรียน

คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 3,43) มีเกณฑ์ว่า

4.3.2 หนังสือเรียนครอบคลุมแต่ละแง่ของระบบเสียง (aspects of the phonological system) อย่างละเอียดและเป็นระบบดังต่อไปนี้

- การออกเสียงแต่ละเสียง (articulation of individual sounds)
- การออกเสียงคำระหว่างการสนทนา (words in contact) เช่น การกลมกลืนของเสียงหรือการเชื่อมเสียง (assimilation)
- การเน้นเสียงบนพยางค์ (word stress)
- การลดเสียง (weak forms)
- การเน้นเสียงในประโยค (sentence stress)
- การใช้ระดับเสียงสูง-ต่ำ (intonation)

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

4.3.3 เรื่องเสียง (phonology) ที่สอน เป็นการเน้นขอบเขตของการออกเสียงที่สำคัญตาม ความต้องการของนักเรียนเพื่อช่วยหลีกเลี่ยงการเข้าใจผิด

4.3.4 มีการสอนเรื่องการออกเสียงร่วมกับทักษะอื่น เช่น การฟัง การฝึกบทสนทนา

4.3.5 มีการนำเรื่องการออกเสียงมาแยกสอนต่างหาก

4.3.6 หนังสือใช้แผนภาพแสดงการเน้นเสียงและการออกเสียงสูง-ต่ำ

เออร์ (Ur 1996 : 186) มีเกณฑ์ว่า

4.3.7 มีการอธิบายการออกเสียงอย่างดี

ข้อเหมือนด้านประเด็นเรื่อง เนื้อหาทางภาษา ในด้านการออกเสียง ประกอบด้วย เกณฑ์ของแกรนท์ (Grant 1987 : 122) คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 3,43) และเออร์ (Ur 1996 : 186) ซึ่งเกณฑ์พิจารณาเกี่ยวกับการนำเสนอของหนังสือเรียนเรื่องเสียง ได้แก่ การอธิบายการออกเสียงต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การฝึกออกเสียงที่สำคัญเพื่อหลีกเลี่ยงความเข้าใจผิด หรือระบบเสียง เช่น การออกเสียงแต่ละเสียง การเน้นเสียงบนพยางค์ การใช้ระดับเสียงสูง-ต่ำ เป็นต้น

4.4 ระดับข้อความ (discourse) มีเกณฑ์ของบุคคลซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์เป็น

รายข้อดังต่อไปนี้

คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 50) มีเกณฑ์ว่า

4.4.1 หนังสือเรียนเกี่ยวข้องด้านระดับข้อความ (aspects of discourse)

4.4.2 ด้านระดับข้อความในหนังสือเรียน ครอบคลุมด้านดังต่อไปนี้

- สันธาน (conjunctives)

- ลักษณะต่างๆ ของตัวเชื่อมข้อความ (connectors) เช่น การอ้างอิง(reference) สรรพนาม (pronoun) การใช้คำแทน(substitution) เป็นต้น

- การย่อหน้าและเรียงลำดับของข้อความที่เขียน

- โครงสร้างและแบบแผนของข้อความที่พูด

4.4.3 ตัวอย่างของข้อความที่เขียนและพูดซึ่งนำเสนอในหนังสือเรียนเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับนักเรียน

4.4.4 มีการให้ความรู้เรื่องระดับข้อความอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งเล่มหรือเป็นเพียงองค์ประกอบเดียวเท่านั้น

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

4.4.5 ระดับข้อความความเป็นทางการสัมพันธ์กับฉาก บทบาททางสังคมของผู้มีส่วนร่วม และเป้าหมายการสื่อสารของพวกเขา

4.4.6 มีสื่อสำหรับทำให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับระดับข้อความเป็นทางการ
ที่แตกต่างกัน

4.4.7 มีการนำเสนอด้านอื่นของลีลาภาษานอกจากความเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น ระดับคำ (register) ซึ่งจะใช้เฉพาะกับกิจกรรมหรืองานบางชนิดเท่านั้น

4.4.8 มีตัวอย่างของการใช้ลีลาภาษาที่แตกต่างกันในบริบทที่มีประสิทธิภาพ

ไบร์ด (Byrd 2001 : 425) มีเกณฑ์ว่า

4.4.9 ประโยคและย่อหน้าเรียงลำดับตามความเป็นจริง

กรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction 2006 : 5) มีเกณฑ์ว่า

4.4.10 มีการนำเสนอความแตกต่างระหว่างลีลาภาษาที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการอย่างชัดเจน

ข้อเหมือนด้านประเด็นเรื่อง เนื้อหาทางภาษา ในด้านระดับข้อความ ประกอบด้วย เกณฑ์ของคันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 50) ไบร์ด (Byrd 2001 : 425) และกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction 2006 : 5) ซึ่งเกณฑ์พิจารณาเกี่ยวกับ ภาษาระดับข้อความที่หนังสือเรียนนำเสนอ เช่น สันธาน สรรพนาม การอ้างอิง เป็นต้น ลีลาภาษากับบริบทต่างๆ รวมทั้งภาษาทางการและไม่เป็นทางการ ก็เป็นภาษาระดับข้อความที่ได้รับการวิเคราะห์ด้วยเช่นกัน

ข้อเหมือนด้านประเด็นเรื่อง เนื้อหาทางภาษา ประกอบด้วย เกณฑ์ของแกรนท์ (Grant 1987 : 122-126) คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 3,34,41,43,50,53) เออร์ (Ur 1996 : 186) ไบร์ด (Byrd 2001 : 425-426) และกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction 2006 : 2-7)

แกรนท์กล่าวถึงเพียงความรู้ทางภาษากับการใช้ และความต้องการทางภาษาของครูและนักเรียน ส่วนคันนิ่งส์เวิร์ธกับเออร์กล่าวถึงเกณฑ์เกี่ยวกับองค์ประกอบของเนื้อหาทางภาษาอย่างครบถ้วนคือ ด้านไวยากรณ์ คำศัพท์ และเสียงเช่นเดียวกัน แต่คันนิ่งส์เวิร์ธให้ความสำคัญกับเรื่องระดับข้อความด้วย ขณะที่เออร์ไม่ได้กล่าวถึง ระดับข้อความของคันนิ่งส์เวิร์ธนี้ ผู้วิจัยได้รวมลีลาภาษาเข้าไปด้วย เพราะพิจารณาระดับข้อความในแง่การใช้ กรณีนี้คือ การใช้ลีลาภาษาอย่างเป็นหรือไม่เป็นทางการให้ตรงกับสถานการณ์นั้นๆ ส่วนไบร์ด และกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า เป็นไปในทำนองเดียวกัน คือ กล่าวเฉพาะไวยากรณ์ (ในกรณีของไบร์ดใช้คำว่า โครงสร้าง) คำศัพท์ และระดับข้อความ มิได้กล่าวถึงเรื่องเสียง

ส่วนการวิเคราะห์ด้านภาษาระดับข้อความ(discourse) นั้น เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าภาษาระดับข้อความมักอยู่ร่วมกับเนื้อเรื่องหรือข้อความเสมอ จึงจะสามารถมองเห็นความสัมพันธ์ในข้อความนั้นๆ ได้ ดังนั้นเมื่อสร้างแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยจะรวมเรื่องภาษาระดับข้อความอยู่ในประเด็นเนื้อเรื่อง (subject matter) มิใช่ประเด็นเรื่องเนื้อหาทางภาษา (language content) และผู้วิจัยจะวิเคราะห์ในขอบเขตการเรียนเกี่ยวกับภาษาระดับข้อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ช่วงชั้นที่ 2 ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดเท่านั้น

5. **ทักษะ (skills)** มีเกณฑ์ของบุคคลซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์เป็นรายข้อ ดังต่อไปนี้

แกรนท์ (Grant 1987 : 122) มีเกณฑ์ว่า

5.1 หนังสือเรียนมีความสมดุลที่เหมาะสมระหว่างทักษะสัมพันธ์ทางภาษาและบูรณาการทักษะเพื่อว่าการทำงานในหนึ่งทักษะจะช่วยทักษะอื่นๆด้วย

คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 3-4,68-70,80,84) มีเกณฑ์ว่า

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

5.2 หนังสือเรียนครอบคลุมทักษะทางภาษาทั้งสี่ทักษะอย่างพอเพียง และอยู่ในจุดประสงค์รายวิชาและประมวลการสอน

5.3 การเพิ่มความยากและซับซ้อนของทักษะทางภาษาสอดคล้องกับความก้าวหน้าทางด้านไวยากรณ์และคำศัพท์ของนักเรียน

ทักษะการฟัง (listening)

5.4 ลักษณะของสื่อสำหรับการฟังที่ปรากฏในหนังสือเรียนแบ่งเป็นประเภทใหญ่ ดังนี้

- บทสนทนา
- ข้อความ

5.5 เรื่องที่นักเรียนฟังได้นำเสนอในสถานการณ์ที่มีความหมาย

5.6 คำถามและกิจกรรมทั้งก่อนและหลังฟังช่วยให้เกิดความเข้าใจ

ทักษะการพูด (speaking)

5.7 ในหนังสือเรียนเน้นภาษาพูด

5.8 สื่อสำหรับการพูดในหนังสือเรียน ซึ่งอาจเป็นประเภทดังต่อไปนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

- การนำเสนอโดยการพูดและ การฝึกหัดข้อทางภาษา (language items)
- บทสนทนา
- บทบาทสมมติ
- กิจกรรมการสื่อสาร (กิจกรรมช่องว่างของข้อมูล)

5.9 สื่อสำหรับภาษาพูด เช่น บทสนทนา การแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น ได้รับการออกแบบมาเป็นอย่างดีเพื่อช่วยให้นักเรียนรู้ถึงการปฏิสัมพันธ์ในชีวิตจริง

5.10 หนังสือเรียนมีกลยุทธ์เฉพาะสำหรับการสนทนาหรือกิจกรรมการพูดอื่นๆ เช่น การอภิปราย การแสดงความคิดเห็น เป็นต้น

ทักษะการอ่าน (reading)

5.11 บทอ่านใช้เพื่อแนะนำให้รู้จักหัวข้อทางภาษาใหม่ เช่น ไวยากรณ์และคำศัพท์

5.12 มีการมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะและกลยุทธ์การอ่าน

5.13 สื่อการอ่านเชื่อมโยงกับงานทางทักษะอื่น

5.14 มีการเน้นการอ่านเพื่อความเพลิดเพลินหรือเพื่อความพอใจ

5.15 จำนวนและความบ่อยในการปรากฏของบทอ่าน

5.16 ลักษณะที่บทอ่านเริ่มปรากฏขึ้นในช่วงแรกสำหรับระดับชั้นประถมศึกษา

5.17 ความยาวของบทอ่าน และบทอ่านเหล่านี้ส่งเสริมการอ่านแบบเข้ม (intensive reading) หรือแบบกว้างขวาง (extensive reading)

5.18 บทอ่านมีความสมจริงและมีประสิทธิภาพ

5.19 เนื้อเรื่องเหมาะสม เช่น มีความน่าสนใจ ท้าทาย เป็นที่กำลังกล่าวขวัญถึง หลากหลาย และเป็นที่ยอมรับทางวัฒนธรรม หรือเรื่องไม่น่าเชื่อ

5.20 บทอ่านมีความเหมาะสมและสมบูรณ์

5.21 หนังสือเรียนให้สื่อที่ช่วยเพิ่มความเข้าใจแก่นักเรียนดังต่อไปนี้

- การจัดเหตุการณ์ (setting the scene)
- การให้ข้อมูลภูมิหลัง (providing background information)
- การให้คำถามก่อนอ่าน (giving pre-reading question)

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

5.22 คำถามเพื่อทดสอบความเข้าใจเป็นประเภทดังต่อไปนี้

- คำถามตรงๆ (literal/surface questions)
- คำถามเพื่อการสนทนา (discourse-processing questions)
- คำถามอนุมาน (inference questions)

5.23 บทอ่านเกี่ยวข้องกับความรู้ทั่วไปของนักเรียน

การเขียน (writing)

5.24 สื่อการเขียนเป็นลักษณะ ดังต่อไปนี้

- การเขียนแบบควบคุม (controlled writing)
- การเขียนแบบแนะแนวทาง (guided writing)
- การเขียนแบบอิสระหรือกึ่งอิสระ (free or semi-free writing)

5.25 มีการสอนถึงแบบแผนของประเภทการเขียนที่แตกต่างกัน

5.26 การแบ่งย่อหน้า (paragraphing) ได้รับการสอนอย่างเพียงพอ

5.27 มีการเน้นลีลาภาษาเขียน โดยเฉพาะการเขียนในระดับสูง ต้องมีความใส่ใจต่อลีลาภาษาที่แตกต่างตามประเภทของบทเขียนด้วย

5.28 หนังสือเรียนให้ความสำคัญเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลทางภาษาที่เจาะจง

รูปแบบการเขียนโดยเฉพาะ เช่น เครื่องหมาย การสะกดคำ การวางรูปแบบ

5.29 ทักษะการเขียนเน้นที่ความถูกต้อง

5.30 นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้ทบทวนและแก้ไขงานเขียนของตน

กรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction 2006 : 2-7,10) มีเกณฑ์ว่า

5.31 ทักษะการอ่านและเขียนเชื่อมโยงกัน

5.32 ทักษะการอ่านและเขียนสามารถบูรณาการกันได้ในหลายลักษณะ เช่น การแสดงความคิดเห็นโดย การพูด เขียน และสื่อภาพ

5.33 ระดับการอ่านสอดคล้องเหมาะสมกับความสนใจและความสามารถของนักเรียน

<u>การสะกดคำ</u>

5.34 กลยุทธ์การสะกดคำบูรณาการร่วมกับกระบวนการเขียนแบบต่างๆ

5.35 มีวิธีการวัดผลหลากหลายและเทคนิคการเก็บสถิติความก้าวหน้าทางการ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

5.35 มีวิธีการวัดผลหลากหลายและเทคนิคการเก็บสถิติความก้าวหน้าทางการสะกดคำของนักเรียน

5.36 มีการแนะนำข้อมูลด้านการใช้พหุปัญญาและกลยุทธ์การประเมินการสะกดคำด้วยตนเองแก่นักเรียน

5.37 มีการเน้นฝึกและพัฒนาการสะกดคำ

ข้อเหมือนด้านประเด็นเรื่อง ทักษะ ประกอบด้วย เกณฑ์ของแกรนท์ (Grant 1987 : 122) คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 3-4,68-70,80,84) และกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction 2006 : 2-7,10)

เกณฑ์ของทั้ง 3 คน กล่าวถึงทักษะทางภาษาทั้งสี่ แกรนท์เน้นที่ความสมดุลระหว่างทักษะทั้งสี่ และการบูรณาการ ส่วนคันนิ่งส์เวิร์ธแสดงถึงเกณฑ์ประเมินทักษะทางภาษาทั้งสี่ในหนังสือเรียนโดยละเอียด เกณฑ์แต่ละข้อเหล่านี้กล่าวถึงการพิจารณาประเภทของเรื่องที่ฟัง บทสนทนา บทอ่าน หรือประเภทของงานเขียนด้วย นอกจากนี้ยังมีเรื่องเกี่ยวกับความหลากหลาย ความน่าสนใจ ความเหมาะสม ถูกต้องและสมจริงเพื่อเชื่อมโยงไปไปถึงการสื่อสารจริงได้ รวมถึงการประเมินคำถามก่อนและหลังการทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อฝึกฝนทักษะ สุดท้ายคือ กรมการศึกษา

แห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่าเน้นที่ทักษะการอ่านและเขียน พร้อมทั้งยังให้ความสำคัญกับการสะกดคำทั้งเป็นส่วนเดี่ยว และบูรณาการกับทักษะการเขียนอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากทักษะทางภาษาทั้งสี่ ได้แก่ การฟัง พูด อ่าน เขียน เป็นสิ่งที่ต้องอาศัยการฝึกฝน ดังนั้นเมื่อผู้วิจัยสร้างแบบประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ จึงนำเกณฑ์เกี่ยวกับทักษะไปรวมอยู่ในส่วนของแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมในหนังสือเรียน และหนังสือแบบฝึกหัดแทนการพิจารณาทักษะเหล่านี้แยกออกมาเป็นส่วนเดียว

6. **บริบททางสังคมและวัฒนธรรม** (social and cultural context) มีเกณฑ์ของบุคคลซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์เป็นรายข้อ ดังต่อไปนี้

แกรนท์ (Grant 1987 : 122) มีเกณฑ์ว่า

6.1 หนังสือเรียนเป็นที่ยอมรับทางวัฒนธรรม

6.2 หนังสือเรียนมีสื่อจริง (authentic materials) เพียงพอเพื่อนักเรียนสามารถเห็นถึงหนังสือเรียนสัมพันธ์กับชีวิตจริง

คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 92) มีเกณฑ์ว่า

6.3 บริบททางสังคมและวัฒนธรรมในหนังสือเรียนเป็นที่เข้าใจได้แก่นักเรียน

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลงทะเบียนเรียน

6.4 นักเรียนจะสามารถเชื่อมโยงบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่นำเสนอในหนังสือเรียนได้

6.5 นักเรียนสามารถตีความความสัมพันธ์ พฤติกรรม จุดมุ่งหมาย ฯลฯ ของตัวละครที่แสดงในหนังสือเรียน

6.6 ในหนังสือเรียน บทบาทของผู้หญิงได้รับความสำคัญเท่ากับผู้ชายในทุกๆ ด้าน

6.7 ลักษณะทางกายภาพและคุณลักษณะเฉพาะตัวของผู้หญิงที่แสดงไว้ในหนังสือเรียน

6.8 ตำแหน่งหน้าที่อาชีพการงานและทางสังคมของผู้หญิงที่ปรากฏในหนังสือเรียน

6.9 ความสัมพันธ์ทางสังคมนำเสนอตามความเป็นจริง

6.10 รูปแบบและความเหมาะสมทางภาษาสอดคล้องกับสภาพสังคม

เออร์ (Ur 1996 : 186) มีเกณฑ์ว่า

6.11 ภาษาเป็นจริงตามสถานการณ์ทางสังคม

6.12 เนื้อหาทางด้านการศึกษาและสังคมเป็นที่ยอมรับต่อชุมชนเป้าหมายที่

ใช้หนังสือเรียน

กรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction 2006 : 2,10) มีเกณฑ์ว่า

6.13 เนื้อหาเหมาะสมกับวัฒนธรรมและกลุ่มคนที่มีความแตกต่างและหลากหลาย

ข้อเหมือนด้านประเด็นเรื่อง บริบททางสังคมและวัฒนธรรม ประกอบด้วย เกณฑ์ของแกรนท์ (Grant 1987 : 122) คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 92) เออร์ (Ur 1996 : 186) และกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction 2006 : 2,10) พิจารณาถึงความเหมาะสมของบริบททางสังคมและวัฒนธรรมเฉพาะในหนังสือเรียน และความสอดคล้องระหว่างบริบททางสังคมและวัฒนธรรมระหว่างในหนังสือเรียนและผู้ใช้หนังสือ ในกรณีของงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งวิเคราะห์ที่บริบททางสังคมและวัฒนธรรมของชนชาติเจ้าของภาษาและไทย

7. **วิธีสอน** (Methodology) มีเกณฑ์ของบุคคลซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์เป็นรายข้อดังต่อไปนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

แกรนท์ (Grant 1987 : 124-126) มีเกณฑ์ว่า

7.1 หนังสือเรียนแนะแนวคำตอบที่ดีและชัดเจนแก่ครูและช่วยด้านวิธีสอนและกิจกรรมเสริม

7.2 บ่อยครั้งนักเรียนสามารถใช้หนังสือเรียนในห้องเรียนได้โดยปราศจากครูสอนได้

7.3 วิธีสอนและวิธีการที่แนะนำเหมาะสมแก่ครู นักเรียน และชั้นเรียน

7.4 วิธีสอนที่นำเสนอเป็นวิธีการง่ายต่อการปรับใช้เมื่อยามจำเป็น

7.5 ครูใช้เวลาเล็กน้อยในการเตรียมการใช้หนังสือเรียน

7.6 วิธีสอนในหนังสือเรียนช่วยนักเรียนเพื่อเตรียมตัวสอบได้

7.7 หนังสือเรียนประกอบด้วยการบอกเคล็ดลับที่เป็นประโยชน์แก่เทคนิคการสอบด้วย

คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 4) มีเกณฑ์ว่า

7.8 วิธีการเรียนภาษาที่หนังสือเรียนใช้ มีความเหมาะสมกับสถานการณ์การเรียน/การสอน

7.9 หนังสือเรียนนำเสนอเทคนิคที่ใช้ในการสอนหรือฝึกฝนหัวข้อภาษาเรื่องใหม่ (new language items) อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน

7.10 มีการนำเสนอวิธีการสอนทักษะที่แตกต่างกันและการสื่อสารด้วย

7.11 หนังสือเรียนเสนอคำแนะนำหรือความช่วยเหลือแก่นักเรียนด้านกลยุทธ์การเรียน

7.12 นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้รู้จักรับผิดชอบสำหรับการเรียนของตน เช่น โดยการตั้งเป้าหมายการเรียนของตนเอง เป็นต้น

7.13 นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้มีระดับความรับผิดชอบสำหรับการเรียนของตนเอง

7.14 หนังสือเรียนเสนอทางเลือกของกิจกรรมการเรียนเพิ่มเติม

เออร์ (Ur 1996 : 186) มีเกณฑ์ว่า

7.15 หนังสือเรียนเป็นแนวทางแก่ครูการสอน เพื่อไม่ให้ต้องเตรียมการสอนอย่างหนัก

7.16 หนังสือเรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนากลยุทธ์ทางการเรียนของตนเอง

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ข้อเหมือนด้านประเด็นเรื่อง วิธีสอน ประกอบด้วย เกณฑ์ของแกรนท์ (Grant 1987 : 124-126) คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 4) และเออร์ (Ur 1996 : 186) ซึ่งพิจารณาถึงการเอื้อประโยชน์ของหนังสือเรียนที่มีต่อวิธีการสอนของครู กลยุทธ์การเรียนของนักเรียนทั้งด้านการเตรียมตัวสอบหรือการศึกษาอิสระด้วยตนเอง อย่างไรก็ตาม แม้ว่าเป็นประเด็นวิธีสอนแต่ก็เน้นที่ตัวหนังสือเรียนเอง ซึ่งแตกต่างการให้คำแนะนำในคู่มือครู ที่เน้นการแนะนำสำหรับตัวครูโดยตรง

8. **แบบฝึกหัดและกิจกรรม** (exercises and activities) มีเกณฑ์ของบุคคลซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์เป็นรายข้อ ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2548 : 16-17) มีเกณฑ์ว่า

8.1 กิจกรรมต่างๆ ควรที่เหมาะสมกับวัย และความสนใจของนักเรียนแต่ละระดับชั้น โดยส่งเสริมนิสัย เจตคติ และความประพฤติที่พึงปรารถนาของนักเรียน

8.2 กิจกรรมในหนังสือเรียน ควรสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของแต่ละวิชาและเนื้อหาของแต่ละบท

8.3 กิจกรรมควรสามารถนำมาใช้ในการประเมินผลความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน

8.4 ควรมีแบบฝึกหัดหลายๆ แบบกระจายกันอย่างเหมาะสม และควรมีแบบฝึกหัดจำนวนเพียงพอที่จะสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่เรียนได้

8.5 การใช้คำถาม ควรกระตุ้นให้ใช้ความคิดให้เกิดการอภิปราย

แกรนท์ (Grant 1987 : 122-126) มีเกณฑ์ว่า

8.6 แบบฝึกหัดและกิจกรรมมีการฝึกฝนสำหรับการสอบอย่างเพียงพอ

8.7 แบบฝึกหัดและกิจกรรมมีความสมดุลกันระหว่างทักษะสัมพันธ์ทางภาษา และบูรณาการทักษะเพื่อว่าทักษะหนึ่งจะช่วยทักษะอื่นๆด้วยได้

8. 8 กิจกรรมการสื่อสารมีเพียงพอเพื่อให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างอิสระ

คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 67-70, 80,84,118) มีเกณฑ์ว่า

8.9 มีการเน้นให้กิจกรรมการสื่อสาร โดยใช้สื่อจริงและภาระงานที่เป็นจริง

8.10 กิจกรรมมีความเป็นจริงในชีวิตจริง (real world/realistic) หรือเป็นเพียงการสื่อสารตามสถานการณ์ในห้องเรียนเท่านั้น

8.11 กิจกรรมตามจริง (realistic activities) ส่งเสริมการเรียนทักษะการสื่อสารและกลยุทธ์ของนักเรียนซึ่งสามารถถ่ายโอนไปยังการสื่อสารในชีวิตจริง

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

8.12 แบบฝึกหัดและกิจกรรมรวมทักษะทางภาษาทั้งสี่

8.13 แบบฝึกหัดและกิจกรรมทักษะทั้งสี่มีความสมดุลกัน

8.14 มีแบบฝึกหัดและกิจกรรมงานที่บูรณาการทักษะ

8.15 คำถามในกิจกรรมการฟังเป็นประเภทคำถามเพื่อทดสอบความเข้าใจหรือคำถามเพื่อค้นหาข้อมูลเฉพาะ

8.16 มีภาระงานหรือคำถามก่อนการฟัง

8.17 กิจกรรมการพูดช่วยให้นักเรียนรับมือกับสิ่งไม่คาดคิดในบทสนทนาจริง

8.18 บทอ่านและกิจกรรมเหมาะสมกับระดับ ความสนใจ และอื่นๆ ของนักเรียน

8.19 กิจกรรมการเขียนมีขั้นตอนที่เหมาะสมและภาระงานที่หลากหลาย

8.20 กิจกรรมการเขียนเหมาะสมในด้านจำนวนของการแนะแนวทางหรือการควบคุมระดับของความถูกต้อง การเรียงลำดับของงานเขียนที่ยาวขึ้น เช่น การเขียนเป็นย่อหน้า และการใช้รูปแบบที่เหมาะสม

8.21 แบบฝึกหัดให้ความสำคัญในการใช้ระดับความเป็นทางการที่แตกต่าง

กันในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน

เออร์ (Ur 1996 : 186) มีเกณฑ์ว่า

8.22 มีแบบฝึกหัดและกิจกรรมที่ดีเพื่อฝึกความคล่องทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง พูด อ่าน และเขียน

8.23 มีแบบฝึกหัดและกิจกรรมที่ดีด้านเนื้อหาทางภาษา คือ คำศัพท์ การออกเสียง และไวยากรณ์

8.24 มีส่วนทบทวนและทดสอบ

8.25 ภาระงานมีความน่าสนใจ

8.26 ภาระงานมีความหลากหลายสำหรับนักเรียน รูปแบบการเรียน และความสนใจที่ระดับต่างกัน นอกจากนี้ยังมีคำสั่งที่ชัดเจนด้วย

8.27 แบบฝึกหัดและกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนากลยุทธ์ทางการเรียนของตนเอง และกลายเป็นผู้เรียนที่เรียนได้อย่างอิสระในเวลาต่อมา

ไบร์ด (Byrd 2001 : 425) มีเกณฑ์ว่า

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

8.28 แบบฝึกหัดและกิจกรรมช่วยพัฒนาความเข้าใจและทดสอบความรู้ด้านความคิดหลัก (main ideas) รายละเอียด (details) และการลำดับความคิด (sequence of ideas)

8.29 แบบฝึกหัดเกี่ยวข้องกับคำศัพท์และไวยากรณ์ช่วยสร้างความสามารถในการใช้ภาษาของนักเรียน

8.30 แบบฝึกหัดฝึกฝนงานเขียนประเภทที่แตกต่างกัน เช่น การเติมประโยคให้สมบูรณ์ การสะกดคำและเขียนตามคำบอก การเขียนแบบแนะแนวทาง เป็นต้น

8.31 หนังสือมีรูปแบบการทบทวนภายในบทเรียนและมีกิจกรรมทดสอบความรู้ใหม่ๆ ที่ได้เรียนเพื่อสะสมและเพิ่มพูนทักษะทางภาษาของนักเรียน

8.32 แบบฝึกหัดส่งเสริมการสื่อสารที่มีความหมายโดยอ้างถึงกิจกรรมและสถานการณ์เป็นจริง

กรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction 2006 : 2-7) มีเกณฑ์ว่า

8.33 แบบฝึกหัด/กิจกรรมเป็นลักษณะกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์หรือทำงานร่วมกันอย่างเหมาะสม

8.34 แบบฝึกหัด/กิจกรรมส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นทักษะสัมพันธ์ ทำร่วมกับทักษะอื่นๆ ได้แก่ การฟัง พูด อ่าน เขียน

8.35 ลักษณะของแบบฝึกหัดมีความหลากหลายอย่างมาก เช่น ปริศนาอักษรไขว้ จับคู่ แต่งประโยค ฟังเทปประกอบ เป็นต้น

8.36 แบบฝึกหัด/กิจกรรมการอ่านมักฝึกร่วมกับแบบฝึกการเขียน

8.37 แบบฝึกหัด/กิจกรรมเน้นที่ความคล่องทางภาษา

8.38 คำถามกิจกรรมการอ่านเป็นประเภทคำถามเพื่อทดสอบความเข้าใจ เช่น การคาดเดาเหตุการณ์ คำถามตรงๆ หรือการเขียนเรื่องที่ได้อ่านไปด้วยคำของนักเรียนเอง เป็นต้น

8.39 มีแบบทดสอบเพื่อประเมินผลความก้าวหน้า (progressive test) ในทุกๆ บทเรียน

ข้อเหมือนด้านประเด็นเรื่อง แบบฝึกหัดและกิจกรรม ประกอบด้วย เกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2548 : 59-70) แกรนท์ (Grant 1987 : 122-126) คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 67-70, 80,84,118) เออร์ (Ur 1996 : 186) ไบร์ด (Byrd 2001 : 425) และกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction 2006 : 2-7)

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

โดยรวมแล้ว เกณฑ์ทั้งหมดกล่าวถึงการวิเคราะห์แบบฝึกหัดและกิจกรรมเพื่อฝึกฝนทักษะทางภาษาทั้งสี่ ได้แก่ การฟัง พูด อ่าน เขียน เกี่ยวกับประเภท ความน่าสนใจ ความหลากหลาย ความเหมาะสมของแบบฝึกหัดและกิจกรรมกับวัยและระดับของนักเรียน แต่เกณฑ์ของแต่ละคนก็ยังมีความพิเศษออกไป คือ เกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติให้ความสำคัญกับกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงปรารถนาของนักเรียน และก่อให้เกิดการกระตุ้นความคิด รวมถึงจำนวนของกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนสามารถสรุปสาระสำคัญได้ ส่วนแกรนท์ เน้นที่การใช้แบบฝึกหัดหรือกิจกรรมฝึกฝนเพื่อการสอบ กิจกรรมทักษะสัมพันธ์ และการนำกิจกรรมสื่อสารมาใช้เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างอิสระได้ เช่นเดียวกับคันนิ่งส์เวิร์ธที่ให้ความสำคัญกับกิจกรรมสื่อสาร กิจกรรมตามจริง และภาระงานซึ่งนำไปเชื่อมโยงหรือสัมพันธ์กับการสื่อสารในชีวิตจริงได้ ส่วนเออร์นั้นเน้นที่ภาระงานเช่นกัน และยังกล่าวถึงลักษณะแบบฝึกหัดที่ดีต้องฝึกความคล่องทักษะทางภาษา เนื้อหาทางภาษา และพัฒนากลยุทธ์ทางการเรียนของนักเรียนด้วย จากใจความหลัก เกณฑ์ของไบร์ดคล้ายคลึงกับเออร์ แต่ไบร์ดยังกล่าวถึงเรื่องการพัฒนาความคิดหลัก รายละเอียด และการลำดับความคิดผ่านทางการฝึกฝนแบบฝึกหัดและ

กิจกรรม สุดท้ายคือ กรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า นอกจากจะเน้นที่ทักษะสัมพันธ์เหมือนแกรนท์แล้ว ยังเน้นแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมที่หลากหลายและก่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วย

9. **การออกแบบและการเรียงลำดับ** (grading) มีเกณฑ์ของบุคคลซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์เป็นรายข้อ ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2548 : 15-16) มีเกณฑ์ว่า

9.1 การเสนอเนื้อหาควรเป็นไปตามลำดับ มีหลักเกณฑ์และต่อเนื่องกันอย่างมีเหตุผล

9.2 การวางเค้าโครงเรื่องไม่ซับซ้อน เรียงลำดับจากง่ายไปยาก

9.3 การตั้งเรื่องแต่ละบทแต่ละตอน ควรมีความหมายครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด

แกรนท์ (Grant 1987 : 122-126) มีเกณฑ์ว่า

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

9.4 ระดับความยากของหนังสือเรียนเหมาะสม

9.5 หนังสือเรียนมีความยาวเหมาะสม

9.6 หนังสือเรียนมีการจัดลำดับที่ดี เพื่อจะได้ครอบคลุมเนื้อหาทางภาษาอย่างมีระบบ

9.7 มีการจัดหาแบบทดสอบและการทบทวนบทเรียน

9.8 มีความสมดุลดีระหว่างสิ่งที่ต้องใช้สอบกับสิ่งที่นักเรียนต้องการ

9.9 หนังสือเรียนเตรียมเพื่อการสอบโดยเฉพาะ

9.10หนังสือเรียนใช้วิธีการ “สไปเริล” (spiral) คือ ให้เรื่องที่เรียนได้มีการทบทวนและนำกลับมาใช้อีกครั้งในบริบทที่แตกต่างกัน

คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 59-61) มีเกณฑ์ว่า

9.11 เนื้อหาเรียงลำดับตามปัจจัยต่างๆ ดังนี้

- โครงสร้าง
- หน้าที่ทางภาษา
- หัวข้อ
- ทักษะ
- พื้นฐานความซับซ้อน

- ความสามารถของผู้เรียน
- การใช้

9.12 การเรียงลำดับถูกต้องสำหรับครูและนักเรียน

9.13 การจัดลำดับและการดำเนินหัวข้อต่อไปเหมาะสมกับนักเรียน ทำให้นักเรียนทำงานจนเสร็จสมบูรณ์ตามที่ประมวลการสอนกำหนด

9.14 มีการนำกลับมาเรียนและทบทวนบทเรียนเพียงพอ

9.15 มีส่วนอ้างอิงสำหรับไวยากรณ์และอื่นๆ และบางส่วนของหนังสือเรียนเหมาะสำหรับการศึกษาเป็นรายบุคคล

9.16 หนังสือเรียนใช้ง่ายเพราะมีการวางรูปแบบชัดเจน

9.17 ขอบเขตของการนำเสนอและฝึกฝน มีดังต่อไปนี้

- สัมพันธ์กับสิ่งที่ผู้เรียนรู้แล้วและสิ่งที่ได้สอนไปแล้ว
- การควบคุมและเรียงลำดับอย่างเหมาะสม
- ตัวอย่างของกฎไวยากรณ์ที่เรียน

9.18 หัวข้อภาษาใหม่ (the new language items) ได้รับการนำกลับมาใช้ (recycle) เพียงพอ

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลงวันลิขสิทธิ์

9.19 การแบ่งหน่วย (staging) ขององค์ประกอบทางภาษาเป็นแบบดังนี้

- แบบพื้นๆ (shallow)
- แบบปานกลาง (average)
- แบบลึก (steep)
- การแบ่งหน่วยและการลำดับเนื้อหาเหมาะสมกับนักเรียน

9.20 การเดินเรื่องของเนื้อหาเป็นลักษณะดังนี้

- แบบเป็นเส้นตรง
- แบบไม่เป็นเส้นตรง

9.21 ในหนังสือเรียนมีจัดส่วนทักษะการเรียน (study skill) เช่น ส่วนที่แนะนำการใช้พจนานุกรม หนังสือไวยากรณ์ เป็นต้น

9.22 ส่วนของทักษะการเรียนครอบคลุมแง่ต่อไปนี้

- การสะท้อนเทคนิคการเรียน
- คำแนะนำด้านการพัฒนาทักษะการเรียน
- การอ้างอิงทักษะ

- อื่นๆ

เออร์ (Ur 1996 : 186) มีเกณฑ์ว่า

9.23 เนื้อหาถูกจัดลำดับตามความยาก-ง่ายอย่างชัดเจน

ไบร์ด (Byrd 2001 : 425) มีเกณฑ์ว่า

9.24 การเรียงลำดับของเนื้อเรื่องเรียงจากหัวข้อหรือแก่นเรื่องเรียบเรียงตามลำดับจริง (logical sequence)

9.25 เนื้อหาจัดลำดับตามความต้องการของนักเรียนหรือประมวลการสอน

กรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction 2006 : 2,7) มีเกณฑ์ว่า

9.26 หนังสือเรียนมีการเรียงลำดับที่ดี ง่ายต่อทบทวนของนักเรียน

9.27 หนังสือเรียนจัดส่วนและให้คำแนะนำอย่างมีประสิทธิภาพด้านการใช้พจนานุกรม คอมพิวเตอร์ช่วยสืบค้นข้อมูล

ข้อเหมือนด้านประเด็นเรื่อง การออกแบบและการเรียงลำดับ ประกอบด้วย เกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2548 : 15-16) แกรนท์ (Grant 1987 : 122-126) คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 59-61) เออร์ (Ur 1996 : 186) ไบร์ด (Byrd 2001 : 425) และกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction 2006 : 2,7) กล่าวถึงการออกแบบและเรียงลำดับของบทเรียน ทั้งด้านเนื้อหา กิจกรรมหรือแบบฝึกหัดที่บรรจุอยู่ในหนังสือเรียน โดยพิจารณาด้านลักษณะ ความต่อเนื่อง ความเหมาะสมของบทเรียน นอกจากนี้ยังมีลักษณะการดำเนินหัวข้อทางภาษา และจัดส่วนอื่นๆ รวมในบทเรียน เช่น ส่วนทดสอบหรือส่วนทักษะทางการเรียน เป็นต้น

10. **องค์ประกอบอื่นๆ** (impressionistic overview) มีเกณฑ์ของบุคคลซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์เป็นรายข้อ ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2548 : 17) มีเกณฑ์ว่า

10.1 ลักษณะรูปเล่มมั่นคง แข็งแรง เย็บเล่มแน่นหนา

10.2 ปกของหนังสือเรียนควรมีสีสันดึงดูดความสนใจ และแสดงความสำคัญของหนังสือเรียนเล่มนั้น

10.3 ตัวอักษรมีขนาดเหมาะสมกับวัยของนักเรียน

10.4 ตัวอักษรในแต่ละบรรทัด ควรมีความยาวพอเหมาะ มีช่องว่างระหว่างบรรทัดที่นักเรียนสามารถกวาดสายตาได้สะดวกขณะอ่าน

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

10.5 ตัวพิมพ์ที่ใช้ควรมีขนาดต่างๆ กัน เพื่อเน้นความสำคัญเมื่อจะขึ้นหัวข้อตอนหรือ บทใหม่หรือเมื่อกล่าวถึงชื่อเรื่อง หรือศัพท์เฉพาะ

10.6 ภาพประกอบ แผนภูมิ แผนผัง มีคำอธิบายชัดเจน

10.7 ภาพประกอบสอดคล้องกับวัย ความสนใจ และเกี่ยวพันกับประสบการณ์ของผู้เรียน

10.8 ภาพประกอบควรมีขนาดพอเหมาะกับหน้ากระดาษ น่าสนใจ วางไว้ถูกที่ สัมพันธ์กับเนื้อหา มีความชัดเจนและสวยงาม

10.9 ภาพประกอบควรตรงกับจุดมุ่งหมายของเนื้อเรื่อง มีความสำคัญเพียงเรื่องเดียว ภาพประกอบควรทันสมัยมีจุดสนใจในภาพที่ใหญ่ สะดุดตา มีความหมายง่าย ไม่มีรายละเอียดยุ่งยาก ซับซ้อน

10.10 ภาพประกอบควรมีสีสัน เพราะให้ความเป็นจริงได้ดีกว่าภาพขาวดำ จึงดึงดูด ความสนใจได้มากกว่าทำให้เรียนรู้ได้รวดเร็วขึ้น

10.11 ภาพประกอบควรมีจำนวนมากพอเพียงในการทำความเข้าใจความคิดรวบยอดที่สำคัญ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

10.12 คำบรรยายใต้ภาพควรเขียนให้สมบูรณ์

แกรนท์ (Grant 1987 : 122-124) มีเกณฑ์ว่า

10.13 ลักษณะทางกายภาพมีความเหมาะสม เช่น มีความคงทน เป็นต้น

10.14 เนื้อหาและรูปเล่มโดยรวมน่าพึงพอใจ

10.15 หนังสือเรียนดึงดูดความสนใจ

คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 4,30,103) มีเกณฑ์ว่า

10.16 ราคาของชุดหนังสือราคา และมีคุณภาพสมราคา

10.17 หนังสือแข็งแรงและทนทาน รูปลักษณ์ดึงดูด

10.18 หนังสือเรียนหาได้ง่าย และสามารถสั่งซื้อหนังสือเพิ่มได้ในระยะเวลาอันสั้น

10.19 มีดัชนีหัวข้อภาษา

10.20 มีรายการคำศัพท์ใหม่

10.21 ภาพถูกใช้อย่างกว้างขวางในสื่อการเรียน

10.22 ภาพนำเสนออย่างเหมาะสมและดึงดูด

10.23 รูปแบบของภาพ เช่น ภาพถ่าย ลายเส้น การ์ตูน เป็นที่ยอมรับแก่ผู้ใช้

10.24 ภาพใช้เป็นส่วนที่ทำให้สื่อการสอนสมบูรณ์ หรือเป็นส่วนตกแต่งที่ควรมีเท่านั้น

10.25 ภาพประกอบที่เป็นภาพวาด เช่น ภาพสถานที่ ทิวทัศน์หรือสิ่งของวาดได้อย่างสมจริงและดึงดูดนักเรียน

10.26 หนังสือเรียนใช้ภาพเป็นส่วนใหญ่ในการสื่อความหมายอธิบาย และสาธิตการทำกิจกรรมบางอย่าง

10.27 คำนำ ได้อธิบายชัดเจนถึงจุดมุ่งหมายสาระสำคัญ และขอบเขตของหนังสือ ตลอดจนวิธีการใช้หนังสือเรียนเล่มนั้น

10.28 สารบัญแสดงรายละเอียด เช่น แสดงบทหรือหัวข้อใหญ่ หัวข้อรอง หัวข้อย่อย และรายละเอียดอื่นๆ อย่างชัดเจนและง่ายต่อการดู

เออร์ (Ur 1996 : 186) มีเกณฑ์ว่า

10.29 รูปลักษณ์หนังสือเรียนสวยงาม ดึงดูด ง่ายต่อการอ่าน

10.30 ความเหมาะสมของสื่อที่มองด้วยตา

10.31 หนังสือหาได้ง่ายในท้องถิ่น

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ไบร์ด (Byrd 2001 : 425-426) มีเกณฑ์ว่า

10.32 ภาพประกอบช่วยทางด้านการฝึกอ่านและสะกดคำเพราะภาพจะบรรยายให้เห็นสิ่งของและการกระทำจริงได้อย่างกระจ่าง

10.33 ภาพประกอบชัดเจน ง่ายและไม่มีรายละเอียดที่ไม่จำเป็นซึ่งอาจสร้างความสับสนแก่ผู้เรียน

10.34 ภาพประกอบพิมพ์ใกล้กับข้อความเพียงพอและเกี่ยวเนื่องโดยตรงกับเนื้อหาเพื่อให้นักเรียนเข้าใจข้อความ

10.35 ปกหนังสือทนทานเพียงพอต่อการใช้

10.36 ข้อความ ปก รูปลักษณ์ของหน้ากระดาษ และการเย็บเล่มดึงดูดสายตา

10.37 ขนาดของหนังสือสะดวกแก่นักเรียนในการพกพา

10.38 ขนาดของตัวอักษรเหมาะกับผู้เรียนที่ใช้หนังสือ

กรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction 2006 : 10-11) มีเกณฑ์ว่า

10.39 ภาพประกอบ แผนภูมิ แผนผัง และ เส้นบอกช่วงเวลา (timelines

สัมพันธ์กับเนื้อหาและนำเสนอให้รูปแบบที่หลากหลาย

10.40 ตัวหนังสือต้องดูไม่ยาก สะอาดตา

10.41 หนังสือเรียนมีความคงทน ดึงดูด และพิมพ์ด้วยกระดาษคุณภาพดี อีกทั้งรูปแบบการพิมพ์ การจัดวาง เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน

10.42 รูปแบบการวางเนื้อหามีความหลากหลาย เช่น การใช้ตัวหนา การอธิบายคำศัพท์อย่างตรงประเด็น เป็นต้น ช่วยให้นักเรียนสามารถจัดเรียงและประมวลเนื้อหาได้

10.43 มีอภิธานคำ (glossaries) บรรณานุกรม ดัชนี ภาคผนวก และตารางเนื้อหา ประกอบอยู่ในหนังสือเรียน ซึ่งง่ายต่อการใช้และเป็นที่เข้าใจของครูและนักเรียนอย่างกระจ่าง

ข้อเหมือนด้านประเด็นเรื่อง องค์ประกอบอื่นๆ ประกอบด้วย เกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2548 : 17) แกรนท์ (Grant 1987 : 122-124) คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 2,30,103) เออร์ (Ur 1996 : 186) ไบร์ด (Byrd 2001 : 425-426) และกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction 2006 : 10-11)

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

องค์ประกอบอื่นๆ หมายถึงองค์ประกอบภายนอกที่สามารถมองเห็นได้ด้วยสายตา ซึ่งพิจารณาทั้งคำนำ สารบัญ หัวข้อใหญ่และย่อย ดัชนีต่างๆ อภิธานคำ ความเหมาะสม ชัดเจน ดึงดูดของหนังสือโดยรวม อันได้แก่ ภาพประกอบ แผนผัง แผนภูมิ ตัวอักษรที่ใช้ กระดาษ ขนาด การออกแบบรูปเล่ม รวมทั้งราคาและความสะดวกในการหาซื้อหนังสือด้วย

11. **สื่อเสริมประกอบการเรียน** (supplementary) มีเกณฑ์ของบุคคลซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์เป็นรายข้อ ดังต่อไปนี้

แกรนท์ (Grant 1987 : 124) มีเกณฑ์ว่า

11.1 มีสื่อประกอบ เช่น เทป หนังสือแบบฝึกหัด และภาพ

คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 68,106) มีเกณฑ์ว่า

11.2 มีเทปประกอบการฟัง

11.3 สิ่งที่ฟังจากเทปเป็นประเภท ดังต่อไปนี้

- เรื่องราวต่างๆ เช่น ความรู้ทั่วไป ประวัติ บุคคลหรือสถานที่ เป็นต้น
- บทสนทนา
- การฝึกออกเสียง

11.4 สื่อการฟังเหมาะสมกับระดับภาษาและความสนใจของนักเรียน

อย่างมาก

11.5 สื่อที่บันทึกลงในเทปประกอบโดยพิจารณาในแง่ต่อไปนี้

- คุณภาพเสียง (sound quality)
- ความเร็วของการพูด (speed of delivery)
- สำเนียง (accent)
- ความสมจริง (authenticity)

11.6 มีสื่อวีดิทัศน์สำหรับการฟังเท่านั้น หรือทั้งเพื่อฟังและดู

11.7 เนื้อหาในสื่อวิดีทัศน์มีการให้ในบริบทที่มีความหมายและแสดงสีหน้าท่าทาง

11.8 สื่อการฟังได้รับการบันทึกเป็นอย่างดี มีความสมจริงเท่าที่จะเป็นได้ เข้ากันได้กับพื้นความรู้เดิม

11.9 มีสื่อเสริมสำหรับการเรียนอย่างอิสระซึ่งเป็นสื่อที่สอนแล้ว เช่น หนังสือแบบฝึกหัด เทปของนักเรียนสำหรับการศึกษาที่บ้าน สื่อการอ่านเพิ่มเติม

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

11.10 มีคำแนะนำถึงวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับสื่อเสริมประกอบ

11.11 มีเนื้อเรื่องที่ถอดออกมาจากเทป (tape script)

11.12 มีการเฉลยคำตอบเพื่อการตรวจสอบตนเอง (self-monitoring)

เออร์ (Ur 1996 : 186) มีเกณฑ์ว่า

11.13 มีเทปประกอบการฟัง

กรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction 2006 : 5) มีเกณฑ์ว่า

11.14 เนื้อเรื่องในสื่อการฟังส่งเสริมการพัฒนาและบูรณาการภาษาพูดกับภาษาเขียน

ข้อเหมือนด้านประเด็นเรื่อง สื่อเสริมประกอบ ประกอบด้วย แกรนท์ (Grant 1987 : 124) คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 68,106) เออร์ (Ur 1996 : 186) และกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction 2006 : 5)

สื่อเสริมประกอบในที่นี้คือ สื่อประกอบการฟัง ได้แก่ เทปประกอบการฟัง และสื่อวีดิทัศน์ โดยคำนึงถึงคุณภาพของเสียง ความเร็วในการพูด คำแนะนำในการใช้สื่อประกอบการฟัง รวมถึงการให้เนื้อเรื่องที่ถอดออกมาจากเทป และเฉลยด้วย

อย่างไรก็ตาม จากการวิจัยครั้งนี้ ชุดหนังสือที่ผู้วิจัยทำการศึกษานั้น สื่อประกอบการ

ฟัง มีเพียงเทปประกอบการฟังเท่านั้น ไม่มีสื่อวีดิทัศน์ ดังนั้นเกณฑ์บางข้อที่กล่าวถึงการวิเคราะห์สื่อวีดิทัศน์ ผู้วิจัยจึงไม่เลือกใช้ในแบบประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษของผู้วิจัย

12. **คู่มือครู** (teachers' book) มีเกณฑ์ของบุคคลซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์เป็นรายข้อดังต่อไปนี้

คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 4,115) มีเกณฑ์ว่า

12.1 คำแนะนำสำหรับครูผู้ใช้หนังสือเรียนมีเพียงพอ และคู่มือสอดคล้องกับหนังสือเรียน

12.2 คู่มือครูครอบคลุมเทคนิคการสอน หัวข้อภาษา เช่น กฎไวยากรณ์ และข้อมูลเฉพาะทางวัฒนธรรม

12.3 คู่มือครูยืดหยุ่น

12.4 คู่มือครูให้เทคนิคการสอนที่เป็นประโยชน์สำหรับครูผู้มีประสบการณ์น้อยให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น

12.5 คู่มือครูเหมาะสมกับครูที่เป็นเจ้าของภาษาและไม่ใช่เจ้าของภาษา

12.6 คู่มือครูให้รายละเอียดข้อมูลของหัวข้อภาษาที่ครูจะสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี สงวนลิขสิทธิ์

12.7 คู่มือครูให้ให้แนวทางเกี่ยวกับกระบวนการสอนพอเพียง

12.8 มีคำอธิบายเกี่ยวกับวัฒนธรรมให้ครูที่ไม่คุ้นเคยกับวัฒนธรรมนั้นเช่น รูปแบบชีวิตของชาวอังกฤษ ซึ่งต้องตีความและใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่สร้างขึ้นในหนังสือเรียน

12.9 คำแนะนำที่ให้เป็นวิธีที่เหมาะสมเมื่อครูต้องการ

12.10 ในคู่มือครูอธิบายจุดประสงค์ของแต่ละหน่วยหรือบทเรียนชัดเจน

12.11 คู่มือครูอธิบายหัวข้อภาษาใหม่อย่างชัดเจนในแง่ของรูปแบบและความหมายหรือการใช้

12.12 คู่มือครูนำเสนอการวางแผนโครงร่างของแต่ละหน่วยหรือบทเรียน

12.13 กระบวนการสอนในคู่มือครูอธิบายอย่างชัดเจน

12.14 ปัญหาการเรียนได้มีการคาดการณ์และให้คำแนะนำไว้

12.15 คู่มือครูอธิบายและให้คำแนะนำข้อมูลจากหนังสือเรียน

12.16 มีการให้รายละเอียดเหมือนกันทุกหน่วยหรือให้เพียงหน่วยตัวอย่าง

12.17 เนื้อหาของคู่มือครูสัมพันธ์กับส่วนที่เกี่ยวข้องของหนังสือเรียน

12.18 คู่มือครูมีคำแนะนำให้เกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการตรวจสอบงานอย่าง

ไม่เป็นทางการของนักเรียน

12.19 มีเฉลยแบบฝึกหัดและกิจกรรมอื่นให้ไว้

12.20 คู่มือครูมีแบบทดสอบความก้าวหน้าทางการเรียน พร้อมทั้งคำแนะนำด้านเวลาและวิธีการใช้ รวมถึงวิธีการติดตามผลด้วย

12.21 คู่มือครูแนะนำการส่งเสริมโดยสร้างแรงจูงใจของนักเรียนสูงขึ้น

12.22 คู่มือครูส่งเสริมให้ครูจดบันทึกการสอนและความคิดของตน

12.23 คู่มือครูมีแนวทางสำหรับประเมินถึงความเหมาะสมของบทเรียนสำหรับการสอนของครูและนักเรียน

เออร์ (Ur 1996 : 186) มีเกณฑ์ว่า

12.24 คู่มือครูคำแนะนำอย่างพอเพียงต่อครู เพื่อจะได้ไม่ต้องเตรียมการสอนหนักเกินไป

ไบร์ด (Byrd 2001 : 426) แบ่งเกณฑ์วิเคราะห์คู่มือครูเป็นแง่มุมต่างๆ ดังนี้

ลักษณะทั่วไป

12.26 คู่มือช่วยให้ครูเข้าใจคำชี้แจงต่างๆ เช่น จุดประสงค์ วิธีการสอนของหนังสือเรียน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

12.27 คู่มือครูได้แนะแนวครูถึงทุกชุดประมวลการสอนสำหรับระดับชั้นนั้น

12.28 ดัชนีของคู่มือแนะครูถึงคำศัพท์ โครงสร้าง และหัวข้อที่พบในหนังสือเรียน

12.29 คู่มือครูมีคำตอบที่ถูกต้องหรือคำตอบที่แนะนำไว้สำหรับแบบฝึกหัดทั้งหมดในหนังสือเรียน

12.30 คำชี้แจงสำหรับลำดับไวยากรณ์ที่ให้มาอธิบายไว้อย่างชัดเจน

ประเภทและจำนวนของแบบฝึกหัดเสริมสำหรับทักษะทางภาษาแต่ละทักษะ

12.31 คู่มือครูเสนอสื่อสำหรับฝึกนักเรียนในการฟังและเข้าใจภาษาพูด

12.32 คู่มือครูเสนอสื่อสำหรับฝึกนักเรียนในการพูดแสดงความคิดเห็น

12.33 คู่มือครูแนะนำการฝึกพูดอย่างเพียงพอและหลากหลายเพื่อเสริมไวยากรณ์ที่ได้นำเสนอในหนังสือเรียน

12.34 คู่มือครูเสนอแนะการฝึกซ้ำๆ และแบบฝึกหัดที่ซึ่งครูสามารถช่วยให้นักเรียนสะสมคำศัพท์ของตนเองได้

12.35 คู่มือครูให้คำถามเพื่อช่วยครูทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน

12.36 คู่มือครูให้สื่อต่างๆ ที่จัดเรียงลำดับมาแล้วจำนวนมากพอสำหรับการฝึกเขียนเพิ่มเติม

<u>คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการสอน</u>

12.37 คู่มือครูช่วยแนะนำครูถึงบทเรียนใหม่แต่ละประเภท

12.38 คู่มือครูมีคำแนะนำที่จะช่วยครูทบทวนบทเรียนเดิมและแนะนำบทเรียนใหม่

12.39 คู่มือครูมีคำแนะนำในการฝึกสำหรับการสอนออกเสียงและเสียงสูง-ต่ำ

12.40 คู่มือครูมีคำแนะนำที่ช่วยครูนำเสนอบทอ่านบทใหม่

12.41 คู่มือครูให้แนวทางแก่ครูสำหรับการนำเสนองานเขียนหลายๆประเภท

12.42 คู่มือครูให้แนวทางแก่ครูสำหรับการประเมินผลงานเขียนและระบุข้อผิดพลาดใหญ่ที่สุดของนักเรียน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

12.43 คู่มือครูแนะนำครูเรื่องการใช้สื่อโสตทัศนูปกรณ์

<u>ข้อมูลภูมิหลังทางภาษาศาสตร์</u>

12.44 คู่มือครูให้ข้อมูลเปรียบเทียบกันเกี่ยวกับปัญหาการออกเสียงที่คล้ายคลึงกัน

12.45 คำศัพท์และโครงสร้างหรือไวยากรณ์ภาษาอังกฤษได้รับการอธิบายอย่างดี

12.46 คู่มือครูมีรายการคำศัพท์ที่มาจากรากศัพท์เดียวกัน ได้แก่ ทั้งรากศัพท์ที่ถูกและผิด นำเสนอแก่ครู

12.47 คู่มือครูให้ข้อมูลเกี่ยวกับไวยากรณ์ที่จะช่วยครูอธิบายรูปแบบไวยากรณ์ในบทเรียนและคาดการณ์ถึงปัญหาที่น่าจะเกิด เช่น ข้อมูลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบและการวิเคราะห์ความผิดพลาด

กรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction 2006 : 3-6, 10-11) มีเกณฑ์ว่า

12.48 คู่มือครูให้เทคนิคการสอนสำหรับการเตรียมการพัฒนา ส่งเสริม และตอบสนองกลยุทธ์ทางการเรียนของนักเรียน

12.49 คู่มือครูนำเสนอแนวทางหลากหลายเพื่อให้ครูสามารถนำสาระสำคัญ ข้อมูล หรือทักษะ กลยุทธ์ต่างๆ ไปขยายต่อหรือประยุกต์ใช้ได้

12.50 คู่มือครูแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนการพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียนร่วมกับกลยุทธ์ทางการสอนของครู

12.51 คู่มือครูเสนอกลยุทธ์หรือการสอบวัดความก้าวหน้าของนักเรียน

12.52 คู่มือครูมีคำแนะนำสำหรับการสอนหน้าชั้น การใช้เทคโนโลยีต่างๆ และแหล่งข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้ความรู้ด้านการสอนแก่ครู

12.53 คู่มือครูให้คำแนะนำสำหรับการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนและวิธีสอนให้นักเรียนฝึกตรวจงานของตนเองและเพื่อนอย่างไม่เป็นทางการก่อนที่จะส่งครู

12.54 คู่มือครูให้คำแนะนำด้านกลยุทธ์การสอนเพื่อให้นักเรียนได้ทักษะการคิดทุกระดับตามเกณฑ์ของ North Carolina Thinking Skill ตามหลักสูตรของ NCSCOS (North Carolina Standard Course of Study)

12.55 คู่มือครูมีการจัดลำดับที่ดี ทำให้ง่ายต่อการใช้และความเข้าใจ นอกจากนี้ยังควรมีขนาดเหมาะสมและคงทน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

12.56 คู่มือครูเสนอแนะแนวทางการพัฒนา เสริมแรง และทบทวนเพื่อให้นักเรียนสะสมคำศัพท์ของตนเอง รวมถึงการฝึกซ้ำๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะทางภาษาทั้งสี่และเข้าใจสาระสำคัญในเรื่องที่เรียน

12.57 คู่มือครูสนับสนุนและแนะนำการใช้กลยุทธ์ เทคนิคการสอนที่หลากหลายสำหรับความแตกต่างของนักเรียนรายบุคคลและความสามารถทางภาษาที่จำกัดอีกด้วย

12.58 คู่มือครูให้คำแนะนำด้านต่างๆ ได้แก่ กิจกรรมเพิ่มเติมนอกเหนือจากในบทเรียน (scaffolding) การวัดและประเมินผล (evaluation) การซ่อมเสริม (remediation) ผลย้อนกลับ (feedback) และแรงจูงใจ (motivation)

12.59 คู่มือครูให้แนะนำเกี่ยวกับการบูรณาการบทเรียนภาษาอังกฤษกับวิชาอื่นๆ

ข้อเหมือนด้านประเด็นเรื่อง คู่มือครู ประกอบด้วย เกณฑ์ของคันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 4,115) เออร์ (Ur 1996 : 186) ไบร์ด (Byrd 2001 : 426) และกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction 2006 : 3-6,10-11) ส่วนใหญ่แล้วเกณฑ์ดังกล่าวพิจารณาเกี่ยวกับเทคนิคการสอนของครู (ซึ่งไม่ใช่กรณีเดียวกับกับวิธี

สอนที่กล่าวถึงในหนังสือเรียน) คำแนะนำสำหรับครูด้านแนวทางการพัฒนาทักษะภาษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน นอกจากนี้ยังให้คำอธิบายเกี่ยวกับเนื้อหาสาระที่ครูต้องสอนในหนังสือเรียน เช่น ด้านไวยากรณ์ คำศัพท์ การออกเสียง และด้านวัฒนธรรม

ข้อสังเกตคือ เกณฑ์วิเคราะห์คู่มือครูของไบร์ด (Byrd 2001 : 425-426) จะแบ่งเกณฑ์การวิเคราะห์คู่มือครูออกเป็นแง่มุมต่างๆ อย่างชัดเจน คือ ลักษณะทั่วไป ประเภทและจำนวนของแบบฝึกหัดเสริมสำหรับทักษะทางภาษาแต่ละทักษะ คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการสอนและข้อมูลภูมิหลังทางภาษาศาสตร์ ในขณะที่เกณฑ์ของคนอื่นกล่าวถึงแง่มุมเหล่านี้โดยรวม มิได้นำเสนอในลักษณะเช่นเดียวกับไบร์ด อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเกณฑ์ของไบร์ดแล้ว ก็พบว่ามิได้ให้ความหมายแตกต่างกับเกณฑ์ของคนอื่นแต่อย่างใด

จะเห็นได้ว่าเมื่อทำการสังเคราะห์เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของทั้ง 6 คนแล้ว จะได้ข้อเหมือนประกอบด้วย 12 ประเด็น คือ จุดประสงค์และวิธี หัวเรื่อง เนื้อเรื่อง เนื้อหาทางภาษา ทักษะ บริบททางสังคมและวัฒนธรรม วิธีสอน แบบฝึกหัดและกิจกรรม การออกแบบและการเรียงลำดับ องค์ประกอบอื่นๆ สื่อเสริมประกอบการเรียน และคู่มือครู

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

เกณฑ์ส่วนใหญ่ก็มีการวิเคราะห์ประเด็นเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน ซึ่งอาจมีรายละเอียดบางส่วนแตกต่างกันออกไปบ้างตามแต่ผู้สร้างเกณฑ์จะกำหนด ดังนั้นถ้าผู้สร้างเกณฑ์ต้องการทราบหรือให้น้ำหนักเรื่องใดมากกว่า ก็มักจะมีรายละเอียดปลีกย่อยที่ประเด็นนั้น ดังนี้

1. เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนของเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2548 : 15-17) เน้นความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียน กิจกรรมหรือแบบฝึกหัดกับหลักสูตรตามกลุ่มสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศกำหนดเอาไว้ รวมทั้งคุณลักษณะที่พึงประสงค์และองค์ประกอบอื่นๆ ของหนังสือเรียนอีกด้วย

2. แกรนท์ (Grant 1987 : 122-126) เน้นที่หนังสือเรียนกับการสอบเป็นพิเศษ และวิธีการสอน

3. คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 4,115) มีประเด็นในการวิเคราะห์ด้านเนื้อหาทางภาษาที่ละเอียดมากกว่าเกณฑ์ของคนอื่นๆ โดยแบ่งประเด็นเป็นแต่ละแง่มุม คือ ไวยากรณ์ คำศัพท์เสียง ระดับวาทกรรม ซึ่งรวมไปถึงลีลาทางภาษา คำศัพท์ภาษาอังกฤษแบบอเมริกากับอังกฤษ และด้านทักษะทางภาษาทั้งสี่ ในขณะที่เกณฑ์ของคนอื่นพูดโดยภาพรวมเท่านั้น

4. เออร์ (Ur 1996 : 186) พูดถึงประเด็นต่างๆ โดยภาพรวม เน้นเพียงความคล่องด้านทักษะทางภาษา ส่วนทบทวนเท่านั้น แต่ก็ไม่ละเอียดมากนัก

5. ไบร์ด (Byrd 2001 : 426) นั้น มีจุดเด่นที่การนำเกณฑ์เกี่ยวกับเนื้อหาทางภาษามา

พิจารณาร่วมกับเนื้อเรื่อง แบบฝึกหัดหรือกิจกรรม ลักษณะการลำดับบทเรียนอีกทั้งยังให้ความสำคัญกับคู่มือครูในแง่มุมต่างๆ ด้วย

6. กรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction 2006 : 3-6,10-11) เนื่องจากเป็นเกณฑ์ที่ใช้ประเมินหนังสือเรียนภาษาอังกฤษอันเป็นของเจ้าของภาษา เกณฑ์จึงเกี่ยวข้องกับการบูรณาการทักษะทางภาษาเป็นส่วนใหญ่ และเน้นที่การสะกดคำด้วย นอกจากนี้ยังมีการแนะนำเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลความก้าวหน้าสำหรับครูประเมินนักเรียนและนักเรียนประเมินตนเอง พร้อมทั้งคำนึงถึงด้านแรงจูงใจ ผลย้อนกลับ และการเสริมแรงแก่นักเรียน

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีประเด็นข้อเหมือนจำนวนมาก แต่เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษก็ยังมีบางประเด็นที่ต้องจัดอยู่ในข้อแตกต่างเช่นกัน ซึ่งผู้วิจัยต้องการแสดงประเด็นที่แตกต่างโดยสิ้นเชิง เมื่อเปรียบเทียบกับประเด็นในเกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของคนอื่นๆ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ข้อแตกต่าง

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตข้อแตกต่างในที่นี้ว่า ข้อแตกต่างคือ ประเด็นที่แปลกแยกจากเกณฑ์ทั้งหมดโดยสิ้นเชิง แม้ว่าชื่อประเด็นที่แตกต่างอาจมีการกล่าวถึงในฐานะเป็นองค์ประกอบในเกณฑ์บางข้อของข้อเหมือนดังข้างต้น แต่ในกรณีข้อแตกต่างนี้ ประเด็นจะกล่าวถึงการวิเคราะห์ตัวประเด็นนั้นๆ โดยตรง มิใช่นำมาเพื่อพิจารณาและวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ดังนั้นผู้วิจัยจึงจัดให้ประเด็นที่มีลักษณะดังกล่าวอยู่ในข้อแตกต่าง

ในทำนองเดียวกันกับข้อเหมือน ผู้วิจัยนำเสนอข้อแตกต่างโดยเริ่มจากการอ้างอิงชื่อเจ้าของเกณฑ์วิเคราะห์หนังสือ จากนั้นจึงระบุประเด็นที่แตกต่าง และแสดงเกณฑ์แต่ละข้อในประเด็นนั้นๆ จากเกณฑ์ของบุคคลนั้นๆ ข้อแตกต่างมีดังต่อไปนี้

คันนิ่งส์เวิร์ธ (Cunningsworth 1995 : 111-149) มีประเด็นด้านการวิเคราะห์หนังสือเรียนที่แตกต่างจากเกณฑ์ของคนอื่นๆ ดังนี้

1. บทบาทของครู (teacher's role) (Cunningsworth 1995 : 111) มีเกณฑ์ดังนี้

1.1 หนังสือเรียนพิจารณาบทบาทของครูมีฐานะ ดังต่อไปนี้

1.1.1 ผู้แนะแนวทาง (guide)

1.1.2 ที่ปรึกษา (mentor)

1.1.3 ผู้อำนวยความสะดวก (facilitator)

1.1.4 ผู้จัดการการเรียน (manager of learning)

1.1.5 ผู้อำนวยการ (director)

1.1.6 ผู้ตรวจสอบ (monitor)

1.2 หนังสือเรียนคำนึงถึงหน้าที่พิเศษของครูในแง่การสอน เช่น การแนะแนวทาง ตรวจสอบและส่งเสริมนักเรียน อธิบายปัญหา ตอบคำถาม

2. **สื่อสำหรับภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ** (ESP materials) (Cunningsworth 1995 : 135) มีเกณฑ์ดังนี้

2.1 สื่ออ้างอิงจากการวิเคราะห์ความต้องการของนักเรียนอย่างระมัดระวัง

2.2 จุดประสงค์ของสื่อสำหรับภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะเจาะจง ในแง่ดังต่อไปนี้

2.2.1 ในแง่เนื้อหา

2.2.2 ในแง่การปฏิบัติ

2.3 เนื้อหาเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน และมีความน่าเชื่อถือ

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

2.4 ส่วนของ “แก่น” (theme) ของภาษาเฉพาะทางสัมพันธ์กับเนื้อหาวิชานั้น

2.5 ผู้เรียนได้รับการเตรียมทักษะและกลยุทธ์ซึ่งจะช่วยให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพด้วยภาษาอังกฤษในสถานการณ์การทำงาน

2.6 ความสมดุลระหว่างหัวข้อภาษาเนื้อหาเฉพาะ (subject-specific language) เช่น ไวยากรณ์ คำศัพท์ โครงสร้างระดับข้อความ เป็นต้น และทักษะกับกลยุทธ์การปฏิบัติงานในการใช้ภาษา

2.7 สื่อคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนจึงเป็นลักษณะวิธีการแบบร่วมมือ (collaborative approach)

2.8 สื่อยืดหยุ่นอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับงานภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ

2.9 สื่อสามารถใช้สำหรับการศึกษารายบุคคล และนักเรียนได้รับแนวทางเกี่ยวกับวิธีใช้สื่อในแนวทางการศึกษารายบุคคล

2.10 กิจกรรมการเรียนสะท้อนสถานการณ์ในชีวิตจริงผ่านขอบเขตของกิจกรรมต่างๆ เช่น ผ่านกิจกรรมที่เน้นภาระงานและเน้นทักษะ

2.11 กิจกรรมการเรียนมีผลลัพธ์หรือผลิตผลซึ่งจะช่วยผู้เรียนประเมินการใช้

ภาษาของตนได้

3. การระบุเป้าหมายและวิเคราะห์สถานการณ์การเรียน-การสอน (Specifying aims and analyzing the learning/ teaching situation) (Cunningsworth 1995 : 149) ประกอบด้วย

3.1 เป้าหมายและจุดประสงค์

3.1.1 เป้าหมายของโปรแกรมภาษาอังกฤษ

3.1.2 จดบันทึกจุดประสงค์ที่เจาะจง เช่น ในแง่ของหัวข้อภาษา หน้าที่ หัวข้อ ทักษะ เป็นต้น

3.1.3 มีประมวลการสอนโดยละเอียด ประกอบด้วย ไวยากรณ์ หน้าที่ หัวข้อ ทักษะ

3.1.4 มีหนังสือเรียนอื่นๆ ที่ได้รับการแนะนำให้ใช้ในชั้นเรียน

3.1.5 จากข้อ 3.1.4 ถ้าหนังสือเรียนอื่นๆ ได้รับการแนะนำ หนังสือนั้นอาจง่ายต่อการเปลี่ยน จำเป็นต้องพิจารณาความต้องการจากครูและโรงเรียนด้วย

3.1.6 ความสำเร็จของเป้าหมายและจุดประสงค์สามารถวัดได้ เช่น การสอบเป็นครั้งคราว หรือการสอบเมื่อจบรายวิชา หรือแล้วการสอบเน้นภาษาอังกฤษในด้านเฉพาะ พร้อมทั้งต้องพิจารณาวิธีใช้แบบทดสอบ เช่น แบบตัวเลือก สอบปากเปล่า อีกด้วย

3.1.7 คำนึงถึงจุดประสงค์ที่เจาะจงโดยเฉพาะหรือพิเศษซึ่งจำเป็นต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง

3.2 สถานการณ์การเรียน/การสอน (The teaching/ learning situation)

3.2.1 สถานภาพและบทบาทของภาษาอังกฤษในประเทศของผู้เรียน

3.2.2 จุดประสงค์หลักของการเรียนภาษาอังกฤษ ระดับความเข้มข้นของวิชา จำนวนชั่วโมงเรียนภาษาอังกฤษต่อสัปดาห์

3.2.3 แหล่งข้อมูลที่หาได้ในโรงเรียน/วิทยาลัย ซึ่งพิจารณาในแง่สื่อและอุปกรณ์การเรียน

3.2.4 ขนาดของชั้นเรียน/กลุ่ม

3.2.5 ลักษณะเหมือนกันของชั้นเรียน/กลุ่มด้านระดับ ความสามารถ อายุ ฯลฯ

3.2.6 สิ่งที่เป็นค่านิยมเด่นชัดของระบบการศึกษา เช่น เน้นความรู้หรือความเข้าใจหรือทักษะปฏิบัติ เน้นการพัฒนารายบุคคลของผู้เรียน หรือเตรียมตัวเพื่ออยู่ใช้ชีวิตใน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

สังคมนั้น เป็นต้น

3.3 ผู้เรียน (learner)

3.3.1 อายุของผู้เรียน

3.3.2 ระดับภาษาอังกฤษของผู้เรียน

3.3.3 ประสบการณ์การเรียนเดิมที่ผู้เรียนมีในภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศ

3.3.4 ความคาดหวังของผู้เรียนมีต่อแนวทางที่ตนได้รับการสอน

3.3.5 รูปแบบการเรียนที่ผู้เรียนพึงพอใจ

3.3.6 ทัศนคติและแรงจูงใจของผู้เรียน

3.3.7 ความสนใจของผู้เรียน

3.4 ครู (teacher)

3.4.1 บทบาทที่ได้รับการยอมรับของครูในระบบการศึกษา

3.4.2 ความสามารถภาษาอังกฤษของครู ในกรณีที่ครูไม่ใช่เจ้าของภาษา

3.4.3 ความเข้าใจโครงสร้างภาษาอังกฤษของครู

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

3.4.4 วิธีสอนที่ครูประยุกต์ใช้เป็นประจำ

3.4.5 อิสระของครูมีต่อเนื้อหาและวิธีการสอนที่หลากหลาย

3.4.6 การแสดงปฏิกิริยาของครูในการยอมรับความคิดริเริ่มส่วนบุคคล

3.4.7 สิทธิของครูในการประยุกต์หรือเสริมสื่อการสอนในเหมาะกับนักเรียนของตน รวมทั้งเวลาและความเชี่ยวชาญในการทำสื่อเหล่านั้นยามจำเป็น

ข้อแตกต่างของคันนิ่งเวิร์ธได้แก่ ด้านบทบาทของครู สื่อสำหรับภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ การระบุเป้าหมายและวิเคราะห์สถานการณ์การเรียน/การสอน อันประกอบด้วยเป้าหมายและจุดประสงค์ สถานการณ์การเรียน/การสอน ผู้เรียน และครู ซึ่งพิจารณาในลักษณะที่เน้นที่ตัวของสิ่งดังกล่าว มิใช่เน้นที่หนังสือเรียน คู่มือครู หรือสื่อเสริมประกอบดังประเด็นอื่นที่แสดง จุดร่วมเดียวกัน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ประเด็นที่ต่างกันเหล่านี้ไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้ของผู้วิจัยนัก จึงมิได้บรรจุประเด็นเหล่านี้ลงในแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของผู้วิจัย นอกจากนี้ด้านต่างๆ ดังกล่าว มีประเด็นที่มุ่งเน้นสื่อเฉพาะทาง และเกณฑ์ที่คำนึงถึงพฤติกรรมของตัวบุคคลอีกด้วย ซึ่งเมื่อพิจารณาอย่างถี่ถ้วน เกณฑ์เกี่ยวกับตัวบุคคลเหล่านี้ เป็นประเด็นเปิด ไม่มีคำตอบที่แน่นอน

กรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่า (Department of Public Instruction2006 :

8-9) มีประเด็นด้านการวิเคราะห์หนังสือเรียนที่แตกต่างจากเกณฑ์ของคนอื่นๆ ดังนี้

ลายมือ (Handwriting) มีเกณฑ์ดังนี้

1. มีกลยุทธ์การสอนฝึกลายมือที่ดีนำเสนอในคู่มือครู

2. ขั้นตอนการพัฒนาในด้านลายมือกล่าวไว้ในคู่มือครูอย่างชัดเจน

3. เนื้อหาสาระลำดับการฝึกการคัดลายมือเฉพาะตัวอักษรเดี่ยวๆ ก่อนการฝึกคัดเป็นข้อความ

4. มาตรฐานของลักษณะตัวอักษรและลายมือที่อ่านง่ายแสดงให้เห็นจากเนื้อหาสาระทั้งหมดจากหนังสือเรียน

5. การประเมินลายมือได้รับการส่งเสริมให้ประเมินผ่านวิธีประเมินต่างๆ ได้แก่ การประเมินตนเอง เพื่อนประเมิน และครูประเมิน

6. เนื้อหาสาระและแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมมุ่งเน้นถึงความสำคัญของลายมือว่าลายมือนั้นต้องใช้ในทุกสาขาวิชาและเป็นทักษะที่ติดตัวไปตลอดชีวิต

7. มีคำแนะนำเกี่ยวกับประเภทของกระดาษสำหรับการฝึกลายมือซึ่งใช้ในระดับชั้นเรียนที่แตกต่างกัน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

8. หนังสือเรียนได้กล่าวถึงปัญหาทั่วไปเกี่ยวกับลายมือของนักเรียน รวมทั้งเสนอแนะวิธีการปรับปรุงแก้ไขอีกด้วย

9. หนังสือเรียนได้มีการกล่าวถึงกลยุทธ์ต่างๆ สำหรับนักเรียนถนัดซ้ายด้วย

แม้ว่าเกณฑ์ของกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลน่าจะกล่าวถึงหนังสือเรียนหรือคู่มือครูด้วย แต่ในความเป็นจริง เห็นได้ชัดว่า เกณฑ์แต่ละข้อเน้นเกี่ยวกับลายมือ มิได้เกี่ยวข้องกับหนังสือเรียนหรือคู่มือเท่าใดนัก อีกทั้งเกณฑ์ของบุคคลอื่นยังมิได้กล่าวถึงประเด็นเกี่ยวกับลายมือ ดังนั้นผู้วิจัยจึงจัดให้ประเด็นดังกล่าวอยู่ในข้อแตกต่าง

จากข้างต้น จะเห็นได้ว่าเมื่อทำการสังเคราะห์เกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของทั้ง 6 คนแล้ว จะพบทั้งข้อเหมือนและข้อแตกต่าง ผู้วิจัยขอสรุปอีกครั้งคือ

ข้อเหมือน 12 ประเด็น ประกอบด้วยจุดประสงค์ หัวเรื่อง เนื้อเรื่อง เนื้อหาทางภาษา ทักษะ บริบททางสังคมและวัฒนธรรม วิธีสอน แบบฝึกหัดและกิจกรรม การออกแบบและการเรียงลำดับ องค์ประกอบอื่นๆ สื่อเสริมประกอบการเรียน และคู่มือครู

ข้อแตกต่างประกอบด้วย 4 ประเด็นใหญ่ ประกอบด้วย 3 ประเด็นแรกเป็นเกณฑ์ของคันนิ่งเวิร์ธได้กล่าวถึงด้านบทบาทของครู สื่อสำหรับภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ การ

ระบุเป้าหมายและวิเคราะห์สถานการณ์การเรียน/การสอน อันประกอบด้วย เป้าหมายและจุดประสงค์ สถานการณ์การเรียน/การสอน ผู้เรียน และครู

ส่วนประเด็นใหญ่อีก 1 ประเด็นเป็นเกณฑ์ของกรมการศึกษาแห่งรัฐนอร์ธแคโรไลกล่าวถึงประเด็นด้านลายมือ ในขณะที่เกณฑ์ของบุคคลอื่นมิได้กล่าวถึงประเด็นเกี่ยวกับลายมือ ดังนั้นประเด็นนี้จึงเป็นประเด็นที่แปลกแยก อีกทั้งในระดับชั้นประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 ของประเทศไทย ไม่เน้นที่การคัดลายมือภาษาอังกฤษเท่าใดนัก ผู้วิจัยจึงไม่นำประเด็นด้านลายมือมาศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้

การสร้างแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของผู้วิจัยนั้น ประกอบด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 หนังสือเรียน ตอนที่ 2 สื่อประกอบการเรียน และตอนที่ 3 คู่มือครู ผู้วิจัยได้ใช้ข้อเหมือนที่สังเคราะห์มาจากเกณฑ์วิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของบุคคลทั้งหมดข้างต้น มาประยุกต์เพื่อสร้างแบบวิเคราะห์หนังสือเรียน ส่วนทางด้านประเด็นทักษะทางภาษานั้น ผู้วิจัยนำไปประยุกต์รวมกับแบบฝึกหัดและกิจกรรมในหนังสือเรียน และเกณฑ์รายข้อที่เกี่ยวกับทักษะการอ่านและเขียน รวมถึงการสะกดคำ ผู้วิจัยจะนำไปเป็นส่วนหนึ่งของแบบวิเคราะห์เกี่ยวกับหนังสือแบบฝึกหัดด้วย

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาคผนวก จ

แบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

แบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ

ชื่อหนังสือ .....

สำนักพิมพ์ .....

ปีที่พิมพ์ ..... **ครั้งที่พิมพ์** .....

ราคาหนังสือ .....

<u>คำอธิบาย</u>

1. แบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษมีทั้งหมดจำนวน 12 หน้า ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

1.1 ส่วนที่ 1 หนังสือเรียน ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

<u>ตอนที่ 1</u> ด้านเนื้อหาสาระ

<u>ตอนที่ 2</u> แบบฝึกหัด/กิจกรรม

<u>ตอนที่ 3</u> รูปแบบการนำเสนอ

1.2 ส่วนที่ 2 สื่อเสริมประกอบการเรียน ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่

<u>ตอนที่ 1</u> หนังสือแบบฝึกหัด

<u>ตอนที่ 2</u> เทปประกอบการฟัง

1.3 ส่วนที่ 3 คู่มือครู

2. ทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

3. ระดับค่าความคิดเห็น มีดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	= 5
เห็นด้วย	= 4
ไม่แน่ใจ	= 3
ไม่เห็นด้วย	= 2
ไม่เห็นด้วยที่สุด	= 1
ไม่ปรากฏ/ไม่ใช่	= 0

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

<u>ส่วนที่ 1</u> หนังสือเรียน (Textbook/ Student's book)

รายการ	คะแนน						
	5	4	3	2	1		0
<u>ตอนที่ 1</u> ด้านเนื้อหาสาระ (Content) **1. จุดประสงค์** (objectives) 1.1 หนังสือเรียนครอบคลุมสาระการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรภาษาอังกฤษของกระทรวงศึกษาธิการกำหนดเอาไว้							
1.2 จุดประสงค์ของหนังสือเรียนเกี่ยวกับการแนะนำและใช้หนังสือเรียนชัดเจน							
1.3 จุดประสงค์เป็นไปตามประมวลการสอนในแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร							
1.4 จุดประสงค์หนังสือเรียนเหมาะกับสถานการณ์การเรียนหรือการสอนของครูและนักเรียนที่แตกต่างกัน							
2. หัวเรื่อง (topics) 2.1 หัวเรื่องมีความน่าสนใจ							
2.2 หัวเรื่องมีความหลากหลาย							
2.3 หัวเรื่องที่นำเสนอช่วยเพิ่มความเข้าใจ (awareness) และสร้างประสบการณ์ด้านภาษาของนักเรียน							
2.4 หัวเรื่องตรงกับสภาพการใช้ภาษาในบริบทที่นักเรียนเกี่ยวข้อง							
2.5 หัวเรื่องเหมาะสมกับกลุ่มวัยของผู้เรียน							
3. เนื้อเรื่อง (Subject matter) 3.1 เนื้อเรื่องมีความสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรภาษาอังกฤษของกระทรวงศึกษาธิการ							
3.2 เนื้อเรื่องเหมาะสมกับหัวข้อ							
3.3 เนื้อเรื่องถูกต้องและทันสมัย ทำให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม							

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

รายการ	คะแนน						
	5	4	3	2	1		0
3.4 เนื้อเรื่องมีการใช้ภาษาเหมาะสมกับสถานการณ์จริง							
3.5 เนื้อเรื่องช่วยเพิ่มพูนความรู้ที่มีอยู่เดิมของนักเรียน							
3.6 เนื้อเรื่องมีความยาก-ง่ายเหมาะสมกับระดับของนักเรียน							
3.7 เนื้อเรื่องบูรณาการกับเนื้อหาวิชาอื่นๆ							
3.8 ประโยค ย่อหน้าและการลำดับความของบทอ่านมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน							
3.9 ตัวอย่างของบทอ่านและบทสนทนาซึ่งนำเสนอในหนังสือเรียนเป็นตัวอย่างที่ดีด้านการใช้ภาษาแก่นักเรียน ทั้งเรื่องการใช้สันธาน (conjunction) การอ้างอิง(reference) สรรพนาม(pronoun) การแทนคำ(substitution) ประโยค หรือคำศัพท์							
4. เนื้อหาทางภาษา (language content) - *ไวยากรณ์* (grammar) 4.1 หนังสือเรียนครอบคลุมไวยากรณ์หลักๆ ของระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้							
4.2 ไวยากรณ์นำเสนอในกรอบการใช้ที่เล็กพอเพื่อให้ง่ายต่อการเรียน							
4.3 มีการอธิบายไวยากรณ์อย่างชัดเจน							
4.4 ไวยากรณ์แสดงรูปแบบภาษา (language form) / โครงสร้างทางภาษา (structure) อย่างชัดเจน							
4.5 ไวยากรณ์เน้นที่การใช้ภาษา (language use) /ความหมาย (meaning)							
4.6 ไวยากรณ์นำเสนอทั้งรูปแบบภาษาและการใช้ภาษาอย่างสมดุลกัน							
4.7 ไวยากรณ์เรื่องใหม่ที่นำเสนอสัมพันธ์กับไวยากรณ์ที่นักเรียนรู้จักอยู่แล้ว							

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

รายการ	คะแนน						
	5	4	3	2	1		0
4.8 หนังสือเรียนมีการอธิบายความหมายอื่นๆ ของรูปแบบไวยากรณ์ที่มากกว่าหนึ่งความหมาย เช่น Present continuous							
4.9 ไวยากรณ์นำเสนอในสถานการณ์ที่มีความหมาย							
4.10 ไวยากรณ์ที่นำเสนอเป็นโครงสร้างประโยคที่ใช้ในชีวิตประจำวัน							
- *คำศัพท์ (vocabulary)* 4.11 สื่อการเรียนคำศัพท์อยู่ในหนังสือเรียนอย่างเด่นชัด							
4.12 สื่อสำหรับการเรียนคำศัพท์มีปริมาณที่เหมาะสมสำหรับนักเรียน							
4.13 สื่อสำหรับการเรียนคำศัพท์เน้นการพัฒนาคำศัพท์และกลยุทธ์การเรียนรายบุคคล							
4.14 มีการอธิบายความหมายของคำศัพท์อย่างชัดเจน							
4.15 จำนวนคำศัพท์ใหม่มีปริมาณเหมาะสมกับระดับของนักเรียน							
4.16 คำศัพท์นำเสนอในรูปแบบที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน							
4.17คำศัพท์นำเสนอพร้อมกับบริบทต่างๆ ประกอบกัน							
- *เสียง (phonology)* 4.18 มีการฝึกออกเสียงให้ถูกต้องเพื่อช่วยหลีกเลี่ยงการเข้าใจผิด							
4.19 มีการฝึกออกเสียงระดับคำ ได้แก่ พยัญชนะ สระ และการเน้นเสียงบนพยางค์							
4.20 มีการฝึกออกเสียงระดับประโยค ได้แก่ การเน้นเสียง การเชื่อมเสียง และการใช้ระดับเสียงสูง-ต่ำ							
4.21 มีการฝึกออกเสียงระดับบทสนทนา							

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

รายการ	คะแนน						
	5	4	3	2	1		0
5. **บริบททางสังคมและวัฒนธรรม** (social and cultural context) 5.1 เนื้อหาสาระเหมาะสมกับวัฒนธรรมของครูและนักเรียนไทยผู้ใช้หนังสือ							
5.2 นักเรียนไทยสามารถเข้าใจบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของชนชาติเจ้าของภาษาในหนังสือเรียนได้เป็นอย่างดี							
5.3 นักเรียนสามารถเชื่อมโยงบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่นำเสนอในหนังสือเรียนสู่สังคมและวัฒนธรรมของตนเองได้							
5.4 หนังสือเรียนเปิดโอกาสให้ใช้สื่อจริง (authentic materials) จำนวนมากเพียงพอ เพื่อที่จะทำให้นักเรียนสามารถรับรู้ว่าหนังสือเรียนสัมพันธ์กับชีวิตจริง							
5.5 ความสัมพันธ์ทางสังคมที่นำเสนอในหนังสือเรียนเป็นความจริงในสังคม							
6. **วิธีสอน** (Methodology) 6.1 วิธีสอนและวิธีการที่แนะนำเหมาะสมแก่ครู นักเรียน และชั้นเรียน							
6.2 แม้ว่าจะไม่มีครูสอน นักเรียนก็สามารถใช้หนังสือเรียนได้ด้วยตนเอง							
6.3 วิธีการสอนง่ายต่อการปรับใช้เมื่อยามจำเป็น เช่น ในยามที่ครูไม่มีอุปกรณ์ใดๆ แต่มีเพียงแค่หนังสือเรียนก็สามารถนำเนื้อหาหรือกิจกรรมในหนังสือมาปรับใช้ได้							
6.4 วิธีสอนในหนังสือเรียนช่วยให้ครูไม่ต้องเตรียมการสอนมาก							
6.5 วิธีสอนที่ใช้เหมาะสมกับสถานการณ์การเรียนการสอน							
6.6 หนังสือเรียนเสนอทางเลือกของกิจกรรมการเรียนเพิ่มเติมแก่ครู							
6.7 วิธีสอนส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษ							
6.8 วิธีสอนส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร							

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

รายการ	คะแนน						
	5	4	3	2	1		0
6.9 วิธีสอนส่งเสริมให้นักเรียนฝึกภาษาอังกฤษด้วยตนเอง							
<u>ตอนที่ 2</u> แบบฝึกหัด/กิจกรรม (exercises/activities) 1. แบบฝึกหัดหรือกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของบทเรียน							
2. แบบฝึกหัดหรือกิจกรรมการสื่อสารมีเพียงพอเพื่อให้นักเรียนสามารถผลิตและใช้ภาษาได้อย่างอิสระ							
3. แบบฝึกหัดหรือกิจกรรมเหมาะสมกับระดับและความสนใจของนักเรียน							
4. แบบฝึกหัดหรือกิจกรรมเป็นแบบบูรณาการภาษาอังกฤษกับวิชาอื่นๆ							
5. กิจกรรมช่วยเสริมสร้างและส่งเสริมลักษณะนิสัย เจตคติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนได้							
6. ประเภทและรูปแบบของแบบฝึกหัด/กิจกรรมมีความหลากหลาย							
7. ภาระงานมีความยืดหยุ่นต่อรูปแบบการเรียน ความสนใจ และระดับของนักเรียนที่แตกต่างกัน							
8. คำสั่งของภาระงาน กิจกรรม แบบฝึกหัดชัดเจน							
9. แบบฝึกหัดเพื่อความคล่องทางทักษะการฟังเหมาะสมกับนักเรียน							
10. กิจกรรมก่อนฟังช่วยให้นักเรียนสามารถเดาเรื่องที่กำลังจะฟังได้บางส่วน							
11. คำถามและกิจกรรมหลังฟัง ช่วยให้นักเรียนเข้าใจกับเรื่องที่ฟังมากขึ้น							
12. เรื่องที่นักเรียนฟังได้นำเสนอในสถานการณ์ที่มีความหมายตรงกับเรื่องนั้นๆ							
13. แบบฝึกหัด/กิจกรรมการฟังมีจำนวนมากเพียงพอให้นักเรียน							

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

รายการ	คะแนน						
	5	4	3	2	1		0
ฝึกฝนจนเกิดความคล่องทางทักษะการฟัง สามารถฟังแล้วเข้าใจเรื่องในเทปได้							
14. กิจกรรมเพื่อเพิ่มความคล่องทางทักษะการพูดเหมาะสมกับนักเรียน							
15. กิจกรรมทักษะการพูดมักเป็นลักษณะแบบควบคุม							
16. กิจกรรมการฝึกพูดมีจำนวนมากเพียงพอจนช่วยให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างอิสระ							
17. แบบฝึกหัดเพื่อเพิ่มความคล่องทางทักษะการอ่านเหมาะสมกับระดับนักเรียน							
18. คำถามก่อนการอ่าน (pre-reading) เป็นการเตรียมพร้อมนักเรียนเพราะช่วยให้เข้าใจเรื่องมากขึ้น							
19. คำถามหลังการอ่านเพื่อทดสอบความเข้าใจ เป็นคำถามตรงๆ							
20. บทอ่านในกิจกรรมการอ่านใช้เพื่อแนะนำหัวข้อทางภาษาใหม่ๆ เช่น ไวยากรณ์หรือคำศัพท์ใหม่ เป็นต้น							
21. บทอ่านในกิจกรรมการอ่านมาจากเอกสารจริง (authentic materials)							
22. แบบฝึกหัดช่วยพัฒนาความเข้าใจและทดสอบความรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับการจับใจความสำคัญ (main ideas) รายละเอียด (details) และการลำดับความคิด (sequence of ideas) จากเรื่องที่เรียนได้							
23. แบบฝึกหัด/กิจกรรมการอ่านมีจำนวนมากเพียงพอที่จะฝึกฝนให้นักเรียนสามารถอ่านเนื้อเรื่องได้คล่องขึ้น							
24. แบบฝึกหัดเพื่อเพิ่มความคล่องทางทักษะการเขียนเหมาะสมกับนักเรียน							
25. แบบฝึกหัดเป็นการฝึกฝนงานเขียนประเภทที่แตกต่างกัน เช่น การเติมประโยคให้สมบูรณ์ การสะกดคำ และเขียนตามคำบอก เป็นต้น							

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

รายการ	คะแนน						
	5	4	3	2	1		0
26. แบบฝึกหัดทักษะการเขียนมักอยู่ในระดับคำและประโยค							
27. แบบฝึกหัดทักษะการเขียนมีจำนวนมากเพียงพอที่จะฝึกฝนให้นักเรียนสามารถเขียนเพื่อการสื่อสารตามระดับความรู้ของตนได้							
28. แบบฝึกไวยากรณ์ช่วยให้นักเรียนนำสิ่งที่เรียนไปใช้ได้จริง							
39. แบบฝึกคำศัพท์มีจำนวนมากเพียงพอที่จะทำให้นักเรียนมีคลังคำมากขึ้น							
30. แบบฝึกการฝึกออกเสียงมีความชัดเจนที่จะทำให้นักเรียนสามารถออกเสียงได้อย่างถูกต้อง ไม่สร้างความสับสนแก่ผู้ฟัง							
31. กิจกรรมตามจริง (realistic activities) ช่วยส่งเสริมทักษะและกลยุทธ์การสื่อสารให้นักเรียนสามารถนำไปใช้สื่อสารในชีวิตจริงได้							
32.แบบฝึกหัด/กิจกรรมส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นทักษะสัมพันธ์							
33. แบบฝึกหัด/กิจกรรมเป็นประเภทกระตุ้นความคิดให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น							
34. แบบฝึกหัด/กิจกรรมเป็นลักษณะกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์หรือทำงานร่วมกัน							
35. แบบฝึกหัด/กิจกรรมเพิ่มความยากของทักษะทางภาษาให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางด้านไวยากรณ์และคำศัพท์ของนักเรียน							
<u>ตอนที่ 3</u> รูปแบบการนำเสนอ **1. การออกแบบและจัดลำดับ** (grading) 1.1 รูปแบบการนำเสนอของหนังสือเป็นแบบการเสริมแรง (reinforcement) และการนำกลับมาใช้ (recycling) เสมอ เพื่อให้เรื่องใหม่ที่เรียนได้มีการทบทวนและนำกลับ มาใช้อีกครั้งในบริบทที่แตกต่างกัน							
1.2 เนื้อเรื่องในแต่ละบทค่อยๆ เพิ่มความยากขึ้นไปเพื่อให้เหมาะสม							

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

รายการ	คะแนน						
	5	4	3	2	1		0
กับการพัฒนาตามความสามารถทางภาษาของนักเรียน							
1.3 โครงสร้างไวยากรณ์ค่อยๆเพิ่มความซับซ้อนเพื่อให้เหมาะสมกับการพัฒนาตามความสามารถทางภาษาของนักเรียน							
1.4 คำศัพท์จัดเรียงลำดับอย่างเป็นระบบคือ จากง่ายไปยาก							
1.5 ความยาวของแต่ละบทเรียนมีความเหมาะสม							
1.6 การเรียงลำดับง่ายต่อการสอนของครู							
1.7 นักเรียนสามารถเข้าใจการนำเสนอเนื้อหา กิจกรรมหรือแบบฝึกหัดในหนังสือได้โดยง่าย							
1.8 ในหนังสือเรียนมีการจัดส่วนทักษะการเรียน (study skill) เช่น ส่วนที่แนะนำการใช้พจนานุกรม หนังสือไวยากรณ์ เป็นต้น							
1.9 มีแบบทดสอบเพื่อประเมินผลความก้าวหน้า (progressive test) ในทุกๆ บทเรียน							
2. องค์ประกอบอื่น ๆ (impressionistic overview) 2.1 รูปลักษณ์หนังสือเรียนโดยรวมสวยงาม ดึงดูด ง่ายต่อการอ่าน							
2.2 ภาพประกอบสอดคล้องกับวัย ความสนใจ และประสบการณ์ของนักเรียน							
2.3 ภาพประกอบชัดเจน ไม่มีรายละเอียดที่ไม่จำเป็นซึ่งอาจสร้างความสับสนแก่นักเรียน							
2.4 หนังสือเรียนใช้ภาพเป็นส่วนใหญ่ในการสื่อความหมายอธิบายและสาธิตการทำกิจกรรมบางอย่าง							
2.5 ภาพประกอบเป็นส่วนช่วยทางด้านการฝึกอ่านและสะกดคำ เพราะภาพจะบรรยายให้เห็นสิ่งของและการกระทำจริงได้อย่างกระจ่าง							
2.6 ปกหนังสือทนทานเพียงพอต่อการใช้							
2.7 ขนาดของหนังสือสะดวกแก่นักเรียนในการพกพา							

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

รายการ	คะแนน						
	5	4	3	2	1		0
2.8 ขนาดของตัวอักษรเหมาะกับนักเรียนที่ใช้หนังสือ							
2.9 หนังสือหาได้ง่ายในท้องถิ่น							
2.10 ราคาเหมาะสมกับคุณภาพหนังสือ							
2.11 คำนำ ได้อธิบายชัดเจนถึงจุดมุ่งหมายสาระสำคัญ และขอบเขตของหนังสือ ตลอดจนวิธีการใช้หนังสือเรียน							
2.12 สารบัญแสดงรายละเอียด เช่น แสดงบทหรือหัวข้อใหญ่ หัวข้อรอง หัวข้อย่อย และรายละเอียดอื่นๆ อย่างชัดเจนและง่ายต่อการดู							
2.13 บรรณานุกรมแสดงรายละเอียดที่หนังสือเรียนเล่มนั้นๆใช้ประกอบโดยละเอียด							
2.14 ดัชนีคำศัพท์หรือรายการคำศัพท์มีครบตามที่นำเสนอในบทเรียน							
2.15 ดัชนีภาษา (index of language items) มีครบตามที่นำเสนอในบทเรียน							

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

<u>ส่วนที่ 2</u> สื่อเสริมประกอบการเรียน (supplementary)

รายการ	คะแนน						
	5	4	3	2	1		0
<u>ตอนที่1</u> หนังสือแบบฝึกหัด (Workbooks) 1. หนังสือแบบฝึกหัดสอดคล้องกับจุดประสงค์การสอนตามที่หลักสูตรภาษาอังกฤษของกระทรวงศึกษาธิการกำหนดเอาไว้							
2. หนังสือแบบฝึกหัดสอดคล้องกับเนื้อหาทุกบทในหนังสือเรียน							
3. ลักษณะของแบบฝึกหัดมีความหลากหลาย เช่น ปริศนาอักษรไขว้ จับคู่แต่งประโยค ฟังเทปประกอบ เป็นต้น							
4. แบบฝึกหัดมักเป็นฝึกฝนทักษะการเขียนและอ่านร่วมกัน							
5. แบบฝึกหัดมีการฝึกและพัฒนาการสะกดคำในทุกบท							
6. แบบฝึกหัดได้ฝึกฝนงานเขียนประเภทต่างๆ เช่น การเติมประโยค							

รายการ	คะแนน						
	5	4	3	2	1		0
ให้สมบูรณ์ การสะกดคำและเขียนตามคำบอก การเขียนแบบแนะแนวทาง เป็นต้น							
7. แบบฝึกหัดมักควบคุมคำตอบของนักเรียนอยู่แล้ว							
8. แบบฝึกหัดมีจำนวนมากเพียงพอ ทำให้นักเรียนสามารถสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่เรียนได้หลังจากทำแบบฝึกหัด							
9. แบบฝึกหัดฝึกทักษะภาษาอังกฤษโดยบูรณาการกับวิชาอื่น							
<u>ตอนที่ 2</u> เทปประกอบการฟัง 1. เรื่องที่ได้ฟังจากเทปประกอบการฟังมีความหลากหลาย ทั้งประเภทบทสนทนา การฝึกออกเสียง และเรื่องราวต่างๆ เช่น ความรู้ทั่วไป ประวัติบุคคลหรือสถานที่ ฯลฯ							
2. เนื้อหาในเทปประกอบการฟังเหมาะสมกับระดับภาษาและความสนใจของนักเรียน							
3. เนื้อหาในเทปประกอบการฟังสอดคล้องกับพื้นความรู้เดิมของนักเรียน							
4. เทปประกอบการฟังเป็นตัวอย่างที่ดีด้านการออกเสียงแก่นักเรียน							
5. คุณภาพเสียงของสื่อที่บันทึกลงในเทปประกอบการฟังชัดเจน							
6. ความเร็วของการพูดเหมาะสมกับระดับของนักเรียน							
7. ผู้พูดเป็นของเจ้าของภาษา							
8. บทสนทนามีความสมจริง							
9.มีเนื้อเรื่องที่ถอดจากเทปทุกครั้ง							
10.นักเรียนสามารถศึกษาเทปประกอบการฟังเพิ่มเติมด้วยตนเองได้							

มหาวิทยาลัยศิลปากร ส่งวนลิขสิทธิ์

<u>ส่วนที่ 3</u> คู่มือครู (Teacher's book)

รายการ	คะแนน						
	5	4	3	2	1		0
1. เนื้อหาของคู่มือครูสัมพันธ์กับหนังสือเรียน							

รายการ	คะแนน						
	5	4	3	2	1		0
2. คู่มือครูอธิบายจุดประสงค์ของแต่ละบทเรียนอย่างชัดเจน							
3. คู่มือครูช่วยให้ครูเข้าใจคำชี้แจง เช่น จุดประสงค์ วิธีการสอน วิธีการใช้หนังสือเรียนเล่มนั้นๆ							
4. คู่มือครูมีคำอธิบายที่เอื้อต่อการจัดทำประมวลการสอนสำหรับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4							
5. คู่มือให้รายละเอียดเหมือนกันทุกหน่วย มิใช่ให้เพียงแค่หน่วยใดหน่วยหนึ่งเป็นตัวอย่าง							
6. คู่มือครูมีความยืดหยุ่น โดยเปิดโอกาสให้ครูสามารถปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมหรือตัดออกในสิ่งที่คู่มือได้เขียนเอาไว้ได้							
7. คู่มือครูให้เทคนิคการสอนที่เป็นประโยชน์สำหรับครูผู้มีประสบการณ์น้อย							
8. คู่มือครูนำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปปฏิบัติตามได้จริง							
9. คู่มือครูอธิบายเกี่ยวกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาอย่างชัดเจน							
10.คู่มือครูอธิบายรูปแบบและการใช้ไวยากรณ์ในบทเรียนอย่างชัดเจน							
11. คู่มือครูอธิบายคำศัพท์อย่างละเอียดชัดเจน							
12. คู่มือครูเสนอแนะแนวทางการพัฒนา เสริมแรง และทบทวนคำศัพท์ เพื่อให้นักเรียนสะสมคำศัพท์ของตนเอง							
13. คู่มือครูแนะนำวิธีสอนเรื่องฝึกออกเสียงอย่างถูกต้อง							
14. คู่มือครูมีสัญลักษณ์ทางสัทศาสตร์ให้แก่ครู							
15. คู่มือครูอธิบายรูปแบบไวยากรณ์อย่างถูกต้อง							
16. คู่มือครูอธิบายการใช้ไวยากรณ์โดยละเอียดอย่างมีบริบท							
17. คู่มือครูให้เกณฑ์การประเมินงานเขียนของนักเรียนที่สามารถนำมาใช้ได้จริง							
18. คู่มือครูเสนอคำถามทดสอบความรู้ด้านบุรุษสรรพนาม สันธาน และการอนุมาน							

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

รายการ	คะแนน						
	5	4	3	2	1		0
19. คู่มือครูเสนอคำถามทดสอบความเข้าใจของนักเรียนทุกครั้งเมื่อมีการฝึกอ่าน							
20. คู่มือครูแนะนำขั้นตอนการพัฒนาทักษะทางภาษาของนักเรียนร่วมกับกลยุทธ์ทางการสอนของครูอย่างสามารถปฏิบัติตามได้							
21. คู่มือครูเสนอแนะแนวทางการพัฒนา เสริมแรง ทบทวน การฝึกซ้ำๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะทางภาษาทั้งสี่และเข้าใจสาระสำคัญในเรื่องที่เรียน							
22. คู่มือครูมีเฉลยหรือคำตอบที่แนะนำไว้สำหรับแบบฝึกหัดทั้งหมด							
23. คู่มือครูเสนอกิจกรรมอื่นๆ เพิ่มเติมนอกเหนือจากในบทเรียน							
24. คู่มือครูมีแบบทดสอบความก้าวหน้าทางการเรียน พร้อมทั้งคำแนะนำด้านเวลาวิธีการใช้ และวิธีการติดตามผลอย่างชัดเจน							
25. คู่มือครูเสนอแนะแนวทางการเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์การเรียนการสอน							
26. คู่มือครูมีการคาดการณ์ปัญหาการเรียนและให้คำแนะนำสำหรับปัญหาที่จะเกิดขึ้นนั้น							
27. คู่มือครูส่งเสริมให้ครูจดบันทึกการสอนและความคิดของตนรวมทั้งผลย้อนกลับ (feedback) ของนักเรียน							
28. คู่มือครูให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบูรณาการบทเรียนภาษาอังกฤษกับวิชาอื่นๆ อย่างสร้างสรรค์							

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

❀❀ จบแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ❀❀

ภาคผนวก ฉ

แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 2 ส่วน ดังนี้

1.1 ส่วนที่ 1 ประกอบด้วย 5 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษกับสาระและมาตรฐาน การเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2

ตอนที่ 2 ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษกับนักเรียน (ในมุมมองของครู)

ตอนที่ 3 ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษกับครู

ตอนที่ 4 การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของครู

ตอนที่ 5 ความพอใจของครูที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ตนใช้

1.2 ส่วนที่ 2 การแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

2. โปรดตอบแบบสอบถามทุกส่วน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

3. ตอนที่ 1,2,3 และ 5 เป็นการสอบถามความคิดเห็นของท่านที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ท่านใช้

4. เฉพาะ **ตอนที่ 4 การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของครู เท่านั้น ที่เป็นการสอบถาม**ความบ่อย**ของการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของท่าน

แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

<u>ส่วนที่ 1</u> ทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ชื่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ท่านใช้ : .....

รายการ	**เห็นด้วยมากที่สุด**	**เห็นด้วย**	**ไม่แน่ใจ**	**ไม่เห็นด้วย**	**ไม่เห็นด้วยที่สุด**
<u>ตอนที่ 1</u> ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษกับสาระและมาตรฐาน การเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 2					
1.1 หนังสือเรียนมีเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตร					
1.2 หนังสือเรียนมีเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชา					
1.3 เวลาของการสอนที่หลักสูตรกำหนดพอดีกับเนื้อหาในหนังสือเรียน					
1.4 เนื้อหามีเรื่องราวเหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมไทย					
1.5 เนื้อหาและกิจกรรมมีจำนวนเหมาะสมกับการเรียนการสอนและระดับของนักเรียน					
1.6 ระดับความยาก-ง่ายของคำศัพท์ ในหนังสือเรียนมีความสอดคล้องเหมาะสมกับหลักสูตร					
1.7 ระดับความยาก-ง่ายของไวยากรณ์ ในหนังสือเรียนมีความสอดคล้องเหมาะสมกับหลักสูตร					
1.8 คำศัพท์ และไวยากรณ์ ในหนังสือเรียนมี					

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

รายการ	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยที่สุด
ครบตามที่หลักสูตรกำหนดไว้					
1.9 หนังสือเรียนภาษาอังกฤษเล่มที่ท่านใช้เหมาะสมกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรปัจจุบัน					
<u>ตอนที่ 2</u> ความสอดคล้องระหว่าง**หนังสือเรียนภาษาอังกฤษกับนักเรียน (ในมุมมองของครู)**					
2.1 เนื้อหาเหมาะสมกับความสนใจ วัย และระดับของนักเรียน					
2.2 เนื้อหาได้สร้างเสริมประสบการณ์ทางภาษาใหม่ๆ แก่นักเรียน					
2.3 กิจกรรมในหนังสือช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนเพื่อใช้ในชีวิตจริงได้					
2.4 หนังสือเรียนเหมาะสมกับความแตกต่างด้านระดับความรู้และวัฒนธรรมของนักเรียน					
2.5 โดยภาพรวม หนังสือเรียน หนังสือแบบฝึกหัด เทปมีระดับความยาก-ง่ายเหมาะสมกับนักเรียน					
2.6 ท่านคิดว่านักเรียนมีความสุขกับการเรียนและทำกิจกรรมตามหนังสือเรียน					
<u>ตอนที่ 3</u> ความสอดคล้องระหว่าง**หนังสือเรียนภาษาอังกฤษกับครูเอง**					
3.1 หนังสือเรียนมีประโยชน์ต่อวิธีสอนและการทำกิจกรรมของท่าน					
3.2 หนังสือเรียนสอดคล้องกับสภาพการสอนของท่าน					

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

รายการ	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยที่สุด
3.3 หนังสือเรียนและคู่มือครูสอดคล้องกับความต้องการบรรลุเป้าหมายหลักสูตรของท่าน					
3.4 คู่มือครูให้คำแนะนำที่ดีและชัดเจนแก่ท่าน					
3.5 คำอธิบายเพิ่มเติมด้านวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาจาก หนังสือเรียนหรือคู่มือครูมีความชัดเจนถูกต้อง					
3.6 ท่านคุ้นเคยกับวัฒนธรรมที่สอดแทรกเข้ามาในบทเรียน					
3.7 เนื้อหาที่บรรจุลงในหนังสือเรียนเหมาะสมกับเวลาการสอน					
❁ **<u>คำชี้แจง</u> เฉพาะตอนที่ 4 สอบถามความบ่อยในการใช้หนังสือเรียนของท่าน** ❁					
รายการ	**ทุกวัน**	**4 ครั้ง/สัป-ดาห์**	**2-3 ครั้ง/สัป-ดาห์**	**1 ครั้ง/สัป-ดาห์**	**ไม่ใช้เลย**
<u>ตอนที่ 4</u> การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของครู					
4.1 ท่านใช้หนังสือเรียนในการสอนนักเรียนในห้องเรียน					
4.2 ท่านใช้หนังสือเรียน**เป็นหลัก** และมีสื่อการสอนอย่างอื่นร่วมด้วย					
4.3 ท่านให้นักเรียนทำกิจกรรม/แบบฝึกหัด **ทั้งหมด**จากหนังสือเรียนและหนังสือแบบฝึกหัด					
4.4 ท่านใช้เทปประกอบการฟังในกิจกรรมการฟัง					

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

รายการ	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยที่สุด
<u>ตอนที่ 5</u> ความพอใจของครูที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ตนใช้					
5.1 หนังสือเรียนสวยงามและดึงดูดใจ					
5.2 ภาพประกอบชัดเจนและช่วยท่านลดการอธิบายได้					
5.3 หนังสือเรียนช่วยลดเวลาการเตรียมการสอนของท่าน					
5.4 ท่านพอใจกับชุดหนังสือ ซึ่งประกอบด้วยหนังสือเรียนคู่มือครู หนังสือแบบฝึกหัด และเทป					
5.5 ท่านพอใจกับผลการเรียนของนักเรียนจากการใช้หนังสือเรียนเล่มที่ท่านใช้ปัจจุบัน					
5.6 ชุดหนังสือนี้ดีมากสำหรับท่านและนักเรียน					

มหาวิทยาลัยนเรศวร สงวนลิขสิทธิ์

<u>ส่วนที่ 2</u> โปรดแสดงความคิดเห็นดังต่อไปนี้

1. สิ่งใดในชุดหนังสือที่ท่านประทับใจที่สุด เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

2. อุปสรรคต่อการใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของท่านคืออะไร

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่าข้อเด่นของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ท่านใช้คืออะไร

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่าข้อด้อยของหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ท่านใช้คืออะไร

.....

.....

.....

5. ท่านมีการปรับเนื้อหา/กิจกรรมในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษอย่างไร

.....

.....

.....

6. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 2 ส่วน ดังนี้

1.1 ส่วนที่ 1 ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ความสอดคล้องระหว่างหนังสือเรียนภาษาอังกฤษกับนักเรียน

ตอนที่ 2 การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน

ตอนที่ 3 ความพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้

1.2 ส่วนที่ 2 การแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

2. โปรดตอบแบบสอบถามทุกส่วน

3. ตอนที่ 1 และ 3 เป็นการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่นักเรียนใช้

4. เฉพาะ **ตอนที่ 2 การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน เท่านั้นที่เป็นการสอบถามว่า **นักเรียนใช้หนังสือเรียนบ่อยเพียงใด**

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

<u>ส่วนที่ 1</u> ทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

ชื่อหนังสือเรียนที่นักเรียนใช้ : .....

รายการ	**เห็นด้วยมากที่สุด**	**เห็นด้วย**	**ไม่แน่ใจ**	**ไม่เห็นด้วย**	**ไม่เห็นด้วยที่สุด**
<u>ตอนที่ 1</u> ความสอดคล้องระหว่าง**หนังสือเรียนภาษาอังกฤษกับตัวนักเรียนเอง**					
1.1 นักเรียนเข้าใจคำอธิบายในหนังสือเรียน					
1.2 นักเรียนเข้าใจตัวอย่างประโยคภาษาอังกฤษในหนังสือเรียน					
1.3 เนื้อหาที่เรียนในชั้นป.4 เป็นเนื้อหาที่นักเรียนได้เรียนมาบ้างแล้วเมื่ออยู่ป.1-ป.3					
1.4 นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องภาษาอังกฤษเข้าใจ					
1.5 นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องในเทปประกอบหนังสือเรียน					
1.6 นักเรียนคิดว่าเรื่องที่เรียนในหนังสือยาก					
1.7 นักเรียนได้ความรู้ใหม่ๆ จากหนังสือเรียน					
☸ **<u>คำชี้แจง</u> เฉพาะตอนที่ 2 สอบถามว่า นักเรียนใช้หนังสือเรียนบ่อยเพียงใด** ☸					
รายการ	**ทุกวัน**	**4 ครั้ง/สัปดาห์**	**2-3 ครั้ง/สัปดาห์**	**1 ครั้ง/สัปดาห์**	**ไม่เลย**
<u>ตอนที่ 2</u> การใช้หนังสือเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน					

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

รายการ	ทุกวัน	4 ครั้ง/สัปดาห์	2-3 ครั้ง/สัปดาห์	1 ครั้ง/สัปดาห์	ไม่เลย
2.1 นักเรียนใช้หนังสือเรียนในการทำการบ้าน					
2.2 นักเรียนอ่านหนังสือเรียนภาษาอังกฤษเพื่อทบทวนบทเรียน					
2.3 นักเรียนทำแบบฝึกหัดจากหนังสือแบบฝึกหัด					
2.4 นักเรียนท่องคำศัพท์ในหนังสือเรียน					
2.5 เมื่ออยู่นอกห้องเรียน นักเรียนฟังเทปภาษาอังกฤษตามหนังสือเรียนด้วยตนเอง					
รายการ	**เห็นด้วยมากที่สุด**	**เห็นด้วย**	**ไม่แน่ใจ**	**ไม่เห็นด้วย**	**ไม่เห็นด้วยที่สุด**
<u>ตอนที่ 3</u> ความพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้					
3.1 หนังสือเรียน มีรูปภาพสวยงาม					
3.2 รูปภาพช่วยให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่ครูสอนง่ายขึ้น					
3.3 นักเรียนชอบเรียนภาษาอังกฤษจากหนังสือเรียน					
3.4 นักเรียนสนุกเวลาทำกิจกรรมภาษาอังกฤษ					
3.5 นักเรียนชอบทำแบบฝึกภาษาอังกฤษในหนังสือเรียนและหนังสือแบบฝึกหัด					
3.6 นักเรียนชอบหนังสือเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้ในตอนนี้					

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

<u>ส่วนที่ 2</u> โปรดแสดงความเห็นดังต่อไปนี้

1. นักเรียนชอบอะไรมากที่สุดในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษเล่มนี้

.....

.....

2. นักเรียนไม่ชอบอะไรมากที่สุดในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษเล่มนี้

.....

.....

3. กิจกรรมใดที่นักเรียนชอบที่สุด เพราะอะไร

.....

.....

4. กิจกรรมใดที่นักเรียนไม่ชอบที่สุด เพราะอะไร

.....

.....

5. สิ่งอื่นๆ ที่นักเรียนอยากกล่าวถึง

.....

.....

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาคผนวก ช

ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ

ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษ

ตารางที่ 26 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษในส่วนที่ 1 หนังสือเรียน ตอนที่ 1 ด้านเนื้อหาสาระ

ตอนที่ 1	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			
รายการ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC
1.1	1	1	1	1
1.2	1	1	1	1
1.3	1	1	1	1
1.4	1	1	1	1
2.1	1	1	1	1
2.2	1	1	1	1
2.3	0	1	1	0.67
2.4	1	1	1	1
2.5	1	1	1	1
3.1	1	1	1	1
3.2	1	1	1	1
3.3	0	1	1	0.67
3.4	1	1	1	1
3.5	1	1	1	1
3.6	1	1	1	1
3.7	1	1	1	1
3.8	1	1	1	1
3.9	1	1	1	1

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ตอนที่ 1	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			
รายการ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC
4.1	1	1	1	1
4.2	1	1	1	1
4.3	1	1	1	1
4.4	1	1	1	1
4.5	0	1	1	0.67
4.6	1	1	1	1
4.7	1	1	1	1
4.8	1	1	0	0.67
4.9	1	1	1	1
4.10	1	1	1	1
4.11	1	0	1	0.67
4.12	0	1	1	0.67
4.13	1	1	1	1
4.14	1	1	1	1
4.15	1	1	1	1
4.16	1	1	1	1
4.17	1	1	1	1
4.18	1	0	1	0.67
4.19	1	1	1	1
4.20	1	1	1	1
4.21	1	1	1	1
5.1	1	1	1	1
5.2	1	1	1	1

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ตอนที่ 1	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			
รายการ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC
5.3	1	1	1	1
5.4	1	1	1	1
5.5	1	1	1	1
6.1	1	1	1	1
6.2	1	1	1	1
6.3	1	1	1	1
6.4	0	1	1	0.67
6.5	1	1	1	1
6.6	1	1	1	1
6.7	1	1	1	1
6.8	1	1	1	1
6.9	1	1	1	1

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 27 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษในส่วนที่ 1 ส่วนที่ 1 หนังสือเรียน ตอนที่ 2 แบบฝึกหัด/กิจกรรม

ตอนที่ 2	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			
รายการ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC
1	1	1	1	1
2	1	1	1	1
3	1	1	1	1
4	1	1	1	1
5	1	1	1	1

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ตอนที่ 2	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			
รายการ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC
6	0	1	1	0.67
7	1	1	1	1
8	1	1	1	1
9	1	1	1	1
10	1	1	1	1
11	1	1	1	1
12	1	1	1	1
13	1	1	1	1
14	1	1	1	1
15	1	1	1	1
16	1	1	0	0.67
17	1	1	1	1
18	1	1	1	1
19	1	1	1	1
20	1	1	0	0.67
21	1	1	1	1
22	1	1	1	1
23	1	1	1	1
24	1	1	1	1
25	1	1	1	1
26	1	1	1	1
27	1	0	1	0.67
28	1	1	1	1
29	1	1	1	1

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ตอนที่ 2	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			
รายการ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC
30	1	1	1	1
31	1	1	1	1
32	1	1	1	1
33	1	1	1	1
34	1	1	1	1
35	1	1	1	1

ตารางที่ 28 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษในส่วนที่ 1 หนังสือเรียน ตอนที่ 3 รูปแบบการนำเสนอ

มหาวิทยาลัยศิลปากร ห้องสมุดวิทยสิทธิ์

ตอนที่ 3	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			
รายการ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC
1.1	1	1	0	0.67
1.2	1	1	1	1
1.3	1	1	1	1
1.4	1	1	0	0.67
1.5	1	1	1	1
1.6	1	1	1	1
1.7	1	1	1	1
1.8	1	1	1	1
1.9	1	1	1	1
2.1	1	0	1	0.67
2.2	1	1	1	1

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ตอนที่ 3	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			
รายการ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC
2.3	1	1	1	1
2.4	1	1	1	1
2.5	1	1	1	1
2.6	1	1	1	1
2.7	1	0	1	0.67
2.8	1	1	1	1
2.9	1	1	1	1
2.10	1	1	1	1
2.11	1	1	1	1
2.12	1	0	1	0.67
2.13	1	1	1	1
2.14	0	1	1	0.67
2.15	1	1	1	1

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 29 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษในส่วนที่ 2 สื่อเสริมประกอบการเรียน ตอนที่1 หนังสือแบบฝึกหัด

ตอนที่ 1	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			
รายการ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC
1	1	1	1	1
2	0	1	1	0.67
3	1	1	1	1
4	1	1	1	1
5	1	1	1	1
6	1	1	1	1

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ตอนที่ 1	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			
รายการ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC
7	1	1	0	0.67
8	1	1	1	1
9	0	1	1	0.67

ตารางที่ 30 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษในส่วนที่ 2 สื่อเสริมประกอบการเรียน ตอนที่ 2 เทปประกอบการฟัง

ตอนที่ 2	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			
รายการ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC
1	1	1	1	1
2	1	1	1	1
3	1	1	1	1
4	1	1	1	1
5	0	1	1	0.67
6	1	1	1	1
7	1	1	1	1
8	1	1	1	1
9	1	0	1	0.67
10	1	1	1	1

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ตารางที่ 31 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาอังกฤษในส่วนที่ 3 คู่มือครู

ตอนที่ 1	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			
รายการ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC
1	1	1	1	1
2	1	1	1	1
3	1	1	1	1
4	1	1	1	1
5	1	1	1	1
6	1	0	1	0.67
7	1	1	1	1
8	1	1	1	1
9	1	1	1	1
10	0	1	1	0.67
11	1	1	1	1
12	1	1	1	1
13	1	0	1	0.67
14	1	1	1	1
15	1	1	1	1
16	1	1	1	1
17	1	1	1	1
18	1	1	1	1
19	1	1	1	1
20	1	1	1	1
21	1	1	1	1
22	1	1	1	1
23	1	1	0	0.67

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ตอนที่ 1	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			
รายการ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC
24	1	1	1	1
25	1	1	1	1
26	1	1	1	1
27	1	1	1	1
28	1	1	0	0.67

ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อหนังสือเรียน ภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลงวันที่ลิขสิทธิ์

ตารางที่ 32 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อหนังสือเรียน ภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนที่ 1

ส่วนที่ 1	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			
รายการ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC
1.1	1	1	1	1
1.2	1	1	1	1
1.3	1	1	1	1
1.4	1	1	1	1
1.5	1	1	1	1
1.6	1	1	1	1
1.7	0	1	1	0.67
1.8	1	1	1	1
1.9	1	1	1	1
2.1	1	1	1	1

ตารางที่ 32 (ต่อ)

ส่วนที่ 1	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			
รายการ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC
2.2	1	1	1	1
2.3	1	1	1	1
2.4	0	1	1	0.67
2.5	1	0	1	0.67
2.6	1	1	1	1
3.1	1	1	1	1
3.2	1	1	1	1
3.3	1	1	1	1
3.4	1	1	1	1
3.5	1	1	1	1
3.6	0	1	1	0.67
3.7	1	1	1	1
4.1	1	1	1	1
4.2	1	1	1	1
4.3	1	1	1	1
4.4	1	1	1	1
5.1	1	1	1	1
5.2	1	1	1	1
5.3	1	1	1	1
5.4	1	1	1	1
5.5	1	1	1	1

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ตารางที่ 32 (ต่อ)

ส่วนที่ 1	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			
รายการ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC
5.6	1	1	1	1

ตารางที่ 33 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนที่ 2

ส่วนที่ 2	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			
รายการ	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ค่า IOC
1	1	1	1	1
2	1	1	1	1
3	1	1	1	1
4	1	1	1	1
5	1	1	1	1
6	1	1	1	1

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ตารางที่ 34 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อเรียนหนังสือภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนที่ 1

ส่วนที่ 1	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			
รายการ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC
1.1	1	1	1	1
1.2	1	1	1	1
1.3	1	1	1	1
1.4	1	1	1	1

ตารางที่ 34 (ต่อ)

ส่วนที่ 1	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			
รายการ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC
1.5	1	1	1	1
1.6	0	1	1	0.67
1.7	1	1	1	1
2.1	1	1	1	1
2.2	1	1	1	1
2.3	1	1	1	1
2.4	1	0	1	0.67
2.5	0	1	1	0.67
3.1	1	1	1	1
3.2	1	1	1	1
3.3	1	1	1	1
3.4	1	1	1	1
3.5	1	1	1	1
3.6	1	1	1	1

มหาวิทยาลัยศิลปากร ส่งวนลิขสิทธิ์

ตารางที่ 35 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อเรียนหนังสือภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนที่ 2

ส่วนที่ 2	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			
รายการ	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ค่า IOC
1	1	1	1	1
2	1	1	1	1

ตารางที่ 35 (ต่อ)

ส่วนที่ 2	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			
รายการ	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ค่า IOC
3	1	1	1	1
4	1	1	1	1
5	1	1	1	1

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	สุพรรณี อาศัยราช
ที่อยู่	4/25 ถนนคูเมืองใต้ ตำบลรั้วใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2546	ศิลปศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ 2 สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
พ.ศ. 2546	ศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พ.ศ. 2551	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์